DE
COELO
ET EJUS
MIRABILIBUS,
ET DE
INFERNO,
EX
AUDITIS & VISIS.

LONDINI:
M DCC LVIII.

DE COELO ET INFERNO

This book belonged to Edward S. Campbell, & was given by Mrs. Campbell to

Wm L Worcester,

Jan. 4, 1894

DE

COELO

Et ejus

Mirabilibus,

ET DE

INFERNO,

EX

Auditis & Visis.

LONDINI:

MDCCLVIII.

DE
COELO & INFERNO.

1. UBI Dominus de Consummatione Sæculi, quæ est ultimum tempus Ecclesiæ *(a)*, coram Discipulis loquitur, ad finem Prædictionum de successivis Statibus ejus quoad amorem & fidem *(b)*, ita dicit, "*Statim post afflictionem dierum istorum Sol obscurabitur, & Luna non dabit lumen suum, & Stellæ cadent de Cælo, & potentiæ cælorum commovebuntur. Et tunc apparebit signum Filii hominis in Cælo; & tunc plangent omnes Tribus terræ: & videbunt Filium hominis venientem in nubibus Cæli cum potentia & gloria multa. Et emittet Angelos suos cum tuba & voce magna, & congregabunt electos Ipsius a quatuor ventis, ab extremo cælorum usque ad extremum illorum,*" Matth: XXIV: 29. 30. 31. Qui secundum sensum literæ illa verba intelligunt, non aliter credunt, quam quod omnia illa secundum descriptionem in illo sensu postremo tempore, quod vocatur Ultimum Judicium, eventura sint; ita non solum quod Sol & Luna obscurabuntur, & quod Stellæ cadent de Cœlo, quodque appariturum signum Domini in cœlo, & quod visuri Ipsum in nubibus, & simul angelos cum tubis, sed etiam secundum prædictiones alibi, quod totus Mundus aspectabilis periturus sit, ac postea Novum Cœlum cum Nova Terra exstiturum: in hac opinione sunt plerique hodie intra Ecclesiam: sed qui ita credunt, non sciunt arcana quæ latent in singulis Verbi; in singulis enim Verbi est Sensus internus; in quo non naturalia & mundana, qualia sunt quæ in sensu literæ, sed spiritualia & cœlestia,

Ex ARCANIS COELESTIBUS.

(a) Consummatio sæculi quod sit ultimum tempus Ecclesiæ, n: 4535. 10672.

(b) Explicantur quæ Dominus de Consummatione sæculi, deque Adventu Ipsius, ita de successiva vastatione Ecclesiæ & de Ultimo judicio prædixerat apud Matthæum Cap: XXIV & XXV, in initiis ad Capita V ad XXIV Genes: & ibi n: 3353 ad 3356. 3486 ad 3489. 3650 ad 3655. 3751 ad 3759. 3897 ad 3901. 4056 ad 4060. 4129 ad 4231. 4332 ad 4335. 4422 ad 4424. 4635 ad 4638. 4661 ad 4664. 4807 ad 4810. 4954 ad 4959. 5063 ad 5071.

cœleſtia, intelliguntur, & hoc non modo quoad ſenſum plurium vocum, ſed etiam quoad unamquamvis vocem *(c)*; Verbum enim conſcriptum eſt per meras Correſpondentias *(d)*, ob finem ut in ſingulis Senſus internus ſit. Qualis ille ſenſus eſt, conſtare poteſt ex omnibus illis quæ de eo ſenſu in Arcanis Coelestibus dicta & oſtenſa ſunt; quæ etiam inde collata videantur in Explicatione de *Equo Albo*, de quo in Apocalypſi. Secundum eundem Senſum intelligenda ſunt quæ Dominus in ſupra allato loco de Adventu ſuo in Nubibus cœli loquutus eſt; per Solem ibi qui obſcurabitur, ſignificatur Dominus quoad amorem *(e)*; per Lunam Dominus quoad fidem *(f)*; per Stellas cognitiones boni & veri, ſeu amoris & fidei *(g)*; per ſignum Filii hominis in Cœlo, apparitio Divini Veri; per Tribus terræ quæ plangent, omnia veri & boni, ſeu fidei & amoris *(h)*; per adventum Domini in nubibus cœli cum potentia & gloria, præſentia Ipſius in Verbo, & revelatio *(i)*; per nubes ſignificatur Verbi ſenſus literæ *(k)*, & per gloriam Verbi ſenſus internus *(l)*; per Angelos cum tuba & voce magna ſignificatur Cœlum unde Divinum Verum *(m)*. Inde conſtare poteſt, quod per illa verba Domini intelligatur, quod in fine Eccleſiæ, quando amplius non amor & inde non fides, Dominus aperiturus ſit Verbum quoad ſenſum ejus internum, & quod revelaturus arcana cœli: arcana, quæ in nunc ſequentibus revelantur, ſunt de Cœlo & de Inferno, & ſimul de vita hominis poſt mortem. Homo Eccleſiæ hodie vix aliquid novit de Cœlo & de Inferno, nec de Vita ſua poſt mortem, tametſi omnia deſcripta exſtant in Verbo; imo etiam multi, qui intra Eccleſiam nati ſunt, negant illa, dicentes corde ſuo, quis inde venit & narravit; ne itaque tale negativum, quod imprimis regnat apud illos qui multa e mundo ſapiunt, etiam inficiat & corrumpat ſimplices corde & ſimplices fide, datum eſt mihi una eſſe cum Angelis, & loqui cum illis ſicut

---

(c) Quod in omnibus & ſingulis Verbi ſit ſenſus internus ſeu ſpiritualis, n: 1143. 1984. 2135. 2333. 2395. 2495. 4442. 9049. 9063. 9086.

(d) Quod Verbum per meras Correſpondentias conſcriptum ſit, & quod inde omnia & ſingula ibi ſignificent ſpiritualia, n: 1404. 1408. 1409. 1540. 1619. 1659. 1709. 1783. 2900. 9086.

(e) Quod Sol in Verbo ſignificet Dominum quoad amorem, & inde amorem in Dominum, n: 1529. 1837. 2441. 2495. 4060. 4696. 4996. 7083. 10809.

(f) Quod Luna in Verbo ſignificet Dominum quoad fidem, & inde fidem in Dominum, n: 1529. 1530. 2495. 4060. 4996. 7083.

(g) Quod Stellæ in Verbo ſignificent cognitiones boni & veri, n: 2495. 2849. 4697.

(h) Quod Tribus ſignificent omnia vera & bona in complexu, ita omnia fidei & amoris, n: 3858. 3926. 4060. 6335.

(i) Quod adventus Domini ſit præſentia Ipſius in Verbo, ac revelatio, n: 3900. 4060.

(k) Quod Nubes in Verbo ſignificent Verbum in litera, ſeu ſenſum literæ ejus, n: 4060. 4391. 5922. 6343. 6752. 8106. 8781. 9430. 10551. 10574.

(l) Quod Gloria in Verbo ſignificet Divinum Verum quale eſt in Cœlo, & quale eſt in ſenſu interno Verbi, n: 4809. 5292. 5922. 8267. 8427. 9429. 10574.

(m) Quod tuba ſeu buccina ſignificet Divinum Verum in cœlo, & e cœlo revelatum, n: 8815. 8823. 8915; ſimiliter per vocem, n: 6971. 9926.

ſicut homo cum homine, & quoque videre quæ in Cœlis, tum quæ in Infernis, & hoc per tredecim annos; ita nunc illa ex Viſis & Auditis deſcribere; ſperans ſic ignorantiam illuſtrari, & incredulitatem diſſipari. Quod hodie immediata talis Revelatio exiſtat, eſt quia illa eſt quæ per Adventum Domini intelligitur.

Quod Dominus ſit Deus Cœli.

2. PRimum erit ſcire quis Deus Cœli eſt, quoniam reliqua inde pendent: in Univerſo Cœlo non alius agnoſcitur pro Deo Cœli quam Solus Dominus; dicunt ibi ſicut Ipſe docuit, *quod Unus ſit cum Patre*; *quod Pater in Ipſo, & Ipſe in Patre: & quod qui videt Ipſum, videat Patrem: & quod omne Sanctum ab Ipſo procedat*, Joh: x: 30. 38. Cap: xiv: 10. 11. Cap: xvi: 13. 14. 15. Loquutus ſum cum Angelis ſæpius de hac re, & conſtanter dixerunt, quod non poſſint in Cœlo diſtinguere Divinum in tria, quoniam ſciunt & percipiunt quod Divinum unum ſit, & quod unum ſit in Domino: dixerunt etiam, quod qui ab Eccleſia ex mundo veniunt, apud quos idea trium Divinorum eſt, non poſſint admitti in Cœlum, quoniam errat eorum cogitatio ab uno ad alterum, & non ibi licet cogitare tres & dicere unum *(n)*, quia quiſque in cœlo ex cogitatione loquitur, eſt enim ibi loquela cogitativa ſeu cogitatio loquens; quare qui in mundo diſtinxerunt Divinum in tria, ac ſeparatam ideam de unoquovis acceperunt, & non illam in Domino unam fecerunt & concentraverunt, non recipi poſſunt; datur enim in cœlo omnium cogitationum communicatio, quare ſi illuc veniret, qui cogitat tres & dicit unum, ſtatim internoſceretur & rejiceretur. Sed ſciendum eſt, quod omnes illi qui non ſeparaverunt verum a bono ſeu fidem ab amore, in altera vita, cum inſtructi, recipiant ideam cœleſtem de Domino, quod ſit Deus univerſi; aliter vero qui fidem ſeparaverunt a vita, hoc eſt, qui non vixerunt ſecundum præcepta veræ fidei.

3. Qui intra Eccleſiam negaverunt Dominum, & agnoverunt ſolum Patrem, & in tali fide ſe confirmaverunt, illi extra cœlum ſunt; & quia non datur apud illos aliquis influxus e Cœlo, ubi Dominus ſolus adoratur, privantur per gradus facultate cogitandi verum de quacunque re, & tandem fiunt vel ſicut muti, vel loquuntur ſtolide, & in eundo errant, ac brachia eorum pendent & vibrantur ſicut expertia virium in internodiis. Qui autem negaverunt Divinum Domini, & agnoverunt ſolum Humanum Ipſius, ut Sociniani, illi ſimiliter extra Cœlum ſunt, ac feruntur antrorſum paulo verſus

(n) Quod Chriſtiani in altera vita explorati, qualem ideam de Deo uno haberent, & quod compertum ſit quod haberent ideam trium deorum, n: 2329. 5256. 10736. 10738. 10821. Quod Divinum Trinum in Domino agnoſcatur in Cœlo, n: 14. 15. 1729. 2005. 5256. 9303.

fus dextrum, ac in profundum demittuntur, & fic prorfus feparantur a reliquis e Chriftiano Orbe. Qui autem dicunt fe credere in Divinum invifibile, quod nominant Ens univerfi a quo omnia exftiterant, ac rejiciunt fidem de Domino, illi experti funt quod in nullum Deum credant, quia Divinum invifibile eft illis quale eft naturæ in fuis primis, in quod non cadit fides & amor, quia non cogitatio *(o)*; illi relegantur inter illos, qui vocantur Naturaliftæ. Aliter fit cum illis qui extra Ecclefiam nati funt, qui Gentes vocantur; de quibus in fequentibus.

4. Omnes Infantes, ex quibus tertia pars Cœli, initiantur in agnitionem & fidem, quod Dominus fit eorum Pater, & poftea quod fit omnium Dominus, ita Deus cœli & terræ. Quod Infantes adolefcant in cœlis, & perficiantur per cognitiones, ufque in Angelicam intelligentiam & fapientiam, videbitur in fequentibus.

5. Quod Dominus fit Deus Cœli, non ambigere poffunt illi qui ab Ecclefia funt, docuit enim Ipfe, *Quod omnia Patris, Ipfius fint*, Matth: XI: 27. Joh: XVI: 15. Cap: XVII: 2; & *quod Ipfi omnis poteftas fit in cælo & in terra*, Matth: XXVIII: 16: in Cœlo & in Terra dicit, quoniam qui Cœlum regit etiam Terram regit, unum enim pendet ab altero *(p)*. Regere Cœlum & Terram, eft recipere ab Ipfo omne bonum quod amoris, & omne verum quod fidei, ita omnem intelligentiam & fapientiam, & fic omnem felicitatem; in fumma, vitam æternam; hoc etiam Dominus docuit, dicendo, "*Qui credit in Filium, habet vitam æternam; qui vero non credit Filio, non videbit vitam,*" Joh: III: 36. Alibi, "*Ego fum refurrectio & vita, qui credit in Me, etfi moritur, vivet; omnis qui vivit & credit in Me, non morietur in æternum,*" Joh: XI: 24. 25. Et alibi, "*Ego fum via, veritas, & vita,*" Joh: XIV: 6.

6. Fuerunt quidam Spiritus, qui dum in mundo vixerunt, profeffi funt Patrem, & de Domino non aliam ideam, quam ficut de alio homine habuerunt, & inde non crediderunt Ipfum effe Deum Cœli; quapropter illis permittebatur circumvagari, & inquirere ubicunque vellent, num aliud Cœlum fit quam Domini; inquifiverunt etiam per aliquot dies, & nullibi invenerunt. Erant illi inter tales, qui felicitatem cœli ponebant in gloria ac in dominatu, & quia non potiri potuerunt quæ cupiverunt, & dictum illis quod cœlum non confiftat in talibus, indignati funt, & voluerunt Cœlum habere, in quo poffent dominari fupra alios, & eminere gloria quali in mundo.

Quod

(o) Quod Divinum non perceptibile aliqua idea, non receptibile fit fide, n: 4733. 5110. 5633. 6982. 6996. 7004. 7211. 9267. 9359. 9972. 10067.

(p) Quod univerfum Cœlum Domini fit, n: 2751. 7086. Quod Ipfi poteftas in cœlis & in terris, n: 1607. 10089. 10827. Quod quia Dominus regit Cœlum etiam regat omnia quæ inde pendent, ita omnia in mundo, n: 2026. 2027. 4523. 4524. Quod Domino Soli fit poteftas removendi inferna, detinendi a malis, ac tenendi in bono, ita falvandi, n: 10019.

Quod Divinum Domini faciat Cœlum.

7. ANgeli simul sumti dicuntur Cœlum, quia constituunt illud; sed usque est Divinum procedens a Domino, quod influit apud angelos, & quod recipitur ab illis, quod facit cœlum in communi & in parte. Divinum procedens a Domino est bonum amoris & verum fidei; quantum itaque boni & veri recipiunt a Domino, tantum Angeli sunt, & tantum Cœlum sunt.

8. Unusquisque in Cœlis scit & credit, imo percipit, quod nihil boni ex se velit & faciat, & nihil veri ex se cogitet & credat, sed ex Divino, ita ex Domino, & quod bonum & verum quæ a semet non sint bonum & verum, quia eis non vita a Divino inest: Angeli intimi cœli etiam clare percipiunt & sentiunt influxum, & quantum recipiunt, tantum videntur sibi in cœlo esse, quia tantum in amore & fide, & tantum in luce intelligentiæ & sapientiæ, & in gaudio cœlesti inde: quoniam omnia illa procedunt a Divino Domini, & in illis est cœlum angelis, patet quod Divinum Domini faciat cœlum, & non angeli ex aliquo proprio suo *(q)*. Inde est quod Cœlum in Verbo dicatur Habitaculum Domini, ac Thronus Ipsius; & quod illi qui ibi dicantur in Domino esse *(r)*. Quomodo autem Divinum procedit a Domino, ac implet cœlum in sequentibus dicetur.

9. Angeli ex sapientia sua adhuc ulterius progrediuntur, dicunt non modo quod omne bonum & verum sint a Domino, sed etiam omne vitæ; confirmant id per hoc, quod nihil existere possit a se, sed a priori se, ita quod omnia existant a Primo, quod vocant Ipsum Esse vitæ omnium, & quod similiter subsistant, quoniam subsistere est perpetuo existere, & quod non in nexu continue tenetur per intermedia cum Primo, hoc illico dilabitur & prorsus dissipatur: aiunt insuper, quod modo unicus vitæ fons sit, & quod vita hominis sit rivus inde, qui si non a fonte suo continue subsistit, quod illico diffluat. Porro quod ab Unico illo Fonte vitæ, qui est Dominus, non procedat nisi quam Divinum Bonum ac Divinum Verum, & quod hæc afficiant unumquemvis secundum receptionem; qui recipiunt illa fide & vita, quod in illis cœlum sit; sed qui rejiciunt illa, vel suffocant illa, quod vertant illa in infernum, bonum enim vertunt in malum, & verum in falsum, ita vitam in mortem. Quod omne vitæ a Domino sit, etiam confirmant per id,

(q) Quod Angeli cœli agnoscant omne Bonum esse a Domino, & nihil a semet; & quod Dominus in Suo habitet apud illos, & non in proprio illorum, n: 9338. 10125. 10151. 10157. Quod ideo in Verbo per Angelos intelligatur aliquid Domini, n: 1925. 2821. 3039. 4085. 8192. 10528. Et quod ideo angeli dicantur dii a receptione Divini a Domino, n: 4295. 4402. 7268. 7873. 8301. 8192. Quod etiam a Domino sit omne bonum quod bonum, ac omne verum quod verum, proinde omnis Pax, Amor, Charitas & Fides, n: 1614. 2016. 2751. 2882. 2883. 2891. 2892. 2904. Et quod omnis sapientia & intelligentia, n: 109. 112. 121. 124.

(r) Quod qui in Cœlo sunt dicantur esse in Domino, n: 3637. 3638.

id, quod omnia in universo se referant ad bonum & verum, vita voluntatis hominis quæ est vita amoris ejus ad bonum, & vita intellectus hominis quæ est vita fidei ejus ad verum, quare cum omne bonum & verum desuper venit, sequitur quod etiam omne vitæ. Quia Angeli ita credunt, ideo renuunt omnem gratiarum actionem propter bonum quod faciunt, ac indignantur & recedunt, si quis bonum illis tribuit: mirantur quod aliquis credat, quod sapiat ex se, & quod bonum faciat ex se; bonum facere propter se, hoc non vocant bonum, quia fit ex se; at bonum facere propter bonum, hoc vocant bonum ex Divino, & quod hoc bonum sit quod facit Cœlum, quia id Bonum est Dominus (s).

10. Spiritus, qui dum in mundo vixerunt, in illa fide se confirmaverunt, quod bonum quod faciunt & verum quod credunt, sint a semet, aut appropriata sibi ut sua, in qua fide sunt omnes illi qui meritum ponunt in beneactis, ac justitiam sibi vindicant, illi non recipiuntur in cœlum, angeli illos fugiunt, spectant illos ut stupidos ac ut fures, ut stupidos quia jugiter spectant ad se & non ad Divinum, ut fures quia auferunt Domino quod Ipsius est. Hi contra fidem cœli sunt, quod Divinum Domini apud Angelos faciat cœlum.

11. Quod illi in Domino sint, & Dominus in illis qui in Cœlo & in Ecclesia, docet quoque Dominus dicendo, "*Manete in Me, & Ego in vobis, sicut palmes non potest ferre fructum a semetipso, nisi manserit in vite, ita nec vos nisi in Me manseritis: Ego sum Vitis, vos palmites; qui manet in Me, & Ego in illo, hic fert fructum multum; quia sine Me non potestis facere quicquam*, Joh: xv: 4 ad 7.

12. Ex his nunc constare potest, quod Dominus in Suo habitet apud Angelos cœli, & sic quod Dominus sit omne in omnibus cœli; & hoc ex causa, quia Bonum a Domino est Dominus apud illos, quod enim ab Ipso est Ipse est; proinde quod Bonum a Domino sit Angelis Cœlum, & non aliquod proprium illorum.

Quod Divinum Domini in Cœlo, sit Amor in Ipsum & Charitas erga proximum.

13. DIvinum a Domino procedens vocatur in Cœlo Divinum Verum, ex causa de qua in sequentibus. Divinum hoc Verum influit in Cœlum a Domino ex Divino Amore Ipsius. Divinus Amor & inde Divinum Verum, se habent comparative sicut ignis Solis & lux inde in mundo, Amor sicut ignis Solis, & Verum inde sicut lux e Sole: ex correspondentia etiam Ignis

(s) Quod Bonum a Domino intus in se habeat Dominum, non autem bonum a proprio, n: 1802. 3951. 8478.

Ignis significat amorem, & Lux verum inde procedens *(t)*. Inde constare potest, quale est Divinum Verum ex Divino amore Domini procedens, quod sit in sua essentia Divinum bonum conjunctum Divino Vero, & quia conjunctum est, vivificat omnia cœli, sicut calor solis conjunctus luci in mundo fructificat omnia telluris, ut fit tempore veris & æstatis; aliter quando calor non conjunctus est luci, ita quando lux frigida est, tunc torpent omnia & jacent exstincta. Divinum illud bonum, quod comparatum est calori, est bonum amoris apud angelos, ac Divinum verum, quod comparatum est luci, est per quod & ex quo bonum amoris.

14. Quod Divinum in Cœlo, quod facit illud, sit Amor, est quia Amor est conjunctio spiritualis, conjungit ille Angelos Domino, & conjungit illos inter se mutuo; ac ita conjungit, ut omnes sint sicut unum in conspectu Domini. Præterea amor est ipsum Esse vitæ cuique; quare ex illo est vita angelo, & quoque est vita homini: quod ex amore sit intimum vitale hominis, quisque scire potest qui expendit; ex præsentia enim ejus calescit, ex absentia ejus frigescit, & ex privatione ejus emoritur *(u)*. Sed sciendum est, quod talis vita cuique sit, qualis ei amor.

15. Sunt bini amores distincti in cœlo, Amor in Dominum & Amor erga proximum, in intimo seu tertio Cœlo est Amor in Dominum, & in secundo seu medio cœlo est amor erga proximum; uterque procedit a Domino, ac uterque facit cœlum. Quomodo bini amores se distinguunt, & quomodo se conjungunt, patet in manifesta luce in Cœlo, at non nisi quam obscure in mundo: in Cœlo per amare Dominum non intelligitur amare Ipsum quoad personam, sed amare bonum quod ab Ipso, & amare bonum est velle & facere bonum ex amore; & per amare proximum non intelligitur amare socium quoad personam, sed amare verum quod ex Verbo, & amare verum est velle & facere verum: inde patet, quod bini illi amores se distinguant sicut bonum & verum, & quod se conjungant sicut bonum cum vero *(x)*. Sed hæc ægre cadunt in ideam hominis, qui non scit quid amor, quid bonum, & quid proximus *(y)*.

B 16. Lo-

(t) Quod Ignis in Verbo significet amorem in utroque sensu, n: 934. 4906. 5215. Quod Ignis sacer & cœlestis significet Divinum amorem, & omnem affectionem quæ illius amoris, n: 934. 6314. 6832. Quod Lux inde significet verum procedens ex bono amoris, & Lux in Cœlo Divinum Verum, n: 3395. 3485. 3636. 3643. 3993. 4302. 4413. 4415. 9548. 9684.

(u) Quod amor sit ignis vitæ, & quod ipsa vita actualiter inde sit, n: 4906. 5071. 6032. 6314.

(x) Quod amare Dominum & proximum sit vivere secundum præcepta Domini, n: 10143. 10153. 10310. 10578. 10648.

(y) Quod amare proximum non sit amare personam, sed id quod est apud illum ex quo ille, ita verum & bonum, n: 5025. 10336. Qui amant personam, & non quod est apud illum ex quo ille, quod ament æque malum ac bonum, n: 3820. Quod charitas sit velle vera & affici veris propter vera, n: 3876. 3877. Quod charitas erga proximum sit facere bonum, justum & rectum in omni opere & in omni functione, n: 8120. 8121. 8122.

16. Loquutus sum aliquoties cum Angelis de hac re, qui dixerunt, quod mirentur quod homines Ecclesiæ non sciant, quod amare Dominum & amare proximum, sit amare bonum & verum, & ex velle facere illa; cum tamen scire possint, quod quisque testetur amorem per velle & facere quæ alter vult, & quod sic ametur vicissim & conjungatur ipsi, & non per quod amet illum, & usque non voluntatem illius facit, quod in se est non amare: & quoque quod possint scire, quod bonum procedens a Domino sit similitudo Ipsius, quoniam Ipse est in illo, & quod illi fiant similitudines Ipsius, & conjungantur Ipsi, qui bonum & verum vitæ suæ faciunt, per velle & facere; velle etiam est amare facere. Quod ita sit, etiam Dominus in Verbo docet, dicendo, "*Qui habet præcepta mea, & facit illa, ille est qui amat Me, & Ego amabo illum, & mansionem apud illum faciam,*" Joh: XIV: 21. 23. Et alibi, "*Si mandata mea feceritis, manebitis in amore meo,*" Joh: XV: 10. 12.

17. Quod Divinum a Domino procedens, quod afficit angelos, & facit cœlum, sit amor, testatur omnis experientia in Cœlo; omnes enim, qui ibi, sunt formæ amoris & charitatis, apparent in pulchritudine ineffabili, ac amor elucet ex facie illorum, ex loquela, & ex singulis vitæ illorum *(z)*. Præterea sunt sphæræ vitæ spirituales, quæ procedunt ex unoquoque angelo & ex unoquoque spiritu, & circumfundunt illos, per quas noscuntur quandoque ad multam distantiam, quales sunt quoad affectiones quæ amoris; nam sphæræ illæ effluunt ex vita affectionis & inde cogitationis, seu ex vita amoris & inde fidei cujusvis; sphæræ ab Angelis prodeuntes tam plenæ sunt amore, ut afficiant intima vitæ illorum apud quos sunt: perceptæ aliquoties a me sunt, ac ita affecerunt *(aa)*. Quod amor sit a quo angeli suam vitam habent, inde etiam patuit, quod unusquisque in altera vita se vertat secundum amorem suum; qui in amore in Dominum sunt & in amore erga proximum, se vertunt constanter ad Dominum; qui autem in amore sui sunt, se vertunt constanter retro a Domino; hoc fit in omni versura corporis eorum, nam in altera vita spatia se habent secundum status interiorum eorum, similiter plagæ, quæ ibi non determinatæ sunt sicut in mundo, sed determinantur secundum aspectum faciei illorum: verum non sunt angeli qui se vertunt ad Dominum, sed Dominus qui vertit illos ad se, qui amant facere illa quæ ab Ipso *(bb)*. Sed de his plura in sequentibus, ubi de Plagis in altera vita.

18. Quod

(z) Quod Angeli sint formæ amoris charitatis, n: 3804. 4735. 4797. 4985. 5199. 5530. 9879. 10177.

(aa) Quod sphæra spiritualis, quæ est sphæra vitæ, effluat & exundet ex unoquovis homine, spiritu & angelo, & circumstipet illos, n: 4464. 5179. 7454. 8630. Quod effluat ex vita affectionis & inde cogitationis illorum, n: 2489. 4464. 6206.

(bb) Quod spiritus & angeli se convertant constanter ad suos amores, & qui in cœlis constanter ad Dominum, n: 10130. 10189. 10420. 10702. Quod plagæ in altera vita cuique sint secundum aspectum faciei, & inde determinentur, aliter ac in mundo, n: 10130. 10189. 10420. 10702.

18. Quod Divinum Domini in Cœlo ſit amor, eſt quia amor eſt receptaculum omnium cœli, quæ ſunt Pax, Intelligentia, Sapientia, ac Felicitas; amor enim recipit omnia & ſingula quæ ſibi conveniunt, deſiderat illa, inquirit illa, imbuit illa ſicut ſua ſponte, nam vult continue locupletari & perfici ab illis *(cc)*: quod etiam notum eſt homini, nam amor apud illum quaſi inſpicit & haurit ex rebus memoriæ ejus omnia quæ concordant, ac illa colligit, & diſponit in ſe & ſub ſe, in ſe ut ſint ſua, ac ſub ſe ut ſibi inſerviant; cætera autem, quæ non concordant, rejicit & exterminat. Quod amori inſit omnis facultas recipiendi vera ſibi convenientia, ac deſiderium illa ſibi conjungendi, patuit etiam manifeſte ab illis qui in Cœlum evecti ſint, illi tametſi ſimplices in mundo fuerunt, uſque in ſapientiam angelicam & in felicia Cœli venerunt, cum inter Angelos; cauſa fuit, quia amaverunt bonum & verum propter bonum & verum, & implantaverunt illa vitæ ſuæ, & per id facultates facti ſunt recipiendi cœlum cum omni ineffabili ibi. Qui autem in amore ſui & mundi ſunt, illi in nulla facultate recipiendi illa ſunt, averſantur illa, rejiciunt illa, & ad primum tactum & influxum eorum aufugiunt, & ſe aſſociant illis in inferno, qui in ſimilibus ſecum amoribus ſunt. Fuerunt Spiritus qui dubitabant quod talia ineſſent amori cœleſti, & deſiderabant ſcire num ita eſſet, quapropter miſſi ſunt in ſtatum amoris cœleſtis, remotis interea obſtantibus, & perlati antrorſum ad diſtantiam ubi Cœlum Angelicum, & inde loquuti ſunt mecum, dicentes quod interiorem felicitatem percipiant, quam vocibus exprimere queunt, dolentes valde quod in priſtinum ſtatum redirent. Alii etiam elevati ſunt in cœlum, & ſicut interius ſeu altius ſublati ſunt, ita intraverunt in intelligentiam & ſapientiam, ut percipere poſſent, quæ prius illis incomprehenſibilia fuerunt. Inde patet, quod amor procedens a Domino ſit receptaculum cœli & omnium ibi.

19. Quod Amor in Dominum & Amor erga proximum comprehendant in ſe omnia vera Divina, conſtare poteſt ex illis quæ Ipſe Dominus de binis illis amoribus loquutus eſt, dicendo, "*Amabis Deum tuum ex toto corde tuo & ex tota anima tua; hoc eſt præceptum maximum & primum; ſecundum quod ſimile eſt illi, eſt, ut ames proximum tuum ſicut teipſum: ex his duobus præceptis pendent Lex & Prophetæ*," Matth: XXII: 37. 38. 39. 40. Lex & Prophetæ ſunt totum Verbum, ita omne Verum Divinum.

Quod Cœlum diſtinctum ſit in duo Regna.

20. QUoniam in Cœlo ſunt infinitæ varietates, & una Societas non prorſus ſimilis alteri, ne quidem unus angelus alteri *(dd)*, ideo diſtinguitur Cœlum

(cc) Quod amori inſint innumerabilia, & quod amor recipiat ad ſe omnia quæ concordant, n: 2500. 2572. 3078. 3189. 6323. 7490. 7750.

(dd) Quod infinita varietas ſit, & nuſquam aliquid idem cum altero, n. 7236. 9002.

Cœlum in communi, in ſpecie & in parte; in communi in duo Regna, in ſpecie in tres cœlos, ac in parte in innumeras ſocietates: de ſingulis in nunc ſequentibus dicetur. Regna dicuntur, quia Cœlum vocatur Regnum Dei.

21. Sunt Angeli qui interius magis & minus recipiunt Divinum a Domino procedens; qui magis interius recipiunt, vocantur Angeli cœleſtes, at qui minus interius vocantur Angeli ſpirituales; inde cœlum diſtinguitur in duo Regna, quorum unum vocatur REGNUM COELESTE: alterum REGNUM SPIRITUALE *(ee)*.

22. Angeli qui Regnum cœleſte conſtituunt, quia interius magis recipiunt Divinum Domini, vocantur Angeli interiores & quoque ſuperiores; ac inde etiam Cœli, quos conſtituunt, vocantur Cœli interiores ac ſuperiores *(ff)*. Quod ſuperiores & inferiores dicantur, eſt quia interiora & exteriora ita vocantur *(gg)*.

23. Amor in quo ſunt qui in Regno cœleſti, vocatur Amor cœleſtis; & amor in quo ſunt qui in Regno ſpirituali, vocatur amor ſpiritualis: Amor cœleſtis eſt Amor in Dominum, & Amor ſpiritualis eſt Charitas erga proximum. Et quia omne bonum eſt amoris, nam quod aliquis amat, hoc ei bonum eſt, ideo etiam bonum unius Regni vocatur cœleſte, & alterius bonum ſpirituale. Inde patet, in quo ſe diſtinguunt bina illa Regna, quod nempe ſicut bonum amoris in Dominum, & bonum charitatis erga proximum *(hh)*: & quia illud bonum eſt interius bonum, & ille amor eſt interior amor, ideo Angeli cœleſtes ſunt Angeli interiores, & vocantur ſuperiores.

24. Regnum Cœleſte etiam vocatur Regnum ſacerdotale Domini, & in Verbo Habitaculum Ipſius, & Regnum Spirituale vocatur Regnum Regium Ipſius & in Verbo Thronus Ipſius: ex Divino cœleſti etiam Dominus in mundo appellatus eſt Jeſus, & ex Divino Spirituali Chriſtus.

25. Angeli in Regno cœleſti Domini valde excellent ſapientia & gloria præ Angelis qui in Regno ſpirituali, ex cauſa quia interius recipiunt Divinum Domini,

---

Quod etiam in Cœlis infinita varietas ſit, n: 684. 690. 3744. 5598. 7236. Quod varietates in cœlis ſint varietates boni, n: 3744. 4005. 7236. 7833. 7836. 9002. Quod per id omnes ſocietates in cœlis, & unuſquiſque angelus in ſocietate, a ſe invicem diſtincti ſint, n: 690. 3241. 3519. 3804. 3986. 4067. 4149. 4263. 7236. 7833. 7836. Sed quod uſque omnes unum faciant per amorem a Domino, n: 457. 3986.

(ee) Quod Cœlum in toto in duo Regna diſtinctum ſit, in Regnum cœleſte & in Regnum ſpirituale, n: 3887. 4138. Quod angeli Regni cœleſtis recipiant Divinum Domini in parte voluntaria, ita interius, quam angeli ſpirituales, qui recipiunt illud in parte intellectuali, n: 5113. 6367. 8521. 9935. 9995. 10124.

(ff) Quod Cœli, qui conſtituunt Regnum cœleſte, dicantur ſuperiores, qui autem Regnum ſpirituale, inferiores, n: 10068.

(gg) Quod interiora exprimantur per ſuperiora, & quod ſuperiora ſignificent interiora, n: 2148. 3084. 4599. 5146. 8325.

(hh) Quod bonum Regni cœleſtis ſit bonum amoris in Dominum, & bonum Regni ſpiritualis ſit bonum charitatis erga proximum, n: 3691. 6435. 9468. 9680. 9683. 9780.

Domini, ſunt enim in amore in Ipſum, & inde Ipſi propiores & conjunctiores *(ii)*. Quod illi Angeli tales ſint, eſt quia receperunt & recipiunt Divina vera ſtatim in vita, & non ut ſpirituales prævia memoria & cogitatione; quapropter habent illa inſcripta cordibus ſuis, ac percipiunt illa & quaſi vident illa in ſe, nec uſquam ratiocinantur de illis num ita ſit vel non ita *(kk)*: ſunt quales deſcribuntur apud Jeremiam, "*Indam legem meam menti eorum, & cordi eorum inſcribam eam: non docebunt amplius quiſquam amicum ſuum & quiſquam fratrem ſuum, dicendo, cognoſcite Jehovam; cognoſcent Me a minimo eorum ad maximum eorum,*" XXXI: 33. 34. Et vocantur apud Eſaiam, "*Docti a Jehovah,*" LIV: 13: quod qui docti a Jehovah ſint qui docti a Domino, docet Ipſe Dominus apud Johannem, Cap: VI: 45. 46.

26. Dictum eſt, quod illis ſapientia & gloria ſit præ reliquis, quia receperunt & recipiunt Divina vera ſtatim in vita, ut primum enim audiunt illa, etiam volunt & faciunt illa, nec reponunt in memoria, & dein cogitant num ita ſit: qui tales ſunt, ſciunt illico per influxum a Domino, num verum ſit verum quod audiunt, influit enim Dominus immediate in velle hominis, & mediate per velle in ejus cogitare; ſeu quod idem, influit Dominus immediate in bonum, ac mediate per bonum in verum *(ll)*, nam id bonum dicitur quod eſt voluntatis & inde operis, at verum quod eſt memoriæ & inde cogitationis: etiam omne verum vertitur in bonum ac implantatur amori, ut primum intrat voluntatem; quamdiu autem verum eſt in memoria & inde cogitatione, non fit bonum, nec vivit, nec appropriatur homini, quoniam homo eſt homo ex voluntate & inde intellectu, & non ex intellectu ſeparato a voluntate *(mm)*.

27. Quod

(ii) Quod angeli cœleſtes immenſum ſapiant præ angelis ſpiritualibus, n: 2718. 9995. Quale diſcrimen inter angelos cœleſtes & inter angelos ſpirituales, n: 2088. 2669. 2708. 2715. 3235. 3240. 4788. 7068. 8121. 9277. 10295.

(kk) Quod Angeli cœleſtes non ratiocinentur de veris fidei, quia percipiunt illa in ſe, ſed quod angeli ſpirituales ratiocinentur de illis num ita ſit vel non ita, n: 202. 337. 597. 607. 784. 1121. 1387. 1398. 1919. 3246. 4448. 7680. 7877. 8780. 9277. 10786.

(ll) Quod influxus Domini ſit in bonum & per bonum in verum & non viciſſim, ita in voluntatem & per eam in intellectum, & non viciſſim, n: 5482. 5649. 6027. 8685. 8701. 10153.

(mm) Quod voluntas hominis ſit ipſum Eſſe vitæ Illius, & quod ſit receptaculum boni amoris, & quod intellectus ſit Exiſtere vitæ inde, & quod ſit receptaculum veri & boni fidei, n: 3619. 5002. 9282. Ita quod vita voluntatis ſit vita principalis hominis, & quod vita intellectus procedat inde, n: 585. 590. 3619. 7342. 8885. 9285. 10076. 10109. 10110. Quod illa fiant vitæ, & approprientur homini, quæ recipiuntur voluntate, n: 3161. 9386. 9393. Quod homo ſit homo ex voluntate & inde intellectu, n: 8911. 9069. 9071. 10076. 10109. 10110. Unuſquiſque etiam ab aliis amatur & æſtimatur qui vult bene & intelligit bene, ac rejicitur & vilipenditur, qui intelligit bene & non vult bene, n: 8911. 10076. Quod homo etiam poſt mortem maneat ſicut ejus voluntas & inde ejus intellectus, & quod quæ intellectus ſunt & non ſimul voluntatis tunc evaneſcant, quia non ſunt in homine, n: 9069. 9071. 9282. 9386. 10153.

27. Quia tale difcrimen eft inter Angelos Regni cœleftis & inter Angelos Regni fpiritualis, ideo non fimul funt, nec confortium inter fe habent; datur modo communicatio per focietates angelicas intermedias, quæ vocantur cœleftes fpirituales; per has influit Regnum cœlefte in Spirituale *(nn)*: inde fit, quod tametfi cœlum in duo Regna divifum eft, ufque unum faciat. Dominus femper providet angelos tales intermedios, per quos communicatio & conjunctio.

28. Quia multis agitur in fequentibus de Angelis unius & alterius Regni, ideo fpecifica hic præteriuntur.

Quod Tres Cœli fint.

29. TRES Cœli funt, & illi inter fe diftinctiffimi, Intimum feu Tertium, Medium feu Secundum, & Ultimum feu Primum; confequuntur illi ac fubfiftunt inter fe, ficut fupremum hominis quod Caput vocatur, Medium ejus quod Corpus, & ultimum quod pedes; & ficut fuprema pars domus, media ejus, & infima ejus: in tali ordine etiam eft Divinum quod a Domino procedit & defcendit; inde ex neceffitate ordinis Cœlum tripartitum eft.

30. Interiora hominis quæ ejus Mentis & Animi funt, etiam in fimili ordine funt; eft ei intimum, medium, ac ultimum; nam in hominem, dum creatus, omnia Ordinis Divini collata funt, adeo ut factus fit Divinus ordo in forma, & inde cœlum in minima effigie *(oo)*: ideo etiam homo communicat cum cœlis quoad interiora fua; & quoque inter Angelos venit poft mortem, inter Angelos intimi cœli, aut medii, aut ultimi, fecundum receptionem Divini boni & veri a Domino, cum vivit in mundo.

31. Divinum quod influit a Domino & recipitur in Tertio feu intimo cœlo, vocatur Cœlefte, & inde Angeli qui ibi vocantur Angeli cœleftes; Divinum quod influit a Domino & recipitur in Secundo feu medio Cœlo, vocatur Spirituale, & inde Angeli qui ibi Angeli fpirituales; Divinum autem quod influit a Domino & recipitur in Ultimo feu primo Cœlo, vocatur Naturale;

(nn) Quod inter duo Regna fit communicatio & conjunctio per focietates Angelicas, quæ vocantur cœleftes fpirituales, n: 4047. 6435. 8787. 8881. De influxu Domini per Regnum cœlefte in fpirituale, n: 3969. 6366.

(oo) Quod in hominem omnia Divini Ordinis collata fint, & quod homo a creatione fit Divinus Ordo in forma, n: 4219. 4220. 4223. 4523. 4524. 5114. 5368. 6013. 6057. 6605. 6626. 9706. 10156. 10472. Quod apud hominem Internus ejus homo formatus fit ad imaginem Cœli, & Externus ad imaginem mundi, & quod ideo homo ab antiquis dictus fit microcofmus, n: 4523. 5368. 6013. 6057. 9279. 9706. 10156. 10472. Quod fic homo ex creatione quoad interiora fua fit cœlum in minima effigie ad imaginem Maximi, & quod etiam talis fit homo qui e novo creatus eft feu regeneratus a Domino, n: 911. 1900. 1982. 3624 ad 3631. 3634. 3884. 4041. 4279. 4523. 4524. 4625. 6013. 6057. 9279. 9632.

rale; ast quia naturale illius Cœli non est sicut naturale mundi, sed in se habet spirituale & cœleste, ideo illud Cœlum vocatur Spirituale & Cœleste Naturale, & inde Angeli qui ibi Spirituales & Cœlestes naturales *(pp)*; spirituales naturales vocantur, qui influxum recipiunt ex Cœlo medio seu secundo, quod est cœlum spirituale; ac Cœlestes naturales vocantur, qui influxum recipiunt ex Cœlo tertio seu intimo, quod est Cœlum cœleste: Angeli spirituales naturales & cœlestes naturales distincti sunt inter se, sed usque unum Cœlum constituunt, quia in uno gradu sunt.

32. Est in unoquovis Cœlo Internum & Externum, qui in Interno sunt, vocantur ibi Angeli interni, qui autem in Externo sunt, vocantur ibi Angeli externi. Externum & Internum in Cœlis, seu in unoquovis Cœlo, se habent sicut Voluntarium & ejus Intellectuale apud hominem, Internum sicut Voluntarium & Externum sicut ejus Intellectuale; omne voluntarium habet suum intellectuale; unum absque altero non datur: se habet voluntarium sicut comparative flamma, & intellectuale ejus sicut lux inde.

33. Probe sciendum est, quod interiora apud Angelos faciant, ut sint in uno aut in altero Cœlo; quo enim interiora apertiora ad Dominum sunt, eo in interiori Cœlo sunt. Tres gradus interiorum sunt apud unumquemvis tam Angelum quam Spiritum, & quoque apud Hominem; illi apud quos tertius gradus apertus est, in intimo Cœlo sunt; apud quos secundus, aut modo primus, illi in medio aut ultimo Cœlo sunt: interiora aperiuntur per receptionem Divini Boni ac Divini Veri: qui afficiuntur Divinis Veris, & admittunt illa statim in vitam, ita in voluntatem & inde actum, in intimo seu tertio cœlo sunt, & ibi secundum receptionem boni ex affectione veri; qui autem non admittunt illa statim in voluntatem, sed in memoriam & inde intellectum, & ex eo volunt & faciunt ea, illi in medio seu secundo cœlo sunt: at qui moraliter vivunt, & credunt Divinum, nec tantopere curant instrui, illi in ultimo seu primo cœlo sunt *(qq)*. Inde constare potest, quod status interiorum faciant Cœlum, & quod Cœlum sit intra unumquemvis, & non extra illum; quod etiam Dominus docet, dicendo, "*Non venit Regnum Dei cum observatione, neque dicent ecce hic aut ecce illic, ecce enim Regnum Dei in vobis habetis,*" Luc: XVII: 20. 21.

34. Omnis etiam perfectio crescit versus interiora, & decrescit versus exteriora, quoniam interiora sunt propiora Divino & in se puriora, exteriora autem

(pp) Quod tres Cœli sint, intimum, medium, & ultimum, seu tertium, secundum, & primum, n: 684. 8594. 10270. Quod etiam in triplici ordine sequantur bona ibi, n: 4938. 4939. 9992. 10005. 10017. Quod bonum intimi seu tertii cœli dicatur cœleste, bonum medii seu secundi spirituale, & bonum ultimi seu primi spirituale naturale, n: 4279. 4286. 4938. 4939. 9992. 10005. 10017. 10068.

(qq) Quod totidem gradus vitæ in homine sint, quod cœli, & quot aperiantur post mortem secundum ejus vitam, n: 3747. 9594. Quod cœlum sit in homine, n: 3884. Inde quod qui Cœlum in se recepit in mundo, in cœlum veniat post mortem, n: 10717.

autem remotiora a Divino & in se crassiora *(rr)*. Perfectio angelica consistit in Intelligentia, in Sapientia, in Amore, inque omni bono, & inde felicitate, non autem in felicitate absque illis, nam felicitas absque illis est externa & non interna. Quia interiora apud Angelos intimi Cœli aperta sunt in tertio gradu, ideo perfectio illorum immensum superat perfectionem angelorum in medio cœlo, quorum interiora aperta sunt in secundo gradu; similiter excedit perfectio angelorum medii cœli perfectionem Angelorum ultimi cœli.

35. Quia tale discrimen est, non potest Angelus unius cœli intrare ad Angelos alterius Cœli, seu non potest aliquis ex inferiori Cœlo ascendere, nec aliquis ex superiori Cœlo descendere: qui ex inferiori Cœlo ascendit, corripitur anxietate usque ad dolorem, nec potest videre illos qui ibi, minus loqui cum illis; & qui ex superiori cœlo descendit, privatur sua sapientia, titubat voce, & desperat. Fuerunt quidam ex ultimo cœlo, qui nondum instructi erant, quod Cœlum consisteret in interioribus Angeli, credentes quod in superiorem felicitatem cœlestem venirent, modo in cœlum ubi illi Angeli; permittebatur etiam ut ad illos intrarent, at cum ibi erant, neminem videbant utcunque inquirerent, tametsi magna multitudo erat; advenarum enim interiora non aperta erant in tali gradu, in quo interiora angelorum qui ibi, inde nec visus; & paulo post corripiebantur angore cordis, usque adeo ut vix scirent num in vita essent vel non; quapropter subito inde se contulerunt ad Cœlum unde erant, gavisi quod inter suos venirent; spondentes quod non amplius cuperent altiora, quam quæ vitæ eorum concordant. Vidi etiam demissos e cœlo superiori, & privatos sua sapientia, usque ut nescirent quale esset suum cœlum. Secus fit, cum Dominus elevat aliquos ex inferiori Cœlo in superius, ut videant gloriam ibi, quod fit sæpius, tunc præparantur primum, & stipantur angelis intermediis per quos communicatio. Ex his patet quod tres illi Cœli inter se distinctissimi sint.

36. Qui autem in eodem Cœlo sunt, illi consociari possunt cum quibuscunque ibi, at jucunda consociationis se habent secundum affinitates boni, in quibus sunt: sed de his in sequentibus articulis.

37. Verum tametsi Cœli ita distincti sunt, ut Angeli unius Cœli non sociare possint commercium cum Angelis alterius, usque tamen Dominus conjungit omnes cœlos per influxum immediatum & mediatum, per influxum immediatum ex Se in omnes cœlos, & per mediatum ab uno cœlo in alterum *(ss)*; & sic efficit, ut tres cœli unum sint, & omnes in nexu sint a Primo

(rr) Quod interiora sint perfectiora quia propiora Divino, n: 3405. 5146. 5147. Quod in interno millia & millia sint, quæ in externo apparent ut commune unum, n: 5707. Quod quantum homo ab externis elevatur versus interiora, tantum in lucem & ita in intelligentiam veniat, & quod elevatio sit sicut e nimbo in clarum, n: 4598. 6183. 6333.

(ss) Quod influxus a Domino sit immediatus a se, & quoque mediatus per unum cœlum in alterum, & apud hominem similiter in interiora ejus, n: 6063. 6307. 6472. 9682

Primo ad ultimum, usque adeo ut inconnexum non detur; quod non connexum est per intermedia cum Primo, hoc nec subsistit, sed dissipatur & fit nullum *(tt)*.

38. Qui non scit quomodo se habet cum Ordine Divino quoad gradus, non capere potest quomodo Cœli distincti sunt, ne quidem quid Internus & Externus homo. Plerique in mundo non aliam notionem de interioribus & exterioribus seu de superioribus & inferioribus habent, quam sicut de continuo aut de cohærente per continuum a puriori ad crassius; at interiora & exteriora se non habent continue, sed discrete. Sunt duplicis generis Gradus, sunt gradus continui & sunt gradus non continui; gradus continui se habent sicut gradus decrescentiæ lucis a flamma usque ad suum obscurum; aut sicut gradus decrescentiæ visus ab illis quæ in luce sunt ad illa quæ in umbra; aut sicut gradus puritatis athmosphæræ ab imo ad ejus summum; distantiæ determinant hos gradus. At gradus non continui sed discreti, discriminati sunt sicut prius & posterius, sicut causa & effectus, & sicut producens & productum; qui explorat videbit, quod in omnibus & singulis in universo mundo, quæcunque sunt, tales gradus productionis & compositionis sint, quod nempe ab uno alterum & ab altero tertium, & sic porro. Qui non perceptionem horum graduum sibi comparat, nequaquam potest scire discrimina cœlorum, & discrimina facultatum interiorum & exteriorum hominis, nec discrimen inter mundum spiritualem & mundum naturalem, nec discrimen inter spiritum hominis & corpus ejus; & inde nec intelligere potest quid & unde correspondentiæ & repræsentationes, neque qualis est influxus; sensuales homines hæc discrimina non capiunt, faciunt enim crescentias & decrescentias etiam secundum hos gradus continuas; inde non concipere possunt spirituale aliter quam sicut purius naturale: quapropter etiam foris stant, & e longinquo ab intelligentia *(uu)*.

39. Ultimo licet arcanum quoddam de Angelis trium Cœlorum memorare, quod prius non alicui in mentem venit, quia non intellexit gradus; quod nempe apud unumquemvis Angelum, & quoque apud unumquemvis hominem sit gradus intimus seu supremus, seu intimum & supremum quoddam, in quod Divinum Domini primum aut proxime influit, & ex quo disponit reliqua interiora quæ secundum gradus ordinis apud illos succedunt: hoc in-

9682. 9683. De immediato influxu Divini a Domino, n: 6058. 6474 ad 6478. 8717. 8728. De mediato influxu per mundum spiritualem in mundum naturalem, n: 4067. 6982. 6985. 6996.

(tt) Quod omnia existant a prioribus se, ita a Primo, & quod similiter subsistant, quia subsistentia est perpetua existentia; & quod ideo inconnexum non detur, n: 3626. 3627. 3628. 3648. 4523. 4524. 6040. 6056.

(uu) Quod interiora & exteriora non continua sint, sed secundum gradus distincta & discreta, & quilibet gradus terminatus, n: 3691. 4145. 5114. 8603. 10099. Quod unum formatum sit ab altero, & quod quæ sic formata sunt, non continue puriora & crassiora sint, n: 6326. 6465. Qui non percipit distinctionem interiorum & exteriorum secundum tales gradus, quod non capere possit Internum & Externum hominem, nec Cœlos interiores & exteriores, n: 5146. 6465. 10099. 10181.

intimum seu supremum vocari potest introitus Domini ad Angelum & ad hominem, ac ipsissimum Ipsius domicilium apud illos: per hoc intimum aut supremum homo est homo, & distinguitur a brutis animalibus, nam hæc illud non habent; inde est, quod homo, secus ac animalia, possit quoad omnia interiora, quæ sunt mentis & animi ejus, elevari a Domino ad Se, possit credere in Ipsum, affici amore in Ipsum, & sic videre Ipsum, & quod possit recipere intelligentiam & sapientiam, & loqui ex ratione; inde quoque est quod vivat in æternum. Quid autem disponitur & providetur a Domino in eo intimo, non influit manifeste in perceptionem alicujus Angeli, quia est supra ejus cogitationem, & excedit ejus sapientiam.

40. Hæc nunc sunt communia de Tribus Cœlis; in sequentibus autem de unoquovis Cœlo in specie dicendum est.

Quod Cœli consistant ex innumeris Societatibus.

41. Angeli cujusvis Cœli non sunt in uno loco simul, sed distincti in Societates majores & minores, secundum differentias boni amoris & fidei in quo sunt; qui in simili bono sunt, unam Societatem formant: bona in Cœlis in infinita varietate sunt; & unusquisque Angelus est sicut suum bonum *(xx)*.

42. Societates Angelicæ in Cœlis etiam distant inter se, sicut differunt bona in genere & in specie; nam distantiæ in mundo spirituali non ex alia origine sunt, quam ex differentia status interiorum, inde in cœlis ex differentia statuum amoris; distant multum qui differunt multum, & distant parum, qui differunt parum; similitudo facit ut una sint *(yy)*.

43. Omnes in una Societate similiter inter se distincti sunt; qui perfectiores sunt, hoc est, qui præstant bono, ita amore, sapientia & intelligentia, in medio sunt; qui minus præstant, circumcirca sunt, ad distantiam secundum gradus prout diminuitur perfectio: se habet hoc, sicut lux e medio decrescens ad peripherias: qui in medio sunt, etiam in maxima luce sunt, qui ad peripherias in minore & minore.

44. Similes

(xx) Quod infinita varietas sit, & nusquam aliquid idem cum altero, n: 7236. 9002. Quod in cœlis etiam infinita varietas sit, n: 684. 690. 3744. 5598. 7236. Quod varietates in cœlis, quæ infinitæ, sint varietates boni, n: 3744. 4005. 7236. 7833. 7836. 9002. Quod illæ varietates existant per vera quæ multiplicia, ex quibus bonum cuivis, n: 3470. 3804. 4149. 6917. 7236. Quod inde omnes societates in cœlis, & unusquisque angelus in societate, a se invicem distincti sint, n: 690. 3241. 3519. 3804. 3986. 4067. 4149. 4263. 7236. 7833. 7836. Sed quod usque omnes unum agant per amorem a Domino, n: 457. 3986.

(yy) Quod omnes societates cœli constantem situm habeant secundum differentias status vitæ, ita secundum differentias amoris & fidei, n: 1274. 3638. 3639. Mirabilia in altera vita seu in mundo spirituali de Distantia, Situ, Loco, Spatio & Tempore, n: 1273 ad 1277.

44. Similes quasi ex se feruntur ad similes, nam sunt cum similibus sicut cum suis, & sicut domi, cum aliis autem sicut cum peregrinis, & sicut foris: quando apud similes sunt, etiam in suo libero sunt, & inde in omni jucundo vitæ.

45. Inde patet, quod bonum consociet omnes in cœlis, & quod distinguantur secundum ejus quale: at usque non angeli sunt, qui se ita consociant, sed Dominus a Quo bonum; Ipse ducit illos, conjungit illos, distinguit illos, & tenet illos in libero quantum in bono; ita unumquemvis in vita sui amoris, suæ fidei, suæ intelligentiæ & sapientiæ, & inde in felicitate *(zz)*.

46. Cognoscunt etiam se omnes qui in simili bono sunt, prorsus sicut homines in mundo suos propinquos, suos affines, & suos amicos, tametsi illos nusquam prius viderunt; ex causa, quia in altera vita non sunt propinquitates, affinitates, & amicitiæ aliæ quam spirituales, ita quæ sunt amoris & fidei *(aaa)*. Hoc mihi aliquoties datum est videre, quando in spiritu fui, ita abductus a corpore, & sic in consortio cum Angelis; tunc quosdam ex illis vidi sicut notos ab infantia, alios vero sicut prorsus non notos; qui visi sicut noti ab infantia, fuerunt qui in simili statu cum statu spiritus mei erant, qui autem non noti, in dissimili.

47. Omnes qui unam Societatem angelicam formant, simili facie sunt in communi, sed non simili in particulari: quomodo similitudines in communi & variationes in particulari se habent, aliquantum comprehendi potest ex talibus in mundo; notum est, quod unaquævis Gens aliquod commune simile ferat in faciebus & oculis, per quod noscitur, & internoscitur ab alia Gente; & adhuc magis una familia ab altera; sed hoc multo perfectius in Cœlis, quia ibi omnes affectiones interiores apparent & elucent ex facie, nam facies ibi est illarum forma externa & repræsentativa, aliam faciem habere quam suarum affectionum, non datur in Cœlo. Ostensum etiam est, quomodo communis similitudo variatur particulariter in singulis qui in una societate sunt; erat facies sicut Angelica, quæ mihi apparebat, & hæc variabatur secundum affectiones boni & veri, quales sunt apud illos qui in una societate; variationes illæ persistebant diu; & observabam, quod usque eadem facies in communi sicut planum permaneret, & quod reliquæ essent modo derivationes & propagationes inde: sic etiam per hanc faciem ostensæ sunt affectiones totius societatis, per quas variantur facies illorum qui ibi; nam, ut

(zz) Quod omne liberum sit amoris & affectionis, quoniam quod homo amat, hoc libere facit, n: 2870. 3158. 8907. 8990. 9585. 9591. Quia liberum est quod est amoris, quod inde sit vita cujusvis & ejus jucundum, n: 2873. Quod nihil appareat ut proprium, nisi quod ex libero, n: 2880. Quod ipsissimum liberum sit duci a Domino, quia sic ducitur ab amore boni & veri, n: 892. 905. 2872. 2886. 2890. 2891. 2892. 9096. 9586 ad 9591.

(aaa) Quod omnes proximitates, cognationes, affinitates & quasi consanguinitates in Cœlo sint ex bono, & secundum ejus convenientias & differentias, n: 685. 917. 1394. 2739. 3612. 3815. 4121.

fupra dictum eft, facies Angelicæ funt formæ interiorum fuorum, ita affectionum quæ amoris & fidei.

48. Inde etiam fit, quod Angelus qui præftans fapientia eft, videat illico ex facie qualis alter eft; non poteft quifquam ibi vultu recondere interiora, & fimulare, & prorfus non mentiri & fallere aftu & hypocrifi. Contingit aliquoties, quod in focietates fe infinuent hypocritæ, qui edocti funt recondere interiora fua, & componere exteriora ut appareant in forma boni, in quo funt qui in focietate, & fic mentiri lucis angelos; fed hi non diu ibi morari poffunt, incipiunt enim angi interius, cruciari, livefcere facie, & quafi exanimari, alterantur ita ex contrarietate vitæ quæ influit & operatur; quare fe dejiciunt repente in infernum ubi fimiles, nec hifcunt amplius afcendere: funt illi qui intelliguntur per eum, qui inventus eft inter difcumbentes & invitatos, non indutus vefte nuptiali, & ejectus in tenebras exteriores, Matth: XXII: 11 feq:

49. Communicant omnes focietates Cœli inter fe, non per apertum commercium, pauci enim exeunt e focietate fua in aliam, nam exire e focietate eft ficut exire a fe feu a fua vita, & tranfire in aliam quæ non ita convenit: fed communicant omnes per extenfionem fphæræ, quæ procedit ex vita cujufvis; fphæra vitæ eft fphæra affectionum quæ amoris & fidei; hæc fe extendit in focietates circumcirca in longum & in latum, & eo longius & latius, quo affectiones funt interiores & perfectiores *(bbb)*; fecundum extenfionem illam eft Angelis intelligentia & fapientia: qui in intimo Cœlo funt, & ibi in medio, habent extenfionem in univerfum cœlum; inde communicatio omnium cœli eft cum unoquovis & uniufcujufvis cum omnibus *(ccc)*. Sed de hac extenfione infra plenius agendum eft, ubi de Forma cœlefti, fecundum quam Angelicæ focietates difpofitæ funt, & quoque ubi de Sapientia & Intelligentia angelorum, nam omnis extenfio affectionum & cogitationum vadit fecundum illam Formam.

50. Dictum fupra eft, quod in Cœlis fint Societates majores & minores; majores confiftunt ex myriadibus, minores ex aliquot millibus, & minimæ ex aliquot centenis Angelis: funt etiam qui folitarii habitant, quafi domus & domus, familia & familia; hi tametfi ita difperfi vivunt, ufque fimiliter ordinati funt, ficut illi qui in focietatibus, quod nempe fapientiores illorum in medio fint, & fimpliciores in terminis: hi propius fub aufpicio Divino Domini funt, & funt Angelorum optimi.

Quod

(bbb) Quod fphæra fpiritualis, quæ eft fphæra vitæ, effluat ex unoquovis homine, fpiritu & angelo, & circumftipet illos, n: 4464. 5179. 7454. 8630. Quod effluat ex vita affectionis & cogitationis eorum, n: 2489. 4464. 6206. Quod fphæræ illæ fe longe extendant in focietates angelicas fecundum quale & quantum boni, n: 6598 ad 6613. 8063. 8794. 8797.

(ccc) Quod in Cœlis detur communicatio omnium bonorum, quoniam amor cœleftis communicat omnia fua cum altero, n: 549. 550. 1390. 1391. 1399. 10130. 10723.

Quod unaquævis Societas fit Cœlum in minore forma, & unufquifque Angelus in minima.

51. QUOD unaquævis Societas fit Cœlum in minore forma, & unufquifque Angelus in minima, eft quia bonum amoris & fidei eft quod facit Cœlum, & id bonum eft in omni Societate Cœli, & in omni Angelo focietatis: nihil refert, quod bonum illud ubivis differat & varium fit, eft ufque bonum cœli; differentia modo eft, quod cœlum tale fit hic & tale ibi. Ideo dicitur, cum quis elevatur in aliquam Societatem Cœli, quod veniat in Cœlum; & de illis qui ibi, quod fint in Cœlo, & quifque in fuo: hoc norunt omnes qui in altera vita; ideo qui extra aut infra Cœlum ftant, & fpectant e longinquo ubi Cætus angelorum funt, dicant quod Cœlum fit ibi, & quoque ibi. Se habet hoc comparative ficut cum præfectis, officiariis & miniftris in uno Palatio Regio aut in una Aula, tametfi habitant feorfim in fuis manfionibus aut in fuo conclavi, unus fupra alter infra, ufque funt in uno Palatio aut in una Aula, quifque ibi in fua functione ad ferviendum Regi. Inde patet quid intelligitur per Domini verba, quod *in domo Patris fui fint Manfiones multæ*," Joh: XIV: 2; & quid per *Habitacula Cœli*, & per *Cælos cælorum* apud Prophetas.

52. Quod unaquævis Societas fit Cœlum in minore forma, etiam conftare potuit ex eo, quod fimilis forma cœleftis fit in quavis Societate, qualis eft in toto cœlo; in toto cœlo funt in medio qui præftant reliquis, & circumcirca ufque ad terminos funt in ordine decrefcente qui minus præftant, ut dictum videatur in Articulo præcedente n: 43; & quoque ex eo, quod Dominus ducat omnes qui in toto cœlo tanquam effent unus Angelus; fimiliter illos qui in unaquavis focietate; inde apparet quandoque integra Societas Angelica ficut unum in forma Angeli, quod etiam mihi datum eft a Domino videre. Cum etiam Dominus apparet in medio Angelorum, tunc non apparet circumftipatus a pluribus, fed ut unus in Forma angelica; inde eft, quod Dominus in Verbo dicatur Angelus; & quoque quod integra Societas; Michael, Gabriel & Raphael non funt nifi quam Societates angelicæ, quæ a functionibus fuis ita nominantur *(ddd)*.

53. Sicut integra Societas eft Cœlum in minore forma, ita quoque eft Angelus Cœlum in minima; nam Cœlum non eft extra Angelum, fed intra illum; interiora enim ejus, quæ funt mentis ejus, difpofita funt in formam cœli, ita ad receptionem omnium Cœli quæ extra illum funt; recipit etiam illa

(ddd) Quod Dominus in Verbo dicatur Angelus, n: 6280. 6831. 8192. 9303. Quod integra Societas Angelica dicatur Angelus; & quod Michael & Raphael fint focietates angelicæ ex functionibus ita dictæ, n: 8192. Quod Societates Cœli, & Angeli non aliquod nomen habeant, fed quod dignofcantur ex quali boni, & ex idea de illo, n: 1705. 1754.

illa ſecundum quale boni, quod eſt in illo ex Domino; inde eſt Angelus quoque Cœlum.

54. Nuſquam dici poteſt, quod Cœlum ſit extra aliquem, ſed intra, nam omnis Angelus ſecundum cœlum quod intra illum eſt, recipit cœlum quod extra illum eſt. Inde patet, quantum fallitur qui credit quod venire in cœlum, ſit ſolum elevari inter Angelos, qualiſcunque ſit quoad vitam interiorem ſuam; ita quod Cœlum detur cuique ex immediata Miſericordia *(eee)*; cum tamen niſi Cœlum ſit intra aliquem, nihil cœli quod extra eſt, influit & recipitur. Sunt multi Spiritus, qui in tali opinione ſunt, ac ideo quoque propter fidem ſuam, in Cœlum evecti ſunt; ſed cum ibi erant, quia interior vita eorum contraria erat vitæ in qua angeli, cæperunt quoad intellectualia ſua occæcari, uſque ut facti ſint ſicut fatui, & quoad voluntaria ſua cruciari uſque ut gererent ſe ſicut dementes: verbo, qui male vivunt, & in cœlum veniunt, trahunt ibi animam & torquentur comparative ſicut piſces extra aquas in athmoſphæra; & ſicut animalia in antliis pneumaticis in æthere extracto aere. Inde conſtare poteſt, quod Cœlum ſit intra & non extra aliquem *(fff)*.

55. Quia omnes recipiunt cœlum quod extra illos eſt ſecundum quale cœli quod intra illos, ideo ſimiliter recipiunt Dominum, quoniam Divinum Domini facit cœlum: inde eſt, quod cum Dominus Se præſentem ſiſtit in aliqua Societate, quod ibi appareat ſecundum quale boni in quo eſt ſocietas, ita non ſimiliter in una ſocietate ut in altera: non quod diſſimilitudo illa ſit in Domino, ſed in illis qui vident Ipſum ex ſuo bono, ita ſecundum illud; afficiuntur etiam Ipſo Viſo ſecundum quale ſui amoris; qui intime amant Ipſum, intime afficiuntur, qui minus amant minus afficiuntur; mali qui extra cœlum ſunt, ad præſentiam Ipſius cruciantur. Cum Dominus apparet in aliqua ſocietate, apparet ibi ut Angelus; ſed dignoſcitur ab aliis per Divinum quod tranſlucet.

56. Cœlum etiam eſt, ubi Dominus agnoſcitur, creditur, & amatur; varietas cultus Ipſius ex varietate boni in Societate una & altera, non fert damnum, ſed fert emolumentum; nam perfectio cœli inde eſt. Quod perfectio cœli inde ſit, ægre ad captum explicari poteſt, niſi in opem adhibeantur voces in literato orbe ſolennes & uſitatæ, & per illas exponatur quomodo unum quod perfectum ex variis formatur: omne unum ex variis exiſtit, nam unum, quod non ex variis, non eſt aliquid, non habet formam, & ideo non habet quale: cum autem unum exiſtit ex variis, & varia ſunt in forma perfecta, in qua quodlibet adjungit ſe alteri ut amicum conſentiens in ſerie, tunc habet quale perfectum: Cœlum etiam eſt unum ex variis in perfectiſſimam

---

(eee) Quod Cœlum non donetur ex immediata Miſericordia, ſed ſecundum vitam, & quod omne vitæ per quod homo a Domino ducitur ad cœlum, ſit ex Miſericordia, & quod id intelligatur, n: 5057. 10659. Si cœlum donaretur ex immediata Miſericordia, quod omnibus donaretur, n: 2401. De quibuſdam malis e cœlo dejectis qui crediderunt cœlum dari cuivis ex immediata Miſericordia, n: 4726.

(fff) Quod Cœlum ſit in homine, n: 3884.

simam formam ordinatis; nam forma cœlestis est omnium formarum perfectissima. Quod omnis perfectio inde sit, patet ab omni pulchritudine, amœnitate, & jucunditate, quæ afficiunt tam sensus quam animos; illæ enim non aliunde existunt & fluunt quam ex concentu & harmonia plurium concordantium & consentientium, sive ea in ordine coexistant, sive in ordine consequantur, & non ex uno absque pluribus: inde dicitur quod varietas delectet, & scitur quod delectatio sit secundum quale ejus: ex his sicut in speculo videri potest, unde perfectio ex variis sit, etiam in Cœlo, nam ex illis quæ in mundo naturali existunt, sicut in speculo videri possunt quæ in mundo spirituali *(ggg)*.

57. De Ecclesia simile dici potest quod de Cœlo, nam Ecclesia est Cœlum Domini in terris: sunt illæ quoque plures, & tamen unaquævis vocatur Ecclesia, & quoque est Ecclesia, quantum bonum amoris & fidei ibi regnat: Dominus etiam ibi ex variis unum facit, ita ex pluribus Ecclesiis unam *(hhh)*. Simile quoque dici potest de homine Ecclesiæ in particulari, quod de Ecclesia in communi, quod nempe Ecclesia sit intra hominem, & non extra illum, & quod quilibet homo sit Ecclesia, in quo Dominus est præsens in bono amoris & fidei *(iii)*. Simile etiam dici potest de homine in quo Ecclesia, quod de Angelo in quo Cœlum, quod sit Ecclesia in minima forma, sicut Angelus est cœlum in minima forma: & adhuc magis, quod homo in quo Ecclesia, æque ac Angelus, sit cœlum; nam homo creatus est ut in cœlum veniat, & fiat Angelus; quapropter ille, cui bonum est a Domino, est Angelus homo *(kkk)*. Memorare licet, quid Homo commune habet cum Angelo, & quid præ Angelis: *Homo commune habet cum Angelo*, quod interiora ejus æque formata sint ad imaginem cœli, & quoque quod fiat imago Cœli, quantum in bono amoris & fidei est: *Homo præ angelis habet*, quod exteriora ejus formata sint ad imaginem mundi; & quod quantum in bono est, mundus apud illum subordinatur coelo, & serviat cœlo *(lll)*; & quod tunc

(ggg) Quod omne unum sit ex harmonia & consensu plurium, & quod alioquin non sit ei quale, n: 457. Quod inde universum Cœlum sit unum, n: 457. Et hoc ex eo quod omnes ibi spectent unum finem, qui est Dominus, n: 9828.

(hhh) Si bonum foret character & essentiale Ecclesiæ, & non verum absque bono, quod Ecclesia foret una, n: 1285. 1316. 2982. 3267. 3445. 3451. 3452. Quod etiam omnes Ecclesiæ faciant unam Ecclesiam coram Domino ex bono, n: 7395. 9276.

(iii) Quod Ecclesia sit in homine, & non extra illum, & quod Ecclesia in communi sit ab hominibus, in quibus Ecclesia, n: 3884.

(kkk) Quod homo qui Ecclesia sit cœlum in minima forma ad imaginem maximi, quia interiora ejus quæ mentis dispositas sunt ad formam cœli, & inde ad receptionem omnium cœli, n: 911. 1900. 1982. 3624 ad 3631. 3634. 3884. 4041. 4279. 4523. 4524. 4625. 6013. 6057. 9279. 9632.

(lll) Quod homini sit internum & externum, & quod internum ejus a creatione formatum sit ad imaginem cœli, & quod externum ejus ad imaginem mundi, & quod ideo homo ab antiquis dictus sit microcosmus, n: 4523. 4524. 5368. 6013. 6057. 9279. 9706. 10156. 10472. Quod ideo homo ita creatus sit, ut mundus apud illum serviat cœlo, quod etiam fit apud bonos, at quod inversum sit apud malos, ubi cœlum servit mundo, n: 9283. 9278.

tunc Dominus præsens sit apud illum in utroque sicut in suo Cœlo; est enim in suo ordine Divino utrobivis, nam Deus est ordo *(mmm)*.

58. Ultimo memorandum est, quod qui cœlum in se habet, non modo habeat cœlum in suis maximis seu communibus, sed etiam in suis minimis seu singularibus; & quod minima ibi in imagine referant maxima: hoc venit ex eo, quod unusquisque sit suus amor, & talis qualis ejus amor regnans; quod regnat hoc influit in singula, & disponit illa, & ubivis inducit similitudinem sui *(nnn)*: in Cœlis est amor in Dominum regnans, quia Dominus ibi supra omnia amatur; inde Dominus est ibi omne in omnibus, influit in omnes & singulos, disponit illos, & induit similitudinem sui, & facit ut cœlum sit ubi Ille: inde Angelus est Cœlum in minima forma, Societas in majore, & omnes Societates simul sumtæ in maxima. Quod Divinum Domini faciat Cœlum, & quod sit omne in omnibus, videatur supra n: 7 ad 12.

Quod universum Cœlum in uno complexu referat unum Hominem.

59. QUOD Cœlum in toto complexu referat unum Hominem, est arcanum nondum in mundo notum; in Cœlis autem est notissimum; id scire, ac specifica & singularia de eo, est præcipuum intelligentiæ Angelorum ibi, inde etiam pendent plura, quæ absque illo ut suo communi principio non distincte & clare intrarent in ideas mentis eorum. Quia sciunt, quod omnes Cœli una cum Societatibus eorum referant unum hominem, ideo etiam Cœlum vocant MAXIMUM & DIVINUM HOMINEM *(ooo)*, Divinum ex eo, quod Divinum Domini faciat Cœlum; vide supra n: 7 ad 12.

60. Quod Cœlestia & Spiritualia in illam formam & in illam imaginem ordinata & conjuncta sint, non percipere possunt qui de spiritualibus, & cœlestibus

(mmm) Quod Dominus sit ordo, quoniam Divinum Bonum & Verum, quæ procedunt a Domino, faciunt ordinem, n: 1728. 1919. 2201. 2258. 5110. 5703. 8988. 10336. 10619. Quod vera Divina sint leges ordinis n: 2247. 7995. Quod quantum homo secundum ordinem vivit, ita quantum in bono secundum vera Divina, tantum sit homo, & in illo Ecclesia & Cœlum, n: 4839. 6605. 8067:

(nnn) Quod amor regnans seu dominans apud unumquemvis sit in omnibus & singulis ejus vitæ, ita in omnibus & singulis ejus cogitationis & voluntatis, n: 6159. 7648. 8067. 8853. Quod homo talis sit, quale ejus vitæ regnans, n: 918. 1040. 1568. 1571. 3570. 6571. 6934. 6938. 8854. 8856. 8857. 10076. 10109. 10110. 10284. Quod amor & fides cum regnant, sint in singulis vitæ hominis tametsi id nescit, n: 8854. 8864. 8865.

(ooo) Quod Cœlum in toto complexu appareat in forma sicut Homo, & quod Cœlum inde dicatur Maximus Homo, n: 2996. 2998. 3624 ad 3649. 3636 ad 3643. 3741 ad 3745. 4625.

cœleſtibus non juſtam ideam habent, cogitant illi, quod terreſtria & materialia, quæ componunt ultimum hominis, faciant illum, & quod abſque illis homo non ſit homo: ſed ſciant, quod homo non ſit homo ex illis, ſed ex eo quod intelligere poſſit verum & velle bonum; hæc ſunt ſpiritualia & cœleſtia, quæ faciunt hominem. Novit etiam homo, quod quiſque talis homo ſit, qualis eſt quoad intellectum & voluntatem; & quoque noſſe poteſt, quod terreſtre ejus corpus ſit formatum ad ſerviendum illis in mundo, & ad conformiter præſtandum illis uſus in ultima naturæ ſphæra; ideo etiam corpus nihil agit ex ſe, ſed agitur prorſus obſequioſe ad nutus intellectus & voluntatis, uſque adeo ut quicquid homo cogitat, loquatur lingua & ore, & quicquid vult, faciat corpore & membris, ſic ut intellectus & voluntas ſit faciens, & nihil corpus a ſe: inde patet, quod intellectualia & voluntaria faciant hominem, & quod illa ſint in ſimili forma, quia illa agunt in ſingulariſſima corporis ſicut internum in externum; homo itaque ex illis vocatur Internus & Spiritualis homo. Talis Homo in maxima & perfectiſſima forma eſt Cœlum.

61. Talis idea eſt Angelorum de homine, quapropter nuſquam attendunt ad illa quæ homo corpore facit, ſed ad voluntatem ex qua corpus facit; hanc vocant ipſum hominem, & intellectum quantum ille cum voluntate unum agit *(ppp)*.

62. Angeli quidem non vident Cœlum in toto complexu in tali forma, nam totum Cœlum non cadit in conſpectum alicujus Angeli, ſed vident quandoque diſſitas Societates, quæ ex multis millibus Angelorum conſiſtunt, ut unum in tali forma; & ex ſocietate ut ex parte concludunt ad commune quod eſt Cœlum; nam in perfectiſſima forma communia ſe habent ſicut partes, & partes ſicut communia, diſcrimen modo eſt ſicut inter ſimile majus & minus. Inde dicunt, quod totum Cœlum tale ſit in conſpectu Domini, quia Divinum ex intimo & ſupremo omnia videt.

63. Quia Cœlum tale eſt, ideo quoque regitur illud a Domino ſicut unus homo, & inde ſicut unum: notum enim eſt, quod tametſi homo conſiſtit ex innumerabilibus variis, tam in toto quam in parte, *in toto* ex membris, organis, & viſceribus, *in parte* ex ſeriebus fibrarum, nervorum, & vaſorum ſanguineorum; ita ex membris intra membra, & ex partibus intra partes, uſque tamen homo, cum agit, ſicut unus agit: tale etiam eſt Cœlum ſub auſpicio & ductu Domini.

64. Quod tot varia in homine unum agant, eſt quia nihil quicquam ibi eſt, quod non aliquid facit ad rem communem, & præſtat uſum; commune præſtat uſum partibus ſuis & partes præſtant uſum communi, nam commune eſt ex partibus & partes conſtituunt commune, quare proſpiciunt ſibi in-

 vicem,

(ppp) Quod voluntas hominis ſit ipſum Eſſe vitæ illius, & quod Intellectus ſit Exiſtere vitæ inde, n: 3619. 5002. 9282. Quod vita voluntatis ſit principalis vita hominis, & quod vita intellectus procedat inde, n: 585. 590. 3619. 7342. 8885. 9282. 10076. 10109. 10110. Quod homo ſit homo ex voluntate & inde intellectu, n: 8911. 9069. 9071. 10076. 10109. 10110.

vicem, ſpectant ſe mutuo, & conjunguntur in tali forma, ut omnia & ſingula ſe referant ad commune & ejus bonum; inde eſt, quod unum agant. Similes ſunt conſociationes in Cœlis, conjunguntur ibi ſecundum uſus in ſimili forma; quare qui non uſum præſtant communi, ejiciuntur e cœlo, quia ſunt heterogenea: uſum præſtare eſt aliis velle bene propter commune bonum, & uſum non præſtare eſt aliis velle bene non propter commune bonum ſed propter ſe; hi ſunt qui amant ſe ſupra omnia, illi autem ſunt qui amant Dominum ſupra omnia; inde eſt, quod illi qui in Cœlo ſunt, unum agant, ſed hoc non ex ſe ſed ex Domino, ſpectant enim Ipſum ut Unicum a Quo, ac Regnum Ipſius, ut commune, cui conſulendum: hoc intelligitur per Domini verba, "*Quærite primo Regnum Dei, & juſtitiam ejus, & omnia adjicientur vobis*," Matth: VI: 33; quærere juſtitiam ejus eſt bonum ejus *(qqq)*. Qui in mundo amant patriæ bonum plus quam ſuum, & proximi bonum ſicut ſuum, illi ſunt qui in altera vita amant & quærunt Regnum Domini, nam ibi Regnum Domini eſt loco patriæ; & qui amant facere aliis bonum, non propter ſe ſed propter bonum, illi amant proximum, nam ibi bonum eſt proximus *(rrr)*: omnes illi qui tales ſunt, in Maximo Homine, hoc eſt, Cœlo, ſunt.

65. Quia totum Cœlum refert unum hominem, & quoque eſt Divinus Spiritualis Homo in maxima forma, etiam in effigie, ideo diſtinguitur Cœlum in Membra & Partes, ſicut homo, & quoque nominantur ſimiliter: ſciunt etiam Angeli, in quo Membro una Societas eſt, & in quo altera; & dicunt, quod illa ſocietas ſit in Membro ſeu Provincia aliqua Capitis, illa in Membro ſeu Provincia aliqua Pectoris, illa in Membro aut Provincia aliqua Lumborum, & ſic porro. In genere, Cœlum ſupremum ſeu tertium format Caput uſque ad collum; Cœlum medium ſeu ſecundum format Pectus uſque ad lumbos & genua: Cœlum ultimum ſeu primum format Pedes uſque ad plantas, & quoque Brachia uſque ad digitos, nam brachia & manus ſunt ultima hominis, tametſi a latere. Inde iterum patet, cur tres cœli ſunt.

66. Spiritus qui infra Cœlum ſunt mirantur valde, cum audiunt & vident, quod Cœlum ſit tam infra quam ſupra; ſunt enim in ſimili fide & opinione, in quali ſunt homines in mundo, quod cœlum non alibi ſit quam ſupra; non enim ſciunt, quod ſitus cœlorum ſit ſicut ſitus membrorum, organorum, & viſcerum in homine, quorum quædam ſunt ſupra & quædam infra, & quod ſit ſicut ſitus partium in unoquovis Membro, Organo, & Viſcere, quarum quædam ſunt intra, quædam extra; inde confundunt ſe de Cœlo.

67. Hæc

(qqq) Quod juſtitia in Verbo dicatur de bono, judicium de vero, inde facere juſtitiam & judicium eſt facere bonum & verum, n: 2235. 9857.

(rrr) Quod Dominus in ſupremo ſenſu ſit Proximus, & inde quod amare Dominum ſit amare id quod ab Ipſo, quia in omni quod ab Ipſo eſt Ipſe, ita bonum & verum, n: 2425. 3419. 6706. 6711. 6819. 6823. 8123. Inde quod omne bonum quod a Domino ſit proximus, & quod velle & facere id bonum ſit amare proximum, n: 5026. 10336.

67. Hæc de Cœlo ut Maximo Homine allata sunt, quia absque illa cognitione prævia nullatenus capi possunt quæ sequuntur de Cœlo; nec potest aliqua distincta idea haberi de Forma Cœli, de Conjunctione Domini cum Cœlo, de Conjunctione Cœli cum homine, nec de Influxu mundi spiritualis in naturalem, & prorsus non aliqua de Correspondentia, de quibus tamen ordine in nunc sequentibus agendum est: quapropter ad dandum lucem in illis, hoc præmissum est.

Quod unaquævis Societas in cœlis referat unum hominem.

68. QUOD unaquævis Societas cœli etiam referat unum hominem, & quoque in similitudine hominis sit, aliquoties mihi videre datum est: erat Societas, in quam se insinuaverunt plures, qui noverunt mentiri lucis Angelos, erant hypocritæ: cum hi separarentur ab Angelis, vidi quod integra Societas primum appareret sicut unum obscurum, dein per gradus in forma humana etiam obscure, & tandem in luce sicut homo: illi qui in homine erant, & componebant illum, fuerunt qui in bono illius Societatis erant; cæteri qui non in eo homine erant, & non componebant illum, erant hypocritæ; hi rejecti sunt, illi detenti: ita fiebat separatio. Hypocritæ sunt, qui loquuntur bene, & quoque faciunt bene, sed spectant se in singulis; loquuntur sicut Angeli de Domino, de cœlo, de amore, de vita cœlesti, & quoque faciunt bene, ut appareant quod tales sint sicut loquuntur; sed cogitant aliter, nihil credunt, nec volunt alicui bonum quam sibi; quod benefaciant, est propter se, si propter alios, est ut videantur, & sic quoque propter se.

69. Quod integra Societas angelica, cum Dominus Se præsentem sistit, appareat ut unum in forma humana, etiam datum est videre: apparebat in alto versus ortum sicut nubes a candido rubescens cum stellulis circumcirca, quæ descendebat, illa per gradus sicut descendit, lucidior facta est, & tandem visa in forma perfecte humana: stellulæ circumcirca nubem erant Angeli, qui ita apparuerunt a luce ex Domino.

70. Sciendum est, quod tametsi omnes qui in una Societate Cœli sunt, quando simul ut unum apparent in similitudine hominis, usque non una Societas sit similis homo sicut altera; distinguuntur inter se sicut facies humanæ ex una stirpe; ex simili causa, de qua prius n: 47, quod nempe varientur secundum varietates boni, in quo sunt, & quod format illos: in perfectissima & pulcherrima forma humana apparent Societates, quæ in intimo seu supremo Cælo sunt, & ibi in medio.

71. Memoratu dignum est, quod quo plures in una Societate cœli sunt, & illi unum agunt, eo ejus forma humana perfectior sit; nam varietas in formam cœlestem disposita facit perfectionem, ut prius n: 56, ostensum est;

& varietas datur ubi plures. Omnis etiam Societas cœli crescit numero indies, & sicut crescit, perfectior fit; sic non modo Societas perficitur, sed etiam cœlum in communi, quia Societates constituunt Cœlum. Quoniam Cœlum ex crescente multitudine perficitur, patet quantum falluntur illi qui credunt, quod cœlum claudatur ex plenitudine; cum tamen contrarium est, quod nusquam claudatur, & quod plenitudo major & major perficiat illud: quapropter Angeli nihil potius desiderant, quam ut ad illos novi hospites Angeli veniant.

72. Quod unaquævis Societas sit in effigie hominis cum simul ut unum apparet, est quia totum Cœlum illam effigiem habet, ut in præcedente Articulo ostensum videatur; & in perfectissima forma, qualis est forma cœli, similitudo est partium cum toto, & minorum cum maximo; minora & partes cœli sunt Societates ex quibus consistit, quæ quod etiam sint Cœli in minore forma, videatur supra n: 51 ad 58. Quod perpetua talis similitudo sit, est quia in cœlis omnium bona ex uno amore sunt, ita ex una origine; unus amor ex quo origo omnium bonorum ibi, est amor in Dominum a Domino; inde est, quod totum Cœlum sit similitudo Ipsius in communi, unaquævis Societas in minus communi, & unusquisque Angelus in particulari; videantur etiam quæ supra n: 58 de hac re dicta sunt.

Quod inde unusquisque Angelus sit in perfecta forma humana.

73. IN binis præcedentibus Articulis ostensum est, quod Cœlum in toto complexu referat unum hominem, & quod similiter unaquævis Societas in Cœlo; ex nexu causarum, quæ ibi adductæ sunt, sequitur, quod unusquisque Angelus pariter referat: sicut Cœlum est Homo in maxima forma, & Societas Cœli in minore, ita Angelus est in minima; nam in perfectissima forma, qualis est forma Cœli, similitudo totius est in parte, & partis in toto: causa quod ita sit, est, quia Cœlum est communio, communicat enim omnia sua cum unoquovis, & unusquisque recipit ex communione illa omnia sua, Angelus est receptaculum, & inde Cœlum in minima forma, ut quoque in suo Articulo supra ostensum est. Homo etiam, quantum recipit Cœlum, tantum quoque est receptaculum, est cœlum, & est angelus, videatur supra n: 57. Hoc describitur ita in Apocalypsi, "*Mensus est murum sanctæ Hierosolymæ centum quadraginta quatuor cubitorum, mensura hominis quæ est Angeli*," XXI: 17; Hierosolyma ibi est Ecclesia Domini, & in eminentiori sensu Cœlum *(sss)*; Murus est verum quod ab insultu falsorum & malorum tutatur *(ttt)*; centum quadraginta quatuor sunt omnia vera & bona

(sss) Hierosolyma quod sit Ecclesia, n: 402. 3654. 9166.
(ttt) Murus quod sit verum tutans ab insultu falsorum & malorum, n: 6419.

bona in complexu *(xxx)*; mensura est quale ejus *(yyy)*; homo est in quo omnia illa in communi & in parte; ita in quo cœlum; & quia angelus etiam est homo ex illis, ideo dicitur mensura hominis quæ est angeli: hic sensus spiritualis est illorum verborum: quis absque illo sensu intellecturus esset, quod murus sanctæ Hierosolymæ esset mensura hominis quæ Angeli *(zzz)*.

74. Sed nunc ad experientiam: quod Angeli sint formæ humanæ seu homines, hoc millies mihi visum est; loquutus enim sum cum illis sicut homo cum homine, quandoque cum uno, quandoque cum pluribus in consortio, nec quicquam differens ab homine quoad formam apud illos vidi; & miratus sum aliquoties quod tales essent: & ne diceretur quod esset fallacia aut visio phantasiæ, datum est illos videre in plena vigilia, seu cum eram in omni sensu corporis, & in statu claræ perceptionis. Sæpius etiam narravi illis, quod homines in Christiano orbe in cæca tali ignorantia sint de Angelis & Spiritibus, ut credant illos esse Mentes absque forma, ac puras cogitationes, de quibus non aliam ideam habent, quam sicut de æthereo in quo vitale; & quia sic addicant illis nihil hominis præter cogitativum, credunt quod non videant quia non eis oculi, non audiant quia non eis aures, & non loquantur quia non eis os & lingua. Ad hæc Angeli dixerunt, quod sciant quod talis fides sit multis in mundo, & quod regnet apud Eruditos, & quoque, quod mirati sunt, apud Sacerdotes: causam etiam dixerunt, quod Eruditi, qui antesignani fuerunt, & primum excluserunt talem ideam de Angelis & Spiritibus, ex sensualibus externi hominis de illis cogitaverint; & qui ex illis cogitant, & non ex luce interiore, & ex idea communi quæ insita cuivis, non possint aliter quam fingere talia, quoniam sensualia externi hominis non capiunt alia quam quæ intra naturam sunt, non autem quæ supra, ita nihil quicquam de spirituali mundo *(a)*: ex his Antesignanis ut ducibus derivata est falsitas cogitationis de Angelis ad alios, qui ex se non cogitaverunt sed ex illis, & qui ex aliis primum cogitant, & faciunt suæ fidei, & postea illa suo intellectu intuentur, ægre possunt ab illis recedere, quare plerique acquiescunt in confirmando illa. Porro dixerunt, quod simplices fide & corde non in illa idea de Angelis sint, sed in idea de illis sicut de hominibus cœli, ex causa quia non

(xxx) Quod duodecim sint omnia vera & bona in complexu, n: 577. 2089. 2129. 2130. 3272. 3858. 3913. Similiter septuaginta duo, & centum quadraginta quatuor, quoniam 144 exsurgunt ex duodecim in se multiplicatis, n: 7973. Quod omnes numeri in Verbo significent res, n: 482. 487. 647. 648. 755. 813. 1963. 1988. 2075. 2252. 3252. 4264. 4495. 5265. Quod numeri multiplicati simile significent cum simplicibus, a quibus per multiplicationem exsurgunt, n: 5291. 5335. 5708. 7973.

(yyy) Quod mensura in Verbo significet quale rei quoad verum & bonum, n: 3104. 9603.

(zzz) De sensu spirituali seu interno Verbi, vide explicationem de Equo albo in Apocalypsi, & Appendicem ad Doctrinam cœlestem.

(a) Quod homo nisi a sensualibus externi hominis elevetur, parum sapiat, n: 5089. Quod sapiens homo supra sensualia illa cogitet, n: 5089. 5094. Cum elevatur homo supra sensualia illa, quod in lumen clarius veniat, & tandem in lucem cœlestem, n: 6183. 6313. 6315. 9407. 9730. 9922. Quod elevatio & abductio a sensualibus illis antiquis nota fuerit, n: 6313.

non exstinxerunt insitum suum quod e cœlo per eruditionem, nec capiunt aliquid absque forma: inde est, quod Angeli in Templis, sive sculpti sive picti, non aliter sistantur quam ut homines. De insito quod e Cœlo dicebant, quod sit Divinum influens apud illos qui in bono fidei & vitæ sunt.

75. Ab omni experientia, quæ nunc est plurium annorum, dicere & asseverare possum, quod Angeli quoad formam suam sint prorsus homines, quod illis sint facies, sint oculi, aures, pectus, brachia, manus, pedes; quod se mutuo videant, audiant, loquantur inter se; verbo, quod illis prorsus nihil desit, quod est hominis, præter quod non superinduti sint materiali corpore: vidi illos in sua luce, quæ lucem meridianam mundi multis gradibus excedit, & in illa omnia faciei illorum distinctius & clarius, quam visæ sunt facies hominum telluris. Datum etiam est videre Angelum intimi cœli, is nitentiori & splendentiore facie erat, quam Angeli inferiorum cœlorum, lustravi eum, & erat ei forma humana in omni perfectione.

76. At sciendum est, quod Angeli non possint videri homini per oculos corporis ejus, sed per oculos spiritus qui est in homine (*b*), quia is est in spirituali mundo, & omnia corporis in naturali; simile videt simile, quia ex simili: præterea organum visus corporis, quod est oculus, tam crassum est, ut ne quidem videat minora naturæ nisi per vitra optica, ut cuivis notum est, inde minus adhuc illa quæ supra naturæ sphæram sunt, qualia sunt omnia quæ in spirituali mundo: sed hæc usque videntur ab homine, cum is abducitur a visu corporis, & aperitur visus spiritus ejus, quod etiam momento fit, cum placet Domino ut videantur; & tunc homo non aliud scit, quam quod videat illa oculis corporis: ita Angeli visi sunt Abrahamo, Lotho, Manoacho, & Prophetis; ita quoque visus est Dominus post resurrectionem Discipulis: simili modo etiam mihi visi sunt Angeli. Quia Prophetæ ita viderunt, ideo dicti sunt Videntes & Aperti oculis, 1 Sam: IX: 9. Num: XXIII: 3; ac facere ut ita videant, dictum est aperire oculos, ut factum est puero Elisæi, de quo ita legitur, "Orans Elisæus dixit, Jehovah, *aperi quæso oculos ejus ut videat, & aperiente Jehovah oculos pueri ejus, vidit* quod ecce mons ille plenus equis & curribus igneis circa Elisæum," 2 Reg: VI: 17.

77. Spiritus probi, cum quibus de hac re etiam loquutus sum, doluerunt corde, quod talis ignorantia de statu cœli, & de spiritibus & angelis intra Ecclesiam esset, & indignati dicebant, quod omnino referrem, quod non sint Mentes absque forma, nec Pneumata ætherea, sed quod sint homines in effigie, & quod videant, audiant, & sentiant æque ac illi qui in mundo (*c*).

(*b*) Quod homo quoad interiora sua sit spiritus, n: 1594. Et quod spiritus ille sit ipse homo, & quod ex illo corpus vivat, n: 447. 4622. 6054.

(*c*) Quod unusquisque Angelus, quia est recipiens Divini ordinis a Domino, sit in humana forma perfecta & pulchra secundum receptionem, n: 322. 1880. 1881. 3633. 3804. 4622. 4735. 4797. 4985. 5199. 5530. 6054. 9879. 10177. 10594. Quod Divinum verum sit per quod ordo, & Divinum bonum sit essentiale ordinis, n: 2451. 3166. 4390. 4409. 5232. 7256. 10122. 10555.

Quod Cœlum in toto & in parte referat hominem, quod ſit ex Divino Humano Domini.

78. QUOD Cœlum in toto & in parte referat hominem, quod ſit ex Divino Humano Domini, ſequitur ut concluſum ex omnibus illis, quæ in præcedentibus Articulis dicta & oſtenſa ſunt, in Articulis præcedentibus oſtenſum eſt, I. *Quod Dominus ſit Deus cœli.* II. *Quod Divinum Domini faciat cœlum.* III. *Quod Cœlum conſiſtat ex innumeris Societatibus*; *& quod unaquævis Societas ſit cœlum in minore forma*; *& unuſquiſque Angelus in minima.* IV. *Quod univerſum Cœlum in uno complexu referat unum hominem.* V. *Quod unaquævis Societas in cœlis etiam referat unum hominem.* VI. *Quod inde unuſquiſque Angelus ſit in perfecta forma humana*; Hæc omnia concludunt, quod Divinum, quia facit cœlum, ſit Humanum in forma. Quod hoc ſit Divinum Humanum Domini, ex illis quæ loco corolarii ex Arcanis cœleſtibus aſſumpta & collata ſunt, adhuc clarius videri poteſt, quia in compendio. Quod Humanum Domini ſit Divinum, & non ſicut intra Eccleſiam creditur, quod Humanum Ipſius non ſit Divinum, etiam a Collectis illis videri poteſt, & quoque ex Doctrina Sanctæ Hieroſolymæ ad finem, ubi agitur de Domino.

79. Quod ita ſit, ex pluri experientia mihi teſtatum factum eſt, de qua aliquid in nunc ſequentibus. Omnes Angeli qui in cœlis ſunt, nuſquam Divinum ſub alia forma quam Humana percipiunt: & quod mirum, qui in Cœlis ſuperioribus ſunt, non poſſunt aliter de Divino cogitare; feruntur in illam cogitandi neceſſitatem ex Ipſo Divino quod influit, & quoque ex forma cœli, ſecundum quam cogitationes illorum ſe circum extendunt; omnis enim cogitatio, quæ eſt Angelis, extenſionem habet in cœlum, & ſecundum illam extenſionem eſt illis intelligentia & ſapientia: inde eſt, quod omnes ibi agnoſcant Dominum, quia Divinum Humanum non datur quam in Ipſo. Hæc mihi non ſolum ab Angelis dicta ſunt, ſed etiam datum eſt percipere, dum elevatus in ſphæram interiorem cœli. Inde patet, quod quo ſapientiores Angeli ſunt, eo clarius percipiant hoc; & inde eſt, quod Dominus illis appareat; Dominus enim apparet in forma Divina Angelica, quæ eſt Humana, illis qui Divinum viſibile agnoſcunt & credunt, non autem qui Divinum inviſibile; illi enim videre ſuum Divinum poſſunt, hi autem non poſſunt.

80. Quia Angeli non Divinum inviſibile, quod vocant Divinum abſque forma, ſed Divinum viſibile in forma Humana percipiunt, ideo illis commune eſt dicere, quod Solus Dominus ſit Homo, & quod illi ſint homines ab Ipſo; & quod unuſquiſque tantum ſit homo, quantum recipit Ipſum; per recipere Dominum intelligunt recipere bonum & verum, quæ ab Ipſo, quoniam Dominus eſt in ſuo bono & in ſuo vero; hoc etiam vocant ſapientiam & intel-

ligentiam: dicunt, quod quisque sciat, quod intelligentia & sapientia faciant hominem, & non facies absque illis. Quod ita sit, etiam apparet ex Angelis interiorum cœlorum, illi, quia a Domino in bono & vero sunt, & inde in sapientia & intelligentia, in pulcherrima & perfectissima forma humana sunt; & Angeli inferiorum cœlorum in minus perfecta & pulchra: at vice versa in inferno; illi, qui ibi, in luce cœli, vix apparent ut homines, sed ut monstra; sunt enim in malo & falso, & non in bono & vero, & inde in oppositis sapientiæ & intelligentiæ; quare etiam vita eorum non vocatur vita, sed mors spiritualis.

81. Quia Cœlum in toto & in parte refert hominem ex Divino Humano Domini, ideo Angeli dicunt quod sint in Domino, & quidam quod sint in Corpore Ipsius, per quod intelligunt esse in bono amoris Ipsius: sicut etiam Ipse Dominus docet, dicendo, "*Manete in Me, & Ego in vobis: sicut palmes non potest ferre fructum a seipso, nisi manserit in Vite; ita nec vos nisi in Me manseritis; nam sine Me nihil potestis facere: manete in meo amore: si præcepta mea servaveritis, manebitis in meo amore,*" Joh: xv: 4 ad 10.

82. Quia talis perceptio de Divino est in Cœlis, ideo insitum est cuivis homini, qui aliquem influxum e cœlo recipit, de Deo sub Humana specie cogitare; hoc fecerunt antiqui; hoc etiam faciunt hodierni, tam extra quam intra Ecclesiam; simplices Ipsum cogitatione vident sicut Antiquum in candore. Sed insitum hoc exstinxerunt omnes illi, qui removerunt influxum e Cœlo per propriam intelligentiam, & per vitam mali; qui per propriam intelligentiam exstinxerunt, illi Deum invisibilem volunt, qui autem per vitam mali, nullum Deum; illi & hi non sciunt quod tale insitum detur, quia non apud illos, cum tamen hoc ipsum Divinum cœleste est, quod primario influit e Cœlo apud hominem, quia homo natus est ad Cœlum, & in Cœlum nemo venit absque idea Divini.

83. Inde est, quod qui non in idea Cœli est, hoc est, in idea Divini ex quo Cœlum, non possit ad primum limen cœli elevari; ut primum illuc venit, percipitur resistentia & fortis renisus: causa est, quia interiora apud illum, quæ receptura essent cœlum, clausa sunt, quoniam non in forma cœli; imo illa, quo propius venit ad cœlum, eo arctius clauduntur. Talis sors est illis intra Ecclesiam, qui Dominum negant, & qui ut Sociniani Divinum Ipsius: qualis autem sors est illis, qui extra Ecclesiam nati sunt, quibus Dominus non est notus quia Verbum non habent, videbitur in sequentibus.

84. Quod Antiqui habuerint ideam Humani de Divino, constat ex apparitionibus Divini coram Abrahamo, Lotho, Josua, Guideone, Manoacho, uxore ejus, & aliis, qui tametsi viderunt Deum ut Hominem, usque adoraverunt Ipsum pro Deo universi, vocando Ipsum Deum cœli & terræ, ac Jehovam; quod Dominus fuerit qui visus Abrahamo, docet Ipse apud Johannem Cap: viii: 56, quod etiam cæteris, patet ex Domini verbis, "Quod nemo Patrem & speciem Ipsius viderit, & vocem Ipsius audiverit, Joh: I: 18. Cap: v: 37.

85. Sed

85. Sed quod Deus Homo sit, ægre potest comprehendi ab illis qui ex sensualibus externi hominis omnia judicant; sensualis enim homo non potest aliter de Divino quam ex mundo & ex illis quæ ibi cogitare, ita de Divino & Spirituali homine aliter quam sicut de corporeo & naturali: concludit inde, quod si Deus esset homo, foret magnitudine sicut universum, & si regeret cœlum & terram, fieret per multos ad modum quo reges in mundo: si ei diceretur, si in Cœlo non sit extensio spatii qualis in mundo, prorsus non caperet; qui enim ex natura & solo ejus lumine cogitat, nusquam aliter cogitat quam ab extensio quale est coram oculis; sed falluntur quam maxime, cum similiter cogitant de Cœlo; extensum quod ibi, non est sicut extensum in mundo; in mundo est extensum determinatum & inde mensurabile, in Cœlo autem est extensum non determinatum, & inde non mensurabile; sed de extenso in cœlo videbitur in sequentibus, ubi de Spatio & Tempore in Mundo spirituali. Præterea quisque novit, quantum se visus oculi extendit, quod nempe ad Solem & ad stellas, quæ tantum distant; novit etiam qui altius cogitat, quod visus internus qui est cogitationis se adhuc latius extendat, & inde quod visus adhuc interior adhuc latius; quid non Visus Divinus qui omnium intimus & supremus est. Quia cogitationes talis extensionis sunt, ideo communicantur omnia cœli cum unoquovis ibi, ita omnia Divini quod facit cœlum, & implet illud, ut ostensum est in Articulis qui præcedunt.

86. Mirati sunt illi qui in cœlo sunt, quod homines se intelligentes credant, qui de invisibili, hoc est, incomprehensibi sub aliqua forma, cum de Deo, cogitant; & quod qui aliter, non intelligentes & quoque simplices dicant; cum tamen contrarium sit: ajunt, si explorent seipsos, qui inde se intelligentes credunt, annon pro Deo videant naturam, quidam illam quæ coram oculis est, quidam illam quæ non coram oculis; & annon cæcutiant in tantum, ut non sciant quid Deus, quid angelus, quid spiritus, quid anima sua quæ victura post mortem, quid vita cœli apud hominem, & plura quæ intelligentiæ sunt; cum tamen hæc omnia simplices, quos vocant, suo modo sciunt, ideam Dei sui habent quod sit Divinum in forma humana, ideam Angeli quod sit cœlestis homo, ideam animæ suæ quæ victura post mortem quod sit sicut angelus, & ideam vitæ cœli apud hominem quod sit vivere secundum præcepta Divina; hos itaque Angeli vocant intelligentes & accommodatos cœlo, illos autem vicissim non intelligentes.

Collecta ex ARCANIS COELESTIBUS *de Domino & de Divino Humano Ipsius.*

QUOD Domino Divinum fuerit ex ipsa conceptione, n: 4641. 4963. 5041. 5157. 6716. 10125. Quod Domino soli fuerit semen Divinum, n: 1438. Quod Anima Ipsius fuerit Jehovah, n: 1999. 2004. 2005. 2018. 2025. Quod sic intimum Domini fuerit Ipsum Divinum, & quod induitio a matre, n: 5041. Quod Ipsum

Divinum fuerit Esse vitæ Domini, ex quo Humanum dein exivit, & factum est Existere ex illo Esse, n: 3194. 3210. 10270. 10372.

Quod intra Ecclesiam, ubi est Verbum, & per id Dominus notus, non negandum sit Divinum Domini, nec Sanctum procedens ab Ipso, n: 2359. Qui non agnoscunt Dominum intra Ecclesiam, quod eis non sit conjunctio cum Divino; aliter qui extra Ecclesiam sunt, n: 10205. Quod essentiale Ecclesiæ sit agnoscere Divinum Domini & unitionem Ipsius cum Patre, n: 10083. 10112. 10370. 10728. 10730. 10816. 10817. 10818. 10820.

Quod in Verbo multis agatur de Glorificatione Domini, n: 10828. Et quod ubivis in sensu Verbi interno, n: 2249. 2523. 3245. Quod Dominus Humanum suum glorificaverit & non Divinum, quia hoc in Se glorificatum erat, n: 10057. Quod Dominus in mundum venerit ut glorificaret Humanum suum, n: 3637. 4286. 9315. Quod Dominus glorificaverit Humanum suum per Divinum amorem qui in Ipso ex conceptione, n: 4727. Quod amor Domini erga universum genus humanum fuerit vita Domini in mundo, n: 2253. Quod amor Domini transcendat omnem intellectum humanum, n: 2077. Quod Dominus salvaverit genus humanum per id quod glorificaverit Humanum suum, n: 4180. 10019. 10152. 10655. 10659. 10828. Quod alioquin totum genus humanum periisset morte æterna, n: 1676. De statu glorificationis & humiliationis Domini, n: 1785. 1999. 2159. 6866. Glorificatio, ubi de Domino, quod sit unitio Ipsius Humani cum Divino, & glorificare quod sit Divinum facere, n: 1603. 10053. 10828. Quod Dominus, cum glorificavit Humanum suum, exuerit omne humanum a matre, usque tandem ut non filius ejus esset, n: 2159. 2574. 2649. 3036. 10829.

Quod Filius Dei ab æterno, fuerit Divinum Verum in cœlo, n: 2628. 2798. 2803. 3195. 3704. Quod Dominus etiam Humanum suum fecerit Divinum Verum ex Divino Bono quod in Ipso, cum fuit in mundo, n: 2803. 3194. 3195. 3210. 6716. 6864. 7014. 7499. 8127. 8724. 9199. Quod Dominus tunc omnia apud Se disposuerit in formam cœlestem, quæ est secundum Divinum Verum, n: 1928. 3633. Quod ideo Dominus dictus sit Verbum, quod est Divinum Verum, n: 2533. 2818. 2859. 2894. 3393. 3712. Quod perceptio & cogitatio Domino soli fuerit ex Se Ipso, & supra omnem perceptionem & cogitationem angelicam, n: 1904. 1914. 1915.

Quod Dominus univerit Divinum Verum quod Ipse, cum Divino Bono quod in Ipso, n: 10047. 10052. 10076. Quod unitio reciproca fuerit, n: 2004. 10067. Quod Dominus cum e mundo abivit, Humanum suum etiam fecerit Divinum Bonum, n: 3194. 3210. 6864. 7499. 8724. 9199. 10076. Quod hoc intelligatur per quod exiverit a Patre & redierit ad Patrem, n: 3194. 3210. Quod sic unum factus sit cum Patre, n: 2751. 3704. 4766. Quod post unitionem Divinum Verum procedat a Domino, n: 3704. 3712. 3969. 4577. 5704. 7499. 8127. 8241. 9199. 9398. Quomodo Divinum Verum procedit, illustratum, n: 7270. 9407. Quod Dominus ex propria potentia univerit Humanum Divino, n: 1616. 1749. 1753. 1813. 1921. 2025. 2026. 2523. 3141. 5005. 5045. 6716. Quod inde constare possit, quod Humanum Domini non fuerit sicut humanum alius hominis, quia conceptus erat ab Ipso Divino, n: 10125. 10826. Quod unio Ipsius cum Patre, ex Quo anima Ipsius, non fuerit sicut inter duos, sed sicut inter animam & corpus, n: 3737. 10824.

Quod Antiquissimi non adorare potuerint Divinum Esse, sed Divinum Existere, quod est Divinum Humanum, & quod Dominus ideo in mundum venerit, ut fieret Divinum Existere ex Divino Esse, n: 4687. 5321. Quod Antiqui agnoverint Divinum, quia apparuit illis in Humana forma, & quod Hoc fuerit Divinum Humanum, n: 5110. 5663. 6846. 10737. Quod Infinitum Esse non influere potuerit in cœlum apud Angelos, nec apud homines, nisi per Divinum Humanum, n: 1646. 1990. 2016. 2035.

Quod

Quod in cœlo non aliud Divinum percipiatur quam Divinum Humanum, n: 6475. 9303. 9267. 10067. Quod Divinum Humanum ab æterno fuerit Divinum Verum in cœlo, & Divinum transiens per cœlum, ita Divinum Existere, quod postea in Domino factum est Divinum Esse per se, ex quo Divinum Existere in cœlo, n: 3061. 6280. 6880. 10579. Qualis status cœli ante adventum Domini, n: 6371. 6372. 6373. Quod Divinum non perceptibile fuerit, nisi cum transivit cœlum, n: 6982. 6996. 7004.

Quod incolæ omnium tellurum adorent Divinum sub Humana forma, ita Dominum, n: 6700. 8541 ad 8547. 10736. 10737. 10738. Quod gaudeant cum audiunt quod Deus actualiter Homo factus sit, n: 9361. Quod Dominus recipiat omnes qui in bono sunt, & adorant Divinum sub Humana forma n: 9359. Quod de Deo nisi in Humana forma non cogitari possit, & quod incomprehensibile est, in nullam ideam cedat, ita nec in fidem, n: 9359. 9972. Quod homo colere possit de qua aliquam ideam habet, & non de quo nullam, n: 4733. 5110. 5633. 7211. 9267. 10067. Quod ideo a plerisque in universo terrarum orbe Divinum colatur sub Humana forma, & quod id sit per influxum e cœlo, n: 10159. Quod omnes qui in bono sunt quoad vitam, cum cogitant de Domino, de Divino Humano cogitent, & non de Humano separato a Divino; aliter qui non in bono quoad vitam sunt, n: 2326. 4724. 4731. 4766. 8878. 9193. 9198. Quod cogitent de Humano Domini absque Divino hodie in Ecclesia qui in malo quoad vitam sunt, tum qui in fide separata a charitate, & quoque quod non capiant quid Divinum Humanum, causæ, n: 3212. 3241. 4689. 4692. 4724. 4731. 5321. 6372. 8878. 9193. 9198. Quod Humanum Domini sit Divinum, quia ex Esse Patris quod Ipsi anima, illustratum per similitudinem patris in liberis, n: 10270. 10372. 10823. Et quia ex Divino amore, qui fuit ipsum Esse vitæ Ipsius a conceptione, n: 6872. Quod unusquisque homo sit talis qualis ejus amor, & quod sit suus amor, n: 6872. 10177. 10284. Quod Dominus omne Humanum tam internum quam externum fecerit Divinum, n: 1603. 1815. 1902. 1926. 2093. 2803. Quod ideo quoad totum corpus resurrexerit, secus ac ullus homo, n: 1729. 2083. 5078. 10825.

Quod Humanum Domini sit Divinum agnoscitur ex omnipræsentia Ipsius in Sacra Cœna, n: 2343. 2359. Et ex transformatione Ipsius coram tribus discipulis, n: 3212; & quoque ex Verbo Veteris Testamenti quod dicatur Deus, n: 10154; & quod Jehovah n: 1603. 1736. 1815. 1902. 2921. 3035. 5110. 6281. 6303. 8864. 9194. 9315. Quod in sensu literæ distinguatur inter Patrem & Filium, seu Jehovam & Dominum, sed non in sensu Verbi interno in quo sunt Angeli cœli n: 3035. Quod in Christiano orbe Humanum Domini non Divinum agnoverint, quod factum sit in Concilio propter Papam, ut pro Vicario Ipsius agnosceretur, n: 3035.

Quod Christiani in altera vita explorati sint qualem ideam de Deo uno haberent, & quod compertum sit quod haberent ideam trium deorum, n: 2329. 5256. 10736. 10737. 10738. 10821. Quod Trinitas seu Trinum Divinum in una persona concipi possit, & sic unus Deus, non autem in tribus Personis, n: 10738. 10821. 10824. Quod Divinum Trinum in Domino agnoscatur in cœlo, n: 14. 15. 1729. 2005. 5256. 9303. Quod Trinum in Domino sit Ipsum Divinum quod Pater vocatur, Divinum Humanum quod Filius, & Divinum procedens quod Spiritus Sanctus, & quod hoc Trinum Divinum sit unum, n: 2149. 2156. 2288. 2321. 2329. 2447. 3704. 6993. 7182. 10738. 10822. 10823. Quod Ipse Dominus doceat, quod Pater & Ipse unum sint, n: 1729. 2004. 2005. 2018. 2025. 2751. 3704. 3736. 4766: & quod Sanctum Divinum procedat ab Ipso, & quod sit Ipsius, n: 3969. 4673. 6788. 6993. 7499. 8127. 8302. 9199. 9228. 9229. 9270. 9407. 9818. 9820. 10330.

Quod Divinum Humanum influat in Cœlum, & faciat Cœlum, n: 3038. Quod Dominus sit omne in Cœlo, & quod sit vita Cœli, n: 7211. 9128. Quod Dominus

in suo habitet apud Angelos, n: 9338. 10125. 10151. 10157. Inde quod qui in cœlo sunt in Domino sint, n: 3637. 3638. Quod conjunctio Domini cum Angelis se habeat secundum receptionem boni amoris & charitatis ab Ipso, n: 904. 4198. 4206. 4211. 4320. 6280. 6832. 7042. 8819. 9680. 9682. 9683. 10106. 10811. Quod universum Cœlum se referat ad Dominum, n: 551. 552. Quod Dominus sit centrum commune cœli, n: 3633. Quod omnes ibi se vertant ad Dominum, qui supra cœlos, n: 9828. 10130. 10189. Quod tamen Angeli se non vertant ad Dominum, sed quod Dominus illos vertat ad se, n: 10189. Quod præsentia Angelorum apud Dominum non sit, sed præsentia Domini apud Angelos, n: 9415. Quod nulla conjunctio cum Ipso Divino sit in cœlo, sed cum Divino Humano, n: 4211. 4724. 5633.

Quod Cœlum correspondeat Divino Humano Domini, & quod inde Cœlum in communi sit sicut unus homo, & quod ideo cœlum Maximus Homo appelletur, n: 2996. 2998. 3624 ad 3649. 3636 ad 3643. 3741 ad 3745. 4625. Quod Dominus sit Solus Homo, & quod illi modo homines sint qui recipiunt Divinum ab Ipso, n: 1894. Quantum recipiunt, quod tantum sint homines & imagines Ipsius, n: 8547. Quod ideo Angeli sint formæ amoris & charitatis in forma humana, & quod hoc a Domino, n: 3804. 4735. 4797. 4985. 5199. 5530. 9879. 10177.

Quod universum Cœlum Domini sit, n: 2751. 7086. Quod Ipsi omnis potestas in Cœlis sit & in terris, n: 1607. 10089. 10827. Quia Dominus regit universum Cœlum, quod etiam regat omnia quæ inde pendent, ita omnia in mundo, n: 2026. 2027. 4523. 4524. Quod Domino Soli sit potentia removendi inferna, detinendi a malis, ac tenendi in bono, ita salvandi, n: 10019.

Quod correspondentia sit omnium Cœli cum omnibus hominis.

87. QUID correspondentia, hodie nescitur; quod nesciatur est ex pluribus causis; primaria est, quod homo se removerit e cœlo per amorem sui & mundi; qui enim se & mundum super omnia amat, is non spectat ad alia quam ad mundana, quia illa adblandiunt sensibus externis, & oblectant genium, & non ad spiritualia, quia ea adblandiunt sensibus internis, & oblectant mentem; quapropter ea a se rejiciunt, dicentes, quod superiora sint, quam ut sint cogitationis. Aliter fecerunt Antiqui, illis scientia correspondentiarum præcipua omnium scientiarum fuit; per illam etiam intelligentiam & sapientiam hauserunt: & illi qui ab Ecclesia fuerunt, per illam communicationem habuerunt cum cœlo; est enim scientia correspondentiarum scientia angelica. Antiquissimi, qui cœlestes homines fuerunt, ex ipsa correspondentia, sicut angeli, cogitaverunt; ideo etiam cum angelis loquuti sunt; & ideo Dominus illis sæpius visus est, & instruxit illos. Sed hodie scientia illa tam prorsus deperdita est, ut non sciatur quid correspondentia *(e)*.

88. Nunc

(e) Quantum scientia correspondentiarum præstat aliis scientiis, n: 4280. Quod præcipua scientia Antiquis fuerit scientia correspondentiarum, sed quod hodie obliterata sit,

88. Nunc quia absque perceptione quid correspondentia, non aliquid in luce sciri potest de Spirituali mundo; nec de Influxu ejus in naturalem; ne quidem quid Spirituale respective ad Naturale; nec aliquid in luce de Spiritu hominis, qui vocatur Anima, & de ejus operatione in corpus; neque de statu hominis post mortem; ideo dicendum est quid correspondentia, & qualis illa: sic etiam paratur via ad sequentia.

89. Primum quid Correspondentia, dicetur: totus Mundus naturalis correspondet Mundo spirituali; nec solum Mundus naturalis in communi, sed etiam in singulis; quapropter quicquid in Mundo naturali existit ex spirituali, id dicitur Correspondens. Sciendum est, quod Mundus naturalis existat & subsistat ex Mundo spirituali, prorsus sicut effectus ex sua causa efficiente. Mundus naturalis dicitur omne id extensum, quod sub Sole est, & ex illo calorem & lucem recipit, & illius Mundi sunt omnia quæ inde subsistunt; Mundus spiritualis autem est Cœlum, & illius mundi sunt omnia quæ in Cœlis.

90. Quia homo est Cœlum & quoque Mundus in minima forma ad imaginem Maximi, videatur supra n: 57, ideo apud illum est mundus spiritualis & mundus naturalis: interiora, quæ Mentis ejus sunt, & se referunt ad intellectum & voluntatem, faciunt ejus mundum spiritualem; exteriora autem quæ ejus corporis sunt, & se referunt ad hujus sensus & actiones, faciunt ejus mundum naturalem: quicquid itaque in mundo ejus naturali, hoc est, in ejus corpore & hujus sensibus & actionibus ex mundo ejus spirituali, hoc est, ex ejus mente & hujus intellectu & voluntate, existit, vocatur Correspondens.

91. Qualis Correspondentia est, videri potest in homine ex facie ejus; in facie, quæ non docta est simulare, omnes affectiones mentis se sistunt videndas in forma naturali ut in suo typo, inde facies dicitur index animi, ita mundus ejus spiritualis in mundo ejus naturali; similiter illa quæ intellectus sunt, in loquela; & illa quæ voluntatis, in gestibus corporis. Illa itaque quæ in corpore fiunt, sive sit in facie, sive in loquela, sive in gestibus, vocantur correspondentiæ.

92. Ex his quoque videri potest, quid Internus homo, & quid Externus; quod nempe Internus sit qui vocatur spiritualis homo, & Externus qui naturalis: tum etiam quod unus distinctus sit ab altero, sicut cœlum a mundo: ut & quod omnia quæ fiunt & existunt in Externo seu naturali homine, fiant & existant ab Interno seu spirituali.

93. Hæc dicta sunt de Correspondentia Interni seu spiritualis hominis cum Externo seu naturali ejus; sed in sequentibus nunc agendum est de Correspondentia totius Cœli cum singulis hominis.

94. Ostensum est, quod universum Cœlum referat unum hominem, & quod sit homo in imagine, & quod ideo dicatur Maximus Homo; ostensum etiam

sit, n: 3021. 3419. 4280. 6749. 4844. 4964. 4965. 6004. 7729. 10252. Quod apud Orientales, & in Ægypto, viguerit scientia correspondentiarum, n: 5702. 6692. 7097. 7779. 9391. 10407.

etiam eſt, quod inde Societates angelicæ, ex quibus Cœlum conſiſtit, ſint ordinatæ, ſicut membra, organa, & viſcera in homine, ita quod ſint quæ in Capite, quæ in Pectore, quæ in Brachiis, & quæ in ſingulis partibus eorum, videatur ſupra n: 59 ad 72. Societates itaque, quæ in aliquo Membro ibi ſunt, correſpondent ſimili membro in homine; ut quæ in Capite ibi, correſpondent capiti in homine; quæ in Pectore ibi, correſpondent pectori in homine; & quæ in Brachiis ibi, correſpondent brachiis in homine; & ſic in reliquis: ex correſpondentia illa ſubſiſtit homo; nam homo non aliunde ſubſiſtit quam e cœlo.

95. Quod Cœlum in dua Regna diſtinctum ſit, quorum unum vocatur Regnum cœleſte, alterum Regnum ſpirituale, videatur ſupra in ſuo Articulo: Regnum cœleſte in genere correſpondet Cordi, & omnibus cordis in toto corpore; & Regnum ſpirituale Pulmoni & omnibus ejus in toto corpore: faciunt etiam Cor & Pulmo duo regna in homine, cor regnat ibi per arterias & venas, & Pulmo per fibras nerveas & motrices, ambo in unaquavis vi & actione. In unoquovis homine, in ſpirituali ejus mundo, qui ſpiritualis ejus homo vocatur, ſunt etiam duo regna, unum eſt voluntatis & alterum eſt intellectus, voluntas regnat per affectiones boni, & intellectus per affectiones veri; hæc regna etiam correſpondent regnis cordis & pulmonis in corpore: ſimiliter in Cœlis; Regnum cœleſte eſt Voluntarium cœli, & ibi regnat bonum amoris, & Regnum ſpirituale eſt Intellectuale cœli, & ibi regnat verum: hæc ſunt, quæ correſpondent functionibus Cordis & Pulmonis in homine. Ex correſpondentia illa eſt, quod Cor in Verbo ſignificet voluntatem, & quoque bonum amoris, ac pulmonaris ſpiritus intellectum & verum fidei: inde quoque eſt, quod Cordi adſcribantur affectiones, tametſi non ibi nec inde ſunt *(f)*.

96. Correſpondentia duorum Regnorum Cœli cum Corde & Pulmone, eſt communis Correſpondentia Cœli cum homine; minus communis autem eſt cum ſingulis membris, organis, & viſceribus ejus; quæ qualis ſit, etiam memorabitur: Qui in Maximo Homine, qui eſt Cœlum, in Capite ſunt, in omni bono præ reliquis ſunt, ſunt enim in amore, pace, innocentia, ſapientia, intelligentia, & inde gaudio & felicitate; hi influunt in caput, & in illa quæ capitis ſunt apud hominem, & illis correſpondent. Qui in Maximo Homine, qui eſt Cœlum, in Pectore ſunt, in bono charitatis & fidei ſunt, & quoque influunt in pectus hominis, & correſpondent illi. Qui autem in Maximo

---

(f) De Correſpondentia Cordis & Pulmonum cum Maximo Homine, qui eſt Cœlum, ab experientia, n: 3883 ad 3896. Quod Cor correſpondeat illis qui in Regno Cœleſti ſunt, Pulmo autem illis qui in Regno ſpirituali, n: 3685. 3886. 3887. Quod in Cœlo ſit pulſus qualis Cordis, & reſpiratio qualis pulmonum, ſed interiores, n: 3884. 3885. 3887. Quod pulſus cordis ibi ſit varius ſecundum ſtatus amoris, & reſpiratio ſecundum ſtatus charitatis & fidei, n: 3886. 3887. 3889. Cor quod in Verbo ſit voluntas, ita ex corde quod ſit ex voluntate, n: 2930. 7542. 8910. 9113. 10336. Quod etiam Cor in Verbo ſignificet amorem, ita ex corde quod ſit ex amore, n: 7542. 9050. 10336.

Maximo Homine seu Cœlo in Lumbis, & in Organis generationi dicatis ibi, sunt, in amore conjugiali sunt. Qui in Pedibus, in bono ultimo Cœli, quod bonum naturale spirituale vocatur, sunt. Qui in Brachiis & Manibus, in potentia veri ex bono sunt. Qui in Oculis, in intellectu sunt. Qui in Auribus, in Auscultatione & Obedientia sunt. Qui in Naribus, in perceptione sunt. Qui in Ore & Lingua, in sermocinatione ex intellectu & perceptione sunt. Qui in Renibus, in Vero lustrante, secernente & castigante sunt. Qui in Hepate, Pancreate & Liene sunt, in purificatione boni & veri varia sunt: aliter in reliquis. Influunt in similia hominis, & correspondent illis. Influxus Cœli est in functiones & usus membrorum, ac usus, quia ex spirituali mundo sunt, se formant per talia quæ in naturali mundo sunt, & sic se sistunt in effectu; inde est correspondentia.

97. Inde est, quod per eadem illa membra, organa, & viscera, in Verbo significentur similia, significant enim omnia ibi secundum correspondentias; per Caput inde significatur intelligentia & sapientia; per Pectus charitas; per Lumbos amor conjugialis; per Brachia & Manus potentia veri; per Pedes naturale; per Oculos intellectus; per Nares perceptio; per Aures obedientia; per Renes lustratio veri; & sic porro *(g)*. Inde quoque est, quod familiare sit homini dicere, cum de intelligente & sapiente, quod caput ei sit; cum de illo qui in charitate quod amicus pectoris sit; de illo qui in perceptione quod acutæ naris sit; de illo qui in intelligentia quod acutæ aciei sit; de illo qui in potentia quod extensas manus habeat; de illo qui ex amore vult, quod ex corde; hæc & plura alia quæ in loquela hominis, sunt ex correspondentia; talia enim ex mundo spirituali sunt, tametsi homo id nescit.

98. Quod talis correspondentia sit omnium Cœli cum omnibus hominis, per multam experientiam mihi ostensum est, & per tam multam, ut confirmatus sim de illis ut de re evidente & nullius dubii; sed illam omnem hic adducere, non opus est, nec ob copiam licet; adductam videas in Arcanis Cœlestibus, ubi de Correspondentiis, de Repræsentationibus, de Influxu mundi spiritualis in Naturalem, & de Commercio Animæ & Corporis, agitur *(h)*.

99. Ad

(g) Quod Pectus in Verbo significet charitatem, n: 3934. 10081. 10087. Quod Lumbi & organa generationis significent amorem conjugialem, n: 3021. 4280. 4462. 5050. 5051. 5052. Quod Brachia & Manus potentiam veri, n: 878. 3091. 4931 ad 4937. 6947. 7205. 10017. Quod Pedes naturale, n: 2162. 3147. 3761. 3986. 4280. 4938 ad 4952. Quod Oculus intellectum, n: 2701. 4403 ad 4421. 4523 ad 4534. 6923. 9051. 10569. Quod Nares perceptionem, n: 3577. 4624. 4625. 4748. 5621. 8286. 10054. 10292. Quod Aures obedientiam, n: 2542. 3869. 4523. 4653. 5017. 7216. 8361. 8990. 9311. 9396. 10061. Quod Renes lustrationem & castigationem veri, n: 5380 ad 5386. 10032.

(h) De correspondentia omnium Membrorum Corporis cum Maximo Homine seu Cœlo, in genere & in specie, ab experientia, n: 3021. 3624 ad 3649. 3741 ad 3751.

4883

99. Sed tametsi omnia hominis quoad corpus correspondent omnibus cœli, usque tamen homo non est imago Cœli quoad externam formam, sed quoad internam; interiora enim hominis recipiunt cœlum, & exteriora ejus recipiunt mundum; quantum itaque interiora ejus recipiunt cœlum, tantum homo quoad illa est Cœlum in minima forma ad imaginem Maximi; quantum autem interiora ejus non recipiunt, tantum non est Cœlum & imago Maximi; exteriora tamen usque, quæ recipiunt mundum, possunt esse in forma secundum ordinem mundi, & inde in varia pulchritudine; pulchritudo enim externa, quæ corporis, ducit causam ex parentibus, & ex formatione in utero, & dein conservatur per influxum communem e mundo: inde est, quod forma naturalis hominis valde differat a forma spiritualis ejus hominis. Aliquoties ostensum est, qualis in forma esset spiritus hominis, & visum, quod in aliquibus pulchris & venustis facie, ille esset deformis, niger, & monstrosus, ut imaginem inferni non cœli dicas; in quibusdam autem non pulchris, quod is esset formosus, candidus, & angelicus: talis etiam apparet spiritus hominis post mortem, qualis fuerat in corpore, cum in illo vixit in mundo.

100. Sed Correspondentia se adhuc latius extendit, quam ad hominem; est enim correspondentia cœlorum inter se; Tertio seu intimo Cœlo correspondet secundum seu medium Cœlum; & Secundo seu medio Cœlo correspondet primum seu ultimum Cœlum; & Hoc correspondet formis corporeis in homine, quæ membra, organa & viscera ejus vocantur: ita est Corporeum hominis, in quod ultimo desinit Cœlum, super quo sicut super sua basi subsistit. Sed hoc Arcanum alibi plenius evolvetur.

101. Verum omnino sciendum est, quod omnis Correspondentia, quæ cum Cœlo, sit cum Divino Humano Domini, quoniam ab Ipso est Cœlum, & Ipse est Cœlum, ut in Articulis præcedentibus ostensum est; nam nisi Divinum Humanum influeret in omnia Cœli, & secundum correspondentias in omnia mundi, non daretur Angelus, nec daretur homo. Inde iterum patet, cur Dominus factus est Homo, ac induit Divinum suum Humano a primo ad ultimum, quod fuerit, quoniam Divinum Humanum, ex Quo Cœlum ante adventum Domini, non amplius suffecit ad sustentandum omnia, quia homo, qui basis cœlorum, labefactavit & destruxit ordinem. Quid & quale Divinum Humanum, quod ante adventum Domini fuit, & qualis status Cœli tunc, vide in Collectis ad Caput præcedens.

102. Obstupescunt Angeli, cum audiunt, quod dentur homines, qui omnia naturæ tribuunt & nihil Divino; & quoque qui credunt, quod corpus suum, in

---

3883 ad 3896. 4039 ad 4051. 4218 ad 4228. 4318 ad 4331. 4403 ad 4421. 4527 ad 4533. 4622 ad 4633. 4652 ad 4660. 4791 ad 4805. 4931 ad 4953. 5050 ad 5061. 5171 ad 5189. 5377 ad 5396. 5552 ad 5573. 5711 ad 5727. 10030. De influxu Mundi spiritualis in mundum naturalem, seu Cœli in mundum, & de influxu animæ in omnia corporis, ab experientia, n: 6053 ad 6058. 6189 ad 6215. 6307 ad 6327. 6466 ad 6495. 6598 ad 6626. De commercio animæ & corporis, ab experientia, n: 6053 ad 6058. 6189 ad 6215. 6307 ad 6327. 6466. ad 6495. 6598 ad 6626.

in quod tot admiranda Cœli collata ſunt, conflatum ſit ex natura; & magis, quod Rationale hominis etiam inde ſit; cum tamen, ſi modo aliquantum elevent mentem, videre poſſunt, quod talia ſint ex Divino, & non ex natura; & quod natura modo creata ſit, ut inveſtiat ſpirituale, & id ſiſtat correſpondens in ultimo ordinis: ſed tales aſſimilant noctuis, quæ vident in tenebris, & nihil in luce.

Quod Correſpondentia Cœli ſit cum omnibus Telluris.

103. QUID Correſpondentia, in præcedente Articulo dictum eſt; & quoque ibi oſtenſum, quod omnia & ſingula Corporis animalis Correſpondentiæ ſint; nunc ordine ſequitur oſtendendum, quod omnia Telluris, & in genere omnia Mundi Correſpondentiæ ſint.

104. Omnia quæ Telluris ſunt, diſtinguuntur in tria genera, quæ vocantur Regna, nempe Regnum animale, Regnum vegetabile, & Regnum minerale; quæ in Regno animali ſunt, Correſpondentiæ in primo gradu ſunt, quia vivunt; quæ in Regno vegetabili, Correſpondentiæ in ſecundo gradu ſunt, quia modo creſcunt; quæ in Regno minerali ſunt, Correſpondentiæ in tertio gradu ſunt, quia non vivunt nec creſcunt. Correſpondentiæ in Regno animali ſunt animantia varii generis, tam quæ gradiuntur & repunt ſuper terra, quam quæ volant in aëre, quæ in ſpecie non nominantur, quia nota ſunt. Correſpondentiæ in Regno vegetabili ſunt omnia quæ in hortis, ſylvis, agris, & campis creſcunt & florent, quæ nec nominantur quia etiam nota ſunt. Correſpondentiæ in Regno minerali ſunt, metalla nobiliora & ignobiliora, lapides pretioſi & non pretioſi, ac terræ varii generis, tum etiam aquæ. Præter illa etiam Correſpondentiæ ſunt, quæ ab induſtria humana ex illis ad uſum parantur, ſicut omnis generis cibi, veſtes, domus, ædes, & plura.

105. Quæ ſupra Tellurem ſunt, ut Sol, Luna, Stellæ, & quoque quæ in Athmoſphæris, ut nubes, nimbi, pluviæ, fulgura, tonitrua, etiam Correſpondentiæ ſunt. Quæ procedunt a Sole, ejus præſentia & abſentia, ut Lux & Umbra, Calor & Frigus, etiam Correſpondentiæ ſunt: pariter quæ inde ſuccedunt, ut tempora Anni, quæ vocantur Ver, Æſtas, Autumnus, & Hyems; ac tempora Diei, ut Mane, Meridies, Veſpera, & Nox.

106. Verbo, omnia quæ exiſtunt in Natura, a minimo ad maximum ejus, Correſpondentiæ ſunt (*i*). Quod correſpondentiæ ſint, eſt quia Mundus natu-

(*i*) Quod omnia quæ in mundo & tribus ejus Regnis correſpondeant cœleſtibus quæ in cœlo, ſeu quod quæ in naturali mundo illis quæ in ſpirituali, n: 1632. 1881. 2758. 2890 ad 2893. 2897 ad 3003. 3213 ad 3227. 3483. 3624 ad 3649. 4044. 4053. 4116. 4366. 4939. 5116. 5377. 5428. 5477. 9280. Quod per correſpondentias conjungatur mundus

naturalis cum omnibus suis existit & subsistit a Mundo spirituali, & uterque a Divino: dicitur quod etiam subsistat, quia omne subsistit a quo existit, subsistentia enim est perpetua existentia, & quia non aliquid subsistere potest a se, sed a priori se, ita a Primo, a Quo itaque si separatur, prorsus perit & evanescit.

107. Omne id Correspondens est, quod in Natura ex Ordine Divino existit & subsistit. Ordinem Divinum facit Divinum Bonum quod procedit a Domino; inchoat ab Ipso, procedit ab Ipso per Cœlos successive in Mundum, ac in ultimis ibi terminatur: quæ secundum Ordinem ibi sunt, Correspondentiæ sunt: secundum ordinem ibi sunt omnia quæ bona & perfecta sunt ad usum, nam omne bonum est bonum secundum usum; forma se refert ad verum, quia verum est forma boni: inde est, quod omnia quæ in universo Mundo ac in Mundi natura in Ordine Divino sunt, se ad bonum & verum referant *(k)*.

108. Quod omnia quæ in mundo sunt ex Divino existant, ac induantur talibus in natura, per quæ ibi esse possunt, & facere usum, & sic correspondere, constat manifeste ex singulis quæ in Regno tam animali quam vegetabili apparent; in utroque sunt talia, quæ quisque videre potest, si ex interiori cogitat, quod e Cœlo sint; ad illustrationem ex innumerabilibus pauca licet memorare; hic primum aliqua *in Regno animali*, ibi qualis scientia quasi insita sit cuilibet animali, pluribus notum est; sciunt Apes legere mella ex floribus, condere cellulas ex cera, in quibus mella sua recondant, & sic sibi & suis prospicere cibo etiam pro futura hyeme; fæmella eorum ponit ova, cæteri ministrant, & circuminducunt illa, ut inde nova propago nascatur; vivunt in quadam regiminis forma, quam ex insito norunt omnes ibi, utiles conservant, ac inutiles ejiciunt ac deprivant alis; præter alia mirabilia, quæ illis ex cœlo propter usum; cera enim inservit humano generi pro lucernis in toto orbe, & mel pro condiendis cibis. Quid non fit cum vermiculis, qui in Regno animali vilissima sunt; sciunt illi se nutrire succo ex suis foliis, & postea exacto tempore se circum inducere tegmine, & quasi ponere in utero, & sic excludere prolem sui generis: quidam vertuntur primum in nymphas & chrysallides, ac fila producunt, & post exantlatum laborem exornantur alio corpore, & insigniuntur alis, & volant in aere ut in suo cœlo, ac conjugia celebrant, ponunt ova, & sibi prospiciunt posteritatem. Præter hos in specie, sciunt in genere omnia volatilia cœli suos cibos, quibus nutriantur, non solum quinam sunt, sed etiam ubinam; sciunt condere sibi nidos, unum genus aliter quam alterum, ponere ibi ova, incubare illis, excludere suos pullos, & alere, ac ejicere domo cum sui juris esse possunt; sciunt etiam suos

mundus naturalis cum mundo spirituali, n: 8615. Quod inde universa natura sit theatrum repræsentativum Regni Domini, n: 2758. 2999. 3000. 3483. 4938. 4939. 8848. 9280.

(k) Quod omnia in universo tam Cœlo quam mundo, quæ secundum ordinem sunt, se referant ad bonum & verum, n: 2451. 3166. 4390. 4409. 5232. 7256. 10122. Et ad conjunctionem utriusque, ut sint aliquid, n: 10555.

fuos hoftes quos fugiant, & fuos amicos quibus confocientur, & hæc a prima infantia: ut taceam mirabilia in ipfis ovis, ubi omnia pro formatione & nutritione inchoantis pulli parata jacent in fuo ordine; præter innumerabilia alia. Quis ufquam dicturus eft, qui ex aliqua rationis fapientia cogitat, quod hæc aliunde fint, quam ex fpirituali mundo, cui infervit naturalis pro amiciendo id, quod inde eft, corpore, feu fiftendo in effectu id quod fpirituale eft in caufa. Quod animalia telluris, & volatilia cœli, nafcantur in omnem illam fcientiam, & non homo, qui tamen illis præftantior eft, caufa eft, quia animalia in ordine vitæ fuæ funt, nec potuerunt id quod in illis ex fpirituali mundo eft, deftruere, quoniam illis non rationale; aliter homo, qui ex fpirituali mundo cogitat, is quia id aqud fe pervertit per vitam contra ordinem, cui favit rationale, ideo is non poteft aliter quam in meram ignorantiam nafci, & dein per media Divina in ordinem Cœli reduci.

109. Quomodo illa quæ *in Vegetabili Regno* correfpondent, conftare poteft a multis, ut quod feminula in arbores crefcant, folia excludant, flores producant, & dein fructus, in quibus iterum femina ponunt, & quod hæc fiant fucceffive & exiftant fimul in tam admirando ordine, ut non poffit paucis defcribi, volumina erunt, & tamen ufque interiora arcana, quæ ufibus illorum propiora funt, non exhauriri fcientia poffunt. Quoniam illa quoque ex fpirituali mundo funt feu Cœlo, quod in forma hominis eft, ut fupra in fuo Articulo oftenfum eft, inde etiam fingula in illo Regno, quandam relationem habent ad talia quæ apud hominem; quod etiam quibufdam in Orbe erudito notum eft. Quod omnia quæ in illo Regno etiam correfpondentiæ fint, patuit mihi ex multa experientia; fæpius enim cum in Hortis fui, & ibi infpexi arbores, fructus, flores & legumina, correfpondentias animadverti in Cœlo, & loquutus fum cum illis apud quos erant, & inftructus undenam erant, & quales erant.

110. Sed fcire fpiritualia quæ in Cœlo, quibus naturalia quæ in mundo correfpondent, nullus hodie poteft nifi e Cœlo, quoniam Scientia correfpondentiarum hodie plane deperdita eft: qualis autem correfpondentia fpiritualium cum naturalibus eft, velim per aliqua exempla illuftrare. Animantia terræ in genere correfpondent affectionibus, mitia & utilia affectionibus bonis, immitia & inutilia affectionibus malis: in fpecie boves & juvenci correfpondent affectionibus mentis naturalis; oves & agni affectionibus mentis fpiritualis; volatilia autem fecundum fpecies fuas correfpondent intellectualibus utriufque mentis *(l)*; inde eft, quod varia animalia, ut boves, juvenci, arietes, oves, capræ,

(l) Quod animalia ex correfpondentia fignificent affectiones, animalia mitia & utilia affectiones bonas, immitia & inutitia affectiones malas, n: 45. 46. 142. 143. 246. 714. 716. 719. 2179. 2180. 3519. 9280: illuftratum per experientiam e mundo fpirituali, n: 3218. 5198. 9090. De influxu mundi fpiritualis in vitas beftiarum, n: 1633. 3646. Quod boves & juvenci ex correfpondentia fignificent affectiones mentis naturalis, n: 2180. 2566. 9391. 10132. 10407. Quid oves n: 4169. 4809: quid agni, n: 3994. 10132.

capræ, hirci, agni & agnæ, tum quoque columbi & turtures, in Ecclesia Israelitica, quæ erat Ecclesia Repræsentativa, in usum sanctum recepta sint, & ex illis facta sacrificia & holocausta; correspondebant enim in illo usu spiritualibus, quæ intellecta sunt in Cœlo secundum correspondentias. Quod etiam animalia secundum sua genera & suas species, affectiones sint, est quia vivunt, & vita cuivis non aliunde est quam ex affectione & secundum illam; inde est cuilibet animali innata scientia secundum vitæ suæ affectionem: homo etiam illis similis est quoad naturalem suum hominem, quare etiam comparatur illis in communi usu loquendi, ut si mitis vocatur ovis aut agnus, si ferus vocatur ursus seu lupus, si astutus vulpes aut serpens, & sic porro.

111. Similis correspondentia est cum illis quæ in Regno vegetabili sunt: Hortus in genere correspondet Cœlo quoad intelligentiam & sapientiam, quare Cœlum vocatur Hortus Dei & Paradisus *(m)*, & quoque ab homine Paradisus cœlestis. Arbores secundum suas species correspondent perceptionibus & cognitionibus boni & veri, ex quibus intelligentia & sapientia; ideo Antiqui, qui in scientia correspondentiarum erant, cultum suum sanctum in Lucis habuerunt *(n)*; & inde est, quod in Verbo toties nominentur arbores, & illis Cœlum, Ecclesia, & Homo comparatur, ut Viti, Oleæ, Cedro, & aliis; ac bona quæ faciunt fructibus. Cibi etiam qui ex illis, imprimis qui ex seminibus messis agri, correspondent affectionibus boni & veri, ex causa quia nutriunt vitam spiritualem, sicut cibi terrestres naturalem *(o)*. Panis inde in genere correspondet affectioni omnis boni, quia ille præ cæteris sustentat vitam, & quia per illum intelligitur omnis Cibus: propter illam correspondentiam etiam Dominus se vocat Panem vitæ: & quoque propter illam Panes in usu sancto fuerunt in Ecclesia Israelitica, ponebantur enim super Mensa in Tabernaculo, & vocabantur Panes facierum: & quoque omnis Cultus Divinus, qui per Sacrificia & holocausta fiebat, dicebatur Panis: propter illam Correspondentiam etiam sanctissimum Cultus in Ecclesia Christiana est Sacra Cœna, in qua datur Panis & Vi-

---

10132. Quod volatilia significent intellectualia, n: 40. 745. 776. 778. 866. 988. 993. 5149. 7441; cum varietate secundum eorum genera & species, ab experientia e mundo spirituali, n: 3219.

(m) Quod Hortus & Paradisus ex correspondentia significent intelligentiam & sapientiam, n: 100. 108. ab experientia n: 3220. Quod omnia quæ correspondent, etiam eadem significent in Verbo, n: 2890. 2987. 2989. 2990. 2971. 3002. 3225.

(n) Quod arbores significent perceptiones & cognitiones, n: 103. 2163. 2682. 2722. 2972. 7692. Quod ideo Antiqui Divinum cultum in Lucis sub arboribus secundum earum correspondentias habuerint, n: 2722. 4552. De influxu Cœli in subjecta Regni vegetabilis, ut in arbores & plantas, n: 3648.

(o) Quod Cibi ex correspondentia significent talia quæ nutriunt vitam spiritualem, n: 3114. 4459. 4792. 4976. 5147. 5293. 5340. 5342. 5410. 5426. 5576. 5582. 5588. 5656. 5915. 6277. 8562. 9003.

Vinum *(p)*. Ex his paucis constare potest, qualis est Correspondentia.

112. Quomodo conjunctio cœli cum mundo per correspondentias fit, etiam paucis dicetur: Regnum Domini est Regnum finium qui sunt usus, seu quod idem, est Regnum usuum qui sunt fines: ideo a Divino Universum ita creatum & formatum est, ut usus ubivis possint indui talibus, per quæ sistantur in actu seu in effectu, in Cœlo primum & dein in mundo, ita per gradus & successive usque ad ultima naturæ: inde patet, quod correspondentia naturalium cum spiritualibus, seu mundi cum cœlo, fit per usus, & quod usus conjungant; & quod formæ, quibus induti sunt usus, tantum correspondentiæ sint, & tantum conjunctiones, quantum sunt formæ usuum. In natura Mundi, in triplici ejus Regno, omnia quæ ibi secundum ordinem existunt, sunt formæ usuum, seu effectus formati ab usu ad usum; quapropter illa quæ ibi sunt, correspondentiæ sunt. Apud hominem autem, quantum ille secundum Divinum ordinem vivit, ita quantum in amore in Dominum & in charitate erga proximum, tantum actus ejus sunt usus in forma, & sunt correspondentiæ, per quas conjungitur Cœlo; amare Dominum & proximum in genere est usus præstare *(q)*. Porro, sciendum est, quod homo sit, per quem conjungitur mundus naturalis cum spirituali, seu quod sit medium conjunctionis; nam in illo est mundus naturalis & quoque est mundus spiritualis, videatur supra n: 57, quare quantum homo est spiritualis, tantum est medium conjunctionis, quantum autem naturalis & non spiritualis, tantum non est medium conjunctionis: persistit usque absque medio homine influxus Divinus in mundum, & quoque in illa quæ ex mundo sunt apud hominem, sed non in rationale ejus.

113. Sicut omnia quæ sunt secundum ordinem Divinum, correspondent Cœlo, ita omnia quæ sunt contra ordinem Divinum correspondent Inferno: quæ

(p) Quod Panis significet omne bonum quod nutrit vitam spiritualem hominis, n: 2165. 2177. 3478. 3735. 3813. 4211. 4217. 4735. 4976. 9323. 9545. 10686. Quod simile significaverint Panes, qui super mensa in Tabernaculo, n: 3478. 9545. Quod sacrificia in genere dicta fuerint Panis, n: 2165. Quod Panis involvat omnem cibum, n: 2165. Ita quod significet omnem cibum cœlestem & spiritualem, n: 276. 680. 2165. 2177. 3478. 6118. 8410.

(q) Quod omne bonum suum jucundum habeat ex usibus, & secundum usus, & quoque suum quale, inde qualis usus tale bonum, n: 3049. 4984. 7038. Quod vita Angelica consistat in bonis amoris & charitatis, ita in usibus præstandis, n: 453. Quod a Domino, & inde ab Angelis non spectentur nisi fines, qui sunt usus, apud hominem, n: 1317. 1645. 5844. Quod Regnum Domini sit Regnum usuum, ita finium, n: 453. 696. 1103. 3645. 4054. 7038. Quod servire Domino sit usus præstare, n: 7038. Quod omnia & singula in homine ad usum formata sint, n: 3565. 4104. 5189. 9297; & quod ex usu, ita quod usus sit prior quam formæ organicæ apud hominem, per quas usus fit, quia usus est ex influxu Domini per Cœlum, n: 4223. 4926. Quod etiam interiora hominis, quæ sunt mentis ejus, cum adolescit, ex usu & ad usum formentur, n: 1964. 6815. 9297. Quod inde homo talis sit, quales sunt usus apud illum, n: 1568. 3570. 4054. 6571. 6934. 6938. 10284. Quod usus sint fines propter quos, n: 3565. 4054. 4104. 6815. Quod usus sit primum & ultimum, ita omne hominis, n: 1964.

quæ correſpondent Cœlo, omnia ſe referunt ad bonum & verum, quæ correſpondent Inferno, ad malum & falſum.

114. Nunc aliquid de Scientia correſpondentiarum, & de ejus uſu dicetur: dictum ſupra eſt, quod Mundus ſpiritualis, qui eſt Cœlum, conjunctus ſit Mundo naturali per correſpondentias, inde per correſpondentias datur homini communicatio cum cœlo; Angeli enim cœli, non ex naturalibus, ſicut homo, cogitat; quare cum homo in ſcientia correſpondentiarum eſt, poteſt ille una cum Angelis eſſe quoad mentis ſuæ cogitationes, & ſic illis conjungi quoad ſpiritualem ſeu internum ſuum hominem. Ut conjunctio Cœli cum homine ſit, ideo Verbum per meras correſpondentias conſcriptum eſt; omnia enim & ſingula, quæ ibi, correſpondent *(r)*: quare ſi homo in ſcientia correſpondentiarum eſſet, intelligeret Verbum quoad ſenſum ejus ſpiritualem, & inde ſcire darentur ei arcana, de quibus nihil videt in ſenſu literæ: in Verbo enim eſt ſenſus literalis & eſt ſenſus ſpiritualis; ſenſus literalis conſiſtit ex talibus quæ in mundo ſunt, ſenſus autem ſpiritualis ex talibus quæ in Cœlo, & quia conjunctio cœli cum mundo eſt per correſpondentias, ideo tale Verbum datum eſt, in quo ſingula uſque ad jotham correſpondent.

115. Inſtructus ſum e Cœlo, quod Antiquiſſimi in noſtra Tellure, qui cœleſtes homines fuerunt, ex ipſis correſpondentiis cogitaverint, & quod naturalia mundi, quæ coram oculis erant, inſerviverint illis pro mediis ita cogitandi; & quia tales erant, quod conſociati ſint Angelis, & loquuti cum illis; & quod ſic per illos Cœlum conjunctum fuerit Mundo; ex eo Tempus illud vocatum eſt Sæculum aureum; de quo etiam apud Scriptores Antiquos dicitur, quod cœlicolæ habitaverint cum hominibus, & conſortia cum illis habuerint ſicut amici cum amicis. Sed poſt illorum tempora, quod ſucceſſerint, qui non ex ipſis correſpondentiis, ſed ex ſcientia correſpondentiarum cogitaverunt, & quod conjunctio cœli cum homine etiam tunc fuerit, ſed non tam intima; Tempus eorum eſt quod vocatur Sæculum argenteum. Poſtea quod ſucceſſerint, qui quidem correſpondentias noverunt, ſed non cogitaverunt ex ſcientia illarum, ex cauſa quia in naturali bono fuerunt, & non ſicut priores in ſpirituali; horum Tempus vocabatur Sæculum cupreum. Poſt horum tempora, quod homo factus ſit ſucceſſive Externus, & tandem Corporeus, & quod tunc ſcientia correſpondentiarum prorſus deperdita ſit, & cum illa cognitio cœli, & plurium quæ Cœli ſunt. Quod vocaverint Sæcula illa ex auro, argento & cupro, fuit quoque ex correſpondentia *(t)*, quoniam Aurum ex correſpondentia ſignificat bonum cœleſte, in quo

(r) Quod Verbum conſcriptum ſit per meras correſpondentias, n: 8615. Quod per Verbum ſit conjunctio homini cum Cœlo, n: 2899. 6943. 9396. 9400. 9401. 10375. 10452.

(ſ) De Verbi ſenſu ſpirituali videatur in Opuſculo de Equo Albo, de quo in Apocalypſi.

(t) Quod Aurum ex correſpondentia ſignificet bonum cœleſte, n: 113. 1551. 1552. 5658.

quo Antiquissimi fuerunt; Argentum autem bonum spirituale, in quo Antiqui post illos; & Cuprum bonum naturale, in quo proxima posteritas; Ferrum autem, ex quo ultimum sæculum est dictum, significat verum durum absque bono.

De Sole in Cœlo.

116. IN Cœlo non apparet Sol mundi, nec quicquam quod ab illo sole, quia id omne naturale est; inchoat enim natura ab illo sole, & quicquid per illum producitur, naturale vocatur: Spirituale autem, in quo est cœlum, est supra naturam, & prorsus distinctum a naturali; nec communicant inter se quam per correspondentias. Qualis distinctio est, comprehendi potest ex illis quæ prius n: 38 de Gradibus, & qualis communicatio ex illis quæ in binis præcedentibus Articulis de Correspondentiis, dicta sunt.

117. Sed tametsi in Cœlo non apparet sol mundi, nec quicquam quod ex illo sole, usque ibi est Sol, est Lux & est Calor, ac sunt omnia quæ in mundo, ac innumerabilia plura, verum non ex simili origine, nam quæ in Cœlo sunt, spiritualia sunt, & quæ in Mundo naturalia. Sol Cœli est Dominus, Lux ibi est Divinum Verum, & Calor ibi est Divinum Bonum, quæ procedunt a Domino ut Sole; ex illa origine sunt omnia quæ in Cœlis existunt & apparent: sed de Luce & Calore, & de illis quæ inde existunt in Cœlo, dicetur in Articulis sequentibus; hic solum de Sole ibi. Quod Dominus in Cœlo appareat ut Sol, est quia est Divinus Amor, ex Quo omnia Spiritualia existunt, ac medio sole mundi omnia naturalia: ille Amor est qui lucet ut Sol.

118. Quod Dominus actualiter appareat in Cœlo ut Sol, non modo mihi dictum est ab Angelis, sed etiam datum est aliquoties videre; quare quæ audivi & vidi de Domino ut Sole, velim hic paucis describere. Dominus apparet ut Sol non in Cœlo, sed alte supra Cœlos: nec supra caput seu in vertice, sed ante Angelorum facies, in media altitudine: apparet binis in locis, in uno ante oculum dextrum, in altero ante oculum sinistrum, insigni distantia: ante oculum dextrum apparet prorsus ut Sol, simili quasi igne, & simili magnitudine, quibus sol mundi; ante oculum autem sinistrum non apparet ut Sol sed ut Luna, simili candore sed coruscante magis, & simili magnitudine cum nostræ telluris luna, sed Illa circumcincta apparet pluribus quasi lunulis minoribus, quarum unaquævis similiter candet & coruscat. Quod Dominus binis in locis cum tali differentia appareat, est quia apparet cuivis

5658. 6914. 6917. 9510. 9874. 9881. Quod argentum significet bonum spirituale seu verum ex origine cœlesti, n: 1551. 1552. 2954. 5648. Quod Cuprum significet bonum naturale, n: 425. 1551. Quod Ferrum significet verum in ultimo ordinis, n: 425. 426.

cuivis secundum quale receptionis Ipsius, & ideo aliter illis, qui recipiunt Ipsum bono amoris, & aliter illis qui recipiunt Ipsum bono fidei; illis, qui recipiunt Ipsum bono amoris, apparet ut Sol, igneus & flammeus secundum receptionem, hi sunt in Regno Ipsius cœlesti; at illis, qui recipiunt Ipsum bono fidei, apparet ut Luna, candidus & coruscans secundum receptionem, hi sunt in Regno Ipsius Spirituali *(u)*: causa est, quia bonum amoris correspondet igni, inde ignis in spirituali sensu est amor, & bonum fidei correspondet luci, & quoque lux in spirituali sensu est fides *(x)*. Quod appareat ante oculos, est quia interiora, quæ sunt mentis, per oculos vident, ex bono amoris per oculum dextrum, & ex bono fidei per oculum sinistrum *(y)*; nam omnia quæ sunt a dextra parte apud Angelum, & quoque apud hominem, correspondent bono ex quo verum, & quæ a sinistra vero quod ex bono *(z)*; bonum fidei est in sua essentia verum ex bono.

119. Inde est, quod in Verbo Dominus quoad amorem comparetur Soli, & quoad fidem Lunæ; & quoque quod amor a Domino in Dominum significetur per Solem, & fides a Domino in Dominum significetur per Lunam; ut in sequentibus his locis, "*Erit lux Lunæ sicut lux Solis; lux autem Solis erit septupla, ut lux septem dierum,*" Esai: XXX: 26. *Obtegam, cum exstinxero te, cœlos, & atrabo stellas; Solem nube obtegam, & Luna non lucere faciet lucem suam; omnia luminaria lucis in cœlis atrabo super te, & dabo tenebras super terra tua,*" Ezech: XXXII: 7. 8. "*Obtenebrabo Solem in exortu suo, & Luna non splendere faciet lucem suam,*" Esai: XIII: 10. "*Sol & Luna atrabuntur, & stellæ retrahent splendorem suum; Sol vertetur in tenebras, & Luna in sanguinem,*" Joel: II: 2. 10. 31. Cap: IV: 15. "*Sol factus est niger sicut succus pilosus, & Luna facta est sicut sanguis, & stellæ ceciderunt in terram,*" Apoc: VI: 12. "*Statim post afflictionem dierum istorum Sol obscurabitur, & Luna non dabit lucem suam, & stellæ cadent de Cœlo,*" Matth: XXIV: 29, & alibi; in illis

(u) Quod Dominus appareat in Cœlo ut Sol, & quod sit Sol cœli, n: 1053. 3636. 3643. 4060. Quod Dominus appareat illis qui in Regno cœlesti, ubi regnat amor in Ipsum, ut Sol, & illis qui in Regno spirituali, ubi regnat charitas erga proximum & fides, ut Luna, n: 1521. 1529. 1530. 1531. 1837. 4696. Quod Dominus ut Sol appareat ad mediam altitudinem ante oculum dextrum, ac ut Luna ante oculum sinistrum, n: 1053. 1521. 1529. 1530. 1531. 3636. 3643. 4321. 5097. 7078. 7083. 7173. 7270. 8812. 10809. Quod Dominus visus sit ut Sol ac ut Luna, n: 1531. 7173. Quod Ipsum Divinum Domini sit longe supra Divinum Ipsius in Cœlo, n: 7270. 8760.

(x) Quod Ignis in Verbo significet amorem in utroque sensu, n: 934. 4906. 5215. Quod ignis sacer seu cœlestis significet Divinum Amorem, n: 934. 6314. 6832. Quod ignis infernalis amorem sui & mundi, & omnem concupiscentiam quæ est illorum amorum, n: 1861. 5071. 6314. 6832. 7575. 10747. Quod amor sit ignis vitæ, & quod ipsa vita actualiter inde sit, n: 4096. 5071. 6032. 6314. Quod Lux significet verum fidei, n: 3395. 3485. 3636. 3643. 3993. 4302. 4413. 4415. 9548. 9684.

(y) Quod visus oculi sinistri correspondeat veris fidei, & quod visus oculi dextri bonis eorum, n: 4410. 6923.

(z) Quod quæ a dextro latere hominis sunt, se referant ad bonum ex quo verum, & quæ a sinistro ad verum ex bono, n: 9495. 9604.

illis locis per Solem significatur amor, & per Lunam fides, & per stellas cognitiones boni & veri *(aa)*; quæ dicuntur atrari, amittere lucem, & cadere de Cœlo, cum non amplius sunt. Quod Dominus ut Sol in Cœlo appareat, constat quoque ab Ipso transformato coram Petro, Jacobo, & Johanne, *quod facies Ipsius fulserit sicut Sol*," Matth: XVII: 2; sic Dominus visus est discipulis illis, cum subducti a corpore erant, & in luce cœli. Inde erat, quod Antiqui, apud quos Ecclesia repræsentativa fuit, verterint faciem, cum in Divino cultu erant, ad Solem in oriente: ex illis est, quod Templis dederint aspectum versus orientem.

120. Quantus & qualis Divinus Amor est, constare potest ex comparatione cum sole mundi, quod ardentissimus, & si credere velitis, multo ardentior: quapropter Dominus ut Sol non influit immediate in Cœlos, sed ardor amoris Ipsius temperatur in via per gradus; temperaturæ apparent ut cingula radiosa circum solem: & insuper Angeli obvelantur tenui conveniente nube, ne lædantur ab influxu *(bb)*: distant ideo Cœli secundum receptionem; Cœli superiores, quia in bono amoris sunt, Domino ut Soli proximi sunt; Cœli autem inferiores, quia in bono fidei, ab Illo remotiores sunt: qui autem in nullo bono sunt, ut qui inferno, remotissimi sunt, & ibi tantum remoti, quantum in opposito contra bonum sunt *(cc)*.

121. Cum autem Dominus apparet in Cœlo, quod sæpius fit, non apparet cinctus Sole, sed in forma Angelica, distinctus ab Angelis per Divinum translucens e facie; non enim ibi est in persona, nam Dominus in persona constanter est circumdatus Sole, sed est in præsentia per aspectum: in Cœlo enim commune est, quod appareant sicut præsentes in loco ubi figitur seu terminatur aspectus, tametsi id sit longissime a loco ubi actualiter sunt; præsentia illa vocatur præsentia visus interni, de qua in sequentibus. Visus etiam est Dominus mihi extra Solem in forma Angelica paulo infra Solem in alto; & quoque prope in simili forma, facie lucente; semel etiam in medio Angelorum ut jubar flammeum.

122. Sol mundi apparet Angelis ut Caliginosum quid ex opposito ad

 Solem

(aa) Quod stellæ & sidera in Verbo significent cognitiones boni & veri, n: 2495. 2849. 4697.

(bb) Qualis & quantus Divinus Amor Domini, illustratum per comparationem cum igne Solis mundi, n: 6834. 6844. 6849. Quod Divinus Amor Domini sit amor erga omne genus humanum ad salvandum illud, n: 1820. 1865. 2253. 6872. Quod amor proxime procedens ab igne amoris Domini non intret cœlum, sed quod appareat circum solem sicut cingula radiosa, n: 7270. Quod etiam Angeli obvelentur tenui correspondente nube, ne lædantur ab influxu ardentis amoris, n: 6849.

(cc) Quod præsentia Domini apud Angelos se habeat secundum receptionem boni amoris & fidei ab Ipso, n: 904. 4198. 4320. 6280. 6832. 7042. 8819. 9680. 9682. 9683. 10106. 10811. Quod Dominus appareat cuivis secundum quale ejus, n: 1861. 2235. 4198. 4206. Quod inferna removeantur a cœlis, per quod non sustinere possint præsentiam Divini Amoris a Domino, n: 4299. 7519. 7738. 7989. 8157. 8266. 9327. Quod inde Inferna sint remotissima a Cœlis, & quod id sit hiatus ingens, n: 9346. 10187.

Solem cœli, & Luna ut tenebrosum quid ex opposito ad Lunam cœli, & hoc constanter: causa est, quia igneum mundi correspondet amori sui, & luminosum inde correspondet falso ex illo amore; & amor sui est prorsus oppositus Divino Amori, & falsum ex illo amore est prorsus oppositum Divino Vero; & quod oppositum est Divino Amori ac Divino Vero, hoc caligo est Angelis. Inde est, quod adorare solem mundi & lunam, ac incurvare se illis, in Verbo significet amare se & falsa quæ ex sui amore, & quod illi exscinderentur, Deut: IV: 19. Cap: XVIII: 3. 4. 5. Jerem: VIII: 1. 2. Ezech: VIII: 15. 16. 18. Apoc: XVI: 8. Matth: XIII: 6 *(dd)*.

123. Quoniam Dominus apparet in Cœlo ut Sol ex Divino Amore qui est in Ipso & ab Ipso, ideo etiam omnes qui in Cœlis sunt, vertunt se constanter ad Ipsum; qui in Regno cœlesti ad Ipsum ut Solem, qui in Regno Spirituali ad Ipsum ut Lunam: illi autem, qui in Inferno sunt, se vertunt ad caliginosum & tenebrosum, quæ ex opposito sunt, ita retro a Domino; ex causa, quia omnes qui in infernis, in amore sui & mundi sunt, ita oppositi Domino: qui se vertunt ad caliginosum, quod loco solis mundi est, sunt in Infernis a tergo, & vocantur Genii; qui autem se vertunt ad tenebrosum, quod loco lunæ est, sunt in Infernis anterius, & vocantur Spiritus: inde est, quod qui in Infernis sunt, dicantur esse in tenebris, & qui in Cœlis in luce; tenebræ significant falsum ex malo, & lux verum ex bono. Quod ita se vertant, est causa, quia omnes in altera vita spectant ad illa quæ regnant in interioribus eorum, ita ad suos amores, ac interiora faciunt faciem Angeli & Spiritus; & in Mundo spirituali non sunt plagæ determinatæ sicut in Mundo naturali, sed facies est quæ determinat. Homo etiam quoad Spiritum suum similiter se vertit, retro a Domino qui in amore sui & mundi est, & ad Ipsum qui in amore in Ipsum & erga proximum est; sed homo id nescit, quia in mundo naturali est, ubi plagæ determinantur secundum solis ortum & occasum: ast hoc, quia ægre ab homine capi potest, illustrabitur in sequentibus, ubi de Plagis, Spatio & Tempore in Cœlo, agetur.

124. Quia Dominus est Sol cœli, & omnia spectant Ipsum quæ ab Ipso, ideo etiam Dominus est Centrum commune, a Quo omnis directio & determinatio *(ee)*. Et ideo quoque in Præsentia & sub Auspicio Ipsius sunt omnia quæ infra sunt, tam quæ in cœlis sunt, quam quæ in terris.

125. Ex his nunc in clariore luce videri possunt illa quæ in præmissis Articulis de Domino dicta & ostensa sunt, *quod* nempe *Ipse sit Deus Cœli*, n: 2 ad 6. *Quod Divinum Ipsius faciat Cœlum*, n: 7 ad 12. *Quod Divinum Domini in Cœlo sit Amor in Ipsum & Charitas erga proximum*, n: 13 ad 19. *Quod*

(dd) Quod Sol mundi non appareat Angelis, sed loco ejus tenebricosum quid a tergo ex opposito ad Solem cœli seu Dominum, n: 7078. 9755. Quod sol in opposito sensu significet amorem sui, n: 2441: in quo sensu per adorare solem significatur adorare illa quæ contraria sunt amori cœlesti seu Domino, n: 2441. 10584. Quod sol Cœli illis qui in infernis, sit caligo, n: 2441.

(ee) Quod Dominus sit Centrum commune, ad quod se vertunt omnia cœli, n: 3633.

Quod Correspondentia sit omnium Mundi cum Cœlo, ac per Cœlum cum Domino, n: 87 ad 115. Tum *quod Sol mundi, & Luna correspondeant*, n: 105.

De Luce & Calore in Cœlo.

126. QUOD Lux in Cœlis sit, non capere possunt illi, qui solum ex natura cogitant; cum tamen in Cœlis tanta Lux est, ut multis gradibus excedat lucem meridianam in mundo, visa est illa mihi sæpius, etiam temporibus vesperæ & noctis: in principio miratus sum, cum audivi Angelos dicentes, quod Lux mundi vix nisi quam umbra sit respective ad lucem cœli, sed cum visa est, id testari possum; candor ejus & nitor ejus tales sunt, ut describi non possint. Quæ in Cœlis mihi visa sunt, in illa Luce mihi visa sunt, ita clarius & distinctius quam quæ mundo.

127. Lux Cœli non est naturalis sicut lux mundi, sed est spiritualis, est enim a Domino ut Sole, & Sol est Divinus Amor, ut in præcedente Articulo ostensum est. Quod procedit a Domino ut Sole, in Cœlis vocatur Divinum Verum, est tamen in essentia sua Divinum Bonum unitum Divino Vero; inde Angelis Lux & Calor, ex Divino Vero est Angelis Lux, & ex Divino Bono est illis Calor. Inde constare potest, quod Lux Cœli, quia ex tali origine, sit spiritualis & non naturalis, similiter Calor *(ff)*.

128. Quod Divinum Verum sit Angelis Lux, est quia Angeli spirituales sunt, & non naturales, Spirituales vident ex suo Sole, & naturales ex suo; & Divinum Verum est, ex quo Angelis intellectus, & intellectus est visus eorum internus, qui influit in visum eorum externum, & producit illum; inde quæ apparent in Cœlo a Domino ut Sole, in Luce apparent *(gg)*. Quia inde origo Lucis est in Cœlo, ideo variatur illa ibi secundum receptionem Divini Veri a Domino, seu quod idem, secundum intelligentiam & sapientiam; in qua sunt Angeli: alia itaque est in Regno cœlesti quam in Regno spirituali, & alia in unaquavis Societate; Lux in Regno cœlesti apparet flammea, quia Angeli, qui ibi, recipiunt Lucem a Domino ut Sole; Lux autem in Regno spirituali est candida, quia Angeli, qui ibi, recipiunt lucem a Domino ut Luna, videatur supra n: 118; Lux etiam non similis est uni Societati quæ alteri; in quavis Societate etiam differt, in majore luce ibi sunt qui in medio, & in minore qui circum, videatur n: 43. Verbo, in eodem gradu, quo Angeli sunt receptiones Divini Veri, hoc est, in intelligentia & sapientia

(ff) Quod omnis Lux in Cœlis sit a Domino ut Sole, n: 1053. 1521. 3195. 3341. 3636. 3643. 4415. 9548. 9684. 10809. Quod Divinum Verum procedens a Domino, appareat in Cœlo ut Lux, & sistat omnem lucem cœli, n: 3195. 3222. 5400. 8644. 9399. 9548. 9684.

(gg) Quod Lux cœli illuminet Angelorum & Spirituum & visum & intellectum, n: 2776. 3138.

sapientia a Domino, est illis lux *(hh)*: Angeli cœli inde vocantur Angeli lucis.

129. Quia Dominus in Cœlis est Divinum Verum, & Divinum Verum ibi est Lux, ideo Dominus in Verbo vocatur Lux, pariter omne Verum quod ab Ipso; ut in sequentibus his locis, "*Jesus dixit, Ego sum Lux mundi, qui sequitur Me non ambulabit in tenebris, sed habebit lucem vitæ,*" Joh: VIII: 12. *Quamdiu in mundo sum, Lux mundi sum,* Joh: IX. 15. *Jesus dixit, parum adhuc Lux vobiscum est, ambulate dum Lucem habetis, ne vos tenebræ comprehendant: cum est vobis Lux, credite in Lucem, ut filii Lucis sitis. Ego Lux in mundum veni, ut quisquis credit in Me, in tenebris non maneat,* Joh: XII: 35. 36. 40. *Lux venit in mundum, sed amaverunt homines tenebras potius quam lucem,* Joh: III: 19. Johannes de Domino, *Hic est Lux vera, quæ illuminat omnem hominem,* Joh: I: 4. 9. *Populus qui sedet in tenebris, Lucem magnam videbit; & illis, qui sedebant in umbra mortis, Lux exorta est,* Matth: IV: 16. *Dabo Te in fœdus populi, in Lucem gentium,*" Esai: XLII: 6. *Constitui Te in Lucem gentium, ut sis salus mea usque ad extremitatem terræ,* Esai: XLIX: 6. *Gentes quæ servatæ ambulabunt ad Lucem Ipsius,* Apoc: XXI: 24. *Mitte lucem tuam & veritatem tuam, illæ ducent me,* Psalm: XLIII: 3: in his locis & in aliis Dominus vocatur Lux ex Divino Vero, quod ex Ipso, pariter ipsum verum dicitur lux. Quoniam a Domino ut Sole Lux est in cœlis, ideo cum transformatus coram Petro, Jacobo & Johanne, *Facies Ipsius apparuit sicut Sol, & vestimenta Ipsius sicut Lux, coruscantia & candida ut nix, qualia non potest fullo in terra dealbare,* Marc: IX: 3. Matth: XVII: 2; quod Vestimenta Domini ita apparuerint, erat, quia repræsentabant Divinum Verum quod ab Ipso in Cœlis; Vestes in Verbo etiam significant vera *(ii)*; unde dicitur apud Davidem, "*Jehovah amicis Te luce sicut veste,*" Psalm: CIV: 2.

130. Quod Lux in Cœlis spiritualis sit, & quod illa Lux sit Divinum Verum, concludi etiam potest ex eo, quod homini quoque sit Lux spiritualis, & quod ex illa luce ei illustratio sit quantum in intelligentia & sapientia est ex Divino Vero: Lux spiritualis hominis est lux intellectus ejus, cujus objecta sunt vera, quæ in ordines analytice disponit, in rationes format, & ex illis res in serie concludit *(kk)*. Quod realis lux sit, ex qua Intellectus talia videt,

(hh) Quod Lux in Cœlo se habeat secundum Angelorum intelligentiam & sapientiam, n: 1524. 1529. 1530. 3339. Quod Lucis differentiæ in Cœlis totidem sint, quot societates Angelicæ, quoniam perpetuæ varietates quoad bonum & verum, ita quoad sapientiam & intelligentiam, sunt in cœlis, n: 684. 690. 3241. 3744. 3745. 4414. 5598. 7236. 7833. 7836.

(ii) Quod Vestes in Verbo significent vera, quia investiunt bonum, n: 1073. 2576. 5248. 5319. 5954. 9216. 9952. 10536. Quod Vestes Domini cum transformatus significaverint Divinum Verum procedens ex Divino amore Ipsius, n: 9212. 9216.

(kk) Quod Lux cœli illuminet intellectum hominis, quod ideo homo rationalis sit, n: 1524. 3138. 3167. 4408. 6608. 8707. 9126. 9399. 10569. Quod intellectus illustretur, quia est recipiens veri, n: 6222. 6608. 10659. Quod intellectus illustretur quantum homo recipit verum in bono a Domino, n: 3619. Quod intellectus talis sit quali

videt, naturalis homo nescit, quia non videt illam oculis, nec appercipit illam cogitatione; sed multi usque norunt, & quoque illam distinguunt a luce naturali, in qua sunt qui naturaliter & non spiritualiter cogitant: naturaliter cogitant, qui modo spectant in mundum, & naturæ omnia tribuunt; spiritualiter autem cogitant, qui spectant ad cœlum, ac Divino omnia tribuunt. Quod Lux vera sit, quæ illustrat mentem, plane distincta a luce, quæ lumen naturale vocatur, multoties mihi percipere, & quoque videre datum est; elevatus sum in lucem illam interius per gradus, & sicut elevatus sum, illustrabatur Intellectus, usque tandem ut perciperem quæ non prius percepi, & tandem talia quæ ne quidem comprehendi possem cogitatione ex lumine naturali; indignatus sum quandoque, quod non comprehenderentur, cum tamen clare & perspicue percepta sunt in luce cœlesti *(ll)*. Quia Intellectui est lux, ideo dicitur de illo simile quod de Oculo, ut quod videat & in luce sit, cum percipit, & quod ei obscurum & umbra sit, cum non percipit, & similia plura.

131. Quoniam Lux cœli est Divinum Verum, ideo quoque Lux illa est Divina sapientia & intelligentia; unde idem intelligitur per elevari in Lucem cœli, quod per elevari in intelligentiam & sapientiam ac illustrari; quapropter Lux apud Angelos est prorsus in eodem gradu secundum intelligentiam & sapientiam eorum. Quia Lux cœli est Divina sapientia, ideo omnes cognoscuntur quales sunt in luce cœli, interiora cujusvis patent ibi in facie, prorsus qualia sunt, nec minimum latet: Angeli interiores etiam amant ut omnia apud illos pateant, quoniam non nisi quam bonum volunt; aliter qui infra cœlum, & non bonum volunt, illi ideo valde timent ut spectentur in luce cœli: & quod mirum, qui in inferno sunt, illi inter se apparent ut homines, sed in luce cœli ut monstra, horrenda facie & horrendo corpore, prorsus in forma sui mali *(mm)*. Similiter apparet homo quoad spiritum suum, cum spectatur ab Angelis, si bonus apparet ut homo pulcher secundum ejus bonum, si malus ut monstrum, deforme secundum ejus malum. Inde patet, quod omnia manifestentur in Luce cœli; manifestantur quia Lux cœli est Divinum Verum.

132. Quia Divinum Verum est Lux in Cœlis, ideo omnia vera, ubicunque sunt, sive intra Angelum, sive extra illum, tum sive intra cœlos, sive extra illos,

---

qualia sunt vera ex bono, a quibus formatus, n: 10064. Quod Intellectui sit lux e cœlo, sicut visui lux e mundo, n: 1524. 5114. 6608. 9128. Quod Lux cœli a Domino semper apud hominem adsit, sed quod tantum influat, quantum homo in vero ex bono est, n: 4060. 4213.

(ll) Quod homo cum elevatur a sensuali, in lumen mitius veniat, & tandem in lucem cœlestem, n: 6313. 6315. 9407. Quod actualis elevatio in lucem cœli sit, cum homo in intelligentiam, n: 3190. Lux quanta percepta, cum abductus sum ab ideis mundanis, n: 1526. 6608.

(mm) Quod illi, qui in infernis sunt, in suo lumine, quod est lumen sicut ex ignitis carbonibus, appareant sibi sicut homines, sed in luce cœli sicut monstra, n: 4532 4533. 4674. 5057. 5058. 6605. 6626.

illos, lucent: Vera tamen extra cœlos non lucent ficut Vera intra cœlos; vera extra cœlos lucent frigide, ficut niveum abfque calore, quoniam non effentiam trahunt a bono quemadmodum vera intra cœlos; quare etiam lux illa frigida ad illapfum lucis cœli, difparatur, & fi malum fubeft, vertitur in tenebras: hoc aliquoties vidi, & plura alia memorabilia de lucentibus Veris, quæ hic prætereuntur.

133. Nunc aliquid de Calore cœli dicetur, Calor cœli in fua effentia eft amor; procedit ille a Domino ut Sole, qui quod fit Divinus Amor in Domino & a Domino in præcedente Articulo oftenfum videatur; inde patet quod Calor cœli, æque fpiritualis fit ac Lux cœli, quia ex eadem origine eft *(nn)*. Sunt duo quæ procedunt a Domino ut Sole, Divinum Verum & Divinum Bonum, Divinum Verum fiftitur in Cœlis ut Lux, & Divinum Bonum ut Calor; fed Divinum Verum & Divinum Bonum ita unita funt, ut non fint duo, fed unum; at ufque apud Angelos feparata funt, funt enim Angeli qui Divinum Bonum recipiunt plus quam Divinum Verum, & funt qui Divinum Verum plus quam Divinum Bonum; qui plus Divinum Bonum recipiunt, funt in Regno cœlefti Domini, qui plus Divinum Verum, funt in Regno fpirituali Domini; perfectiffimi Angeli funt, qui utrumque fimili gradu recipiunt.

134. Calor cœli, ficut Lux cœli, ubivis varius eft, alius in Regno cœlefti, & alius in Regno fpirituali, & quoque alius in unaquavis focietate ibi, differt non modo gradu fed etiam qualitate; intenfior & purior eft in Regno cœlefti Domini, quia angeli ibi recipiunt plus Divinum Bonum; minus intenfus & purus eft in Regno fpirituali Domini, quia angeli ibi recipiunt plus Divinum Verum; in quavis etiam Societate differt fecundum receptionem. Eft quoque calor in Infernis, fed immundus *(oo)*. Calor in Cœlo eft, qui intelligitur per Ignem Sacrum & Cœleftem, & Calor inferni qui per Ignem prophanum & infernalem, & per utrumque intelligitur Amor, per Ignem cœleftem amor in Dominum & amor erga proximum, & omnis affectio quæ illorum amorum; ae per Ignem infernalem amor fui & amor mundi, & omnis concupifcentia quæ illorum amorum *(x)*. Quod Amor fit Calor ex fpirituali origine, patet ab incalefcentia fecundum amorem, incenditur enim & incalefcit homo fecundum quantum & quale ejus, & æftus ejus manifeftatur cum impugnatur: inde quoque eft, quod receptum fit dicere, Incendi, Incalefcere, Flagrare, Effervefcere, Ignefcere, cum de Affectionibus quæ funt amoris boni, & quoque de concupifcentiis quæ funt amoris mali.

135. Quod

(nn) Quod binæ origines caloris fint, & quoque binæ origines lucis, ex fole mundi & ex fole cœli, n: 3338. 5215. 7324. Quod Calor a Domino ut Sole fit affectio quæ amoris, n: 3636. 3643. Inde quod calor fpiritualis fit in effentia fua amor, n: 2146. 3338. 3339. 6314.

(oo) Quod in infernis fit calor, fed immundus, n: 1773. 2757. 3340: & odor inde fit ficut in mundo odor ftercoreus & excrementitius, ac in peffimis infernis ficut cadaverofus, n: 814. 815. 817. 943. 944. 5394.

135. Quod amor procedens a Domino ut Sole sentiatur in cœlo ut Calor, est quia interiora Angelorum ex Divino Bono quod a Domino in amore sunt, unde exteriora, quæ incalescunt inde, in calore sunt: ex eo est, quod in cœlo Calor & Amor sibi mutuo ita correspondeant, ut quisque ibi in tali calore sit, in quali amore, secundum illa quæ mox supra dicta sunt. Calor mundi prorsus non intrat cœlos, quia crassior est, ac naturalis & non spiritualis: aliter vero apud homines, quia homines tam in mundo spirituali quam in mundo naturali sunt; illi quoad spiritum suum incalescunt prorsus secundum amores suos, at quoad corpus ex utroque, tam ex calore spiritus sui, quam ex calore mundi; influit ille in hunc, quia correspondent. Qualis correspondentia est utriusque caloris, constare potest ex Animalibus, quod amores illorum, quorum præcipuus est procreandi sobolem sui generis, erumpant & operentur secundum præsentiam & affluxum caloris ex sole mundi, qui calor solum est tempore veris & æstatis. Maxime falluntur, qui credunt quod calor mundi influens excitet amores, non enim datur influxus naturalis in spirituale, sed spiritualis in naturale, hic influxus ex ordine Divino est, ille autem contra ordinem Divinum *(pp)*.

136. Est Angelis sicut hominibus Intellectus & Voluntas, vitam Intellectus illorum facit Lux cœli, quia Lux cœli est Divinum Verum & inde Divina sapientia, & vitam voluntatis illorum facit Calor cœli, quia Calor cœli est Divinum Bonum & inde Divinus amor: ipsissima vita Angelorum est ex Calore, non autem ex Luce, nisi quantum ei Calor inest; quod vita sit ex Calore patet, nam remoto illo perit vita: simile est cum fide absque amore, seu cum vero absque bono, nam verum quod fidei vocatur, est Lux, & bonum quod amoris, est Calor *(qq)*. Hæc evidentius patent ex calore & luce mundi, quibus Calor & Lux Cœli correspondent; ex calore mundi conjuncto luci vivificantur & florent omnia quæ super Tellure, conjuncta sunt temporibus veris & æstatis; at ex luce separata a calore nihil vivificatur & floret, sed torpent & emoriuntur omnia, non conjuncta sunt tempore hyemis, tunc calor abest, & lux perstat: ex correspondentia illa Cœlum vocatur Paradisus, quoniam ibi verum conjunctum est bono, seu fides amori, sicut lux calori tempore verno in terris. Ex his nunc clarius constat veritas, de qua supra in suo Articulo n: 13 ad 19, quod Divinum Domini in Cœlo sit Amor in Ipsum & Charitas erga proximum.

137. Di-

(pp) Quod influxus spiritualis sit, & non physicus, ita quod influxus sit e spirituali mundo in naturalem, & non e naturali in spiritualem, n: 3219. 5119. 5259. 5427. 5428. 5477. 6322. 9110. 9111.

(qq) Quod vera absque bono, non in se sint vera, quia non habent vitam, omnis enim vita veris est ex bono, n: 9603. Ita quod sint quasi corpus absque anima, n: 3180. 9454. Quod vera absque bono non acceptentur a Domino, n: 4368. Quale verum absque bono, ita qualis fides absque amore, & quale verum ex bono, seu qualis fides ex amore, n: 1949. 1950. 1951. 1964. 5830. 5951. Quod res eodem recidat, sive dicas verum aut fidem, ac bonum aut amorem, quoniam verum est fidei, & bonum est amoris, n: 2839. 4353. 4997. 7178. 7623. 7624. 10367.

137. Dicitur apud Johannem, "*Principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum: omnia per Ipsum facta sunt, & sine Ipso factum est nihil quod factum. In Ipso vita erat, & vita erat Lux hominum. In mundo erat, & mundus per Ipsum factus est. Et Verbum Caro factum est, & habitavit inter nos, & vidimus gloriam Ipsius,*" I: 1. 3. 4. 10. 14. Quod Dominus sit qui intelligitur per Verbum, patet, nam dicitur quod Verbum Caro factum sit: quid autem in specie intelligitur per Verbum, nondum notum est, dicetur itaque; Verbum ibi est Divinum Verum, quod in Domino & a Domino *(rr)*, quare etiam ibi vocatur Lux, quæ quod sit Divinum Verum, in præcedentibus hujus Articuli ostensum est: quod per Divinum Verum omnia facta & creata sint, nunc explicabitur. In cœlo est omnis potentia Divino Vero, & absque illo est prorsus nulla *(ss)*; omnes Angeli ex Divino Vero vocantur Potentiæ, & quoque quantum ejus receptiones seu receptacula sunt, tantum Potentiæ sunt; valent per id super Inferna, & super omnes qui se opponunt; mille hostes non sustinent ibi unum radium Lucis cœli, quæ est Divinum Verum; quia Angeli sunt Angeli ex receptione Divini Veri, sequitur quod totum Cœlum non aliunde sit, nam Cœlum est ex Angelis. Quod tanta potentia insit Divino Vero, non credere possunt illi, qui de Vero non aliam ideam habent, quam sicut de cogitatione aut de sermone, quibus non inest potentia in se, nisi quantum alii ex obedientia faciunt; sed Divino Vero inest potentia in se, & talis potentia, ut per id creatum sit Cœlum & creatus sit Mundus, cum omnibus quæ in illis. Quod talis potentia insit Divino Vero, per binas comparationes illustrari potest, nempe per potentiam veri & boni in homine, & per potentiam lucis & caloris e sole in mundo. *Per potentiam veri & boni in homine*; omnia quæcunque homo agit, ex intellectu & voluntate agit, ex voluntate agit per bonum, & ex intellectu per verum; omnia enim quæ in voluntate sunt, se referunt ad bonum, & omnia quæ in intellectu se referunt ad verum *(tt)*; ex illis itaque agit homo totum corpus, ac millia ibi simul ad nutum & lubitum eorum sponte ruunt; inde patet, quod totum corpus formatum

(rr) Quod Verbum in Scriptura sacra varia significet, nempe sermonem, cogitationem mentis, omne rem quæ realiter existit, tum aliquid, ac in supremo sensu Divinum Verum, ac Dominum, n: 9987. Quod Verbum significet Divinum Verum, n: 2803. 2884. 4692. 5075. 5272. 7830. 9987. Quod Verbum significet Dominum, n: 2533. 2859.

(ss) Quod Divinum Verum procedens a Domino sit cui omnis potentia, n: 6948. 8200. Quod omnis potentia in Cœlo sit veri ex bono, n: 3091. 3563. 6344. 6413. 8304. 9643. 10019. 10182. Quod Angeli dicantur potentiæ, & quoque quod sint potentiæ, ex receptione Divini Veri a Domino, n: 9639. Quod Angeli sint recipientes Divini Veri a Domino, & quod ideo in Verbo passim dicantur dii, n: 4295. 4402. 8301. 8192. 9398.

(tt) Quod Intellectus sit recipiens veri, & voluntas recipiens boni, n: 3623. 6125. 7503. 9300. 9930. Quod ideo omnia quæ in intellectu sunt se referant ad vera, sive sint vera sive homo credat esse vera, & quod omnia quæ in voluntate se referant ad bona similiter, n: 803. 10122.

matum ſit ad obſequia boni & veri, conſequenter ex bono & vero. *Per potentiam caloris & lucis e ſole in mundo*; omnia quæ in mundo creſcunt, ſicut arbores, ſegetes, flores, gramina, fructus & ſemina, non aliunde exiſtunt, quam per calorem & lucem ſolis; inde qualis potentia producendi ineſt illis, patet; quid non Divinæ Luci quæ eſt Divinum Verum, & Divino Calori qui eſt Divinum Bonum, ex quibus quia Cœlum exiſtit, etiam Mundus exiſtit, nam per cœlum exiſtit mundus, ut in præcedentibus oſtenſum eſt. Ex his conſtare poteſt, quomodo intelligendum eſt, quod per Verbum omnia facta ſint, & quod abſque illo factum ſit nihil quod factum eſt, & quod etiam mundus per Ipſum factus ſit, quod nempe per Divinum Verum a Domino *(uu)*. Inde quoque eſt, quod in Libro creationis primum dicatur de Luce, & in ſequentibus de illis quæ a Luce, Geneſ: I: 3. 4. Et quoque inde eſt, quod omnia in univerſo tam cœlo quam mundo ſe referant ad Bonum & Verum, & ad conjunctionem illorum, ut ſint aliquid *(k)*.

139. Sciendum eſt, quod Divinum Bonum & Divinum Verum, quæ a Domino ut Sole in cœlis ſunt, non ſint in Domino, ſed a Domino; in Domino eſt ſolum Divinus Amor, qui eſt Eſſe ex quo Exiſtunt illa; Exiſtere ex Eſſe intelligitur per Procedere. Hoc quoque illuſtrari poteſt per comparationem cum Sole mundi; calor & lux, quæ in mundo, non ſunt in ſole ſed a ſole, in ſole eſt ſolum ignis, & ex eo exiſtunt & procedunt illa.

140. Quia Dominus ut Sol eſt Divinus Amor, & Divinus Amor eſt Ipſum Divinum Bonum, ideo Divinum quod procedit ab Ipſo, quod eſt Divinum Ipſius in Cœlo, diſtinctionis cauſa vocatur Divinum Verum, tametſi eſt Divinum Bonum unitum Divino Vero. Divinum hoc Verum eſt quod vocatur Sanctum procedens ab Ipſo.

De Quatuor Plagis in Cœlo.

141. IN Cœlo ſicut in Mundo ſunt quatuor Plagæ, Oriens, Meridies, Occidens, & Septentrio, utrinque determinatæ a ſuo Sole, in Cœlo a Sole cœli qui eſt Dominus, in Mundo a ſole mundi; ſed uſque intercedit multa differentia; PRIMA eſt, quod in mundo dicatur Meridies ubi ſol in maxima ſua altitudine ſupra terram eſt, Septentrio ubi in oppoſito infra terram eſt, Oriens ubi in æquinoctiis oritur, & Occidens ubi tunc occidit; ita in mundo a Meridie determinantur omnes plagæ: in Cœlo autem Oriens dicitur ubi Dominus ut Sol apparet, ex oppoſito eſt Occidens, ad dextrum in Cœlo eſt Meridies, & ad Siniſtrum ibi eſt Septentrio, & hoc in omni converſione faciei & corporis eorum; ita in Cœlo ab Oriente determinantur omnes

(uu) Quod Divinum Verum procedens a Domino ſit unicum reale, n: 6880. 7004. 8200. Quod per Divinum Verum omnia facta & creata ſint, n: 2803. 2884. 5272. 7835.

omnes plagæ. Quod Oriens dicatur ubi Dominus ut Sol apparet, est causa; quia omnis *Origo* vitæ est ab Ipso ut Sole; & quoque quantum apud Angelos recipitur Calor & Lux, seu Amor & Intelligentia ab Ipso, tantum dicitur Dominus *Exoriri* apud illos: inde quoque est, quod Dominus in Verbo dicatur Oriens *(xx)*.

142. Altera differentia est, quod Angelis semper a facie sit Oriens, a tergo Occidens, ad dextrum Meridies, & ad sinistrum Septentrio; sed hoc quia ægre potest comprehendi in mundo, ex causa quia homo vertit faciem suam ad omnem plagam, ideo explicabitur. Totum Cœlum se vertit ad Dominum ut ad Centrum suum commune, inde omnes Angeli se illuc vertunt; quod ad Centrum commune sit omnis directio etiam in Tellure, notum est: at directio in Cœlo differt a directione in mundo, quod in Cœlo anteriora vertantur ad Centrum suum commune, sed in mundo inferiora; directio in mundo est quæ vocatur Centripetentia, & quoque Gravitatio: interiora Angelorum actualiter etiam versa sunt antrorsum; & quia interiora se sistunt in facie, ideo facies est quæ determinat plagas *(yy)*.

143. Sed quod Angelis a facie sit Oriens *in omni conversione faciei & corporis eorum*, adhuc ægrius comprehendi potest in mundo, ex causa quia homini a facie est omnis plaga secundum conversionem, ideo hoc etiam explicabitur. Angeli similiter ac homines vertunt & flectunt suas facies & sua corpora quaquaversum, at usque semper illis est ante oculos Oriens; sed conversiones Angelorum non sunt sicut conversiones hominum, sunt enim ex alia origine; similes quidem apparent, sed usque non sunt similes: amor regnans est origo, ex illo sunt omnes determinationes apud Angelos & apud Spiritus; nam, ut mox supra dictum est, interiora eorum actualiter versa sunt ad centrum suum commune, ita in Cœlo ad Dominum ut Solem, quapropter quia amor jugiter est coram interioribus illorum, & facies ex interioribus existit, est enim forma eorum externa, ideo ante faciem est semper ille amor qui regnat, in Cœlis itaque est Dominus ut Sol, quia Ipse est a Quo illis Amor *(zz)*; & quia Ipse Dominus est in suo amore apud Angelos, ideo Dominus est qui facit ut spectent Ipsum quocunque se vertunt: hæc non amplius adhuc elucidari possunt, sed in sequentibus Articulis, in specie ubi

(xx) Quod Dominus in supremo sensu sit Oriens, quia est Sol Cœli, qui semper in ortu & nusquam in occasu est, n: 101. 5097. 9668.

(yy) Quod omnes in Cœlo se vertant ad Dominum, n: 9828. 10130. 10189. 10219. Quod tamen Angeli se non vertant ad Dominum, sed Dominus illos vertat ad Semet, n: 10189. Quod præsentia Angelorum apud Dominum non sit, sed præsentia Domini apud Angelos, n: 9415.

(zz) Quod omnes in mundo spirituali se constanter vertant ad suos amores, & quod plagæ ibi a facie inchoent & determinentur, n: 10130. 10189. 10420. 10702. Quod facies ad correspondentiam interiorum formata sit, n: 4791 ad 4805. 5695. Quod inde interiora ex facie eluceant, n: 3527. 4066. 4796. Quod facies unum faciat cum interioribus apud Angelos, n: 4796. 4797. 4799. 5695. 8250. De influxu interiorum in faciem & ejus musculos, n: 3631. 4800.

ubi de Repræsentationibus & Apparentiis, ac de Tempore & Spatio in Cœlo agendum est, ad intellectum evidentius sistentur. Quod Angeli ante faciem constanter habeant Dominum, hoc ex multa experientia mihi datum est scire, & quoque percipere; quoties enim cum Angelis in consortio fui, præsentia Domini ante faciem meam animadversa est, qui tametsi non visus, usque perceptus est in luce; quod ita sit, etiam sæpius testati sunt Angeli. Quia Dominus constanter est ante faciem Angelorum, ideo etiam dicitur in mundo, ut Deum ante oculos & faciem habeant, & Ipsum spectent, & quod videant Ipsum, qui credunt in Ipsum & amant Ipsum; quod homo ita loquatur, est ex spirituali mundo, nam inde plura in loquela humana sunt, tametsi homo nescit quod inde sint.

144. Quod talis conversio ad Dominum sit, inter mirabilia cœli est, nam possunt plures ibi in uno loco esse, & unus alio convertere faciem & corpus quam alter, & usque omnes vident Dominum ante se, & unusquisque ad dextrum suum habet meridiem, ad sinistrum septentrionem, & a tergo occidentem. Inter mirabilia etiam est, quod tametsi omnis aspectus Angelorum est ad Orientem, usque tamen illis aspectus etiam sit ad tres reliquas plagas; sed ad has est aspectus ex visu eorum interiori, qui est cogitationis. Etiam inter mirabilia est, quod nusquam liceat alicui in Cœlo stare a tergo alterius, & spectare ad occipitium ejus, & quod tunc turbetur influxus boni & veri qui a Domino.

145. Angeli aliter vident Dominum, & Dominus aliter videt Angelos; Angeli vident Dominum per oculos, Dominus autem videt Angelos in fronte; causa quod in fronte, est quia frons correspondet amori, & Dominus per amorem influit in voluntatem illorum, & facit se videri per intellectum, cui correspondent oculi *(aaa)*.

146. Sed differunt Plagæ in Cœlis qui constituunt Regnum cœleste Domini, a Plagis in Cœlis qui constituunt Regnum spirituale Ipsius, ex causa quia Dominus apparet Angelis qui in Regno Ipsius cœlesti sunt ut Sol, Angelis autem qui in Regno Ipsius spirituali ut Luna; & Oriens est ubi Dominus apparet: distantia inter Solem & Lunam ibi est triginta graduum, inde similis est Plagarum. Quod Cœlum distinctum sit in duo Regna, quæ vocantur Regnum Cœleste & Regnum Spirituale, videatur in suo Articulo n: 20 ad 28: & quod Dominus appareat in Regno cœlesti ut Sol, & in Regno spirituali ut Luna n: 118: sed usque Plagæ Cœli per id non indistinctæ fiunt, quoniam Angeli spirituales non possunt ascendere ad Angelos cœlestes, nec hi descendere ad illos, videatur n: 35 supra.

(aaa) Quod Frons correspondeat amori cœlesti, & quod ideo per frontem in Verbo ille amor significetur, n: 9936. Quod oculus correspondeat intellectui, quia intellectus est visus internus, n: 2701. 4410. 4526. 9051. 10569. Quare tollere oculos & videre, significat intelligere, percipere, & animadvertere, n: 2789. 2829. 3198. 3202. 4083. 4086. 4339. 5684.

147. Inde patet, qualis præſentia Domini eſt in Cœlis, quod ſit ubivis, & apud unumquemvis in Bono & Vero, quæ ab Ipſo procedunt; conſequenter quod ſit in Suo apud Angelos, ut ſupra n: 12 dictum eſt; perceptio præſentiæ Domini eſt in interioribus eorum, ex illis vident Oculi, ita Ipſum extra ſe, quia eſt continuum: inde conſtare poteſt, quomodo intelligendum eſt, quod Dominus ſit in illis, & illi in Domino, ſecundum Domini verba, "*Manete in Me, & Ego in vobis,*" Joh: xv: 4: *Qui edit meam Carnem, & bibit meum Sanguinem, in Me manet & Ego in illo,*" Joh: vi: 56; Caro Domini ſignificat Divinum Bonum, & Sanguis Divinum Verum *(bbb)*.

148. Omnes in Cœlis habitant diſtincti ſecundum Plagas, ad Orientem & Occidentem habitant qui in bono amoris ſunt, ad Orientem qui in perceptione clara ejus, ad Occidentem qui in perceptione obſcura ejus; ad Meridiem & Septentrionem habitant qui in ſapientia inde, ad meridiem qui in ſapientiæ luce clara, ad ſeptentrionem qui in ſapientiæ luce obſcura. Similiter habitant Angeli, qui in Regno ſpirituali Domini ſunt, ſicut qui in Regno cœleſti Ipſius, cum differentia tamen ſecundum bonum amoris & lucem veri ex bono; nam Amor in Regno Cœleſti eſt Amor in Dominum, & Lux veri inde eſt ſapientia; in Regno autem ſpirituali eſt amor erga proximum qui Charitas vocatur, & Lux veri inde eſt intelligentia, quæ quoque vocatur Fides, videatur ſupra n: 23: differunt etiam quoad plagas, nam plagæ in uno & altero Regno diſtant inter ſe triginta gradibus, ut mox ſupra n: 146, dictum eſt.

149. Similiter habitant Angeli inter ſe in unaquavis Societate cœli, ad Orientem ibi qui in majori gradu amoris & charitatis ſunt, ad Occidentem qui in minori; ad Meridiem qui in majore luce ſapientiæ & intelligentiæ, ad Septentrionem qui in minore. Quod ita diſtincti habitent, eſt quia unaquævis Societas refert cœlum, & quoque eſt cœlum in minore forma, videatur ſupra n: 51 ad 58: ſimile ſit in Conventibus. Feruntur in hunc ordinem ex forma Cœli, ex qua unuſquiſque ſcit ſuum locum. Providetur etiam a Domino, ut in unaquavis Societate ſit ex omni genere, ex cauſa ut Cœlum ſit quoad formam ſibi ſimile ubivis: ſed uſque differt ordinatio totius Cœli ab ordinatione Societatis, ut commune a particulari; nam Societates quæ ad Orientem ſunt, præſtant illis ſocietatibus quæ ad occidentem, & quæ ad meridiem præſtant illis quæ ad ſeptentrionem.

150. Exinde eſt, quod Plagæ in Cœlis ſignificent talia, quæ apud illos qui ibi habitant, nempe Oriens amorem & ejus bonum in perceptione clara, Occidens illa in perceptione obſcura, Meridies ſapientiam & intelligentiam in luce clara, & Septentrio illas in luce obſcura. Et quia talia ſignificantur per illas plagas, ideo ſimilia per illas ſignificantur in Verbi ſenſu interno ſeu ſpiri-

(bbb) Quod Caro Domini in Verbo ſignificet Divinum Humanum Ipſius, ac Divinum Bonum Amoris Ipſius, n: 3813. 7850. 9127. 10283. Et quod Sanguis Domini ſignificet Divinum Verum & ſanctum fidei, n: 4735. 4978. 7317. 7326. 7846. 7850. 7877. 9127. 9393. 10026. 10033. 10152. 10204.

ſpirituali *(ccc)*; nam ſenſus Verbi internus ſeu ſpiritualis eſt prorſus ſecundum illa quæ in Cœlo.

151. Contrarium eſt illis qui in Infernis ſunt, illi, qui ibi, non ſpectant ad Dominum ut Solem aut ut Lunam, ſed retro a Domino ad Caliginoſum illud quod loco ſolis mundi eſt, & ad Tenebroſum quod loco lunæ telluris eſt; illi, qui Genii vocantur, ad caliginoſum quod loco ſolis mundi eſt, & illi, qui Spiritus vocantur, ad tenebroſum quod loco lunæ telluris eſt *(ddd)*: quod ſol mundi & luna telluris non appareant in Mundo ſpirituali, ſed loco ſolis iſtius caliginoſum quid ex oppoſito ad Solem cœli, & loco lunæ iſtius ad tenebroſum quod ex oppoſito ad Lunam cœli, videatur ſupra n: 122: inde ſunt illis plagæ oppoſitæ plagis cœli; oriens illis eſt ubi caliginoſum & tenebroſum illud; occidens illis ubi Sol cœli; meridies illis ad dextrum, & ſeptentrio ad ſiniſtrum: & hoc quoque in omni converſione corporis eorum; nec poſſunt aliter, ex cauſa quia omnis directio interiorum illorum, & inde omnis determinatio illuc vergit & nititur: quod directio interiorum & inde determinatio actualis omnium in altera vita ſit ſecundum amorem, videatur n: 143: amor illorum qui in infernis ſunt eſt amor ſui & mundi, & illi amores ſunt qui ſignificantur per ſolem mundi & lunam telluris, videatur n: 122; & quoque illi amores ſunt oppoſiti amori in Dominum & amori erga proximum *(eee)*; inde eſt, quod ſe vertant ad Caligines illas retro a Domino. Habitant etiam illi, qui in Infernis ſunt, ſecundum ſuas plagas, illi qui in malis ex amore ſui, ab oriente eorum ad occidentem eorum; qui in falſis mali, a meridie eorum ad ſeptentrionem eorum: ſed de his infra plura ubi de Infernis.

152. Quando aliquis malus ſpiritus inter bonos venit, ſolent ita plagæ confundi, ut boni vix ſciant ubi Oriens eorum eſt; quod etiam aliquoties factum percepi, & quoque a ſpiritibus, qui de eo conqueſti, audivi.

153. Mali Spiritus quandoque apparent converſi ad plagas cœli, & tunc illis intelligentia & perceptio veri, ſed nulla affectio boni, quare ut primum ſe ad ſuas plagas retro convertunt, in nulla intelligentia & perceptione veri ſunt, dicentes tunc, quod vera quæ audiverunt & perceperunt, non vera ſint ſed falſa, etiam volunt quod falſa ſint vera: informatus ſum de hac converſione, quod nempe apud malos intellectuale poſſit ita converti, non autem volun-

(ccc) Quod Oriens in Verbo ſignificet amorem in perceptione clara, n: 1250. 3708. Occidens amorem in perceptione obſcura, n: 3708. 9653. Meridies ſtatum lucis ſeu ſapientiæ & intelligentiæ, n: 1458. 3708. 5672; & Septentrio illum ſtatum in obſcuro, n: 3708.

(ddd) Quinam & quales ſunt qui vocantur Genii, & quinam & quales qui vocantur Spiritus, n: 947. 5035. 5977. 8593. 8622. 8625.

(eee) Quod qui in amoribus ſui & mundi ſunt, ſe vertant retro a Domino, n: 10130. 10189. 10420. 10702. Quod amor in Dominum & Charitas erga proximum faciant cœlum, ac amor ſui & amor mundi faciant infernum, quia ſunt oppoſiti, n: 2041. 3610. 4225. 4776. 6210. 7366. 7369. 7490. 8232. 8678. 10455. 10741 ad 10745.

voluntarium; & quod hoc provisum sit a Domino, ob finem ut quisque possit videre & agnoscere vera, sed quod nemo recipiat illa nisi in bono sit, quia bonum est quod recipit vera, & nusquam malum: tum quod simile sit apud hominem, ob causam ut emendari queat per vera, sed quod usque non plus emendetur, quam quantum in bono est; & quod inde sit, quod homo similiter possit verti ad Dominum; sed si in malo est quoad vitam, quod illico convertat se retro, & confirmet apud se falsa sui mali contra vera quæ intellexit & vidit, & quod hoc fiat cum apud se ex interiori suo cogitat.

De Mutationibus status Angelorum in Cœlo.

154. PER mutationes status Angelorum intelliguntur mutationes eorum quoad amorem & fidem, & inde sapientiam & intelligentiam, ita quoad status vitæ eorum: Status dicuntur de vita, & de illis quæ vitæ sunt; & quia vita angelica est vita amoris & fidei, & inde sapientiæ & intelligentiæ, ideo status de illis dicuntur, & vocantur status amoris & fidei, ac status sapientiæ & intelligentiæ: quomodo hi status apud Angelos mutantur, hic nunc dicetur.

155. Angeli non constanter in simili statu sunt quoad amorem, & inde nec in simili quoad sapientiam, nam omnis sapientia illis est ex amore & secundum amorem; quandoque in statu intensi amoris sunt, quandoque in statu amoris non intensi; decrescit ille per gradus a suo maximo ad minimum; quando in gradu amoris maximo sunt, tunc in suæ vitæ luce & calore sunt, seu in suo claro & jucundo; quando autem in minimo sunt, tunc in umbra & frigore sunt, seu in suo obscuro & injucundo: a statu ultimo redeunt iterum ad primum, & sic porro: vices illæ succedunt una post alteram, cum varietate. Hi status succedunt, sicut variationes status lucis & umbræ, caloris & frigoris, aut sicut mane, meridies, vespera, & nox, singulis diebus in mundo, cum varietate perpetua intra annum: correspondent etiam, mane statui amoris illorum in claro, meridies statui sapientiæ illorum in claro, vespera statui sapientiæ illorum in obscuro, & nox statui nullius amoris & sapientiæ: sed sciendum est, quod non sit correspondentia noctis cum statibus vitæ illorum qui in cœlo, sed est correspondentia diluculi quod est ante mane; correspondentia noctis est cum illis qui in Inferno *(fff)*. Ex correspondentia illa est, quod Dies & Annus in Verbo significent status vitæ in genere; Calor & Lux amorem & sapientiam; Mane primum & summum amoris gradum; Meridies sapientiam in sua luce; Vespera sapientiam in

(fff) Quod in Cœlo non sit status correspondens nocti, sed diluculo quod ante mane, n: 6110. Quod Diluculum significet statum medium inter ultimum & primum, n: 10134.

in sua umbra; Diluculum obscurum quod præcedit mane; Nox autem deprivationem amoris & sapientiæ *(ggg)*.

156. Cum statu interiorum quæ sunt amoris & sapientiæ Angelorum, mutantur etiam status variarum rerum quæ extra illos sunt, & coram oculis eorum apparent, nam illa quæ extra illos sunt, sortiuntur apparentiam secundum illa quæ intra illos sunt: sed quænam illa sunt, & qualia, in sequentibus Articulis, ubi de Repræsentativis & Apparentiis in Cœlo, dicetur.

157. Unusquisque Angelus tales Mutationes status subit & percurrit, & quoque unaquævis Societas in communi, sed usque unus ibi aliter quam alter, ex causa quia differunt amore & sapientia; sunt enim qui in medio sunt, in perfectiori statu quam qui circum usque ad terminos, videatur supra n: 23 & 128; sed differentias tradere prolixum foret; nam quisque mutationes subit secundum quale sui amoris & suæ fidei; inde fit, quod unus sit in suo claro & jucundo cum alter est in suo obscuro & injucundo; & hoc simul intra eandem societatem; & quoque in una societate aliter quam in altera; ac in Societatibus Regni cœlestis aliter quam in Societatibus Regni spiritualis. Differentiæ mutationum status illorum in genere sunt sicut variationes status dierum in uno Climate & in altero in Tellure; ibi enim sunt qui mane habent cum alii vesperam, & quoque qui calorem cum alii frigus, & vice versa.

158. Informatus sum e Cœlo cur tales mutationes status ibi sunt; dixerunt Angeli, quod plures causæ sint; *Prima*, quod jucundum vitæ & cœli, quod illis est ex amore & sapientia, quæ a Domino, per gradus vilesceret, si continue in illo forent; sicut fit illis qui in delitiis & amœnitatibus sunt absque varietate. *Altera* causa est, quod proprium sit æque illis ac hominibus, & quod id sit se amare, & quod omnes a proprio suo detineantur qui in Cœlo, & quantum ab illo detinentur a Domino, tantum sint in amore & sapientia; at quantum non detinentur, sint in amore sui; & quia quisque amat suum proprium, & id trahit *(hhh)*, quod illis mutationes status seu successivæ vices sint. *Tertia* causa est, quod sic perficiantur, quoniam ita assuescunt teneri in amore Domini, & detineri ab amore sui; & quoque quod per vices jucundi & injucundi perceptio & sensatio boni exquisitior fiat *(iii)*. Addiderunt, quod

---

(ggg) Quod vices statuum quoad illustrationem & perceptionem se habeant in Cœlo sicut tempora diei in mundo, n: 5672. 5962. 6310. 8426. 9213. 10605. Quod dies & annus in Verbo significent omnes status in genere, n: 23. 487. 488. 493. 893. 2788. 3462. 4850. 10656. Quod Mane significet principium status novi, & statum amoris, n: 7216. 8426. 8427. 10114. 10134. Quod Vespera significet statum desinentis lucis & amoris, n: 10134. 10135. Quod Nox significet statum nullius amoris & fidei, n: 221. 709. 2353. 6000. 6110. 7870. 7947.

(hhh) Quod Proprium hominis sit amare se, n: 694. 731. 4317. 5660. Quod Proprium separandum sit ut Dominus adesse queat, n: 1023. 1044. Quod etiam actualiter separetur, cum quis tenetur in bono a Domino, n: 9334. 9335. 9336. 9445. 9452. 9453. 9454. 9938.

(iii) Quod Angeli in æternum perficiantur, n: 4803. 6648. Quod in cœlis nusquam unus status sit prorsus similis alteri, & quod inde perfectio perpetua, n: 10200.

quod Dominus mutationes ſtatus illorum non producat, quia Dominus ut Sol ſemper influit cum calore & luce, hoc eſt, cum amore & ſapientia, ſed quod ipſi ſint in cauſa, quia proprium ſuum amant, quod jugiter abducit: illuſtrabatur hoc per comparationem cum ſole mundi, quod in illo non ſit cauſa mutationum ſtatus caloris & frigoris, ac lucis & umbræ, ſingulis annis & ſingulis diebus, quia immotus ſtat, ſed cauſa quod ſit in tellure.

159. Oſtenſum mihi eſt, qualis Dominus ut Sol apparet Angelis in Regno cœleſti in primo illorum ſtatu, qualis in ſecundo, & qualis in tertio: viſus eſt Dominus ut Sol, primum rutilus & coruſcans in tali ſplendore ut non deſcribi poſſit; dicebatur quod Dominus ut Sol talis appareat Angelis in primo eorum ſtatu: poſtea viſum eſt magnum Cingulum obſcurum circum Solem, per quod primum rutilum & coruſcum, ex quo tantum ſplenduit, incepit hebeſcere; dicebatur quod Sol illis talis appareat in altero ſtatu: dein viſum eſt Cingulum obſcureſcere magis, & Sol inde minus rutilus videri, & hoc per gradus, uſque tandem ut factus ſit ſicut candidus; dicebatur, quod talis appareat illis Sol in tertio ſtatu: poſt hæc viſum eſt candidum illud progredi ad ſiniſtrum verſus Lunam Cœli, & ejus lumini ſe addere, ex quo tunc Luna ultra modum exſplenduit; dicebatur quod id eſſet quartus ſtatus illis qui in Regno Cœleſti, & primus illis qui in Regno ſpirituali; & quod mutationes ſtatus in utroque Regno ita vices alternent; at non in toto, ſed in una ſocietate poſt alteram; tum quod vices illæ non ſtatæ ſint, ſed ſuperveniant ſerius aut citius illis neſcientibus. Porro dicebant, quod Sol in ſe non ita mutetur, nec ita progrediatur, ſed quod uſque ita appareat ſecundum ſtatuum ſucceſſivas progreſſiones apud illos, quoniam Dominus unicuivis ſecundum quale ejus ſtatus apparet, ita rutilus illis cum in intenſo amore ſunt, minus rutilus, & tandem candidus cum amor decedit: & quod quale eorum ſtatus repræſentatum ſit per Cingulum obſcurum, quod Soli apparentes illas variationes quoad flammam & lucem inducebat.

160. Quando Angeli in ſtatu ultimo ſunt, qui eſt quando in ſuo proprio, incipiunt mæſti fieri; loquutus ſum cum illis quando in illo ſtatu erant, & mæſtitiam vidi; ſed dicebant, quod in ſpe ſint quod brevi redituri in priſtinum ſtatum, & ſic quaſi iterum in Cœlum, nam Cœlum illis eſt detineri a proprio.

161. Sunt etiam in Infernis ſtatus mutationes, ſed de illis infra, ubi de Inferno, dicetur.

De Tempore in Cœlo.

162. QUantumvis omnia ſuccedunt & progrediuntur in Cœlo ſicut in mundo, uſque tamen Angelis nulla notio & idea temporis & ſpatii eſt, & tam nulla, ut prorſus non ſciant quid Tempus & Spatium: de Tempore in Cœlo hic nunc dicetur, & de Spatio infra in ſuo Articulo.

163. Quod Angeli non sciant quid Tempus, quamvis omnia apud illos successive progrediuntur sicut in mundo, & tam prorsus ut nulla differentia sit, causa est, quia in Cœlo non sunt Anni & Dies, sed sunt Mutationes status, & ubi anni & dies, ibi tempora, & ubi mutationes status, ibi status.

164. Quod Tempora in mundo sint, est quia sol ibi ad apparentiam successive progreditur ab uno gradu ad alterum, & facit tempora quæ vocantur tempora Anni; & insuper fertur circum tellurem, & facit tempora quæ vocantur tempora Diei, & hæc & illa per statas vices. Aliter Sol cœli, ille non per successivas progressiones & circumgyrationes facit annos & dies, sed ad apparentiam mutationes status, & has non per statas vices, ut in præcedente Articulo ostensum est: inde est, quod Angelis non possit esse aliqua idea de Tempore, sed loco ejus de Statu: quid status, videatur supra n: 154.

165. Quoniam Angeli nullam ideam ex tempore, sicut homines in mundo, habent, ideo nec ullam ideam de tempore, & de illis quæ sunt temporis; illa quæ propria temporis sunt, ne quidem sciunt quid sunt, sicut quid Annus, Mensis, Septimana, Dies, Hora, Hodie, Cras, Heri; cum Angeli audiunt illa ab homine, (Angeli enim semper homini a Domino adjuncti sunt) tunc loco illorum percipiunt status, & talia quæ status sunt: ita vertitur idea naturalis hominis in ideam spiritualem apud Angelos. Inde est, quod Tempora in Verbo significent Status, & quod illa quæ propria temporis sunt, ut supranominata, significent spiritualia illis correspondentia *(kkk)*.

166. Simile fit cum omnibus quæ existunt a Tempore, sicut cum quatuor temporibus Anni, quæ vocantur Ver, Æstas, Autumnus, & Hyems; cum quatuor Temporibus Diei, quæ vocantur Mane, Meridies, Vespera, & Nox; & cum quatuor ætatibus hominis, quæ vocantur Infantia, Adolescentia, Virilitas, & Senectus; & cum reliquis, quæ vel existunt a tempore, vel succedunt secundum tempus; homo ex tempore, cum de illis, cogitat, Angelus autem ex statu, quapropter quod ex tempore illis inest apud hominem, vertitur in ideam status apud Angelum; Ver & Mane vertuntur in ideam status amoris & sapientiæ, quales sunt in primo statu apud Angelos; Æstas & Meridies vertuntur in ideam amoris & sapientiæ quales sunt in secundo; Autumnus & Vespera, quales sunt in tertio; Nox & Hyems in ideam status, qualis est in Inferno; inde est, quod similia per illa Tempora significentur in Verbo, videatur supra n: 155; inde patet, quomodo natura-

I lia,

(kkk) Quod Tempora in Verbo significent status, n: 2788. 2837. 3254. 3356. 4816. 4901. 4916. 7218. 8070. 10133. 10605. Quod Angeli cogitent absque idea temporis & spatii, n: 3404. causæ, n: 1274. 1382. 3356. 4882. 4901. 6110. 7218. 7381. Quid Annus in Verbo significat, n: 487. 488. 493. 893. 2906. 7828. 10209. Quid Mensis, n: 3814. Quid Septimana, n: 2044. 3845. Quid Dies, n: 23. 487. 488. 6110. 7430. 8426. 9213. 10062. 10605. Quid Hodie, n: 2838. 3998. 4304. 6165. 6984. 9939. Quid Cras, n: 3998. 10497. Quid Heri, n: 6983. 7124. 7140.

lia, quæ in cogitatione hominis sunt, fiunt spiritualia apud Angelos qui apud hominem.

167. Quia Angeli non aliquam notionem temporis habent, ideo aliam ideam habent de Æterno, quam homines telluris; Angeli per Æternum percipiunt Statum infinitum, non autem Tempus infinitum *(lll)* Cogitabam quondam de Æterno, & per ideam temporis percipere potui quid esset *in æternum*, quod nempe absque fine, sed non quid *ab æterno*, ita nec quid Deus ante Creationem ab Æterno fecerat; cum anxietas mihi inde orta est, elevatus sum in sphæram Cœli, & sic in perceptionem in qua Angeli sunt de Æterno, & tunc illustratus quod de Æterno non cogitandum sit ex tempore, sed a statu, & quod tunc percipiatur quid sit ab Æterno; quod etiam mecum factum est.

168. Angeli qui cum hominibus loquuntur, nusquam loquuntur per ideas naturales homini proprias, quarum omnes sunt ex tempore, ex spatio, ex materiali, & ex illorum analogis, sed per ideas spirituales, quarum omnes sunt ex statibus & eorum mutationibus variis intra & extra Angelos; sed usque Angelicæ ideæ, quæ spirituales, cum influunt apud homines, vertuntur momento & ex se in ideas naturales homini proprias spiritualibus prorsus correspondentes; quod ita fiat, Angeli non sciunt, nec homines: talis etiam est omnis influxus Cœli apud hominem. Fuerunt Angeli qui propius admissi sunt in cogitationes meas, & usque in naturales, in quibus erant plura ex tempore & spatio, sed quia tunc nihil intellexerunt, subito recesserunt, & postquam recesserunt audivi illos loquentes, dicendo quod in tenebris fuerint. Qualis ignorantia Angelis sit de tempore, datum est mihi scire per experientiam; erat quidam e Cœlo, qui talis erat, ut quoque posset in ideas naturales, quales homini sunt, admitti, cum quo ideo loquutus sum postea sicut homo cum homine, ille primum non scivit quid esset quod appellarem tempus, quare prorsus informare debui, quomodo sol apparet circumferri circum nostram tellurem, ac annos & dies facere, & quod inde Anni distinguantur in quatuor tempora, & quoque in menses & septimanas, ac Dies in viginti quatuor horas, & quod illa tempora statis vicibus recurrant; & quod inde tempora; quibus auditis miratus est, dicendo quod talia non noverit, sed quid essent status. Inter loquendum cum illo, etiam dixi, quod sciatur in mundo, quod in Cœlo non sit tempus, loquuntur enim homines sicut sciant, nam dicunt de illis qui moriuntur, quod relinquant temporaria, & quod transeant e tempore, per quod intelligunt, e mundo. Dixi etiam quod a quibusdam sciatur quod tempora in sua origine sint status, ex eo quod sint prorsus secundum status affectionum in quibus sunt, brevia illis qui in amænis & lætis sunt, longa illis qui in inamænis & tristibus, ac varia in statu spei & exspectationis: & quod ideo Eruditi inquirant quid tempus & spatium; & quod etiam quidam sciant quod tempus sit naturali homini.

169. Homo

(lll) Quod hominibus sit idea Æterni cum tempore, Angelis autem absque tempore, n: 1382. 3404. 8325.

169. Homo naturalis credere poteſt, quod nulla ei cogitatio eſſet, ſi ideæ temporis, ſpatii, & materialium auferrentur, ſuper illis enim fundatur omnis cogitatio quæ homini *(mmm)*: ſed ſciat, quod cogitationes tantum finitæ ſint & coarctentur, quantum ex tempore, ſpatio, & materiali trahunt, & tantum non finitæ ſint & extendantur, quantum ex illis non trahunt, quoniam tantum mens elevatur ſupra corporea & mundana: Angelis ſapientia inde eſt, & talis ut dicatur incomprehenſibilis, quia non cadit in ideas quæ mere ex talibus conſiſtunt.

De Repræſentativis & Apparentiis in Cœlo.

170. HOMO qui ex ſolo naturali lumine cogitat, non comprehendere poteſt, quod aliquid in Cœlo ſimile ſit quod in mundo, & hoc ex cauſa, quia ex illo lumine cogitaverat & ſe confirmaverat, quod Angeli modo Mentes ſint, & quod Mentes ſint quaſi Pneumata ætherea, & inde quod illis non ſint ſenſus qui homini, ita nec oculi, & ſi non oculi quod nec objecta; cum tamen Angelis ſunt omnes ſenſus qui homini, imo multo exquiſitiores; etiam lux, ex qua vident, eſt multo illuſtrior luce ex qua homo videt. Quod Angeli ſint homines in perfectiſſima forma, & omni ſenſu gaudeant, videatur ſupra n: 73 ad 77; & quod Lux in Cœlo ſit multo illuſtrior luce in mundo, n: 126 ad 132.

171. Qualia illa quæ apparent Angelis in Cœlis, non paucis deſcribi poteſt, ſunt quoad multam partem ſimilia illis quæ in Tellure, ſed quoad formam perfectiora, & quoad copiam plura. Quod in Cœlis talia ſint, conſtare poteſt ex illis quæ viſa ſunt Prophetis, ut quæ Ezechieli de Novo Templo & de Nova Terra, quæ deſcribuntur a Cap: XL ad XLVIII; quæ Danieli a Cap: VII ad XII; quæ Johanni a Capite Primo ad Ultimum in Apocalypſi; & quæ aliis, de quibus tam in Hiſtoricis quam in Propheticis Verbi: talia illis viſa ſunt, cum apertum illis erat Cœlum, & Cœlum aperiri dicitur, cum interior viſus, qui eſt viſus ſpiritus hominis, aperitur: nam quæ in Cœlis ſunt, non videri poſſunt oculis corporis hominis, ſed oculis ſpiritus ejus; & cum beneplacet Domino aperiuntur illi, cum homo abducitur a lumine naturali, in quo eſt ex ſenſibus corporis, & elevatur in lucem ſpiritualem, in qua eſt ex ſpiritu ſuo. In illa luce mihi viſa ſunt, quæ in Cœlis.

172. Sed illa quæ in Cœlis apparent, tametſi quoad multam partem ſimilia ſunt illis quæ in terris, uſque non ſimilia ſunt quoad eſſentiam, exiſtunt enim illa quæ in Cœlis ex Sole cœli, & quæ in terris ex Sole mundi; quæ ex Sole cœli exiſtunt, dicuntur Spiritualia, quæ autem ex Sole mundi, dicuntur Naturalia.

173. Illa quæ in Cœlis exiſtunt, non exiſtunt ſimiliter ſicut illa quæ in

(mmm) Quod homo abſque idea temporis non cogitet, ſecus quam Angeli, n: 3404.

terris; in Cœlis omnia exiſtunt a Domino ſecundum correſpondentias cum interioribus Angelorum: ſunt enim Angelis interiora & exteriora, quæ in interioribus illorum ſunt, ſe referunt omnia ad amorem & fidem, ita ad voluntatem & intellectum, nam voluntas & intellectus ſunt receptacula illorum; exteriora autem correſpondent interioribus; quod exteriora correſpondeant interioribus, videatur ſupra n: 87 ad 115. Illuſtrari hoc poteſt ex illis quæ ſupra de Calore & Luce Cœli dicta ſunt, quod Angelis Calor ſit ſecundum quale amoris illorum, & Lux ſecundum quale ſapientiæ illorum, videatur n: 128 ad 134. Similiter reliqua quæ coram ſenſibus Angelorum apparent.

174. Cum mihi datum eſt cum Angelis eſſe in conſortio, viſa mihi ſunt illa, quæ ibi, prorſus ſicut illa quæ in mundo, & tam perceptibiliter, ut non ſciverim aliter quam quod in mundo eſſem, & ibi in aula Regis: loquutus etiam cum illis, ſicut homo cum homine.

175. Quoniam omnia quæ interioribus correſpondent, etiam repræſentant illa, ideo vocantur REPRÆSENTATIVA; & quia variantur ſecundum ſtatum interiorum apud illos, ideo vocantur APPARENTIÆ, tametſi illa quæ apparent coram oculis Angelorum in Cœlis, & percipiuntur ſenſibus illorum, ita ad vivum apparent & percipiuntur, ſicut illa quæ in Tellure ab homine, imo multo clarius, diſtinctus & perceptibilius: Apparentiæ, quæ in cœlis inde ſunt, dicuntur *Apparentiæ reales*, quia realiter exiſtunt: dantur etiam Apparentiæ non reales, quæ ſunt illa quæ quidem apparent, ſed non correſpondent interioribus *(nnn)*; ſed de his in ſequentibus.

176. Qualia ſunt quæ apparent Angelis ſecundum Correſpondentias, velim illuſtrationis cauſa hic unicum afferre: qui in Intelligentia ſunt, illis apparent Horti & Paradiſi pleni arboribus & floribus omnis generis: Arbores ibi conſitæ ſunt in pulcherrimo ordine, combinatæ in tranſtra, per quæ introitus lacunati, & circum quæ ambulacra; omnia tali pulchritudine, ut deſcribi nequeant: ambulant etiam ibi qui in Intelligentia ſunt, & legunt flores, & ferta nectunt, quibus ornant infantes: ſunt etiam ſpecies Arborum & florum ibi, nuſquam viſæ nec dabiles in mundo; in arboribus etiam ſunt fructus ſecundum

(nnn) Quod omnia quæ apud Angelos apparent, ſint Repræſentativa, n: 1971. 3213 ad 3226. 3457. 3475. 3485. 9481. 9574. 9576. 9577. Quod Cœli ſint pleni Repræſentativis, n: 1521. 1532. 1619. Quod Repræſentativa eo pulchriora ſint, quo interius in cœlis, n: 3475. Quod Repræſentativa ibi ſint Apparentiæ reales, quia a Luce cœli, n: 3485. Quod influxus Divinus vertatur in Repræſentativa in Cœlis ſuperioribus, & inde quoque in Cœlis inferioribus, n: 2179. 3213. 9457. 9481. 9576. 9577. Repræſentativa dicuntur quæ apparent coram oculis Angelorum in talibus formis, quales ſunt in natura, ita quales ſunt in mundo, n: 9574. Quod interna ſic vertantur in externa, n: 1632. 2987 ad 3002. Repræſentativa in Cœlis qualia, illuſtratum per varia exempla, n: 1521. 1532. 1619. 1628. 1807. 1973. 1974. 1977. 1980. 1981. 2299. 2601. 2761. 2762. 3217. 3219. 3220. 3348. 3350. 5198. 9090. 10278. Quod omnia, quæ in cœlis apparent, ſint ſecundum correſpondentias, & dicantur repræſentativa, n: 3213 ad 3226. 3457. 3475. 3485. 9481. 9574. 9576. 9577. Quod omnia quæ correſpondent, etiam repræſentent, & quoque talia ſignificent, n: 2890. 2987. 2971. 2989. 2990. 3002. 3225.

ſecundum bonum amoris, in quo ſunt Intelligentes: talia vident illi, quia Hortus & Paradiſus, & quoque arbores fructiferæ ac flores, Intelligentiæ & Sapientiæ correſpondent *(ooo)*. Quod talia in Cœlis ſint, notum etiam eſt in terris, ſed modo illis qui in bono ſunt, & non exſtinxerunt lucem Cœli apud ſe per naturale lumen & ejus fallacias; cogitant enim & dicunt, cum de Cœlo, quod ibi talia ſint, *quæ nuſquam auris audivit, & oculus vidit.*

De Veſtibus, quibus induti apparent Angeli.

177. QUIA Angeli homines ſunt, & inter ſe vivunt ſicut homines telluris inter ſe, ideo illis veſtes ſunt, domicilia ſunt, & ſimilia plura, cum differentia tamen, quod illis perfectiora omnia ſint, quia in perfectiori ſtatu: nam ſicut ſapientia angelica excedit ſapientiam humanam in tali gradu, ut dicatur ineffabilis, ita quoque omnia quæ ab illis percipiuntur & illis apparent; nam omnia quæ ab Angelis percipiuntur & illis apparent, ſapientiæ illorum correſpondent, videatur ſupra n: 173.

178. Veſtes, quibus Angeli induti ſunt, ſimiliter ac reliqua, correſpondent, & quia correſpondent etiam realiter exiſtunt, videatur ſupra n: 175: Veſtes illorum correſpondent Intelligentiæ illorum; quapropter omnes in Cœlis apparent veſtiti ſecundum intelligentiam; & quia unus intelligentia præſtat alteri, n: 43 & 128, ideo uni præſtantiores veſtes ſunt quam alteri: intelligentiſſimis ſunt veſtes coruſcantes ſicut ex flamma, quibuſdam ſplendentes ſicut ex luce; minus intelligentibus ſunt veſtes candidæ & albæ abſque ſplendore; & adhuc minus intelligentibus ſunt veſtes diverſicolores: Angeli autem intimi Cœli ſunt nudi.

179. Quia Veſtes Angelorum correſpondent intelligentiæ illorum, ideo etiam correſpondent vero, quoniam omnis intelligentia eſt ex Divino Vero, quapropter ſive dicas quod Angeli induti ſint ſecundum intelligentiam, ſive ſecundum Divinum Verum, idem eſt: quod veſtes quorundam coruſcent ſicut ex flamma, & quorundam ſplendeant ſicut ex luce, eſt quia flamma correſpondet bono, & lux vero ex bono *(ppp)*: quod quorundam veſtes ſint candidæ & albæ abſque ſplendore, & quorundam diverſicolores, eſt quia Divinum

(ooo) Quod Hortus & Paradiſus ſignificent intelligentiam & ſapientiam, n: 100. 108. 3220. Quid Hortus ab Edene, & Hortus Jehovæ, n: 99. 100. 1588. De Paradiſiacis in altera vita quam magnifica, n: 1122. 1622. 2296. 4528. 4529. Quod Arbores ſignificent perceptiones & cognitiones, ex quibus ſapientia & intelligentia, n: 103. 2163. 2682. 2722. 2972. 7692. Quod fructus ſignificent bona amoris & charitatis, n: 3146. 7690. 9337.

(ppp) Quod Veſtes in Verbo ſignificent vera ex correſpondentia, n: 1073. 2576. 5319. 5954. 9212. 9216. 9952. 10536. Quia vera inveſtiunt bonum, n: 5248. Quod velamen ſignificet intellectuale, quia intellectus eſt recipiens veri, n: 6378. Quod Veſtes candidæ ex byſſo ſignificent vera ex Divino, n: 5319. 9469. Quod flamma ſignificet bonum ſpirituale, & lux inde verum ex illo bono, n: 3222. 6832.

Divinum Bonum & Verum minus fulgent, & quoque varie recipiuntur apud minus intelligentes *(qqq)*; candidum etiam & album correſpondent vero *(rrr)*; & colores varietatibus ejus *(sss)*. Quod in intimo Cœlo ſint nudi, eſt quia in Innocentia ſunt, & innocentia correſpondet nuditati *(ttt)*.

180. Quia Angeli induti ſunt veſtibus in Cœlo, ideo etiam veſtibus induti apparuerunt cum viſi in mundo, ſicut qui Prophetis, & quoque qui viſi ad ſepulchrum Domini, *quibus ſpecies erat fulguris, & veſtimenta coruſcantia & alba*, Matth : XXVIII : 3. Marc : XVI : 5. Luc : XXII : 4. Joh : XX : 11. 13 : & qui viſi in Cœlo Johanni, *quibus veſtimenta erant byſſina & alba*, Apoc : IV : 4. Cap : XIX : 11. 13. Et quia Intelligentia eſt ex Divino Vero, ideo *Veſtimenta Domini, cum transformatus, erant coruſcantia, & candida ut Lux*, Matth : XVII : 2. Marc : IX : 3. Luc : IX : 29 ; quod Lux ſit Divinum Verum procedens a Domino, videatur ſupra n : 129 : inde eſt, quod Veſtes in Verbo ſignificent Vera, & ex his intelligentiam, ut apud Johannem, "*Qui non polluerunt veſtimenta ſua, ambulabunt Mecum in albis, quia digni ſunt : qui vicerit, is induetur veſtimentis albis*, Apoc : III : 4. 5. *Beatus qui vigilat, & ſervat veſtimenta ſua*, Apoc : XVI : 15. Et de Hieroſolyma, per quam intelligitur Eccleſia quæ in vero *(uuu)*, apud Eſaiam, "*Excitare, indue robur Zion, indue veſtes decoris tui Hieroſolyma*, LII : 1. Et apud Ezechielem, "*Hieroſolyma accinxi te byſſo, & velavi te ſerico, Veſtes tuæ byſſus & ſericum*," XVI : 10. 13, præter alibi pluries. Qui autem non in veris eſt, dicitur non indutus veſte nuptiarum, ut apud Matthæum, "*Ingreſſus Rex vidit hominem non indutum veſte nuptiarum ; & dixit illi, amice, quomodo huc intraſti, non habens veſtem nuptiarum ; quare ejectus eſt in tenebras exteriores*," XXII : 12. 13 ; per domum nuptiarum intelligitur Cœlum & Eccleſia ex conjunctione Domini per Divinum ſuum Verum cum illis ; quare Dominus in Verbo vocatur Sponſus & Maritus, ac Cœlum cum Eccleſia ſponſa & uxor.

181. Quod

(qqq) Quod Angeli & Spiritus appareant induti veſtibus ſecundum vera, ita ſecundum intelligentiam, n : 165. 5248. 5954. 9212. 9216. 9814. 9952. 10536. Quod Veſtes Angelorum ſint cum ſplendore, & abſque ſplendore, n : 5248.

(rrr) Quod candidum & album in Verbo ſignificet verum, quia ex luce in cœlo, n : 3301. 3993. 4001.

(sss) Quod Colores in Cœlo ſint variegationes lucis ibi, n : 1042. 1043. 1053. 1624. 3993. 4530. 4742. 4922. Quod Colores ſignificent varia quæ intelligentiæ & ſapientiæ ſunt, n : 4530. 4922. 4677. 9466. Quod Lapides pretioſi in Urim & Thummim ſecundum colores ſignificaverint omnia veri ex bono in Cœlis, n : 9865. 9868. 9905. Quod colores quantum trahunt ex rubro, ſignificent bonum, quantum ex albo verum, n : 9476.

(ttt) Quod omnes in intimo Cœlo ſint Innocentiæ, & quod ideo appareant nudi, n : 154. 165. 297. 2736. 3887. 8375. 9960. Quod innocentia ſiſtatur in cœlo per nuditatem, n : 165. 8375. 9960. Quod innocentibus & caſtis nuditas non ſit pudori, quia abſque ſcandalo, n : 165. 213. 8375.

(uuu) Quod Hieroſolyma ſignificet Eccleſiam, ubi genuina doctrina, n : 402. 3654. 9166.

181. Quod Vestes Angelorum non appareant sicut vestes, sed quod realiter sint vestes, constat ex eo, quod illas non modo videant, sed etiam tactu sentiant; tum quod vestes eis plures sint, & quod exuant & induant illas, & quæ non in usu conservent, & dum in usu reassumant; quod variis induti sint vestibus, millies mihi visum est. Inquisivi unde illis vestes, & dixerunt quod a Domino, & quod donentur illis, & quod quandoque vestiantur illis nescientibus. Dixerunt etiam, quod mutentur vestes illorum secundum mutationes status illorum, & quod illis vestes in primo & secundo statu sint splendidæ & candidæ, in tertio & quarto paulo obscuriores, & hoc quoque ex correspondentia, quia illis mutationes status sunt quoad intelligentiam & sapientiam, de quibus videatur supra n: 154 ad 161.

182. Quia Vestes cuique in Mundo spirituali sunt secundum intelligentiam, ita secundum vera ex quibus intelligentia, ideo illi qui in infernis, quia absque veris sunt, quidem apparent induti vestibus, sed laceris, squallidis & tetris, quisque secundum suam insaniam, nec possunt aliis indui: datur illis a Domino vestiri, ne appareant nudi.

De Habitationibus & Mansionibus Angelorum.

183. QUoniam in Cœlo societates sunt, & vivunt sicut homines, ideo etiam illis sunt Habitationes, & illæ quoque variæ secundum statum vitæ cujusvis; magnificæ illis qui in digniori statu sunt, & minus magnificæ illis qui in inferiori. De Habitationibus in Cœlo aliquoties cum Angelis loquutus sum, & dixi, quod hodie vix aliquis crediturus sit, quod Habitacula & Mansiones illis sint, quidam ex causa quia non vident illa, quidam quia non sciunt quod Angeli homines sint, quidam quia credunt quod Cœlum Angelicum sit Cœlum quod spectatur oculis circum illos, quod quia inane apparet, & putant quod Angeli sint formæ æthereæ, concludunt quod in æthere vivant; præterea, quod in Mundo spirituali sint talia quæ in Mundo naturali, non capiunt, quia nihil sciunt de spirituali. Angeli dixerunt, quod sciant quod talis ignorantia regnet hodie in mundo, &, quod mirati, maxime intra Ecclesiam, ac ibi plus apud intelligentes, quam apud illos quos vocant simplices; dixerunt porro, quod scire possint ex Verbo, quod Angeli homines sint, quoniam, qui visi sunt, ut homines visi sunt; similiter Dominus, qui omne Humanum suum secum assumsit; & quia homines sunt, quod Mansiones & Habitacula illis sint, & non, secundum quorundam inscitiam, quam vocabant insaniam, volitent in aere, seu quod venti sint tametsi vocantur spiritus: & quod hoc capere possint, modo extra sua principia de Angelis & Spiritibus capta cogitent, quod fit cum non in quæstionem & sub cogitationem directam mittunt, *num ita sit*; est enim cuivis idea communis, quod Angeli sint in humana forma, & quod illis sint domicilia, quæ vocant Habitacula cœli, quæ magnifica præ habitaculis

terræ; sed quod idea hæc communis, quæ est ex influxu Cœli, illico in nihilum cadat, cum mittitur sub intuitionem in medio & cogitationem, *num ita sit*, quod fit imprimis apud Eruditos qui per propriam intelligentiam præcluserunt sibi cœlum & viam lucis inde. Similiter fit cum fide de vita hominis post mortem, qui loquitur de illa, & non cogitat simul ex eruditione de Anima, aut ex doctrina de reunitione corporis, credit quod post mortem victurus sit homo, & inter Angelos si bene vixit, & quod tunc visurus sit magnifica, & percepturus gaudia; sed ut primum spectat ad doctrinale de reunitione corporis, aut ad hypotheticum de anima, & obvenit cogitatio, num anima talis sit, & sic num ita sit, dissipatur ejus prior idea.

184. Sed præstat documenta experientiæ in medium afferre: quoties loquutus sum cum Angelis ore ad os, toties fui cum illis in eorum habitaculis; habitacula eorum sunt prorsus sicut habitacula in tellure, quæ domus vocantur, sed pulchriora; sunt in illis cameræ, conclavia, & cubicula, magno numero, & sunt atria, & circumcirca horti, floreta, & campi: ubi consociati sunt, ibi Habitacula contigua sunt, unum juxta alterum, disposita in formam civitatis, cum plateis, viis & foris, prorsus ad similitudinem urbium in nostra tellure: datum etiam est pervagari illas, & me circumspicere undequaque, & per vices intrare domos: hoc factum est in plena vigilia, cum interior visus mihi apertus est *(xxx)*.

185. Visa sunt Palatia Cœli, quæ tam magnifica erant, ut non describi possint; supra fulgebant sicut forent ex puro auro, ac infra sicut ex lapidibus pretiosis; unum Palatium splendidius quam alterum; intus similiter, conclavia erant ornata decoramentis talibus, ut illis describendis non voces nec scientiæ sufficiant: ad latus, quod spectabat meridiem, paradisi erant, ubi omnia similiter coruscabant, & quibusdam in locis folia sicut ex argento, & fructus sicut ex auro; & flores in suis areis per colores sistebant quasi irides; ad fines iterum palatia visa sunt, in quæ terminabantur aspectus: talia sunt Architectonica Cœli, ut dicas ibi Artem in sua arte esse, nec mirum, quia ipsa illa ars e Cœlo est. Dicebant Angeli, quod talia, & innumerabilia plura, quæ adhuc perfectiora sunt, sistantur a Domino coram oculis eorum; sed usque quod illa plus mentes eorum quam oculos oblectent, & hoc quia in singulis vident correspondentias, & per correspondentias Divina.

186. De Correspondentiis etiam informatus sum, quod non solum Palatia & Domus, sed etiam omnia & singula quæ intra & extra illa sunt, correspondeant interioribus quæ a Domino apud illos; quod ipsa Domus in genere correspondeat bono illorum, & quod singula quæ intra domos variis ex quibus bonum *(yyy)*; & quæ extra domos, veris quæ ex bono, & quoque per-

---

(xxx) Quod Angelis sint Civitates, Palatia, & Domus, de quibus, n: 940. 941. 942. 1116. 1626. 1627. 1628. 1630. 1631. 4622.

(yyy) Quod Domus cum illis quæ intus sunt, significent illa apud hominem quæ ejus mentis

perceptionibus & cognitionibus *(ooo)*; & quia correſpondent bonis & veris quæ apud illos ex Domino, quod correſpondeant amori illorum, & inde ſapientiæ & intelligentiæ, quia amor eſt boni, ſapientia eſt boni & ſimul veri, ac intelligentia eſt veri ex bono; & quod talia ſint quæ percipiunt Angeli cum ſpectant illa, & quod illa ideo oblectent & afficiant plus eorum mentes quam oculos.

187. Inde patuit, cur Dominus ſe dixit Templum quod in Hieroſolyma, Johan: II: 19. 21. *(zzz)* Et cur Nova Hieroſolyma viſa eſt ex auro puro, portæ ejus ex margaritis, & fundamenta ex lapidibus pretioſis, Apoc: XXI; quod nempe quia Templum repræſentabat Divinum Humanum Domini; Nova Hieroſolyma ſignificat Eccleſiam, quæ poſthac inſtauranda; duodecim portæ vera quæ ducunt ad bonum; & fundamenta vera ſuper quibus fundatio ejus *(a)*.

188. Angeli, ex quibus Regnum Cœleſte Domini, habitant ut plurimum in editioribus locis, quæ apparent ſicut Montes ex humo; Angeli, ex quibus Regnum ſpirituale Domini, habitant in minus editis locis, quæ apparent ſicut Colles; Angeli autem, qui in infimis cœli, habitant in locis quæ apparent ſicut Petræ ex ſaxis: hæc quoque exiſtunt ex correſpondentia; nam interiora correſpondent ſuperioribus, & exteriora inferioribus *(b)*: ex eo eſt, quod Montes in Verbo ſignificent amorem Cœleſtem, Colles amorem ſpiritualem, & Petræ fidem *(c)*.

---

mentis ſunt, ita ejus interiora, n: 710. 2233. 2234. 2719. 3128. 3538. 4973. 5023. 6619. 6690. 7353. 7848. 7910. 7929. 9150. Proinde quæ ſunt boni & veri, n: 2233. 2234. 2559. 4982. 7848. 7929. Quod conclavia & cubicula ſignificent quæ interiora ibi, n: 3900. 5994. 7353. Quod Tectum domus ſignificet intimum, n: 3652. 10184. Quod Domus ex lignis ſignificet illa quæ ſunt boni, & domus ex lapidibus illa quæ ſunt veri, n: 3720.

(zzz) Quod Domus Dei in ſupremo ſenſu ſignificet Divinum Humanum Domini quoad Divinum Bonum, Templum autem quoad Divinum Verum; & in ſenſu reſpectivo Cœlum & Eccleſiam quoad bonum & verum, n: 3720.

(a) Quod Hieroſolyma ſignificet Eccleſiam ubi genuina doctrina, n: 402. 3654. 9166. Quod Portæ ſignificent introductionem ad doctrinam Eccleſiæ, & per doctrinam in Eccleſiam, n: 2943. 4478. Fundamentum quod ſignificet Verum ſuper quo fundatur Cœlum, Eccleſia, & Doctrina, n: 9643.

(b) Quod in Verbo interiora exprimantur per ſuperiora, & quod ſuperiora ſignificent interiora, n: 2148. 3084. 4599. 5146. 8325. Quod Altum ſignificet internum, & quoque Cœlum, n: 1735. 2148. 4210. 4599. 8153.

(c) Quod in Cœlo appareant Montes, Colles, Petræ, valles, terræ, prorſus ſicut in mundo, n: 10608. Quod ſuper montibus habitent Angeli qui in bono amoris, ſuper collibus qui in bono charitatis, ſuper petris qui in bono fidei, n: 10438. Quod ideo per Montes in Verbo ſignificetur bonum amoris, n: 795. 4210. 6435. 8327. 8758. 10438. 10608. Per Colles bonum charitatis, n: 6435. 10438. Per Petras bonum & verum fidei, n: 8581. 10580. Quod Lapis ex quo Petra ſimiliter ſignificet verum fidei, n: 114. 643. 1298. 3720. 6426. 8608. 10376. Inde eſt quod per Montes ſignificetur Cœlum, n: 8327. 8805. 9420. Et per cacumen montis ſupremum Cœli, n: 9422. 9434. 10608. Quod ideo antiqui cultum ſanctum habuerint ſuper montibus, n: 796. 2722.

189. Sunt etiam Angeli qui non vivunt consociati, sed separati, domus & domus; hi habitant in medio Cœli, quia sunt Angelorum optimi.

190. Domus, in quibus Angeli habitant, non construuntur sicut domus in mundo, sed donantur illis gratis a Domino, cuique secundum receptionem boni & veri: paulo etiam variantur secundum mutationes status interiorum illorum, de quibus supra n: 154 ad 160. Omnia quæcunque Angeli possident, accepta ferunt Domino, & quibuscunque opus habent, illis donantur.

De Spatio in Cœlo.

191. TAmetsi omnia in Cœlo prorsus sicut in mundo apparent in loco & in spatio, usque tamen Angeli nullam notionem & ideam loci & spatii habent: hoc quia non potest non apparere sicut paradoxon, velim hanc rem, quia magni momenti est, in lucem sistere.

192. Omnes progressiones in mundo spirituali fiunt per mutationes status interiorum, sic ut progressiones non aliud sint quam mutationes status *(d)*: ita quoque a Domino perductus sum in Cœlos, & quoque ad Tellures in universo, & hoc quoad spiritum, corpore manente in eodem loco *(e)*: ita progrediuntur omnes Angeli, inde illis non sunt distantiæ, & si non sunt distantiæ nec sunt spatia, sed pro illis status & eorum mutationes.

193. Quia ita fiunt progressiones, patet, quod appropinquationes sint similitudines quoad statum interiorum, ac remotiones dissimilitudines: inde est, quod in propinquo sint, qui in simili statu, & e longinquo qui in dissimili, & quod spatia in Cœlo non sint nisi quam status externi correspondentes internis. Non aliunde est, quod Cœli inter se distincti sint; tum Societates cujusvis Cœli, & unusquisque in societate: inde quoque est, quod Inferna a Cœlis prorsus separata sint, sunt enim in contrario statu.

194. Ex hac causa etiam est, quod in mundo spirituali unus sistatur alteri præsens, modo intense desiderat præsentiam ejus, nam sic videt illum cogitatione, & sistit se in ejus statu: vice versa, quod unus ab altero removeatur, quantum

(d) Quod in Verbo loca & spatia significent status, n: 2625. 2837. 3356. 3387. 7381. 10578: ab experientia, n: 1274. 1277. 1376 ad 1381. 4321. 4882. 10146. 10578. Quod distantia significet differentiam status vitæ, n: 9104. 9967. Quod motus & mutationes loci in mundo spirituali sint mutationes status vitæ, quia inde oriuntur, n: 1273. 1274. 1275. 1377. 3356. 9440. Similiter profectiones, n: 9440. 10734: illustratum ab experientia, n: 1273 ad 1277. 5606. Quod inde in Verbo proficisci significet vivere, & quoque progressivum vitæ, similiter peregrinari, n: 3335. 4554. 4585. 4882. 5493. 5606. 5996. 8345. 8397. 8417. 8420. 8557. Ire cum Domino, quod sit vivere cum Ipso, n: 10567.

(e) Quod homo quoad spiritum deduci possit in longinquum per mutationes status, manente corpore in suo loco, etiam ab experientia, n: 9440. 9967. 10734. Quid sit abduci a spiritu in alium locum, n: 1884.

quantum averſatur illum: & quia omnis averſatio eſt ex contrarietate affectionum, & ex diſſenſu cogitationum, inde fit, quod plures, qui ibi in uno loco ſunt, quamdiu conſentiunt, appareant, ſed ut primum diſſentiunt, diſparentur.

195. Cum etiam aliquis progreditur ab uno loco in alterum, ſive ſit in ſua civitate, ſive in atriis, ſive in hortis, ſive ad alios extra ſuam ſocietatem, tunc citius venit cum deſiderat, & ſerius cum non deſiderat, ipſa via protrahitur & decurtatur ſecundum deſiderium, tametſi eadem eſt: hoc ſæpius vidi, & miratus ſum. Ex his iterum patet, quod diſtantia, proinde ſpatia ſint prorſus ſecundum ſtatus interiorum apud Angelos; & quia ita eſt, quod notio & idea ſpatii non in cogitationem illorum intrare poſſit, tametſi apud illos æque ſpatia ſunt ut in mundo.

196. Hoc illuſtrari poteſt per cogitationes hominis, quod nec illis ſpatia ſint, nam ſiſtuntur ei ſicut præſentia quæ cogitatione intenſe intuetur: novit etiam qui reflectit, quod nec viſui ejus ſint ſpatia niſi quam ex intermediis in tellure quæ ſimul videt, aut ex cognitione quod ſciat quod tantum diſtent: hoc fit quia eſt continuum, & in continuo non apparet diſtans niſi ex illis quæ non continua ſunt; hoc magis fit apud Angelos, quia viſus illorum unum agit cum cogitatione illorum, & cogitatio unum cum affectione, & quia propinqua & remota apparent & quoque variantur ſecundum ſtatus interiorum illorum, ut ſupra dictum eſt.

197. Inde eſt, quod in Verbo per Loca & Spatia, & per omnia quæ a ſpatio aliquid trahunt, ſignificentur talia quæ ſtatus ſunt, ſicut per Diſtantias, Propinquum, Longinquum, Vias, Itinera, Peregrinationes, per Milliaria, Stadia, per Campos, Agros, Hortos, Urbes, Plateas, per Motus, per Menſuras varii generis, per Longum, Latum, Altum, & Profundum, & per innumerabilia alia, nam pleraque, quæ apud hominem in cogitatione ejus e mundo ſunt, aliquid a ſpatio & tempore trahunt. Velim ſolum in medium afferre, quid in Verbo ſignificant Longitudo, Latitudo, & Altitudo; in Mundo id longum & latum dicitur quod longum & latum ſpatio eſt, ſimiliter altum, ſed in Cœlo, ubi non cogitatur ex ſpatio, per Longitudinem intelligitur ſtatus boni, per Latitudinem ſtatus veri, & per Altitudinem diſcrimen illorum ſecundum gradus, de quibus n: 38: cauſa quod talia per tres illas dimenſiones intelligantur, eſt quia Longum in Cœlo eſt ab Oriente ad Occaſum, ac ibi ſunt qui in bono amoris ſunt; & Latum in Cœlo eſt a Meridie ad Septentrionem, ac ibi ſunt qui in vero ex bono, videatur ſupra n: 148, ac Altum in Cœlo eſt utrumque ſecundum gradus; inde eſt, quod in Verbo per Longitudinem, Latitudinem & Altitudinem talia ſignificentur; ut apud Ezechielem a Capite XL ad XLVIII, ubi per menſuras quoad longum, latum & altum deſcribitur Novum Templum & Nova Terra, cum atriis, conclavibus, portis, januis, feneſtris, ſuburbiis, per quæ ſignificatur Nova Eccleſia, ac

(f) Quod Loca & Spatia ſiſtantur videri ſecundum ſtatus interiorum Angelorum & Spirituum, n: 5604. 9440. 10146.

ac bona & vera quæ ibi; ad quid alioquin omnes illæ menſuræ: ſimiliter deſcribitur Nova Hieroſolyma in Apocalypſi, his verbis, "*Civitas illa quadrangularis ſita eſt, cujus Longitudo tanta eſt quanta eſt Latitudo; menſuſque eſt civitatem calamo ad ſtadiorum duodecim millia, ſuntque Longitudo, Latitudo, & Altitudo æquales,*" xxi: 16; ibi quia per Novam Hieroſolymam ſignificatur Nova Eccleſia, ideo per menſuras illas ſignificantur illa quæ Eccleſiæ ſunt, per Longitudinem bonum amoris ejus, per Latitudinem verum ex illo bono, per Altitudinem bonum & verum quoad gradus, per duodecim millia ſtadiorum omne bonum & verum in complexu; quid alioquin foret, quod Altitudo eſſet duodecim millia ſtadiorum ſicut Longitudo & Latitudo. Quod in Verbo per Latitudinem ſignificetur Verum, patet apud Davidem, "*Jehovah, non concluſiſti me in manum inimici, ſtare feciſti in Latitudine pedes meos,*" Pſalm: xxxi: 9. *Ex anguſtia invocavi Jah, reſpondet mihi in Latitudine,*" Pſalm: cxviii: 5: præter alibi, ut apud Eſaiam Cap: viii: 8: & apud Habakuk Cap: I; 6: ita quoque in reliquis.

198. Ex his videri poteſt, quod in Cœlo, tametſi ibi ſpatia ſunt ſicut in mundo, uſque nihil ibi æſtimetur ſecundum ſpatia, ſed ſecundum ſtatus; proinde quod ſpatia ibi non menſurari poſſint ſicut in mundo, ſed ſolum videri a ſtatu & ſecundum ſtatum interiorum illorum *(g)*.

199. Ipſiſſima prima cauſa eſt, quod Dominus præſens ſit unicuivis ſecundum amorem & fidem *(h)*, & quod omnia appareant in propinquo & e longinquo ſecundum Ipſius præſentiam, nam inde determinata ſunt omnia quæ in Cœlis: per id etiam Angelis eſt ſapientia, nam per id illis eſt extenſio cogitationum, & per id eſt communicatio omnium quæ in Cœlis; verbo, per id illis eſt, quod ſpiritualiter cogitent, & non naturaliter ſicut homines.

De Forma Cœli ſecundum quam Conſociationes & Communicationes ibi.

200. QUalis forma Cœli eſt, aliquantum conſtare poteſt ex illis quæ in præcedentibus Articulis oſtenſa ſunt, ut quod Cœlum ſit ſibi ſimile in maximis & minimis, n: 72; inde quod unaquævis Societas ſit cœlum in minore forma, & unuſquiſque Angelus in minima, n: 51 ad 58: quod ſicut totum Cœlum refert unum hominem, ita omnis ſocietas cœli referat hominem in minore forma, & unuſquiſque Angelus in minima,

(g) Quod in Verbo Longitudo ſignificet bonum, n: 1613. 9487. Quod Latitudo verum, n: 1613. 3433. 3434. 4482. 9487. 10179. Quod Altitudo ſignificet bonum & verum quoad gradus, n: 9489. 9773. 10181.

(h) Quod conjunctio & præſentia Domini apud Angelos ſe habeat ſecundum receptionem amoris & charitatis ab Ipſo, n: 290. 681. 1954. 2658. 2886. 2888. 2889. 3001. 3741. 3742. 3743. 4318. 4319. 4524. 7211. 9128.

minima, n: 59 ad 77: quod in medio sint qui sapientissimi, & quod circum circa usque ad terminos minus sapientes; & quod similiter in unaquavis Societate, n: 43: & quod ab Oriente ad Occidentem in Cœlo habitent qui in bono amoris, & a Meridie ad Septentrionem qui in veris a bono, similiter in omni societate, n: 148. 149: omnia illa sunt secundum formam Cœli; unde qualis ejus forma est in communi, ex illis concludi potest *(i)*.

201. Interest scire qualis forma Cœli est, quoniam non modo secundum illam omnes consociati sunt, sed etiam secundum illam fit omnis communicatio, & quia omnis communicatio etiam fit omnis extensio cogitationum & affectionum, proinde omnis intelligentia & sapientia Angelorum: inde est, quod quantum aliquis in forma cœli est, ita quantum est forma Cœli, tantum sapiens sit: sive dicas esse in forma cœli, sive in ordine Cœli, eodem recidit, quoniam forma cujusvis rei est ex ordine, & secundum illum *(k)*.

202. Hic primum aliquid dicetur, quid sit esse in forma cœli: homo creatus est ad imaginem Cœli & ad imaginem mundi, Internum ejus ad imaginem Cœli, & Externum ejus ad imaginem Mundi, videatur supra n: 57; sive dicas ad imaginem, sive secundum formam, idem est: sed quia homo per mala voluntatis suæ, & inde per falsa cogitationis, destruxit apud se imaginem cœli, ita formam ejus, & loco ejus intulit imaginem & formam inferni, ideo Internum ejus a prima nativitate clausum est; quæ causa est, quod homo, secus ac animalia omnis generis, in meram ignorantiam nascatur: ut vero ei restauretur imago seu forma cœli, instruendus est in talibus quæ sunt ordinis, nam, ut supra dictum est, secundum ordinem est forma: Verbum continet omnes leges ordinis Divini, nam leges ordinis Divini sunt præcepta quæ ibi; quantum itaque homo scit illa, & vivit secundum illa, tantum aperitur ei internum; ac ibi e novo formatur ordo seu imago Cœli; inde patet, quid sit esse in forma cœli, quod nempe sit vivere secundum illa quæ in Verbo *(l)*.

203. Quan-

(i) Quod universum Cœlum quoad omnes societates Angelicas a Domino dispositum sit secundum Divinum suum ordinem, quoniam Divinum Domini apud Angelos facit Cœlum, n: 3038. 7211. 9128. 9338. 10125. 10151. 10157. De forma cœlesti, n: 4040. 4041. 4042. 4043. 6607. 9877.

(k) Quod forma Cœli sit forma secundum ordinem Divinum, n: 4040 ad 4043. 6607. 9877.

(l) Quod Divina vera sint leges ordinis, n: 2247. 7995. Quod homo quantum secundum ordinem vivit, ita quantum in bono secundum Divina vera, tantum sit homo, n: 4839. 6605. 6626. Quod homo sit in quem omnia Ordinis Divini collata sunt, & quod ex creatione sit Divinus Ordo in forma, n: 4219. 4220. 4223. 4523. 4524. 5114. 5368. 6013. 6057. 6605. 6626. 9706. 10156. 10472. Quod homo non nascatur in bonum & verum, sed in malum & falsum, ita in contrarium ordini Divino, & quod inde sit quod in meram ignorantiam, & quod ideo necessario e novo debeat nasci, hoc est, regenerari, quod fit per Divina Vera a Domino, ut in ordinem inauguretur, n: 1047. 2307. 2308. 3518. 3812. 8480. 8550. 10283. 10284. 10286. 10731. Quod Dominus, cum hominem e novo format, hoc est, regenerat, omnia apud illum disponat secundum ordinem, quod est in formam cœli, n: 5700. 6690. 9931. 10303.

203. Quantum aliquis in forma cœli eſt, tantum eſt in cœlo, imo tantum eſt Cœlum in minima forma, n: 57; proinde tantum eſt in intelligentia & ſapientia; nam, ut ſupra dictum eſt, omnis cogitatio quæ intellectus ejus, & omnis affectio quæ voluntatis ejus, ſe extendunt undequaque in Cœlum ſecundum formam ejus, & mirabiliter communicant cum ſocietatibus quæ ibi, & hæ viciſſim cum illo *(m)*. Sunt quidam qui credunt, quod cogitationes & affectiones non actualiter ſe extendant circum illos, ſed quod ſint intra illos, ex cauſa quia vident illa quæ cogitant intus in ſe, & non ut diſtans, ſed multum falluntur; nam ſicut viſus oculi extenſionem habet ad diſſita, & ſecundum ordinem illorum, quæ in extenſione videt, afficitur, ita quoque viſus ejus interior, qui eſt intellectus, extenſionem habet in ſpirituali mundo, tametſi id non percipit, ex cauſa, de qua ſupra n: 196; differentia modo eſt, quod viſus oculi afficiatur naturaliter, quia ex illis quæ in naturali mundo, viſus autem intellectus afficiatur ſpiritualiter, quia ex illis quæ in ſpirituali mundo ſunt, quæ omnia ſe referunt ad bonum & verum: quod homo non ſciat quod ita ſit, eſt quia non ſcit quod aliqua lux ſit quæ illuminat intellectum, cum tamen homo abſque luce quæ illuminat intellectum, prorſus nihil cogitare poteſt; de Luce illa videatur ſupra n: 126 ad 132. Erat quidam ſpiritus, qui quoque credidit, quod cogitet ex ſe, ita abſque aliqua extenſione extra ſe, & inde communicatione cum ſocietatibus quæ extra illum; ut ſciret quod in falſo eſſet, adimebatur ei communicatio cum ſocietatibus proximis; inde ille non modo privatus eſt cogitatione, ſed etiam decidit ſicut exanimis, jactabat tamen ulnas quemadmodum infans recens natus; poſt aliquam moram reſtituebatur ei communicatio, & ſecundum gradus, ſicut illa reſtituebatur, rediit in ſtatum ſuæ cogitationis. Alii ſpiritus, qui hoc viderunt, confeſſi dein ſunt, quod omnis cogitatio & affectio influat ſecundum communicationem, & quia omnis cogitatio & affectio, etiam omne vitæ, quoniam omne vitæ hominis conſiſtit in eo, quod poſſit cogitare & affici, ſeu quod idem eſt, quod poſſit intelligere & velle *(n)*.

204. Sed

(m) Quod communicatio vitæ, quæ vocari poteſt extenſio, cuivis in cœlo ſit in ſocietates angelicas circumcirca ſecundum quantum & quale boni, n: 8794. 8797. Quod cogitationes & affectiones talem extenſionem habeant, n: 2475. 6598 ad 6613. Quod conjungantur & disjungantur ſecundum affectiones regnantes, n: 4111.

(n) Quod non niſi quam unica Vita ſit, e qua omnes tam in Cœlo quam in mundo vivunt, n: 1954. 2021. 2536. 2658. 2886 ad 2889. 3001. 3484. 3742. 5847. 6467. Quod illa vita ſit a ſolo Domino, n: 2886 ad 2889. 3344. 3484. 4319. 4320. 4524 4882. 5986. 6325. 6468. 6469. 6470. 9276. 10196. Quod influat apud Angelos, ſpiritus, & homines mirabili modo, n: 2886 ad 2889. 3337. 3338. 3484. 3742. Quod Dominus influat ex Divino ſuo amore, qui talis eſt, ut quod ſuum eſt, velit eſſe alterius, n: 3472. 4320. Quod ideo appareat vita ſicut in homine, & non influens, n: 3742. 4320. De gaudio Angelorum percepto, & confirmato per loquelam ad me, ex eo quod non vivant ex ſe ſed ex Domino, n: 6469. Quod mali non velint convinci quod vita influat, n: 3743. Quod vita a Domino etiam influat apud malos, n: 2706. 3743. 4417. 10196. Sed quod illi bonum vertant in malum & verum in falſum, nam qualis homo talis receptio vitæ, illuſtratum, n: 4319. 4320. 4417.

204. Sed ſciendum eſt, quod intelligentia & ſapientia apud unumquemvis varientur ſecundum communicationem; illis, quorum intelligentia & ſapientia formata eſt ex genuinis veris & bonis, eſt communicatio cum ſocietatibus ſecundum formam Cœli; illis autem, quorum intelligentia & ſapientia non formata eſt ex genuinis veris & bonis, ſed uſque ex talibus quæ concordant, communicatio rupta eſt & diverſimode cohærens, nam non eſt cum ſocietatibus in ſerie in qua eſt forma cœli: illis autem, qui non in intelligentia & ſapientia ſunt, quia in falſis ex malo, communicatio eſt cum ſocietatibus in inferno: Extenſio eſt ſecundum quantum confirmationis. Porro ſciendum, quod communicatio illa cum Societatibus, non fit communicatio cum illis ad manifeſtam perceptionem illorum qui ibi, ſed communicatio cum illorum quali, in quo ſunt & quod ex illis *(o)*.

205. Conſociati ſunt omnes in Cœlo ſecundum affinitates ſpirituales, quæ ſunt boni & veri in ſuo ordine, ita in toto cœlo, ita in unaquavis ſocietate, ac ita in unaquavis domo; inde eſt, quod Angeli qui in ſimili bono & vero ſunt, ſe cognoſcant ut conſanguinei & affines in terris, plane ſicut noti ab infantia. Similiter conſociata ſunt bona & vera, quæ faciunt ſapientiam & intelligentiam, apud unumquemvis Angelum; cognoſcunt ſe ſimiliter, & ſicut ſe cognoſcunt, ita quoque ſe conjungunt *(p)*. Quapropter illi, apud quos vera & bona ſecundum formam cœli conjuncta ſunt, vident conſequentia in ſerie, & late circum circa quomodo cohærent; aliter illi, apud quos bona & vera non ſecundum formam Cœli conjuncta ſunt.

206. Talis eſt forma in unoquovis Cœlo, ſecundum quam communicatio & extenſio cogitationum & affectionum Angelis, ita ſecundum quam intelligentia & ſapientia eorum; ſed alia eſt communicatio unius cœli cum altero, nempe Tertii ſeu Intimi cum Secundo ſeu Medio, ac hujus & illius cum Primo ſeu Ultimo: aſt communicatio inter Cœlos non dicenda eſt communicatio, ſed Influxus, de hoc nunc aliquid dicetur. Quod tres Cœli ſint, & illi inter ſe diſtincti, videatur ſupra in ſuo Articulo n: 29 ad 40.

207. Quod non communicatio ſit unius Cœli cum altero, ſed Influxus, conſtare poteſt ex ſitu illorum inter ſe; Cœlum Tertium ſeu Intimum ſupra eſt, Cœlum Secundum ſeu Medium infra eſt, & Cœlum Primum ſeu Ultimum adhuc inferius eſt: in ſimili ſunt omnes Societates cujuſvis Cœli, ut quæ ſunt in editis locis, quæ apparent ſicut montes, n: 188, in ſummitatibus illorum habitant qui ex Intimo Cœlo, infra illas quæ ex Secundo, infra has iterum quæ ex Ultimo, & ſic ubivis, ſive ſit in locis editis ſive in non editis: Societas ſuperioris Cœli non habet communicationem cum Societate infe-

(o) Quod cogitatio ſe diffundat in ſocietates ſpirituum & angelorum circumcirca, n: 6600 ad 6605. Quod uſque non moveat & turbet ſocietatum cogitationes, n: 6601. 6603.

(p) Quod bonum agnoſcat ſuum verum, ac verum ſuum bonum, n: 2429. 3101. 3102. 3161. 3179. 3180. 4358. 5407. 5835. 9637. Quod inde conjunctio boni & veri, n: 3834. 4096. 4097. 4301. 4345. 4353. 4364. 4368. 5365. 7623 ad 7627. 7752 ad 7762. 8530. 9258. 10555. Et quod hoc ſit ex influxu cœli, n: 9079.

inferioris quam per correspondentias, videatur supra n: 100, & Communicatio per correspondentias est quæ vocatur Influxus.

208. Conjungitur unum Cœlum cum altero, seu Societas unius Cœli cum Societate alterius a Solo Domino per Influxum immediate & mediate, immediate a Se Ipso, & mediate per Cœlos superiores ordine in inferiores (q). Quia conjunctio cœlorum per Influxum est a Solo Domino, ideo præcavetur quam maxime, ne aliquis Angelus superioris Cœli despiciat in Societatem inferioris, & loquatur cum aliquo ibi; ut primum hoc fit, deprivatur Angelus intelligentia & sapientia sua: dicetur etiam causa; unicuique Angelo sunt tres gradus vitæ, sicut sunt tres gradus cœli; illis, qui in intimo cœlo sunt, est tertius seu intimus gradus apertus, ac secundus & primus clausi; illis, qui in medio cœlo, est secundus gradus apertus, ac primus & tertius clausi; & illis, qui in ultimo cœlo sunt, est primus gradus apertus, ac secundus & tertius clausi: ut primum itaque Angelus tertii Cœli despicit in Societatem secundi, & loquitur cum aliquo ibi, clauditur tertius ejus gradus, quo clauso orbatur sua sapientia, nam in tertio gradu residet ejus sapientia, & nulla ei est in secundo & primo. Hæc sunt quæ intelliguntur per Domini verba apud Matthæum, "*Qui in tecto est, ne descendat ad accipiendum quod est in domo sua: & is qui in agro est, ne revertatur retro ad accipiendum vestem suam,*" xxiv: 17. 18. Et apud Lucam, "*In illo die qui in tecto fuerit, & vasa ejus in domo, ne descendat ad tollendum ea: & qui in agro, non revertatur ad post se: mementote uxoris Lothi,*" xvii: 31. 32.

209. Non datur influxus e Cœlis inferioribus in superiores, quia hoc contra ordinem est, sed e cœlis superioribus in inferiores: excedit etiam sapientia angelorum superioris Cœli sapientiam angelorum inferioris, sicut myrias unum: quæ etiam est causa, quod angeli inferioris cœli non possint loqui cum angelis superioris, imo cum spectant illuc, non vident illos, apparet Cœlum illorum sicut nimbosum quid supra caput; at angeli superioris cœli possunt videre illos qui in inferiori cœlo sunt, sed non licet sociare sermonem cum illis, nisi cum jactura sapientiæ suæ, ut supra dictum est.

210. Cogitationes & affectiones, tum sermones Angelorum intimi Cœli nusquam percipiuntur in medio Cœlo, quia tantum transcendunt, sed, cum Domino beneplacet, apparet inde sicut flammeum quid in inferioribus Cœlis, & quæ in medio Cœlo ut lucidum quid in ultimo Cœlo, & quandoque ut nubes candida & diversicolor; ex nube illa, ejus ascensu, descensu, & forma noscitur quoque aliquantisper quid ibi loquuntur.

211. Ex his constare potest, qualis forma cœli est, quod nempe in intimo Cœlo omnium perfectissima sit, in medio Cœlo etiam perfecta sed in inferiori gradu, & in ultimo in adhuc inferiori; & quod unius cœli forma ab altera

---

(q) Quod influxus sit immediatus a Domino, & mediatus per Cœlum, n: 6063. 6307. 6472. 9682. 9683. Quod influxus Domini immediatus sit in omnium singularissima, n: 6058. 6474 ad 6478. 8717. 8728. De mediato influxu Domini per cœlos, n: 4067. 6982. 6985. 6996.

altera per influxum a Domino subsistat. Sed qualis communicatio per influxum est, non comprehendi potest, nisi sciatur quales sunt gradus altitudinis, & quæ illorum graduum differentia est a gradibus longitudinis & latitudinis; quales illi & hi gradus sunt, videatur n: 38.

212. Quod formam Cœli in specie concernit, & quomodo vadit & fluit, hoc incomprehensibile est etiam Angelis; aliquid ejus ad ideam sisti potest per formam omnium in corpore humano a sagaci & sapiente lustratam & rimatam, nam supra in suis Articulis ostensum est, quod totum Cœlum referat unum hominem, videatur n: 59 ad 72, & quod omnia quæ in homine correspondeant Cœlis, n: 87 ad 102: quam incomprehensibilis & inextricabilis illa forma sit, patet solum in communi a fibris nerveis, per quas omnia & singula compaginantur; quales illæ sunt, & quomodo vadunt & fluunt in Cerebro, ne quidem ad oculum pervenit, nam innumerabiles ibi sunt ita complicatæ, ut simul sumtæ appareant sicut massa mollis continua, cum tamen omnia & singula, quæ voluntatis & intellectus sunt, secundum illas fluunt distinctissime in actus; quomodo illæ iterum se confertant in corpore, patet a Plexibus variis, ut a Cardiacis, Mesentericis & aliis, & quoque a nodis qui Gangliones vocantur, in quos fibræ plures ex omni provincia intrant, ac inibi se commiscent, & aliter conjunctæ exeunt ad functiones, & hoc iterum & iterum; præter similia in unoquovis Viscere, Membro, Organo, & Musculo: qui oculo sapiente lustrat illas, & plura mirabilia ibi, omnino obstupescet, & usque pauca sunt, quæ oculis videt, quæ non videt adhuc mirabiliora sunt, quia in natura interiore. Quod illa forma correspondeat formæ cœli, patet manifeste ex operatione omnium intellectus & voluntatis in illa & secundum illam, quicquid enim homo vult, labitur secundum illam sponte in actum, & quicquid cogitat, pervadit fibras a principiis earum usque ad fines, unde sensus; & quia est forma cogitationis & voluntatis, est forma intelligentiæ & sapientiæ. Hæc forma est, quæ correspondet formæ cœli; inde sciri potest, quod talis sit secundum quam se extendit omnis affectio & cogitatio Angelorum, & quod tantum in intelligentia & sapientia sint, quantum in illa forma sunt: quod illa forma cœli sit ex Divino Humano Domini, videatur supra n: 78 ad 86. Hæc allata sunt, ut quoque sciatur, quod forma cœlestis talis sit, ut non possit quoad communia sua usquam exhauriri, & sic quod incomprehensibilis sit etiam Angelis, ut supra dictum est.

De Regiminibus in Cœlo.

213. QUIA Cœlum distinctum est in Societates, & Societates majores consistunt ex aliquot centenis millibus Angelorum, n: 50; & omnes intra Societatem quidem in simili bono sunt, sed non in simili sapientia, n: 43, necessario sequitur, quod etiam Regimina sint; Ordo

enim eſt obſervandus, ac omnia Ordinis cuſtodienda. Sed Regimina in Cœlis ſunt varia; alia in Societatibus quæ conſtituunt Regnum cœleſte Domini, & alia in Societatibus quæ conſtituunt Regnum ſpirituale Domini; differunt etiam ſecundum Miniſteria quæ cuivis Societati. Sed in Cœlis non datur aliud Regimen quam Regimen amoris mutui, & Regimen amoris mutui eſt Regimen cœleſte.

214. Regimen in Regno Cœleſti Domini vocatur JUSTITIA, quia omnes, qui ibi, in bono amoris in Dominum a Domino ſunt, & quod ex illo bono fit, vocatur Juſtum. Regimen ibi eſt Solius Domini, Ipſe illos ducit, ac in rebus vitæ docet: vera, quæ Judicii vocantur, ſunt cordibus eorum inſcripta; quiſque illa ſcit, percipit, & videt *(r)*, quapropter res Judicii nuſquam ibi in litem veniunt, ſed res Juſtitiæ quæ ſunt vitæ: minus ſapientes de his interrogant ſapientiores, & hi Dominum, ac reſponſa ferunt. Cœlum eorum, ſeu intimum gaudium eorum, eſt vivere Juſte a Domino.

215. Regimen in Regno Spirituali Domini vocatur JUDICIUM, quia in Bono ſpirituali ſunt, quod eſt Bonum Charitatis erga proximum, & hoc Bonum in ſua eſſentia eſt Verum *(s)*; ac Verum eſt Judicii & Bonum eſt Juſtitiæ *(t)*. Ducuntur etiam hi a Domino, ſed mediate, n: 208, quapropter illis ſunt Præfecti, pauciores & plures ſecundum Societatis, in qua ſunt, indigentiam: ſunt quoque illis Leges, ſecundum quas inter ſe vivent. Præfecti adminiſtrant omnia ſecundum leges, intelligunt illas quia ſapientes ſunt, & in rebus dubiis illuſtrantur a Domino.

216. Quoniam Regimen ex bono, quale eſt in Regno cœleſti Domini, vocatur Juſtitia, & Regimen ex vero, quale eſt in Regno ſpirituali Domini, vocatur Judicium, ideo in Verbo dicitur Juſtitia & Judicium, ubi agitur de Cœlo & de Eccleſia, & per Juſtitiam ſignificatur Bonum cœleſte, & per Judicium Bonum ſpirituale, quod bonum, ut ſupra dictum eſt, in ſua eſſentia eſt verum; ut in ſequentibus his locis, "*Paci non erit finis ſuper throno Davidis, & ſuper Regno Ipſius, ad ſtabiliendum illud, & ad fulciendum illud in* JUDICIO *&* JUSTITIA, *a nunc & uſque in æternum*," Eſai: IX: 6; per

(r) Quod Angeli cœleſtes non cogitent & loquantur ex veris prout Angeli ſpirituales, quoniam in perceptione omnium quæ veri ſunt a Domino, n: 202. 597. 607. 784. 1121. 1387. 1398. 1442. 1919. 7680. 7877. 8780. 9277. 10336. Quod Angeli cœleſtes de veris dicant ita ita vel non non, at quod Angeli ſpirituales ratiocinentur de illis, num ita ſit vel non ita ſit, n: 2715. 3246. 4446. 9166. 10786; ubi explicantur Domini verba, *Eſto ſermo veſter ita ita, non non, quod ultra hæc eſt, ex malo eſt*, Matth: V: 37.

(s) Quod qui in Regno ſpirituali ſunt, in veris ſint, & qui in Regno cœleſti in bono, n: 863. 875. 927. 1023. 1043. 1044. 1555. 2256. 4328. 4493. 5113. 9596. Quod Bonum Regni ſpiritualis ſit Bonum charitatis erga proximum, & quod hoc bonum in ſua eſſentia ſit verum, n: 8042. 10296.

(t) Quod Juſtitia in Verbo dicatur de bono, & Judicium de vero, & quod inde facere juſtitiam & judicium ſit bonum & verum, n: 2235. 9857. Judicia magna quod ſint leges ordinis Divini, ita vera Divina, n: 7206.

per Davidem ibi intelligitur Dominus *(u)*, & per Regnum Ipsius Cœlum, ut patet ex nunc sequenti loco, "*Suscitabo Davidi Germen Justum, & regnabit Rex, & intelligenter aget, & faciet* Judicium *&* Justitiam *in terra*," Jerem: xxiii: 5. *Exaltetur Jehovah, quia inhabitat altum, implevit Zionem* Judicio *&* Justitia." Esai: xxxiii: 5; per Zionem etiam intelligitur Cœlum & Ecclesia *(x)*. *Ego Jehovah faciens* Judicium & Justitiam *in terra, quia in illis beneplacet Mihi*," Jerem: ix: 23. *Desponsabo te Mihi in æternum*, & *desponsabo te Mihi in* Justitia *&* Judicio," Hosch: ii: 19. *Jehovah, in cœlis est* Justitia *tua sicut montes Dei*, & Judicia *tua sicut abyssus magna*," Psalm: xxxvi: 6. 7. *Interrogant Me* Judicia Justitiæ, *appropinquationem Dei desiderent*," Esai: lviii: 2; & alibi.

217. In Regno spirituali Domini variæ Regiminis formæ sunt, in una Societate non similis ut in altera, varietas est secundum ministeria quæ Societates obeunt: sunt ministeria illarum secundum ministeria omnium in homine, quibus correspondent, quæ quod varia sint, notum est; aliud enim ministerium est Cordi, aliud Pulmoni, aliud Hepati, aliud Pancreati & Lieni, & aliud quoque cuivis Organo sensorio; sicut variæ horum administrationes sunt in Corpore, ita quoque variæ administrationes sunt Societatum in Maximo Homine, qui est Cœlum, nam Societates sunt quæ illis correspondent. Quod Correspondentia omnium Cœli sit cum omnibus hominis, videatur in suo Articulo supra n: 87 ad 102. Sed omnes formæ Regiminis in eo conveniunt, quod spectent bonum publicum ut finem, & in illo Bonum cujusvis *(y)*; & hoc fit, quia omnes in universo Cœlo sub Auspicio Domini sunt, qui amat omnes, & ex Divino Amore ordinat ut Commune bonum sit ex quo singuli suum bonum accipiant, quisque etiam accipit bonum sicut amat commune; nam quantum quis amat Commune, tantum amat omnes & singulos; & quia is amor est Domini, ideo tantum amatur a Domino, & ei bonum fit.

218. Ex his constare potest, quales præfecti sunt, quod nempe sint qui in amore & in sapientia sunt præ reliquis, ita qui ex amore volunt omnibus bonum, & ex sapientia sciunt prospicere ut id fiat; qui tales sunt, non dominantur & imperant, sed ministrant & serviunt, nam bonum facere aliis ex

(u) Quod per Davidem in Propheticis Verbi intelligatur Dominus, n: 1888. 9954.

(x) Quod per Zionem in Verbo intelligatur Ecclesia, in specie Ecclesia cœlestis, n: 2362. 9055.

(y) Quod omnis homo & societas, tum Patria & Ecclesia, & in universali sensu Regnum Domini, sit Proximus, & quod illis benefacere ex amore boni secundum quale status eorum, sit amare proximum, ita quod bonum illorum, quod etiam est bonum commune, cui consulendum, sit proximus, n: 6818 ad 6824. 8123. Quod etiam bonum civile, quod est justum, sit Proximus, n: 2915. 4730. 8120. 8123. Inde quod Charitas erga proximum se extendat ad omnia & singula vitæ hominis, & quod amare bonum & facere bonum ex amore boni & veri, & quoque justum ex amore justi, in quacunque functione & in omni opere, sit amare proximum, n: 2417. 8121. 8124.

amore boni eſt ſervire, & proſpicere ut id fiat eſt miniſtrare; illi nec ſe majores reliquis faciunt, ſed minores, nam priori loco bonum ſocietatis & proximi habent, poſteriori autem ſuum, quod priori loco eſt majus eſt, quod poſteriori minus. Uſque tamen eſt illis honor & gloria; habitant in medio Societatis, editius quam reliqui, & quoque in magnificis palatiis, acceptant etiam hanc gloriam & illum honorem, at non propter ſe ſed propter obedientiam; ſciunt enim omnes ibi quod ille honor & illa gloria illis ſit a Domino, & quod ideo obediendi. Hæc ſunt quæ intelliguntur per Domini verba ad Diſcipulos, "*Quicunque voluerit inter vos magnus fieri, eſto veſter miniſter; & quicunque voluerit inter vos primus eſſe, ſit veſter ſervus: ſicut Filius hominis non venit ut ſibi miniſtretur, ſed ut miniſtret,*" Matth: xx: 27. 28. *Qui maximus eſt inter vos, eſto ſicut minimus, & qui ductor eſt, ſicut qui miniſtrat,*" Luc: xxii: 26.

219 Regimen ſimile in minima forma eſt quoque in unaquavis domo; eſt ibi Herus & ſunt famuli, Herus amat famulos & famuli amant Herum, unde ex amore ſerviunt ſibi mutuo, Herus docet quomodo vivendum & dicit quid faciendum, famuli obediunt & officia præſtant: uſum præſtare eſt jucundum vitæ omnium. Inde patet, quod Regnum Domini ſit Regnum uſuum.

220. Sunt quoque Regimina in Infernis, nam niſi forent regimina non tenerentur in vinculis, ſed regimina ibi ſunt oppoſita regiminibus in cœlis, ſunt omnia amoris ſui; quiſque ibi vult imperare aliis & ſupereminere; qui ſibi non favent, illos odio habent, in illos vindictas exercent, & in illos ſæviunt; nam talis eſt amor ſui: quapropter illis præficiuntur maligniores, quibus ex timore obediant *(z)*. Sed de his infra, ubi de Infernis.

De Cultu Divino in Cœlo.

221. CUltus Divinus in Cœlis non abſimilis eſt cultui Divino in terris quoad externa, ſed quoad interna differt; ſunt illis æque Doctrinæ, ſunt Prædicationes, & ſunt Templa: *Doctrinæ* quoad eſſentialia conveniunt, ſed interioris ſapientiæ ſunt quæ in Cœlis ſuperioribus, quam quæ in Cœlis inferioribus: *Prædicationes* ſunt ſecundum doctrinas: & ſicut illis ſunt domus & palatia, n: 183 ad 190, ita quoque ſunt *Templa* in quibus prædicationes fiunt. Quod talia in Cœlis quoque ſint, eſt quia Angeli continue

(z) Quod duo Imperii genera ſint, unum ex amore erga proximum, alterum ex amore ſui, n: 10814. Quod ex imperio, quod ex amore erga proximum, omnia bona & felicia, n: 10160. 10814. Quod in Cœlo nemo velit imperare ex amore ſui, ſed quod omnes velint miniſtrare, & quod hoc ſit imperare ex amore erga proximum, & quod inde illis tanta poteſtas, n: 5732. Quod ex imperio quod ex amore ſui omnia mala, n: 10038. Quod poſtquam amores ſui & mundi cæperunt regnare, homines coacti ſint ſe ſubjicere imperiis, ut tuti eſſent, n: 7364. 10160. 10814.

continue perficiuntur ſapientia & amore; eſt enim illis æque ac hominibus intellectus & voluntas, ac intellectus talis eſt ut continue queat perfici, ſimiliter voluntas, intellectus per vera quæ ſunt intelligentiæ, & voluntas per bona quæ ſunt amoris *(aa)*.

222. Verum ipſe Cultus Divinus in Cœlis non conſiſtit in frequentandis Templis, & in auſcultandis Prædicationibus, ſed in vita amoris, charitatis & fidei ſecundum doctrinas; prædicationes in Templis inſerviunt ſolum pro mediis ut inſtruantur in rebus vitæ. Loquutus ſum cum Angelis de hac re, & dixi quod in mundo credatur, quod Cultus Divinus ſolum ſit frequentare Templa, prædicationes auſcultare, ter quaterve quotannis obire ſacramentum Cœnæ, & reliqua cultus ſecundum Eccleſiæ ſtatuta, & quoque vacare precibus, & tunc ſe devote gerere; Angeli dixerunt, quod hæc ſint externa quæ facienda, ſed quod nihil efficiant ſi non internum ſit ex quo procedant, & quod internum ſit vita ſecundum præcepta quæ docet doctrina.

223. Ut ſcirem quales illorum conventus ſunt in Templis, datum eſt aliquoties intrare & prædicationes audire: Prædicator in pulpito ſtat ab oriente; ante faciem ejus ſedent qui in luce ſapientiæ præ reliquis ſunt, ad horum latus dextrum & ſiniſtrum qui in minore; diſcumbunt in forma Circi, ita ut omnes in aſpectu Prædicatoris ſint; ad latera utrinque, quo ejus aſpectus non vadit, nullus eſt: ad portam, quæ eſt ad Orientem Templi ad ſiniſtrum pulpiti, ſtant qui initiantur: non licet alicui poſt pulpitum ſtare, ſi aliquis ibi, confunditur Prædicator; ſimiliter fit, ſi aliquis in Cætu diſſentit, quapropter eum oportet avertere faciem. Prædicationes fiunt tali ſapientia, ut illis æquiparari nequeant quæ in mundo; ſunt enim in Cœlis in luce interiore. Templa apparent ſicut a lapide in Regno ſpirituali, & ſicut ex ligno in Regno cœleſti, ex cauſa, quia Lapis correſpondet Vero, in quo ſunt qui in Regno ſpirituali, & Lignum correſpondet Bono, in quo ſunt qui in Regno cœleſti *(bb)*; Ædes in hoc Regno nec vocantur Templa, ſed Domus Dei. In Regno cœleſti ſunt Ædes abſque magnificentia, in Regno autem ſpirituali cum magnificentia majore & minore.

224. Loquutus etiam ſum cum quodam Prædicatore de Sancto in quo ſunt qui audiunt prædicationes in Templis, & dixit, quod pium, devotum, & ſanctum, ſint cuivis ſecundum interiora ejus quæ ſunt amoris & fidei, quoniam in his ipſum ſanctum eſt quia Divinum Domini; & quod non ſciat quid ſanctum externum abſque illis: & cum cogitavit de ſancto externo abſque illis, dixit, quod forte ſit aliquid quod mentitur ſanctum in externa ſpecie

(aa) Quod Intellectus ſit recipiens veri, & voluntas boni, n: 3623. 6125. 7503. 9300. 9930. Quod ſicut omnia ſe referunt ad verum & bonum, ita omne vitæ hominis ad intellectum & voluntatem, n: 803, 10122. Quod Angeli in æternum perficiantur, n: 4803. 6648.

(bb) Quod Lapis ſignificet verum, n: 114. 643. 1298. 3720. 6426. 8609. 10376. Quod Lignum ſignificet bonum, n: 643. 3720. 8354. Quod ideo Antiquiſſimis, qui in bono cœleſti fuerunt, Ædes fuerint ex ligno, n: 3720.

ſpecie vel arte acquiſitum vel hypocriticum; & quod aliquis ignis ſpurius ex amore ſui & mundi exſuſcitet & ſiſtat tale.

225. Omnes Prædicatores ſunt ex Regno ſpirituali Domini, & nullus ex Regno cœleſti; quod ex Regno ſpirituali ſint, eſt quia ibi ſunt in veris ex bono, & ex veris fit omnis prædicatio; quod nullus ex Regno cœleſti, eſt quia ibi in bono amoris ſunt, & ex illo vident & percipiunt vera, ſed non loquuntur de illis *(r)*: tametſi Angeli, qui in Regno cœleſti ſunt, percipiunt & vident vera, uſque prædicationes ibi fiunt, quoniam per illas illuſtrantur in Veris quæ noverunt, & perficiuntur a pluribus quæ non prius noverunt, ut primum audiunt illa, etiam agnoſcunt illa, & ſic percipiunt; vera quæ percipiunt etiam amant, & per vivere ſecundum illa faciunt vitæ ſuæ; vivere ſecundum vera dicunt eſſe amare Dominum *(cc)*.

226. Omnes Prædicatores ſunt conſtituti a Domino, & inde in dono prædicandi ſunt; non licet alicui præter illos docere in Templis. Vocantur Prædicatores, non autem Sacerdotes; quod non ſacerdotes, cauſa eſt, quia Sacerdotium Cœli eſt Regnum Cœleſte, Sacerdotium enim ſignificat bonum amoris in Dominum, in quo ſunt illi qui in eo Regno; Regium autem Cœli eſt Regnum ſpirituale, Regium enim ſignificat verum ex bono, in quo ſunt illi qui in eo Regno, videatur ſupra n: 24 *(dd)*.

227. Doctrinæ, ſecundum quas prædicationes fiunt, omnes ſpectant vitam ut finem, & nulla fidem abſque vita: Doctrina intimi cœli eſt plenior ſapientia quam doctrina medii Cœli, & hæc plenior intelligentia quam doctrina ultimi Cœli; Doctrinæ enim ſunt adæquatæ perceptioni Angelorum in unoquovis Cœlo. Eſſentiale omnium Doctrinarum eſt agnoſcere Divinum Humanum Domini.

De Potentia Angelorum Cœli.

228. QUOD Angelis ſit potentia, non capere poſſunt illi, qui nihil de ſpirituali mundo, & de ejus influxu in naturalem ſciunt; cogitant illi, quod Angelis non poſſit eſſe potentia, quia ſpirituales ſunt, & tam puri & tenues, ut ne quidem videri poſſint oculis: ſed qui interius in cauſas rerum inſpiciunt, aliter ſentiunt; norunt illi, quod omnis potentia, quæ eſt homini, ſit ex ejus intellectu & voluntate, nam abſque illis non parti-

(cc) Quod Amare Dominum & proximum ſit vivere ſecundum præcepta Domini, n: 10143. 10153. 10310. 10578. 10645. 10648.

(dd) Quod Sacerdotes repræſentaverint Dominum quoad Divinum Bonum, Reges quoad Divinum Verum, n: 2015. 6148. Quod inde ſacerdos in Verbo ſignificet illos qui in bono amoris in Dominum ſunt, ita ſacerdotium illud bonum, n: 9806. 9809. Quod Rex in Verbo ſignificet illos qui in Divino Vero, ita Regium verum ex bono, n: 1672. 2015. 2069. 4575. 4581. 4966. 5044.

particulam corporis movere poteſt, intellectus & voluntas eſt ejus ſpiritualis homo; is agit corpus & hujus membra ad omnem nutum, nam quod is cogitat, id loquitur os & lingua, & quod is vult hoc agit corpus, etiam dat vires ad lubitum: hominis voluntas & intellectus reguntur a Domino per Angelos & Spiritus, & quia voluntas & intellectus, etiam omnia corporis, quoniam hæc inde ſunt: & ſi credere velitis, homo ne quidem paſſum movere poteſt abſque influxu Cœli. Quod ita ſit, per multam experientiam mihi oſtenſum eſt; datum eſt Angelis movere meos greſſus, meas actiones, meam linguam & loquelam, ſicut vellent, & hoc per influxum in meam voluntatem & cogitationem; & expertus quod nihil ex me poſſem: dixerunt poſtea, quod unuſquiſque homo ita regatur, & quod hoc ſcire poſſit ex Doctrina Eccleſiæ & ex Verbo, orat enim ut Deus mittat ſuos Angelos, qui ducant illum, regant greſſus ejus, doceant illum & inſpirent quid cogitet & quid loquatur, & plura; tametſi, dum extra doctrinam ſecum cogitat, aliter dicit & credit. Hæc dicta ſunt, ut ſciatur qualis potentia eſt Angelis apud hominem.

229. Angelorum autem potentia in Mundo ſpirituali tanta eſt, ut ſi omnia in medium afferrem, quæ de illa a me viſa ſunt, fidem excederent: ſi aliquid ibi reſiſtit, quod removendum eſt, quia contra ordinem Divinum, dejiciunt & evertunt ſolum per niſum voluntatis & aſpectum, ita montes, qui occupati fuerunt a malis, vidi dejectos & everſos, quandoque conquaſſatos ab uno fine ad alterum, ut fit in terræ motibus; petras quoque in medio apertas uſque in profundum, & malos qui ſuper illis abſorptos: vidi etiam ab illis aliquot centena millia malorum ſpirituum diſſipatos & conjectos in infernum; multitudo nihil valet contra illos, nihil artes, aſtutiæ, & ligæ, omnia vident & momento diſcutiunt: ſed de his plura videantur in Relatione de Babylonia deſtructa. Talis potentia illis eſt in Mundo ſpirituali. Quod etiam Angelis ſimilis potentia ſit in mundo naturali, quando conceditur, conſtat ex Verbo; ut quod integros Exercitus internecioni dederint; quod peſtem induxerint, ex qua ſeptuaginta millia homines mortui ſunt; de quo Angelo ita legitur, "*Angelus extendit manum ſuam contra Hieroſolymam ad perdendum illam, ſed pœnitens Jehovah ipſius mali, dixit Angelo qui perdidit de populo, ſatis eſt, jam remitte manum tuam: & David videbat Angelum qui percutiebat populum,*" 2 Sam: XXIV: 15. 16. 17; præter alia. Angeli, quia tali potentia ſunt, ideo dicuntur Potentiæ; & apud Davidem, "*Benedicite Jehovæ Angeli potentiſſimi robore,*" Pſalm: CIII: 20.

230. Sed ſciendum eſt, quod Angelis prorſus nulla potentia ſit ex ſe, ſed quod illis omnis potentia ſit a Domino; & quod tantum Potentiæ ſint, quantum id agnoſcunt: qui illorum credit, quod potentia ei ſit ex ſe, ſit illico tam invalidus, ut ne quidem reſiſtere poſſit uni ſpiritui malo; quæ cauſa eſt, quod Angeli prorſus nihil meriti ſibi tribuant, & quod averſentur omnem laudem & gloriam propter aliquod factum, & quod addicent illam Domino.

231. Eſt Divinum Verum procedens a Domino, cui omnis potentia in Cœlis

Cœlis eſt, nam Dominus in Cœlo eſt Divinum Verum unitum Divino Bono, videatur n: 126 ad 140; quantum Angeli ſunt Receptiones ejus, tantum ſunt Potentiæ *(ee)*. Unuſquiſque etiam eſt ſuum Verum & ſuum bonum, quia unuſquiſque talis eſt qualis ejus intellectus & voluntas, & intellectus eſt veri, quia omne ejus eſt ex veris, & voluntas eſt boni, quia omne ejus eſt ex bonis; nam quicquid aliquis intelligit, hoc vocat verum, & quicquid vult, hoc vocat bonum; inde eſt quod unuſquiſque ſit ſuum verum & ſuum bonum *(ff)*; quantum itaque Angelus eſt Verum ex Divino ac bonum ex Divino, tantum eſt Potentia, quia tantum eſt Dominus apud illam: & quia nullus eſt in prorſus ſimili ſeu eodem bono & vero cum altero, nam in cœlo ſicut in mundo perpetua varietas eſt, n: 20, ideo unus Angelus non in ſimili potentia eſt, in qua alter. In maxima potentia ſunt, qui Brachia in Maximo Homine ſeu Cœlo conſtituunt, ex cauſa quia illi qui ibi in Veris ſunt præ reliquis, & in vera illorum influit bonum ex univerſo Cœlo; etiam potentia totius hominis ſe transfert in brachia, & totum corpus per illa exercet ſuas vires: inde eſt, quod per Brachia & per Manus in Verbo ſignificetur potentia *(gg)*. In Cœlo apparet quandoque Brachium nudum inde, quod tanta potentia eſt, ut poſſet confringere omne obvium, etiam ſi foret ſaxum in terra; id quondam etiam mihi admotum erat, & percepi quod poſſet oſſa mea minutim contundere.

232. Quod Divino Vero quod procedit a Domino ſit omnis potentia, & quod tantum Angelis potentia ſit, quantum Receptiones Divini Veri a Domino ſunt, videatur ſupra n: 137: ſed Angeli tantum Receptiones Divini Veri ſunt, quantum ſunt Receptiones Divini Boni, eſt enim omnis potentia veris ex bono, & nulla veris abſque bono; & quoque eſt omnis potentia bono per vera, & nulla bono abſque veris; ex conjunctione utriuſque exiſtit potentia: ſimile eſt cum fide & amore, nam ſive dicas verum aut fidem, idem eſt, quoniam omne fidei eſt verum; tum ſive dicas bonum aut amorem, idem eſt, quoniam omne amoris eſt bonum *(hh)*. Quanta potentia angelis

(ee) Quod Angeli dicantur Potentiæ, & quod ſint potentiæ ex receptione Divini Veri a Domino n: 9639. Quod Angeli ſint recipientes Divini Veri a Domino, & quod ideo in Verbo paſſim dicantur dii, n: 4295. 4402. 8301. 8192. 9398.

(ff) Quod homo & angelus ſit ſuum bonum & ſuum verum, ita ſuus amor & ſua fides, n: 10298. 10367. Quod ſit ſuus intellectus & ſua voluntas, nam omne vitæ inde eſt, vita boni eſt voluntatis & vita veri eſt intellectus, n: 10076. 10177. 10264. 10284.

(gg) De correſpondentia manuum, brachiorum & humerorum cum Maximo Homine ſeu Cœlo, n: 4931. ad 4937. Quod per brachia & manus in Verbo ſignificetur potentia, n: 878. 3091. 4931. 4932. 6947. 10017.

(hh) Quod omnis potentia in cœlis ſit veri ex bono, ita fidei ex amore, n: 3091. 3563. 6413. 8304. 9643. 10019. 10182. Quod omnis potentia ſit a Domino, quia ab Ipſo omne verum quod fidei & bonum quod amoris, n: 9327. 9410. Quod hæc potentia intelligatur per claves Petro datos, n: 6344. Quod Divinum Verum procedens a Domino ſit cui omnis potentia, n: 6948. 8200. Quod hæc Potentia Domini ſit quæ intel-

angelis est per vera ex bono, patuit etiam ex eo, quod malus spiritus solum inspectus ab Angelis cadat in deliquium, & non appareat ut homo, & hoc usque dum Angelus avertit oculos: causa quod tale per aspectum oculorum Angelorum existat, est quia visus Angelorum est ex luce cœli, & lux cœli est Divinum Verum, videatur supra n: 126 ad 132: oculi etiam correspondent veris ex bono *(ii)*.

233. Quoniam omnis potentia est veris ex bono, inde nulla prorsus potentia est falsis ex malo *(kk)*. Omnes in Inferno sunt in falsis ex malo, quare illis nulla potentia est contra verum & bonum: sed qualis illorum potentia est inter se, & qualis potentia malorum spirituum est antequam conjecti sunt in infernum, in sequentibus dicetur.

De Loquela Angelorum.

234. ANgeli inter se loquuntur prorsus sicut homines in mundo, & quoque de rebus variis, ut de rebus domesticis, de rebus status civilis, de rebus vitæ moralis, & de rebus vitæ spiritualis; nec intercedit alia differentia, quam quod intelligentius, quia interius a cogitatione, inter se loquantur quam homines. Datum est mihi sæpe cum illis in consortio esse, & loqui cum illis sicut amicus cum amico, & quandoque sicut ignotus cum ignoto, & tunc quia in statu simili cum illis fui, non scivi aliter quam quod cum hominibus in tellure loquerer.

235. Loquela Angelica æque distincta est in voces, sicut loquela humana; etiam æque sonore enuntiatur & sonore auditur; sunt enim illis æque os, lingua, & aures; & quoque illis est athmosphæra, in qua articulatur sonus loquelæ illorum, sed est athmosphæra spiritualis, quæ accommodata est Angelis qui spirituales; respirant etiam Angeli in sua athmosphæra, & media respiratione edunt voces, sicut homines in sua *(ll)*.

236. Est omnibus una Lingua in universo Cœlo, se omnes intelligunt e quacunque societate sunt, sive e vicina sive e dissita: Lingua ibi non discitur, sed est cuivis insita; fluit enim ex ipsa eorum affectione & cogitatione; sonus

---

intelligitur per sedere ad dextram Jehovæ, n: 3387. 4592. 4933. 7518. 7673. 8281. 9133. Quod dextra sit potentia, n: 10019.

(ii) Quod oculi correspondeant veris ex bono, n: 4403 ad 4421. 4523 ad 4534. 6923.

(kk) Quod falso ex malo sit nulla potentia, quia vero ex bono est omnis, n: 6784. 10481.

(ll) Quod in cœlis sit respiratio sed interior, n: 3884. 3885: ab experientia, n: 3884. 3885. 3891. 3893. Quod respirationes ibi sint dissimiles & variæ secundum status eorum, n: 1119. 3886. 3887. 3889. 3892. 3893. Quod mali prorsus non respirare possint in cœlo, & quod si illuc veniunt, suffocentur, n: 3893.

ſonus loquelæ correſpondet eorum affectioni, & articulationes ſoni, quæ ſunt voces, correſpondent ideis cogitationis quæ ex affectione; & quia Lingua illis correſpondet, eſt quoque illa ſpiritualis, nam eſt affectio ſonans & cogitatio loquens. Qui attendit, ſcire poteſt, quod omnis cogitatio ſit ex affectione quæ amoris, & quod ideæ cogitationis ſint variæ formæ, in quas affectio communis diſtributa eſt, nam cogitatio & idea prorſus nulla datur abſque affectione, anima & vita illarum inde eſt: ex hoc eſt, quod Angeli ex ſola loquela ſciant qualis alter eſt, ex ſono qualis affectio ejus eſt, & ex articulationibus ſoni ſeu vocibus qualis mens ejus; Angeli ſapientiores ſciunt ex una ſerie loquelæ, qualis affectio dominans eſt, nam illi ad eam præcipue attendunt. Quod affectiones variæ cuivis ſint, notum eſt, alia cum in lætitia eſt, alia cum in dolore, alia cum in clementia & miſericordia, alia cum in ſinceritate & veritate, alia cum in amore & charitate, alia cum in zelo aut in iracundia, alia cum in ſimulatione & dolo, alia cum in ambitu honoris & gloriæ, & ſic porro, ſed affectio ſeu amor dominans eſt in omnibus illis; quapropter Angeli ſapientiores, quia hunc percipiunt, ſciunt ex loquela omnem ſtatum alterius. Quod ita ſit, ex multa experientia mihi ſcire datum eſt: audivi angelos detegentes alterius vitam ſolum ex illo audito; dixerunt etiam, quod ſciant omnia vitæ alterius ex aliquibus ideis cogitationis ejus, quia ſciunt inde amorem ejus regnantem, cui omnia inſunt in ordine; & quod liber vitæ hominis non aliud ſit.

237. Lingua Angelica non aliquid commune habet cum Linguis humanis, niſi cum aliquibus vocibus, quæ ex affectione quadam ſonant, verum non cum ipſis vocibus, ſed cum ſono earum, de qua re aliquid in ſequentibus. Quod Lingua angelica non aliquid commune habeat cum Linguis humanis, patet ex eo, quod Angelis impoſſibile ſit enuntiare unam vocem Linguæ humanæ; hoc tentatum eſt, ſed non potuerunt; non enim aliud enuntiare poſſunt, quam quod prorſus concordat affectioni; quod non concordat hoc repugnat ipſi eorum vitæ, nam vita eſt affectionis, & ex illa eſt loquela eorum. Dictum eſt mihi, quod prima Lingua hominum in noſtra Tellure congruerit, quia illa fuit eis e cœlo; & quod Lingua Hebræa in aliquibus congruat.

238. Quia Loquela Angelorum correſpondet eorum affectioni quæ amoris, & amor cœli eſt amor in Dominum & amor erga proximum, videatur ſupra n: 13 ad 19, patet quam elegans & jucunda eſt loquela illorum, afficit enim non modo aures, ſed etiam interiora mentis illorum qui audiunt: erat quidam ſpiritus durus corde, cum quo Angelus loquebatur, ille ex loquela ejus tandem ita affectus eſt, ut lachrymas funderet, dicens, quod non reſiſtere poſſet, quia erat amor loquens, & quod prius nuſquam lachrymaverit.

239. Eſt quoque Loquela Angelorum plena ſapientia, quoniam ex interiore eorum cogitatione procedit, & cogitatio eorum interior eſt ſapientia, ſicut affectio eorum interior eſt amor, conjungit ſe amor & ſapientia eorum in loquela: inde illa eſt tam plena ſapientia, ut exprimere poſſint una voce,

quæ

quæ homo non potest mille vocibus, & quoque ideæ cogitationis eorum comprehendunt talia, quæ homo non capit, minus eloqui potest: inde est, quod illa quæ in Cœlo audita & visa sunt, dicantur ineffabilia, & talia quæ nusquam auris audivit & oculus vidit. Quod ita sit, etiam per experientiam scire datum est; quandoque missus sum in statum in quo Angeli sunt, & in eo statu loquutus sum cum illis, & tunc intellexi omnia, sed cum remissus sum in statum meum pristinum, & sic in cogitationem naturalem homini propriam, & recolligere volui quæ audivi, non potui; erant enim millia quæ non adæquata erant ideis cogitationis naturalis, ita non expressibilia, nisi solum per variegationes lucis cœlestis, & sic nullatenus per voces humanas. Ideæ cogitationis angelorum, ex quibus voces eorum, sunt quoque modificationes lucis cœli, & affectiones ex quibus sonus vocum, sunt variationes caloris cœli, quoniam Lux Cœli est Divinum Verum seu Sapientia, & Calor Cœli est Divinum Bonum seu Amor, videatur supra n: 126 ad 140, & ex Divino Amore est Angelis affectio, & ex Divina Sapientia est illis cogitatio *(mm)*.

240. Quia Loquela Angelorum immediate procedit ex affectione illorum, nam ut supra n: 236 dictum est, ideæ cogitationis sunt variæ formæ, in quas affectio communis distributa est, ideo possunt Angeli intra minutum exprimere illa quæ homo non potest intra semihorium, & quoque possunt per aliquot voces sistere quæ scripta sunt pluribus paginis: hoc quoque testatum est mihi per plurem experientiam *(nn)*. Ideæ cogitationis Angelorum, & voces loquelæ illorum, ita unum faciunt, sicut causa efficiens & effectus, nam sistitur in vocibus in effectu quod in ideis cogitationis est in causa; inde est quod unaquævis vox in se comprehendat tam multa. Apparent etiam singula cogitationis, & inde singula loquelæ Angelorum, cum sistuntur videri, sicut tenuis unda seu athmosphæra circumfluens, in qua sunt innumerabilia in suo ordine, quæ ex sapientia illorum, & quæ intrant alterius cogitationem & afficiunt. Ideæ cogitationis cujusvis tam Angeli quam hominis sistuntur videndæ in luce Cœli, quando Domino placet *(oo)*.

241. Angeli qui e Regno cœlesti Domini sunt, loquuntur similiter ut Angeli qui e Regno spirituali Domini; sed Angeli cœlestes ex interiore cogi-

(mm) Quod ideæ angelorum, ex quibus loquuntur, fiant per lucis cœli mirabiles variegationes, n: 1646. 3343. 3693.

(nn) Quod Angeli exprimere possint per suam loquelam momento plura quam homo per semihorium per suam, & quod etiam talia quæ in voces linguæ humanæ non cadunt, n: 1641. 1642. 1643. 1645. 4609. 7089.

(oo) Quod in una idea cogitationis innumerabilia insint, n: 1008. 1869. 4946. 6613. 6614. 6615. 6617. 6618. Quod ideæ cogitationis hominis aperiantur in altera vita, & ad vivum sistantur videndæ, quales sunt, n: 1869. 3310. 5510. Quales apparent, n: 6201. 8885. Quod ideæ Angelorum intimi Cœli appareant instar lucis flammeæ, n: 6615. Quod ideæ Angelorum ultimi Cœli appareant instar nubium tenuium candidarum, n: 6614. Idea visa Angeli, e qua radiatio ad Dominum, n: 6620. Quod ideæ cogitationis se extendant ample in societates angelorum circumcirca, n: 6598 ad 6613.

cogitatione quam Angeli ſpirituales; & quia Angeli cœleſtes in bono amoris in Dominum ſunt, loquuntur ex ſapientia, & Angeli ſpirituales quia in bono charitatis erga proximum ſunt, quod in ſua eſſentia eſt verum n: 215, loquuntur ex intelligentia, nam ex bono eſt ſapientia, & ex vero intelligentia: inde Loquela Angelorum cœleſtium eſt inſtar lenis fluvii, mollis & quaſi continua, ſed Loquela Angelorum ſpiritualium eſt paulum vibratoria & diſcreta: etiam Loquela Angelorum cœleſtium ſonat multum ex Vocalibus U & O, at Loquela Angelorum ſpiritualium ex Vocalibus E & I; vocales enim ſunt pro ſono, & in ſono eſt affectio, nam ut ſupra n: 236 dictum eſt, ſonus loquelæ angelorum correſpondet affectioni, & articulationes ſoni, quæ ſunt voces, correſpondent ideis cogitationis quæ ex affectione: quoniam vocales non pertinent ad Linguam, ſed ad elevationem vocum ejus per ſonum ad varias affectiones ſecundum cujuſvis ſtatum, ideo in Lingua Hebræa vocales non expreſſæ ſunt, & quoque varie enuntiantur; inde Angeli cognoſcunt quale hominis quoad affectionem & amorem: Loquela Angelorum cœleſtium eſt etiam abſque Conſonantibus duris, & raro labitur a conſonante in conſonantem, niſi per interpoſitionem vocis quæ incipit a vocali; inde eſt, quod in Verbo toties interponatur vocula Et, ut conſtare poteſt illis qui legunt Verbum in Lingua Hebræa, in qua illa vocula eſt mollis & utrinque ſonat ex vocali: ex vocibus etiam in Verbo in illa Lingua aliquantum ſciri poteſt, num pertineant ad claſſem cœleſtem vel ad claſſem ſpiritualem, ita num involvant bonum vel num verum, quæ involvunt bonum trahunt multum ex U & O, & quoque aliquantum ex A, at quæ involvunt verum, trahunt ex E & I. Quia affectiones imprimis ſe exſerunt per ſonos, ideo quoque amantur voces in ſermone hominis, cum agitur de magnis, ut de Cœlo & de Deo, quibus inſunt U & O: etiam ſoni muſici illuc ſe extollunt, cum exprimuntur ſimilia; aliter cum agitur de non magnis; inde eſt quod Ars muſica calleat exprimere affectionum varia genera.

242. In Loquela angelica eſt quidam Concentus, qui non deſcribi poteſt *(pp)*: ille concentus eſt ex eo, quod cogitationes & affectiones, ex quibus loquela, ſe effundant & diffundant ſecundum formam Cœli, & forma Cœli eſt ſecundum quam omnes conſociati ſunt, & ſecundum quam omnis communicatio: quod Angeli conſociati ſint ſecundum formam cœli, & quod cogitationes & affectiones illorum fluant ſecundum illam, videatur ſupra n: 200 ad 212.

243. Similis loquela, qualis eſt in Mundo ſpirituali, inſita eſt cuivis homini, ſed in parte ejus intellectuali interiore; aſt quia illa apud hominem non labitur in voces analogas affectioni ſicut apud Angelos, homo neſcit quod ſit in illa; inde tamen eſt, quod homo dum venit in alteram vitam, in eadem loquela ſit cum Spiritibus & Angelis ibi, & quod ita ſciat loqui nullo docente *(qq)*. Sed de hac re infra plura.

244. Lo-

(pp) Quod in loquela angelica ſit concentus harmonice labens, n: 1648. 1649. 7191.
(qq) Quod loquela ſpiritualis ſeu Angelica ſit apud hominem, tametſi id neſcit, n: 4014.

244. Loquela est una omnibus in Cœlo, ut supra dictum est, sed illa variatur in eo, quod loquela sapientium interior sit, ac plenior affectionum variationibus & cogitationum ideis; loquela minus sapientium exterior, & non cum impletione tali; ac loquela simplicium adhuc exterior, & inde consistens ex vocibus, ex quibus sensus hauriendus modo quo fit cum hominibus inter se loquuntur. Est quoque loquela per faciem desinente in sonorum modificatum per ideas: est quoque loquela, in qua repræsentativa cœli mixta sunt ideis, & quoque ex ideis ad visum: est etiam loquela per gestus correspondentes affectionibus, & repræsentantes similia, quæ illorum voces: est loquela per communia affectionum, & per communia cogitationum: est loquela tonans: præter alias.

245. Loquela spirituum malorum & infernalium, est similiter naturalis quia ex affectionibus, sed ex affectionibus malis, & inde ideis spurcis, quas prorsus aversantur Angeli; sunt loquelæ inferni sic oppositæ loquelis cœli; quapropter mali non sustinent loquelam angelicam, & Angeli non loquelam infernalem; loquela infernalis est angelis sicut odor malus qui ferit nares. Loquela hypocritarum, qui sunt qui mentiri possunt lucis angelos, quoad voces similis est loquelæ angelorum, sed quoad affectiones & inde ideas cogitationis prorsus opposita, quapropter loquela eorum, cum percipitur qualis intus est, quod fit ab Angelis sapientibus, auditur sicut stridor dentium, & incutit horrorem.

De Loquela Angelorum cum homine.

246. ANgeli, qui loquuntur cum homine, non loquuntur in sua lingua, sed in lingua hominis, & quoque in aliis linguis quas homo callet, non autem in linguis homini ignotis: causa quod ita sit, est quia Angeli, cum loquuntur cum homine, vertunt se ad illum, & conjungunt se illi, & conjunctio angeli cum homine facit, ut uterque simili cogitatione sit; & quia hominis cogitatio cohæret cum ejus memoria, & inde fluit loquela, ideo uterque est in eadem lingua: præterea Angelus aut Spiritus, cum venit ad hominem, & per conversionem ad illum conjungitur ei, venit in omnem ejus memoriam, in tantum ut vix aliter sciat, quam quod ex se sciat quæ homo scit, ita quoque linguas. Cum Angelis de hac re loquutus sum, & dixi, quod forte autument, quod illi loquantur mecum vernacula mea, quia ita appercipitur, cum tamen illi non sint qui loquuntur, sed ego; & quod hoc constare possit ex eo, quod Angeli non possint eloqui unam vocem linguæ

n: 4014. Quod ideæ interni hominis sint spirituales, sed quod homo, cum in mundo vivit, percipiat illas naturaliter, quia tunc in naturali cogitat, n: 10236. 10240. 10550. Quod homo post mortem in ideas suas interiores veniat, n: 3226. 3342. 3343. 10568. 10604. Quod illæ tunc sistant loquelam ejus, n: 2470. 2478. 2479.

linguæ humanæ, n: 237; & præterea lingua humana est naturalis, & illi sunt spirituales, & spirituales non aliquid naturaliter proferre possunt: ad hæc dixerunt, quod sciant quod conjunctio eorum cum homine, cum quo loquuntur, sit cum cogitatione ejus spirituali, sed quia illa influit in cogitationem ejus naturalem, & hæc cohæret cum memoria ejus, quod ideo appareat illis lingua hominis sicut sua, similiter omnis scientia ejus, & quod hoc fiat ex causa, quia placuit Domino, ut talis conjunctio & quasi insertio cœli sit apud hominem; sed quod status hominis hodie sit alius, ut talis conjunctio non amplius sit cum Angelis, sed cum spiritibus qui non in Cœlo sunt. Cum spiritibus de eadem hac re etiam loquutus sum, sed illi non credere voluerunt, quod homo loquatur sed illi in homine, tum quod homo non sciat quæ scit, sed illi, & sic quod omnia quæ homo novit sint ab illis; volui pluribus evincere quod non ita sit, sed incassum. Quinam intelliguntur per Spiritus & quinam per Angelos, in sequentibus ubi de Mundo spirituum agendum est, dicetur.

247. Quod Angeli & Spiritus se tam arctæ conjungant cum homine, usque ut non aliter sciant, quam quæ hominis sunt sua sint, est quoque causa, quia conjunctio talis est inter spiritualem & naturalem mundum apud hominem, ut quasi unum sint: at quia homo se separaverat a cœlo, provisum est a Domino, ut apud unumquemvis hominem essent angeli & spiritus, & quod homo per illos a Domino regeretur, propter eam causam est tam arcta conjunctio. Aliter fuisset, si homo non se separavisset, tunc enim potuisset ille regi per influxum communem a cœlo a Domino absque spiritibus & angelis ei adjunctis. Sed de hac re in specie in sequentibus, ubi de conjunctione Cœli cum homine.

248. Loquela Angeli aut Spiritus cum homine auditur tam sonore sicut loquela hominis cum homine, verum non auditur ab aliis qui adstant, sed a solo ipso: causa est, quia loquela angeli seu spiritus influit primum in cogitationem hominis, & per viam internam in organum auditus ejus, & sic movet illud ab interiore; at loquela hominis cum homine influit primum in aerem, & per viam externam in organum auditus ejus, & movet illud ab exteriore; inde patet, quod loquela Angeli ac Spiritus cum homine audiatur in homine, & quia movet æque organa auditus, quod etiam æque sonore. Quod loquela Angeli & Spiritus defluat usque in aurem ab interiore, patuit mihi ex eo, quod etiam influat in linguam, & illam leviter vibret, sed non cum aliqua motione, sicut cum per illam articulatur sonus loquelæ in voces ab ipso homine.

249. Sed loqui cum spiritibus hodie raro datur, quoniam periculosum est *(rr)*, tunc enim sciunt Spiritus, quod apud hominem sint, quod alioquin non

(rr) Quod homo loqui possit cum spiritibus & angelis, & quod antiqui frequenter cum illis loquuti sint, n: 67. 68. 69. 784. 1634. 1636. 7802. Quod in aliquibus telluribus appareant angeli & spiritus in forma humana, & loquantur cum illis, n: 10751. 10752. Sed quod in hac Tellure hodie periculosum sit loqui cum spiritibus, nisi homo in vera fide sit, & ducatur a Domino, n: 784. 9438. 10751.

non fciunt; ac mali Spiritus tales funt, ut odio internecino habeant hominem, & nihil plus cupiant quam perdere illum quoad animam & quoād corpus, quod etiam fit apud illos qui multum indulferunt phantafiis, ufque ut removerint a fe jucunda naturali homini convenientia. Aliqui etiam, qui folitariam vitam agunt, quandoque audiunt fpiritus fecum loquentes, & abfque periculo; fed fpiritus apud illos per intervalla removentur a Domino, ne fciant quod apud hominem fint; nam plerique fpiritus non norunt, quod alius mundus detur quam in quo illi, ita quoque quod non alibi homines; quapropter non licet homini cum illis viciffim loqui, nam fi loqueretur, fcirent. Qui multum de religiofis cogitant, & inhærent illis, ufque ut quafi videant illa intus in fe, etiam fpiritus fecum loquentes audire incipiunt; nam religiofa, quæcunque funt, quando homo illis ex fe inhæret, nec interpolat variis quæ ufus funt in mundo, interius vadunt, ac ibi fubfiftunt, & totum hominis fpiritum occupant, ac intrant fpiritualem mundum, & movent fpiritus qui ibi; fed tales funt vifionarii & enthufiaftæ, & quemcunque fpiritum audiunt, credunt effe fpiritum fanctum, cum tamen funt fpiritus enthufiaftici; qui tales funt, vident falfa ficut vera, & quia vident illa perfuadent fibi, & quoque perfuadent illis apud quos influunt; & quia illi fpiritus etiam cæperunt perfuadere mala, quibus etiam obeditum eft, ideo per gradus remoti funt: fpiritus enthufiaftici ab aliis fpiritibus diftinguuntur per id, quod credant fe effe fpiritum fanctum, & quæ dicunt effe Divina: illi fpiritus non nocent homini, quia homo illos Divino cultu honorat. Cum illis etiam aliquoties loquutus fum, & tunc quoque detecta funt nefaria, quæ cultoribus fuis infuderunt: habitant fimul ad finiftrum in loco deferto.

250. At loqui cum Angelis cœli non conceditur aliis, quam qui in veris ex bono funt, primario qui in agnitione Domini ac Divini in Humano Ipfius; quia hoc Verum eft in quo Cœli funt; nam, ut fupra oftenfum eft, Dominus eft Deus Cœli, n: 2 ad 6. Divinum Domini facit cœlum, n: 7 ad 12. Divinum Domini in Cœlo eft amor in Ipfum, & charitas erga proximum ab Ipfo, n: 13 ad 19. Univerfum Cœlum in uno complexu refert unum hominem, fimiliter unaquævis focietas Cœli, ac unufquifque Angelus eft in perfecta forma humana, & hoc ex Divino Humano Domini, n: 59 ad 86; ex quibus patet, quod loqui cum angelis cœli non detur aliis quam apud quos interiora aperta funt per Divina vera ufque ad Dominum, nam in illa influit Dominus apud hominem, & cum Dominus etiam Cœlum influit. Quod Divina Vera aperiant interiora hominis, eft quia homo ita creatus eft, ut quoad internum hominem fit imago cœli, & quoad externum fit imago mundi, n: 57, & internus homo non aperitur quam per Divinum Verum procedens a Domino, quia id eft lux cœli & vita cœli n: 126 ad 140.

251. Influxus Ipfius Domini apud hominem eft in frontem illius, & inde in totam faciem, quoniam frons hominis correfpondet amori, & facies correfpondet omnibus interioribus ejus *(ss)*. Influxus angelorum fpiritualium apud

(ss) Quod frons correfpondeat amori cœlefti, & inde in Verbo fignificet illum amorem,

apud hominem est in caput ejus undequaque a frontispicio & temporibus ad omnem partem sub qua est cerebrum, quia illa regio capitis correspondet intelligentiæ. Influxus autem Angelorum Cœlestium est in illam partem Capitis sub qua est cerebellum, & vocatur occipitium, ab auribus undequaque circum usque a cervice, nam illa regio correspondet sapientiæ. Omnis loquela angelorum cum homine intrat per illas vias in cogitationes ejus: inde appereptum est, quinam Angeli fuerunt, qui mecum loquuti sunt.

252. Qui loquuntur cum Angelis cœli, illi etiam vident ea quæ in cœlo sunt, quia vident ex luce cœli, in qua interiora eorum sunt; etiam angeli per illos vident ea quæ in tellure sunt *(tt)*; est enim apud illos cœlum conjunctum mundo, & mundus conjunctus cœlo, nam ut supra n: 246 dictum est, cum Angeli se convertunt ad hominem, se conjungunt ei ita, ut non aliter sciant, quam quod quæ hominis sunt, sua sint, non modo illa quæ loquelæ ejus sunt, sed etiam illa quæ visus & auditus est; homo etiam vicissim non aliter scit, quem quæ per Angelos influunt, sua sint. In tali conjunctione cum Angelis cœli fuerunt Antiquissimi in hac tellure, quorum tempora ideo vocata sunt Sæculum aureum; illi quia agnoverunt Divinum sub Humana forma, ita Dominum, loquuti sunt cum Angelis Cœli ut cum suis, & Angeli Cœli cum illis vicissim ut cum suis, & in illis cœlum & mundus unum fecerunt. At homo post illa tempora se successive removit e cœlo, per id quod amaret se præ Domino, & mundum præ cœlo, inde sentire cæpit jucunda amoris sui & mundi separata a jucundis cœli, & tandem usque adeo ut nesciret quid aliud jucundum: tunc clausa sunt interiora, quæ patuerunt in cœlum, & aperta exteriora ad mundum; quod cum fit, homo in luce est quoad omnia quæ mundi sunt, & in caligine quoad omnia quæ cœli sunt.

253. Post illa tempora raro aliquis loquutus est cum Angelis cœli, sed aliqui cum spiritibus, qui non in Cœlo sunt: interiora enim & exteriora hominis talia sunt, ut vel conversa sint ad Dominum ut ad Centrum suum commune, n: 124, vel ad seipsum, ita retro a Domino; quæ ad Dominum conversa sunt, etiam ad cœlum conversa sunt, quæ autem ad seipsum, etiam ad mundum; & quæ huc versa sunt, ægre elevari possunt; elevantur tamen a Domino, quantum fieri potest, per conversionem amoris, & hoc fit per vera ex Verbo.

254. Informatus sum quomodo Dominus loquutus est cum Prophetis, per quos Verbum; non loquutus est cum illis sicut cum Antiquis per influxum in interiora eorum, sed per spiritus qui missi sunt ad illos, quos Dominus implevit suo aspectu, ac ita inspiravit verba quæ Prophetis dictabant, sic ut non

rem, n: 9936. Quod facies correspondeat interioribus hominis, quæ sunt cogitationis & affectionis, n: 1568. 2988. 2989. 3631. 4796. 4797. 4800. 5165. 5168. 5695. 9306. Quod etiam facies ad correspondentiam interiorum formata sit, n: 4791 ad 4805. 5695. Quod inde facies in Verbo significet interiora, n: 1999. 2434. 3527. 4066. 4796.

(tt) Quod spiritus nihil possint videre per hominem quod est in mundo hoc solari, sed quod per meos oculos viderint, causa n: 1880.

non esset influxus, sed dictamen: & quia verba ex Domino immediate proveniebant, ideo singula impleta sunt Divino, & in se continent sensum internum, qui talis est, ut angeli Cœli percipiant illa in cœlesti & spirituali sensu, cum homines in naturali; sic conjunxit Dominus Cœlum & Mundum per Verbum. Quomodo Spiritus implentur Divino a Domino per aspectum, etiam ostensum est; spiritus impletus Divino a Domino non aliter scit, quam quod ille Dominus sit, & quod Divinum sit quod loquitur, & hoc eo usque dum eloquutus est; postea appercipit & agnoscit, quod spiritus sit, & quod ille non loquutus sit a se sed a Domino. Quia talis status fuit spirituum, qui loquuti sunt cum Prophetis, ideo etiam ab illis dicitur, quod Jehovah loquutus sit, etiam ipsi spiritus se appellaverunt Jehovam, ut constare potest non solum a Propheticis sed etiam ex Historicis Verbi.

255. Ut sciatur qualis conjunctio Angelorum & Spirituum est cum Homine, licet referre aliqua memoratu digna, ex quibus id illustrari & concludi potest: quando angeli & spiritus se convertunt ad hominem, tunc non sciunt aliter quam quod hominis lingua sua sit, & quod illis non alia; causa est, quia tunc in hominis lingua sunt, & non in sua, cujus nec recordantur; ut primum autem se convertunt ab homine, tunc in sua angelica & spirituali lingua sunt, nec sciunt quicquam de lingua hominis: simile factum est mecum, cum in consortio fui cum Angelis, & in simili statu cum illis, tunc quoque loquutus sum cum illis sua lingua, nec scivi quicquam de mea, cujus nec recordatus sum; ut primum autem non cum illis in consortio fui, in mea lingua eram. Memoratu etiam dignum est, quod cum angeli & spiritus se convertunt ad hominem, loqui possint cum illo ad omnem distantiam; loquuti etiam sunt mecum e longinquo æque sonore sicut in propinquo; cum autem se convertunt ab homine, ac inter se loquuntur, quod prorsus nihil audiatur ab homine quid loquuntur, si vel id foret juxta ipsam aurem; inde patuit, quod omnis conjunctio in spirituali mundo sit secundum conversionem. Dignum etiam memoratu est, quod plures simul possint loqui cum homine, & homo cum illis; mittunt enim aliquem spiritum a se ad hominem, cum quo loqui volunt, & spiritus emissus se convertit ad illum, & plures illi ad suum spiritum, & sic concentrant suas cogitationes, quas spiritus profert; spiritus tunc non aliter scit, quam quod ipse loquatur ex se, & illi non aliter quam quod ipsi; ita fit conjunctio plurium cum uno etiam per conversionem *(uu)*. Sed de Spiritibus his emissariis, qui etiam vocantur Subjecta, & de communicatione per illos, in sequentibus plura dicentur.

256. Non licet alicui Angelo & Spiritui loqui cum homine ex sua memoria,

(uu) Quod Spiritus a societatibus spirituum emissi ad alias societates dicantur subjecta, n: 4403. 5856. Quod communicationes in mundo spirituali fiant per tales emissarios spiritus, n: 4403. 5856. 5983. Quod spiritus, cum emissus est, & inservit pro subjecto, non cogitet ex se, sed ex illis, ex quibus emissus est, n: 5985. 5986. 5987.

memoria, ſed ex hominis; angelis enim & ſpiritibus æque eſt memoria ac hominibus; ſi ſpiritus cum homine loqueretur ex ſua memoria, tunc homo non aliter ſciret, quam quod res quas tunc cogitat ſuæ eſſent, cum tamen ſunt ſpiritus, eſt velut reminiſcentia rei, quam tamen homo nuſquam audivit aut vidit: quod ita ſit, ab experientia mihi ſcire datum eſt. Inde fuit quibuſdam antiquis opinio, quod poſt aliquot millia annorum redituri eſſent in vitam ſuam priorem, & in omnia ejus acta, & quoque quod redierint; concluſerunt id ex eo, quod quandoque obvenerit eis quaſi recordatio rerum, quas tamen nuſquam viderunt aut audiverunt; hoc factum eſt, quia ſpiritus ex ſua memoria in ideas cogitationis eorum influxerunt.

257. Sunt etiam Spiritus, qui vocantur Spiritus naturales & corporei, illi cum ad hominem veniunt, non conjungunt ſe cum cogitatione ejus ſicut alii ſpiritus, ſed intrant in corpus ejus, & occupant omnes ejus ſenſus, ac loquuntur per os ejus, & agunt per membra ejus, tunc non aliter ſcientes, quam quod omnia hominis ſua ſint: illi ſunt ſpiritus qui obſident hominem; ſed hi a Domino conjecti ſunt in infernum, & ſic prorſus remoti; unde tales obſeſſiones non hodie dantur *(xx)*.

De Scripturis in Cœlo.

258. QUIA Angelis eſt loquela, & loquela eorum eſt loquela vocum; ideo illis quoque Scripturæ ſunt, & per Scripturas exprimunt animi ſui ſenſa æque ac per loquelam: aliquoties mihi miſſæ ſunt chartæ exaratæ ſcripturis, prorſus ſicut chartæ manu ſcriptæ & quoque ſicut typis vulgatæ in mundo, etiam illas legere potui ſimiliter, ſed non licuit plura inde haurire quam unum alterumve ſenſum; cauſa erat, quia non ex Divino Ordine eſt per ſcripta erudiri e cœlo, ſed per Verbum, quoniam per hoc ſolum eſt communicatio & conjunctio cœli cum mundo, ita Domini cum homine. Quod Chartæ in Cœlo ſcriptæ etiam apparuerint Prophetis, conſtat apud Ezechielem, "*Cum aſpicerem, ecce manus a ſpiritu emiſſa ad me, & in ea volumen libri, quod explicavit in conſpectu meo; erat ſcriptum a fronte & a tergo*," ii: 9. 10. Et apud Johannem, "*Vidi ad dextram Ejus, qui inſidebat throno, librum ſcriptum intus & a tergo, obſignatum ſigillis ſeptem*," Apoc: v: 1.

259. Quod in Cœlis ſcripturæ ſint, proviſum eſt a Domino propter Verbum,

(xx) Quod non hodie dentur obſeſſiones externæ ſeu corporis, ut olim, n: 1983. Sed quod hodie dentur obſeſſiones internæ, quæ mentis, pluſquam olim, n: 1983. 4793. Quod homo obſeſſus ſit interius, cum ſpurcas cogitationes habet, & ſcandaloſas de Deo, & de proximo, & cum ab illis propalandis ſolum detinetur per vincula externa, quæ ſunt timor jacturæ famæ, honoris, lucri, legis, vitæ, n: 5990. De ſpiritibus diabolicis qui præcipue obſident interiora hominis, n: 4793. De ſpiritibus diabolicis qui cupiunt obſidere exteriora hominis, quod clauſi ſint in infernis, n: 2752. 5990.

Verbum, nam id in ſua eſſentia eſt Divinum Verum, ex quo omnis ſapientia cœleſtis eſt tam hominibus quam angelis, eſt enim id dictatum a Domino, & quod dictatur a Domino tranſit omnes Cœlos ordine, ac terminatur apud hominem; inde eſt illud accommodatum tam ſapientiæ in qua ſunt angeli, quam intelligentiæ in qua ſunt homines: ex eo eſt, quod etiam Verbum ſit Angelis, & quod illi æque id legant ut homines in terra; ex illo etiam doctrinalia eorum ſunt; & ex illo prædicationes ibi fiunt n: 221: idem eſt Verbum, verum ſenſus ejus naturalis, qui eſt ſenſus literæ nobis, non eſt in Cœlo, ſed eſt ſenſus ſpiritualis, qui eſt ſenſus ejus internus: qualis hic ſenſus eſt, videatur in Opuſculo de Equo Albo, de quo in Apocalypſi.

260. Quondam etiam ad me e Cœlo miſſa eſt chartula, in qua ſolum aliquæ voces literis Hebraicis ſcriptæ erant, & dicebatur quod unaquævis litera involvat arcana ſapientiæ, & quod illa inſint inflexionibus & curvaturis literarum, & inde quoque ſonis: inde patuit mihi, quid ſignificatur per hæc Domini verba, "*Amen dico vobis, uſque dum præterierit Cœlum & Terra, jotha unum aut corniculum unum non præteribit de Lege,*" Matth: v: 18; quod Verbum Divinum ſit quoad omnem ejus apicem, etiam notum eſt in Eccleſia; ſed ubinam Divinum latet in omni apice, nondum notum eſt, quapropter dicetur; ſcriptura in Cœlo intimo conſiſtit ex variis formis inflexis & circumflexis, & inflexiones & circumflexiones ſunt ſecundum formam cœli; Angeli per illas exprimunt arcana ſapientiæ ſuæ, & quoque plura quæ non poſſunt vocibus enuntiare; &, quod mirabile, illam ſcripturam ſciunt Angeli abſque arte & magiſtro, eſt illis indita ſicut ipſa loquela, de qua n: 236; quapropter ſcriptura hæc eſt ſcriptura cœleſtis: quod indita ſit, eſt quia omnis extenſio cogitationum & affectionum, & inde omnis communicatio intelligentiæ & ſapientiæ angelorum vadit ſecundum formam cœli, n: 201; inde eſt, quod in illam fluat ſcriptura illorum. Dictum eſt mihi, quod Antiquiſſimis in hac Tellure, antequam literæ inventæ ſunt, etiam talis ſcriptura fuerit; & quod illa tranſlata ſit in literas linguæ Hebraicæ, quæ literæ antiquis temporibus omnes inflexæ fuerunt, & non aliquæ, ſicut hodie, terminatæ ut lineæ: inde eſt, quod in Verbo ſint Divina & arcana cœli etiam in jothis, apicibus, & corniculis ejus.

261. Hæc ſcriptura, quæ fit per typos formæ cœleſtis, in uſu eſt in intimo Cœlo, ubi in ſapientia præ reliquis ſunt, exprimuntur per illos affectiones, a quibus cogitationes fluunt & conſequuntur ordine ſecundum rei ſubjectum de quo agitur; inde eſt, quod ſcripturæ illæ involvant arcana, quæ exhauriri cogitatione nequeunt; has ſcripturas datum etiam eſt videre. At in Cœlis inferioribus non tales ſcripturæ ſunt; ſcripturæ in his Cœlis ſunt ſimiles ſcripturis in mundo, ſimilibus literis, ſed uſque non intelligibiles homini, quia ſunt in Lingua angelica, & Lingua angelica talis eſt, ut non commune habeat cum Linguis humanis n: 237; per vocales enim exprimunt affectiones, per conſonantes ideas cogitationis ex affectionibus, & per voces ex illis ſenſum rei, videatur ſupra n: 236. 241. Hæc ſcriptura etiam involvit paucis vocibus plura quam homo poteſt per aliquot paginas deſcri-

bere: visæ etiam mihi illæ scripturæ sunt. Ita conscriptum habent Verbum in Cœlis inferioribus, & per formas cœlestes in Cœlo intimo.

262. Memorabile est, quod scripturæ in Cœlis fluant naturaliter ex ipsis eorum cogitationibus, tam facili opera, ut sit quasi cogitatio se ejiciat, nec hæret manus in electione alicujus vocis, quia voces tam quas eloquuntur quam quas scribunt, correspondent ideis cogitationis eorum; & omnis correspondentia est naturalis & spontanea. Dantur etiam in Cœlis scripturæ absque ope manus, ex sola correspondentia cogitationum; sed hæ non permanent.

263. Vidi etiam Scripturas e Cœlo ex meris numeris exaratis in ordine & in serie, plane sicut in scripturis ex literis & vocibus, & instructus sum quod hæc scriptura sit ex intimo Cœlo, & quod cœlestis eorum scriptura, de qua supra n: 260. 261, actum est, sistatur in numeris apud angelos inferioris Cœli, cum cogitatio ex illa defluit; & quod numeralis illa scriptura similiter involvat arcana, quorum aliqua non comprehendi cogitatione, nec exprimi vocibus possunt; omnes enim numeri correspondent, & secundum correspondentiam significant, æque ac voces *(yy)*; cum differentia tamen, quod numeri involvant communia, & voces singularia; & quia unum commune involvit innumera singularia, inde est, quod numeralis scriptura involvat arcana plura quam literalis. Ex his patuit mihi, quod numeri in Verbo æque significent res ac voces ibi: quid numeri simplices, ut 2. 3. 4. 5. 6. 7, 8. 9. 10. 12, & quid compositi 20. 30. 50. 70. 100. 144. 1000. 10000. 12000, & plures significant, videri potest in Arcanis cœlestibus, ubi de illis actum est. In scriptura illa in Cœlo præponitur semper numerus, ex quo sequentes in serie pendent ut a suo subjecto, nam ille numerus est quasi index rei de qua agitur, & ex quo sequentium numerorum determinatio est ad rem in specie.

264. Qui non sciunt aliquid de Cœlo, & non volunt aliam de eo ideam habere, quam sicut de puro athmosphærico, in quo volitant Angeli sicut Mentes intellectuales absque sensu auditus & visus, illi non possunt cogitare, quod illis loquela & scriptura sint; in materiali enim ponunt omnis rei existentiam; cum tamen illa, quæ in Cœlo sunt, tam realiter existunt, quam quæ in mundo, & Angelis, qui ibi, omnia sunt quæ usui ad vitam, & quæ usui ad sapientiam sunt.

(yy) Quod omnes numeri in Verbo significent res, n: 482. 487. 647. 648. 755. 813. 1963. 1988. 2075. 2252. 3252. 4264. 4674. 6175. 9488. 9659. 10217. 10253. Ostensum e cœlo, n: 4495. 5265. Quod numeri multiplicati similia significent cum numeris simplicibus a quibus per multiplicationem exsurgunt, n: 5291. 5335. 5708. 7973. Quod antiquissimi habuerint arcana cœlestia in numeris, quasi Computum Ecclesiasticum, n: 575.

De Sapientia Angelorum Cœli.

265. QUALIS Sapientia Angelorum Cœli eſt, ægre comprehendi poteſt, quia tranſcendit ſapientiam humanam in tantum ut æquiparari nequeant, & quod tranſcendit hoc apparet ſicut non aliquid ſit: ſunt etiam aliqua ignota, per quæ deſcribetur, quæ antequam nota fiunt, ſunt in intellectu ſicut umbræ, & ſic quoque rem, qualis in ſe eſt, occultant; ſed uſque talia ſunt, quæ poſſunt ſciri, & dum ſciuntur comprehendi, modo mens delectetur illis, nam delectatio ſecum lucem habet, quia eſt ex amore, & illis, qui amant talia quæ Divinæ & cœleſtis ſapientiæ ſunt, lux affulget e cœlo, & illuſtratio eſt.

266. Qualis ſapientia Angelorum eſt, concludi poteſt ex eo quod in Luce Cœli ſint, & Lux Cœli in ſua eſſentia eſt Divinum Verum ſeu Divina Sapientia, & hæc Lux ſimul illuſtrat viſum eorum internum qui eſt mentis, & viſum eorum externum qui eſt oculorum; quod Lux Cœli ſit Divinum Verum ſeu Divina Sapientia, videatur ſupra n: 126 ad 133. Sunt etiam Angeli in cœleſti Calore, qui in ſua eſſentia eſt Divinum Bonum ſeu Divinus Amor, ex quo illis affectio & deſiderium ſapiendi eſt; quod Calor cœli ſit Divinum Bonum ſeu Divinus Amor, videatur ſupra n: 133 ad 140. Quod Angeli in ſapientia ſint, adeo ut dici queant Sapientiæ, concludi poteſt ex eo, quod omnes eorum cogitationes & affectiones fluant ſecundum formam cœleſtem, quæ forma eſt forma Divinæ Sapientiæ, & quod interiora illorum, quæ ſapientiam recipiunt, ad illam formam compoſita ſint; quod Angelorum cogitationes & affectiones fluant ſecundum formam cœli, proinde etiam intelligentia & ſapientia eorum, videatur ſupra n: 201 ad 212. Quod ſupereminens ſapientia ſit Angelis, etiam conſtare poteſt ex eo, quod loquela eorum ſit ſapientiæ loquela, fluit enim illa immediate ex ſponte ex cogitatione, & hæc ex affectione, ſic ut loquela eorum ſit cogitatio & affectione in forma externa, inde eſt quod nihil eos ab influxu Divino abſtrahat, & non aliquid externum, quod apud hominem in loquelam ejus ex aliis cogitationibus infertur; quod Angelorum loquela ſit loquela cogitationis & affectionis eorum, videatur n: 234 ad 245. Ad talem Angelorum ſapientiam conſpirat quoque id, quod omnia quæ oculis vident & ſenſibus percipiunt, concordent ſapientiæ eorum, quoniam correſpondentiæ ſunt, & inde objecta formæ repræſentativæ talium quæ ſunt ſapientiæ; quod omnia quæ in Cœlis apparent ſint correſpondentiæ cum interioribus Angelorum, & quod ſint repræſentationes ſapientiæ illorum, videatur ſupra n: 170 ad 182. Præterea Angelorum cogitationes non finiuntur & coarctantur per ideas ex ſpatio & tempore, ſicut cogitationes humanæ, nam ſpatia & tempora ſunt propria naturæ, & propria naturæ abducunt mentem a ſpiritualibus, & auferunt viſui intellectuali extenſionem; quod angelorum ideæ ſint abſque tempore & ſpatio, & ſic illimitatæ præ humanis, videatur ſupra n: 162 ad 169, & 191

ad

ad 199. Angelorum cogitationes nec deducuntur ad terreſtria & materialia, nec interpolantur ab aliquibus curis de neceſſitatibus vitæ, ita per illa nec abducuntur a ſapientiæ jucundis, ſicut cogitationes hominum in mundo; omnia enim illis veniunt gratis a Domino, veſtiuntur gratis, nutriuntur gratis, habitant gratis, n: 181. 190; & inſuper donantur jucundis & amœnis ſecundum ſapientiæ receptionem a Domino. Hæc dicta ſunt, ut ſciatur unde Angelis tanta ſapientia eſt *(zz)*.

267. Quod Angeli tantam ſapientiam recipere poſſint, eſt quia aperta ſunt interiora eorum, & ſapientia ſicut omnis perfectio creſcit verſus interiora, ita ſecundum aperitionem eorum *(a)*: Sunt tres gradus vitæ, qui correſpondent tribus cœlis, apud unumquemvis angelum, videatur n: 29 ad 40; illi, apud quos primus gradus apertus eſt, in Cœlo primo ſeu ultimo ſunt; illi, apud quos ſecundus gradus apertus eſt, in Cœlo ſecundo ſeu medio ſunt; illi autem apud quos tertius gradus apertus eſt, in Cœlo tertio ſeu intimo ſunt; ſecundum hos gradus eſt ſapientia Angelorum in Cœlis; inde ſapientia Angelorum Intimi Cœli immenſum tranſcendit ſapientiam Angelorum Medii Cœli, & horum ſapientia ſapientiam Angelorum Ultimi Cœli, videatur ſupra n: 209. 210, & quales gradus ſunt n: 38. Quod talia diſcrimina ſint, eſt quia illa quæ in ſuperiori gradu ſunt, ſingularia ſunt, & quæ in inferiori communia, & communia ſunt continentia ſingularium; ſe habent ſingularia ad communia ſicut millia aut myriades ad unum, ita ſapientia Angelorum ſuperioris Cœli ad ſapientiam Angelorum inferioris Cœli reſpective. Sed horum ſapientia uſque ſimiliter tranſcendit ſapientiam hominis, nam homo in corporeo & ejus ſenſualibus eſt, & ſenſualia corporea hominis ſunt in infimo gradu; inde patet, qualis ſapientia eſt illis qui ex ſenſualibus cogitant, hoc eſt, illis qui ſenſuales homines vocantur, quod nempe non ſint in aliqua ſapientia, ſed ſolum in ſcientia *(b)*: aliter vero illi homines,

(zz) De ſapientia Angelorum quod ſit incomprehenſibilis & ineffabilis, n: 2795. 2796. 2802. 3314. 3404. 3405. 9094. 9176.

(a) Quod quantum homo ab externis elevatur verſus interiora, tantum in lucem, ita tantum intelligentiam veniat, n: 6183. 6313. Quod actualis ſit elevatio, n: 7816. 10330. Quod elevatio ab externis ad interiora ſit ſicut a nimbo in lucem, n: 4598. Quod exteriora remotiora ſint a Divino apud hominem, quare obſcura reſpective ſunt, n: 6451. Et quoque inordinata reſpective, n: 996. 3855. Quod interiora ſint perfectiora quia propiora Divino, n: 5146. 5147. Quod in interno millia & millia ſint, quæ in externo apparent ut commune unum, n: 5707. Quod inde cogitatio & perceptio quo interior eo clarior, n: 5920.

(b) Quod ſenſuale ſit ultimum vitæ hominis adhærens & inhærens corporeo ejus, n: 5077. 5767. 9212. 9216. 9331. 9730. Quod is ſenſualis homo dicatur, qui omnia judicat & concludit ex ſenſibus corporis, & qui nihil credit niſi quod oculis videt & manibus tangit, n: 5094. 7693. Quod talis homo cogitet in externis & non interius in ſe, n: 5089. 5094. 6564. 7693. Quod interiora ejus clauſa ſint, ut ibi nihil veri ſpiritualis videat, n: 6564. 6844. 6845. Verbo, qui in craſſo lumine naturali eſt, & ſic nihil percipit quod e luce cœli, n: 6201. 6310. 6564. 6844. 6845. 6598. 6612. 6614.

mines, quorum cogitationes elevatæ sunt supra sensualia, & magis quorum interiora aperta sunt usque in lucem cœli.

268. Quanta sapientia Angelorum est, constare potest ex eo, quod in Cœlis omnium communicatio sit, unius intelligentia & sapientia communicatur alteri, est Cœlum Communio omnium bonorum; causa est, quia Amor cœlestis talis est, is vult ut sit alterius quod suum est, quare nemo in Cœlo percipit bonum suum in se ut bonum, nisi sit etiam in altero, inde quoque est felicitas Cœli; hoc ducunt Angeli a Domino, Cujus Divinus amor talis est. Quod talis communicatio in Cœlis sit, datum etiam est per experientiam scire; quidam simplices quandoque sublati sunt in Cœlum, & cum illuc, etiam in Angelicam sapientiam venerunt, & tunc intellexerunt talia quæ prius non comprehendere potuerunt, & loquuti sunt quæ in priori statu non effari potuerunt.

269. Qualis sapientia Angelorum est, non describi vocibus potest, sed modo illustrari per aliqua communia; Angeli possunt una voce exprimere, quæ homo non potest mille vocibus; & præterea uni voci Angelicæ insunt innumera, quæ vocibus linguæ humanæ exprimi nequeunt; in singulis enim quæ Angeli loquuntur sunt arcana sapientiæ in continuo nexu, ad quæ scientiæ humanæ nusquam pertingunt; Angeli etiam quæ non vocibus loquelæ suæ exhauriunt, supplent sono, cui inest affectio rerum in suo ordine, nam, ut supra n: 236. 241 dictum est, per sonos exprimunt affectiones, & per voces ideas cogitationis ex affectionibus; inde est, quod quæ audiuntur in Cœlo, dicantur ineffabilia. Angeli similiter possunt singula quæ in volumine alicujus Libri scripta sunt, paucis vocibus edicere, & cuivis voci indere talia quæ elevant ad sapientiam interiorem; loquela enim eorum talis est, ut consonet cum affectionibus, & unaquævis vox cum ideis; voces etiam variantur infinitis modis secundum series rerum quæ in complexu sunt in cogitatione. Angeli interiores etiam possunt ex sono & simul aliquibus vocibus loquentis scire integram ejus vitam, percipiunt enim ex sonoro variegato per ideas in vocibus amorem ejus regnantem, cui insunt quasi inscripta singularia vitæ ejus (c). Ex his patet, qualis est sapientia Angelorum: sapientia illorum

6614. 6622. 6624. Quod interius sit contra illa quæ Cœli & Ecclesiæ sunt, n: 6201. 6316. 6844. 6845. 6948. 6949. Quod tales fiant Eruditi qui se confirmaverunt contra vera Ecclesiæ, n: 6316. Quod sensuales homines astuti sint & malitiosi præ reliquis, n: 7693. 10236. Quod ratiocinentur acriter & solerter, sed ex memoria corporea, in qua ponunt omnem intelligentiam, n: 195. 196. 5700. 10236. Sed quod ex fallaciis sensuum, n: 5084. 6948. 6949. 7693.

(c) Quod universaliter regnans seu dominans est apud hominem sit in singulis ejus vitæ, ita in omnibus & singulis ejus cogitationis & affectionis, n: 4459. 5949. 6159. 6571. 7648. 8067. 8853 ad 8858. Quod homo talis sit, qualis ejus amor dominans, n: 918. 1040. 8858; illustratum per exempla, n: 8854. 8857. Quod id quod universaliter regnat, faciat vitam spiritus hominis, n: 7648. Quod id sit ipsa voluntas ejus, ipse amor ejus, & finis vitæ ejus, quoniam quod homo vult hoc amat, & quod amat

illorum se habet ad sapientiam humanam sicut myrias ad unum, comparative sicut vires motrices totius corporis, quæ innumerabiles sunt, ad actionem ex illis, quæ coram sensu humano apparent ut unum; aut sicut millia objecti visa perfecto microscopio ad unum obscurum coram nudo oculo. Velim etiam rem illustrare exemplo; Angelus ex sapientia sua descripsit Regenerationem, & protulit arcana de illa in suo ordine usque ad centena, & unumquodvis arcanum implevit ideis in quibus arcana interiora erant, & hoc a principio ad finem, exposuit enim quomodo spiritualis homo e novo concipitur, in utero quasi gestatur, nascitur, adolescit, & successive perficitur; dixit quod potuisset numerum arcanorum usque ad aliquot millia augere; & quod illa quæ dicta sunt solum essent de Regeneratione Externi hominis, & quod innumerabilia plura forent de Regeneratione Interni. Ex his & similibus aliis quæ ab Angelis audita sunt, patuit mihi quanta illis sapientia, & respective quanta ignorantia homini, quæ vix scit quid Regeneratio, & non scit aliquod momentum progressionis cum regeneratur.

270. De Sapientia Angelorum Tertii seu intimi Cœli, & quantum illa excedit sapientiam angelorum Primi seu ultimi Cœli, nunc dicetur: Sapientia Angelorum Tertii seu intimi Cœli est incomprehensibilis, etiam illis qui in ultimo Cœlo sunt; causa est, quia interiora Angelorum Tertii Cœli ad tertium gradum aperta sunt, interiora autem Angelorum Primi Cœli modo ad primum gradum, & omnis sapientia crescit versus interiora, & perficitur secundum aperitionem eorum, n: 208. 267. Quia interiora Angelorum Tertii seu intimi Cœli ad tertium gradum aperta sunt, ideo sunt illis vera Divina quasi inscripta, nam interiora tertii gradus, præ interioribus secundi & primi gradus, in forma cœli sunt, & forma cœli est ex Divino Vero, ita secundum Divinam sapientiam; inde est, quod illis Angelis appareant Divina Vera sicut inscripta, aut sicut insita & innata: quapropter illi, ut primum audiunt genuina Vera Divina, illa statim agnoscunt & percipiunt, & postea quasi vident illa intus in se: quia tales sunt Angeli illius Cœli, ideo de Veris Divinis nusquam ratiocinantur, minus de aliquo Vero controvertunt num ita sit vel non ita, nec sciunt quid sit credere aut fidem habere, dicunt enim quid fides, nam percipio & video quod ita sit; illustrant hoc per comparativa; nempe quod id foret sicut quum aliquis cum socio videt domum, & varia in illa & circum illam, diceret socio quod oporteat credere quod sint, & quod talia sint sicut vidit; aut sicut quis videt hortum, & ibi arbores & fructus, & diceret socio, quod fidem habere debeat, quod sit hortus, & quod sint arbores & fructus, cum tamen illa oculis suis clare videt; exinde est quod Angeli illi nusquam nominent fidem, nec aliquam ejus ideam habeant, quapropter nec ratiocinantur de veris Divinis, minus controvertunt de aliquo Vero,

amat, hoc pro fine habet, n: 1317. 1568. 1571. 1909. 3796. 5949. 6936. Quod ideo homo talis sit qualis ejus voluntas, aut qualis ejus amor regnans, aut qualis ejus finis vitæ, n: 1568. 1571. 3570. 4054. 6571. 6934. 6938. 8856. 10076. 10109. 10110. 10284.

Vero, num ita ſit vel non ita *(d)*. Angeli autem Primi ſeu ultimi cœli non ita habent vera Divina interioribus ſuis inſcripta, quia illis non niſi quam primus gradus vitæ apertus eſt, illi ideo ratiocinantur de illis, & qui ratiocinantur vix aliquid ultra objectum rei, de qua ratiocinantur, vident, aut ultra ſubjectum vadunt, niſi ſolum ad confirmandum id aliquibus, & cum confirmaverunt dicunt, quod fidei erunt, & quod credenda. De his cum Angelis loquutus ſum, qui dixerunt, quod tale diſcrimen inter ſapientiam Angelorum Tertii Cœli & inter ſapientiam Angelorum Primi Cœli ſit, quale inter lucidum & obſcurum; etiam comparaverunt ſapientiam Angelorum Tertii Cœli cum magnifico Palatio pleno omnibus ad uſum, circum quod Paradiſi in longum & in latum, & circum hos magnifica plurium generum; & quod Angeli illi, quia in veris ſapientiæ ſunt, poſſint intrare in Palatium ac videre omnia, & quoque exſpatiari in Paradiſos quaquaverſum, & delectari omnibus: aliter vero illi qui ratiocinantur de veris, & magis qui controvertunt de illis, hi quia non vident vera ex luce veri, ſed hauriunt illa vel ex aliis, vel ex ſenſu literæ Verbi, quem non interius intelligunt, dicunt quod credenda, ſeu quod fides habenda, in quæ dein non volunt ut viſus interior intret; de his dicebant, quod non ad primum limen Palatii ſapientiæ venire poſſint, minus intrare in illud, & exſpatiari in Paradiſos ejus, quoniam in primo paſſu ſubſiſtunt; aliter qui in ipſis veris ſunt, hos nihil retardat quin ferantur & progrediantur abſque limite, nam vera viſa ducunt quocunque pergunt, ac in latos campos, quoniam unumquodvis verum infinitæ extenſionis eſt, & in conjunctione cum multiplicibus aliis. Amplius dixerunt, quod ſapientia Angelorum Intimi Cœli præcipue conſiſtat in eo, quod videant Divina & Cœleſtia in ſingulis objectis, & mirabilia in ſerie plurium; nam omnia quæ apparent coram oculis eorum, correſpondent; ut cum vident palatia & hortos, non moratur intuitio eorum in talibus quæ ante oculos ſunt, ſed vident interiora ex quibus, ita quibus correſpondent, & illa cum omni varietate ſecundum objectorum faciem, ita ſimul innumerabilia in ordine & nexu, quæ tunc ita jucundant mentes eorum, ut videantur auferri a ſe: quod omnia quæ in cœlis apparent, correſpondeant Divinis quæ a Domino apud Angelos, videatur ſupra n: 170 ad 176.

271. Quod Angeli Tertii Cœli tales ſint, eſt quia in amore in Dominum ſunt, & ille Amor aperit interiora quæ mentis ſunt ad tertium gradum, & eſt receptaculum omnium ſapientiæ. Porro ſciendum eſt, quod Angeli Intimi Cœli uſque continue perficiantur ſapientia, & hoc quoque aliter quam Angeli

(d) Quod cœleſtes Angeli innumerabilia ſciant, & immenſum ſapiant præ Angelis ſpiritualibus, n: 2718. Quod Angeli cœleſtes non cogitent & loquantur ex fide prout Angeli ſpirituales, quoniam a Domino in perceptione omnium quæ fidei ſunt. n: 202. 597. 607. 784. 1121. 1387. 1398. 1442. 1919. 7680. 7877. 8780. 9277. 10336. Quod de veris fidei modo dicant ita ita vel non non, at quod angeli ſpirituales ratiocinentur num ita ſit, n: 2715. 3246. 4448. 9166. 10786; explicantur ibi Domini verba, quod *ſermo erit ita ita, non non*, Matth: v: 36.

Angeli Ultimi Cœli: Angeli intimi Cœli Divina Vera non reponunt in memoria, ita nec faciunt ex illis aliquam fcientiam, fed ftatim ut audiunt illa, percipiunt illa, & mittunt in vitam, inde eft quod Divina Vera permaneant apud illos ficut infcripta, quod enim vitæ mandatur, taliter ineft: aliter vero res fe habet cum Angelis Ultimi Cœli, illi Divina Vera primum reponunt in memoria, ac recondunt in fcientia, & inde depromunt illa, & perficiunt intellectum fuum per illa, & abfque perceptione interiore num vera fint, volunt illa, & vitæ mandant; inde illis obfcurum eft refpective. Memoratu dignum eft, quod Angeli Tertii Cœli perficiantur fapientia per auditum, non autem per vifum; illa quæ audiunt ex prædicatione, non intrant in memoriam eorum, fed immediate in perceptionem & voluntatem, & fiunt vitæ; quæ autem Angeli illi vident oculis fuis, ea intrant in memoriam eorum, & de illis ratiocinantur & loquuntur; inde patuit quod via auditus fit illis via fapientiæ; hoc quoque ex correfpondentia, nam auris correfpondet obedientiæ, & obedientia eft vitæ; at oculus correfpondet intelligentiæ, & intelligentia eft doctrinæ (*e*). Status horum Angelorum defcribitur etiam paffim in Verbo; ut apud Jeremiam, "*Indam legem meam menti eorum, & cordi eorum infcribam eam; non docebunt amplius quifquam amicum fuum, & quifquam fratrem fuum, dicendo, cognofcite Jehovam, nam quotquot erunt cognofcent Me, a minimo eorum ad maximum eorum,*" xxxi: 33. 34. Et apud Matthæum, "*Sermo vefter erit ita ita, non non, quod ultra hæc eft, ex malo eft,*" v: 36; quod ex malo fit quod ultra illa, eft quia non ex Domino; nam vera quæ infunt Angelis Tertii Cœli, funt ex Domino, quia in amore in Ipfum funt: Amor in Dominum in illo Cœlo eft velle & facere Divinum Verum, nam Divinum Verum eft Dominus in Cœlo.

272. Quod Angeli tantam fapientiam recipere poffint, ad caufas fupra allatas accedit hæc, quæ etiam in Cœlo primaria eft, quod abfque amore fui fint, nam quantum quis abfque illo amore eft, tantum in Divinis fapere poteft; ille amor eft qui claudit interiora ad Dominum & ad cœlum, & aperit exteriora & ea vertit ad fe; quapropter omnes illi, apud quos ille amor dominatur, in caligine funt quoad illa quæ Cœli funt, utcunque in luce quoad illa quæ mundi funt: Angeli autem viciffim, quia abfque amore illo funt, in luce fapientiæ funt; amores enim cœleftes, in quibus funt, qui funt amor in Dominum, & amor erga proximum, aperiunt interiora, quia illi amores a Domino funt, & in illis e Ipfe Dominus: quod illi amores faciant Cœlum in communi, & forment cœlum apud unumquemvis in particulari, videatur fupra n: 13 ad 19. Quia amores cœleftes aperiunt interiora ad Dominum,

(*e*) De correfpondentia auris & auditus, n: 4652 ad 4660. Quod auris correfpondeat perceptioni & obedientiæ, & quod inde fignificet illas, n: 2542. 3869. 4653. 5017. 7216. 8361. 9311. 9397. 10065. Quod fignificet receptionem veritatum, n: 5471. 5475. 9926. De Correfpondentia oculi & ejus vifus, n: 4403 ad 4421. 4523 ad 4534; quod vifus oculi inde fignificet intelligentiam quæ fidei & quoque fidem, n: 2701. 4410. 4526. 6923. 9051. 10569.

Dominum, ideo etiam omnes Angeli vertunt facies suas ad Dominum, n: 142, in mundo enim spirituali est amor qui vertit interiora cujusvis ad se, & quo vertit interiora etiam vertit faciem, nam facies ibi unum agit cum interioribus, est enim forma externa eorum: quia amor vertit interiora & faciem ad se, ideo etiam conjungit se illis, nam amor est conjunctio spiritualis, ideo quoque communicat sua cum illis; ex illa Conversione, & inde Conjunctione & Communicatione est Angelis sapientia: quod omnis conjunctio in Mundo spirituali sit secundum conversionem, videatur supra n: 255.

273. Angeli continue perficiuntur sapientia *(f)*; sed usque non possunt eo usque perfici in æternum, ut sit aliqua ratio inter sapientiam illorum & Sapientiam Divinam Domini, nam Sapientia Divina Domini est Infinita, & Angelorum finita, & non datur ratio Infiniti & finiti.

274. Quia sapientia perficit Angelos, & facit vitam illorum, ac quia Cœlum cum suis bonis influit apud unumquemvis secundum sapientiam ejus, ideo omnes ibi desiderant illam, & appetunt illam, vix aliter quam sicut homo, qui in fame est, cibum; est quoque scientia, intelligentia, & sapientia, nutritio spiritualis, sicut cibus est nutritio naturalis; correspondent etiam sibi mutuo.

275. Angeli in uno Cœlo, & quoque in una societate cœli, non in simili sapientia sunt, sed in dissimili; in maxima sapientia sunt qui in medio, in minore qui circumcirca usque ad terminos; decrescentia sapientiæ secundum distantias a medio est sicut decrescentia lucis vergentis ad umbram, videatur supra n: 43 & 128: Lux etiam apud illos in simili gradu est, quoniam Lux Cœli est Divina Sapientia, & quisque in luce est secundum receptionem ejus. De Luce Cœli & ejus varia receptione, videatur supra n: 126 ad 132.

De statu Innocentiæ Angelorum in Cœlo.

276. QUID Innocentia, & qualis illa, a paucis scitur in mundo, & prorsus non ab illis qui in malo sunt; apparet quidem coram oculis, & hoc ex facie, loquela, & gestibus, imprimis infantum, sed usque non scitur quid illa, minus quod illa sit in qua Cœlum se recondit apud hominem: ut itaque sciatur, velim ordine progredi, & dicere primum de Innocentia infantiæ, & dein de Innocentia sapientiæ, & tandem de statu Cœli quoad Innocentiam.

277. Innocentia infantiæ seu infantum non est genuina Innocentia, nam solum est in forma externa, & non interna, usque tamen ex illa disci potest, qualis Innocentia est, elucet enim ex illorum facie, & ex aliquibus illorum gestibus, & ex prima illorum loquela, & afficit, quod nempe illis

O 2 non

(f) Quod Angeli in æternum perficiantur, n: 4803. 6648.

non ſit cogitatio interna, nondum enim ſciunt quid bonum & malum, ac verum & falſum ex quibus cogitatio; inde illis non eſt prudentia ex proprio; non propoſitum & deliberatum, ita non finis mali; non illis proprium ex amore ſui & mundi acquiſitum; non ſibi quicquam tribuunt, omnia accepta referunt ſuis parentibus; contenti paucis & puſillis quæ illis dono dantur, lætantur illis; non ſollicitudo illis de victu & amictu, & nulla de futuris; non ſpectant ad mundum, & inde capiunt multa; amant ſuos parentes, ſuam nutricem, & infantes ſocios, cum quibus in innocentia ludunt; ſe patiuntur duci, auſcultant & obediunt; & quia in eo ſtatu ſunt, omnia recipiunt vita, inde illis, præter quod ſciant unde, mores decentes, inde illis loquela, & inde illis initiamentum memoriæ & cogitationis, quibus recipiendis & imbuendis pro medio inſervit ſtatus illorum innocentiæ; ſed hæc Innocentia, ut ſupra dictum eſt, externa eſt, quia ſolum corporis non mentis *(g)*; mens enim eorum nondum formata eſt, nam Mens eſt intellectus & voluntas, & inde cogitatio & affectio. Dictum mihi eſt e Cœlo, quod Infantes præcipue ſub auſpicio Domini ſint, & Influxus ſit e Cœlo intimo, ubi ſtatus innocentiæ eſt; & quod influxus pertranſeat interiora eorum, & quod in pertranſeundo non afficiat illa niſi quam per Innocentiam, & quod inde Innocentia ſiſtatur in facie & in aliquibus geſtibus, & appareat; & quod illa ſit, qua intime afficiuntur parentes, & facit amorem qui vocatur Storge.

278. Innocentia ſapientiæ eſt genuina Innocentia, quia eſt interna, nam eſt ipſius mentis, ita ipſius voluntatis & inde intellectus, & cum in illis eſt innocentia, eſt quoque ſapientia, nam ſapientia eſt illorum; inde dicitur in Cœlo, quod Innocentia habitet in Sapientia, & quod tantum ſapientiæ ſit Angelo, quantum ei Innocentia: quod ita ſit, confirmant per id, quod qui in Innocentiæ ſtatu ſunt, ſibi nihil boni tribuant, ſed accepta ferant & addicent omnia Domino; quod velint duci ab Ipſo, & non a ſemet; quod ament omne quod bonum eſt, & delectentur omni quod verum eſt, quia ſciunt & percipiunt, quod amare bonum, ita velle & facere id, ſit amare Dominum, & amare verum ſit amare proximum; quod vivant contenti ſuis, ſive pauca ſint ſive multa, quia ſciunt quod tantum recipiant quantum conducit, pauca quibus conducit paucum, & multa quibus conducit multum, & quod illi non ſciant quid conducit illis, ſed ſolum Dominus, Cui æterna ſunt omnia quæ providet; inde nec ſunt ſolliciti de futuris, ſollicitudinem de futuris vocant curam pro craſtino, quam dicunt eſſe dolorem ob jacturam aut non receptionem talium quæ non neceſſaria ſunt ad uſus vitæ; cum ſociis nunquam agunt ex fine mali, ſed ex bono, juſto & ſincero, agere ex fine

(g) Quod Innocentia infantum non ſit vera innocentia, ſed quod vera Innocentia habitet in ſapientia, n: 1616. 2305. 2306. 3495. 4563. 4797. 5608. 9301. 10021. Quod bonum infantiæ non ſit bonum ſpirituale, ſed quod fiat per implantationem veri, n: 3504. Quod tamen bonum infantiæ ſit medium per quod implantatur intelligentia, n: 1616. 3183. 9301. 10110. Quod homo abſque bono innocentiæ in infantia foret ferus, n: 3494, quod quicquid imbuitur in infantia, appareat naturale, n: 3494.

fine mali vocant aftum, quem fugiunt ficut venenum ferpentis, quoniam eft prorfus contra innocentiam: quia nihil plus amant quam duci a Domino, & quia Ipfi accepta ferunt omnia, ideo remoti funt a fuo proprio, & quantum remoti a fuo proprio funt, tantum influit Dominus; inde eft, quod quæ audiunt ab Ipfo, five fit medio Verbo, five medio Prædicatione, non reponant in memoria, fed ftatim obediant, hoc eft, velint & faciant, voluntas eft ipfa illorum memoria: illi utplurimum fimplices in externa forma apparent, fed fapientes & prudentes in interna funt; illi funt qui intelliguntur a Domino, "*Eftote prudentes ficut ferpentes, & fimplices ficut columbæ,*" Matth: x: 16, talis eft Innocentia, quæ vocatur Innocentia fapientiæ. Quia Innocentia nihil boni fibi tribuit, fed omne bonum addicat Domino, & quia fic amat duci a Domino, & inde eft receptio omnis boni & veri, ex quibus fapientia, ideo homo ita creatus eft, ut, cum eft infans, fit in Innocentia fed externa, at cum fit fenex fit in innocentia interna, ut per illam in hanc & ex hac in illam veniat; quare etiam homo, cum fit fenex, etiam decrefcit corpore, & fit e novo ficut infans, fed ut infans fapiens, ita angelus, nam infans fapiens in eminenti fenfu eft angelus: inde eft, quod in Verbo Infans fignificet Innocentem, & Senex fapientem in quo Innocentia *(b)*.

279. Similiter fit cum omni qui regeneratur, Regeneratio eft renafcentia quoad fpiritualem hominem; is primum introducitur in Innocentiam infantiæ, quæ eft quod nihil veri fciat & boni poffit ex fe, fed folum ex Domino; & quod defideret & appetat illa ex caufa folum quia eft verum & quia eft bonum; dantur etiam illa a Domino, ficut progreditur ætate; ducitur, ille primum in fcientiam illorum, dein a fcientia in intelligentiam, & demum ab intelligentia in fapientiam, femper comitante innocentia, quæ eft, ut dictum eft, quod nihil veri fciat & nihil boni poffit ex fe fed ex Domino; abfque hac fide & ejus perceptione nemo aliquid Cœli recipere poteft; in eo præcipue confiftit Innocentia fapientiæ.

280. Quia Innocentia eft duci a Domino, & non a femet, inde omnes qui in Cœlo funt in innocentia funt, nam omnes, qui ibi, amant duci a Domino; fciunt enim quod ducere feipfum fit duci a proprio, & proprium eft amare femet, & qui amat femet non patitur duci ab alio: inde eft, quod quantum Angelus in innocentia eft, tantum in Cœlo fit, hoc eft, tantum in Divino Bono ac Divino Vero, nam effe in his eft in Cœlo: diftingvuntur ideo Cœli fecundum Innocentiam; illi qui in Cœlo ultimo feu primo funt, in innocentia primi feu ultimi gradus funt; illi qui in Cœlo medio feu fecundo funt, in innocentia fecundi feu medii gradus funt; qui autem in Cœlo intimo feu tertio funt, in innocentia tertii feu intimi gradus funt; hi ideo funt

(b) Quod per Infantes in Verbo fignificetur Innocentia, n: 5608: & quoque per lactentes, n: 3183. Quod per fenem fignificetur fapiens, & in fenfu abftracto fapientia, n: 3183. 6523. Quod homo ita creatus fit, ut quantum vergit ad fenectam, fiat ficut infans, ac ut tunc innocentia fit in fapientia, ac ut homo in eo ftatu tranfeat in cœlum, & fiat Angelus, n: 3183. 5608.

sunt ipsæ Innocentiæ Cœli, nam præ cæteris amant duci a Domino, sicut infantes a suo Patre; quare etiam recipiunt Divinum Verum, quod vel immediate a Domino, vel mediate per Verbum ac per prædicationes, audiunt, statim voluntate & faciunt illud, & sic mandant vitæ; inde illis tanta sapientia præ Angelis inferiorum cœlorum, videatur n: 270. 271: quia illi Angeli tales sunt, ideo sunt proximi Domino, a Quo illis est Innocentia, & quoque sunt separati a proprio, adeo ut vivant quasi in Domino: illi apparent simplices in externa forma, ac coram oculis angelorum inferiorum Cœlorum sicut Infantes, ita parvuli; & quoque sicut qui non multum sapiunt, tametsi sapientissimi Angelorum Cœli sunt; norunt enim quod illis nihil sapientiæ sit ex se, & quod sapere sit id agnoscere, tum quod sciunt sit quasi nihil respective ad id quod non sciunt; id scire, agnoscere & percipere dicunt esse primum gradum ad sapientiam; sunt etiam illi Angeli nudi, quoniam nuditas correspondet Innocentiæ *(i)*.

281. De Innocentia multum loquutus sum cum Angelis, & informatus, quod Innocentia sit Esse omnis boni, & inde quod bonum tantum sit bonum quantum in illo est innocentia, consequenter quod sapientia tantum sit sapientia quantum ducit ab innocentia, similiter amor, charitas, & fides *(k)*; & quod inde sit, quod nemo intrare possit cœlum, nisi ei innocentia sit; & quod id sit, quod intelligitur a Domino, "*Sinite infantes venire ad Me, ne prohibete eos, talium enim est Regnum Cœlorum: amen dico vobis, quicunque non receperit Regnum Cœlorum ut Infans, non ingredietur in illud*," Marc: x: 14. 15. Luc: xviii: 16. 17; per Infantes ibi, ut quoque alibi in Verbo, intelliguntur Innocentes *(h)*; Innocentiæ status etiam describitur a Domino Matth: vi: 24 ad 25, sed per meras correspondentias: causa quod bonum sit bonum quantum in eo est innocentia, est quia omne bonum est a Domino, & innocentia est velle duci a Domino. Informatus etiam sum, quod verum non conjungi possit bono ac bonum vero, nisi media innocentia; inde quoque est, quod Angelus non sit Angelus Cœli, nisi in illo innocentia sit, nam cœlum non est in aliquo priusquam in illo conjunctum est verum bono, inde conjunctio veri & boni vocatur conjugium cœleste, & conjugium cœleste est Cœlum. Informatus etiam sum, quod amor vere conjugialis ducat suam existentiam ex innocentia, quia ex conjunctione boni & veri, in qua sunt binæ mentes, nempe mariti & uxoris, quæ conjunctio cum descendit, sistitur sub specie amoris conjugialis; nam conjuges, sicut mentes eorum, se mutuo

(i) Quod omnes in intimo Cœlo sint Innocentiæ, n: 154. 2736. 3887. Et quod ideo appareant aliis ut Infantes, n: 154. Quod etiam sint nudi, n: 165. 8375. 9960. Quod nuditas sit innocentiæ, n: 165. 8375. Quod mos sit spiritibus testandi innocentiam per extrahere vestes & se sistere nudos, n: 8375. 9960.

(k) Quod omne bonum amoris & verum fidei in se habere debeat innocentiam, ut sit bonum & verum, n: 2526. 2780. 3111. 3994. 6013. 7840. 9262. 10134. Quod Innocentia sit essentiale boni & veri, n: 2780. 7840. Quod nemo in Cœlum admittatur nisi ei sit aliquid innocentiæ, n: 4797.

mutuo amant: inde est lusus sicut infantiæ & sicut innocentiæ in amore conjugiali *(l)*.

282. Quia Innocentia est ipsum Esse boni apud Angelos Cœli, patet quod Divinum Bonum procedens a Domino sit ipsa Innocentia, nam id Bonum est quod influit apud Angelos, & afficit illorum intima, ac disponit & adaptat ad recipiendum omne bonum cœli; similiter fit apud Infantes, quorum interiora per transfluxum Innocentiæ a Domino non modo formantur, sed etiam continue adaptantur & disponuntur ad recipiendum bonum amoris cœlestis, quoniam bonum innocentiæ ab intimo agit, est enim, ut dictum est, Esse omnis boni: ex his constare potest, quod omnis Innocentia sit a Domino: inde est, quod Dominus in Verbo dicatur Agnus, nam Agnus significat Innocentiam *(m)*. Quia Innocentia est intimum in omni bono cœli, ideo quoque illa ita afficit mentes, ut qui illam sentit, quod fit appropinquante Angelo intimi Cœli, videatur sibi non sui juris esse, & inde tali jucundo affici & quasi auferri, ut appareat omne jucundum mundi nihil esse respective: ex apperceptione ejus hoc loquor.

283. Omnes qui in bono Innocentiæ sunt, afficiuntur innocentia, & quantum quis in illo bono est, tantum afficitur: at qui non in bono innocentiæ sunt, non afficiuntur illa; quapropter omnes illi qui in Inferno sunt, prorsus contra Innocentiam sunt; nec sciunt quid Innocentia; imo tales sunt, ut quantum quis innocens, tantum flagrent ei damnum inferre; inde est, quod non sustineant videre Infantes, ut primum vident, incenduntur crudeli cupidine nocendi. Ex eo patuit, quod Proprium hominis, & inde Amor sui, sit contra Innocentiam, nam omnes qui in Inferno sunt, in proprio sunt & inde in amore sui *(n)*.

(l) Quod amor vere conjugialis sit innocentia, n: 2736. Quod amor conjugialis sit velle quod alter, ita mutuo & vicissim, n: 2731. Quod qui in amore conjugiali sunt, in intimis vitæ cohabitent, n: 2732. Quod sit unio duarum mentium, & sic ut ex amore unum sint, n: 10168. 10169. Quod amor vere conjugialis ducat originem & essentiam ex conjugio boni & veri, n: 2728. 2729. De spiritibus Angelicis qui perceptionem habent, num sit conjugiale, ex idea conjunctionis boni & veri, n: 10756. Quod amor conjugialis se prorsus similiter habeat, sicut conjunctio boni & veri, n: 1094. 2173. 2429. 2503. 3101. 3102. 3155. 3179. 3180. 4358. 5407. 5835. 9206. 9207. 9495. 9637. Quod ideo in Verbo per Conjugium intelligatur conjugium boni & veri, quale est in cœlo, & quale erit in Ecclesia, n: 3132. 4434. 4834.

(m) Quod Agnus in Verbo significet innocentiam & ejus bonum, n: 3994. 10132.

(n) Quod Proprium hominis sit se amare præ Deo, & mundum pro Cœlo, & nihili facere proximum respective ad se, ita quod sit amor sui & mundi, n: 694. 731. 4317. 5660. Quod mali sint prorsus contra Innocentiam, usque ut non sufferant præsentiam ejus, n: 2126.

De ſtatu Pacis in Cœlo.

284. QUI non in Pace Cœli fuerat, non percipere poteſt quid Pax in qua ſunt Angeli; homo etiam, quamdiu in corpore eſt, non poteſt recipere Pacem cœli, ita non percipere illam, quia hominis perceptio eſt in naturali: is, ut percipiat, debet talis eſſe, ut quoad cogitationem poſſit elevari & abduci a corpore, & ſiſti in ſpiritu, & tunc eſſe cum Angelis: quia ita mihi percepta eſt Pax cœli, poſſum deſcribere illam, aſt non vocibus qualis eſt in ſe, quia voces humanæ non adæquatæ ſunt, ſed modo vocibus qualis eſt comparative ad illam requiem animi, quæ eſt illis qui contenti ſunt in Deo.

285. Sunt duo intima Cœli, nempe Innocentia & Pax; intima dicuntur quia immediate procedunt a Domino; Innocentia eſt ex qua omne bonum Cœli, & Pax eſt ex qua omne jucundum boni; omne bonum ſuum jucundum habet; utrumque tam bonum quam jucundum eſt amoris, nam quod amatur hoc bonum dicitur, & quoque ut jucundum percipitur; inde ſequitur, quod duo illa Intima, quæ ſunt Innocentia & Pax, ex Divino amore Domini procedant, & afficiant Angelos ab intimo. Quod Innocentia ſit intimum boni, videatur in Articulo mox præcedente, ubi de ſtatu Innocentiæ Angelorum Cœli actum eſt; quod autem Pax ſit intimum jucundi ex bono innocentiæ, nunc explicabitur.

286. Unde Pax primum dicetur; Divina Pax eſt in Domino, exiſtens ex unione Ipſius Divini ac Divini Humani in Ipſo; Divinum Pacis in Cœlo eſt a Domino, exiſtens ex conjunctione Ipſius cum Angelis Cœli, & in particulari ex conjunctione boni & veri apud unumquemvis Angelum; hæ ſunt origines Pacis: ex quibus conſtare poteſt, quod Pax in Cœlis ſit Divinum intime afficiens beatitudine omne bonum ibi, ita ex qua omne gaudium cœli; & quod ſit in ſua eſſentia Divinum gaudium Divini amoris Domini ex conjunctione Ipſius cum Cœlo, & cum unoquovis ibi; hoc gaudium perceptum a Domino in Angelis, & ab Angelis a Domino, eſt Pax: inde per derivationem eſt Angelis omne beatum, jucundum, & felix, ſeu id quod vocatur gaudium cœleſte *(o)*.

287. Quia inde ſunt origines Pacis, ideo Dominus vocatur Princeps pacis, & dicit quod ab Ipſo pax, & in Ipſo pax; tum Angeli dicuntur Angeli pacis, & Cœlum habitaculum pacis, ut in his ſequentibus locis, "*Puer natus eſt nobis, Filius datus eſt nobis, ſuper Cujus humero Principatus, & vocabitur*

(o) Quod per Pacem in ſupremo ſenſu intelligatur Dominus, quia ab Ipſo Pax, & in ſenſu interno Cœlum, quia ibi in ſtatus pacis, e: 3780. 4681. Quod Pax in cœlis ſit Divinum intime afficiens beatitudine omne bonum & verum ibi, & quod ſit incomprehenſibilis homini, n: 92. 3780. 5662. 8455. 8665. Quod Divina Pax ſit in bono, non autem in vero abſque bono, n: 8722.

cabitur Nomen Ipsius Mirabilis, Consiliarius, Deus, Heros, Pater æternitatis, PRINCEPS PACIS; *multiplicanti principatum &* PACEM *non erit finis,*" Esa: IX: 5. 6. *Jesus dixit,* PACEM *relinquo vobis,* PACEM *meam do vobis, non sicut mundus dat, Ego do vobis,*" Joh: XIV: 27. *Hæc loquutus sum vobis, ut in Me* PACEM *habeatis,*" Joh: XVI: 33. *Tollet Jehovah facies suas ad te, & dabit tibi* PACEM," Num: VI: 26. ANGELI PACIS *amare flent, vastatæ sunt semitæ,*" Esai: XXXIII: 7. 8. *Erit opus justitiæ* PAX; *& habitabit populus meus in* HABITACULO PACIS," Esai: XXXII: 17. 18. Quod sit Pax Divina & cœlestis, quæ per Pacem in Verbo intelligitur, constare etiam potest ex aliis locis, ubi nominatur, ut Esai: LII: 7. Cap: LIV: 10. Cap: LIX: 8. Jerem: XVI: 5. Cap: XXV: 37. Cap: XXIX: 11. Hagg: II: 9. Sachar: VIII: 12. Psalm: XXXVII: 37, & alibi. Quia Pax significat Dominum & Cœlum, & quoque Cœleste gaudium, & jucundum boni, ideo salutationes antiquis temporibus fuerunt, & inde quoque hodie sunt, *Pax vobiscum*; quod etiam Dominus confirmavit dicendo ad discipulos quos emisit, "*Quam domum intraveritis, primum dicite* PAX *domui huic*; *& si fuerit ibi filius* PACIS, *requiescet super illo* PAX *vestra,*" Luc: X: 5. 6; & quoque Ipse Dominus, cum apparuit Apostolis dixit, PAX *vobiscum,* Joh: XX: 19. 21. 26. Status pacis etiam intelligitur in Verbo per quod *Jehovah* dicitur *odoratus odorem quietis,* ut Exod: XXIX: 18. 25. 41. Levit: I: 9. 13. 17. Cap: II: 2. 9. Cap: VI: 8. 14. Cap: XXIII: 12. 13. 18. Num: XV: 3. 7. 13. Cap: XXVIII: 6. 8. 13. Cap: XXIX: 2. 6. 8. 13. 36, per Odorem quietis in sensu cœlesti significatur perceptio pacis *(p)*. Quoniam Pax significat unionem Ipsius Divini ac Divini Humani in Domino, ac conjunctionem Domini cum Cœlo & cum Ecclesia, ac cum omnibus in Cœlo, & quoque in Ecclesia qui recipiunt Ipsum, ideo in recordationem eorum Sabbathum institutum est, ac nominatum a Quiete seu Pace, ac sanctissimum Ecclesiæ Repræsentativum fuit, ac ideo Dominus se vocavit Dominum Sabbathi, Matth: XII: 8. Marc: II: 27. 28. Luc: VI: 5 *(q)*.

288. Pax Cœli quia est Divinum beatitudine intime afficiens ipsum bonum quod apud Angelos, non venit ad manifestam eorum perceptionem, nisi quam per jucunditatem cordis cum in bono suæ vitæ sunt, & per amœnitatem

(p) Quod odor in Verbo significet perceptivum grati vel ingrati secundum quale amoris & fidei de quo dicitur, n: 3577. 4626. 4628. 4748. 5021. 10292. Quod odor quietis, ubi de Jehovah, sit perceptivum pacis, n: 925. 10054. Quod ideo thura, suffimenta, odores in oleis & unguentis, facta sint repræsentativa, n: 925. 4748. 5621. 10177.

(q) Quod sabbathum in supremo sensu significaverit Unionem Ipsius Divini ac Divini Humani in Domino, in sensu interno conjunctionem Divini Humani Domini cum Cœlo & cum Ecclesia, in genere conjunctionem boni & veri, ita conjugium cœleste, n: 8495. 10356. 10730. Inde quod Quies die sabbathi significaverit statum illius Unionis, quia tunc Domino Quies, & per id Pax & Salus in cœlis & in terris, & in sensu respectivo conjunctionem Domini cum homine, quia tunc ei Pax & salus, n: 8494. 8510. 10360. 10367. 10370. 10374. 10668. 10730.

tem cum audiunt verum concordans bono suo, ac per hilaritatem mentis cum percipiunt conjunctionem eorum, inde tamen influit in omnia vitæ illorum acta & cogitata, & ibi sistit se ut gaudium, etiam in externa specie. Sed Pax quoad suum quale & quantum differt in Cœlis secundum innocentiam eorum qui ibi, quoniam innocentia & pax pari passu ambulant, nam ut supra dictum est, Innocentia est ex qua omne bonum cœli, & pax ex qua omne jucundum illius boni: inde constare potest, quod similia quæ de statu Innocentiæ in Cœlis in superiori Articulo dicta sunt, etiam de statu Pacis hic dici queant, quoniam Innocentia & Pax conjunctæ sunt sicut bonum & ejus jucundum, bonum enim sentitur per suum jucundum, & jucundum cognoscitur ex suo bono: quia ita est, patet, quod Angeli intimi seu tertii cœli in tertio seu intimo gradu pacis sint, quia in tertio seu intimo gradu innocentiæ sunt; & quod angeli inferiorum cœlorum in minore gradu pacis sint, quia in minore gradu innocentiæ, videatur supra n: 280. Quod Innocentia & Pax simul sint, sicut bonum & ejus jucundum, videri potest apud infantes, qui quia in innocentia sunt etiam in pace sunt; & quia in pace, ideo omnia apud illos plena lusus sunt; sed pax apud infantes est pax externa, pax autem interna sicut innocentia interna non datur nisi in sapientia, & quia in sapientia, datur in conjunctione boni & veri, nam inde sapientia. Datur etiam Pax cœlestis seu angelica apud homines, qui in sapientia sunt ex conjunctione boni & veri, & qui inde se percipiunt contentos in Deo, ast illa, quamdiu in mundo vivunt, recondita latet in eorum interioribus, sed revelatur cum relinquunt corpus, & intrant cœlum, nam tunc interiora aperiuntur.

289. Quia Divina Pax existit ex conjunctione Domini cum Cœlo, & in specie apud unumquemvis Angelum ex conjunctione boni & veri, ideo Angeli, quando in statu amoris sunt, in statu pacis sunt, nam tunc apud illos conjungitur bonum vero; quod Angelorum status per vices mutentur, videatur supra n: 154 ad 160. Similiter fit cum homine qui regeneratur, quando apud illum conjunctio boni & veri existit, quod fit imprimis post tentationes, tunc in statum jucundi ex Pace cœlesti venit *(r)*. Pax illa comparative se habet sicut mane seu aurora tempore veris, quo tempore, exacta nocte, ab exortu solis omnia telluris incipiunt e novo vivere, ac odor vegetativus circumspargi ex rore qui e cœlo descendit, & quoque media temperie verna dat fertilitatem humo, & quoque indit amœnitatem mentibus humanis; & hoc ideo, quia mane seu aurora tempore veris correspondet statui pacis angelorum in cœlo, videatur n: 155 *(s)*.

290. Loquutus etiam sum cum Angelis de Pace, & dixi, quod in mundo dicatur Pax, cum cessant bella & hostilitates inter Regna, & cum cessant inimicitiæ

(r) Quod conjunctio boni & veri apud hominem qui regeneratur fiat in statu pacis, n: 3696. 8517.

(s) Quod status pacis in Cœlis se habeat sicut status auroræ & veris in terris, n: 1726. 2780. 5662.

micitiæ & discordiæ inter homines, & quod credatur quod Pax interna sit requies animi ex remotis curis, & præcipue tranquillitas & jucunditas ex successu rerum; sed Angeli dixerunt, quod quies animi, & tranquillitas & jucunditas ex remotis curis & ex successu rerum appareant ut Pacis, sed quod non sint Pacis nisi quam apud illos qui in bono cœlesti sunt, quoniam Pax non datur quam in illo bono, influit enim Pax a Domino in intimum eorum, & ab intimo eorum descendit & defluit in inferiora eorum, & sistit requiem mentis, tranquillitatem animi, & gaudium ex illis: apud illos autem qui in malo sunt non datur Pax (*t*); apparet quidem sicut quies, tranquillitas & jucunditas, quando illis succedit ex voto, sed est externa & nulla interna, interius enim flagrant inimicitiæ, odia, vindictæ, sævitiæ, & plures cupiditates malæ, in quas etiam animus eorum fertur, ut primum aliquem vident qui sibi non favet, ac erumpit quando non timor; & quod inde sit quod jucunditas eorum habitet in insania, sed illorum qui in bono sunt in sapientia; discrimen est sicut inter Infernum & inter Cœlum.

De Conjunctione Cœli cum Humano Genere.

291. NOtum est in Ecclesia, quod omne bonum sit a Deo, & nihil ab homine, & quod ideo nemo sibi aliquod bonum oporteat addicare ut suum; & quoque notum est, quod malum sit a diabolo; inde est, quod illi qui ex doctrina Ecclesiæ loquuntur, dicant de illis qui bene agunt & quoque de illis qui pie loquuntur & prædicant, quod ducti sint a Deo, contrarium autem de illis qui male agunt ac impie loquuntur: hæc ita non possunt esse, nisi homini conjunctio sit cum Cœlo, & conjunctio cum Inferno; & nisi conjunctiones illæ sint cum ejus voluntate & cum ejus intellectu, nam ex illis corpus agit & os loquitur: qualis illa conjunctio est, nunc dicetur.

292. Apud unumquemvis hominem sunt Spiritus boni & sunt Spiritus mali, per Spiritus bonos fit homini conjunctio cum Cœlo, & per Spiritus malos cum Inferno: Spiritus illi sunt in Mundo spirituum, qui est medius inter Cœlum & Infernum, de quo Mundo in specie agetur in sequentibus. Spiritus illi cum ad hominem veniunt, intrant in omnem ejus memoriam, & inde in omnem ejus cogitationem, Spiritus mali in illa memoriæ & cogitationis quæ mala sunt, Spiritus autem boni in illa memoriæ & cogitationis quæ bona sunt. Spiritus prorsus non sciunt quod apud hominem sint, sed cum ibi sunt, credunt quod omnia quæ memoriæ & cogitationis hominis sunt, sua sint; nec vident hominem, quia illa quæ in Mundo nostro solari sunt,

3 non

(*t*) Quod cupiditates, quæ sunt amoris sui & mundi, prorsus tollant pacem, n: 3170. 5662. Quod quidam ponant pacem in irrequie, ac in talibus quæ sunt contraria paci, n: 5662. Quod non detur Pax, nisi cupiditates mali sublatæ sint, n: 5662.

non cadunt in visum eorum *(u)*: Quam maxime cavetur a Domino, ne Spiritus sciant quod apud hominem sint; si enim scirent, loquerentur cum illo, & tunc Spiritus mali illum perderent, nam mali Spiritus, quia conjuncti sunt cum Inferno, nihil plus cupiunt, quam perdere hominem, non solum quoad animam, hoc est, quoad fidem & amorem, sed etiam quoad corpus; aliter fit cum non loquuntur cum homine, tunc nec sciunt quod ex illo sint quæ cogitant, & quoque quæ inter se loquuntur, nam inter se loquuntur etiam ex homine, sed credunt quod sua sint, & quisque sua æstimat & amat, ita spiritus tenentur ad amandum & æstimandum hominem, tametsi id non sciunt. Quod talis conjunctio spirituum cum homine sit, ex plurium annorum continua experientia tam notum mihi factum est, ut nihil notius.

293. Quod Spiritus, qui communicant cum Inferno, etiam homini sint adjuncti, est quia homo nascitur in omnis generis mala, & inde prima ejus vita non est nisi quam ex illis, quapropter nisi homini adjuncti forent tales spiritus qualis ille est, non potest vivere, imo nec potest abduci a suis malis, & reformari; quare tenetur in sua vita per malos spiritus, & detinetur ab illa per bonos spiritus; per utrosque etiam est in æquilibrio; & quia est in æquilibrio, est in suo libero, & potest abduci a malis, & flecti ad bonum, & quoque ei implantari bonum, quod nequaquam fieri potest nisi in libero sit, nec liberum ei dari, nisi spiritus ab Inferno ab una parte agant, & spiritus e cœlo ab altera, ac homo sit in medio. Ostensum etiam est, quod homini, quantum ex hæreditario & inde ex se, nulla vita foret, si non liceret ei in malo esse, & quoque nulla si non in libero, tum quod cogi non possit ad bonum, & quod coactum non inhæreat; ut & quod bonum quod homo recipit in libero, implantetur ejus voluntati, & fiat sicut ejus proprium *(x)*; & quod inde sit, quod homini sit communicatio cum Inferno, & communicatio cum Cœlo.

294. Qualis communicatio Cœli est cum Spiritibus bonis, & qualis communicatio Inferni cum spiritibus malis, & inde qualis est conjunctio Cœli & Inferni cum homine, etiam dicetur: omnes Spiritus, qui in Mundo spi-

3 rituum

(u) Quod apud unumquemvis hominem sint Angeli & Spiritus, & quod per illos homini communicatio sit cum mundo spirituali, n: 697. 2796. 2886. 2887. 4047. 4048. 5846 ad 5866. 5976 ad 5993. Quod homo absque spiritibus apud se non vivere possit, n: 5993. Quod homo non appareat spiritibus, sicut nec spiritus homini, n: 5885. Quod spiritus nihil possint videre quod in mundo nostro solari apud hominem, solum apud illum cum quo loquuntur, n: 1880.

(x) Quod omne liberum sit amoris & affectionis, quoniam quod homo amat hoc libere facit, n: 2870. 3158. 8907. 8990. 9585. 9591. Quia liberum est amoris, quod sit vitæ ejus, n: 2873. Quod nihil appareat ut proprium nisi quod ex libero, n: 2880. Quod liberum homini esse debeat, ut possit reformari, n: 1937. 1947. 2876. 2881. 3145. 3146. 3158. 4031. 8700. Quod alioquin amor boni & veri non implantari possit homini, & appropriari apparenter sicut suus, n: 2877. 2879. 2880. 2888. 8700. Quod nihil conjungatur homini quod sit ex coacto, n: 2875. 8700. si homo ex coacto reformari posset, quod omnes reformarentur, n: 2881. Quod coactum in reformatione sit damnosum, n: 4031. status coacti quinam, n: 8392.

rituum sunt, communicationem habent cum Cœlo aut cum Inferno, mali cum Inferno & boni cum Cœlo: Cœlum in Societates est distinctum, similiter Infernum; unusquisque Spiritus ad aliquam Societatem pertinet, & quoque subsistit ex influxu inde, ita cum illa unum agit: inde est, quod sicut homo est conjunctus cum spiritibus, ita sit conjunctus cum Cœlo aut cum Inferno, & quidem cum illa societate ibi, in qua est quoad suam affectionem seu quoad suum amorem; nam omnes societates cœli distinctæ sunt secundum affectiones boni & veri; & omnes societates Inferni secundum affectiones mali & falsi: de Societatibus Cœli videatur supra n: 41 ad 45, tum n: 148 ad 151.

295. Tales spiritus homini adjuncti sunt, qualis ipse est quoad affectionem vel quoad amorem, sed boni Spiritus ei adjunguntur a Domino, at mali arcessuntur ab ipso homine; verum mutantur Spiritus apud hominem secundum mutationes ejus affectionum, inde alii ei spiritus sunt in infantia, alii in pueritia, alii in adolescentia & juventute, & alii in senectute; in infantia adsunt spiritus qui in innocentia sunt, ita qui communicant cum Cœlo innocentiæ, quod est cœlum intimum seu tertium; in pueritia adsunt spiritus qui in affectione sciendi sunt, ita qui communicant cum Cœlo ultimo seu primo; in adolescentia & juventute adsunt qui in affectione veri & boni sunt, & inde in intelligentia, ita qui communicant cum Cœlo secundo seu medio; in senectute autem adsunt spiritus qui in sapientia & innocentia sunt, ita qui communicant cum Cœlo intimo seu tertio: sed hæc adjunctio fit a Domino apud illos qui reformari ac regenerari possunt: aliter autem apud illos qui non reformari seu regenerari possunt; his quoque spiritus boni adjuncti sunt, ut per illos detineantur a malo quantum possibile est; sed immediata eorum conjunctio est cum malis spiritibus qui communicant cum Inferno, unde eis tales sunt, quales ipsi homines sunt; si amantes sui, vel amantes lucri, vel amantes vindictæ, vel amantes adulterii sunt, spiritus similes adsunt, & in eorum affectionibus malis quasi habitant; & illi, quantum homo non arceri potest a malo per bonos spiritus, tantum accendunt illum, & quantum affectio regnat tantum adhærent nec recedunt. Ita homo malus conjunctus est inferno, & homo bonus conjunctus est cœlo.

296. Quod homo regatur per spiritus a Domino, est quia non in ordine Cœli est, nascitur enim in mala quæ inferni sunt, ita prorsus contra Divinum ordinem, quapropter redigendus est in ordinem, & non redigi potest nisi mediate per spiritus; aliter foret si homo nasceretur in bonum quod est secundum ordinem Cœli, tunc non regeretur a Domino per spiritus, sed per ipsum ordinem, ita per influxum communem. Per hunc influxum regitur homo quoad illa quæ procedunt a cogitatione & voluntate in actum, ita quoad loquelas & quoad actiones, nam hæ & illæ fluunt secundum ordinem naturalem, cum quibus ideo spiritus qui adjuncti sunt homini nihil commune habent. Per influxum communem e mundo spirituali etiam reguntur animalia, quia hæc in ordine suæ vitæ sunt, nec illum potuerunt pervertere & destruere,

destruere, quia illis non rationale (y). Quale discrimen inter homines & inter bestias, videatur supra n: 39.

297. Quod porro conjunctionem Cœli cum Humano genere concernit, sciendum est quod Ipse Dominus influat apud unumquemvis hominem secundum ordinem cœli, tam in intima ejus quam in ultima ejus, & disponat illum ad recipiendum cœlum, & regat ultima ejus ab intimis ejus & simul intima ab ultimis ejus, & sic contineat omnia & singula apud illum in nexu; hic Influxus Domini vocatur Influxus immediatus, alter vero Influxus, qui fit per spiritus, vocatur Influxus mediatus, hic subsistit per illum: Influxus immediatus, qui est Ipsius Domini, est ex Divino Humano Ipsius, & est in voluntatem hominis & per voluntatem in intellectum ejus, ita in bonum hominis, & per bonum in verum ejus, seu quod idem, in amorem & per amorem in fidem ejus, non autem vicissim, minus in fidem absque amore, aut in verum absque bono, aut in intellectum qui non est ex voluntate. Divinus ille Influxus est perpetuus, & recipitur in bono apud bonos, non autem apud malos, apud hos vel rejicitur, vel suffocatur, vel pervertitur, inde his vita mala est quæ in spirituali sensu est mors (z).

298. Spiritus qui apud hominem tam qui conjuncti cœlo sunt quam qui conjuncti inferno, nusquam influunt ex sua memoria & inde cogitatione apud hominem, nam si influerent ex sua cogitatione, homo non aliter sciret quam quod quæ illorum sunt, sua forent, videatur supra n: 256; sed usque per illos influit apud hominem e Cœlo affectio quæ est amoris boni & veri, & ex inferno affectio quæ est amoris mali & falsi, quantum itaque hominis affectio concordat cum illa quæ influit, tantum recipitur ab illo in sua cogitatione, nam interior cogitatio hominis est prorsus secundum ejus affectionem seu

(y) Quod discrimen inter homines & bestias sit, quod homines possint elevari a Domino ad Se, & cogitare de Divino, amare Illud, sic conjungi Domino, inde eis vita æterna, secus autem bestiæ, n: 4525. 6323. 9231. Quod bestiæ sint in ordine suæ vitæ, & quod ideo nascantur in convenientia suæ naturæ, non autem homo, qui ideo per intellectualia in ordinem vitæ introducendus est, n: 637. 5850. 6323. Quod secundum communem influxum cadat cogitatio in loquelam & voluntas in gestus apud hominem, n: 5862. 5990. 6192. 6211. De communi influxu mundi spiritualis in vitas bestiarum, n: 1633. 3646.

(z) Quod Influxus sit immediatus a Domino, & quoque mediatus per mundum spiritualem, n: 6063. 6307. 6472. 9682. 9683. Quod Influxus Domini immediatus sit in omnium singularissima, n: 6058. 6474 ad 6478. 8717. 8728. Quod Dominus influat in prima & simul ultima, quomodo, n: 5147. 5150. 6473. 7004. 7007. 7270. Quod influxus Domini sit in bonum apud hominem, & per bonum in verum, & non vicissim, n: 5482. 5649. 6027. 8685. 8701. 10153. Quod vita quæ influit a Domino varietur secundum statum hominis, & secundum receptionem, n: 2069. 5986. 6472. 7343. Quod apud malos, bonum, quod influit a Domino, vertatur in malum, & verum in falsum, ab experientia, n: 3643. 4632. Quod tantum recipiatur bonum & inde verum, quod continue influit a Domino, quantum non obstat malum & inde falsum, n: 2411. 3142. 3147. 5828.

ſeu amorem; quantum autem non concordat, tantum non recipitur: inde patet, quia non infertur cogitatio apud hominem per ſpiritus, ſed ſolum affectio boni & affectio mali, quod homini ſit electio, quia liberum, ita quod poſſit cogitatione recipere bonum & rejicere malum, nam ſcit quid bonum & quid malum ex Verbo; quod recipit cogitatione ex affectione, hoc etiam appropriatur ei, quod autem non recipit cogitatione ex affectione, hoc non appropriatur ei: ex his conſtare poteſt qualis eſt influxus boni e Cœlo, ac influxus mali ex inferno apud hominem.

299. Datum etiam eſt ſcire, unde homini anxietas, dolor animi ac triſtitia interior quæ Melancholia vocatur: ſunt Spiritus qui nondum in conjunctione cum Inferno ſunt, quia adhuc in primo ſuo ſtatu, de quibus in ſequentibus, ubi de Mundo ſpirituum, dicetur, illi amant indigeſta & maligna, qualia ſunt ſordeſcentium ciborum in Ventriculo, quapropter adſunt ubi talia apud hominem, quia illa iis ſunt jucunda, ac inter ſe ex ſua affectione mala ibi loquuntur; affectio loquelæ eorum influit inde apud hominem, quæ affectio ſi contraria eſt affectioni hominis, fit ei triſtitia & anxietas melancholica, ſi autem convenit, fit ei lætitia & hilaritas: illi ſpiritus juxta ventriculum apparent, quidam ad ſiniſtrum ejus, quidam ad dextrum ejus, quidam inferius quidam ſuperius, etiam propius & remotius, ita varie ſecundum affectiones in quibus ſunt: quod inde anxietas animi ſit, ex pluri experientia ſcire & confirmari datum eſt, vidi illos, audivi illos, ſenſi anxietates ab illis ſubortas, loquutus ſum cum illis, abacti ſunt & ceſſavit anxietas, redierunt & rediit anxietas, & appercepi incrementum & decrementum ejus ſecundum eorum appropinquationem & remotionem: inde patuit mihi, unde eſt, quod quidam, qui non ſciunt quid conſcientia ex eo quod non ſit illis conſcientia, adſcribant ejus dolorem ventriculo *(aa)*.

300. Conjunctio Cœli cum homine, non eſt ſicut conjunctio hominis cum homine, ſed eſt conjunctio cum interioribus quæ ſunt mentis ejus, ita cum ſpirituali ſeu interno ejus homine, cum naturali autem ſeu externo ejus eſt conjunctio per correſpondentias, de qua conjunctione in ſequente Articulo, ubi de conjunctione Cœli cum homine per Verbum agendum eſt, dicetur.

301. Quod Conjunctio Cœli cum humano genere, & hujus cum cœlo, talis ſit, ut unum ſubſiſtat ab altero, in ſequente Articulo etiam dicetur.

302. Loquutus ſum cum Angelis de conjunctione Cœli cum Humano genere

(aa) Quod qui conſcientiam non habent, non ſciant quid conſcientia, n: 7490. 9121. Quod ſint quidam qui rident ad conſcientiam cum audiunt quid ſit, n: 7217. Quod quidam credant quod conſcientia nihil ſit, quidam quod ſit aliquid triſte dolorificum naturale vel ex cauſis in corpore vel ex cauſis in mundo, quidam quod aliquid apud vulgus ex religioſo, n: 950. Quod ſit conſcientia vera, conſcientia ſpuria, & conſcientia falſa, n: 1033. Quod dolor conſcientiæ ſit anxietas mentis propter injuſtum, inſincerum, & quodcunque malum, quod homo credit eſſe contra Deum & contra bonum proximi, n: 7217. Quod conſcientia illis ſit qui in amore in Deum & in charitate erga proximum ſunt, non autem illis qui non ſunt, n: 831. 965. 2380. 7490.

genere, & dixi, quod homo Ecclesiæ quidem dicat, quod omne bonum sit a Deo, & quod Angeli sint apud hominem, sed quod usque pauci credant, quod sint conjuncti homini, minus quod sint in cogitatione & affectione ejus: ad hæc Angeli dixerunt, quod sciant quod talis fides & usque talis loquela sit in mundo, & maxime intra Ecclesiam, quod mirati sunt, ubi tamen est Verbum, quod illos docet de Cœlo, & de ejus conjunctione cum homine; cum tamen talis conjunctio sit, ut homo ne minimum cogitare possit absque spiritibus ei adjunctis, & quod vita ejus spiritualis inde pendeat: causam ignorantiæ hujus rei dixerunt esse, quod homo credat se vivere ex se absque nexu cum Primo Esse vitæ, & quod non sciat quod nexus ille sit per Cœlos, cum tamen homo, si solveretur ille nexus, actutum caderet mortuus: si homo crederet sicut res in se est, quod omne bonum sit a Domino, & omne malum ab inferno, tunc non bonum apud se meritorium faceret, nec imputaretur ei malum, nam sic in omni bono quod cogitat & facit spectaret ad Dominum, & omne malum, quod influit, rejiceretur ad infernum unde est: sed quia homo non credit aliquem influxum e cœlo & ex inferno, & inde putat quod in se & inde quod a se sint omnia quæ cogitat & quæ vult, ideo ille appropriat sibi malum, & bonum quod influit conspurcat merito.

De Conjunctione Cœli cum homine per Verbum.

303. ILLI qui ex ratione interiore cogitant, videre possunt quod omnium nexus sit per intermedia cum Primo, & quod quicquid non in nexu est, diffluat; sciunt enim, cum cogitant, quod nihil subsistere possit a se, sed a priori se, ita omnia a Primo; & quod nexus cum priori se sit sicut est effectus cum sua causa efficiente, cum enim aufertur causa efficiens a suo effectu, tunc effectus solvitur & dilabitur: quia ita cogitaverunt docti, ideo viderunt & dixerunt, quod subsistentia sit perpetua existentia, ita quod omnia a Primo, a Quo quia exstiterunt, etiam perpetuo existant, hoc est, subsistant. Sed qualis est nexus cujusvis rei cum priori se, ita cum Primo a Quo omnia, non paucis dici potest, quia est varius & diversus; in genere solum quod nexus sit Mundi naturalis cum Mundo spirituali, & quod inde sit quod Correspondentia sit omnium quæ in naturali mundo sunt cum omnibus quæ in spirituali, de qua Correspondentia videatur n: 103 ad 115; tum quod nexus sit & inde Correspondentia omnium hominis cum omnibus Cœli, de qua etiam supra n: 87 ad 102.

304. Homo ita creatus est, ut nexum & conjunctionem habeat cum Domino, at cum Angelis Cœli modo consociationem; quod cum Angelis non conjunctionem sed modo consociationem habeat, est quia homo ex creatione est similis Angelo quoad interiora quæ mentis sunt, similis enim homini est voluntas quæ Angelo, & similis ei intellectus; inde est, quod homo post obitum, si vixerat secundum ordinem Divinum, fiat Angelus, & quod tunc similis

ſimilis ei cum Angelis ſapientia ſit; quapropter cum dicitur conjunctio hominis cum cœlo, intelligitur conjunctio ejus cum Domino, & conſociatio cum Angelis, nam Cœlum non eſt Cœlum ex proprio Angelorum, ſed ex Divino Domini; quod Divinum Domini faciat Cœlum, videatur ſupra n: 7 ad 22. Homo autem inſuper habet quod non Angeli, quod non ſolum in ſpirituali mundo quoad ſua interiora ſit, ſed etiam ſimul in naturali quoad exteriora; exteriora ejus quæ ſunt in naturali mundo, ſunt omnia quæ ejus memoriæ naturalis ſeu externæ ſunt, & quæ inde cogitationis & imaginationis ſunt, in genere cognitiones & ſcientiæ cum illarum jucundis & amœnis, quantum ſapiunt ex mundo, tum plures voluptates quæ ſunt ſenſualium corporis; inſuper etiam ipſi ſenſus, loquela, & actiones: illa omnia etiam ſunt ultima, in quæ deſinit influxus Divinus Domini, nam ille non ſubſiſtit in medio, ſed pergit ad ſua ultima. Ex his conſtare poteſt, quod in homine ſit ultimum ordinis Divini, & quia eſt ultimum, quod ſit baſis & fundamentum. Quia influxus Divinus Domini non ſubſiſtit in medio, ſed pergit ad ſua ultima, ut dictum eſt, & quia medium, quod tranſit, eſt Cœlum Angelicum, ac ultimum eſt apud hominem, & quia non datur inconnexum, ſequitur quod talis ſit nexus & conjunctio Cœli cum humano genere, ut unum ſubſiſtat ab altero, & quod foret cum humano genere abſque cœlo ſicut cum catena ablato unco, & cum Cœlo abſque humano genere ſicut cum domo abſque fundamento *(bb)*.

305. Sed quia homo hunc nexum cum Cœlo rupit, per id quod averterit interiora ſua a Cœlo, & converterit illa ad mundum & ſemet, per amorem ſui & mundi, & ſic ſubtraxerit ſe, ut non amplius ſerviret Cœlo pro baſi & fundamento, ideo proviſum eſt a Domino Medium quod loco baſeos & fundamenti eſſet Cœlo, & quoque pro conjunctione Cœli cum homine; hoc Medium eſt Verbum. Quomodo autem Verbum inſervit pro tali Medio, multis oſtenſum eſt in Arcanis Coelestibus, quæ omnia in unum collata videantur in Opuſculo de Equo Albo, de quo in Apocalypſi; & quoque in Appendice ad Doctrinam cœleſtem; ex quibus aliqua hic in notis ſub linea afferuntur *(cc)*.

306. In-

(bb) Quod nihil exiſtat a ſe, ſed a priori ſe, ita omnia a Primo, & quod a Quo exiſtunt etiam ſubſiſtant, & quod ſubſiſtere ſit perpetuo exiſtere, n: 2886. 2888. 3627. 3628. 3648. 4523. 4524. 6040. 6056. Quod Divinus ordo non ſubſiſtat in medio, ſed terminetur in ultimo, ac ultimum eſt homo, ita quod Divinus Ordo terminetur apud hominem, n: 634. 2853. 3632. 5897. 6239. 6451. 6465. 9216. 9217. 9824. 9828. 9836. 9905. 10044. 10329. 10335. 10548. Quod interiora ordine ſucceſſivo influant in externa uſque in extremum ſeu ultimum, & quod etiam ibi exiſtant & ſubſiſtant, n: 634. 6239. 6465. 9216. 9217. Quod interiora exiſtant & ſubſiſtant in ultimo in ordine ſimultaneo, de quo n: 5897. 6451. 8603. 10099. Quod inde omnia interiora contineantur in nexu a Primo per Ultimum, n: 9828. Quod inde Primum & Ultimum ſignificent omnia & ſingula, ita totum, n: 10044. 10329. 10335. Et quod inde in ultimis ſit robur & potentia, n: 9836.

(cc) Quod Verbum in ſenſu literæ ſit naturale, n: 8783. Ex cauſa quiá naturale eſt

306. Informatus sum e Cœlo, quod Antiquissimis fuerit immediata revelatio, quoniam interiora eorum erant versa ad cœlum, & quod inde conjunctio Domini cum humano genere tunc fuerit. Post illorum autem tempora, quod non talis immediata revelatio fuerit, sed mediata per correspondentias; omnis enim horum cultus Divinus constabat ex illis; unde Ecclesiæ illius temporis vocatæ sunt Ecclesiæ Repræsentativæ; sciebant enim tunc quid Correspondentia & quid Repræsentatio, & quod omnia quæ in terris sunt correspondent spiritualibus quæ in Cœlo & in Ecclesia, seu, quod idem, repræsentarent illa; quare naturalia, quæ erant externa cultus eorum, inserviebant illis pro mediis cogitandi spiritualiter, ita cum Angelis. Postquam scientia Correspondentiarum & Repræsentationum obliterata fuit, tunc Verbum conscriptum est, in quo omnes voces & sensus vocum correspondentiæ sunt, continent sic sensum spiritualem seu internum, in quo sunt Angeli; quare cum homo legit Verbum, & id percipit secundum sensum literæ seu externum, Angeli id percipiunt secundum sensum internum seu spiritualem; omnis enim cogitatio Angelorum est spiritualis, at cogitatio hominis est naturalis, cogitationes illæ quidem diversæ apparent, sed usque unum sunt quia correspondent. Inde est, quod postquam homo se removit a Cœlo, & rupit vinculum, a Domino provisum sit medium conjunctionis Cœli cum homine per Verbum.

307. Quomodo conjungitur Cœlum cum homine per Verbum, velim ex aliquibus locis inde illustrare: describitur Nova Hierosolyma in Apocalypsi his verbis, "*Vidi Cælum novum & Terram novam, & prius cælum & prior terra abierat: & vidi Sanctam Civitatem Hierosolymam descendentem a Deo e Cælo: Civitas quadrangularis erat, ejus longitudo quanta latitudo; & Angelus mensus est calamo Civitatem ad stadiorum duodecim millia; longitudo, latitudo & altitudo æquales. Et mensus est murum ejus* 144 *cubitorum; mensura hominis*

est ultimum in quod desinunt spiritualia & cœlestia, quæ sunt interiora, & super quo hæc sicut domus super suo fundamento subsistunt, n: 9430. 9433. 9824. 10044. 10436. Ut Verbum tale sit, quod ideo per meras correspondentias conscriptum sit, n: 1404. 1408. 1409. 1540. 1615. 1659. 1709. 1783. 8615. 10687. Quod Verbum, quia tale in sensu literæ, sit continens sensus spiritualis & cœlestis, n: 9407. Et quod sit accommodatum tam hominibus quam angelis simul, n: 1769 ad 1772. 1887. 2143. 2157. 2275. 2333. 2396. 2540. 2541. 2545. 2553. 7381. 8862. 10322. Et quod sit uniens Cœli & terræ, n: 2310. 2495. 9212. 9216. 9357. 9396. 10375. Quod conjunctio Domini cum homine sit per Verbum medio sensu interno, n: 10375. Quod per omnia & singula Verbi sit conjunctio, & quod inde Verbum sit mirabile præ omni scripto, n: 10632. 10633. 10634. Quod Dominus, postquam Verbum conscriptum est, loquatur per id cum hominibus, n: 10290. Quod Ecclesia, ubi Verbum & per id Dominus notus, ad illos qui extra Ecclesiam ubi non Verbum & Dominus non notus, sit sicut cor & pulmo in homine, respective ad reliqua corporis, quæ ex illis ut ex suæ vitæ fontibus vivunt, n: 637. 931. 2054. 2853. Quod Ecclesia universalis in terris sit coram Domino sicut unus Homo, n: 7395. 9276. Inde est, nisi foret Ecclesia ubi Verbum & per id Dominus notus, in hac Tellure, periret hic genus humanum, n: 468. 637. 931. 4545. 10452.

nis quæ est Angeli: erat structura muri ex jaspide; ipsa vero Civitas aurum purum, & similis vitro puro: & fundamentum muri omni lapide pretioso ornata: duodecim portæ duodecim margaritæ erant; & platea civitatis aurum purum tanquam vitrum pellucidum," Cap: XXI: 1. 2. 16. 17. 18. Homo qui hæc legit, non aliter illa intelligit quam secundum sensum literæ, nempe quod periturum sit cœlum aspectabile cum terra, & novum cœlum exstiturum, & quod super novam Terram descensura sit sancta Civitas Hierosolyma, & quod illa futura sit quoad omnes suas mensuras secundum descriptionem: sed Angeli qui apud hominem sunt, prorsus aliter illa intelligunt, nempe singula spiritualiter quæ homo naturaliter; per novum cœlum & novam terram intelligunt novam Ecclesiam; per civitatem Hierosolymam descendentem a Deo e cœlo, intelligunt cœlestem ejus doctrinam revelatam a Domino; per longitudinem, latitudinem, & altitudinem ejus, quæ æquales, & 12000 stadiorum, intelligunt omnia bona & vera illius Doctrinæ in complexu; per Murum ejus intelligunt vera tutantia illam; per mensuram muri 144 cubitorum, quæ mensura hominis, hoc est, Angeli, intelligunt omnia illa vera tutantia in complexu, & quale eorum; per duodecim portas ejus quæ ex margaritis, intelligunt vera introducentia, margaritæ etiam significant talia vera; per fundamenta muri quæ ex lapidibus pretiosis, intelligunt cognitiones super quibus Doctrina illa fundatur; per aurum simile vitro puro ex quo civitas & ex quo platea ejus, intelligunt bonum amoris, ex quo pellucet doctrina cum suis veris: ita percipiunt Angeli omnia illa, proinde non sicut homo; ideæ hominis naturales ita transeunt in ideas spirituales apud Angelos, præter quod sciant aliquid de sensu literæ Verbi, ut de novo Cœlo & de nova Terra, de nova civitate Hierosolyma, de muro ejus, de fundamentis muri, ac de mensuris; usque tamen Angelorum cogitationes, unum faciunt cum cogitationibus hominis, quia correspondent; unum faciunt pæne sicut voces loquentis & intellectus earum apud audientem qui non attendit ad voces sed solum ad intellectum. Inde patet, quomodo cœlum conjungitur cum homine per Verbum. Sit adhuc exemplum ex Verbo, "*In die illo erit semita ab Ægypto ad Aschurem, & veniet Aschur in Ægyptum, & Ægyptus in Aschurem, & servient Ægyptii Aschuri: in die illo erit Israel tertius Ægypto & Aschuri, benedictio in medio terræ, cui benedicet Jehovah Zebaoth, dicendo, benedictus populus meus Ægyptius, & opus manuum mearum Assyrius, & hæreditas mea Israel,"* Esai: Cap: XIX: 23. 24. 25: quomodo homo cogitat, & quomodo Angeli, cum hæc leguntur, constare potest ex sensu literæ Verbi, & ex sensu ejus interno; homo cogitat ex sensu literæ, quod Ægyptii & Assyrii ad Deum convertendi sint, & acceptandi, & quod unum facturi cum Gente Israelitica: sed Angeli cogitant secundum sensum internum de Homine Ecclesiæ spiritualis, qui in eo sensu ibi describitur, cujus Spirituale est Israel, Naturale est Ægyptius, & Rationale, quod medium, est Aschur *(dd)*: hic & ille sensus usque unum sunt, quia correspondent;

(dd) Quod Ægyptus & Ægyptius in Verbo significet naturale, & inde scientificum, n: 4967.

ſpondent; quare cum Angeli ita ſpiritualiter cogitant, & homo ita naturaliter, conjuncti ſunt pæne ſicut anima & corpus; ſenſus etiam internus Verbi eſt ejus anima, & ſenſus literæ eſt ejus corpus. Tale eſt Verbum ubivis: inde patet, quod ſit medium conjunctionis cœli cum homine, & quod ſenſus literæ ejus inſerviat pro baſi & fundamento.

308. Eſt quoque conjunctio cœli per Verbum cum illis qui extra Eccleſiam ſunt, ubi non Verbum, nam Eccleſia Domini eſt univerſalis, & apud omnes qui Divinum agnoſcunt & in charitate vivunt, inſtruuntur etiam poſt obitum ab Angelis, & recipiunt Divina Vera *(ee)*; de qua re infra in ſuo Articulo, ubi de Gentibus videatur. Eccleſia univerſalis in terris eſt in conſpectu Domini ſicut unus Homo, prorſus ſicut Cœlum, de quo ſupra n: 59 ad 72; at Eccleſia ubi Verbum & per id Dominus notus, eſt ſicut Cor & ſicut Pulmo in illo homine; quod omnia viſcera & membra totius corporis ex corde & pulmone per varias derivationes vitam trahant, notum eſt, ita quoque illud humanum Genus, quod extra Eccleſiam ubi Verbum eſt, vivit, & conſtituit illius hominis membra: conjunctio Cœli per Verbum cum illis qui diſtant, etiam comparari poteſt Luci, quæ e medio propagatur circumcirca; Divina Lux eſt in Verbo, ac ibi Dominus cum Cœlo præſens, ex qua præſentia etiam diſtantes in luce ſunt; aliter foret ſi non Verbum: hæc amplius elucidari poſſunt per illa quæ ſupra de forma Cœli ſecundum quam conſociationes & communicationes ibi, oſtenſa ſunt. Sed hoc Arcanum comprehenſibile eſt illis qui in ſpirituali luce ſunt, non autem illis qui ſolum in naturali; nam illi qui in luce ſpirituali ſunt, innumerabilia clare vident, quæ illi qui ſolum in luce naturali ſunt non vident, aut ſicut unum obſcurum vident.

309. Niſi tale Verbum in hac Tellure datum fuiſſet, homo hujus Telluris ſeparatus fuiſſet a Cœlo, & ſi ſeparatus a Cœlo non amplius rationalis eſſet; Rationale enim humanum exiſtit ex influxu lucis Cœli. Homo etiam hujus Telluris talis eſt, ut non recipere poſſit Revelationem immediatam, & per illam inſtrui de veris Divinis, ſicut incolæ aliarum Tellurum, de quibus in peculiari Opuſculo actum eſt; eſt enim plus quam illi in mundanis, ita in externis, ac interna ſunt quæ Revelationem recipiunt; ſi externa reciperent non intelligeretur verum. Quod homo hujus Telluris talis ſit, manifeſte patet

n: 4967. 5079. 5080. 5095. 5460. 5799. 6015. 6147. 6252. 7353. 7648. 9340. 9319. Quod Aſchur ſignificet rationale, n: 119. 1186. Quod Iſrael ſignificet ſpirituale, n: 5414. 5801. 5803. 5806. 5812. 5817. 5819. 5826. 5833. 5879. 5951. 6426. 6637. 6862. 6868. 7035. 7062. 7198. 7201. 7215. 7223. 7956. 8234. 8805. 9340.

(ee) Quod Eccleſia in ſpecie ſit ubi Verbum eſt, & per id Dominus notus, ita ubi Divina Vera e Cœlo ſunt revelata, n: 3857. 10761. Quod Eccleſia Domini ſit apud omnes qui in univerſo terrarum orbe in bono vivunt ſecundum religioſum ſuum, n: 3263. 6637. 10765. Quod omnes ubicunque ſunt, qui in bono vivunt ſecundum religioſum ſuum, & agnoſcunt Divinum, acceptentur a Domino, n: 2589 ad 2604. 2861. 2863. 3263. 4190. 4197. 6700. 9256. Et præterea omnes infantes, ubicunque nati, n: 2289 ad 2309. 4792.

patet ex illis intra Ecclesiam, qui tametsi sciunt ex Verbo de Cœlo, de Inferno, de vita post mortem, usque illa corde negant, inter quos etiam sunt, qui eruditionis famam præ reliquis aucupaverunt, de quibus inde credendum esset, quod plus saperent quam alii.

310. Cum Angelis de Verbo aliquoties loqutus sum, & dixi, quod id a quibusdam contemnatur propter stylum ejus simplicem; & quod prorsus non sciatur aliquid de sensu ejus interno, & inde non credatur quod tanta sapientia inibi recondita lateat: Angeli dixerunt, quod stylus Verbi, tametsi in sensu literæ apparet simplex, usque talis sit, ut nusquam aliquid ei comparari queat quoad excellentiam, quoniam Divina sapientia non solum in omni sensu ibi, sed etiam in singula voce, latet, & quod illa sapientia eluceat in cœlo; voluerunt dicere quod sit Lux Cœli, quia est Divinum Verum, nam Divinum Verum in Cœlo lucet, videatur supra n: 132: dixerunt etiam, quod absque tali Verbo nulla foret Lux Cœli apud homines nostræ Telluris, ita nec conjunctio cœli cum illis, nam quantum Lux Cœli adest apud hominem, tantum est conjunctio, & quoque tantum est ei revelatio Divini Veri per Verbum: quod homo non sciat quod conjunctio illa sit per sensum spiritualem Verbi correspondentem sensui ejus naturali, est causa, quia homo hujus Telluris non scit aliquid de spirituali Angelorum cogitatione & loquela, & quod sit diversa a naturali hominum cogitatione & loquela, & nisi id sciat quod prorsus non scire possit quid sensus internus, & inde quod per illum talis conjunctio dari possit. Dixerunt etiam, si homo sciret quod talis sensus sit, & ex aliqua ejus scientia cogitaret cum legit Verbum, quod veniret in sapientiam interiorem, & plus adhuc conjungeretur cœlo, quoniam per id in ideas similes Angelicis intraret.

Quod Cœlum & Infernum sint ex Humano Genere.

311. IN Christiano Orbe prorsus nescitur, quod Cœlum & Infernum sint ex Humano genere; creditur enim, quod Angeli fuerint a principio creati, & quod inde Cœlum, ac quod Diabolus seu Satanas fuerit lucis Angelus, sed quia rebellis factus, cum turba sua dejectus sit, & quod inde Infernum. Quod talis fides in Christiano Orbe sit, mirantur Angeli quam maxime, & adhuc magis quod prorsus nihil sciant de Cœlo, cum tamen id est primarium doctrinæ in Ecclesia; & quia talis ignorantia regnat, corde gavisi sunt, quod placuerit Domino nunc revelare illis plura de Cœlo & quoque de Inferno, & per id, quantum possibile est, discutere tenebras, quæ indies increscunt, quia Ecclesia ad suum finem pervenit; quare volunt, ut ex ore illorum asseverem, quod in universo Cœlo non sit unus Angelus qui a principio creatus est, nec in Inferno aliquis Diabolus qui creatus lucis Angelus & dejectus, sed quod omnes tam in Cœlo quam in Inferno sint ex

Humano genere, in Cœlo illi qui in mundo in cœlesti amore & fide vixerunt, in Inferno qui in infernali amore & fide, & quod Infernum in toto complexu sit quod vocatur Diabolus & Satanas, illud Infernum quod a tergo est, ubi sunt qui vocantur mali genii, Diabolus, & illud Infernum quod anterius est, ubi sunt qui vocantur mali spiritus, Satanas *(ff)*: quale unum Infernum, & quale alterum, in sequentibus dicetur. Quod Christianus Orbis talem fidem de illis in Cœlo & de illis in Inferno ceperit, dicebant quod sit ex aliquibus locis in Verbo non intellectis aliter quam secundum sensum literæ, & non illustratis & explicatis per genuinam Doctrinam ex Verbo; cum tamen sensus literæ Verbi, nisi genuina Doctrina præluceat, distrahit mentes in varia, unde ignorantiæ, hæreses, & errores *(gg)*.

312. Quod homo Ecclesiæ ita credat, etiam est causa quia credit quod nullus homo in Cœlum aut in Infernum prius veniat quam tempore ultimi Judicii, de quo illam opinionem cepit, quod interitura sint tunc omnia quæ coram oculis, & quod nova exstitura, & quod anima tunc reditura sit in suum corpus, ex qua conjunctione homo iterum vivet homo; hæc fides involvit alteram de Angelis quod sint a principio creati, nam non credi potest quod Cœlum & Infernum sint ex humano genere, quum creditur quod nullus homo illuc prius veniat quam in fine mundi. Sed ut evincatur homo quod non ita sit, datum est mihi consortium habere cum Angelis, & quoque loqui cum illis qui in Inferno sunt, & hoc nunc per plures annos, quandoque continue a mane usque ad vesperam, & sic informari de Cœlo & de Inferno, & hoc ob causam, ne homo Ecclesiæ ulterius permaneat in sua erronea fide de Resurrectione tempore Judicii, ac de Animæ statu interea, tum de Angelis & de Diabolo; quæ fides quia est fides falsi, involvit tenebras, & apud eos, qui ex propria intelligentia de illis cogitant, infert dubitationem & tandem negationem; dicunt enim corde, quomodo potest tantum cœlum cum tot sideribus, & cum Sole & Luna destrui & dissipari; & quomodo possunt stellæ e cœlo tunc cadere in terram, quæ tamen majores terra sunt; & quomodo possunt corpora a vermibus exesa, putredine consumta, & in omnes ventos dissipata recolligi ad animam suam; ubinam interea anima, & qualis illa cum absque sensu qui ei fuit in corpore; præter plura similia, quæ quia incomprehensibilia non cadunt in fidem, & apud plures destruunt fidem

(ff) Quod inferna simul sumta, seu infernales simul sumti, dicantur diabolus & satanas, n: 694. Quod qui diaboli fuerunt in mundo, diaboli fiant post mortem, n: 968.

(gg) Quod Doctrina Ecclesiæ erit ex Verbo, n: 3464. 5402. 6832. 10763. 10765. Quod Verbum absque Doctrina non intelligatur, n: 9021. 9409. 9424. 9430. 10324. 10431. 10582. Quod Vera Doctrina sit lucerna illis qui legunt Verbum, n: 10401. Quod genuina Doctrina erit ab illis qui in illustratione sunt a Domino, n: 2510. 2516. 2519. 9424. 10105. Quod qui in sensu literæ absque doctrina sunt, in nullum intellectum veniant de Veris Divinis, n: 9409. 9410. 10582. Et quod in plures errores ferantur, n: 10431. Differentia inter illos qui docent & discunt ex Doctrina Ecclesiæ quæ ex Verbo, & inter illos qui ex solo sensu literæ Verbi, qualis, n: 9025.

fidem de animæ vita post mortem, deque cœlo & inferno, & cum illis reliqua quæ fidei Ecclesiæ sunt; quod destruxerint, patet ex illis qui dicunt, quis ex cœlo ad nos venit & narravit quod sit; quid infernum, num sit; quid hoc quod homo cruciabitur igne in æternum; quid dies judicii, annon per sæcula frustra exspectatus est, præter plura quæ negationis omnium sunt: ne itaque illi, qui talia cogitant, ut solent plures qui ex mundanis, quæ sapiunt, eruditi & docti audiunt, amplius perturbent & seducant simplices fide & corde, ac inducant infernales tenebras de Deo, de Cœlo, de vita æterna, ac de cæteris quæ ex illis pendent, aperta sunt interiora quæ spiritus mei sunt a Domino, & sic loqui datum est cum omnibus quos usquam notos habui in vita corporis, postquam defuncti sunt, cum quibusdam per dies, cum quibusdam per menses, & cum quibusdam per annum, & quoque cum aliis tam multis ut parum dicerem si centum millia, ex quibus plures fuerunt in cœlis, & plures in infernis; loquutus etiam sum cum quibusdam post biduum ab obitu, & narravi quod nunc funeralia & exequiæ eorum parentur ut sepeliantur, ad quæ dixerunt, quod bene faciant ut rejiciant id quod illis pro corpore & ejus functionibus inserviverat in mundo, ac voluerunt ut dicerem quod non mortui sint, sed quod vivant æque homines nunc sicut prius, & quod transmigraverint modo ab uno mundo in alterum, & quod non sciant quod aliquid perdiderint, quoniam in corpore & hujus sensualibus sunt ut prius, & quoque in intellectu & in voluntate ut prius, & quod similes illis cogitationes & affectiones, similes sensationes, & similia desideria, qualia in mundo. Plerique ex recens mortuis, cum se viderunt vivere homines sicut prius, ac in simili statu: (nam post mortem primum cuivis status vitæ est, qualis ei fuerat in mundo, sed ille successive apud eum mutatur vel in cœlum vel in infernum) novo gaudio affecti sunt quod vivant, & dixerunt quod hoc non crediderint; sed valde mirati, quod in tali ignorantia & cæcitate de statu suæ vitæ post mortem fuerint; & magis, quod in tali sit homo Ecclesiæ, qui tamen præ omnibus in universo terrarum orbe in luce de illis potest esse *(hh)*: causam illius cæcitatis & ignorantiæ tunc primum videbant, quæ est, quod externa, quæ sunt mundana & corporea,

---

(hh) Quod hodie in Christianismo pauci credant quod homo post mortem statim resurgat, Præf: ad Cap: XVI Genes: & n: 4622. 10758: sed quod tempore ultimi judicii, cum orbis aspectabilis periturus est, n: 10594. Causa quod ita credatur, n: 10594. 10758. Quod usque homo statim post mortem resurgat, & quod tunc sit homo quoad omnia & singula, n: 4527. 5006. 5078. 8939. 8991. 10594. 10758. Quod anima quæ vivit post mortem, sit spiritus hominis, qui in homine est ipse homo, & quoque in altera vita in perfecta forma humana, n: 322. 1880. 1881. 3633. 4622. 4735. 5883. 6054. 6605. 6626. 7021. 10594 ab experientia, n: 4527. 5006. 8939: ex Verbo, n: 10597. explicatur quid intelligitur per quod mortui visi in sancta urbe, Matth: XXVII: 53, n: 9229. Quomodo homo resuscitatur a mortuis, ab experientia n: 168 ad 189. De statu ejus post resuscitationem, n: 317. 318. 319. 2119. 5079. 10596. falsæ opiniones de anima & ejus resurrectione, n: 444. 445. 4527. 4622. 4658.

porea, occupaverint & impleverint mentes eorum, in tantum ut non elevari possent in lucem cœli, ac intueri res Ecclesiæ ultra doctrinalia; ex corporeis enim & mundanis, cum tantum amantur quantum hodie, influunt meræ tenebræ, cum ulterius vadunt.

313. Permulti ex Eruditis e Christiano orbe, obstupescunt, cum se post obitum vident in corpore, in vestibus, inque domibus, sicut in mundo; & cum revocantur in memoriam quæ cogitaverunt de vita post mortem, de anima, de spiritibus, & de cœlo & inferno, pudore afficiuntur, & dicunt se fatue cogitavisse, ac simplices fide multo sapientius quam illi: explorati sunt Eruditi, qui confirmaverunt se in talibus, & qui omnia naturæ adscrispserunt, & compertum est, quod interiora eorum prorsus clausa sint, & exteriora aperta, sic ut non spectaverint ad cœlum, sed ad mundum, proinde etiam ad infernum; nam quantum interiora aperta sunt, tantum spectat homo ad cœlum, quantum autem interiora clausa sunt & exteriora aperta, tantum spectat ad infernum: interiora enim hominis ad receptionem omnium Cœli formata sunt, & exteriora ad receptionem omnium mundi, & qui recipiunt mundum & non simul cœlum, recipiunt infernum *(ii)*.

314. Quod Cœlum sit ex Humano genere, constare etiam potest ex eo, quod Mentes angelicæ & Mentes humanæ similes sint, utræque gaudent facultate intelligendi, percipiendi & volendi; utræque ad recipiendum Cœlum formatæ sunt; nam mens humana æque sapit ac mens angelica, sed quod non tantum sapiat in mundo, est quia in corpore terrestri est, & in eo mens ejus spiritualis cogitat naturaliter; aliter vero cum soluta est a vinculo cum illo corpore, tunc non amplius naturaliter sed spiritualiter cogitat, & cum spiritualiter, tunc incomprehensibilia & ineffabilia naturali homini cogitat, ita sicut Angelus sapit; ex quibus constare potest, quod Internum hominis, quod vocatur ejus Spiritus, sit in essentia sua Angelus, videatur supra n: 57 *(kk)*; qui cum solutus est a terrestri corpore æque est in forma humana ac Angelus; quod Angelus sit in perfecta forma humana, videatur supra n: 73 ad 77: cum autem Internum hominis non apertum est supra, sed modo infra, tunc usque illud post solutionem a corpore est in forma humana, sed dira & diabolica; nam non spectare potest sursum ad cœlum, sed modo deorsum ad infernum.

315. Qui de Ordine Divino instructus est, etiam intelligere potest, quod homo creatus sit ut fiat Angelus, quia in illo est ultimum ordinis n: 304, in quo

---

(ii) Quod in homine conjunctus sit mundus spiritualis & mundus naturalis, n: 6057. Quod Internum hominis sit ad imaginem Cœli formatum, Externum autem ad imaginem mundi, n: 3628. 4523. 4524. 6057. 6314. 9706. 10156. 10472.

(kk) Quod totidem gradus vitæ in homine sint, quot cœli, & quod aperiantur post mortem secundum ejus vitam, n: 3747. 9594. Quod Cœlum sit in homine, n: 3884. Quod homines qui amoris & charitatis vitam vivunt, in se habeant sapientiam Angelicam, sed tunc absconditam, & quod in illam veniant post mortem, n: 2494. Quod homo in Verbo dicatur Angelus, qui recipit bonum amoris & fidei a Domino, n: 10528.

quo formari poteſt id quod cœleſtis & angelicæ ſapientiæ eſt, & quod poteſt redintegrari & multiplicari: Divinus Ordo nuſquam ſubſiſtit in medio, & ibi abſque ultimo format aliquid, non enim eſt in ſuo pleno & perfecto, ſed vadit ad ultimum *(bb)*; at cum eſt in ſuo ultimo, tunc format, & quoque per media ibi collata ſe redintegrat & producit ulterius, quod fit per procreationes; quapropter ibi eſt ſeminarium cœli.

316. Quod Dominus non modo quoad Spiritum, ſed etiam quoad Corpus reſurrexerit, eſt quia Dominus totum Humanum ſuum, cum fuit in mundo, glorificavit, hoc eſt, Divinum fecit; Anima enim, quæ Ipſi a Patre, ex ſe Ipſum Divinum fuit, & Corpus factum eſt ſimilitudo Animæ, hoc eſt, Patris, ita quoque Divinum; inde eſt, quod Ipſe, ſecus ac ullus homo, quoad utrumque reſurrexerit *(ll)*: quod etiam manifeſtavit Diſcipulis, qui credebant videre Spiritum cum Ipſum, dicendo, "*Videte manus meas & pedes meos, quod Ipſe Ego ſim: palpate Me & videte, nam ſpiritus carnem & oſſa non habet, ſicut Me videtis habere*," Luc: xxiv: 36. 37. 38, per quæ indicavit, quod non modo ſit homo quoad ſpiritum, ſed etiam quoad corpus.

317. Ut ſciatur quod homo poſt mortem vivat, & ſecundum vitam ſuam in mundo veniat vel in Cœlum, vel in Infernum, manifeſtata mihi ſunt plura de ſtatu hominis poſt mortem, de quibus in ſequentibus, ubi de Mundo ſpirituum, ordine agetur.

De Gentibus ſeu Populis extra Eccleſiam in Cœlo.

318. COmmunis opinio eſt, quod illi qui extra Eccleſiam nati ſunt, qui Gentes ſeu Gentiles vocantur, non poſſint ſalvari, ex cauſa quia non habent Verbum, ac ita ignorant Dominum, & abſque Domino nulla ſalus; ſed uſque ex illo ſolo ſciri poteſt, quod illi quoque ſalventur, quia Domini Miſericordia eſt univerſalis, hoc eſt, erga ſingulos; quod illi æque naſcantur homines ſicut qui intra Eccleſiam, qui pauci ſunt reſpective; quodque eorum culpa non ſit quod ignorent Dominum; quiſque, qui ex aliqua ratione illuſtrata cogitat, videre poteſt, quod nullus homo ad infernum natus ſit, eſt enim Dominus Ipſe Amor, & Amor Ipſius eſt velle ſalvare omnes; quare etiam providit, ut omnibus religio ſit, ac per illam agnitio Divini, ac vita interior, nam vivere ſecundum religioſum eſt interius vivere, ſpectat enim tunc Divinum, & quantum Hoc ſpectat tantum non ſpectat mundum, ſed removet ſe a mundo, ita a vita mundi, quæ eſt vita exterior *(mm)*.

319. Quod

(ll) Quod homo reſurgat tantum quoad ſpiritum, n: 10593. 10594. Quod ſolus Dominus etiam quoad corpus reſurrexerit, n: 1729. 2083. 5078. 10825.

(mm) Quod Gentes æque ſalventur ac Chriſtiani, n: 932. 1032. 1059. 2284. 2589. 2590.

319. Quod Gentiles æque salventur ac Christiani, scire possunt qui sciunt quid facit cœlum apud hominem, nam cœlum est in homine, & qui cœlum in se habent in cœlum veniunt; Cœlum in homine est agnoscere Divinum, & duci a Divino; primum & primarium omnis religionis est agnoscere Divinum, religio quæ non agnoscit Divinum non est religio; & præcepta omnis religionis spectant cultum, ita quomodo Divinum colendum est, ut Ipsi acceptus sit; & hoc cum animo ejus insidet, ita quantum hoc vult, aut quantum hoc amat, tantum ducitur a Domino. Notum est, quod Gentiles moralem vitam vivant æque ac Christiani, & plures illorum meliorem quam Christiani; moralis vita vivitur vel propter Divinum, vel propter homines in mundo; moralis vita quæ vivitur propter Divinum, est spiritualis vita; utraque in externa forma similis apparet, sed in interna est prorsus dissimilis; una salvat hominem, altera non salvat; nam qui vivit moralem vitam propter Divinum, is ducitur a Divino, at qui vivit moralem vitam propter homines in mundo, is ducitur a semet: sed illustretur hoc per exemplum; qui non malefacit proximo ex causa quia est contra religionem, ita contra Divinum, is ex spirituali origine abstinet a malefaciendo; at qui non malefacit alteri ex causa solum propter timorem legis, jacturæ famæ, honoris aut lucri, ita propter se & mundum, is ex origine naturali abstinet a malefaciendo, & is ducitur a semet; hujus vita est naturalis, illius autem spiritualis; homo, cujus vita moralis est spiritualis, cœlum in se habet, at cujus vita moralis est solum naturalis cœlum in se non habet; causa est, quia cœlum a superiore influit, & aperit interiora ejus, & per interiora influit in exteriora; mundus autem ab inferiori influit, & aperit exteriora, sed non interiora; nam Influxus non datur e mundo naturali in spiritualem, sed e mundo spirituali in naturalem; quapropter si non cœlum recipitur simul, clauduntur interiora; ex his videri potest, quinam Cœlum in se recipiunt, & quinam non recipiunt. Sed cœlum in uno non simile est quale in altero, differt in unoquovis secundum affectionem boni & inde veri; qui in affectione boni sunt propter Divinum, illi amant Divinum Verum, nam bonum & verum se mutuo amant, & volunt conjungi *(nn)*; quapropter Gentes, quamvis non in genuinis

2590. 3778. 4190. 4197. De sorte gentium & populorum extra Ecclesiam in altera vita, n: 2589 ad 2604. Quod Ecclesia in specie sit ubi Verbum & per id Dominus notus, n: 3857. 10761. At usque quod non ideo ab Ecclesia sint, qui nati ubi Verbum est & Dominus notus, sed qui vivunt vitam charitatis & fidei, n: 6637. 10143. 10153. 10578. 10645. 10829. Quod Ecclesia Domini sit apud omnes in universo orbe qui in bono vivunt secundum religiosum suum, & agnoscunt Divinum, & quod acceptentur a Domino, & in cœlum veniant, n: 2589 ad 2604. 2861. 2863. 3263. 4190. 4197. 6700. 9256.

(nn) Quod inter bonum & verum sit instar conjugii, n: 1094. 2173. 2503. Quod bonum & verum in perpetuo conatu conjunctionis sint, & quod bonum desideret verum & ejus conjunctionem, n: 9206. 9207. 9495. Quomodo fit conjunctio boni & veri, & apud quos, n: 3834. 3843. 4096. 4097. 4301. 4345. 4353. 4364. 4368. 5365. 7623 ad 7627. 9258.

genuinis veris in mundo ſunt, uſque tamen ex amore recipiunt illa in altera vita.

320. Erat quidam ſpiritus ex gentilibus, qui in bono charitatis ſecundum ſuum religioſum in mundo vixerat, is cum Chriſtianos Spiritus audivit ratiocinantes de Credendis, (Spiritus inter ſe multo plenius & acutius ratiocinantur quam homines, imprimis de bonis & veris) ille miratus quod ita diſceptarent, dixit ſe non illa velle audire, nam ratiocinabantur ex apparentiis & fallaciis, inſtruens eos ita, ſi ſum bonus, quæ vera ſunt ex ipſo bono poſſum ſcire, & quæ non ſcio poſſum recipere.

321. Multis inſtructus ſum, quod Gentiles, qui moratam egerunt vitam, ac in obedientia & ſubordinatione, inque charitate mutua ſecundum ſuum religioſum vixerunt, & inde aliquid conſcientiæ receperunt, in altera vita accepti ſint, ac ibi cum ſollicita cura ab Angelis inſtruantur in bonis & veris fidei, & quod illi, cum inſtruuntur, modeſte, intelligenter, & ſapienter ſe gerant, & facile vera recipiant & illis imbuantur; nulla etiam principia falſi contra vera fidei ſibi formarunt, quæ diſcutienda, minus ſcandala contra Dominum, ſicut plures Chriſtiani, qui non aliam ideam de Ipſo quam ſicut de vulgari homine fovent; aliter Gentiles, qui cum audiunt, quod Deus Homo factus ſit, ac ita ſe manifeſtaverit in mundo, illico agnoſcunt, & Dominum adorant, dicentes quod Deus omnino ſe manifeſtaverit, quia Deus cœli & terræ eſt, & quia humanum genus eſt Ipſius *(oo)*. Divina veritas eſt, quod abſque Domino nulla ſalus ſit, ſed hoc intelligendum eſt ita, quod nulla ſalus ſit quam a Domino: ſunt in univerſo plures Tellures, & omnes plenæ incolis; vix ibi ulli ſciunt, quod Dominus aſſumſerit Humanum in noſtra Tellure; ſed uſque quia Divinum ſub Humana forma adorant, a Domino acceptantur & ducuntur; de qua re videatur in Opuſculo de Telluribus in Univerſo.

322. Sunt inter Gentiles, ſicut inter Chriſtianos, ſapientes & ſimplices; ut inſtruerer quales ſunt, cum illis & his datum eſt loqui, quandoque per horas & dies: ſed qui ſapientes ſunt, hodie non dantur ſicut antiquis temporibus, imprimis in Antiqua Eccleſia, quæ per multum orbis Aſiatici diffuſa fuit, e qua Religio emanavit ad plures Gentes: ut ſcirem quales fuerunt, cum quibuſdam in familiari ſermone eſſe datum eſt. Fuit apud me quidem, qui olim inter ſapientiores fuit, & quoque inde notus in Orbe erudito; cum quo de

(oo) Diſcrimen inter bonum in quo ſunt Gentes, & in quo ſunt Chriſtiani, n: 4189. 4197. De veris apud Gentes, n: 3263. 3778. 4190. Quod interiora non ita claudi poſſint apud gentes, ut apud Chriſtianos, n: 9256. Quod nec tanta nubes dari queat apud gentes qui ſecundum religioſum ſuum in mutua charitate vivunt, quam apud Chriſtianos qui in nulla charitate vivunt, cauſæ, n: 1059. 9256. Quod Gentes non poſſint prophanare ſancta Eccleſiæ prout Chriſtiani, quia non ſciunt illa, n: 1327. 1328. 2051. Quod timeant Chriſtianos propter vitam, n: 2596. 2597. Quod illi qui bene ſecundum religioſum ſuum vixerunt, inſtruantur ab Angelis, & facile recipiant vera fidei, & agnoſcant Dominum, n: 2049. 2595. 2598. 2600. 2601. 2603. 2661. 2863. 3263.

de variis loquutus sum; credere dabatur quod esset Cicero: & quia novi quod sapiens fuerit, sermo fuit cum illo de Sapientia, de Intelligentia, de Ordine, de Verbo, & demum de Domino: de Sapientia dixit, quod non alia sapientia detur, quam quæ est vitæ, & quod de alia re sapientia prædicari nequeat: de Intelligentia, quod illa sit inde: de Ordine, quod Ordo sit a Supremo Deo, & quod vivere in illo ordine sit sapiens & intelligens esse: quod Verbum attinet, cum prælegerem illi aliquid ex Propheticis, delectatus est quam maxime, præcipue ex eo quod singula Nomina, & singulæ voces, significarent interiora, miratus valde quod Eruditi hodie non delectentur tali studio; percepi manifeste, quod interiora ejus cogitationis seu mentis aperta essent; dixit, quod non adesse posset, quia sanctius perciperet, quam ut posset sustinere, ita enim interius afficiebatur. Tandem fuit sermo cum illo de Domino, quod natus sit Homo, sed conceptus a Deo, & quod exuerit humanum maternum ac induerit Humanum Divinum, & quod Ille sit Qui Universum regit; ad hæc respondit, quod plura sciat de Domino, & appercepit suo modo, quod non aliter fieri potuisset si salvaretur Genus humanum; interea quidam Christiani mali infundebant varia scandala, sed illa non curabat, dicens quod non mirum sit, quia imbuerunt in vita corporis de illis non talia, sicut decet, & quod antequam talia discussa fuerint, non admittere possent illa quæ confirmant, sicut ii qui ignorant.

323. Loqui etiam datum est cum aliis, qui antiquis temporibus vixerant, & qui tunc inter sapientiores fuerunt; visi primum antrorsum ad distantiam, ac ibi potuerunt appercipere interiora cogitationum mearum, ita multa plene, ex una idea cogitationis potuerunt scire integram seriem, & illam delectabilibus sapientiæ cum repræsentationibus amænis implere; inde perceptum est, quod inter sapientiores essent, & dictum est, quod essent ab Antiquis; ac ita propius accesserunt; cumque tunc prælegerem illis aliquid ex Verbo, summopere delectati sunt; ipsam delectationem & jucunditatem eorum percipiebam, quæ maxime inde erat, quod omnia & singula quæ audiebant ex Verbo, cœlestium ac spiritualium repræsentativa & significativa essent; dicebant, quod suo tempore, cum in mundo vixerunt, modus eorum cogitandi & loquendi, tum quoque scribendi, talis fuerit, & quod hoc sapientiæ eorum studium.

324. Quod autem gentiles, qui hodie sunt, concernit, illi non ita sapientes sunt, sed plerique simplices corde; at usque recipiunt sapientiam in altera vita ii ex illis, qui in charitate mutua vixerunt: de quibus unum alterumve exemplum licet afferre. Cum legi Cap: XVII & XVIII Judicum de Micha, quod Danis filii abstulerint ejus Sculptile, Theraphim, & Levitam, tunc erat Spiritus ex gentilibus, qui in vita corporis sui adoraverat sculptile; cum attente audiret quid factum Michæ, & in quo dolore fuit propter sculptile suum, quod abstulerunt Danitæ, etiam illum superveniebat & afficiebat dolor, usque adeo ut vix sciret præ interiore dolore quid cogitaret; qui dolor perceptus est, & simul percepta innocentia in singulis ejus affectionibus: Christiani etiam spiritus aderant, & observabant, & mirati sunt, quod sculptilis ado-

rator tanta misericordiæ & innocentiæ affectione moveretur. Postea boni spiritus cum eo loquuti sunt, dicentes, quod sculptile non esset adorandum, & quod hoc intelligere posset quia homo, sed quod cogitare debeat extra sculptile de Deo Creatore & Gubernatore universi cœli & universæ terræ, & quod ille Deus esset Dominus: cum hæc dicebantur, percipere dabatur ejus adorationis affectum interiorem, qui mecum communicabatur, multo sanctiorem quam apud Christianos; ex quo constare potest, quod Gentiles facilius in Cœlum veniant, quam Christani hodie, secundum Domini verba apud Lucam, "*Tunc venient ab Oriente & Occidente, & a Septentrione & Meridie, & discumbent in Regno Dei: & ecce sunt ultimi qui erunt primi, & sunt primi qui erunt ultimi,*" XIII: 29. 30; nam in statu in quo ille erat, potuit imbui omnibus fidei, & illa cum interiore affectione recipere; apud eum erat misericordia quæ amoris, & in ejus ignorantia erat innocentia; quæ cum adsunt, omnia fidei sicut sponte recipiuntur, & hoc cum gaudio: receptus dein est inter Angelos.

325. Unus Chorus ad distantiam auditus fuit quodam mane, ex Chori repræsentationibus cognoscere datum est, quod essent Chinenses, sistebant enim speciem hirci lanati, tum placentam ex miliis, & cochleare ebenum, ut & ideam urbis natatilis; desiderabant propius ad me venire, & cum se applicarent, dicebant quod soli apud me esse vellent, ut sua cogitata aperirent; sed dicebatur eis, quod soli non essent, & quod alii qui indignantur quod soli esse vellent, cum tamen hospites; indignatione eorum percepta in cogitationem lapsi sunt, nam prævaricati sint contra proximum, & num quicquam sibi vindicaverint quod aliorum esset; (cogitationes in altera vita omnes communicantur) commotionem animi eorum percipere datum est, erat agnotionis quod forte illos læserint, tum pudoris inde, & una aliarum affectionum probarum, inde quod charitate essent præditi, cognoscebatur: mox loquutus sum cum illis, tandem etiam de Domino, cum Ipsum nominarem Christum, repugnantia quædam apud eos percepta est; sed causa detegebatur, quod traxerint id e mundo, ex eo quod noverint Christianos pejus vivere quam illi, & in nulla charitate; at cum Dominum simpliciter nominarem, tunc interius commoti sunt: instruebantur dein ab Angelis, quod Christiana doctrina præ omni alia in universo Orbe amorem & charitatem præscribat, sed quod pauci sint qui secundum illam vivunt. Sunt Gentiles, qui, cum vixerunt in mundo, ex conversatione & fama cognoverunt, quod Christiani malam vitam agant, ut in adulteriis, in odiis, in rixis, in ebrietate, & similibus, quæ illi horruerunt, quia talia contra eorum religiosa; illi in altera vita aliis timidiores sunt recipiendi vera fidei; sed instruuntur ab Angelis, quod Doctrina Christiana, ac ipsa Fides, prorsus aliud doceat, at quod illi minus quam Gentiles secundum Doctrinalia vivant: quæ cum appercipiunt, vera fidei recipiunt, & Dominum adorant, sed serius.

326. Commune est, quod Gentiles, qui adorarunt aliquem deum sub imagine aut statua, vel aliquod sculptile, dum in alteram vitam veniunt, introducantur ad quosdam, qui loco eorum deorum seu idolorum sunt, ex causa ut phantasias

phantasias suas exuant; apud quos cum per aliquot dies fuerunt, inde auferuntur. Qui adorarunt homines, etiam quandoque ad eos, vel ad alios qui loco eorum, introducuntur; sicut plures ex Judæis, ad Abrahamum, Jacobum, Mosen, Davidem, sed cum appercipiunt, quod tale humanum iis sit sicut aliis, & quod nihil opis ferre possint, pudefiunt, & ad sua loca secundum vitam feruntur. Inter Gentes in cœlo maxime diliguntur Africani; hi enim facilius reliquis recipiunt bona & vera cœli: volunt imprimis dici obedientes, non vero fideles; dicunt, quod Christiani, quia fidei doctrinam habent, possint fideles nominari, ii vero nisi illam recipiant, aut, ut dicunt, recipere possint.

327. Loquutus sum cum quibusdam, qui in Ecclesia Antiqua fuerunt, (Ecclesia Antiqua dicitur, quæ fuit post diluvium, tunc per plura Regna extensa, nempe per Assyriam, Mesopotamiam, Syriam, Æthiopiam, Arabiam, Lybiam, Ægyptum, Philisthæam usque ad Tyrum & Zidonem, per terram Canaanem cis & trans Jordanem *(pp)*:) & qui tunc noverunt de Domino quod venturus, ac imbuti bonis fidei, at usque desciverunt, & facti idololatræ; erant antrorsum versus sinistrum, in loco tenebricoso, & in statu miserabili: loquela eorum fuit sicut tibialis, unius toni, pæne absque cogitationis rationali: dicebant quod ibi fuerint per plura sæcula, & quod inde quandoque eximantur, ut inserviant aliis pro aliquibus usibus, qui viles sunt. Ex illis cogitare datum est de pluribus Christianis, qui non exterius idololatræ sunt, sed interius, sunt enim cultores sui & mundi, ac corde negant Dominum, qualis sors illos in altera vita maneat.

328. Quod Ecclesia Domini sit per universum terrarum orbem sparsa, ita universalis, & quod in illa sint omnes qui in bono charitatis secundum Religiosum suum vixerunt, & quod Ecclesia, ubi Verbum & per id Dominus notus, sit ad illos qui extra Ecclesiam, sicut Cor & Pulmo in homine, ex quibus omnia viscera & membra corporis varie secundum formas, situs & conjunctiones, vivunt, supra n: 308 videatur.

(pp) Quod Prima & Antiquissima Ecclesia in hac Tellure fuerit, quæ describitur in primis Capitibus Geneseos, & quod illa Ecclesia fuerit cœlestis, omnium præcipua, n: 607. 895. 920. 1121. 1122. 1123. 1124. 2896. 4493. 8891. 9942. 10545. Quales illi sunt in cœlo, n: 1114 ad 1125. Quod variæ Ecclesiæ post diluvium fuerint, quæ Ecclesiæ Antiquæ vocantur, de quibus, n: 1125. 1126. 1127. 1327. 10355. Quales fuerunt homines Antiquæ Ecclesiæ, n: 609. 895. Quod Ecclesiæ Antiquæ fuerint Ecclesiæ repræsentativæ, n: 519. 521. 2896. Quod apud Antiquam Ecclesiam fuerit Verbum, sed quod id deperditum sit, n: 2897. Qualis Antiqua Ecclesia cum cæpit declinare, n: 1128. Discrimen inter Antiquissimam Ecclesiam & Antiquam, n: 597. 607. 640. 641. 765. 784. 895. 4493. Quod statuta, judicia, leges, quæ mandata sunt in Ecclesia Judaica, fuerint quoad partem similia illis quæ fuerunt in Antiqua Ecclesia, n: 4288. 4449. 10149. Quod Dominus fuerit Deus Antiquissimæ Ecclesiæ, & quoque Antiquæ, & quod vocatus Jehovah, n: 1343. 6846.

De

De Infantibus in Cœlo.

329. Quorundam fides eſt, quod modo Infantes, qui intra Eccleſiam nati ſunt, in Cœlum veniant, non autem qui extra Eccleſiam; cauſam dicunt, quod Infantes intra Eccleſiam baptizati ſint, & per baptiſmum initiati in fidem Eccleſiæ; ſed illi non ſciunt, quod nulli per baptiſmum ſit cœlum, nec fides; eſt enim Baptiſmus modo in ſignum & memoriale quod homo regenerandus ſit, & quod regenerari poſſit qui intra Eccleſiam natus eſt, quoniam ibi eſt Verbum, ubi Divina vera, per quæ Regeneratio, & ibi eſt Dominus notus, a Quo Regeneratio *(qq)*. Sciant itaque, quod unuſquiſque Infans, ubicunque natus eſt, ſive intra Eccleſiam ſive extra illam, ſive a parentibus piis ſive ab impiis, cum moritur, recipiatur a Domino, & in Cœlo educetur, ac ſecundum Divinum Ordinem doceatur & imbuatur affectionibus boni, & per illas cognitionibus veri; & dein, ſicut perficitur intelligentia & ſapientia, introducatur in Cœlum, & fiat Angelus. Unuſquiſque poteſt ſcire, qui ex ratione cogitat, quod nullus natus ſit ad infernum, ſed omnes ad cœlum; & quod ipſe homo ſit in culpa, quod in infernum veniat, at quod infantes in nulla adhuc culpa poſſint eſſe.

330. Infantes qui moriuntur, æque infantes ſunt in altera vita, ſimilis illis infantilis animus, ſimilis innocentia in ignorantia, & ſimilis teneritudo omnium, ſolum in inchoamentis ſunt ut poſſint fieri angeli, nam Infantes non ſunt Angeli ſed fiunt Angeli: unuſquiſque enim, qui e mundo excedit, in ſimili ſtatu ſuæ vitæ eſt, infans in ſtatu infantis, puer in ſtatu pueri, adoleſcens, vir, ſenex in ſtatu adoleſcentis, viri & ſenis, verum ſtatus cujuſvis poſtea mutatur; infantum autem ſtatus excedit ſtatum reliquorum in eo, quod in innocentia ſint, & quod nondum eis irradicatum ſit malum ex actuali vita; ac innocentia talis eſt, ut ei implantari poſſint omnia cœli, nam innocentia eſt receptaculum veri fidei & boni amoris.

331. Status infantum in altera vita multum præſtat ſtatu infantum in mundo, nam non induti ſunt corpore terreſtri, ſed ſimili quo Angeli; corpus terreſtre in ſe grave eſt, non recipit ab interiori ſeu ſpirituali mundo primas ſenſationes & primos motus, ſed ab exteriori ſeu naturali mundo, quare infantes in mundo diſcent gradiri, geſtus agere, & loqui, imo aperientur illis ſenſus, ut viſus & auditus, per uſum; aliter Infantes in altera vita, illi quia ſpiritus ſunt, agunt ſtatim ſecundum interiora ſua, gradiuntur abſque uſu, loquuntur etiam, ſed primum ex communibus affectionibus nondum ita di-

(qq) Quod Baptiſmus ſignificet regenerationem a Domino per vera fidei ex Verbo, n: 4255. 5120. 9089. 10239. 10386. 10387. 10388. 10392. Quod Baptiſmus ſit ſignum, quod homo ſit ab Eccleſia ubi agnoſcitur Dominus a Quo regeneratio, & ubi eſt Verbum ex quo vera fidei per quæ regeneratio, n: 10386. 10387. 10388. Quod Baptiſmus non det fidem nec ſalutem, ſed quod teſtetur quod recepturi, qui regenerantur, n: 10391.

diſtinctis in ideas cogitationum, aſt brevi in has quoque initiantur, & hoc quia exteriora eorum ſunt homogenea interioribus: quod loquela angelorum fiuat ex affectionibus variegatis per ideas cogitationis, ſic ut loquela eorum ſit prorſus conformis cogitationibus ex affectione, videatur ſupra n: 234 ad 245.

332. Infantes utprimum exſuſcitati ſunt, quod fit ſtatim poſt obitum, auferuntur in cœlum, & traduntur Angelis qui ex ſexu fœminino ſunt, quæ in vita corporis ſui tenere amaverunt infantes, & ſimul amaverunt Deum; hæ quia in mundo ex teneritudine quaſi materna omnes infantes amaverunt, recipiunt illos ſicut ſuos, & infantes quoque ex indole inſita amant illas ſicut ſuas matres: totidem Infantes ſunt apud unumquamvis, quot ex ſpirituali ſtorge deſiderat. Hoc Cœlum apparet antrorſum e regione frontis, directe in linea ſeu radio, quo angeli ſpectant Dominum; ſitus illius cœli ibi eſt, quia omnes Infantes ſub immediato auſpicio Domini ſunt; influit etiam apud illos cœlum innocentiæ, quod eſt Cœlum Tertium.

333. Infantes ſunt diverſa indole, quidam ſunt indole qua Angeli ſpirituales, quidam indole qua Angeli cœleſtes; infantes qui indole cœleſti ſunt, apparent in Cœlo illo ad dextrum, qui indole ſpirituali ad ſiniſtrum. Omnes infantes in Maximo Homine qui eſt Cœlum, in Provincia Oculorum ſunt, in provincia oculi ſiniſtri qui indole ſpirituali ſunt, & in provincia oculi dextri qui indole cœleſti; & hoc ex cauſa, quia Dominus apparet Angelis qui in Regno ſpirituali ſunt ante oculum ſiniſtrum, & qui in Regno cœleſti ante oculum dextrum, videatur ſupra n: 118. Ex eo, quod Infantes in Provincia oculorum ſint in Maximo Homine ſeu Cœlo, etiam patet quod Infantes ſub immediato Domini viſu & auſpicio ſint.

334. Quomodo Infantes in Cœlo educantur, etiam paucis dicetur: a ſua educatrice diſcunt loqui; loquela eorum prima eſt modo ſonus affectionis, qui per gradus diſtinctior fit, ſicut ideæ cogitationis intrant; nam ideæ cogitationis ex affectionibus ſiſtunt omnem loquelam Angelicam, de qua re videatur in ſuo Articulo n: 234 ad 245. In illorum affectiones, quæ omnes procedunt ab innocentia, inſinuantur primum talia quæ ante oculos apparent, & delectabilia ſunt; quæ quia ex origine ſpirituali ſunt, in illa influunt ſimul quæ cœli ſunt, per quæ aperiuntur interiora eorum; & ſic indies perficiuntur; poſt ætatem hanc primam exactam, transferuntur in aliud cœlum, ubi inſtruuntur a magiſtris; & ſic porro.

335. Inſtruuntur Infantes imprimis per Repræſentativa geniis eorum adæquata, quæ quam pulchra, & ſimul ſapientia ab interiori plena ſunt, nuſquam aliquis credere poteſt; ita illis inſinuatur per gradus intelligentia, quæ ſuam animam trahit a bono: bina repræſentativa, quæ videre datum eſt, licet hic referre, ex quibus concludi poteſt ad reliqua. Primum repræſentabant Dominum e ſepulchro aſcendentem, & ſimul Humani Ipſius unitionem cum Divino, quod fiebat modo tam ſapiente, ut excederet omnem ſapientiam humanam, & ſimul modo innocente infantili: ſiſtebant etiam ideam ſepulchri, ſed non ſimul ideam Domini niſi ita remote, ut vix perciperetur quod Dominus, niſi quaſi e longinquo, ex cauſa quia ideæ ſepulchri ineſt aliquid funeris,

funeris, quod sic removebant: postea admittebant prudenter in sepulchrum quoddam athmosphæricum apparens usque ut tenue aqueum, quo significabant, etiam per remotionem decentem, vitam spiritualem in Baptismo. Postea vidi repræsentari ab iis Domini descensum ad vinctos, & ascensum cum vinctis in Cœlum, & hoc incomparabili prudentia & pietate; &, quod infantile erat, funiculos fere inconspicuos, molliusculos & tenerrimos demittebant, quibus Dominum allevarent in ascensu; semper in sancto timore, ne quicquam in repræsentativo attingeret aliquid in quo non spirituale cœleste. Præter alia repræsentativa, in quibus sunt, & per quæ in cognitiones veri & affectiones boni, sicut per ludos infantum animis conformes, perducuntur.

336. Qualis illorum tener intellectus est, etiam ostensum est; cum Orationem Domini orarem, & illi tunc in ideas cogitationis meæ influerent ex suo intellectuali, appercipiebatur quod influxus eorum esset tam tener & mollis, ut pæne esset solius affectionis; & simul tunc observabatur, quod intellectuale eorum esset apertum usque a Domino, nam erat sicut transfluens quod ab illis: Dominus etiam in infantum ideas præprimis ab intimis influit, nihil enim illas clausit, sicut apud adultos, nulla principia falsi ad intelligendum verum, nec vita mali ad recipiendum bonum, & sic ad sapiendum. Ex his constare potest, quod Infantes non illico post mortem in statum angelicum veniant, sed quod per cognitiones boni & veri successive introducantur, & hoc secundum omnem Ordinem cœlestem; nam omnium minima eorum indolis Domino nota sunt, quare secundum omnia & singula momenta eorum inclinationis ducuntur ad recipiendum vera boni & bona veri.

337. Quomodo omnia illis insinuantur per jucunda & amæna, quæ genio eorum conveniunt, mihi etiam ostensum est; datum enim est videre infantes decoratissime amictos, circum pectus sertis florum ex amænissimis & cœlestibus coloribus splendescentium, & quoque circum tenera eorum brachia: quondam etiam videre datum est infantes cum Educatricibus una cum virginibus in Horto Paradisiaco, non ita ex arboribus, sed ex transtris quasi laureis, & sic porticibus, ornatissimo, cum viis adituum versus interiora, & ipsos infantes similiter tunc amictos, & cum intrabant, floretum supra introitum lætissime exsplendescebat: inde quales illis delitiæ, constare potest, tum quod per amæna & jucunda introducantur in bona innocentiæ & charitatis, quæ bona jucundis & amænis illis jugiter a Domino insinuantur.

338. Ostensum mihi est per modum communicationis in altera vita familiarem, quales infantum ideæ sunt, cum vident aliqua objecta; erant sicut omnia & singula viverent; unde in singulis cogitationis eorum ideis inest vita: & perceptum est, quod similes fere ideæ sint infantibus in tellure, cum in suis lusoriis sunt, nam nondum illis est reflexio, qualis adultis, quid inanimatum.

339. Dictum supra est, quod Infantes sint genio vel cœlesti vel spirituali; qui genio cœlesti sunt probe dignoscuntur ab illis qui genio spirituali; illi

S mol-

mollIiufcule cogitant, loquuntur, & agunt, fic ut vix quicquam appareat nifi fluens quid ex amore boni in Dominum, & erga infantes alios; hi autem non ita molliter, fed quoddam quafi alatum vibratile fe manifeftat in fingulis apud illos; tum quoque patet ab indignatione eorum, præter alia.

340. Multi autumare poffunt, quod infantes maneant infantes in cœlo, & quod fint ficut infantes inter angelos; qui in ignorantia funt, quid Angelus, in opinione illa potuerunt confirmari a fimulachris hic & ibi in Templis, ubi Angeli ut infantes exhibentur: fed res fe prorfus aliter habet; Intelligentia & Sapientia facit Angelum, quam quamdiu infantes nondum habent, funt quidem apud Angelos, fed non funt Angeli; cum vero intelligentes & fapientes funt, tunc primum fiunt Angeli: imo, quod miratus fum, tunc non apparent ficut infantes, fed ficut adulti; nam tunc non amplius infantili genio funt, fed angelico adultiori; intelligentia & fapientia hoc fecum fert. Quod Infantes, ficut perficiuntur intelligentia & fapientia, appareant adultiores, ita ficut adolefcentes & juvenes, eft caufa quia intelligentia & fapientia eft ipfa nutritio fpiritualis *(rr)*; ideo quæ nutriunt mentes eorum, ea quoque nutriunt corpora eorum, & hoc ex correfpondentia, nam forma corporis, non eft nifi quam forma externa interiorum. Sciendum eft, quod Infantes in cœlo non adolefcant ultra quam ad primam juventutem, ac ibi fubfiftant in æternum. Ut pro certo fcirem quod ita fit, datum eft loqui cum aliquibus qui ut infantes educati funt in cœlo, & qui adoleverunt ibi; cum quibufdam etiam quando infantes erant, & dein cum iifdem quando juvenes facti; & ab illis audivi vitæ eorum curfum ab una ætate ad alteram.

341. Quod Innocentia fit receptaculum omnium cœli, & fic quod Innocentia infantum fit planum omnium affectionum boni & veri, conftare poteft ex illis quæ prius n: 276 ad 283 de Innocentia Angelorum in Cœlo oftenfa funt, quod nempe Innocentia fit velle duci a Domino, & non a femet; proinde quod homo tantum in innocentia fit, quantum remotus eft a fuo proprio; & quantum aliquis a fuo proprio remotus eft, tantum in Proprio Domini eft; Proprium Domini eft quod vocatur Juftitia & Meritum Domini. Sed innocentia infantum non eft genuina innocentia, quia eft abfque fapientia adhuc; genuina Innocentia eft fapientia, nam quantum aliquis fapiens eft, tantum amat duci a Domino, feu quod idem, quantum aliquis ducitur a Domino, tantum fapiens eft. Perducuntur itaque Infantes ab Innocentia externa, in qua primum funt, quæ vocatur Innocentia infantiæ, ad Innocentiam internam, quæ eft Innocentia fapientiæ; hæc Innocentia eft finis

(rr) Quod cibus fpiritualis fit fcientia, intelligentia & fapientia, ita bonum & verum, ex quibus illa: n: 3114. 4459. 4792. 5147. 5293. 5340. 5342. 5410. 5426. 5576. 5582. 5588. 5656. 8562. 9003. Inde quod cibus in fpirituali fenfu fit omne quod exit ex ore Domini, n: 681. Quia Panis fignificat omnem Cibum in genere, ideo ille fignificat omne bonum cœlefte & fpirituale, n: 276. 680. 2165. 2177. 3478. 6118. 8410. Caufa, quia illa nutriunt mentem, quæ Interni hominis, n: 4459. 5293. 5576. 6277. 8418.

finis omnis inſtructionis & progreſſionis illorum; quare cum ad Innocentiam ſapientiæ veniunt, tunc conjungitur eis innocentia infantiæ, quæ illis interea inſerviverat pro plano. Repræſentatum eſt mihi, qualis eſt Innocentia infantum, per ligneum quoddam fere expers vitæ, quod vivificatur ſicut per cognitiones veri & affectiones boni perficiuntur; & poſtea repræſentatum eſt qualis eſt genuina Innocentia, per pulcherrimum Infantem prorſus vivum & nudum: ipſi enim Innocentes, qui ſunt in intimo Cœlo, & ſic proximi Domino, coram oculis aliorum Angelorum non apparent aliter ac Infantes, & quidam nudi, nam Innocentia repræſentatur per nuditatem quam non erubeſcunt; ut legitur de Primo Homine & ejus Uxore in Paradiſo Geneſ: Cap: II: 25; quapropter etiam, cum ſtatus innocentiæ eorum periit, erubeſcebant nuditatem, & ſe abſcondebant, Cap: III: 7. 10. 11. Verbo, quo ſapientiores Angeli ſunt, eo innocentiores, & quo innocentiores eo plus apparent ſibi ſicut infantes; inde eſt, quod Infantia in Verbo ſignificet Innocentiam, videatur ſupra n: 278.

342. Loquutus ſum cum Angelis de Infantibus, num puri ſint a malis, quia illis nullum actuale malum, ſicut adultis; ſed dictum eſt mihi, quod illi æque in malo ſint, imo quod illi quoque nihil niſi malum ſint (ss): ſed quod ii, ſicut omnes Angeli, detineantur a malo, & teneantur in bono a Domino, uſque adeo ut appareat iis ſicut in bono ex ſe ſint: quare etiam infantes, poſtquam adulti facti ſunt in Cœlo, ne in falſa opinione de ſe ſint, quod bonum apud eos ſit ex iis, & non ex Domino, remittuntur quandoque in mala ſua, quæ hæreditario acceperunt, & in illis relinquuntur, uſque dum ſciunt, agnoſcunt, & credunt, quod ita ſe res habeat. Quidam etiam qui infans mortuus, ſed qui adolevit in Cœlo, in ſimili opinione fuit, erat Regis cujuſdam filius, quare in vitam malorum ſibi innatam remiſſus eſt, & tunc percepi ex ſphæra vitæ ejus, quod haberet animum imperandi aliis, & quod adulteria pro nihilo æſtimaret, quæ fuerunt ei mala hæreditario ex parentibus: at poſtquam agnovit quod talis eſſet, tunc iterum receptus eſt inter Angelos, inter quos prius fuit. Nuſquam aliquis in altera vita luit pænam propter malum hæreditarium, quia ejus non eſt, ita non in culpa quod talis ſit;

(ss) Quod homines quotcunque ſunt naſcantur in mala omnis generis, uſque adeo ut proprium eorum non ſit niſi quam malum, n: 210. 215. 731. 874. 875. 876. 987. 1047. 2307. 2308. 3518. 3701. 3812. 8480. 8550. 10283. 10284. 10286. 10731. Quod homo ideo renaſcendus ſit, hoc eſt, regenerandus, n: 3701. Quod malum hæreditarium hominis ſit amare ſe præ Deo, & mundum præ cœlo, & nihili facere proximum reſpective ad ſe, niſi modo propter ſe, ita ſemet, ſic quod ſit amor ſui & mundi, n: 694. 731. 4317. 5660. Quod ex amore ſui & mundi, dum prædominantur, omnia mala ſint, n: 1307. 1308. 1321. 1594. 1691. 3413. 7255. 7376. 7480. 7488. 8318. 9335. 9348. 10038. 10742. Quæ ſunt contemtus aliorum, inimicitia, odium, vindicta, ſævitia, dolus, n: 6667. 7372. 7373. 7374. 9348. 10038. 10742. Et quod ex his malis omne falſum, n: 1047. 10283. 10284. 10286. Quod illi amores ruant in quantum eis laxantur fræna, & quod amor ſui uſque ad thronum Dei, n: 7375. 8678.

fit; sed propter malum actuale quod ipsius est, ita quantum ex malo hæreditario per actualem vitam sibi appropriavit. Quod infantes adulti facti remittantur in statum mali sui hæreditarii, non est ideo ut pœnam luant, sed ut sciant, quod ex se non nisi quam malum sint, & quod ab Inferno quod apud eos, ex Misericordia Domini, in cœlum auferantur, & quod in Cœlo non sint ex merito sui, sed ex Domino; & sic ne ex bono, quod apud eos, se coram aliis jactent, nam hoc est contra bonum amoris mutui, sicut est contra verum fidei.

343. Pluries cum aliquot infantes simul apud me fuerunt in choris, quum adhuc prorsus infantiles essent, auditi sunt sicut tenerum inordinatum, sic ut nondum sicut unum agerent, quemadmodum dein cum adultiores facti sunt; &, quod miratus, spiritus apud me non potuerunt se retinere, quin eos ducerent, ad loquendum; innata est spiritibus talis cupido; sed observatum toties, quod infantes repugnarent, non volentes ita loqui, renuentiam & repugnantiam, quæ erat cum quadam specie indignationis, sæpius appercepi; cumque illis datum est aliquid copiæ loquendi, dicebant modo *quod non ita sit*: instructus sum, quod talis sit infantum tentatio, ut adsuescant & inaugurentur non modo ad resistendum falso & malo, sed etiam ut non ab alio cogitent, loquantur, & agant, proinde ut non ab alio patiantur se duci, quam a solo Domino.

344. Ex his quæ allata sunt constare potest, qualis est educatio Infantum in Cœlo, nempe quod per intelligentiam veri & sapientiam boni introducantur in vitam angelicam, quæ est amor in Dominum & amor mutuus, in quibus est Innocentia. Sed quam contraria est educatio infantum in terra apud plures, constare potest ab hoc exemplo; eram in platea Urbis magnæ, & vidi puerulos inter se dimicantes, affluebat turba quæ hoc multa voluptate aspectabat, & instructus sum, quod ipsi parentes excitent puerulos liberos ad tales pugnas: Spiritus boni & angeli, qui illa per oculos meos videbant, illa ita aversabantur, ut horrorem perciperem, & maxime ex eo, quod parentes eos ad talia incitent; dicentes, quod sic in prima ætate exstinguant omnem amorem mutuum, & omnem innocentiam, quæ infantibus a Domino, & illos in odia & vindictas initient: consequenter quod liberos suos suo studio ex cœlo excludant, ubi nihil nisi amor mutuus. Caveant itaque a talibus parentes, qui liberis suis bonum volunt.

345. Qualis differentia est inter illos qui moriuntur infantes, & qui moriuntur adulti, etiam dicetur: qui moriuntur adulti, illi planum ex terrestri & materiali mundo acquisitum habent, ac secum ferunt; hoc planum est memoria eorum & ejus affectio naturalis corporea; hoc fixum manet, & tunc quiescit; at usque inservit cogitationi eorum post mortem pro plano ultimo, nam in id cogitatio influit: inde est, quod quale id planum est, & qualiter rationale, cum illis quæ ibi sunt, correspondet, talis post mortem sit homo. Infantes autem qui infantes mortui sunt, & educati in cœlo, non tale planum habent, sed planum naturale spirituale, quoniam nihil trahunt a materiali mundo & terrestri corpore, quapropter non in tam crassis affectioni-

bus

bus & inde cogitationibus possunt esse; trahunt enim omnia ex cœlo. Præterea Infantes ignorant quod nati sint in mundo, quare se credunt natos in cœlo; unde nec sciunt quid alia nativitas quam spiritualis, quæ fit per cognitiones boni & veri, & per intelligentiam & sapientiam, ex quibus homo est homo; hæc quia a Domino sunt, credunt & amant quod Ipsius Domini sint. Sed usque status hominum qui in tellure adolescunt, fieri potest æque perfectus, ut status infantum qui in cœlo, si illi corporeos & terrestres amores, qui sunt amores sui & mundi, removent, & loco illorum amores spirituales recipiunt.

De Sapientibus & Simplicibus in Cœlo.

346. CReditur quod Sapientes gloriam & eminentiam præ Simplicibus in Cœlo habituri sint, quia dicitur apud Danielem, "*Intelligentes splendebunt sicut splendore expansi; & justificantes multos sicut stellæ in æternum*," XII: 3; sed pauci sciunt, quinam intelliguntur per Intelligentes & per Justificantes: in vulgo creditur, quod sint qui vocantur Eruditi & Docti, imprimis qui docuerunt in Ecclesia, ac præcelluerunt aliis doctrina & prædicatione, & adhuc magis ii inter illos qui ad fidem converterunt multos: omnes tales in mundo creduntur Intelligentes, sed usque non sunt intelligentes in cœlo, de quibus illa verba dicuntur, si non Intelligentia eorum sit Intelligentia cœlestis; quæ qualis sit, in nunc sequentibus dicetur.

347. Intelligentia cœlestis est intelligentia interior, oriunda ex amore veri, non propter aliquam gloriam in mundo, nec propter aliquam gloriam in cœlo, sed propter ipsum verum, quo afficiuntur & delectantur intime; qui ipso vero afficiuntur & delectantur, illi afficiuntur & delectantur luce cœli, & qui luce cœli illi etiam Divino Vero; imo Ipso Domino, nam Lux Cœli est Divinum Verum, & Divinum Verum est Dominus in Cœlo, videatur supra n: 126 ad 140. Hæc Lux non intrat quam in interiora mentis, nam interiora mentis ad recipiendum illam lucem formata sunt, & sicut intrat etiam afficit & delectat, nam quicquid e cœlo influit & recipitur, jucundum & amænum in se habet; exinde est genuina affectio veri, quæ est affectio veri propter verum: qui in hac affectione sunt, seu quod idem, qui in hoc amore, illi in intelligentia cœlesti sunt, ac in Cœlo splendent sicut splendore expansi; quod splendeant, est quia Divinum Verum, ubicunque est in Cœlo, lucet, videatur supra n: 132; ac expansum cœli ex correspondentia significat interius illud intellectuale tam apud Angelos quam apud homines quod in luce cœli est. Qui autem in amore veri sunt vel propter gloriam in mundo, vel propter gloriam in cœlo, illi non lucere possunt in cœlo, quoniam non delectantur & afficiuntur ipsa Luce cœli, sed luce mundi, & hæc lux absque illa in Cœlo est mera caligo (tt); gloria enim

(tt) Quod lux mundi sit pro Externo homine, lux cœli pro Interno, n: 3222, 3223.

enim ſui prædominatur, quia eſt finis propter quem, & cum illa gloria eſt finis, tunc ipſe homo ſe ſpectat principaliter, & vera, quæ ſuæ gloriæ inſerviunt, ſolum ſpectat ut media ad finem, ac ut ſervitia; nam qui amat Divina vera propter gloriam ſui, ille ſpectat ſe in Divinis veris, & non Dominum, undè vertit ſuum viſum, qui eſt intellectus & fidei, a Cœlo ad mundum, & a Domino ad ſemet; inde eſt, quod in luce mundi ſint, & non in luce cœli. Hi in externa forma, ita coram hominibus, apparent æque intelligentes & docti, ſicut illi qui in luce cœli ſunt, ex cauſa quia loquuntur ſimiliter, quandoque in externa ſpecie ſapientius, quia excitati ab amore ſui, ac docti ſunt mentiri affectiones cœleſtes, ſed uſque in interna forma, in qua apparent coram angelis, prorſus alii ſunt. Ex his aliquantum conſtare poteſt, quinam ſunt qui intelliguntur per intelligentes, qui in cœlo ſplendebunt ſicut ſplendore expanſi: quinam autem ſunt, qui intelliguntur per Juſtificantes multos, qui ſplendebunt ſicut ſtellæ, nunc dicetur.

348. Per Juſtificantes multos intelliguntur illi qui ſapientes ſunt, & in Cœlo vocantur illi ſapientes qui in bono ſunt, & illi ibi in bono ſunt qui Divina vera ſtatim immittunt in vitam, nam Divinum verum cum fit vitæ fit bonum, fit enim voluntatis & amoris, & quicquid eſt voluntatis & amoris, hoc bonum dicitur; hi ideo ſapientes vocantur, nam ſapientia eſt vitæ: illi autem vocantur Intelligentes, qui Divina vera non ſtatim immittunt vitæ, ſed primum memoriæ, e qua dein depromitur & mandatur vitæ: quomodo & quantum illi & hi differunt in Cœlis, videri poteſt in Articulo ubi agitur de duobus Regnis Cœli, Cœleſti & Spirituali, n: 20 ad 28, & in Articulo ubi agitur de Tribus Cœlis n: 29 ad 40. Illi qui in Cœleſti Regno Domini ſunt, proinde qui in Tertio ſeu intimo Cœlo, vocantur Juſti, ex eo quod nihil juſtitiæ ſibi tribuant, ſed omnem Domino, Juſtitia Domini in Cœlo eſt Bonum quod a Domino *(uu)*; quare illi hic intelliguntur per Juſtificantes; hi quoque ſunt, de quibus Dominus dicit, "*Juſti fulgebunt ſicut Sol in Regno Patris mei,*" Matth: XIII: 43: quod fulgeant ſicut ſol, eſt quia in amore in Dominum a Domino ſunt, & ille amor intelligitur per ſolem, videatur ſupra n: 116 ad 125; etiam Lux apud illos eſt flammea, & ideæ cogitationis eorum ex flammeo trahunt, quia recipiunt bonum amoris immediate a Domino ut Sole in Cœlo.

349. Omnes qui intelligentiam & ſapientiam ſibi comparaverunt in mundo, accepti

3223. 3337. Quod lux cœli influat in lumen naturale, & quod naturalis homo tantum ſapiat, quantum lucem cœli recipit, n: 4302. 4408. Quod e luce mundi, quæ lumen naturale vocatur, non videri poſſint illa quæ in luce cœli ſunt, ſed viciſſim, n: 9754. Quare qui in ſola luce mundi ſunt, non percipiunt illa quæ in luce cœli ſunt, n: 3108. Quod lux mundi angelis ſit caligo, n: 1521. 1783. 1880.

(uu) Quod Meritum & Juſtitia Domini ſit Bonum quod regnat in Cœlo, n: 9486. 9986. Quod Juſtus & Juſtificatus ſit cui addicatur meritum & juſtitia Domini; ac injuſtus cui eſt juſtitia propria & meritum ſui, n: 5069. 9263. Quales illi in altera vita qui juſtitiam ſibi vindicant, n: 942. 2027. Quod juſtitia in Verbo dicatur de bono, & judicium de vero, inde facere juſtitiam & judicium eſt bonum & verum n: 2235. 9857.

accepti ſunt in Cœlo, & fiunt Angeli, quiſque ſecundum quale & quantum intelligentiæ & ſapientiæ: quicquid enim homo ſibi acquirit in mundo, hoc remanet, & ſecum fert poſt mortem, & quoque augetur & impletur, ſed intra gradum affectionis & deſiderii veri & boni ejus, non autem ultra illum; illi, quibus parum affectionis & deſiderii fuit, parum recipiunt, ſed uſque tantum quantum intra illum gradum recipere poſſunt; illi autem quibus multum affectionis & deſiderii fuit, multum recipiunt; ipſe gradus affectionis & deſiderii eſt ſicut menſura, quæ augetur ad plenum, plus itaque cui magna menſura, & minus cui parva: quod ita ſit, eſt cauſa, quia amor, cujus eſt affectio & deſiderium, recipit omne quod ſibi convenit, inde quantus eſt amor tantum recipit. Hoc intelligitur per Domini verba, "*Omni, qui habet, dabitur, ut abundantius habeat*," Matth: XIII: 12. Cap: XXV: 29. *In ſinum dabitur menſura bona, preſſa, agitata & ſuperfluens*," Luc: VI: 38.

350. Omnes in Cœlum recipiuntur, qui amaverunt verum & bonum propter verum & bonum; qui itaque multum amaverunt, illi ſunt qui vocantur ſapientes; qui autem parum amaverunt, ſunt qui vocantur ſimplices; ſapientes in Cœlo, in multa luce ſunt, ſimplices autem in Cœlo, in minore luce ſunt; quiſque ſecundum gradum amoris boni & veri. Amare verum & bonum propter verum & bonum, eſt velle illa & facere illa, nam qui volunt & faciunt illi amant, non autem qui non volunt & faciunt: illi etiam ſunt qui amant Dominum, & amantur a Domino, quoniam bonum & verum ſunt a Domino, & quia ſunt a Domino, etiam in illis, nempe in bono & vero, eſt Dominus, proinde etiam apud illos, qui recipiunt bonum & verum in ſua vita per velle & facere. Homo etiam in ſe ſpectatus non eſt niſi quam ſuum bonum & verum, quia bonum eſt ejus voluntatis & verum eſt ejus intellectus, & homo talis eſt qualis ejus voluntas & intellectus; inde patet, quod homo tantum a Domino ametur, quantum ejus voluntas formata eſt a bono, & intellectus formatus eſt a vero. Amari a Domino eſt quoque amare Dominum, nam amor eſt reciprocus, dat enim Dominus ei qui amatur ut amet.

351. In mundo creditur, quod qui multa ſciunt, ſive ſit ex doctrinis Eccleſiæ ac Verbo, ſive ex ſcientiis, interius & acutius reliquis videant vera, ita quod plus intelligant & ſapiant; iidem de ſemet ſimiliter credunt; ſed quid vera Intelligentia & Sapientia, quid Spuria, & quid Falſa, in nunc ſequentibus dicetur.

Vera Intelligentia & Sapientia eſt videre & percipere quid verum & bonum, & inde quid falſum & malum, & illa probe diſtinguere, & hoc ex intuitione & perceptione interiore. Apud unumquemvis hominem ſunt Interiora & Exteriora, Interiora ſunt quæ ſunt Interni ſeu ſpiritualis hominis, Exteriora autem quæ ſunt Externi ſeu naturalis hominis; ſicut Interiora formata ſunt, & cum Exterioribus unum faciunt, ita homo videt & percipit. Interiora hominis non formari poſſunt quam in Cœlo, Exteriora autem formantur in mundo; cum Interiora formata ſunt in cœlo, tunc illa, quæ ibi, influunt in Exteriora quæ e mundo, & formant ea ad correſpondentiam, hoc eſt,

eſt, ut ſecum unum agant; hoc cum factum eſt, homo ab interiore videt & percipit. Ut Interiora formentur, unicum medium eſt, ut homo ſpectet ad Divinum & ad Cœlum, nam, ut dictum eſt, Interiora formantur in Cœlo; & tunc ſpectat homo ad Divinum, cum credit Divinum, & credit quod inde omne verum & bonum, proinde omnis Intelligentia & Sapientia, & tunc credit Divinum, cum vult duci a Divino: ita non aliter aperiuntur Interiora hominis. Homo qui in illa fide eſt, & in vita ſecundum fidem, ille in potentia & facultate intelligendi & ſapiendi eſt: ſed ut fiat intelligens & ſapiens, oportet addiſcere multa, non ſolum quæ Cœli ſunt, ſed etiam quæ Mundi, quæ Cœli ſunt ex Verbo & ab Eccleſia, & quæ Mundi ſunt ex Scientiis; quantum homo addiſcit & applicat vitæ, tantum fit intelligens & ſapiens, nam tantum viſus interior qui eſt ejus intellectus, & affectio interior quæ eſt ejus voluntatis, perficiuntur. Simplices ex hoc genere ſunt, quibus Interiora aperta ſunt, ſed non ita per vera ſpiritualia, moralia, civilia & naturalia, exculta, hi percipiunt vera cum illa audiunt, ſed non vident illa in ſe; Sapientes autem ex hoc genere ſunt, quibus interiora non modo aperta ſunt, ſed etiam exculta, hi & vident in ſe vera & percipiunt illa. Ex his patet, quid vera Intelligentia & Sapientia.

352. Spuria Intelligentia & Sapientia eſt non videre & percipere quid verum & bonum, ac inde falſum & malum ex interiori, ſed modo credere id verum & bonum, ac falſum & malum eſſe, quod ab aliis dicitur, & dein id confirmare; illi quia non vident verum ex vero, ſed ex alio, æque poſſunt arripere & credere falſum ac verum, & quoque confirmare illud uſque ut appareat ſicut verum; quicquid enim confirmatur, induit apparentiam veri; & nihil eſt quod non confirmari poteſt: horum interiora non aperta ſunt niſi ab infra, ſed exteriora quantum ſe confirmaverunt; quare lux ex qua vident, non eſt lux cœli, ſed eſt lux mundi, quæ lumen naturale vocatur; in hac enim luce poſſunt falſa lucere ut vera, imo cum confirmata ſunt, poſſunt ſplendeſcere, non autem in luce cœli. Ex hoc Genere minus Intelligentes & Sapientes ſunt que ſe multum confirmaverunt, at magis intelligentes & ſapientes qui ſe parum. Ex his patet, quid ſpuria Intelligentia & Sapientia. Sed ex hoc genere non ſunt illi, qui in pueritia autumaverunt vera eſſe quæ a magiſtris audiverunt, ſi in juventute, quando ex ſuo intellectu cogitant, non illis inhærent, ſed deſiderant verum, & ex deſiderio inquirunt illud, & cum inveniunt, interius afficiuntur; hi quia afficiuntur vero propter verum, vident verum antequam confirmant *(xx)*. Illuſtretur hoc per exemplum; erat ſermo inter ſpiritus, unde ſit quod animalia naſcantur in omnem ſcientiam

(xx) Quod ſapientis ſit videre & percipere num ſit verum priuſquam confirmatur, non autem confirmare quod ab aliis dicitur, n: 1017. 4741. 7012. 7680. 7950. Quod videre & percipere num verum ſit antequam confirmatur, ſolum detur apud illos qui afficiuntur vero propter verum & propter vitam, n: 8521. Quod lux confirmationis ſit lux naturalis & non ſpiritualis, & quod ſit lux ſenſualis, dabilis etiam apud malos, n: 8780. Quod omnia, etiam falſa confirmari poſſint, ut appareant ſicut vera, n: 2482. 2490. 5033. 6865. 8521.

fcientiam naturis fuis conformem, non autem homo, & dictum eft quod caufa fit, quia animalia in ordine fuæ vitæ funt, non autem homo, quare is in ordinem inducendus eft per cognitiones & fcientias; at fi homo nafceretur in ordinem fuæ vitæ, qui eft amare Deum fupra omnia, & proximum ficut femet, quod is nafceretur in intelligentiam & fapientiam, & inde quoque in fidem omnis veri, quantum cognitiones accedunt; fpiritus boni hoc ftatim viderunt & perceperunt quod ita effet, & hoc folum ex luce veri; at fpiritus qui fe confirmaverunt in fola fide, & inde rejecerunt ad latus amorem & charitatem, id non intelligere potuerunt, quia lux falfi confirmati apud illos obfcuraverat lucem veri.

353. Falfa Intelligentia & Sapientia eft omnis quæ eft abfque agnitione Divini, qui enim non agnofcunt Divinum, fed pro Divino naturam, illi omnes ex fenfuali corporeo cogitant, & funt mere fenfuales, utcunque eruditi & docti in mundo creduntur *(yy)*; fed Eruditio eorum non afcendit ultra talia quæ in mundo coram oculis apparent, quæ memoria tenent, & illa pæne materialiter intuentur, tametfi eædem fcientiæ funt, quæ vere intelligentibus pro formando intellectu inferviunt: per fcientias intelliguntur Experimentalia varii generis, Phyfica, Aftronomica, Chymica, Mechanica, Geometrica, Anatomica, Pfychologica, Philofophica, Hiftorica Regnorum, tum Orbis literati, Critica, Linguæ. Antiftites qui negant Divinum, nec illi ultra fenfualia quæ funt Externi hominis elevant cogitationes fuas; illa quæ Verbi funt non aliter fpectant quam ficut alii fcientias, nec faciunt illa res cogitationis aut alicujus intuitionis a mente rationali illuftrata, & hoc ex caufa, quia interiora eorum claufa funt, & fimul cum illis exteriora proxima interioribus; quod claufa fint, eft quia verterunt fe retro a cœlo, & retorferunt illa quæ illuc fpectare poffent, quæ funt interiora mentis humanæ, ut prius dictum eft: inde eft, quod non videre poffint quid verum & bonum, quoniam hæc illis in caligine funt, at falfum & malum in luce. At ufque fenfuales homines ratiocinari poffunt, aliqui folertius & acutius quam alii, fed ex fallaciis fenfuum confirmatis per eorum fcientifica; & quia ita ratiocinari poffunt, etiam ipfi fe credunt fapientiores aliis *(zz)*. Ignis

(yy) Quod fenfuale fit ultimum vitæ hominis, adhærens & inhærens corporeo ejus, n: 5077. 5767. 9212. 9216. 9331. 9730. Quod is fenfualis homo dicatur, qui omnia judicat & concludit ex fenfibus corporis, & qui nihil credit, nifi quæ oculis videt & manibus tangit, n: 5094. 7693. Quod talis homo cogitet in extremis, & non interius in fe, n: 5089. 5094. 6564. 7693. Quod interiora ejus claufa fint, ut nihil veri Divini videat, n: 6564. 6844. 6845. Verbo, quod in craffo lumine naturali fit, & fic quod nihil percipiat quod e luce cœli, n: 6201. 6310. 6564. 6844. 6845. 6598. 6612. 6614. 6622. 6624. Quod ideo interius fit contra illa quæ Cœli & Ecclefiæ funt, n: 6201. 6316. 6844. 6845. 6948. 6949. Quod Eruditi, qui fe confirmaverunt contra vera Ecclefiæ, fenfuales fint, n: 6316. Qualis fenfualis homo, defcribitur, n: 10236.

(zz) Quod fenfuales homines ratiocinentur acriter & folerter, quoniam in loquela ex memoria corporea ponunt omnem intelligentiam, n: 195. 196. 5700. 10236. Sed quod

Ignis qui affectione incendit ratiocinia eorum, est ignis amoris sui & mundi. Hi sunt qui in falsa intelligentia & sapientia sunt, & qui a Domino intelliguntur apud Matthæum, "*Videntes non vident, & audientes non audiunt, nec intelligunt,*" XIII : 13. 14. 15. Et alibi, "*Abscondita sunt Intelligentibus & Sapientibus, & revelata infantibus,*" XI : 25. 26.

354. Datum est loqui cum pluribus Eruditis post excessum eorum e mundo, cum quibusdam qui famigeratissimi fuerunt, & per scripta in Orbe literato celebres; & cum quibusdam qui non ita celebres, sed usque reconditam sapientiam in se habuerunt. Illi, qui corde negaverunt Divinum, utcunque ore Illud confessi sunt, tam stupidi facti sunt, ut vix aliquid verum civile, minus aliquid spirituale, comprehendere possent: perceptum est, & quoque visum, quod eorum interiora quæ sunt mentis ita occlusa essent, ut apparerent sicut nigra, (talia in mundo spirituali ad visum sistuntur) & sic quod non possent aliquam lucem cœlestem sustinere, ita nec aliquem influxum e cœlo admittere: nigredo illa, in qua apparuerunt interiora eorum, major & extensior erat apud illos, qui contra Divinum per scientifica eruditionis suæ se confirmaverunt. Tales in altera vita ex jucundo recipiunt omne falsum, quod imbibunt sicut spongia aquam, & repellunt omne verum, sicut elater osseus id quod incidit: dicitur etiam, quod interiora eorum, qui se confirmaverunt contra Divinum & pro natura, ossificata sint: caput eorum etiam apparet callosum sicut ex ebeno, quod pertingit usque in nasum, indicium quod amplius nullius perceptionis sint. Qui tales sunt, in voragines, quæ apparent sicut paludes, immerguntur, ubi a phantasiis, in quas falsa eorum vertuntur, exagitantur: ignis eorum infernalis est cupiditas gloriæ & nominis, ex qua cupiditate unus invehitur in alterum, & ex infernali ardore cruciat illos ibi qui se non ut Numina colunt, & hoc per vices unus alterum. In talia vertitur omne Eruditum mundi, quod non in se recepit lucem e cœlo per agnitionem Divini.

355. Quod illi tales sint in mundo spirituali, cum illuc veniunt post mortem, solum ex eo concludi potest, quod tunc omnia quæ in Memoria naturali sunt, & immediate conjuncta sensualibus corporis, ut sunt talia scientifica, quæ mox supra recensita sunt, quiescant, & modo rationalia quæ inde sunt, pro cogitatione & pro loquela ibi inserviant: homo enim secum fert omnem memoriam naturalem, sed illa quæ ibi sunt, non sub ejus intuitione sunt & in cogitationem veniunt sicut dum vixit in mundo, nihil potest inde depromere, & in lucem spiritualem proferre, quia non sunt illius lucis; sed rationalia seu intellectualia quæ homo sibi acquisivit ex scientiis, cum vixit in corpore, quadrant cum luce mundi spiritualis; quapropter quantum rationalis factus est hominis spiritus per cognitiones & scientias in mundo, tantum ra-

---

quod ex fallaciis sensuum, n: 5084. 6948. 6949. 7693. Quod sensuales homines astuti & malitiosi sint præ reliquis, n: 7693. 10236. Quod tales ab antiquis dicti fuerint serpentes arboris scientiæ, n: 195. 196. 197. 6398. 6949. 10313.

rationalis eſt poſt ſolutionem a corpore; nam tunc homo ſpiritus eſt, & ſpiritus eſt qui cogitat in corpore *(a)*.

356. Qui autem per cognitiones & ſcientias ſibi comparaverunt intelligentiam & ſapientiam, qui ſunt qui omnia applicuerunt uſui vitæ, & ſimul agnoverunt Divinum, amaverunt Verbum, & ſpiritualem moralem vitam, de qua ſupra n: 319, vixerunt, illis ſcientiæ inſerviverunt pro mediis ſapiendi, & quoque corroborandi illa quæ fidei ſunt; interiora eorum quæ mentis, percepta ſunt & quoque viſa ſicut tranſparentia ex luce, in colore candido, flammeo vel cæruleo, in quali ſunt adamantes, rubini, ſapphiri, qui pellucidi, & hoc ſecundum confirmationes pro Divino & pro veris Divinis ex ſcientiis; vera Intelligentia & Sapientia talis apparet, cum ſiſtitur videnda in mundo ſpirituali; id trahit a luce cœli, quæ eſt Divinum Verum procedens a Domino, ex quo omnis Intelligentia & Sapientia, videatur ſupra n: 126 ad 133: plana illius lucis, in quibus variegationes ſicut colorum exiſtunt, ſunt interiora mentis, & confirmationes veritatum Divinarum per talia quæ in natura ſunt, ita quæ in ſcientiis, producunt variegationes illas *(b)*; mens enim interior hominis intuetur in res memoriæ naturalis, & illa quæ ibi confirmant, per ignem amoris cœleſtis quaſi ſublimat, & ſubducit, ac purificat uſque in ideas ſpirituales; quod ita fiat, homo neſcit quamdiu in corpore vivit, quoniam ibi & ſpiritualiter & naturaliter cogitat, at illa quæ tunc ſpiritualiter cogitat, non appercipit, ſed modo illa, quæ naturaliter; verum cum in mundum ſpiritualem venit, tunc non appercipit quæ naturaliter in mundo cogitavit, ſed quæ ſpiritualiter; ita mutatur ſtatus: ex his patet, quod homo per cognitiones & ſcientias ſpiritualis fiat, & quod illæ ſint media ſapiendi, ſed modo illis qui fide & vita agnoverunt Divinum. Sunt etiam illi in cœlo præ aliis accepti, & ibi inter illos qui in medio ſunt, n: 43, quia in luce præ reliquis; hi ſunt intelligentes & ſapientes in Cœlo, qui ſplendent ſicut ſplendore expanſi, & qui lucent ſicut ſtellæ; ſimplices autem ibi ſunt, qui agnoverunt Divinum, amaverunt Verbum, ac ſpiritualem moralem vitam vixerunt, ſed interiora ſua quæ ſunt mentis, non ita per cognitiones & ſcientias excoluerunt: Mens humana eſt ſicut humus, quæ talis eſt ſicut excolitur.

(a) Quod ſcientifica ſint memoriæ naturalis, quæ eſt homini in corpore, n: 5212. 9922. Quod homo ſecum ferat poſt mortem omnem memoriam naturalem, n: 2475: ab experientia, n: 2481 ad 2486: ſed quod ex illa memoria non aliquid depromere poſſit ſicut in mundo, ob plures cauſas, n: 2476. 2477. 2479.

(b) Quod colores pulcherrimi appareant in Cœlo, n: 1053. 1624. Quod colores in cœlo ſint ex luce ibi, & quod ſint ejus modificationes ſeu variegationes, n: 1042. 1043. 1053. 1624. 3993. 4530. 4922. 4742. Ita quod ſint apparentiæ veri ex bono, ac ſignificent talia quæ ſunt intelligentiæ & ſapientiæ, n: 4530. 4922. 4677. 9466.

Collecta ex Arcanis Coelestibus *de Scientiis.*

QUOD homo imbuendus fit fcientiis & cognitionibus, quoniam per illas difcit cogitare, dein intelligere quid verum & bonum, & tandem fapere, n: 129. 1450. 1451. 1453. 1548. 1802. Quod fcientifica fint prima, fuper quibus ftruitur & fundatur hominis vita, tam civilis & moralis quam fpiritualis, & quod difcantur propter ufum ut finem, n: 1489. 3310. Quod cognitiones aperiant viam ad internum hominem, ac dein conjungant illum cum externo fecundum ufus, n: 1563. 1616. Quod rationale nafcatur per fcientias & cognitiones, n: 1895. 1900. 3086. Verum non per ipfas cognitiones, fed per affectionem ufuum ex illis, n: 1895.

Quod fint fcientifica quæ admittunt vera Divina, & quæ non admittunt n: 5213. Quod fcientifica inania deftruenda fint, n: 1489. 1492. 1499. 1580. Quod fcientifica inania fint, quæ pro fine habent & confirmant amores fui & mundi, & quæ abftrahunt ab amoribus in Deum & erga proximum, quia talia occludunt Internum hominem, ufque adeo ut homo dein non aliquid e cœlo recipere poffit, n: 1563. 1600. Quod fcientifica fint media fapiendi, & media infaniendi, & quod per illa Internus homo vel aperiatur vel claudatur, & fic rationale vel excolatur vel deftruatur, n: 4156. 8628. 9922.

Quod Internus homo aperiatur & fucceffive perficiatur per fcientifica, fi homo pro fine habet ufum bonum, imprimis ufum qui fpectat vitam æternam, n: 3086. Quod tunc fcientificis, quæ funt in naturali homine, occurrant fpiritualia & cœleftia ex fpirituali homine, & adoptent convenientia, n: 1495. Quod ufus vitæ cœleftis tunc ex fcientificis, quæ in naturali homine, per internum hominem a Domino extrahantur, elimentur & eleventur, n: 1895. 1896. 1900. 1901. 1902. 5871. 5874. 5901. Et quod fcientifica incongrua & adverfantia ad latera rejiciantur & exterminentur, n: 5871. 5886. 5889.

Quod vifus Interni hominis non alia evocet ex fcientificis Externi hominis, quam quæ funt amoris ejus, n: 9394. Quod fub vifu Interni hominis in medio fint & in claro quæ amoris funt, ad latera autem & in obfcuro quæ non amoris, n: 6068. 6085. Quod fcientifica convenientia fucceffive implantentur ejus amoribus, & quafi in his habitent, n: 6325. Quod homo in intelligentiam nafceretur, fi in amorem erga proximum, fed quia in amorem fui & mundi, quod nafcatur in totalem ignorantiam, n: 6323. 6325. Quod fcientia, intelligentia & fapientia fint filii amoris in Deum & amoris erga proximum, n: 1226. 2049. 2116.

Quod aliud fit fapere, aliud intelligere, aliud fcire, & aliud facere, fed quod ufque apud illos qui in vita fpirituali funt, ordine confequantur, ac in facere feu in factis fimul fint, n: 10331. Quod etiam aliud fit fcire, aliud agnofcere, & aliud fidem habere, n: 896.

Quod Scientifica quæ funt Externi feu naturalis hominis, fint in luce mundi, Vera autem quæ facta funt fidei & amoris, & fic vitam adepta, fint in luce cœli, n: 5212. Quod vera, quæ vitam fpiritualem adepta funt, comprehendantur per ideas naturales, n: 5510. Quod influxus fpiritualis fit ab Interno feu fpirituali homine in fcientifica quæ in Externo feu naturali, n: 1940. 8005. Quod fcientifica fint receptacula & quafi vafa veri & boni, quæ Interni hominis, n: 1469. 1496. 3068. 5489. 6004. 6023. 6052. 6071. 6077. 7770. 9922. Quod fcientifica fint quafi fpecula, in quibus vera & bona Interni hominis ficut in imagine apparent, n: 5201. Quod ibi fimul ut in fuo ultimo fint, n: 5373. 5874. 5886. 5901. 6004. 6023. 6052. 6071.

Quod influxus fpiritualis fit & non phyficus, hoc eft, quod fit influxus ab Interno homine

homine in Externum, ita in hujus ſcientifica, non autem ab Externo in Internum, ita ab hujus ſcientificis in vera fidei, n: 3219. 5119. 5259. 5427. 5428. 5478. 6322. 9110. 9111. Quod a veris doctrinæ Eccleſiæ, quæ ex Verbo ducendum ſit principium, & illa primum agnoſcenda, & quod deinceps conſulere liceat ſcientifica, n: 6047. Ita quod liceat illis qui in affirmativo ſunt de veris fidei, per ſcientifica intellectualiter confirmare illa, non autem illis qui in negativo ſunt, n: 2568. 2588. 4760. 6047. Qui non credit vera Divina, niſi perſuadeatur ex ſcientificis, quod nuſquam credat, n: 2094. 2832. Quod ex ſcientificis intrare in vera fidei ſit contra ordinem, n: 10236. Quod illi qui id faciunt fiant veſani quoad illa quæ Cœli & Eccleſiæ ſunt, n: 128. 129. 130. Quod cadant in falſa mali, n: 232. 233. 6047. Et quod in altera vita, cum de ſpiritualibus cogitant, fiant quaſi ebrii, n: 1072. Quales porro ſunt, n: 196. Exempla illuſtrantia, quod ſpiritualia non capi poſſint, ſi per ſcientifica in illa intratur, n: 233. 2094. 2196. 2203. 2209. Quod multi Eruditi in ſpiritualibus plus inſaniant quam ſimplices, ex cauſa quia in negativo ſunt, quod per ſcientifica, quæ jugiter & in copia coram viſu eorum ſunt, confirmant, n: 4760. 8629.

Quod qui ex ſcientificis ratiocinantur contra vera fidei, acriter ratiocinentur, quia ex fallaciis ſenſuum, quæ captant & perſuadent, quia ægre diſcuti queunt, n: 5700. Fallaciæ ſenſuum quæ & quales, n: 5084. 5094. 6400. 6948. Quod qui nihil veri intelligunt, & quoque qui in malo ſunt, ratiocinari queant de veris & bonis fidei, & tamen non intelligere illa, n: 4213. Quod ſolum confirmare dogma non ſit intelligentis, ſed videre prius antequam confirmatur, num verum ſit vel non, n: 4741. 6047.

Quod ſcientiæ poſt mortem nihil faciant, ſed quæ homo per ſcientias hauſit intellectu & vita, n: 2480. Quod uſque omnia ſcientifica poſt mortem maneant, ſed quod quieſcant, n: 2476 ad 2479. 2481 ad 2486.

Quod eadem ſcientifica apud malos ſint falſa, quia applicantur ad mala, & apud bonos vera quia applicantur ad bonum, n: 6917. Quod vera ſcientifica apud malos non ſint vera, utcunque appareant ut vera dum loquuntur illa, quia intus in illis eſt malum, n: 10331.

Qualis cupido ſciendi ſpiritibus eſt, exemplum, n: 1993. Quod apud angelos ſit deſiderium ſciendi & ſapiendi immenſum, quoniam ſcientia, intelligentia & ſapientia ſunt cibus ſpiritualis, n: 3114. 4459. 4792. 4976. 5147. 5293. 5340. 5342. 5410. 5426. 5576. 5582. 5588. 5656. 6277. 8562. 9003. Quod ſcientia antiquorum fuerit ſcientia correſpondentiarum & repræſentationum, per quam in cognitionem ſpiritualium ſe introduxerunt, ſed quod illa ſcientia hodie prorſus obliterata ſit, n: 4844. 4749. 4964. 4965.

Quod vera ſpiritualia non comprehendi poſſint, niſi ſequentia hæc univerſalia ſciantur, nempe I. Quod omnia in univerſo ſe referant ad bonum & verum, & ad conjunctionem utriuſque, ut ſint aliquid, ita ad amorem & fidem & eorum conjunctionem. II. Quod apud hominem ſit Intellectus & Voluntas, & quod Intellectus ſit receptaculum veri ac Voluntas boni; & quod omnia ad bina illa apud hominem ſe referant, & ad conjunctionem illorum, ſicut omnia ad verum & bonum, ac eorum conjunctionem. III. Quod Homo Internus ſit & Externus, & quod illi inter ſe diſtincti ſint ſicut Cœlum & Mundus, & tamen quod unum debeant facere, ut homo ſit vere homo. IV. Quod lux cœli ſit in qua Internus homo eſt, & lux mundi in qua Externus, & quod Lux cœli ſit ipſum Divinum Verum ex quo omnis intelligentia. V. Quod inter illa quæ in Interno & quæ in Externo homine ſunt ſit correſpondentia, & quod inde utrobivis ſub alia ſpecie appareant, uſque adeo ut non dignoſcantur quam per ſcientiam correſpondentiarum. Niſi hæc & plura alia ſciuntur, non poſſunt ideæ de veris ſpiritualibus & cœleſtibus niſi incongruæ capi & formari, & ſic quod ſcientifica

&

& cognitiones quæ naturalis hominis absque universalibus illis parum possint inservire rationali homini ad intellectum & incrementum. Inde patet, quam necessaria sunt scientifica.

De Divitibus & Pauperibus in Cœlo.

357. SUNT variæ opiniones de receptione in Cœlum; quidam opinantur, quod Pauperes recipiantur & non Divites; quidam quod æque Divites ac Pauperes; quidam quod Divites non recipi possint, nisi abdicent suas facultates & fiant sicut pauperes; quisque suam opinionem confirmat ex Verbo: sed qui discrimen faciunt inter Divites & Pauperes quoad Cœlum, illi non intelligunt Verbum; Verbum in sinu suo est spirituale, in litera autem naturale, quare qui Verbum modo secundum sensum literalem, & non secundum aliquem spiritualem, capiunt, illi errant in multis, imprimis de Divitibus & Pauperibus; ut quod Divitibus tam difficile sit intrare in Cœlum sicut camelo per foramen acus, & quod pauperibus facile quia pauperes sunt, quoniam dicitur, *beati pauperes quia eorum est Regnum cœlorum*, Luc: VI: 20. 21; sed qui norunt aliquid de sensu spirituali Verbi, aliter cogitant; illi sciunt, quod Cœlum sit pro omnibus, qui vivunt vitam fidei & amoris, sive divites sint sive pauperes: quinam autem per Divites intelliguntur in Verbo, & quinam per Pauperes, in sequentibus dicetur. Ex multa loquela & vita cum Angelis pro certo scire datum est, quod Divites tam facile in Cœlum veniant quam Pauperes; & quod homo quia abundat multis non e Cœlo excludatur, & quia in egestate est in Cœlum recipiatur; sunt ibi tam Divites quam Pauperes, & plures divites in majore gloria & felicitate quam pauperes.

358. In antecessum memorare licet, quod homo possit divitias acquirere, & opes cumulare quantum datur, modo non fiat cum astu & arte mala; quod possit delicate edere & bibere, modo non ponat in eo vitam; possit habitare magnifice secundum conditionem; possit conversari cum aliis sicut alii; lusoria frequentare, confabulari de rebus mundi; & quod non opus habeat, ut incedat devotus, tristi & gemente facie, & capite nutante, sed lætus & hilaris; nec ut det sua pauperibus, nisi quantum ducit illum affectio: verbo potest vivere in externa forma prorsus sicut homo mundi; & quod illa nihil obstent, quin homo in cœlum veniat, modo interius in se de Deo cogitet sicut decet, & cum proximo sincere & juste agat; homo enim talis est qualis ejus affectio & cogitatio, seu qualis ejus amor & fides; omnia quæ in externis agit, inde suam vitam trahunt, nam agere est velle, & loqui est cogitare, agit enim ex voluntate, & loquitur ex cogitatione; quapropter per id quod in Verbo dicitur, quod homo secundum facta judicabitur, & quod ei secundum opera retribuetur, intelligitur quod secundum ejus cogitationem & affectionem, ex quibus facta, seu quæ in factis, nam facta nullius rei

rei sunt absque illis, ac prorsus talia sunt quales illæ *(c)*. Inde patet, quod Externum hominis nihil faciat, sed Internum ejus ex quo externum. Sit illustrationi; qui sincerum agit, & non defraudat alterum, ex sola causa quia timet leges, jacturam famæ & inde honoris aut lucri, & si ille timor non refrænaret, alterum defraudaret quantum posset; ejus cogitatio & voluntas est fraus, & tamen ejus facta in externa forma apparent sincera; is quia insincerus & fraudulentus interius est, infernum in se habet: qui autem sincerum agit, & non defraudat alterum, ex causa quia est contra Deum, & contra proximum, is si posset defraudare alterum usque non vellet, ejus cogitatio & voluntas est conscientia, is cœlum in se habet: facta utriusque in externa forma apparent similia, sed in interna sunt prorsus dissimilia.

359. Quoniam homo in externa forma potest vivere sicut alius, potest ditescere, epulari, habitare & vestiri splendide secundum conditionem & functionem, jucundis & lætis frui, ac mundanis fungi propter officia & negotia, & propter vitam animi & corporis, modo interius agnoscat Divinum, & benevelit proximo, patet, quod non tam difficile sit, sicut a multis creditur, ingredi viam cœli; sola difficultas est, posse resistere amori sui & mundi, & inhibere ne prædominentur, nam inde omnia mala *(d)*: quod non tam difficile sit, sicut creditur, intelligitur per hæc Domini verba, "*Discite a Me quod mitis sim, & humilis corde, & invenietis requiem animabus vestris: jugum enim meum facile est, & onus meum leve,*" Matth: XI: 29. 30; quod jugum Domini facile sit, & onus leve, est quia quantum homo resistit malis ex amore sui & mundi scaturientibus, tantum ducitur a Domino, & non a semet; & quod Dominus dein illis apud hominem resistat, & illa removeat.

360. Loquutus sum cum aliquibus post mortem, qui dum in mundo vixerunt, abdicaverunt mundum, & se dederunt vitæ pæne solitariæ, ut per abstractionem cogitationum a mundanis, vacarent piis meditationibus, credentes

(c) Quod sæpius in Verbo dicatur, quod homo judicabitur, & quod ei retribuetur secundum facta & opera, n: 3934. Quod per facta & opera ibi non intelligantur facta & opera in externa forma, sed in interna, quoniam bona opera in externa forma faciunt etiam mali, sed in externa & simul in interna solum boni, n: 3934. 6073. Quod opera, sicut omnes actus, ex interioribus hominis, quæ sunt ejus cogitationis & voluntatis, suum esse & existere, & suum quale habeant, quoniam inde procedunt, quapropter qualia sunt interiora, talia sunt opera, n: 3934. 8911. 10331. Ita qualia sunt interiora quoad amorem & fidem, n: 3934. 6073. 10331. 10333. Quod sic opera contineant illa, & sint illa in effectu, n: 10331. Quare judicari & retribui secundum facta & opera, est secundum illa, n: 3147. 3934. 6073. 8911. 10331. 10333. Quod opera quantum spectant se & mundum non sint bona, sed quantum spectant Dominum & proximum, n: 3147.

(d) Quod ex amore sui & mundi omnia mala, n: 1307. 1308. 1321. 1594. 1691. 3413. 7255. 7376. 7480. 7488. 8318. 9335. 9348. 10038. 10742. Quæ sunt contemtus aliorum, inimicitiæ, odia, vindictæ, sævitiæ, doli, n: 6667. 7372. 7373. 7374. 9348. 10038. 10742. Quod homo in illos amores nascatur, ita quod in illis sint mala ejus hæreditaria, n: 694. 4317. 5660.

dentes sic ingredi viam cœli; sed illi in altera vita tristi genio sunt, spernunt alios qui non sibi similes sunt, indignantur quod non felicia præ reliquis sortiantur, credentes se meruisse, nec curant alios, & avertunt se ab officiis charitatis, per quæ conjunctio est cum Cœlo; Cœlum præ reliquis cupiunt, sed cum elevantur ubi angeli sunt, inducunt anxietates, quæ felicia angelorum perturbant; quapropter dissociantur, ac dissociati conferunt se in loca deserta, ubi similem vitam, qualem in mundo, agant. Homo ad cœlum non formari potest, nisi per mundum, ibi sunt ultimi effectus, in quos terminanda est cujusvis affectio, quæ nisi exserit se seu effundit in actus, quod fit in societate plurium, suffocatur illa, tandem adeo, ut homo non spectet amplius proximum, sed semet solum: inde patet, quod vita charitatis erga proximum, quæ est facere justum & rectum in omni opere & in omni functione, ducat ad cœlum, non autem vita pietatis absque illa *(e)*; consequenter quod exercitia charitatis & inde incrementa illius vitæ, tantum dari possint, quantum homo in negotiis est; & tantum non dari, quantum se removet ab illis. De his loquar nunc ab experientia; plures ex illis qui negotiationibus & mercaturis operam in mundo dederunt, & quoque per illas divites facti sunt, in Cœlo sunt; pauciores autem ex illis qui honorati sunt & divites facti per functiones; ex causa quia hi per lucrationes & per honores ob dispensationes justi & recti, tum lucrorum & honorum, sibi datos, inducti sint semet & mundum amate, & per id cogitationes & affectiones e cœlo removere, & ad se vertere; nam quantum homo semet & mundum amat, & se ac mundum in omnibus spectat, tantum se abalienat a Divino, ac removet a Cœlo.

361. Sors divitum in Cœlo est talis, quod in opulentia sint præ reliquis, quidam illorum in palatiis habitant, ubi intus omnia fulgent sicut ex auro & argento; illis copia est omnium quæ ad usus vitæ; verum prorsus non ponunt cor in illis, sed in ipsis usibus, hos spectant in claro & sicut in luce, aurum autem & argentum in obscuro & sicut in umbra respective: causa est, quia in mundo amaverunt usus, ac aurum & argentum modo sicut media & servitia: ipsi usus ita in cœlo fulgent, bonum usus ut aurum, & verum usus ut argentum *(f)*: quales itaque illis usus fuerunt in mundo, talis est illis

(e) Quod charitas erga proximum sit facere bonum, justum & rectum in omni opere & in omni functione, n: 8120. 8121. 8122. Inde quod charitas erga proximum se extendat ad omnia & singula, quæ homo cogitat, vult & facit, n: 8124. Quod vita pietatis absque vita charitatis ad nihil valeat, sed cum illa conducat ad omnia, n: 8252. 8253.

(f) Quod omne bonum suum jucundum habeat ex usu, & secundum usus, n: 3049. 4984. 7038: & quoque suum quale, inde qualis est usus tale bonum, n: 3049. Quod omnis felicitas & jucunditas vitæ sit ex usibus, n: 997. In genere, quod vita sit vita usuum, n: 1964. Quod vita angelica consistat in bonis amoris & charitatis, ita in usibus præstandis, n: 453. Quod a Domino, & inde ab Angelis, non spectentur nisi fines propter quos, qui sunt usus, apud hominem, n: 1317. 1645. 5844. Quod Regnum

illis opulentia, & talis jucunditas & felicitas. Usus boni sunt, se & suos prospicere necessariis vitæ; abundantiam velle patriæ causa, etiam proximi, cui dives præ paupere multis modis benefacere potest; & quia sic animum potest removere a vita otiosa, quæ vita perniciosa est, nam in illa homo cogitat male ex malo sibi insito. Hi usus boni sunt, quantum in se Divinum habent, hoc est, quantum homo spectat Divinum & ad Cœlum, & suum bonum in illis ponit, & in opibus modo bonum inserviens.

362. Contraria autem sors divitum est, qui non crediderunt Divinum, & illa quæ Cœli & Ecclesiæ sunt ab animo rejecerunt, illi in Inferno sunt, ubi sordes, miseriæ, & egestas; in talia vertuntur divitiæ quæ amantur pro fine; nec modo divitiæ, sed etiam ipsi usus, qui sunt vel ut vivant genio, & indulgeant voluptatibus, utque abundantius & liberius possint animum flagitiis dare, vel ut emineant super alios quos contemnunt: illæ divitiæ, & illi usus, quia nihil spirituale in se habent, sed terrestre, sordescunt; spirituale enim in divitiis & earum usibus, est sicut anima in corpore, & sicut lux cœli in humida humo; & quoque putrescunt sicut corpus absque anima, & sicut humida humus absque luce cœli: hi sunt quibus divitiæ seduxerunt, & e cœlo detraxerunt.

363. Unumquemvis hominem manet post mortem ejus affectio seu amor dominans, ille non exstirpatur in æternum, quoniam hominis spiritus prorsus est sicut ejus amor, & quod arcanum est, cujusvis spiritus & angeli corpus est ejus amoris forma externa prorsus correspondens formæ internæ quæ est ejus animi & mentis, inde est quod spiritus noscantur quales sunt ex facie, ex gestibus, & ex loquela; & quoque nosceretur homo quoad spiritum suum dum vivit in mundo, si non didicisset facie, gestu, & loquela mentiri non sua: inde constare potest, quod homo in æternum maneat, qualis est ejus affectio seu amor prædominans. Loqui datum est cum aliquibus, qui vixerunt ante septendecim sæcula, quorum vita ex scriptis eo tempore nota est, & compertum quod adhuc ferat illos amor suus qui tunc fuit. Inde quoque constare potest, quod amor divitiarum ac usuum ex divitiis maneat unumquemvis in æternum, & prorsus talis sit qualis comparatus est in mundo; cum ea tamen differentia, quod divitiæ apud illos quibus inserviverant pro bonis usibus vertantur in jucunditates secundum usus, & quod divitiæ apud illos quibus inserviverant pro malis usibus vertantur in sordes, quibus etiam tunc delectantur similiter ut in mundo divitiis propter malos usus: quod tunc delectentur sordibus, est quia spurcæ voluptates & flagitia, quæ fuerunt usus ex illis, & quoque avaritia, quæ est amor divitiarum absque usu, sordibus correspondent; sordes spirituales non aliæ sunt.

364. Pauperes non in Cœlum propter paupertatem veniunt, sed propter vitam; unumquemvis vita ejus sequitur, sive dives sit sive pauper; non est pecu-

Regnum Domini sit Regnum usuum, n: 453. 696. 1103. 3645. 4054. 7038. Quod servire Domino sit usus præstare, n: 7038. Quod omnes tales sint, quales sunt usus quos præstant, n: 4054. 6815: illustratum n: 7038.

peculiaris Misericordia pro uno magis quam pro altero *(g)*; recipitur qui bene vixit, & rejicitur qui male. Præterea paupertas æque seducit & abstrahit hominem a cœlo, sicut opulentia; sunt inter illos perplures qui sua sorte non contenti sunt, qui ambiunt multa, & credunt opes benedictiones esse *(h)*, quapropter cum illas non recipiunt, irascuntur, & de Providentia Divina male cogitant; invident etiam aliis sua bona; præterea etiam illi æque defraudant alios cum datur occasio, & quoque æque in sordidis voluptatibus vivunt. Aliter vero pauperes, qui sua sorte contenti sunt, in suo opere seduli & diligentes, ac amant laborem præ otio, & sincere & fideliter agunt, & simul tunc Christianam vitam vivunt. Aliquoties loquutus sum cum illis, qui ex rustica gente & ex plebe erant, qui dum vixerunt in mundo, crediderunt in Deum, ac justum & rectum in suis operibus fecerunt; illi quia erant in affectione sciendi verum, quærebant quid Charitas & quid Fides, quia in mundo multa de fide audiverunt, in altera vita autem multa de charitate: quare illis dictum est, quod Charitas sit omne id quod est vitæ, & Fides omne id quod est doctrinæ; proinde quod charitas sit velle & facere justum & rectum in omni opere, fides autem cogitare juste & recte; & quod fides & charitas se conjungant sicut doctrina & vita secundum illam, seu sicut cogitatio & voluntas; & quod fides fiat charitas, quando id quod homo juste & recte cogitat, etiam velit & faciat, & cum hoc fit, quod non duo sint sed unum: hoc intellexerunt bene, & gavisi sunt, dicentes quod non comprehenderint in mundo quod Credere aliud esset quam Vivere.

365. Ex his constare potest, quod Divites æque ac Pauperes in Cœlum veniant, & tam facile unus quam alter. Quod credatur quod Pauperes facile, ac Divites ægre, est quia Verbum non intellectum est, ubi nominantur divites & pauperes; per Divites ibi intelliguntur in spirituali sensu illi qui abundant cognitionibus boni & veri, ita qui intra Ecclesiam sunt ubi est Verbum; & per Pauperes illi quibus deficiunt cognitiones illæ, & tamen desiderant illas, ita qui extra Ecclesiam sunt ubi non Verbum. Per Divitem qui induebatur purpura & bysso, & projectus est in infernum, intelligitur Gens Judaica, quæ quia habebat Verbum, & inde abundabat cognitionibus boni & veri, dives vocatur, per vestes ex purpura etiam significantur cognitiones boni, & per vestes ex bysso cognitiones veri *(i)*; per Pauperem autem qui projectus erat ad vestibulum ejus, & desiderabat saturari micis quæ cadebant

---

(g) Quod Misericordia immediata non detur, sed mediata, hoc est illis qui vivunt secundum præcepta Domini, quos ex Misericordia ducit continue in mundo, ac postea in æternum, n: 8700. 10659.

(h) Quod dignitates & opes non sint reales benedictiones, quapropter illæ tam sunt malis quam bonis, n: 8939. 10775. 10776. Quod realis benedictio sit receptio amoris & fidei a Domino, & per id conjunctio, nam inde felicitas æterna, n: 1420. 1422. 2846. 3017. 3408. 3504. 3514. 3530. 3565. 3584. 4216. 4981. 8939. 10495.

(i) Quod Vestes significent vera, ita cognitiones, n: 1033. 2576. 5319. 5954 9212. 9216. 9952. 10536. Quod Purpura significet bonum cœleste, n: 9467. Quod Byssus significet verum ex origine cœlesti, n: 5319. 9469. 9744.

debant ex mensa divitis, & portatus ab Angelis in Cœlum, intelliguntur gentes, quæ non habebant cognitiones boni & veri, & tamen desiderabant illas, Luc : XVI : 19. 31. Per divites qui vocati ad Cœnam magnam, & se excusaverunt, intelligitur etiam Gens Judaica, & per pauperes loco illorum introductos intelliguntur gentes quæ extra Ecclesiam, Luc : XII : 16 and 24. Quinam intelliguntur per Divitem, de quo Dominus dicit, "*Facilius est camelum per foramen acus transire, quam divitem in regnum Dei introire,*" Matth : XIX : 24, etiam dicetur; per divitem ibi intelliguntur divites in utroque sensu tam naturali quam spirituali; divites in sensu naturali, qui abundant opibus, & ponunt cor in illis; in spirituali autem sensu qui abundant cognitionibus & scientiis, nam hæ sunt divitiæ spirituales, & per illas se ex propria intelligentia volunt introducere in illa quæ Cœli & Ecclesiæ sunt, quod quia est contra ordinem Divinum, dicitur quod facilius sit camelo per foramen acus transire; in illo enim sensu per camelum significatur cognitivum & scientificum in genere, & per foramen acus verum spirituale *(k)*: quod per camelum & foramen acus illa intelligantur, non hodie scitur, quia non huc usque aperta fuit scientia, quæ docet quid in sensu spirituali significatur per illa quæ in sensu literali in Verbo dicta sunt; in singulis enim Verbi spiritualis sensus est, & quoque naturalis, nam Verbum, ut conjunctio esset Cœli cum mundo, seu Angelorum cum hominibus, postquam desiit conjunctio immediata, per meras correspondentias naturalium cum spiritualibus conscriptum est: inde patet, quinam per divitem ibi in specie intelligantur. Quod per Divites in Verbo in sensu spirituali intelligantur qui in cognitionibus veri & boni sunt, & per Divitias ipsæ cognitiones, quæ quoque sunt divitiæ spirituales, ex variis locis ibi constare potest, quæ videantur Esai : Cap : X : 12. 13. 14. Cap : XXX : 6. 7. Cap : XLV. 3. Jerem : Cap : XVII : 3. Cap : XLVII : 7. Cap : L : 36. 37. Cap : LI : 13. Dan : Cap : V : 2. 3. 4. Ezech : Cap : XXVI : 7. 12. Cap : XXVII : 1 ad fin : Sachar : Cap : IX : 3. 4. Psalm : XL : 13. Hosch : Cap : XII : 9. Apoc : Cap : III : 17. 18. Luc : Cap : XIV : 33 : & alibi : & quod per Pauperes in spirituali sensu significentur qui cognitiones boni & veri non habent, & usque desiderant illas, Matth : Cap : XI : 5. Luc : Cap : VI : 20. 21. Cap : XIV : 21. Esai : Cap : XIV :

(k) Quod Camelus in Verbo significet cognitivum & scientificum in genere, n : 3048. 3071. 3143. 3145. Quid acupictum, acupingere, & inde quid acus, n : 9688. Quod ex scientificis intrare in vera fidei sit contra Divinum ordinem, n : 10236. Quod illi qui id faciunt fiant vesani quoad illa quæ Cœli & Ecclesiæ sunt, n : 128. 129. 130. 232. 233. 6047. Et quod in altera vita, cum de spiritualibus cogitant, fiant quasi ebrii, n : 1072. Quales porro sunt, n : 196. Exempla illustrantia, quod spiritualia non capi possint, si per illa intratur, n : 233. 2094. 2196. 2203. 2209. Quod e spirituali Vero intrare liceat in scientifica quæ naturalis hominis, non autem vicissim, quia influxus spiritualis in naturale datur, non autem influxus naturalis in spirituale, n : 3219. 5119. 5259. 5427. 5428. 5478. 6322. 9110. 9111. Quod primum agnoscenda sint vera Verbi & Ecclesiæ, & dein liceat consulere scientifica, non autem vice versa, n : 6047.

XIV : 30. Cap : XXIX : 19. Cap : XLI : 17. 18. Zephan : Cap : III : 12. 18 : Hæc omnia loca videatur explicata secundum spiritualem sensum in ARCANIS COELESTIBUS, n : 10227.

De Conjugiis in Cœlo.

366. QUIA Cœlum est ex Humano Genere, & inde Angeli ibi ex utroque sexu ; & quia ex creatione est, quod Mulier sit pro Viro, ac Vir pro Muliere, ita unus alterius ; & quia utrique ille amor innatus est, sequitur quod Conjugia in Cœlis sint æque ac in terris ; sed Conjugia in Cœlis valde differunt a Conjugiis in terris. Qualia itaque sunt Conjugia in Cœlis, & in quo differunt a Conjugiis in terris, & in quo conveniunt, in nunc sequentibus dicetur.

367. Conjugium in Cœlis est conjunctio duorum in unam Mentem ; qualis illa conjunctio est, primum explicabitur : Mens consistit ex binis partibus, quarum una vocatur Intellectus, altera Voluntas ; cum duæ illæ partes unum agunt, tunc dicuntur una Mens ; Maritus ibi agit illam partem, quæ vocatur Intellectus, & Uxor illam quæ vocatur Voluntas : cum hæc conjunctio, quæ est interiorum, descendit in inferiora quæ sunt corporis eorum, tunc illa percipitur & sentitur ut amor, is amor est amor conjugialis. Ex quibus patet, quod amor conjugialis originem ducat a conjunctione duorum in unam mentem ; hoc vocatur in Cœlo cohabitatio ; & dicitur non duo esse sed unum ; quapropter duo conjuges in Cœlo non vocantur duo sed unus Angelus *(l)*.

368. Quod etiam talis conjunctio Mariti & Uxoris in intimis, quæ mentium, sit, venit ex ipsa creatione ; Vir enim nascitur ut sit intellectualis, ita ut ex Intellectu cogitet, Mulier autem ut sit voluntaria, ita ut ex voluntate cogitet ; quod etiam patet ex cujusvis inclinatione seu connata indole, ut & forma ; *ex indole*, quod vir ex ratione agat, mulier autem ex affectione ; *ex forma*, quod vir sit facie asperiore & impulchriore, loquela graviore, & corpore duriore, mulier autem facie leviore & pulchriore, loquela teneriore, & corpore molliore : simile discrimen est inter Intellectum & Voluntatem, seu inter Cogitationem & Affectionem ; simile etiam inter Verum & Bonum, & simile inter Fidem & Amorem, nam Verum & Fides sunt intellectus, ac Bonum & Amor sunt voluntatis. Inde est, quod in Verbo per Juvenem & Virum in spirituali sensu intelligatur Intellectus veri, ac per Virginem & Mu-

(l) Quod hodie nesciatur, quid & unde amor conjugialis, n : 2727. Quod amor conjugialis sit velle quod alter, ita mutuo & vicissim, n : 2731. Quod qui in amore conjugiali sunt, in intimis vitæ cohabitent, n : 2732. Quod sit unio duarum mentium, & sic ut ex amore unum sint, n : 10168. 10169. Nam amor mentium, qui est amor spiritualis, est unio, n : 1594. 2057. 3939. 4018. 5807. 6195. 7081 ad 7086. 7501. 10130.

Mulierem affectio boni; & quoque quod Ecclesia ex affectione boni & veri dicatur Mulier & quoque Virgo, tum quod omnes illi qui in affectione boni sunt, dicantur Virgines, ut Apoc: xiv: 4 *(m)*.

369. Unusquisque tam Vir quam Mulier gaudet intellectu & voluntate, sed usque apud virum prædominatur intellectus, & apud mulierem prædominatur voluntas, & homo est secundum id quod prædominatur; in Conjugiis autem in Cœlis, non est aliquod prædominium; est enim voluntas uxoris etiam mariti, & intellectus mariti etiam uxoris, quoniam unus amat velle & cogitare sicut alter, ita mutuo & vicissim; inde conjunctio eorum in unum. Conjunctio illa est actualis conjunctio, intrat enim voluntas uxoris in intellectum mariti, & intellectus mariti in voluntatem uxoris, & hoc imprimis cum se spectant facie ad faciem; nam ut supra sæpius dictum est, est communicatio cogitationum & affectionum in Cœlis, magis conjugis cum conjuge quia se mutuo amant. Ex his constare potest, qualis est conjunctio mentium, quæ facit conjugium, & producit amorem conjugialem in Cœlis, quod nempe sit, quod unus velit ut sua sint alterius, & sic reciproce.

370. Dictum mihi est ab Angelis, quod quantum duo conjuges in tali conjunctione sunt, tantum in amore conjugiali sint, & simul tantum in intelligentia, sapientia & felicitate, ex causa quia Divinum Verum ac Divinum Bonum, ex quibus omnis intelligentia, sapientia & felicitas, principaliter influit in amorem conjugialem, proinde quod amor conjugialis sit ipsum planum influxus Divini, quia simul est conjugium veri & boni; nam sicut est conjunctio intellectus & voluntatis, ita quoque est conjunctio veri & boni, quoniam Intellectus recipit Divinum Verum, formatur etiam ex veris, & Voluntas recipit Divinum Bonum, & quoque formatur ex bonis; quod enim vult homo hoc ei bonum est, & quod intelligit hoc ei verum est; inde est, quod idem sit, sive dicas conjunctionem intellectus & voluntatis, sive dicas conjunctionem veri & boni. Conjunctio veri & boni facit Angelum, & quoque ejus intelligentiam, sapientiam, & felicitatem, talis enim est Angelus, sicut bonum apud illum conjunctum est vero ac verum bono; seu quod idem, talis est Angelus sicut apud illum amor conjunctus est fidei, ac fides conjuncta amori.

371. Quod Divinum procedens a Domino principaliter influat in amorem conjugialem, est quia Amor conjugialis descendit ex conjunctione boni & veri, nam, ut supra dictum est, sive dicas conjunctionem intellectus & voluntatis, sive conjunctionem boni & veri, idem est: conjunctio boni & veri ducit

(m) Quod Juvenes in Verbo significent Intellectum Veri seu Intelligentem, n: 7668. Quod Viri similiter, n: 158. 265. 749. 915. 1007. 2517. 3134. 3236. 4823. 9007. Quod Mulier affectionem boni & veri, n: 568. 3160. 6014. 7337. 8994: tum Ecclesiam, n: 252. 253. 749. 770: & quoque Uxor, n: 252. 253. 409. 749. 770; cum qua differentia, n: 915. 2517. 3236. 4510. 4822. Quod Maritus & Uxor in supremo sensu dicatur de Domino ac de Ipsius conjunctione cum Cœlo & Ecclesia, n: 7022. Quod Virgo significet affectionem boni, n: 3067. 3110. 3179. 3189. 6731. 6742: & quoque Ecclesiam, n: 2362. 3081. 3963. 4638. 6729. 6775. 6778.

ducit originem ex Divino Amore Domini erga omnes qui in Cœlis ſunt, & in terris: ex Divino Amore procedit Divinum Bonum, ac Divinum Bonum recipitur ab Angelis & ab Hominibus in Divinis veris, ſolum receptaculum boni eſt verum; quapropter a nullo recipi poteſt aliquid a Domino & e cœlo, qui non in veris eſt; quantum itaque vera apud hominem conjuncta ſunt bono, tantum homo conjunctus eſt Domino & Cœlo: inde nunc eſt ipſa origo Amoris conjugialis, quapropter eſt ille ipſum planum Influxus Divini. Inde eſt, quod conjunctio boni & veri in cœlis dicatur Conjugium cœleſte, & quod Cœlum in Verbo comparetur Conjugio, & quoque dicatur Conjugium; & quod Dominus dicatur Sponſus & Maritus, ac Cœlum cum Eccleſia Sponſa & quoque Uxor *(n)*.

372. Bonum & Verum conjuncta apud Angelum & hominem non ſunt duo ſed unum, quoniam tunc bonum eſt veri ac verum boni: hæc conjunctio ſe habet, ſicut cum homo cogitat quod vult ac vult quod cogitat, tunc cogitatio & voluntas unum faciunt, ita unam mentem, cogitatio enim format ſeu ſiſtit in forma id quod voluntas vult, & voluntas jucundat id; inde quoque eſt, quod duo conjuges in Cœlo non dicantur duo ſed unus Angelus. Hoc quoque eſt quod intelligitur per Domini verba, "*Annon legiſtis, quod Is qui fecit ab initio maſculum & fœminam fecit eos, & dixit, propterea relinquet homo patrem & matrem, & adhærebit uxori ſuæ, & erunt duo in carnem unam; quare non amplius ſunt duo, ſed una caro, quod itaque Deus conjunxit, homo ne ſeparet: non omnes capiunt verbum hoc, ſed ii quibus datum eſt,*" Matth: xix: 4. 5. 6. 11. Marc: x: 6. 7. 8. 9. Geneſ: ii: 24: hic deſcribitur Conjugium cœleſte in quo ſunt Angeli, & ſimul conjugium boni & veri; & per quod homo ne ſeparet quod Deus conjunxit, intelligitur, quod bonum non ſeparandum ſit a Vero.

373. Ex his nunc videri poteſt, unde eſt amor vere conjugialis, quod nempe primum formetur in mentibus eorum qui in conjugio ſunt, & quod inde deſcendat & derivetur in corpus, ac ibi percipiatur ac ſentiatur ut amor; quicquid enim in corpore ſentitur & percipitur, trahit originem ex ſpirituali ejus, quoniam ex intellectu & voluntate; intellectus & voluntas faciunt hominem ſpiritualem: quicquid a ſpirituali homine in corpus deſcendit, hoc ibi ſe ſub alia ſpecie ſiſtit, ſed uſque eſt ſimile & unanimum, ſicut eſt

(n) Quod amor vere conjugialis ducat originem, cauſam & eſſentiam ex conjugio boni & veri, ita quod ſit ex cœlo, n: 2728. 2729. De ſpiritibus angelicis qui perceptionem habent, num conjugiale ſit, ex idea conjunctionis boni & veri, n: 10756. Quod amor conjugialis ſe prorſus ſimiliter habeat, ſicut conjunctio boni & veri, de qua, n: 1094. 2173. 2429. 2503. 3101. 3102. 3155. 3179. 3180. 4358. 5407. 5835. 9206. 9495. 9637. Quomodo ſit conjunctio boni & veri, & apud quos, n: 3834. 4096. 4097. 4301. 4345. 4353. 4364. 4368. 5365. 7623 ad 7627. 9258. Quod non ſciatur quid amor vere conjugialis niſi ab illis qui in bono & vero ſunt a Domino, n: 10171. Quod in Verbo per conjugium ſignificetur conjugium boni & veri, n: 3132. 4434. 4834. Quod in amore vere conjugiali ſit Regnum Domini & Cœlum, n: 2737.

eſt anima & corpus, & ſicut eſt cauſa & effectus, ut conſtare poteſt ex illis, quæ in binis Articulis de Correſpondentiis dicta & oſtenſa ſunt.

374. Audivi Angelum deſcribentem Amorem vere conjugialem & cœleſtes ejus jucunditates, tali modo; quod ſit Divinum Domini in Cœlis, quod eſt Divinum Bonum & Divinum Verum, unitum in duobus, uſque adeo ut non duo ſint ſed ut unum; dicebat, quod duo conjuges in Cœlo ſint ille amor, quia unuſquiſque eſt ſuum bonum & ſuum verum, tam quoad mentem quam quoad corpus, nam corpus eſt mentis effigies, quia formatum ad ejus inſtar; inducebat inde, quod Divinum ſit effigiatum in duobus, qui in amore vere conjugiali ſunt; & quia Divinum, quod etiam effigiatum ſit Cœlum, quia Univerſum Cœlum eſt Divinum Bonum & Divinum Verum procedens a Domino, & quod inde ſit quod omnia Cœli illi amori inſcripta ſint, ac tot beatitudines & jucunditates ut excedant numerum; exprimebat numerum per vocem quæ involvit myriades myriadum: miratus eſt, quod homo Eccleſiæ nihil de hoc ſciat, cum tamen Eccleſia eſt Cœlum Domini in terris, & Cœlum eſt Conjugium boni & veri: dicebat quod obſtupeſcat quum cogitat quod intra Eccleſiam plus quam extra illam patrentur, & quoque confirmentur adulteria, quorum tamen jucundum in ſe non aliud in ſpirituali ſenſu & inde in ſpirituali mundo eſt quam jucundum amoris falſi conjuncti malo, quod jucundum eſt jucundum infernale, quia prorſus oppoſitum jucundo cœli, quod eſt jucundum amoris veri conjuncti bono.

375. Unuſquiſque ſcit, quod bini conjuges qui ſe amant, interius uniti ſint, & quod eſſentiale Conjugii ſit unitio animorum ſeu mentium; inde quoque ſciri poteſt, quod quales animi ſeu mentes in ſe ſunt, talis unitio ſit, & quoque talis inter illos amor; mens formatur unice ex veris & bonis, nam omnia quæ in univerſo ſunt, ſe referunt ad bonum & verum, & quoque ad conjunctionem eorum, quare mentium unitio prorſus talis eſt, qualia ſunt vera & bona ex quibus formatæ ſunt, conſequenter, quod unitio mentium, quæ formatæ ſunt ex genuinis veris & bonis, ſit perfectiſſima. Sciendum eſt, quod non aliquid ſe mutuo plus amet, quam verum & bonum, quapropter ex illo amore deſcendit amor vere conjugialis *(o)*: amant quoque ſe falſum & malum, ſed hic amor vertitur dein in infernum.

376. Ex illis quæ de origine amoris conjugialis nunc dicta ſunt, concludi poteſt, quinam in amore conjugiali ſunt, & quinam non ſunt: quod in Amore conjugiali ſint, qui ex Divinis Veris in Divino Bono ſunt; & quod Amor conjugialis tantum genuinus ſit, quantum vera, quæ conjunguntur bono,

---

(o) Quod omnia in univerſo tam Cœlo quam mundo ſe referant ad bonum & verum, n: 2451. 3166. 4390. 4409. 5232. 7256. 10122. Et ad conjunctionem utriuſque, n: 10555. Quod inter bonum & verum ſit conjugium, n: 1094. 2173. 2503. Quod bonum amet, & ex amore deſideret verum, & conjunctionem ejus ſecum, & quod inde in perpetuo conatu conjunctionis ſint, n: 9206. 9207. 9495. Quod vita veri ſit ex bono, n: 1589. 1997. 2579. 4070. 4096. 4097. 4736. 4757. 4884. 5147. 9667. Quod verum ſit forma boni, n: 3049. 3180. 4574. 9154. Quod verum ad bonum ſit ſicut aqua ad panem, n: 4976.

bono, magis genuina sunt: & quia omne bonum, quod conjungitur veris, est a Domino, sequitur quod nemo in amore vere conjugiali possit esse, nisi agnoscat Dominum ac Divinum Ipsius, nam absque agnitione illa Dominus non influere potest, ac conjungi veris quæ apud hominem.

377. Ex his patet, quod in amore conjugiali non sint, qui in falsis sunt, ac prorsus non illi qui in falsis ex malo: apud eos qui in malo sunt & inde in falsis, etiam interiora, quæ mentis, occlusa sunt; quapropter inibi non dari potest aliqua origo amoris conjugialis, sed infra illa in Externo seu Naturali homine separato ab Interno, datur conjunctio falsi & mali, quæ conjunctio vocatur conjugium infernale. Datum est videre quale conjugium est inter illos qui in falsis mali sunt, quod conjugium infernale vocatur; colloquuntur inter se, & quoque ex lascivo conjunguntur, sed interius contra se internecino odio flagrant, quod tantum est ut describi non possit.

378. Amor conjugialis nec datur inter binos qui ex diversa religione sunt, quoniam verum unius non concordat cum bono alterius, ac duo dissimilia & discordantia non unam mentem ex duabus facere possunt, quapropter origo amoris illorum non aliquid ex spirituali trahit; si cohabitant & concordant, est solum ex causis naturalibus *(p)*. Ex hac causa in Cœlis sociantur conjugia cum illis qui intra Societatem sunt, quia in simili bono & vero sunt, non autem cum illis qui extra Societatem: quod omnes qui ibi intra Societatem sunt, in simili bono & vero sint, ac differant ab illis qui extra, videatur supra n: 41 seq; Hoc quoque repræsentatum est apud gentem Israeliticam, per quod Conjugia inirentur intra Tribus, & in specie intra Familias, & non extra illas.

379. Amor vere conjugialis nec dabilis est inter unum Maritum & plures uxores; id enim destruit originem ejus spiritualem, quæ est ut ex binis formetur una mens, proinde destruit conjunctionem interiorem, quæ est boni & veri, quæ est ex qua ipsa essentia illius amoris; Conjugium cum pluribus quam cum una est sicut Intellectus divisus in plures voluntates; ac sicut homo non uni sed pluribus addicatus Ecclesiis, sic enim distrahitur fides ejus usque ut nulla fiat. Angeli dicunt, quod plures uxores ducere sit prorsus contra Divinum Ordinem; & quod id ex pluribus causis sciant, & quoque ex eo, quod ut primum cogitant de Conjugio cum pluribus, abalienentur ab interna beatitudine & cœlesti felicitate, & quod tunc fiant sicut ebrii, quia disjungitur bonum a suo vero apud illos; & quia interiora quæ mentis eorum ex sola cogitatione cum aliqua intentione in talem statum veniunt, percipiunt clare quod Conjugium cum pluribus quam cum una internum eorum claudat, & faciat ut loco amoris conjugialis se inferat amor lasciviæ, qui amor abducit a Cœlo *(q)*. Dicunt porro quod homo ægre hoc comprehendat, quia pauci sunt

---

(p) Quod conjugia inter illos qui e diversa religione sunt, sint illicita, ob non conjunctionem similis boni & veri in interioribus, n: 8998.

(q) Quoniam Maritus & Uxor unum erunt, & cohabitabunt in intimo vitæ, & quia

ſunt qui in genuino amore conjugiali ſunt, & qui in illo non ſunt, prorſus nihil ſciunt de interiori jucundo, quod in illo amore eſt, ſed ſolum de jucundo laſciviæ, quod jucundum vertitur in injucundum poſt brevem cohabitationem; at jucundum amoris vere conjugialis non ſolum perſtat ad ſenectam in mundo, ſed etiam fit jucundum Cœli poſt obitum, & tunc interiori jucundo impletur, quod perficitur in æternum. Dixerunt etiam, quod beatitudines amoris vere conjugialis poſſint enumerari ad plura millia, quarum ne quidem una homini nota eſt, nec intellectu comprehendi poteſt ab aliquo, qui non in conjugio boni & veri eſt a Domino.

380. Amor dominii unius ſuper alterum prorſus tollit amorem conjugialem, & ejus cœleſte jucundum, nam, ut ſupra dictum eſt, amor conjugialis & ejus jucundum conſiſtit in eo, ut unius voluntas ſit alterius, & hoc mutuo & viciſſim; hoc amor dominii in Conjugio deſtruit, nam dominans vult ut ſua voluntas ſola ſit in altero, & reciproce alterius in ſemet nulla, inde non mutuum, proinde nulla communicatio alicujus amoris & ejus jucundi cum altero, & viciſſim; quæ tamen communicatio & inde conjunctio eſt ipſa interior jucunditas, quæ beatitudo vocatur, in conjugio; amor dominii hanc beatitudinem, & cum illa omne cœleſte & ſpirituale illius amoris prorſus exſtinguit, uſque adeo ut non ſciatur quod ſit; & ſi diceretur, pro tam vili haberetur, ut ad ſolam mentionem beatitudinis inde vel riderent vel iraſcerentur. Quando unus vult ſeu amat quod alter, tunc liberum eſt utrique, nam omne liberum eſt amoris, at liberum nulli eſt, ubi dominium, unus eſt ſervus, dominans quoque, quia ducitur a cupiditate dominandi ut ſervus; ſed hoc prorſus non comprehendit, qui non ſcit quid liberum amoris cœleſtis: at uſque ex illis quæ de amoris conjugialis origine & eſſentia ſupra dicta ſunt, ſciri poteſt, quod, quantum dominium intrat, tantum mentes non conjunguntur ſed dividantur, dominium ſubjugat, & mens ſubjugata vel nullius voluntatis eſt, vel eſt voluntatis oppoſitæ; ſi nullius voluntatis eſt quoque nullius amoris, ſi voluntatis oppoſitæ eſt odium loco amoris. Interiora eorum, qui in tali conjugio vivunt, contra ſe mutuo collidunt & pugnant, ſicut ſolent duo oppoſita inter ſe, utcunque exteriora retinentur & ſedantur tranquillitatis cauſa; colliſio & pugna interiorum illorum ſe revelat poſt eorum mortem, conveniunt ut plurimum, & tunc dimicant inter ſe ſicut hoſtes, & ſe mutuo dilaniant; agunt enim tunc ſecundum ſtatum interiorum ſuorum;

quia faciunt ſimul unum Angelum in Cœlo, quod ideo amor vere conjugialis non dabilis ſit inter unum maritum & plures uxores, n: 1907. 2740. Quod plures uxores ſimul ducere ſit contra Ordinem Divinum, n: 10835. Quod Conjugium non ſit niſi unius mariti & unius uxoris, clare percipiatur ab illis qui in Regno Cœleſti Domini ſunt, n: 865. 3246. 9902. 10172; cauſa eſt, quia Angeli ibi in conjugio boni & veri ſunt, n: 3246. Quod permiſſum fuerit genti Iſraeliticæ plures uxores ducere, & ad uxores adjungere concubinas, non autem Chriſtianis, cauſa erat quia Gens illa in externis abſque internis erat, Chriſtiani autem poſſunt eſſe in internis, ita in conjugio boni & veri, n: 3246. 4837. 8809.

ſuorum; pugnas & dilaniationes illorum aliquoties mihi datum eſt videre, & quorundam plenæ erant vindictis & ſævitiis: interiora enim cujuſvis in altera vita mittuntur in liberum, nec amplius coercentur ab externis, propter cauſas in mundo; quiſque enim tunc talis eſt qualis eſt interius.

381. Datur quoddam inſtar amoris conjugialis apud quoſdam, ſed uſque non eſt amor conjugialis, ſi non in amore boni & veri ſunt, eſt amor apparens ſicut conjugialis ex pluribus cauſis, nempe ut ſerviantur domi, ut in ſecuro ſint, vel in tranquillitate, vel in otio, vel ut miniſtrentur cum non bene valent & ſeneſcunt, vel ob curam liberorum quos amant; quibuſdam eſt coactum ex timore pro conjuge, pro fama, pro malis, quibuſdam eſt laſcivum quod inducit. Amor conjugialis etiam differt apud conjuges, apud unum poteſt eſſe plus ejus aut minus, apud alterum parum aut nihil, & quia differt, uni poteſt eſſe Cœlum, alteri infernum.

382. Genuinus amor conjugialis eſt in Cœlo intimo, quia Angeli ibi in conjugio boni & veri ſunt; & quoque in innocentia; Angeli inferiorum cœlorum etiam in amore conjugiali ſunt, ſed quantum in innocentia, nam amor conjugialis in ſe ſpectatus eſt ſtatus innocentiæ, quapropter inter conjuges, qui in amore conjugiali ſunt, jucunda cœleſtia ſunt, coram animis illorum ſunt pæne ſimiles innocentiæ luſus, ſicut inter infantes, nam nihil non jucundat mentes eorum; Cœlum enim cum ſuo gaudio influit in ſingula vitæ eorum: quapropter Amor conjugialis repræſentatur in Cœlo per pulcherrima; vidi illum repræſentatum per Virginem pulchritudinis inexpreſſibilis cinctam candida nube: dictum eſt, quod ex amore conjugiali ſit omnis pulchritudo Angelis in Cœlo: affectiones & cogitationes ex illo repræſentantur per auras adamantinas ex quaſi pyropis & rubinis ſcintillantes, & hoc cum delitiis quæ afficiunt interiora mentium. Verbo in amore conjugiali ſe repræſentat Cœlum, quia Cœlum apud Angelos eſt conjunctio boni & veri, & hæc conjunctio facit amorem conjugialem.

382. Conjugia in Cœlis differunt a conjugiis in terris, in eo, quod conjugia in terris inſuper ſint propter procreationem ſobolis, non autem in cœlis; loco illius procreationis eſt in cœlis procreatio boni & veri; quod hæc procreatio loco illius ſit, eſt quia conjugium eorum, eſt conjugium boni & veri, ut ſupra oſtenſum eſt, & in eo conjugio ſupra omnia amatur bonum & verum, ac eorum conjunctio, ideo hæc ſunt quæ ex conjugiis in Cœlis propagantur: inde eſt, quod per nativitates & generationes in Verbo ſignificentur nativitates & generationes ſpirituales, quæ ſunt boni & veri, per matrem & patrem verum conjunctum bono quod procreat, per filios & filias vera & bona quæ procreantur, & per generos & nurus conjunctiones horum, & ſic porro *(r)*. Ex his patet, quod Conjugia in Cœlis non ſint ſicut con-

(r) Quod Conceptiones, Partus, Nativitates & Generationes ſignificent tales ſpirituales, quæ ſunt boni & veri, ſeu amoris & fidei, n: 613. 1145. 1755. 2020. 2584. 3860. 3868. 4070. 4668. 6239. 8042. 9325. 10197. Quod inde Generatio & Nativitas

conjugia in terris, in cœlis sunt nuptiæ spirituales, quæ non nuptiæ vocandæ sunt, sed conjunctiones mentium ex conjugio boni & veri, in terris autem sunt nuptiæ, quia non solum spiritus sunt, sed etiam carnis: & quia non nuptiæ sunt in Cœlis, ideo bini conjuges ibi non dicuntur maritus & uxor, sed conjux alterius ex idea angelica conjunctionis duarum mentium in unam, vocatur voce quæ significat suum mutuum vicissim. Ex his sciri potest, quomodo intelligenda sunt Domini verba de nuptiis, Luc: XXI: 35. 36.

383. Quomodo Conjugia in Cœlis sociantur, datum quoque est videre: ubivis in cœlo consociantur similes, ac dissociantur dissimiles, inde unaquævis Societas Coeli ex similibus consistit; similes ad similes feruntur non ex se sed ex Domino, videatur supra n: 41. 43. 44 seq: pariter conjux ad conjugem, quorum mentes conjungi possunt in unam; quapropter ad primum aspectum se intime amant, & vident se conjuges, & ineunt conjugium; inde est, quod omnia Conjugia Cœli sint ex solo Domino: festum etiam celebrant, quod fit in conventu plurium; festivitates differunt in societatibus.

384. Conjugia in terris, quia sunt seminaria Generis humani, & quoque Angelorum cœli, nam ut supra in suo Articulo ostensum est, Cœlum est ex humano genere, tum quia ex spirituali origine sunt, nempe ex conjugio boni & veri, ac Divinum Domini in illum amorem principaliter influit, ideo sanctissima sunt coram Angelis cœli; & vicissim Adulteria, quia sunt contraria amori conjugiali, spectantur ab illis ut prophana: nam Angeli sicut in Conjugiis spectant conjugium boni & veri, quod est Cœlum, ita in Adulteriis spectant conjugium falsi & mali, quod est Infernum: quapropter dummodo audiunt nominari Adulterium, se avertunt: quæ etiam est causa, quod cum homo Adulterium committit ex jucundo, claudatur ei cœlum; quo clauso non amplius agnoscit Divinum, nec aliquid fidei Ecclesiæ (*s*). Quod omnes qui in Inferno sunt, sint contra amorem conjugialem, percipere datum est ex sphæra inde exhalata, quæ erat sicut perpetuus conatus dissolvendi & violandi conjugia: ex qua patuit, quod jucundum regnans in Inferno

---

vitas significent regenerationem, & renascentiam per fidem & amorem, n: 5160. 5598. 9042. 9845. Quod Mater significet Ecclesiam quoad verum, ita quoque verum Ecclesiæ; Pater Ecclesiam quoad bonum, ita quoque bonum Ecclesiæ, n: 2691. 2717. 3703. 5580. 8897. Quod Filii significent affectiones veri, ita vera, n: 489. 491. 533. 2623. 3373. 4257. 8649. 9807. Quod Filiæ affectiones boni, ita bona, n: 489. 490. 491. 2362. 3963. 6729. 6775. 6778. 9055. Quod Gener significet verum associatum affectioni boni, n: 2389. Quod Nurus significet bonum associatum suo vero, n: 4843.

(*s*) Quod adulteria sint prophana, n: 9961. 10174. Quod Adulteris claudatur Cœlum, n: 275. Quod qui in Adulteriis jucundum perceperunt, in cœlum venire nequeant, n: 539. 2733. 2747. 2748. 2749. 2751. 10175. Quod adulteri sint immisericordes, & absque religioso, n: 824. 2747. 2748. Quod adulterorum ideæ sint spurcæ, n: 2747. 2748. Quod in altera vita ament sordes, & in talibus infernis sint, n: 2755. 5394. 5722. Quod per Adulteria in Verbo significentur adulterationes boni, & per scortationes perversiones veri, n: 2466. 2729. 3399. 4865. 8904. 10648.

Inferno sit jucundum adulterii, & quod jucundum adulterii sit quoque jucundum destruendi conjunctionem boni & veri, quæ conjunctio facit cœlum: inde sequitur, quod jucundum adulterii sit jucundum infernale prorsus oppositum jucundo conjugii, quod est jucundum cœleste.

385. Erant quidam Spiritus, qui ex usu in vita corporis, me solertia peculiari infestabant, & hoc per influxum molliusculum quasi undantem, qualis solet esse proborum spirituum, sed perceptum quod in illis essent astutiæ & similia, ut captarent & fallerent; tandem loquutus sum cum uno ex illis, qui quod fuerit Dux exercitus, cum vixit in mundo, mihi dictum est; & quia percepi quod in ideis cogitationis ejus esset lascivum, loquutus sum cum illo de Conjugio loquela spirituali cum repræsentativis, quæ plene exprimit sensa, & momento plura; dixit quod in vita corporis Adulteria pro nihilo reputaverit: sed ei dicere datum est, quod Adulteria sint nefanda, tametsi apparent coram illis, qui tales, ex jucundo quod captarunt, & ex persuasione inde, quod non talia, imo quod licita; quod etiam scire posset ex eo, quod Conjugia sint Seminaria Generis humani, & inde etiam Seminaria Regni cœlestis, & idcirco quod nusquam violenda, sed sancta habenda; tum ex eo, quod scire debet quia in altera vita est, ac in statu perceptionis, quod Amor conjugialis a Domino per Cœlum descendat, & quod ab illo amore, ut a parente, derivetur amor mutuus, qui est firmamentum Cœli; & ex eo, quod Adulteri, dum modo approximant ad Societates cœlestes, sentiant graveolentiam suam, & se inde præcipitent versus infernum; ad minimum potuisset scire, quod violare Conjugia sit contra leges Divinas, & contra omnium Regnorum leges civiles, tum contra genuinum lumen rationis, quia contra Ordinem & Divinum & humanum, præter plura: sed respondebat, quod talia non cogitaverit in vita corporis; voluit ratiocinari num ita esset, sed dictum est ei, quod veritas non admittat ratiocinia, patrocinantur enim jucundis, ita malis & falsis, & quod primum cogitare debeat de illis quæ dicta sunt, quia vera; aut etiam ex illo principio, quod notissimum est in mundo, quod nemo alteri facere debeat, quod non velit ut alter faciat sibi; & sic si quis ipsius uxorem, quam amavisset, quod fit in principio omnis conjugii, tali modo decepisset, tunc cum in statu excandescentiæ super id esset, si ex illo statu loqueretur, annon quoque ipse adulteria detestaturus fuisset, & tunc, quia ingenio pollet, se confirmavisset plus quam alii contra illa, usque ut damnavisset illa ad infernum.

386. Ostensum mihi est, quomodo progrediuntur jucunda amoris conjugialis ad Cœlum, & jucunda adulterii ad infernum: progressio jucundorum amoris conjugialis versus cœlum erat in beatitudines & felicitates continue plures usque ad innumerabiles & ineffabiles, & quo interius in innumerabiliores & ineffabiliores, usque ad ipsas cœli intimi seu cœli innocentiæ, & hoc per liberrimum; omne enim liberum est ex amore, ita liberrimum ex amore conjugiali, qui est ipse amor cœlestis. Progressio autem Adulterii erat versus infernum, & per gradus ad infimum, ubi nihil nisi quam dirum & horrendum: talis sors manet adulteros post vitam eorum in mundo.

X I

mundo. Per Adulteros intelliguntur, qui jucundum in adulteriis, & non jucundum in conjugiis percipiunt.

De Functionibus Angelorum in Cœlo.

387. FUnctiones in Cœlis non enumerari, nec describi possunt in specie, sed modo de illis aliquid dici in genere, nam sunt innumeræ, & quoque secundum Societatum officia variæ; unaquævis enim Societas peculiare officium obit; nam sicut Societates distinctæ sunt secundum bona, videatur supra n: 41, ita secundum usus, quoniam bona apud omnes in Cœlis sunt bona in actu, quæ sunt usus: unusquisque ibi usum præstat, nam Regnum Domini est Regnum usuum *(t)*.

388. Sunt in Cœlis sicut in terris plures administrationes, nam sunt Ecclesiastica, sunt Civilia, & sunt Domestica; quod sint Ecclesiastica, constat ex illis quæ supra de Cultu Divino n: 221 ad 227, dicta & ostensa sunt; quod Civilia, ex illis quæ de Regiminibus in Cœlo n: 213 ad 220; & quod Domestica, ex illis quæ de Habitationibus & Mansionibus Angelorum, n: 183 ad 190, & de Conjugiis in Cœlo, n: 366 ad 386: inde patet, quod functiones & administrationes intra quamvis Societatem cœlestem sint plures.

389. Omnia in Cœlis secundum Divinum Ordinem instituta sunt, qui custoditur ubivis per administrationes ab Angelis, a sapientioribus illa quæ communis boni aut usus sunt, a minus sapientibus quæ particularis, & sic porro: subordinata sunt, prorsus sicut in Divino Ordine subordinati sunt usus: inde quoque unicuivis functioni adjuncta est dignitas secundum dignitatem usus: at usque Angelus non dignitatem sibi vindicat, sed omnem dat usui, & quia usus est bonum quod præstat, & omne bonum est a Domino, ideo omnem dat Domino: quapropter qui cogitat de honore pro se & inde pro usu, & non pro usu & inde pro se, non potest fungi aliquo officio in Cœlo, quia spectat retro a Domino, se primo loco & usum secundo: cum dicitur usus, intelligitur etiam Dominus, quia, ut mox supra dictum est, usus est bonum, ac bonum est a Domino.

390. Ex his concludi potest, quales sunt subordinationes in Cœlis, quod nempe sicut quisque amat, æstimat & honorat usum, ita quoque amet, æstimet & honoret personam, cui usus ille adjunctus est; & quoque quod persona tantum ametur, æstimetur & honoretur, quantum usum non addicat sibi sed Domino; tantum enim sapiens est, & tantum usus, quos præstat, ex bono

(t) Quod Regnum Domini sit Regnum usuum, n: 453. 696. 1103. 3645. 4054. 7038. Quod servire Domino sit usus præstare, n: 7038. Quod omnes in altera vita usus præstare debeant, n: 1103. Quod etiam mali & infernales, sed quomodo, n: 696. Quod omnes tales sint, quales sunt usus quos præstant, n: 4054. 6815: illustratum n: 7038. Quod beatum Angelicum consistat in bonis charitatis, ita in usibus præstandis, n: 454.

bono præstat: amor, æstimatio & honor spiritualis nec aliud est quam amor, æstimatio & honor usus in persona, ac honor personæ ex usu & non usus ex persona: qui etiam homines ex spirituali vero spectat, nec aliter spectat; nam videt unum hominem similem alteri, sive in magna dignitate sive in parva sit, sed differentiam solum in sapientia, & sapientia est amare usum, ita bonum concivis, societatis, Patriæ & Ecclesiæ. In hoc etiam consistit amor in Dominum, quia a Domino est omne bonum quod est bonum usus; & quoque amor erga proximum, quia proximus est bonum quod amandum in concive, societate, Patria & Ecclesia, & quod præstandum illis.

391. Omnes Societates in Cœlis distinctæ sunt secundum Usus, quoniam distinctæ sunt secundum Bona, ut supra n: 41 seq: dictum est, & bona sunt bona actu seu bona charitatis, quæ sunt usus: sunt Societates, quarum functiones sunt curam infantum habere; sunt aliæ Societates, quarum functiones sunt illos dum adolescunt instruere & educare: sunt aliæ, quæ pueros & puellas, quæ bonæ indolis ex educatione in mundo sunt, & inde in Cœlum veniunt, similiter instruunt & educant: sunt aliæ, quæ simplices bonos ex Christiano orbe docent ac in viam ad Cœlum ducunt: sunt aliæ quæ similiter varias gentes: sunt aliæ, quæ novitios spiritus, qui sunt qui recentes e mundo veniunt, tutantur ab infestationibus a malis spiritibus: sunt quoque qui adsunt illis qui in terra inferiore sunt: & quoque sunt qui adsunt illis qui in Infernis, & moderantur ne ultra præscriptos limites se mutuo crucient: sunt etiam qui adsunt illis qui e mortuis exsuscitantur. In genere Angeli cujusvis Societatis mittuntur ad homines, ut eos custodiant, & abducant ab affectionibus & inde cogitationibus malis, ac inspirent affectiones bonas quantum ex libero recipiunt, per quæ etiam regunt hominum facta seu opera, removendo, quantum possibile est, intentiones malas: Angeli, cum apud homines sunt, quasi habitant in eorum affectionibus, & prope hominem quantum is in bono ex veris est, remotius autem quantum inde distat vita *(x)*. Sed omnes hæ functiones Angelorum sunt functiones Domini per

---

(u) Quod amare proximum non sit amare personam, sed id quod est apud illum ex quo ille, n: 5025. 10336. Qui amant personam, & non quod est apud illum ex quo ille, quod ament æque malum ac bonum, n: 3820: & quod benefaciant æque malis ac bonis, cum tamen benefacere malis sit malefacere bonis, quod non est amare proximum, n: 3820. 6703. 8120. Judex qui punit malos, ut emendentur, & ne contaminentur ac lædantur ab illis boni, proximum amat, n: 3820. 8120. 8121. Quod omnis homo & societas, tum Patria & Ecclesia, ac in universali sensu Regnum Domini, sint Proximus, & quod illis benefacere ex amore boni secundum quale status eorum sit amare proximum; ita bonum illorum, cui consulendum est, est proximus, n: 6818 ad 6824. 8123.

(x) De Angelis apud infantes, & dein apud pueros, & sic successive, n: 2303. Quod homo per Angelos resuscitetur a mortuis, ab experientia, n: 168 ad 189. Quod Angeli mittantur ad illos qui in inferno, ne se invicem ultra modum crucient, n: 967. De Angelorum officiis erga homines qui in alteram vitam veniunt, n: 2131. Quod

per Angelos, nam Angeli illas obeunt non ex ſe ſed ex Domino: inde eſt quod per Angelos in Verbo in interno ejus ſenſu, non intelligantur Angeli, ſed aliquid Domini; & inde eſt, quod Angeli in Verbo dicantur dii *(y)*.

392. Hæ functiones Angelorum ſunt functiones illorum communes, ſed unicuique eſt ſua ſparta in ſpecie; nam unuſquiſque uſus communis componitur ex innumeris qui vocantur uſus medii, adminiſtri, inſervientes; omnes & ſinguli ſecundum Divinum Ordinem coordinati & ſubordinati ſunt, & ſimul ſumti faciunt & perficiunt communem uſum, qui eſt Commune bonum.

393. In Eccleſiaſticis ſunt illi in Cœlo, qui in mundo Verbum amaverunt, & ex deſiderio inquiſiverunt ibi vera, non propter honorem aut lucrum, ſed propter uſum vitæ & ſuæ & aliorum; illi ſecundum amorem & deſiderium uſus ibi in illuſtratione ſunt ac in luce ſapientiæ, in quam etiam veniunt ex Verbo in Cœlis, quod non naturale eſt ſicut in mundo, ſed ſpirituale, videatur ſupra n: 259: hi Prædicatorum munere funguntur, ac ibi ſecundum Ordinem Divinum in ſuperiori loco ſunt qui ſapientia ex illuſtratione aliis præſtant. In Civilibus ſunt illi qui in mundo amaverunt Patriam & ejus commune bonum præ ſuo, ac juſtum & rectum fecerunt ex amore juſti & recti; quantum hi ex amoris deſiderio inquiſiverunt leges juſti, ac inde intelligentes facti ſunt, tantum in facultate ſunt adminiſtrandi officia in Cœlo, quæ etiam adminiſtrant in eo loco aut gradu, in quo eſt intelligentia eorum, quæ etiam tunc in pari gradu eſt cum amore uſus pro communi bono. Præterea in Cœlo tot officia & tot adminiſtrationes ſunt, & quoque tot operæ, ut enumerari ob copiam nequeant, in mundo ſunt paucæ reſpective: omnes, quotcunque ſunt, in jucundo ſui operis & laboris ſunt ex amore uſus, & nemo ex amore ſui aut lucri; nec eſt alicui amor lucri ob vitam, quia omnes neceſſitates vitæ illis gratis donantur, habitant gratis, veſtiuntur gratis, veſcuntur gratis: ex quibus patet, quod qui amaverunt ſe & mundum præ uſu, non in Cœlo aliquam ſortem habeant: Amor enim ſuus ſeu affectio ſua manet unumquemvis poſt vitam in mundo, nec exſtirpatur in æternum, videatur ſupra n: 363.

394. Quiſque in Cœlo in ſuo opere eſt ſecundum correſpondentiam, & correſpondentia non eſt cum opere, ſed cum uſu cujuſvis operis, videatur ſupra n: 112, & correſpondentia eſt omnium, n: 106: qui in Cœlo in functione aut opere correſpondente uſui ejus eſt, is in prorſus ſimili ſtatu vitæ eſt in quo fuit in mundo, nam ſpirituale & naturale unum agunt per correſpondentias, cum differentia tamen, quod in interiori jucundo ſit, quia in

---

Quod Spiritus & Angeli ſint apud omnes homines, & quod homo ducatur per Spiritus & Angelos a Domino, n. 50. 697. 2796. 2887. 2888. 5847 ad 5866. 5976 ad 5993. 6209. Quod Angelis dominium ſit ſuper malos ſpiritus, n: 1755.

(y) Quod per Angelos in Verbo ſignificetur aliquod Divinum a Domino, n: 1925. 2821. 3039. 4085. 6280. 8192. Quod Angeli in Verbo dicantur dii, ex receptione Divini Veri ac Boni a Domino, n: 4295. 4402. 8301. 8192.

in vita spirituali, quæ vita interior est, & inde receptibilior beatitudinis cœlestis.

De Gaudio & Felicitate Cœlesti.

395. QUID Cœlum & quid Gaudium Cœleste, vix aliquis hodie novit; qui de illo & de hoc cogitaverunt, tam communem & tam crassam ideam de illis conceperunt, ut vix sit aliqua: ex spiritibus, qui e mundo in alteram vitam veniunt, optime scire potui qualem de Cœlo & de gaudio cœlesti habuerunt notionem, nam relicti sibi sicut forent in mundo, cogitant similiter. Causa quod non sciatur quid gaudium cœleste, est quia illi, qui de eo cogitaverunt, ex gaudiis externis, quæ sunt naturalis hominis, judicaverunt, nec sciverunt quid Internus seu spiritualis homo, ita nec quid ejus jucundum & beatum; quare si ab illis, qui in spirituali seu interno jucundo fuerunt, dictum fuisset, quid & quale gaudium cœleste, non comprehendi potuisset, cecidisset enim in ideam ignotam, ita non in perceptionem, quapropter inter illa fuisset, quæ naturalis homo rejecisset. Quisque tamen scire potest, quod homo cum externum seu naturalem hominem relinquit, in internum seu spiritualem veniat, inde sciri potest, quod jucundum cœleste sit jucundum internum & spirituale, non autem externum & naturale; & quia est internum & spirituale, quod sit purius & exquisitius, & quod afficiat interiora hominis, quæ sunt ejus animæ seu spiritus. Quisque ex his solis concludere potest, quod tale ei jucundum sit, quale fuerat jucundum ejus spiritus, & quod jucundum corporis, quod vocatur jucundum carnis, respective non cœleste sit; quod etiam in spiritu hominis est, cum relinquit corpus, hoc remanet post mortem, nam tunc vivit homo spiritus.

396. Omnia jucunda profluunt ex amore, nam quod homo amat hoc jucundum sentit, non aliunde est ulli jucundum; inde sequitur, quod qualis amor tale jucundum: jucunda corporis seu carnis omnia profluunt ex amore sui & ex amore mundi, inde quoque sunt concupiscentiæ & earum voluptates; jucunda autem animæ seu spiritus omnia profluunt ex amore in Dominum & ex amore erga proximum, inde quoque sunt affectiones boni & veri, ac faustitates interiores: hi amores cum suis jucundis influunt a Domino & e Cœlo per viam internam, quæ est a superiori, & afficiunt interiora; illi autem amores cum suis jucundis influunt ex carne & e mundo per viam externam, quæ est ab inferiore, & afficiunt exteriora. Quantum itaque recipiuntur bini illi amores Cœli & afficiunt, tantum aperiuntur interiora, quæ sunt animæ seu spiritus, & spectant a mundo ad Cœlum; quantum autem recipiuntur bini illi amores mundi & afficiunt, tantum aperiuntur exteriora, quæ sunt corporis seu carnis, & spectant a Cœlo ad mundum: sicut influunt amores & recipiuntur, ita simul etiam influunt illorum jucunda, in interiora jucunda

jucunda cœli, in exteriora jucunda mundi, quoniam, ut dictum est, omne jucundum est amoris.

397. Cœlum in se tale est, ut plenum sit jucundis, usque adeo ut in se spectatum non sit nisi quam beatum & jucundum, quoniam Divinum Bonum procedens ex Divino Amore Domini facit Cœlum in communi & in particulari apud unumquemvis ibi, ac Divinus Amor est velle omnium salutem & omnium felicitatem ab intimis & plene: inde est, quod sive dicas Cœlum sive gaudium cœleste, unum sit.

398. Jucunda Cœli sunt ineffabilia, & quoque sunt innumerabilia, sed ex innumerabilibus nullum potest sciri nec credi ab illo qui in solo jucundo corporis seu carnis est, quoniam, ut supra dictum est, interiora ejus spectant a cœlo ad mundum, ita retro; nam qui totus in jucundo corporis seu carnis est, seu quod idem, in amore sui & mundi, is nihil jucundi sentit nisi quam in honore, lucro, & voluptatibus corporis & sensuum, quæ ita exstinguunt & suffocant jucunda interiora, quæ cœli sunt, ut non credantur quod sint; quare valde miraturus esset, si modo diceretur quod dentur jucunda remotis jucundis honoris & lucri, & adhuc magis, si diceretur, quod jucunda cœli loco illorum succedentia sint innumerabilia, ac talia ut jucunda corporis & carnis, quæ præcipue sunt honoris & lucri, cum illis non comparari queant: inde patet causa, cur non scitur quid gaudium cœleste.

399. Quantum jucundum cœli est, solum constare potest ex eo, quod omnibus ibi jucundum sit communicare sua jucunda & beata alteri, & quia omnes tales sunt in Cœlis, patet quam immensum est jucundum cœli; nam ut supra n: 268, ostensum est, in Cœlis est communicatio omnium cum singulis, & singulorum cum omnibus. Talis communicatio profluit ex binis amoribus Cœli, qui, ut dictum est, sunt amor in Dominum & amor erga proximum; hi amores sunt communicativi suorum jucundorum: quod amor in Dominum talis sit, est quia Amor Domini est Amor communicationis omnium sui cum omnibus, nam omnium felicitatem vult; similis amor est in singulis qui amant Ipsum, quia Dominus in illis est, inde est communicatio jucundorum mutua Angelorum inter se; quod amor erga proximum etiam talis sit, videbitur in sequentibus: ex quibus constare potest, quod illi amores sint communicativi suorum jucundorum: aliter amores sui & mundi; amor sui abstrahit & aufert omne jucundum aliis, & in se derivat, nam sibi soli bene vult; & amor mundi vult ut sua sint quæ proximi; quare hi amores sunt destructivi jucundorum apud alios; si sunt communicativi, est propter se & non propter illos, quare respective ad illos, nisi quantum jucunda illorum apud se aut in se sint, non communicativi sed destructivi sunt. Quod amores sui & mundi, cum regnant, tales sint, sæpius per vivam experientiam datum est percipere; quoties Spiritus, qui in illis amoribus fuerunt dum vixerunt homines in mundo, approximarunt, toties jucundum meum recessit & evanuit; & quoque mihi dictum est, quod si tales modo appropinquant versus aliquam societatem cœlestem, prorsus ad gradum præsentiæ eorum diminuatur jucundum illorum qui in societate sunt, & quod

mirum, mali illi tunc in ſuo jucundo ſunt: inde patuit, qualis ſtatus eſt ſpiritus hominis talis in corpore, nam ſimilis eſt qualis eſt poſt ſeparationem a corpore, quod nempe aveat ſeu concupiſcat jucunda ſeu bona alterius, & quantum obtinet, tantum ei jucundum ſit: ex his videri poteſt quod amores ſui & mundi ſint deſtructivi gaudiorum cœli, ita prorſus oppoſiti cœleſtibus amoribus, qui ſunt communicativi.

400. At ſciendum eſt, quod jucundum in quo ſunt qui in amoribus ſui & mundi cum appropinquant ad aliquam ſocietatem cœleſtem, ſit jucundum concupiſcentiæ illorum, ita quoque prorſus oppoſitum jucundo cœli; in jucundum concupiſcentiæ ſuæ veniunt ex deprivatione & remotione jucundi cœleſtis apud illos qui in eo ſunt: aliter ſit, quando non deprivatio & remotio eſt, tunc non poſſunt appropinquare, quia quantum tunc appropinquant, tantum in angores & dolores veniunt; inde eſt, quod raro auſint prope accedere; hoc quoque per plures experientias datum eſt ſcire, ex quibus aliquid etiam velim proferre. Spiritus qui e mundo in alteram vitam veniunt, nihil potius cupiunt quam venire in Cœlum, pæne omnes id expetunt, credentes quod Cœlum non ſit niſi quam intromitti & recipi; quapropter etiam quia cupiunt, ad aliquam ſocietatem cœli ultimi feruntur; qui in amore ſui & mundi ſunt, cum ad primum limen illius Cœli veniunt, incipiunt angi ac interius ita cruciari, ut ſentiant in ſe potius infernum quam cœlum, quapropter dejiciunt ſe præcipites inde, nec quieſcunt priuſquam in infernis apud ſuos. Sæpius etiam factum eſt, quod tales deſideraverint noſſe quid gaudium cœleſte, & cum audiverunt quod in interioribus Angelorum ſit, cupiverunt communicationem ejus ſecum, quare etiam factum eſt, nam quod ſpiritus, qui nondum eſt in cœlo vel in inferno, cupit, hoc etiam ei datur, ſi conducit; facta communicatione, cæperunt cruciari, in tantum ut neſcirent præ dolore quomodo comprimerent corpus; viſum eſt, quod detruderent caput uſque ad pedes, ſeque dejicerent in terram, ac ibi ſerpentis modo contorquerent ſe in orbes, & hoc ex interiori cruciatu; talem effectum edidit jucundum cœleſte apud illos qui in jucundis ex amore ſui & mundi erant; cauſa eſt, quia amores illi prorſus oppoſiti ſunt, & cum oppoſitum in oppoſitum agit, fit talis dolor; & quia jucundum cœleſte intrat per viam internam, ac influit in jucundum contrarium, torquet interiora quæ in jucundo illo ſunt, retrorſum, ita in ſibi oppoſitum, inde tales cruciatus. Quod oppoſiti ſint, eſt, ut ſupra dictum eſt, quia amor in Dominum & amor erga proximum, volunt communicare omnia ſua aliis, hoc enim eorum jucundum eſt, & amor ſui & mundi volunt auferre aliis ſua, & ad ſe derivare, & quantum hoc poſſunt tantum in jucundo ſunt. Ex his quoque ſciri poteſt, unde eſt quod Infernum ſit ſeparatum a cœlo, omnes enim qui in Inferno ſunt, fuerunt, cum vixerunt in mundo, in ſolis jucundis corporis & carnis ex amore ſui & mundi, omnes autem qui in Cœlis, fuerunt, cum vixerunt in mundo, in jucundis animæ & ſpiritus ex amore in Dominum & ex amore erga proximum; qui amores quia oppoſiti ſunt, ideo etiam Inferni & Cœli prorſus ſeparati ſunt, & quidem in tantum, ut

ut ſpiritus qui in inferno eſt ne quidem auſit ejicere inde unum digitum, aut elevare ſummum capitis, nam quantillum ejicit aut elevat, torquetur & cruciatur: hoc quoque ſæpius viſum eſt.

401. Homo qui in amore ſui & mundi eſt, quamdiu in corpore vivit, ſentit jucundum ex illis, & quoque in ſingulis voluptatibus quæ ſunt ex illis: homo autem qui in amore in Deum & in amore erga proximum eſt, quamdiu in corpore vivit, non ſentit manifeſte jucundum ex illis, & ex affectionibus bonis quæ ſunt ex illis, ſed modo beatum pæne imperceptibile, quia reconditum eſt in interioribus ejus, & obvelatum ab exterioribus quæ ſunt corporis, & per curas mundi hebetatum: at mutantur prorſus ſtatus poſt mortem; jucunda amoris ſui & mundi vertuntur tunc in dolorifica ac dira, quia in talia quæ vocantur ignis infernalis, & per vices in ſpurca & ſordida immundis illorum voluptatibus correſpondentia, quæ tunc illis, quod mirum, jucunda ſunt: Sed jucundum obſcurum, ac beatum pæne imperceptibile, quod fuerat apud illos in mundo, qui in amore in Deum & in amore erga proximum fuerunt, vertitur tunc in jucundum Cœli, quod omnibus modis perceptibile & ſenſibile fit; id enim beatum, quod reconditum latuit in interioribus, cum vixerunt in mundo, revelatur tunc ac emittitur in manifeſtum ſenſum, quia in ſpiritu tunc ſunt, & id jucundum eorum ſpiritus fuit.

402. Omnia jucunda Cœli conjuncta ſunt ac inſunt uſibus, quia uſus ſunt bona amoris & charitatis, in quibus ſunt Angeli; quapropter talia cuilibet jucunda ſunt, quales ſunt uſus, & quoque in tali gradu, in quali eſt affectio uſus. Quod omnia jucunda cœli ſint jucunda uſus, conſtare poteſt ex comparatione cum quinque corporis ſenſibus apud hominem; datum eſt cuivis ſenſui jucundum ſecundum ejus uſum, viſui ſuum jucundum, auditui ſuum, olfactui ſuum, guſtui ſuum, & tactui ſuum; viſui jucundum ex pulchritudine & formis, auditui ex harmoniis, olfactui ex odoriferis, guſtui ex ſapidis; uſus, quos ſinguli præſtant, ſciunt, qui expendunt, & plenius qui correſpondentias norunt; quod viſui tale jucundum ſit, eſt ex uſu quem præſtat intellectui, qui eſt viſus internus; quod auditui tale jucundum ſit, eſt ex uſu quem præſtat & intellectui & voluntati per auſcultationem; quod olfactui tale jucundum ſit, eſt ex uſu quem præſtat cerebro & quoque pulmoni; quod guſtui tale jucundum ſit, eſt ex uſu quem præſtat ventriculo & inde univerſo corpori, nutriendo illud; jucundum conjugiale, quod eſt jucundum purius & exquiſitius tactus, præſtantius eſt omnibus illis ob uſum, qui eſt procreatio Generis humani, & inde Angelorum cœli. Hæc jucunda illis ſenſoriis inſunt ex influxu Cœli, ubi omne jucundum eſt uſus, & ſecundum uſum.

403. Quidam ſpiritus ex opinione in mundo capta crediderunt, quod felicitas cœleſtis conſiſteret in vita otioſa, in qua ſerviantur ab aliis, ſed illis dictum eſt, quod nuſquam aliqua felicitas conſiſtat in eo ut quieſcant, & inde habeant felicitatem, ita quiſque vellet habere felicitatem aliorum pro ſe, & cum quiſque, nullus haberet; talis vita foret non activa ſed otioſa, in qua torpeſcerent; cum tamen notum iis eſſe poſſit, quod abſque vita activa nulla

vitæ felicitas, & quod otium ejus vitæ ſit modo recreationis cauſa, ut alacrior ad activum ſuæ vitæ redeat: dein multis oſtenſum eſt, quod vita Angelica conſiſtat in præſtandis bonis charitatis, quæ ſunt uſus, & quod omnis felicitas Angelis ſit in uſu, ex uſu, & ſecundum uſum. Qui talem ideam habuerunt, quod gaudium cœleſte conſiſteret in eo, ut otioſi viverent, reſpirantes in otio gaudium æternum, ut pudefierent, datum erat illis percipere, qualis vita talis, & percepta eſt quod triſtiſſima, & quod pereunte ſic omni gaudio, poſt paucum tempus eam faſtidirent & nauſearent.

404. Spiritus qui ſe credebant inſtructiores aliis, dicebant quod fides illorum fuerit in mundo, quod gaudium cœleſte conſiſteret in eo ſolum, ut laudarent & celebrarent Deum, & quod ea eſſet vita activa; ſed illis dictum eſt, quod laudare & celebrare Deum, non ſit talis vita activa, & quod Deus nec opus habeat laudibus & celebratione, ſed quod velit ut præſtent uſus, ac ita bona quæ vocantur bona charitatis: at illi non potuerunt habere in bonis charitatis aliquam ideam gaudii cœleſtis, ſed ſervitutis; verum quod liberrimum ſit, quia ex affectione interiore, & cum ineffabili jucunditate conjunctum, teſtati ſunt Angeli.

405. Pæne omnes qui in alteram vitam veniunt, putant quod Infernum ſit ſimile unicuivis, & quod Cœlum ſit ſimile unicuivis, cum tamen utrobivis infinitæ varietates & diverſitates ſunt, & nuſquam uni prorſus ſimile infernum ſit, nec uſquam uni prorſus ſimile Cœlum, quod alteri; ſicut nuſquam datur unus homo, ſpiritus ac angelus prorſus ſimilis alteri, ne quidem quoad faciem; cum ſolum cogitarem, quod bini eſſent prorſus ſimiles aut æquales, horruerunt Angeli, dicentes quod omne unum formetur ex conſenſu harmonico plurium, & quod tale unum ſit, qualis ille conſenſus eſt; & quod ita omnis ſocietas Cœli unum faciant, & quod omnes ſocietates cœli unum, & hoc ex ſolo Domino per amorem (z). Uſus in Cœlis ſimiliter in omni varietate & diverſitate ſunt, & nuſquam unius uſus prorſus ſimilis ac idem eſt cum uſu alterius, ita nec unius jucunditas cum alterius; & adhuc magis, jucunda cujuſvis uſus ſunt innumerabilia, ac innumerabilia illa ſimiliter varia, ſed uſque conjuncta in eo ordine ut ſe mutuo ſpectent, ſicut uſus cujuſvis Membri, Organi & Viſceris in corpore, & adhuc magis ſicut cujuſvis vaſis & fibræ in unoquovis Membro, Organo & Viſcere, quæ omnia & ſingula ita conſociata ſunt, ut ſuum bonum ſpectent in altero, & ſic in omnibus, & omnia in ſingulis; ex hoc univerſali & ſingulari aſpectu ſicut unum agunt.

406. Cum

(z) Quod unum ex variis conſiſtat, & inde formam & quale accipiat, & perfectionem ſecundum quale harmoniæ & conſenſus, n: 457. 3241. 8003. Quod infinita varietas ſit, & nuſquam aliquid idem cum altero, n: 7236. 9002. In cœlis pariter, n: 5744. 4005. 7236. 7833. 7836 9002. Quod inde omnes ſocietates in cœlis, & unuſquiſque Angelus in ſocietate a ſe invicem diſtincti ſunt, quia in vario bono & uſu, n: 690. 3241. 3519. 3804. 3986. 4067. 4149. 4263. 7236. 7833. 3986. Quod Divinus Amor Domini diſponat omnes in formam cœleſtem, & conjungat ut ſicut unus homo ſint, n: 457. 3986. 5598.

406. Cum spiritibus qui e mundo recentes venerunt, aliquoties loquutus sum de statu vitæ æternæ, quod nempe scire interest, quis Dominus Regni, quale regimen, & quæ regiminis forma; sicut qui in mundo in aliud Regnum veniunt; iis nihil prius est quam scire, quis & qualis Rex, quale regimen, & plura quæ istius Regni sunt; magis in hoc Regno, in quo in æternum victuri sunt; sciant itaque, quod Dominus sit Qui regit Cœlum, & quoque Universum, nam qui regit unum regit alterum, ita quod Regnum, in quo nunc sunt, sit Domini; & quod hujus Regni leges sint veritates æternæ, quæ omnes fundantur in ea Lege, ut ament Dominum supra omnia, & proximum ut semet; imo nunc adhuc magis si velint esse sicut Angeli, quod amare debeant proximum plus quam semet. Cum hæc audiverunt, nihil respondere potuerunt, quia in vita corporis tale quid audiverunt, sed non crediderunt, mirati quod talis amor sit in Cœlo, & quod dabilis ut quisquam amet proximum plusquam semet; sed informati sunt, quod omnia bona immensum crescant in altera vita, & quod talis vita sit in corpore, ut non ultra progredi possint, quam amare proximum ut semet, quia in corporeis; at his remotis tunc amor magis purus fit, & tandem Angelicus, qui est amare proximum plusquam semet, nam in Cœlis jucundum est bonum facere alteri, & non jucundum facere sibi bonum, nisi ut fiat alterius, ita propter alterum; & quod id sit amare proximum plusquam semet. Quod talis amor dabilis sit, dicebatur quod in mundo constare possit ex quorundam amore conjugiali, quod prætulerint mortem quam ut læderetur conjux; ex amore parentum erga liberos, quod mater potius famem patiatur, quam ut videat infantem esurire; ut & ab amicitia sincera, quod pro amicis pericula subeant; & ex amicitia civili & simulata, quæ æmulari vult sinceram, quod potiora offerant illis quibus dicunt bene velle, & quoque quod tale ore ferant tametsi non corde; demum ex natura amoris, quæ talis est, ut gaudium ejus sit inservire aliis, non sui sed ejus causa. Verum hæc non potuerunt capere illi qui se præ aliis amabant, & qui lucri avidi in vita corporis fuerunt, omnium minime avari.

407. Quidam qui in vita corporis potens fuit præ aliis, in altera vita retinuit quod etiam imperare vellet; cui dictum est, quod in alio Regno sit, quod æternum, & quod imperare ejus in terra mortuum sit, & quod nunc non æstimetur quisquam, quam secundum bonum & verum, & secundum Misericordiam Domini, in qua ex vita in mundo sit; tum quod hoc Regnum se habeat sicut in terra, ubi æstimantur propter opes, & propter gratiam apud Principem; opes hic sunt bonum & verum, & gratia apud principem est Misericordia in qua est homo secundum vitam suam in mundo apud Dominum; si aliter velit imperare, rebellis est, nam in Alius Regno est: his auditis pudefactus est.

408. Loquutus sum cum spiritibus, qui putabant Cœlum & Gaudium cœleste in eo consistere ut magni sint; sed dictum est iis, quod in Cœlo maximus sit qui minimus, nam minimus dicitur, qui nihil potest & sapit, ac vult nihil posse & sapere ex se sed ex Domino, talis minimus maximam

felicitatem habet; & quia maximam felicitatem habet, ſequitur inde quod ſit maximus, nam ſic a Domino omnia poteſt & præ omnibus ſapit; & quid eſt maximus eſſe niſi quam feliciſſimus, feliciſſimum enim eſſe quærunt potentes per potentiam, & divites per divitias. Porro dictum eſt, quod non conſiſtat cœlum in eo, ut deſideret minimum eſſe ob finem ut ſit maximus, tunc enim ſpirat & cupit eſſe maximum, ſed eſt, ut ex corde aliis melius velit quam ſibi, & ſervire aliis eorum felicitatis gratia, ex nullo fine propter ſe ut remuneretur, ſed ex amore.

409. Ipſum Gaudium cœleſte, quale eſt in ſua eſſentia, non deſcribi poteſt, quia eſt in intimis vitæ Angelorum, & inde in ſingulis cogitationis & affectionis eorum, & ex his in ſingulis loquelæ & in ſingulis actionis; eſt ſicut interiora eſſent plane aperta & reſoluta ad recipiendum jucundum & beatum, quod diſpergitur in ſingulas fibras, & ſic per totum, unde perceptio & ſenſatio ejus eſt talis ut non deſcribi poſſit; quod enim ab intimis inchoat, hoc influit in ſingula quæ ex intimis derivata ſunt, & ſe propagant ſemper cum augmento verſus exteriora. Spiritus boni qui nondum in illo jucundo ſunt, quia nondum in Cœlum evecti, cum percipiunt illud ex Angelo ex ejus amoris ſphæra, implentur tali jucundo, ut veniant quaſi in dulce deliquium: hoc aliquoties factum eſt cum illis, qui deſiderabant ſcire quid gaudium cœleſte.

410. Quidam Spiritus etiam deſiderabant ſcire quid gaudium cœleſte, ideo conceſſum eſt percipere illud ad eum gradum, ut non plus ſuſtinere poſſent; ſed uſque non erat gaudium angelicum, vix erat ſicut minimum Angelicum, quod appercipere per communicationem datum eſt, erat tam leve ut fere frigidiuſculum, quod tamen vocabant cœleſtiſſimum, quia erat intimum eorum: inde conſtabat non ſolum quod gaudiorum cœli gradus ſint, ſed etiam quod intimum unius vix accedat ad ultimum aut medium alterius; tum quod cum aliquis intimum ſui accipit, in gaudio ſuo cœleſti ſit, & quod adhuc interius non ſuſtineat, eique dolorificum evadat.

411. Quidam ſpiritus non mali lapſi ſunt in quietem, ſicut in ſomnum, & ſic quoad interiora quæ mentis eorum, tranſlati ſunt in Cœlum; nam ſpiritus, antequam interiora eorum aperta ſunt, transferri poſſunt in Cœlum, ac erudiri de felicitate illorum qui ibi ſunt; vidi eos ſic quieviſſe per ſemihorium, & dein relapſos in exteriora in quibus prius erant, & quoque tunc in recordationem eorum quæ viderunt, dicebant quod fuerint inter Angelos in Cœlo, & quod ibi viderint & perceperint ſtupenda, omnia ſplendentia ſicut ex auro, argento, & lapidibus pretioſis, in admirandis formis, quæ variabantur mirabiliter; & quod Angeli non delectati ſint ipſis externis, ſed illis quæ repræſentabant, quæ erant Divina ineffabilia, & ſapientiæ infinitæ, & quod hæc fuerint illis gaudio; præter innumera, quæ linguis humanis ne quidem ad myriadis partem poſſent exprimi, nec cadere in ideas ubi aliquid materiale.

412. Fere omnes qui in alteram vitam veniunt, ignorant quid beatitudo & felicitas cœleſtis, quia quid & quale gaudium internum neſciunt, ſolum ex lætitiis

lætitiis & gaudiis corporeis & mundanis perceptionem capiunt; quare quod ignorant, nihil esse putant, cum tamen gaudia corporea & mundana sunt nihili respective; ideo probi, qui non sciunt quid gaudium cœleste, ut sciant & cognoscant, feruntur primum ad Paradisiaca, quæ omnem imaginationis ideam excedunt; tunc arbitrati venisse in Paradisum cœlestem, sed docentur quod id non sit felicitas vere cœlestis; quare datur iis cognoscere status interiores gaudii ad intimum eorum perceptibiles; dein auferuntur in statum pacis usque ad intimum eorum, fatentes tunc quod nihil ejus usquam expressibile sit, nec cogitabile: denique in statum innocentiæ, etiam usque ad sensum eorum intimum: inde nosse iis datur, quid vere bonum spirituale & cœleste.

413. Sed ut scire possem, quid & quale Cœlum & Cœleste gaudium, sæpe & diu a Domino datum est percipere jucunditates gaudiorum cœlestium, quare, quia ab experientia viva, possum scire, sed nusquam describere: ast ut solum idea eorum habeatur, aliquid dicetur: est Affectio jucunditatum & gaudiorum innumerabilium, quæ commune quoddam simul sistunt, in quo communi, seu in qua communi affectione, sunt innumerabilium affectionum harmoniæ, quæ distincte non perveniunt ad perceptionem, sed obscure, quia communissima perceptio; usque percipere datum est, quod innumerabilia inessent, ita ordinata, ut describi nusquam possint; innumerabilia illa, qualia, ex Cœli ordine fluunt: talis ordo est in affectionis singulis & minimis, quæ modo ut communissimum unum sistuntur & percipiuntur secundum capacitatem ejus qui subjectum: verbo, infinita in ordinatissima forma insunt cuivis communi, & nihil non vivit, & afficit, & quidem omnia ab intimis, nam gaudia cœlestia ab intimis procedunt. Perceptum quoque, quod gaudium & delitium sicut a corde veniret, se diffundens mollissime per omnes fibras intimas, & inde in fibras congregatas, cum tali jucunditatis intimo sensu, ut fibra sit quasi nihil nisi gaudium & delitium, & omne perceptivum & sensitivum inde similiter, vivens ex felicitate; voluptatum corporis gaudium, ad illa gaudia, est sicut crassus & pungens grumus respective ad puram & lenissimam auram. Observatum est, quod cum omne meum jucundum vellem transferre in alterum, influeret continue jucundum loco ejus interius & plenius, quam prius; & quod quantum hoc vellem, tantum influeret; & perceptum est, quod hoc a Domino.

414. Qui in Cœlo sunt, continue ad vernum vitæ pergunt; & quo plura millia annorum vivunt, eo ad vernum jucundius & felicius, & hoc in æternum, cum incrementis, secundum amoris, charitatis & fidei progressus & gradus. Ex sexu fœminino, quæ seniles ac senio confectæ mortuæ sunt, & in fide in Dominum, charitate erga proximum, & in amore conjugiali felici cum marito vixerunt, post annorum successum, magis & magis in juventutis & adolescentiæ florem veniunt, inque pulchritudinem, quæ excedit omnem pulchritudinis ideam usquam visu perceptibilem; bonitas & charitas est quæ format, & sui simile sistit, & facit ut jucundum & pulchrum charitatis ex singularissimis faciei eluceat, sic ut ipsæ charitatis formæ sint;

visæ sunt quibusdam, & obstupuerunt: charitatis forma est talis, quæ ad vivum conspicitur in Cœlo, quod ipsa charitas sit quæ effigiat & effigiatur, & quidem sic, ut totus Angelus, cumprimis facies, sit quasi charitas, quæ manifeste & apparet & percipitur; quæ forma, cum spectatur, est pulchritudo ineffabilis, afficiens charitate ipsam vitam mentis intimam: verbo, senescere in Cœlo est juvenescere: qui in amore in Dominum & in charitate erga proximum vixerunt, tales formæ, seu tales pulchritudines, in altera vita fiunt; omnes Angeli tales formæ sunt, cum innumerabili varietate; ex his Cœlum.

De Immensitate Cœli.

415. QUOD Cœlum Domini immensum sit, constare potest ex pluribus, quæ in antecedentibus dicta & ostensa sunt, cumprimis ex eo, quod Cœlum sit ex Humano genere, videatur supra n: 311 ad 317, & non modo ex illo, quod intra Ecclesiam natum est, sed etiam ex illo, quod extra, n: 318 ad 328, ita ex omnibus a primo ortu hujus telluris, qui in bono vixerunt. Quanta multitudo hominum in universo hoc terrarum orbe est, quisque qui de Partibus, Regionibus & Regnis hujus Telluris aliquid novit, concludere potest; qui calculum init, deprehendet, quod inde ad plura millia hominum quolibet die obeant, ita intra Annum ad aliquot myriades seu milliones, & hoc a primis temporibus, a quibus intercesserunt aliquot millia annorum, qui omnes post obitum in alterum mundum, qui vocatur mundus spiritualis, venerunt, & jugiter veniunt. Quot autem ex illis Angeli Cœli facti sunt & fiunt, non dici potest; hoc mihi dictum est, quod antiquis temporibus permulti, quia tunc homines interius & plus spiritualiter cogitaverunt, ac inde in cœlesti affectione fuerunt; at quod sequentibus ævis non tam multi, quia homo successu temporis exterior factus est, & plus naturaliter cæpit cogitare, & inde in terrestri affectione esse. Ex his primum constare potest, quod Cœlum ex solis incolis hujus telluris magnum sit.

416. Quod Cœlum Domini immensum sit, constare potest ex eo solo, quod omnes Infantes sive intra sive extra Ecclesiam nati sint, adoptentur a Domino, & fiant Angeli, quorum numerus ad quartam seu quintam partem totius Generis humani in tellure exsurgit. Quod unusquisque Infans, ubicunque natus est, sive intra Ecclesiam sive extra illam, sive a parentibus piis sive ab impiis, cum moritur, recipiatur a Domino, & in Cœlo educetur, & secundum Divinum Ordinem doceatur & imbuatur affectionibus boni, & per illas cognitionibus veri, & dein sicut perficitur intelligentia & sapientia, introducatur in Cœlum, & fiat Angelus, videatur supra n: 329 ad 345; quanta itaque multitudo Angelorum Cœli a prima creatione ad hodiernum tempus ex illis solis exstiterit, concludi potest.

417. Quam

417. Quam immenſum ſit Cœlum Domini, conſtare etiam poteſt ex eo quod omnes Planetæ coram oculis in noſtro Mundo ſolari conſpicui, ſint Tellures, & præterea quod innumerabiles ſint in univerſo, & omnes plenæ incolis, de quibus in peculiari Opuſculo de Telluribus illis actum eſt, ex quo hæc ſequentia velim afferre. " Quod plures Tellures ſint, & ſuper illis " homines, & inde Spiritus & Angeli, notiſſimum eſt in altera vita, nam " cuivis ibi, qui ex amore veri & inde uſus deſiderat, cum ſpiritibus alia- " rum Tellurum loqui conceditur, & inde confirmari de pluralitate Mun- " dorum, ac informari quod Genus humanum non ſolum ex una Tellure " ſit, ſed ex innumeris. Loquutus ſum cum noſtræ Telluris Spiritibus ali- " quoties de ea re, & dictum, quod homo qui intellectu pollet, ſcire poſſit " ex multis quæ novit, quod plures Tellures ſint, & ibi homines; nam ex " ratione concludi poteſt, quod tantæ moles, quantæ ſunt Planetæ, quorum " aliqui magnitudine excedunt hanc Tellurem, non ſint moles vacuæ, & " creatæ ut modo ferantur & ſpatientur circum Solem, ac luceant pauco " ſuo lumine pro una Tellure, ſed quod illorum uſus inſignior, quam talis, " oporteat eſſe. Qui credit, ſicut quiſque credere debet, quod Divinum " non creaverit Univerſum propter alium finem, quam ut Humanum genus " exiſtat, & inde Cœlum, nam Genus humanum eſt ſeminarium Cœli, is " non poteſt non credere, quam quod homines ſint, ubicunque aliqua Tellus. " Quod Planetæ, qui coram oculis noſtris viſibiles ſunt, quia intra terminos " Mundi hujus ſolis, Tellures ſint, manifeſte ſciri poteſt ex eo, quod cor- " pora terreſtris materiæ ſint, quia Solis lumen reflectunt, & inſpecti per " vitra optica non apparent ſicut ſtellæ rutili ex flamma, ſed ſicut terræ ex " obſcuris variegati; tum ex eo, quod illi, ſimiliter ac noſtra Tellus, cir- " cum Solem ferantur & progrediantur via Zodiaci, & inde faciant Annos " & Anni tempora, quæ ſunt Ver, Æſtas, Autumnus & Hyems; ſimiliter " quod circum axem ſuum, pariter ac noſtra Tellus, rotentur, & inde fa- " ciant Dies, & diei tempora, nempe Mane, Meridiem, Veſperam & Noc- " tem; & inſuper quod aliqui eorum habeant Lunas, quæ vocantur Satel- " lites, & circum orbem ſuum ſtatis temporibus vagantur, ſicut Luna cir- " cum noſtrum; & quod Planeta Saturnus, quia longiſſime a Sole diſtat, " habeat quoque Cingulum magnum luminoſum, quod multam lucem, " tametſi reflexam, telluri iſti dat. Quis uſquam, qui hæc novit, & ex " ratione cogitat, dicere poteſt, quod hæc inania corpora ſint. Inſuper cum " Spiritibus loquutus ſum, quod ab homine credi queat, quod in univerſo " ſint Tellures plures quam una, ex eo quod Cœlum Aſtriferum tam im- " menſum ſit, ac tot innumerabiles ibi Stellæ, quarum unaquævis in ſuo " loco ſeu in ſuo mundo eſt Sol, ac inſtar noſtri Solis, in varia magnitudine: " qui rite expendit, is concludit, quod totum illud tam immenſum non " poſſit non eſſe quam medium ad finem, qui ultimus creationis, qui finis " eſt Regnum Cœleſte, in quo Divinum cum Angelis & hominibus habitare " poteſt; Univerſum enim aſpectabile, ſeu Cœlum illuſtre tot innumeralibus " ſtellis, quæ ſunt totidem Soles, eſt modo medium ut exiſtant Tellures, &

Z ſuper

" ſuper illis homines, ex quibus Regnum Cœleſte. Ex his rationalis homo non " aliter cogitare poteſt, quam quod tam immenſum Medium ad tantum finem, " non factum ſit pro Humano genere ex una Tellure; quid hoc foret pro " Divino, quod Infinitum, cui parum & vix aliquid eſſent millia, imo my- " riades Tellurum, & omnes plenæ incolis. Sunt Spiritus, quorum unicum " ſtudium eſt ſibi acquirere cognitiones, quia illis ſolis delectantur, illis " Spiritibus ideo licet circumvagari, & quoque extra hujus Solis mundum " tranſire in alios, ac ſibi cognitiones comparare: hi dixerunt, quod non " ſolum ſint Tellures, ſuper quibus homines, in hoc Solari Mundo, ſed " etiam extra eum, in Cœlo Aſtrifero, immenſo numero: hi Spiritus ſunt " ex Planeta Mercurii. Calculus initus eſt, ſi forent 1000,000 Tellures in " Univerſo, & in unaquavis Tellure homines numero 300,000,000, ſeu 300 " Milliones, & 200 Generationes intra 6000 Annos, & cuique homini ſeu " ſpiritui daretur ſpatium 3 ulnarum cubicarum, quod numerus tot hominum " ſeu ſpirituum in unam ſummam collectus non uſque impleret ſpatium " hujus telluris, ac vix ultra ſpatium unius ſatellitis circum Planetas, quod " foret ſpatium in univerſo parvitatis pæne inconſpicuæ, nam Satelles coram " nudo oculo ægre apparet: quid hoc pro Creatore Univerſi, Cui non ſatis " eſſet, ſi totum Univerſum foret impletum, eſt enim Infinitus. De his " cum Angelis loquutus ſum, qui dixerunt, quod illi ſimilem ideam de " paucitate Generis humani reſpective ad Infinitatem Creatoris habeant, ſed " uſque quod illi non ex ſpatiis, ſed ex ſtatibus cogitent, & quod ſecundum " eorum ideam Tellures numero tot myriadum, quot uſquam cogitari poſſent, " uſque prorſus nihil forent ad Dominum." De Telluribus in Univerſo, & de earum Incolis & inde Spiritibus & Angelis, videatur in ſupradicto Opuſculo: illa, quæ ibi ſunt, mihi revelata & oſtenſa ſunt, ob finem ut ſciatur, quod Cœlum Domini immenſum ſit, & quod totum ſit ex Humano Genere; tum quod Dominus noſter ubivis agnoſcatur pro Deo Cœli & Terræ.

418. Quod Cœlum Domini immenſum ſit, etiam conſtare poteſt ex eo, quod Cœlum in toto complexu referat Unum Hominem, & quoque Correſpondeat omnibus & ſingulis apud hominem, & quod illa Correſpondentia nuſquam impleri poſſit, quoniam non modo Correſpondentia eſt cum ſingulis Membris, Organis, & Viſceribus corporis in Genere, ſed etiam in particulari & ſingulari cum omnibus & ſingulis viſcerulis & organulis, quæ intra illa, imo cum ſingulis vaſis & fibris; & non modo cum illis, ſed etiam cum ſubſtantiis organicis, quæ interius recipiunt influxum Cœli, unde homini activitates interiores inſervientes ejus animi operationibus; nam quicquid interius in homine exiſtit, in formis quæ ſunt ſubſtantiæ, exiſtit, quod enim non in ſubſtantiis ut ſubjectis exiſtit, nihil eſt: omnium horum Correſpondentia eſt cum Cœlo, ut conſtare poteſt ex Articulo, ubi de Correſpondentia omnium Cœli cum omnibus hominis n: 87 ad 102, actum eſt: hæc Correſpondentia nuſquam impleri poteſt, quia quo plures conſociationes angelicæ ſunt quæ uni Membro correſpondent, eo perfectius ſit cœlum; creſcit enim omnis perfectio in Cœlis ſecundum pluralitatem: cauſa quod perfectio in cœlis creſcat ſecun-

 dum

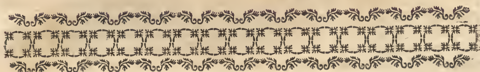
dum pluralitatem, eſt, quia ibi eſt unus finis omnium, ac unanimus aſpectus omnium ad illum finem; hic finis eſt Commune bonum, quod cum regnat etiam a communi bono eſt bonum ſingulis, & a ſingulorum bonis eſt bonum communi; hoc fit quia Dominus omnes in Cœlo ad Se vertit, videatur ſupra n: 123, & per id facit ut unum ſint in Se. Quod plurium unanimitas & concordia, imprimis ex tali origine, & in tali vinculo, perfectionem producat, quiſque ex ratione aliquantum illuſtrata perſpicere poteſt.

419. Datum etiam eſt videre extenſionem Cœli habitati, & quoque non habitati, & vidi quod extenſio Cœli non habitati tanta eſſet, ut non impleri poſſit in æternum, ſi vel darentur plures myriades Tellurum, & in qualibet Tellure tanta multitudo hominum, quanta in noſtra, de qua re etiam videatur in Opuſculo de Telluribus in Univerſo n: 168.

420. Quod Cœlum non immenſum ſit, ſed parvum, opinantur quidam ex aliquibus locis in Verbo ſecundum ſenſum ejus literæ intellectis, ut ex illis ubi dicitur, quod in Cœlum modo pauperes recipiantur; tum quod non niſi quam electi; & quod ſolum qui intra Eccleſiam, & non qui extra; quod ſolum illi, pro quibus Dominus intercedit; quod Cœlum occludatur cum impletum eſt, & quod hoc tempus præfinitum ſit: ſed illi non ſciunt, quod Cœlum nuſquam claudatur, & quod non ſit aliquod tempus præfinitum, nec multitudo definita; & quod Electi dicantur qui in vita boni & veri ſunt *(aa)*; & quod Pauperes qui non in cognitionibus boni & veri ſunt, & uſque deſiderant illas, hi quoque ex deſiderio illo vocantur eſurientes *(bb)*. Qui de parvitate Cœli ex non intellecto Verbo opinionem ceperunt, nec ſciunt aliter quam quod Cœlum ſit in uno loco, ubi Conventus omnium, cum tamen Cœlum ex innumeris Societatibus conſiſtit, videatur ſupra n: 41 ad 50; & quoque non ſciunt aliter, quam quod Cœlum ſit unicuivis ex immediata Miſericordia, & ſic quod ſolum ſit intromiſſio & receptio ex beneplacito; nec intelligunt, quod Dominus ex Miſericordia ducat unumquemvis qui recipit Ipſum, & quod is recipiat Ipſum qui vivit ſecundum leges Ordinis Divini, quæ ſunt præcepta amoris & fidei, & quod duci ita a Domino, ab infantia ad ultimum vitæ in mundo, & dein in æternum, ſit Miſericordia quæ intelligitur: ſciant itaque, quod unuſquiſque homo naſcatur ad Cœlum, & quod recipiatur qui Cœlum recipit in ſe in mundo, & excludatur qui non recipit.

(aa) Electi quod ſint qui in vita boni & veri, n: 3755. 3900. Quod non ſit electio & receptio in Cœlum ex Miſericordia, ſicut intelligitur, ſed ſecundum vitam, n: 5057. 5058. Quod Miſericordia Domini immediata non detur, ſed mediata, hoc eſt, illis qui vivunt ſecundum præcepta Ipſius, quos ex Miſericordia ducit continue in mundo, & poſtea in æternum, n: 10659. 8700.

(bb) Quod per Pauperes in Verbo intelligantur qui ſpiritualiter pauperes ſunt, qui ſunt qui in ignorantia veri, & uſque deſiderant inſtrui, n: 9209. 9253. 10227. Quod de illis dicatur eſurire & ſitire, quod eſt deſiderare cognitiones boni & veri, per quas introductio in Eccleſiam & Cœlum, n: 4958. 10227.

D E
Mundo Spirituum
E T D E
Statu hominis poſt mortem.

Quid Mundus Spirituum.

421. MUNDUS Spirituum non eſt Cœlum, nec eſt Infernum, ſed eſt locus ſeu ſtatus medius inter utrumque; illuc enim homo poſt mortem primum venit, & dein poſt exactum tempus ſecundum vitam ſuam in mundo vel elevatur in Cœlum vel conjicitur in Infernum.

422. Mundus Spirituum eſt locus medius inter Cœlum & Infernum, & quoque eſt ſtatus hominis poſt mortem medius; quod ſit locus medius, patuit mihi ex eo, quod Inferna ſint infra, & Cœli ſupra; & quod ſit ſtatus medius, ex eo, quod homo, quamdiu ibi eſt, nondum in Cœlo eſt, nec in Inferno. Status Cœli apud hominem eſt Conjunctio boni & veri apud illum, & ſtatus Inferni eſt conjunctio mali & falſi apud illum: quando apud hominem ſpiritum conjunctum eſt bonum vero, tunc venit in Cœlum, quia ut dictum eſt, conjunctio illa eſt Cœlum apud illum; quando autem apud hominem ſpiritum conjunctum eſt malum falſo, tunc venit in Infernum, quia Conjunctio illa eſt Infernum apud illum; hæc Conjunctio fit in Mundo ſpirituum, quoniam tunc homo in ſtatu medio eſt. Simile eſt, ſi dicas conjunctionem Intellectus & Voluntatis, aut ſi dicas conjunctionem veri & boni.

423. Primum hic aliquid dicendum eſt de conjunctione Intellectus & Voluntatis, ac de ſimili ejus cum conjunctione boni & veri, quoniam illa conjunctio fit in Mundo ſpirituum. Eſt homini Intellectus & eſt Voluntas, Intellectus recipit vera, & formatur ex illis, ac Voluntas recipit bona, & for-

formatur ex illis, quapropter quicquid homo intelligit & inde cogitat, hoc dicit verum, & quicquid homo vult & inde cogitat, hoc dicit bonum: homo poteſt cogitare ex intellectu, & inde appercipere quod verum ſit, & quoque quod bonum; ſed uſque id non cogitat ex voluntate, niſi velit illud & faciat illud; cum vult illud & ex velle facit illud, tunc eſt id tam in intellectu quam in voluntate, proinde in homine, nam Intellectus ſolus non facit hominem, nec voluntas ſola, ſed intellectus & voluntas ſimul, quapropter quod eſt in utroque, hoc in homine eſt, ac ei appropriatum; quod ſolum eſt in intellectu, hoc quidem eſt apud hominem, ſed non in illo, eſt modo res memoriæ ejus, ac res ſcientiæ in memoria, de qua poteſt cogitare cum non in ſe eſt, ſed extra ſe cum aliis, ita de qua poteſt loqui & ratiocinari, & quoque ſecundum quam ſimulare affectiones & geſtus.

424. Quod homo poſſit cogitare ex intellectu, & non ſimul ex voluntate, eſt proviſum ob finem, ut poſſit reformari, nam homo per vera reformatur, & vera, ut dictum eſt, ſunt intellectus: homo enim naſcitur in omne malum quoad voluntatem, inde non alicui bonum vult ex ſe ſed ſibi ſoli, & qui ſibi ſoli bonum vult, delectatur malis quæ fiunt aliis, imprimis propter ſe; vult enim derivare in ſe omnium aliorum bona, ſive ſint honores ſive opes, & quantum hoc poteſt, in ſe lætatur: ut hoc voluntarium emendetur & reformetur, datum eſt homini, ut poſſit intelligere vera, & per illa affectiones mali, quæ ſcaturiunt ex voluntate, domare: inde eſt, quod homo poſſit cogitare ex intellectu vera, & quoque loqui illa, & facere illa, ſed uſque non poteſt cogitare illa ex voluntate, priuſquam talis eſt, ut ex ſe, hoc eſt, ex corde velit illa & faciat illa: quando homo talis eſt, tunc quæ cogitat ex intellectu ſunt fidei ejus, & quæ cogitat ex voluntate ſunt amoris ejus, quapropter apud illum tunc ſe conjungunt fides & amor, ſicut intellectus & voluntas.

425. Quantum itaque vera quæ intellectus ſunt, conjuncta ſunt bonis quæ voluntatis, ita quantum homo vult vera & inde facit illa, tantum homo Cœlum in ſe habet, quia ut ſupra dictum eſt, conjunctio boni & veri eſt Cœlum; quantum autem falſa, quæ intellectus ſunt, conjuncta ſunt malis quæ voluntatis, tantum homo infernum in ſe habet, quia conjunctio falſi & mali eſt infernum; aſt quantum vera quæ intellectus non conjuncta ſunt bonis quæ voluntatis, tantum homo in ſtatu medio eſt: fere unuſquiſque homo hodie in tali ſtatu eſt, ut ſciat vera, & ex ſcientia & quoque ex intellectu cogitet illa, & vel faciat multum ex illis, vel parum ex illis, vel nihil ex illis, vel contra illa ex amore mali & inde fide falſi; ideo ut ſit ei vel cœlum vel infernum, primum poſt mortem perducitur in Mundum ſpirituum, ac ibi fit conjunctio boni & veri illis qui elevandi ſunt in Cœlum, ac conjunctio mali & falſi illis qui conjiciendi ſunt in Infernum: nam non licet alicui in Cœlo, nec in Inferno, diviſam habere mentem, nempe aliud intelligere & aliud velle, ſed quod vult hoc intelliget, & quod intelligit hoc volet; quare in Cœlo qui vult bonum intelliget verum, ac in Inferno qui vult malum intelliget falſum; ideo apud bonos ibi removentur falſa ac dantur vera bono illorum convenientia & conformia, ac ibi apud malos removentur

vera,

vera, ac dantur falsa malo illorum convenientia & conformia. Ex his patet, quid Mundus spirituum.

426. In Mundo spirituum est ingens numerus, quia ibi est primus Conventus omnium, & ibi explorantur omnes, & præparantur: non est fixus terminus durationis illorum ibi; quidam modo intrant illum, & mox vel auferuntur in Cœlum, vel dejiciuntur in Infernum; quidam permanent ibi modo ad septimanas; quidam ad plures annos, sed non ultra triginta: durationis varietates existunt ex correspondentia & non correspondentia interiorum & exteriorum apud hominem. Sed quomodo homo in illo Mundo ab uno statu in alterum perducitur, & præparatur, in sequentibus dicetur.

427. Homines post obitum, utprimum in Mundum spirituum veniunt, à Domino probe distinguuntur, mali statim alligantur Societati infernali, in qua fuerunt in mundo quoad amorem regnantem, ac boni statim alligantur Societati cœlesti, in qua etiam fuerunt in mundo quoad amorem, charitatem & fidem. At tametsi ita distincti sunt, usque in illo Mundo conveniunt, ac inter se loquuntur omnes, quando desiderant, qui amici & noti fuerunt in vita corporis, uxores & mariti imprimis, & quoque fratres & sorores: vidi Patrem loquutum cum sex filiis, & agnovisse illos; ac plures alios cum suis affinibus & amicis; sed quia diversis animis erant ex vita in mundo, post breve tempus disjuncti sunt. At qui e Mundo spirituum in Cœlum veniunt, & qui in Infernum, illi se postea non amplius vident, nec se cognoscunt, nisi simili animo ex simili amore sint; causa quod in Mundo spirituum, & non in Cœlo & Inferno, se videant, est quia illi, qui in Mundo spirituum sunt, feruntur in similes status quos in vita corporis habuerunt, ab uno in alterum; at postea omnes rediguntur in statum constantem similem statui amoris sui regnantis, in quo cognoscit unus alterum modo ex similitudine amoris, nam ut supra n: 41 ad 50 ostensum est, similitudo conjungit & dissimilitudo disjungit.

428. Mundus spirituum, sicut est status medius inter Cœlum & inter Infernum apud hominem, ita quoque est Locus medius; infra sunt Inferna, & supra sunt Cœli. Omnia Inferna clausa sunt versus illum Mundum, patent modo per foramina & fissuras sicut rupium, perque hiatus in latum, quæ custodita sunt, ne aliquis exeat nisi ex permissione, quod etiam fit, flagitante aliqua necessitate, de qua in sequentibus: Cœlum etiam undequaque circumseptum est, nec patet ad aliquam Societatem cœlestem aditus nisi per angustam viam, cujus introitus etiam custoditus est: illi exitus ac hi introitus sunt qui in Verbo vocantur Portæ ac Ostia Inferni & Cœli.

429. Mundus spirituum apparet sicut Vallis inter Montes & Petras, hic & ibi insinuata & elevata. Portæ & Ostia ad Societates cœlestes non apparent, solum illis qui præparati ad Cœlum sunt, nec inveniuntur ab aliis; ad quamlibet Societatem e Mundo spirituum unus introitus est, post quem una via, sed quæ in ascensu divaricatur in plures. Portæ & Ostia ad Inferna nec apparent nisi quam illis, qui intraturi sunt, quibus tunc aperiuntur, quibus apertis apparent Antra furva & sicut fuliginosa, tendentia oblique deorsum in pro-

profundum, ubi iterum plura oftia funt: per Antra illa exhalantur nidores tetri & fætores, quos boni fpiritus fugiunt, quia averfationi funt, at mali fpiritus appetunt quia delectationi funt; ficut enim quifque in mundo delectatus eft fuo malo, ita poft mortem delectatur fætore cui malum ejus correfpondet; comparari in hoc poffunt avibus & feris rapacibus, ut corvis, lupis, porcis, qui ex percepto nidore ad cadaverofa & ftercorea advolant & accurrunt: audivi aliquem alte exclamantem ficut ex intrinfeco cruciatu, cum feriit illum halitus effluens e Cœlo; ac tranquillum & lætum, cum feriebat illum halitus effluens ex inferno.

430. Sunt etiam apud unumquemvis hominem binæ portæ, quarum una patet ad Infernum, & aperta eft malis & falfis inde, altera porta patet verfus Cœlum, & aperta eft bonis & veris inde; porta inferni aperta eft illis qui funt in malo & inde falfo, & tantum per rimas fuperne aliquid lucis e cœlo influit, per quem influxum homo poteft cogitare, ratiocinari & loqui; porta autem Cœli aperta eft illis qui in bono & inde vero funt: funt enim binæ viæ quæ ducunt ad mentem hominis rationalem, via fuperior feu interna per quam intrat bonum & verum a Domino, & via inferior feu externa, per quam malum & falfum fubintrant ab inferno; ipfa Mens rationalis eft in medio ad quam tendunt viæ; inde quantum lucis e Cœlo admittitur, tantum homo rationalis eft, quantum autem non admittitur, tantum non rationalis eft, utcunque fibi appareat. Hæc dicta funt, ut quoque fciatur qualis correfpondentia eft hominis cum Cœlo & cum Inferno; mens ejus rationalis, dum in formatione eft, correfpondet Mundo fpirituum; quæ fupra illam funt Cœlo, & quæ infra Inferno; illa quæ fupra illam funt aperiuntur & quæ infra illam clauduntur pro influxu mali & falfi apud illos qui præparantur ad Cœlum, at illa quæ infra illam funt aperiuntur & quæ fupra illam clauduntur pro influxu boni & veri apud illos qui præparantur ad infernum; inde hi non aliter fpectare poffunt quam infra fe, hoc eft, ad infernum, & illi non aliter quam fupra fe, hoc eft, ad Cœlum: fpectare fupra fe eft ad Dominum, quia Ille eft Centrum commune, ad quod fpectant omnia Cœli, at fpectare infra fe eft retro a Domino ad Centrum oppofitum, ad quod fpectant & vergunt omnia inferni, videatur fupra n: 123 & 124.

431. Illi qui in Mundo fpirituum funt, in præcedentibus intellecti funt per Spiritus, ubi nominati, at per Angelos illi qui in Cœlo.

Quod Unufquifque Homo fit Spiritus quoad interiora fua.

432. QUI rite expendit, noffe poteft, quod Corpus non cogitet, quia eft materiale, fed quod Anima quia eft fpiritualis; Anima hominis, de cujus immortalitate plures fcripferunt, eft fpiritus ejus, hic enim immortalis eft quoad omnia fua, hic quoque eft qui cogitat in corpore,

corpore, nam ſpiritualis eſt, & ſpirituale recipit ſpirituale, ac ſpiritualiter vivit, quod eſt cogitare & velle; omnis itaque vita rationalis, quæ apparet in corpore, ejus eſt, & nihil corporis; corpus enim, ut ſupra dictum, eſt materiale, ac materiale, quod eſt proprium corporis, eſt adjectum & pæne ſicut adjunctum ſpiritui, ob cauſam, ut ſpiritus hominis poſſit agere vitam & agere uſus in naturali mundo, cujus omnia ſunt materialia ac in ſe expertia vitæ; & quia materiale non vivit, ſed modo ſpirituale, conſtare poteſt, quod quicquid vivit apud hominem, ſit ejus ſpiritus, & quod corpus modo inſerviat ei, prorſus ſicut inſtrumentale vi moventi vivæ: dicitur quidem de inſtrumento, quod agat, moveat, aut feriat, ſed credere quod ſit inſtrumenti, & non ejus qui per id agit, movet aut ferit, fallacia eſt.

433. Quoniam omne quod vivit in corpore, & ex vita agit & ſentit, unice eſt ſpiritus, & nihil corporis, ſequitur quod ſpiritus ſit ipſe homo; ſeu quod ſimile, quod homo in ſe ſpectatus ſit ſpiritus, & quoque in ſimili forma, nam quicquid vivit & ſentit in homine eſt ejus ſpiritus, & nihil non in homine a capite ad plantam pedis ejus vivit & ſentit, inde eſt, quod, cum ſeparatur corpus ab ejus ſpiritu, quod dicitur mori, homo maneat uſque homo, & vivat. Audivi e Cœlo, quod quidam qui moriuntur, cum jacent ſuper ferali menſa, antequam reſuſcitati ſunt, in ſuo frigido corpore etiam cogitent, nec ſciant aliter quam quod adhuc vivant, ſed cum differentia, quod non poſſint aliquam particulam materialem, quæ propria corporis eſt, movere.

434. Homo non poteſt cogitare & velle, niſi ſit ſubjectum quod ſubſtantia ex quo & in quo; quod putatur exiſtere abſque ſubjecto ſubſtantiali, hoc nihil eſt: id ſciri poteſt ex eo, quod homo non videre poſſit abſque organo, quod eſt ſubjectum viſus ejus, nec audire abſque organo quod eſt ſubjectum auditus ejus, viſus & auditus abſque illis nihil ſunt, nec dantur; ita quoque cogitatio quæ eſt viſus internus, & apperceptio quæ eſt auditus internus, niſi hi forent in ſubſtantiis & ex illis, quæ ſunt formæ organicæ, quæ ſubjecta, prorſus non exiſterent: ex quibus conſtare poteſt, quod ſpiritus hominis ſit æque in forma, & quod ſit in forma humana, & quod æque ſenſoriis & ſenſibus gaudeat cum ſeparatus eſt a corpore ſicut cum in illo fuit, & quod omne vitæ oculi, & omne vitæ auris, verbo omne vitæ ſenſus, quod eſt homini, non ſit corporis ejus, ſed ſpiritus ejus in illis & in ſingulariſſimis illorum; inde eſt, quod ſpiritus æque ac homines videant, audiant, & ſentiant, verum poſt ſolutionem a corpore non in naturali mundo ſed in ſpirituali; quod ſpiritus ſenſerit naturaliter cum fuit in corpore, erat per materiale quod ei adjectum, ſed uſque tunc ſimul ſenſit ſpiritualiter, cogitando & volendo.

435. Hæc dicta ſunt, ob cauſam, ut rationalis homo evincatur, quod homo in ſe ſpectatus ſit ſpiritus, & quod corporeum ei adjectum functionum cauſa in mundo naturali & materiali non ſit homo, ſed modo inſtrumentale ejus ſpiritus. Verum præſtant confirmationes ab experientia, quoniam rationalia a pluribus non capiuntur, & ab illis qui ſe confirmaverunt in contrario

vertuntur in res dubias per ratiocinia ex fallaciis fenfuum. Qui fe confirmaverunt in contrario, cogitare folent, quod Beftiæ fimiliter vivant & fentiant, & fic quod illis quoque fpirituale fit, fimile quod homini, & tamen illud cum corpore moritur; fed beftiarum fpirituale non tale eft, quale eft fpirituale hominis; eft enim homini, non beftiis, intimum, in quod Divinum influit, ac elevat ad fe, & per id conjungit fibi, inde homo præ beftiis cogitare poteft de Deo, ac de Divinis quæ funt Cœli & Ecclefiæ, & amare Deum ex illis & in illis, & fic Ipfi conjungi, & quod conjungi Divino poteft, non diffipari poteft; fed quod non conjungi poteft Divino, hoc diffipatur: de Intimo quod eft homini præ beftiis, fupra n: 39 actum eft, quod hic iterum memorandum eft, quia intereft, ut difcutiantur fallaciæ inde captæ, ut fit a pluribus qui ob defectum fcientiarum, ac intellectum non apertum, de his non rationaliter concludere poffunt; hæc ibi verba funt, "Velim Arcanum quod-"dam de Angelis trium Cœlorum memorare, quod prius non alicui in "mentem venit, quia non intellexit gradus, de quibus n: 38; quod nempe "apud unumquemvis Angelum, & quoque apud unumquemvis hominem "fit gradus intimus & fupremus, feu intimum & fupremum quoddam, in "quod Divinum Domini primum aut proxime influit, & ex quo difponit "reliqua interiora, quæ fecundum gradus ordinis apud illos fuccedunt: hoc "intimum feu fupremum vocari poteft introitus Domini ad Angelum & ad "hominem, ac ipfiffimum Ipfius domicilium apud illos: per hoc intimum "aut fupremum homo eft homo, & diftinguitur a brutis animalibus, nam "hæc illud non habent: inde eft, quod homo fecus ac animalia, poffit "quoad omnia interiora, quæ funt mentis & animi ejus, elevari a Domino "ad Se, poffit credere in Ipfum, affici amore in Ipfum, & fic videre Ipfum, "& quod poffit recipere intelligentiam & fapientiam, & loqui ex ratione; "inde quoque eft quod vivat in æternum. Quid autem difponitur & "providetur a Domino in eo intimo, non influit manifefte in perceptio-"nem alicujus Angeli, quia eft fupra ejus cogitationem, & excedit ejus "fapientiam."

436. Quod homo fit fpiritus quoad interiora fua, datum eft mihi fcire per multam experientiam, quam omnem fi adducerem, implerent, ficut dicitur, membranas: loquutus fum cum fpiritibus ut fpiritus, & loquutus fum cum illis ut homo in corpore; & cum loquutus fum cum illis ut fpiritus, non fciverunt aliter, quam quod ipfe fpiritus effem, & quoque in humana forma ficut illi; ita apparuerunt interiora mea coram illis, quoniam cum loquutus fum ut fpiritus, materiale meum corpus non apparuit.

437. Quod homo quoad interiora fua fit fpiritus, conftare poteft ex eo, quod poftquam feparatum eft corpus, quod fit cum moritur, ufque dein vivat homo ficut prius: ut confirmarer in eo, datum eft loqui cum fere omnibus, quos ufquam notos habui in vita corporis eorum, cum quibufdam per horas, cum quibufdam per feptimanas & menfes, & cum quibufdam per annos, & hoc præcipue ob caufam, ut confirmarer, & ut teftarer.

 438. His

438. His adjicere licet, quod unusquisque homo, etiam dum in corpore vivit, quoad spiritum suum sit in societate cum spiritibus, tametsi id nescit, bonus per illos in societate angelica, & malus in societate infernali; & quod in eandem societatem etiam post mortem veniat; hoc sæpius dictum & ostensum est illis, qui post mortem inter spiritus venerunt. Non quidem apparet homo in illa societate, ut spiritus, cum vivit in mundo, ex causa quia tunc naturaliter cogitat; qui autem abstracte a corpore cogitant, quia tunc in spiritu, illi quandoque in sua societate apparent, & cum apparent, dignoscuntur probe a spiritibus qui ibi sunt, vadunt enim meditabundi, obmutescunt, nec spectant ad alios, sunt sicut non videant illos, ac ut primum aliquis spiritus illos alloquitur, evanescunt.

439. Ut illustretur quod homo quoad interiora sua sit spiritus, velim ab experientia referre, quomodo fit cum homo abducitur a corpore, & quomodo cum a spiritu in alium locum aufertur.

440. Quod primum attinet, nempe abduci a corpore, hoc ita se habet; homo perducitur in statum quendam, qui medius est inter somnum & vigiliam, in quo statu cum est, non aliter scire potest quam quod prorsus vigil sit, omnes sensus tam vigiles sunt sicut in summa corporis vigilia, tam visus quam auditus, & quod mirabile, tactus, qui tunc exquisitior est quam usquam dari potest in vigilia corporis: in quo statu etiam visi sunt spiritus & angeli prorsus ad vivum, etiam auditi, & quod mirum, tacti, & tunc fere nihil corporis intererat: hic status est, de quo dicitur, *abduci a corpore*, & *nescire num in corpore vel extra corpus sit*. In hunc statum modo ter aut quater immissus sum, ut modo scirem qualis est, & simul quod Spiritus & Angeli omni sensu gaudeant, etiam homo quoad spiritum quando abductus est a corpore.

441. Quod alterum attinet, a spiritu in alium locum auferri, ostensum est mihi per vivam experientiam, quid sit, & quomodo fit, sed hoc solum bis & ter; solam experientiam velim afferre: per plateas urbis, & per campestria ambulans, tunc quoque in loquela cum spiritibus, non aliter scivi, quam quod ita vigil essem & videns sicut aliis temporibus, ita ambulans absque errore, & interea in visione eram, videns lucos, fluvios, palatia, domus, homines, & plura; sed postquam ita per horas ambulavi, subito eram in visu corporis, & animadverti quod in alio loco essem, quo obstupefactus valde appercepi quod in tali statu fuerim, in quo illi, de quibus dicitur, quod *abducti a spiritu in alium locum*; nam dum perstat, nihil reflectitur super viam, & hoc sive foret plurium milliarium, nec reflectitur super tempus, sive foret plurium horarum aut dierum; nec fatigatio ulla percipitur; tunc quoque ducitur per vias quas ipse ignorat, usque ad locum designatum, absque errore.

442. Sed hi bini status hominis, qui sunt status ejus cum est in interioribus suis, seu quod idem, cum in spiritu, sunt extraordinarii, ostensi mihi solum ob finem, ut scirem quales sunt, quia intra Ecclesiam noti sunt; at

3 loqui

loqui cum ſpiritibus, & eſſe cum illis ſicut unus eorum, datum eſt mihi etiam in omni vigilia corporis, & id nunc per multos annos.

443. Quod homo quoad interiora ſua ſit ſpiritus, amplius confirmari poteſt ex illis, quæ ſupra n: 311 ad 317, dicta & oſtenſa ſunt, ubi actum eſt de eo, quod Cœlum & Infernum ſint ex Humano genere.

444. Quod homo ſit ſpiritus quoad interiora ſua, intelligitur quoad illa quæ ſunt cogitationis & voluntatis ejus, quoniam hæ ſunt ipſa interiora, quæ faciunt ut homo ſit homo, ac talis homo, qualis quoad illa eſt.

De hominis Reſuſcitatione a mortuis, ac Introitu in vitam æternam.

445. QUANDO Corpus non amplius poteſt obire ſuas functiones in naturali mundo correſpondentes cogitationibus & affectionibus ſui ſpiritus, quæ ſunt ei ex ſpirituali mundo, tunc dicitur homo mori: hoc fit cum Motus reſpiratorii Pulmonum ac ſyſtolici Cordis ceſſant; ſed uſque non moritur homo, ſed modo ſeparatur a corporeo, quod ei fuit uſui in mundo; ipſe enim homo vivit: dicitur quod ipſe homo vivat, quia homo non eſt homo ex corpore, ſed ex ſpiritu, quoniam ſpiritus in homine cogitat, & cogitatio cum affectione facit hominem. Inde patet, quod homo, cum moritur, modo tranſeat ab uno mundo in alterum: inde eſt, quod Mors in Verbo in ſenſu ejus interno ſignificet reſurrectionem, & continuationem vitæ *(a)*.

446. Intima communicatio ſpiritus eſt cum reſpiratione & cum motu cordis, cogitatio ejus cum reſpiratione, & affectio quæ amoris cum corde *(b)*; quapropter cum bini illi motus ceſſant in corpore, illico ſeparatio eſt: ſunt bini illi motus, nempe reſpiratorius pulmonum, & ſyſtolicus cordis ipſa vincula, quibus ruptis, ſpiritus ſibi relictus eſt, & corpus, quia tunc abſque vita ſpiritus ſui eſt, frigeſcit & putreſcit. Quod intima communicatio ſpiritus hominis ſit cum reſpiratione & cum corde, eſt quia omnes vitales motus inde pendent, non ſolum in communi, ſed etiam in omni parte *(c)*.

(a) Quod Mors in Verbo ſignificet reſurrectionem, quoniam, cum moritur homo, continuatur uſque ejus vita, n: 3498. 3505. 4618. 4621. 6036. 6222.

(b) Quod Cor correſpondeat voluntati, ita quoque affectioni quæ amoris, & Reſpiratio pulmonum intellectui, ita cogitationi, n: 3888. Quod Cor in Verbo inde ſignificet voluntatem & amorem, n: 7542. 9050. 10336. Et quod anima ſignificet intellectum, fidem & verum, inde ex anima & ex corde ſignificat quod ex intellectu, fide, vero, & quod ex voluntate, amore, bono, n: 2930. 9050. De correſpondentia Cordis & Pulmonum cum Maximo Homine ſeu Cœlo, n: 3883 ad 3896.

(c) Quod pulſus Cordis & reſpiratio Pulmonum in univerſo corpore regnent, & ubivis mutuo influant, n: 3887. 3889. 3890.

447. Spiritus hominis post separationem aliquantisper manet in corpore, sed non diutius quam ad cessationem totalem cordis, quod fit cum varietate secundum statum morbi ex quo homo moritur, nam motus cordis apud quosdam perstat diu, & apud quosdam non diu; ut primum hic motus cessat, homo resuscitatur; sed hoc fit a solo Domino: per resuscitationem intelligitur eductio spiritus hominis a corpore, & introductio in mundum spiritualem, quod communiter vocatur Resurrectio. Quod non prius separetur spiritus hominis a corpore, quam cum cessavit motus cordis, est causa quia Cor correspondet affectioni quæ amoris, quæ est ipsa vita hominis, ex amore enim est cuivis calor vitalis *(d)*: quapropter quamdiu hæc conjunctio perstat, tamdiu correspondentia est, & inde vita spiritus in corpore.

448. Quomodo Resuscitatio fit, non modo mihi dictum est, sed etiam per vivam experientiam ostensum; ipsa experientia mecum facta est, ob causam ut plene scirem, quomodo fit.

449. In statum insensibilitatis quoad corporeos sensus perductus sum, ita pæne in statum morientium, manente tamen interiore vita integra cum cogitatione, ut perciperem & memoria retinerem illa quæ contingerent, & quæ contingunt illis qui e mortuis resuscitantur: percepi quod pæne adempta esset respiratio corporis, remanente respiratione interiore quæ spiritus, conjuncta cum tenui & tacita corporis. Primum tunc data est communicatio quoad pulsum cordis cum Regno cœlesti, quoniam id Regnum correspondet Cordi apud hominem *(e)*; visi etiam sunt Angeli inde, aliquot e longinquo, & bini prope caput cui assidebant: inde omnis affectio propria ablata est, sed usque permanebat cogitatio & perceptio; in hoc statu eram per aliquot horas. Spiritus tunc, qui circum me fuerunt, se removebant, autumantes quod mortuus essem; sentitus etiam est odor aromaticus, sicut cadaveris conditi, nam cum Angeli cœlestes adsunt, tunc cadaverosum sentitur ut aromaticum, quem cum spiritus sentiunt, non possunt appropinquare; ita quoque arcentur mali spiritus a spiritu hominis, cum primum introducitur in vitam æternam. Angeli, qui assidebant capiti, taciti erant, modo communicantes sua cogitata cum meis, quæ cum recipiuntur, sciunt Angeli quod spiritus hominis in eo statu sit, ut educi e corpore possit. Communicatio cogitationum eorum fiebat per aspectum in faciem meam; sic enim in Cœlo fiunt cogitationum communicationes. Quia mihi relicta est cogitatio & perceptio, ob causam ut scirem & reminiscerer quomodo resuscitatio fit, percipiebam quod Angeli illi primum inquirerent, quæ cogitatio mea esset, num similis illorum qui moriuntur, quæ solet esse de vita æterna, & quod in illa cogitatione vellent tenere mentem meam: dictum est postea, quod hominis spiritus in cogitatione sua

(d) Quod amor sit esse vitæ hominis, n: 5002. Quod amor sit calor spiritualis, & inde ipsum vitale hominis, n: 1589. 2146. 3338. 4906. 7081 ad 7086. 9954. 10740. Quod affectio sit continuum amoris, n: 3938.

(e) Quod Cor correspondeat Regno Cœlesti Domini, Pulmo autem Regno spirituali Ipsius, n: 3635. 3886. 3887.

ſua ultima, cum exſpirat corpus, teneatur eo uſque, dum ad cogitationes, quæ ſunt ex affectione ſua communi ſeu regnante in mundo, redit. Imprimis datum eſt percipere, & quoque ſentire, quod eſſet Attractio & ſicut Evulſio interiorum quæ mentis meæ, ita ſpiritus mei a corpore, & dictum quod hoc a Domino; & quod inde Reſurrectio.

450. Cum Angeli cœleſtes apud Reſuſcitatum ſunt, non relinquunt eum, quia unumquemvis amant, ſed cum ſpiritus talis eſt, ut in Cœleſtium Angelorum conſortio non amplius eſſe poſſit, tunc ille ab iis diſcedere avet; quod cum fit, veniunt Angeli e Regno ſpirituali Domini, per quos datur ei uſura lucis, nam prius nihil vidit, ſed ſolum cogitavit: oſtenſum quoque eſt quomodo hoc fit: videbantur Angeli illi quaſi evolvere tunicam oculi ſiniſtri verſus ſeptum naſi, ut aperiretur oculus, & daretur videre; ſpiritus non aliter appercipit, quam quod ita fiat, ſed eſt apparentia: cum viſum eſt evolviſſe tunicam, apparet quoddam lucidum ſed obſcurum, quaſi dum homo in prima vigilia per palpebras ſpectat; hoc lucidum obſcurum mihi viſum eſt coloris cœleſtis; ſed dein dictum, quod hoc fiat cum varietate: poſtea ſentitur e facie quoddam molliter evolvi, quo facto inducitur cogitatio ſpiritualis; evolutio illa e facie etiam eſt apparentia, nam per id repræſentatur, quod a cogitatione naturali in cogitationem ſpiritualem veniat; cavent angeli ſumma opera, ne aliqua idea a reſuſcitato veniat, niſi quæ ſapit ex amore: tunc dicunt ei quod ſit ſpiritus. Angeli ſpirituales, poſtquam data eſt lucis uſura, novo ſpiritui omnia officia, quæ uſquam deſiderare in illo ſtatu poteſt, præſtant, ac inſtruunt de illis quæ ſunt in altera vita, ſed quantum capere poteſt: at ſi non talis eſt, ut inſtrui velit, tunc Reſuſcitatus cupit ab Angelorum illorum conſortio; ſed uſque Angeli non relinquunt illum, verum is ſe diſſociat ab illis; Angeli enim unumquemvis amant, & nihil prius deſiderant, quam officia præſtare, inſtruere, & auferre in Cœlum, in eo eorum ſumma delectatio conſiſtit. Spiritus cum ſe ſic diſſociat, excipitur a ſpiritibus bonis, in quorum conſortio cum eſt, etiam ei omnia officia præſtantur: at ſi vita ejus talis in mundo fuerat, ut in conſortio bonorum non eſſe potuerit, tunc quoque ab iis cupit, & hoc tamdiu & toties, uſque dum ſe aſſociat talibus, qui vitæ ejus in mundo prorſus conveniunt, apud quos vitam ſuam invenit, & tunc, quod mirum, ſimilem vitam agit, qualem in mundo.

451. Sed hoc exordium vitæ hominis poſt mortem, non perſtat ultra quam per aliquot dies; quomodo autem dein perducitur ab uno ſtatu in alterum, & demum vel in cœlum vel in infernum, in ſequentibus dicetur; hoc quoque per multam experientiam ſcire datum eſt.

452. Loquutus ſum cum quibuſdam tertio die poſt obitum eorum, & tunc illa, de quibus ſupra n: 449. 450, peracta ſunt; cum tribus etiam, qui in mundo mihi noti fuerunt, quibus narravi, quod exequiæ nunc parentur ut corpus eorum ſepeliatur, dixi ut ſepeliantur, quo audito perculſi ſunt quodam ſtupore, dicentes quod vivant, at intumulent id quod inſerviverat illis in mundo; poſtea mirati ſunt valde, quod, cum vixerunt in corpore, non crediderint talem vitam poſt mortem, & imprimis quod intra Eccleſiam pæne

omnes. Illi qui non crediderunt in mundo aliquam vitam animæ post vitam corporis, cum animadvertunt se vivere, valde pudefiunt: sed illi qui confirmaverunt se in eo, consociantur similibus, & separantur ab illis qui in fide fuerunt; utplurimum alligantur societati cuidam infernali, quia tales etiam negarunt Divinum, & contemserunt vera Ecclesiæ; quantum enim aliquis se confirmat contra vitam suæ animæ æternam, tantum quoque se confirmat contra illa quæ Cœli & Ecclesiæ sunt.

Quod homo post mortem sit in perfecta forma humana.

453. QUOD forma spiritus hominis sit forma humana, seu quod spiritus sit homo etiam quoad formam, constare potest ex illis, quæ in pluribus Articulis supra ostensa sunt, imprimis in illis ubi ostensum est, quod Unusquisque Angelus sit in perfecta forma humana n: 73 ad 77; & quod unusquisque homo sit spiritus quoad interiora sua, n: 432 ad 444; & quod Angeli in Cœlo sint ex Humano genere, n: 311 ad 317. Hoc adhuc clarius ex eo potest perspici, quod homo sit homo ex suo spiritu, & non ex corpore; & quod corporea forma sit adjecta spiritui secundum ejus formam, & non vicissim, nam spiritus indutus est corpore secundum suam formam; quapropter spiritus hominis agit in singula, imo in singularissima corporis, usque adeo, ut pars quæ non agitur a spiritu, seu in qua non est spiritus agens, non vivat: quod ita sit, quisque potest scire ex eo solo, quod cogitatio & voluntas agat omnia & singula corporis, ita prorsus ad suum nutum, ut nihil non concurrat, & quod non concurrit non sit pars corporis, ejicitur etiam sicut in qua non vivum; cogitatio & voluntas sunt spiritus hominis, & non corporis. Quod spiritus non appareat homini in forma humana, postquam solutus est a corpore, nec in altero homine, est quia organum visus corporis seu ejus oculus, quantum videt in mundo, est materialis, & materiale non videt nisi quam materiale, at spirituale videt spirituale, quapropter cum materiale oculi obvelatur ac privatur sua cooperatione cum spirituali, tunc apparent spiritus in sua forma, quæ est humana non solum spiritus, qui in mundo spirituali sunt, sed etiam spiritus qui in altero dum adhuc in suo corpore est.

454. Quod forma spiritus sit forma humana, est quia homo quoad spiritum suum creatus est ad formam Cœli, nam omnia Cœli & ejus ordinis in illa quæ sunt mentis hominis collata sunt *(f)*; unde illi facultas reci-

(f) Quod homo sit, in quem omnia ordinis Divini collata sunt, & quod ex creatione sit Divinus ordo in forma, n: 4219. 4220. 4223. 4523. 4524. 5114. 5368. 6013. 6057. 6605. 6626. 9706. 10156. 10472. Quod quantum homo vivit secundum Divinum ordinem, tantum in altera vita appareat ut homo perfectus & pulcher, n: 4839. 6605. 6626.

recipiendi intelligentiam & sapientiam: sive dicas facultatem recipiendi intelligentiam & sapientiam, sive dicas facultatem recipiendi cœlum, idem est; ut constare potest ex illis quæ ostensa sunt de Luce & Calore Cœli, n: 126 ad 140: de Forma Cœli n: 200 ad 212: de Sapientia Angelorum n: 265 ad 275; & in Articulo, quod Cœlum quoad formam suam in toto & in parte referat hominem, n: 59 ad 77; & hoc ex Divino Humano Domini, ex Quo Cœlum & ejus forma, n: 78 ad 86.

455. Hæc quæ nunc dicta sunt, rationalis homo intelligere potest, nam videre potest ex causarum nexu, & ex veris in suo ordine; sed homo qui non rationalis est, illa non intelligit: quod non intelligat, sunt plures causæ; præcipua est quod non velit, quia sunt contra ejus falsa, quæ fecit sua vera; & qui ideo non vult intelligere, ille occlusit viam cœli ad suum rationale, quod tamen usque aperiri potest, modo voluntas non resistat, videatur supra n: 424: quod homo possit intelligere vera, & rationalis esse, modo velit, hoc mihi per multam experientiam ostensum est; sæpius mali spiritus, qui irrationales facti sunt per id quod in mundo negaverint Divinum & vera Ecclesiæ, & se confirmaverint contra illa, vi Divina conversi sunt ad illos qui in luce veri erant, & tunc comprehenderunt omnia sicut Angeli, & fassi sunt quod vera sint, & quoque quod omnia comprehendant; sed utprimum relapsi sunt in se, & conversi ad amorem qui voluntatis eorum, nihil comprehenderunt, & contraria loquuti sunt: audivi etiam quosdam infernales dicentes, quod sciant & percipiant quod malum sit quod faciunt, & quod falsum sit quod cogitant, sed quod non resistere possint sui amoris jucundo, ita voluntati, & quod hæc ferat cogitata sua, ut malum videant sicut bonum, ac falsum sicut verum: inde patuit, quod illi qui in falsis sunt ex malo potuerint intelligere, proinde rationales esse, sed quod non voluerint; & quod non voluerint esset causa, quia amaverunt falsa præ veris, quoniam concordabant cum malis in quibus erant: amare & velle idem est, nam quod homo vult, hoc amat, & quod amat hoc vult. Quoniam talis status est hominum, ut possint intelligere vera modo velint, concessum est mihi spiritualia vera, quæ sunt Ecclesiæ & Cœli, etiam per rationalia confirmare; ita ob causam, ut falsa, quæ apud plures occluserunt rationale, per rationalia discutiantur, & sic forte aliquantum aperiatur oculus; nam confirmare vera spiritualia per rationalia omnibus qui in veris sunt concessum est; quis usquam intellecturus esset Verbum ex sensu ejus literæ, nisi videat vera ibi ex rationali illustrato; unde alioquin tot hæreses ex eodem Verbo *(g)*.

456. Quod

(g) Quod a veris doctrinæ Ecclesiæ, quæ ex Verbo, ducendum sit principium, & illa primum agnoscenda, & quod dein consulere liceat scientifica, n: 6047. Ita quod liceat illis qui in affirmativo sunt de veris fidei, per scientifica rationaliter confirmare illa, non autem illis qui in negativo sunt, n: 2568. 2588. 4760. 6047. Quod secundum Divinum ordinem sit a veris spiritualibus rationaliter intrare in scientifica, quæ sunt vera naturalia, & non ab his ad illa, quia datur influxus spiritualis in naturalia, non autem influxus naturalis seu physicus in spiritualia, n: 3219. 5119. 5259. 5427. 5428. 5478. 6322. 9110. 9111.

456. Quod Spiritus hominis post solutionem a corpore sit homo, & in simili forma, hoc mihi per quotidianam plurium annorum experientiam in testato est, nam illos millies vidi, audivi, & cum illis loquutus sum, etiam de eo, quod homines in mundo non tales esse credant, & quod illi qui credunt, ab Eruditis reputentur ut simplices: spiritus doluerunt corde, quod talis ignorantia adhuc perstet in orbe, & maxime intra Ecclesiam; sed hanc fidem dicebant emanavisse imprimis ab Eruditis, qui ex sensuali corporeo cogitaverunt de Anima, ex quo de illa non aliam ideam ceperunt, quam sicut de Cogitatione sola, quæ cum absque aliquo subjecto in quo & ex quo spectatur, est sicut quoddam volatile puri ætheris, quod moriente corpore non potest non dissipari; sed quia Ecclesia ex Verbo Animæ immortalitatem credit, non potuerunt aliter quam aliquod vitale, quale est cogitationis, ei addicere, sed usque non sensitivum, quale homini, priusquam iterum conjuncta esset corpori; super hac opinione fundatur doctrina de Resurrectione, ac fides quod conjunctio futura sit, quando ultimum Judicium venit; inde est, cum aliquis de anima ex doctrina & simul ex hypothesi, cogitat, quod prorsus non capiat, quod illa sit spiritus, & is in forma humana: accedit, quod vix aliquis hodie sciat, quid spirituale est, & minus quod aliqua forma humana sit illis qui spirituales sunt, quales sunt omnes spiritus & angeli. Inde est, quod fere omnes qui e mundo veniunt, mirentur quam maxime, quod vivant, & quod sint homines æque ac prius, quod videant, audiant & loquantur, & quod corpus eorum tactu polleat sicut prius, & quod prorsus nihil differat, videatur supra n: 74: sed cum cessant se mirari, dein mirantur quod Ecclesia nihil sciat de tali statu hominum post mortem, ita nec de Cœlo & Inferno, cum tamen omnes quotcunque in mundo vixerunt, in altera vita sunt, ac vivunt homines: & quia etiam mirabantur cur hoc non manifestatum fuerit homini per visiones, quia id essentiale fidei Ecclesiæ est, dictum est illis e Cœlo, quod hoc potuisset fieri, nam nihil facilius est, quum Domino beneplacet, sed quod usque non credituri essent, qui se in falsis contra illa confirmaverunt, etiamsi ipsi visuri; tum quod periculosum sit aliquid per visiones confirmare apud illos qui in falsis sunt, quia sic primum credituri essent, & postea negaturi, ac ita ipsum illud verum prophanaturi, nam prophanare est credere & postea negare, & qui prophanant vera, illi in omnium infernorum infimum & gravissimum detruduntur *(b)*. Hoc periculum

(b) Quod prophanatio sit commixtio boni & mali, tum veri & falsi apud hominem, n: 6348. Quod prophanare verum & bonum, seu sancta Verbi & Ecclesiæ, non possint alii quam qui primum agnoscunt illa, ac magis si vivunt secundum illa, ac postea recedunt a fide, negant illa, ac vivunt sibi & mundo, n: 593. 1008. 1010. 1059. 3398. 3399. 3898. 4289. 4601. 10284. 10287. Si homo post pænitentiam cordis ad mala priora relabitur, quod prophanet, & quod tunc status ejus posterior fiat pejor statu ejus priori, n: 8394. Quod illi sancta non prophanare possint, qui non agnoverunt illa, minus qui non sciunt illa, n: 1008. 1010. 1059. 9188. 10284. Quod Gentes, quia extra Ecclesiam, & non habent Verbum, non prophanare possint, n: 1327. 1328. 2051.

culum eſt, quod intelligitur per Domini verba, "*Excæcavit oculos eorum, & obduravit corda eorum, ne videant oculis & intelligant corde, & ſeſe convertant, & ſanem illos,*" Joh: XII: 40: & quod qui in falſis ſunt, uſque non credituri ſint, per hæc, "*Dixit Abraham Diviti in inferno, habent Moſen & Prophetas, audiant illos; ille vero dixit, non pater Abraham, ſed ſi quis ex mortuis veniat ad eos, convertentur; Abraham autem dixit ei, ſi Moſen & Prophetas non audiunt, nec etiam ſi quis ex mortuis reſurrexerit, credent,*" Luc: XVI: 29. 30. 31.

457. Spiritus hominis, cum primum intrat Mundum ſpirituum, quod fit brevi poſt reſuſcitationem ejus, de qua ſupra, ſimili facie & ſimili ſono loquelæ eſt, in quibus fuit in mundo; cauſa eſt, quia tunc in ſtatu exteriorum ſuorum eſt, nec adhuc interiora ejus retecta ſunt; hic ſtatus eſt primus hominum poſt obitum: poſtea autem mutatur facies, & fit prorſus alia, fit ſimilis ejus affectioni ſeu amori regnanti, in quali fuerunt interiora quæ mentis ejus in mundo, & in quali fuit ſpiritus ejus in corpore; nam facies ſpiritus hominis valde differt a facie corporis ejus, facies corporis eſt a parentibus, at facies ſpiritus eſt ex affectione ejus, cujus imago eſt; in hanc venit ſpiritus poſt vitam in corpore, cum exteriora removentur, ac interiora revelantur; hic ſtatus eſt tertius hominis. Vidi quoſdam recentes e mundo, & cognovi illos ex facie & loquela, ſed poſtea cum viſi ſunt, non cognovi illos; qui in affectionibus bonis fuerunt, in facie pulchra viſi ſunt; qui autem in affectionibus malis, in facie deformi; ſpiritus enim hominis in ſe ſpectatus non eſt niſi quam ſua affectio, ejus forma externa eſt facies. Cauſa etiam, quod mutentur facies, eſt, quia in altera vita non licet alicui mentiri affectiones, quæ non ejus propriæ ſunt, ita non inducere ſibi facies amori ſuo, in quo ſunt, contrarias; omnes quotcunque ibi ſunt rediguntur in ſtatum, ut loquantur ſicut cogitant, ac ut vultu & geſtibus oſtendant, ſicut volunt; inde nunc eſt, quod facies omnium fiant affectionum illorum formæ & effigies: ac inde eſt, quod omnes qui ſe cognoverunt in mundo, ſe quoque cognoſcant in Mundo ſpirituum, non autem in Cœlo & in Inferno, ut ſupra n: 427, dictum eſt *(i)*.

458. Facies

2051. 2081. Quod ideo Judæis non detecta fuerint interiora vera, nam ſi detecta & agnita fuiſſent, prophanaviſſent illa, n: 3398. 3489. 6963. Quod ſors prophanatorum in altera vita omnium peſſima ſit, quia bonum & verum, quæ agnoverunt, manent, & quoque malum & falſum; & quia cohærent, fit diſcerptio vitæ, n: 571. 582. 6348. Quod ideo a Domino maxime provideatur, ne fiat prophanatio, n: 2426. 10384.

(i) Quod facies ad correſpondentiam interiorum formata ſit, n: 4791 ad 4805. 5695. De Correſpondentia faciei & ejus vultuum cum affectionibus mentis, n: 1568. 2988. 2989. 3631. 4796. 4797. 4800. 5165. 5168. 5695. 9306. Quod facies cum interioribus quæ mentis unum faciat apud angelos Cœli, n: 4796. 4797. 4798. 4799. 5695. 8250. Quod ideo facies in Verbo ſignificet interiora quæ mentis ſunt, hoc eſt, quæ affectionis & cogitationis, n: 1999. 2434. 3527. 4066. 4796. 5102. 9306. 9546. Quomodo influxus e cerebris in faciem ſucceſſu temporis mutatus eſt, & cum illo ipſæ facies quoad correſpondentiam cum interioribus, n: 4326. 8250.

458. Facies hypocritarum ferius mutantur quam facies reliquorum, ex caufa quia ex confuetudine contraxerunt habitum componendi interiora fua ad imitamen affectionum bonarum, quapropter diu non impulchri apparent; fed quia fimulatum apud illos fucceffive exuitur, ac interiora quæ mentis difponuntur ad formam fuarum affectionum, fiunt poftea deformiores aliis. Hypocritæ funt, qui loquuti funt ficut Angeli, fed interius agnoverunt folam naturam, & fic non Divinum, ac inde negaverunt illa quæ Ecclefiæ & Cœli funt.

459. Sciendum eft, quod forma humana cujufvis hominis poft mortem eo pulchrior fit, quo interius amaverat Divina Vera, & vixerat fecundum illa, nam interiora cujufvis fecundum illorum amorem ac vitam & aperiuntur & formantur, quapropter quo interior affectio, eo conformior cœlo, & inde eo formofior facies: inde eft, quod Angeli, qui in Cœlo intimo funt, pulcherrimi fint, quia funt amoris cœleftis formæ: qui autem exterius amaverunt Divina Vera, & fic exterius vixerunt fecundum illa, minus pulchri funt, nam exteriora modo elucent ex facie illorum, & non amor interior cœleftis per exteriora tranflucet, proinde non forma Cœli qualis in fe eft; apparet refpective obfcurum quid e facie illorum non vivificatum a tranflucentia vitæ interioris: verbo, crefcit omnis perfectio verfus interiora, & decrefcit verfus exteriora, & ficut perfectio, ita quoque pulchritudo crefcit & decrefcit. Vidi facies Angelicas tertii Cœli, quæ tales erant, ut nufquam ullus pictor poffet omni arte fua aliquid talis lucis dare coloribus, ut æquaret millefimam partem lucis & vitæ, quæ apparuit in facie illorum: fed facies Angelorum ultimi Cœli poffunt aliquatenus æquari.

460. Arcanum quoddam nemini adhuc notum velim ultimo dare, quod eft, quod omne bonum & verum, quod a Domino procedit, ac facit Cœlum, fit in forma humana, & hoc non folum in toto & maximo, fed etiam in omni parte & in minimis; & quod hæc forma afficiat unumquemvis qui recipit bonum & verum a Domino, ac faciat ut quifque in Cœlo fit in forma humana fecundum receptionem: inde eft, quod Cœlum fit fibi fimile in communi & in particulari, & quod forma humana fit toti, fit cuivis focietati, & fi cuivis Angelo, ut oftenfum eft in quatuor Articulis a n: 59 ad 86, quibus hic addendum eft, quod fit fingulis cogitationis quæ ex amore cœlefti apud Angelos. Sed hoc arcanum cadit ægre in intellectum alicujus hominis, verum clare in intellectum Angelorum, quia in luce Cœli funt.

I

Quod

Quod homo post mortem sit in omni sensu, memoria, cogitatione, affectione, in quibus in mundo; & quod nihil relinquat præter terrestre suum corpus.

461. QUOD homo cum e naturali mundo in spiritualem transit, quod fit cum moritur, omnia sua, seu quæ sui hominis sunt, secum ferat, præter terrestre suum corpus, ex multiplici experientia testatum mihi factum est; nam homo cum intrat mundum spiritualem, seu vitam post mortem, in corpore est sicut in mundo, ad apparentiam nullum discrimen, est, quoniam non sentit & videt discrimen; sed corpus ejus spirituale est, & sic a terrestribus separatum seu purificatum, & cum spirituale tangit & videt spirituale, est prorsus sicut cum naturale tangit & videt naturale; inde homo cum spiritus factus est, non aliter scit, quam quod in suo corpore sit in quo fuit in mundo, & inde non scit quod obiverit. Homo spiritus etiam gaudet omni sensu externo & interno, quo gavisus est in mundo, videt sicut prius, audit & loquitur sicut prius, odorat quoque & gustat, ac tactu sentit cum tangitur sicut prius; appetit etiam, desiderat, cupit, cogitat, reflectit, afficitur, amat, vult sicut prius; & qui studiis delectatur legit & scribit sicut prius; verbo, homo cum transit ab una vita in alteram, seu ab uno mundo in alterum, est sicut ab uno loco in alterum, & secum fert omnia, quæ in se ut homo possidet, sic ut non dici possit, quod homo post mortem, quæ solum est corporis terrestris, aliquid sui amiserit: Memoriam etiam naturalem secum fert, nam omnia quæcunque in mundo audivit, vidit, legit, didicit, cogitavit a prima infantia usque ad ultimum vitæ, retinet; sed objecta naturalia quæ insunt memoriæ, quia non reproduci possunt in spirituali mundo, quiescunt, sicut fit apud hominem quum non ex illis cogitat; sed usque reproducuntur, quando Domino beneplacet; verum de Memoria hac, & de ejus statu post mortem, in mox sequentibus plura dicentur. Quod talis status hominis post mortem sit, sensualis homo prorsus non credere potest, quia non capit; nam sensualis homo non potest aliter quam naturaliter cogitare, & quoque de spiritualibus; quapropter illa quæ non sentit, hoc est, videt oculis sui corporis, & tangit manibus ejus, dicit non esse, sicut legitur de Thoma Joh: xx: 25. 27. 29: qualis sensualis homo est, videatur supra n: 267, & ibi in notis *(b)*.

462. Sed usque discrimen inter vitam hominis in mundo spirituali ac vitam ejus in mundo naturali, est magnum, tam quoad sensus externos & eorum affectiones, quam quoad sensus internos & eorum affectiones; illi qui in Cœlo sunt, multo exquisitius sentiunt, hoc est, vident & audiunt, & quoque sapientius cogitant, quam cum fuerunt in mundo; vident enim ex-

ex luce Cœli, quæ multis gradibus excedit lucem mundi, videatur supra n: 126; audiunt etiam per athmosphæram spiritualem, quæ etiam multis gradibus excedit terrestrem, n: 235; differentia sensuum horum externorum est sicut differentia clari respective ad obscurum nimbi in mundo, ac sicut lucis meridie ad umbram vespere; Lux enim Cœli quia est Divinum Verum dat visui Angelorum, ut minutissima appercipiant & distinguant; correspondet etiam visus eorum externus visui interno seu intellectui, nam apud Angelos influit unus visus in alterum, ut unum agant, inde illis tanta acies; & quoque similiter correspondet auditus perceptioni eorum, quæ est tam intellectus quam voluntatis, inde in sono & vocibus loquentis appercipiunt minutissima affectionis & cogitationis ejus, in sono illa quæ affectionis sunt, & in vocibus illa quæ cogitationis, videatur supra n: 234 ad 245; sed reliqui sensus apud Angelos non tam exquisiti sunt, sicut sensus visus & auditus, ex causa quia visus & auditus inserviunt intelligentiæ & sapientiæ eorum, sed non reliqui, qui si in simili gradu exquisiti forent, auferrent lucem & jucundum sapientiæ eorum, ac inferrent jucundum voluntatum quæ variorum appetituum & corporis, quæ tantum obscurant & debilitant intellectum, quantum præpollent; ut quoque fit apud homines in mundo, qui tantum obesi & stupidi sunt quoad vera spiritualia, quantum indulgent gustui & lenociniis tactilium corporis. Quod etiam interiores sensus angelorum Cœli, qui sunt cogitationis & affectionis eorum, exquisitiores & perfectiores sint, quam fuerunt illis in mundo, constare potest ex illis quæ dicta & ostensa sunt in Articulo de Sapientia Angelorum Cœli n: 265 ad 275. Quod autem discrimen status illorum qui in Inferno sunt respective ad statum illorum in mundo attinet, est quoque id magnum; quanta enim perfectio & excellentia sensuum externorum & internorum est apud Angelos qui in Cœlo, tanta imperfectio est apud illos qui in Inferno; sed de horum statu in sequentibus agendum est.

462. Quod homo e mundo etiam secum habeat omnem suam memoriam, multis ostensum est, de qua plura memoratu digna visa & audita sunt, quorum aliqua velim ordine referre: fuerunt qui negaverunt sua crimina & flagitia, quæ patraverunt in mundo; quapropter, ne insontes crederentur, omnia detecta sunt, & ex memoria eorum recensita sunt ordine a prima eorum ætate ad ultimam; erant præcipue adulteria & scortationes. Fuerunt qui alios artibus malis deceperunt, & qui furati sunt, eorum astus & furta in serie etiam enumerata sunt, quorum plura vix ulli in mundo nota fuerunt, quam ipsis solis; agnoverunt etiam illa, quia manifestata sicut in luce, cum omni cogitatione, intentione, jucundo, timore, quæ tunc una versabant eorum animos. Fuerunt qui munera acceperunt, & quæstus ex judicio fecerunt, illi ex memoria sua similiter explorati sunt, & ex illa recensita sunt omnia a primo functionis eorum tempore ad ultimum; singula quoad quantum & quale, cum tempore, statu mentis eorum ac intentione, quæ omnia simul in recordationem eorum immissa, & ad visum ostensa sunt, quæ erant ultra plura centena: hoc factum est cum aliquibus, & quod mirabile, ipsi eorum

libri memoriales, quibus inſcripſerunt talia, aperti ſunt & coram illis lecti a pagina ad paginam. Fuerunt, qui pellexerunt virgines ad ſtupra, & qui caſtitatem violarunt, & ad ſimile judicium vocati ſunt, & ex memoria eorum deprompta & recitata ſingula; ipſæ facies virginum & mulierum ſiſtebantur quoque ſicut præſentes, cum locis, loquelis, & animis, & hoc tam ſubito ſicut cum quid ad viſum ſiſtitur; perſtabant manifeſtationes aliquoties per horas. Fuit, qui vituperare alios pro nihilo reputavit; audivi recenſitas in ordine vituperationes, & quoque blaſphemationes ejus cum ipſis verbis, de quibus perſonis, & coram quibus; quæ omnia producebantur & ad vivum ſiſtebantur ſimul; & tamen ſingula ſtudio occultata fuerunt ab illo cum vixit in mundo. Erat quidam, qui affinem deprivavit hæreditate ſua ſub prætextu doloſo; is quoque ſimiliter convictus & judicatus eſt, & quod mirum, epiſtolæ & ſchedulæ, quæ inter illos, ad auditum meum lectæ ſunt, & dictum quod non vox deeſſet. Idem quoque, mox ante mortem ſuam vicinum clandeſtine necavit veneno, hoc eo modo detectum eſt; ſub pedibus viſus eſt ſcrobem effodere, ex qua effoſſa exivit vir ſicut e ſepulchro, & clamavit ad eum quid feciſti mihi, & tunc revelabantur omnia, quomodo veneficus amice cum eo loquutus eſt, & porrexit poculum, tum quid prius cogitavit, & quid poſtea evenit; quibus detectis judicatus eſt ad infernum. Verbo, omnia mala, facinora, latrocinia, artes, doli, manifeſtantur cuivis malo ſpiritui, ac depromuntur ex ipſa eorum memoria, & convincuntur; nec datur negandi locus, quia omnes circumſtantiæ ſimul apparent. Audivi etiam ex memoria alicujus ab Angelis viſa & luſtrata, quid intra menſem cogitaverat uno die poſt alterum, & hoc abſque fallacia, quæ revocabantur ſicut ipſe in illis erat iſtis diebus. Ex his exemplis conſtare poteſt, quod homo omnem memoriam ſecum ferat: & quod nihil tam occultum ſit in mundo, quod non ſit manifeſtum poſt mortem; & hoc in cætu plurium, ſecundum Domini verba, " *Nihil reconditum eſt, quod non retegendum, & nihil occultum quod non cognoſcendum: propterea quæ in tenebris dixiſtis, in luce audientur; & quod in aurem loquuti eſtis, ſuper tectis prædicabitur,*" Luc: XII: 2. 3.

463. Quando reteguntur homini acta ſua poſt mortem, tunc Angeli, quibus datum eſt munus inquirendi, inſpiciunt faciem ejus, & pervagatur inquiſitio per univerſum corpus, incipiendo a digitis unius & alterius manus, & ſic pergendo per totum: quia miratus ſum, undenam hoc, detectum eſt; quod nempe ſicut ſingula cogitationis & voluntatis inſcripta ſunt Cerebro, nam ibi earum principia ſunt, ita quoque inſcripta ſunt univerſo corpori, quoniam illuc pergunt omnia cogitationis & voluntatis a principiis ſuis, & ibi terminantur ut in ſuis ultimis; unde eſt, quod quæ inſcripta ſunt memoriæ ex voluntate & inde cogitatione ejus, non modo inſcripta ſint Cerebro ſed etiam toti homini, ac ibi exiſtant in ordine ſecundum ordinem partium corporis: inde patuit, quod homo talis ſit in toto, qualis eſt in ſua voluntate & inde cogitatione, adeo ut malus homo ſit ſuum malum, & bonus ſuum bonum

bonum *(k)*. Ex his quoque conſtare poteſt, quid intelligitur per Librum vitæ hominis, de quo in Verbo, quod nempe ſit, quod omnia tam acta quam cogitata toti homini inſcripta ſint, & quod appareant ſicut in libro lecta cum ex memoria evocantur, & ſicut in effigie viſa, cum ſpiritus ſpectatur in luce Cœli. His adjicere velim aliquid memorabile de memoria hominis poſt mortem remanente, per quod confirmatus ſum, quod non modo communia, ſed etiam ſingulariſſima, quæ memoriam intraverunt, permaneant, nec uſquam obliterentur; viſi mihi ſunt libri cum ſcripturis inibi ſicut in mundo, & inſtructus ſum, quod ſint ex memoria eorum qui ſcripſerunt, & quod ibi non aliqua vox deſit, quæ fuit in libro ab eodem ſcripto in mundo; & quod ita ex memoria alterius depromi poſſint omnium ſingulariſſima, etiam quæ ipſe in mundo oblitus eſt: cauſa etiam detecta eſt, quod nempe homini ſit memoria externa & interna, externa quæ naturalis ejus hominis, ac interna quæ ſpiritualis ejus hominis; & quod ſingula quæ homo cogitavit, voluit, loquutus eſt, fecit, etiam quæ audivit & vidit, memoriæ internæ ſeu ſpirituali ejus inſcripta ſint *(l)*; & quod illa quæ ibi nuſquam deleantur, quoniam ſimul inſcripta ſunt ipſi ſpiritui, & ejus corporis membris, ut ſupra dictum eſt; & ſic quod ſpiritus ſecundum cogitata & acta ſuæ voluntatis formatus ſit: ſcio quod hæc ut paradoxa appareant, & inde vix credantur, ſed uſque vera ſunt. Ne itaque credat homo, quod aliquid ſit, quod homo in ſe cogitavit, & in abſcondito fecit, poſt mortem lateat; ſed credat, quod omnia & ſingula tunc ut in claro die pateant.

464. Tametſi Memoria externa ſeu naturalis ineſt homini poſt mortem, uſque tamen mere naturalia, quæ inibi ſunt, non reproducuntur in altera vita, ſed ſpiritualia quæ naturalibus per correſpondentias adjuncta ſunt; quæ tamen cum ſiſtuntur ad viſum, apparent in forma prorſus ſimili, ut in naturali mundo; nam omnia quæ in Cœlis apparent, ſimiliter ut in mundo apparent,

---

(k) Quod bonus homo, ſpiritus & Angelus ſit ſuum bonum & ſuum verum, hoc eſt, quod totus ſit quale ejus bonum & verum, n: 10298. 10367. Cauſa eſt, quia bonum facit voluntatem, & verum intellectum, ac voluntas & intellectus faciunt omne vitæ apud hominem, ſpiritum, & angelum, n: 3332. 3623. 6065. Simile eſt, ſi dicas quod homo, ſpiritus, & angelus ſit ſuus amor, n: 6872. 10177. 10284.

(l) Quod binæ Memoriæ homini ſint, exterior & interior, ſeu naturalis & ſpiritualis, n: 2469 ad 2494. Quod homo non ſciat quod ei Memoria interior ſit, n: 2470. 2471. Quantum memoria interior excellet exteriori, n: 2473. Quod quæ in memoria exteriore ſunt, in luce mundi ſint, quæ autem in interiore, in luce Cœli, n: 5212. Quod ex memoria interiore ſit, quod homo intellectualiter & rationaliter poſſit cogitare & loqui, n: 9394. Quod omnia & ſingula quæ homo cogitavit, loquutus eſt, egit, & quæ vidit & audivit, inſcripta ſint memoriæ interiori, n: 2474. 7398. Quod illa memoria ſit Liber vitæ ejus, n: 2474. 9386. 9841. 10505. Quod in memoria interiore ſint vera quæ facta ſunt fidei, & bona quæ facta amoris, n: 5212. 8067. Quod illa quæ induerunt habitum, & facta ſunt vitæ, & per id obliterata in memoria exteriore, ſint in memoria interiore, n: 9394. 9723. 9841. Quod ſpiritus & Angeli loquantur ex memoria interiore, & quod inde illis Lingua univerſalis, n: 2472. 2476. 2490. 2493. Quod linguæ in mundo ſint memoriæ exterioris, n: 2472. 2476.

apparent, tametsi in sua essentia non sunt naturalia, sed spiritualia, prout ostensum videatur in Articulo de Repræsentativis & Apparentiis in Cœlo, n: 170 ad 176. Sed Memoria externa seu naturalis, quantum ad illa inibi quæ trahunt a materiali, eque tempore & spatio, & a reliquis quæ propria naturæ sunt, non inservit spiritui pro illo usu, in quo inserviverat ei in mundo, quoniam homo in mundo, cum ex sensuali externo, & non simul ex sensuali interno seu intellectuali cogitavit, naturaliter & non spiritualiter cogitavit; at vero in altera vita, dum spititus est in mundo spirituali, non cogitat naturaliter sed spiritualiter; spiritualiter cogitare est intellectualiter seu rationaliter; inde est, quod memoria externa seu naturalis quoad illa quæ materialia sunt, tunc quiescat, & modo in usum veniant quæ homo per illa in mundo hausit, & rationalia fecit: quod memoria externa quoad illa quæ materialia sunt, quiescat, est causa, quia non reproduci possunt, loquuntur enim spiritus & angeli ex affectionibus & inde cogitationibus quæ mentis eorum sunt, quapropter ea quæ non quadrant cum illis, non eloqui possunt, ut constare potest ex iis, quæ de loquela Angelorum in Cœlo, & de loquela eorum cum homine n: 234 ad 257, dicta sunt: inde est, quod quantum homo per Linguas & per Scientias rationalis factus est in mundo, tantum rationalis sit post mortem, & prorsus non quantum linguas & scientias calluit. Loquutus sum cum pluribus, quos in mundo crediderunt fore eruditos ex eo quod noverint Linguas vetustas, ut Hebraicam, Græcam, & Latinam, & non rationale suum per illa, quæ in illis scripta sunt, excoluerunt, & visi sunt quidam ita simplices sicut illi qui nihil de Linguis illis noverunt, quidam stupidi, sed usque mansit apud illos fastus, sicut forent aliis sapientiores. Loquutus sum quibusdam, qui crediderunt in mundo, quod homo tantum sapiat, quantum memoria tenet, & qui etiam multis locupletaverunt memoriam, & ex illa sola pæne loquuti sunt, ita non ex se sed ex aliis, & nihil rationale per res memoriæ perfecerunt; quidam ex illis erant stupidi, quidam fatui, prorsus nihil comprehendentes aliquod verum, num verum sit vel non, & arripientes omnia falsa, quæ pro veris venditantur ab illis qui se eruditos vocant, nihil enim videre possunt ex se, num ita sit vel non ita, proinde nihil rationaliter cum audiunt alios. Loquutus etiam sum cum aliquibus, qui in mundo multa scripserunt, & quidem in scientificis omnis generis, & quibus inde fama eruditionis fuerat per multum orbis; aliqui eorum quidem ratiocinari potuerunt de veris, num vera sint vel non vera; aliqui intellexerunt cum conversi sunt ad illos qui in luce veri erant, quod vera essent, sed usque non voluerunt illa intelligere, quapropter negabant illa cum in suis falsis & sic in se erant; aliqui non plus sapuerunt quam vulgus ineruditum; ita unus & alter diversimode, sicut per scientifica, quæ conscripsit & exscripsit, excoluit rationale suum: illi autem qui contra vera Ecclesiæ fuerunt, & cogitaverunt ex scientificis, & se confirmaverunt per ea in falsis, non rationale suum excoluerunt, sed modo facultatem ratiocinandi, quæ facultas in mundo creditur esse rationalitas, sed est facultas separata a rationalitate,

tate, eſt facultas confirmandi quodcunque lubet, & ex principiis captis & ex fallaciis videre falſa & non vera; tales nuſquam redigi poſſunt ad agnoſcendum vera, quoniam ex falſis non videri poſſunt vera, ſed ex veris poſſunt videri falſa. Rationale hominis eſt ſimile horto & floreto, ut & novali, memoria eſt humus, vera ſcientifica & cognitiones ſunt ſemina, lux & calor cœli producunt, abſque illis nulla egerminatio; ita quoque fit niſi Lux Cœli quæ eſt Divinum Verum, ac Calor Cœli qui eſt Divinus Amor, admittuntur; ex illis ſolis eſt Rationale. Dolent quam maxime Angeli, quod Eruditi quoad multam partem naturæ adſcribant omnia, & quod inde occluſerint ſibi interiora quæ mentis ſuæ, ut nihil veri ex luce veri, quæ eſt lux Cœli, videre poſſint: orbantur ideo in altera vita facultate ratiocinandi, ne diſſeminent falſa per ratiocinia inter ſimplices bonos, & ſeducant; ac mittuntur in loca deſerta.

465. Quidam ſpiritus indignatus, quod non meminiſſet plurium quæ in vita corporis novit, dolens ob jucundum quod amiſit, quo maxime delectatus fuerat; ſed dictum eſt ei, quod prorſus nihil amiſerit, & quod ſciat omnia & ſingula; & quod in illo mundo, ubi nunc eſt, non liceat ei talia depromere, & quod ſatis ſit, quod nunc poſſit multo melius & perfectius cogitare & loqui, nec rationale ſuum immergere, ut prius, denſis obſcuris, materialibus, & corporeis, quæ nullius uſus ſunt in Regno in quod nunc venit; & quod nunc habeat quicquid ad uſum vitæ æternæ conducat, & quod ſic non aliter poſſit beatus & felix fieri; ita quod ignorantiæ ſit credere, quod in hoc Regno cum remotione & quieſcentia materialium in memoria, intelligentia appareat; cum tamen res ita ſe habet, quod quantum mens abduci poteſt a ſenſualibus quæ ſunt externi hominis ſeu corporis, tantum elevetur ad ſpiritualia & cœleſtia.

466. Quales ſunt Memoriæ, quandoque in altera vita ſiſtitur videndum in formis ibi ſolum apparentibus, (ad viſum ibi plura ſiſtuntur, quæ alioquin apud homines ſolum cadunt in ideas); Memoria exterior ibi ſiſtitur ad apparentiam inſtar Calli, interior inſtar Subſtantiæ medulloſæ, qualis in Cerebro humano; inde quoque ſcire datur, quales ſunt. Qui in vita corporis ſoli memoriæ ſtuduerunt, & ſic Rationale ſuum non excoluerunt, calloſitas eorum apparet dura, ac intus ſicut ex tendinibus ſtriata. Qui impleverunt Memoriam falſitatibus, apparet capillacea & hirſuta, & hoc ex congerie inordinata rerum. Qui memoriæ ſtuduerunt amoris ſui & mundi cauſa, apparet conglutinata ac oſſificata. Qui per ſcientifica, imprimis per Philoſophica, in Arcana Divina penetrare voluerunt, nec prius credere quam cum per illa perſuaderentur, apud illos apparet Memoria tenebricoſa, quæ talis naturæ eſt, ut radios lucis abſorbeat, & in tenebras vertat. Qui doloſi, & hypocritæ fuerunt, apud illos apparet illa dure oſſea ſicut ebena, quæ reflectit radios lucis. Qui autem in bono amoris & veris fidei fuerunt, apud eos talis callus non apparet, quia Memoria eorum interior lucis radios tranſmittit in exteriorem, in cujus objectis ſeu ideis, ſicut in ſua baſi aut ſicut in ſua humo, radii

radii terminantur, ac ibi delitiosa receptacula inveniunt; nam memoria exterior est ultimum ordinis, in quo spiritualia & cœlestia molliter terminantur & resident, quando ibi bona & vera.

467. Homines cum vivunt in mundo, qui in amore in Dominum & in charitate erga proximum sunt, apud se & in se habent intelligentiam & sapientiam angelicam, sed reconditam in intimis eorum memoriæ interioris, quæ intelligentia & sapientia eis nusquam apparere potest, priusquam corporea exuunt; tunc Memoria naturalis sopitur, & evigilantur in Memoriam interiorem, & successive dein in ipsam Angelicam.

468. Quomodo Rationale potest excoli, etiam paucis dicetur; genuinum Rationale consistit ex veris, & non ex falsis; quod ex falsis non est Rationale: Vera sunt triplicis generis, sunt Civilia, Moralia, & Spiritualia; Vera civilia se referunt ad illa quæ Judicii sunt, & quæ Regiminis in Regnis, in genere ibi ad Justum & Æquum: Vera moralia se referunt ad illa quæ vitæ cujusvis hominis sunt, respective ad societates & consortia, in genere ad Sincerum & Rectum, ac in specie ad Virtutes omnis generis: at Vera spiritualia se referunt ad illa quæ Cœli & Ecclesiæ sunt, in genere ad bonum quod amoris & verum quod fidei. Sunt tres gradus vitæ apud unumquemvis hominem, videatur supra n: 267; Rationale ad primum gradum aperitur per Vera Civilia; ad secundum gradum per Vera moralia; & ad tertium gradum per Vera spiritualia. At sciendum, quod Rationale ex illis non formetur ac aperiatur per id quod homo sciat illa, sed per id quod homo vivat secundum illa; & per vivere secundum illa intelligitur amare illa ex affectione spirituali, & amare illa ex affectione spirituali est amare justum & æquum quia est justum & æquum, sincerum & rectum quia est sincerum & rectum, ac bonum & verum quia est bonum & verum; at vivere secundum illa & amare illa ex affectione corporea, est amare illa propter se, sui famam, honorem aut lucrum; quapropter quantum homo ex affectione corporea amat illa vera, tantum non rationalis fit, non enim amat illa, sed semet, cui vera serviunt sicut famuli Domino; & cum vera fiunt servitia, tunc non intrant hominem, ac aperiunt aliquem gradum vitæ ejus, ne quidem primum, sed modo resident in memoria, ut scientifica sub forma materiali, ac ibi se conjungunt cum amore sui, qui est amor corporeus. Ex his constare potest, quomodo homo fit rationalis, quod nempe ad tertium gradum per amorem spiritualem boni & veri, quæ sunt Cœli & Ecclesiæ; ad secundum gradum per amorem sinceri & recti; & quod ad primum gradum per amorem justi & æqui; qui bini amores etiam fiunt spirituales ex amore spirituali boni & veri, quia hic influit in illos, & se conjungit eis, & format in iis sicut suas facies.

469. Spiritus & Angeli æque Memoriam habent sicut homines; permanet enim apud illos quicquid audiunt, vident, cogitant, volunt, & faciunt, & quoque per id excolitur continue Rationale eorum, & hoc in æternum; inde est quod Spiritus & Angeli perficiantur intelligentia & sapientia per cognitiones veri & boni æque ac homines. Quod Spiritibus & Angelis memoria

 sit,

fit, etiam per plurem experientiam mihi fcire datum eft; vidi enim quod ex illorum memoria evocarentur omnia quæ cogitaverunt & fecerunt, tam in propatulo quam in abfcondito, cum fuerunt cum aliis fpiritibus; & quoque quod illi, qui in aliquo vero fuerunt ex fimplici bono, imbuti fint cognitionibus, & per illas intelligentia, & dein in cœlum evecti fint. Sed fciendum eft, quod non ultra imbuantur cognitionibus & per illas intelligentia, quam ad gradum affectionis boni & veri, in qua fuerunt in mundo, non autem ultra eum; cuivis enim fpiritui & angelo manet affectio, quanta & qualis ei fuerat in mundo, & hæc poftea perficitur per impletionem, quod etiam fit in æternum, nam nihil non impleri poteft in æternum, omnis enim res infinite variari poteft, ita per varia locupletari, proinde multiplicari & fructificari, non finis eft ulli rei bonæ, quia eft ab Infinito. Quod fpiritus & angeli continue perficiantur intelligentia & fapientia per cognitiones veri & boni, videatur in Articulis, ubi de fapientia Angelorum Cœli n: 265 ad 275; de Gentibus & Populis extra Ecclefiam in Cœlo, n: 318 ad 328; deque Infantibus in Cœlo, n: 329 ad 345, actum eft; & hoc quod ad gradum affectionis boni & veri, in qua fuerunt in mundo, & non ultra illum, n: 349.

Quod homo fit poft mortem, qualis ejus vita fuit in mundo.

470. QUOD vita unumquemvis fua maneat poft mortem, notum eft cuivis Chriftiano ex Verbo, nam ibi multis in locis dicitur, quod homo fecundum facta & opera judicabitur, & ei retribuetur; quifque etiam qui ex bono & ex ipfo vero cogitat, non videt aliter quam quod qui bene vivit, in Cœlum veniat, & qui male in Infernum; at vero qui in malo eft, is non credere vult, quod ftatus ejus poft mortem fit fecundum vitam ejus in mundo, fed cogitat, quod fit imprimis cum ægrotat, quod Cœlum fit cuivis ex pura Mifericordia, utcunque vixerat, & quod fit fecundum fidem quam feparat a vita.

471. Quod homo fecundum facta & opera judicabitur & ei retribuetur, multis in locis in Verbo dicitur, quorum aliqua hic adducere velim, "*Venturus eft Filius hominis in gloria Patris fui cum Angelis fuis, & tunc reddet unicuique fecundum opera fua,*" Matth: XVI: 17. "*Beati mortui, qui in Domino moriuntur; imo dicit fpiritus, ut requiefcant ex laboribus fuis, opera illorum fequuntur illos,*" Apoc: XIV: 11. "*Ego dabo unicuique fecundum opera fua,*" Apoc: II: 23. "*Vidi mortuos parvos & magnos ftantes coram Deo, & libri aperti funt, & judicati funt mortui juxta ea quæ fcripta in libris, fecundum opera illorum: dedit mare eos qui in eo mortui funt, ac mors & infernus dedit illos qui in iis; & judicati funt quilibet fecundum opera illorum,*" Apoc: XX: 13. 15. "*Ecce venio, & merces mea Mecum, ut dem unicuique fecundum opera ejus,*"

ejus," Apoc: XXII: 12. "*Omnis qui audit mea verba & facit ea, comparabo viro prudenti, at omnis qui audit verba mea & non facit ea, comparatur viro stulto*," Matth: VII: 24. 26. "*Non omnis dicens Mihi, Domine, Domine, intrabit in Regnum Cœlorum, sed faciens voluntatem Patris mei qui est in Cœlis: multi dicent Mihi in die illo, Domine, Domine, nonne per Nomen tuum prophetavimus, & per Nomen tuum dæmonia ejecimus, & in Nomine Tuo virtutes multas fecimus, sed tunc confitebor illis, non novi vos, discedite a Me operarii iniquitatis*," Matth: VII: 22. 23. "*Tunc incipietis dicere, edimus coram Te & bibimus, in plateis nostris docuisti, sed dicet, dico vobis, non novi vos operarii iniquitatis*," Luc: XIII: 25. 26. 27. "*Retribuam illis juxta opus illorum, & juxta factum manuum illorum*," Jerem: XXV: 14. "*Jehovah, cujus oculi aperti sunt super omnes vias hominis, ad dandum cuivis secundum vias ejus, & secundum fructum operum ejus*," Jerem: XXXII: 19. "*Visitabo super vias ejus, & opera ejus retribuam illi*," Hosch: IV: 9. "*Jehovah juxta vias nostras, & juxta opera nostra facit nobiscum*," Sachar: I: 6. Ubi Dominus de Ultimo Judicio prædicit, non nisi quam opera recenset, & quod intrabunt in vitam æternam qui bona opera fecerunt, & in damnationem qui mala opera, Matth: XXV: 32 ad 46; præter in multis aliis locis, ubi agitur de salvatione & de condemnatione hominis. Quod opera & facta sint vita externa hominis, & quod per illa manifestetur vita ejus interna, qualis est, patet.

472. Sed per facta & opera non intelliguntur facta & opera solum qualia sistuntur in externa forma, sed etiam qualia sunt in interna; unusquisque enim novit, quod omne factum & opus procedat ex voluntate & cogitatione hominis, nam nisi inde procederet, foret solum motus, qualis fit ex automatis ac simulachris; quare factum aut opus in se spectatum est solum effectus, qui animam & vitam suam ducit ex voluntate & cogitatione, usque adeo, ut sit voluntas & cogitatio in effectu, proinde quod sit voluntas & cogitatio in externa forma: inde sequitur, quod qualis est voluntas & cogitatio, quæ producunt factum aut opus, tale quoque sit factum & opus; si cogitatio & voluntas bonæ sunt, tunc facta & opera sunt bona, si autem cogitatio & voluntas malæ sunt, tunc facta & opera sunt mala, tametsi in externa forma apparerent similia: possunt mille homines similiter facere, hoc est, simile factum sistere, tam simile, ut quoad externam formam vix discerni queant, & tamen unumquodvis in se spectatum est dissimile, quia ex dissimili voluntate: sit exemplo, sincere & juste agere cum socio; unus potest sincere & juste agere cum illo ob finem, ut appareat quod sincerus & justus sit, propter se & sui honorem; alter propter mundum & lucrum; tertius propter retributionem & meritum; quartus propter amicitiam; quintus propter timorem legis, jacturæ famæ & functionis; sextus ut trahat aliquem ad suas partes etiam malas, septimus ut fallat; ita alii aliter; sed omnium horum facta, tametsi bona apparent, nam sincere & juste agere cum socio est bonum, usque mala sunt, quoniam non fiunt propter sincerum & justum, quod amet illa, sed propter se & mundum, quos amat, cui amori sincerum

rum & juftum ferviunt, ficut famuli domino, quos dominus vilipendit & ablegat, quando fibi non ferviunt. Sincere & jufte cum focio ad fimilem apparentiam in externa forma etiam agunt qui ex amore finceri & jufti agunt, quidam eorum ex vero fidei feu obedientia, quia ita præceptum eft in Verbo; quidam ex bono fidei feu confcientia, quia ex religiofo; quidam ex bono charitatis erga proximum, quia ejus bono confulendum eft; quidam ex bono amoris in Dominum, quia bonum faciendum propter bonum, ita quoque fincerum & juftum propter fincerum & juftum, quæ amant quia funt a Domino, & quia Divinum procedens a Domino eft in illis, & inde illa in ipfa fua effentia fpectata funt Divina: horum facta aut opera funt interius bona, quare etiam funt exterius bona, nam, ut fupra dictum eft, facta aut opera prorfus talia funt, qualis eft cogitatio & voluntas, ex quibus procedunt, & quod abfque his non fint facta & opera, fed folum motus inanimati. Ex his conftat, quid per opera & facta in Verbo intelligitur.

473. Quia facta aut opera funt voluntatis & cogitationis, ideo quoque funt amoris & fidei, proinde talia funt qualis eft amor & fides; nam five dicas amorem five voluntatem hominis, idem eft, & five dicas fidem & cogitationem certam hominis, etiam idem eft, nam quod homo amat, hoc quoque vult, & quod homo credit hoc quoque cogitat; fi homo amat quod credit, tunc quoque vult id, & quantum poteft facit id: unufquifque fcire poteft, quod amor & fides infint hominis voluntati & cogitationi, & quod non fint extra illas, quoniam voluntas eft quæ incenditur amore, & cogitatio eft quæ illuftratur in rebus fidei, quapropter non nifi quam illi qui fapienter cogitare poffunt, illuftrantur, ac fecundum illuftrationem cogitant vera & volunt vera, feu quod idem, credunt vera & amant vera *(m)*.

474. At fciendum eft, quod voluntas faciat hominem, ac cogitatio modo quantum procedit ex voluntate, & quod facta aut opera procedant ex utraque; feu, quod idem eft, quod amor faciat hominem, ac fides modo quantum procedit ex amore, & quod facta feu opera procedant ex utraque; inde fequitur, quod voluntas aut amor fit ipfe homo, nam quæ procedunt, funt illius a quo procedunt; procedere eft produci ac fifti in forma conveniente ut appercipiatur & appareat *(n)*. Ex his conftare poteft, quid fides feparata ab

(m) Quod ficut omnia in univerfo, quæ fecundum ordinem exiftunt, fe referant ad bonum & verum, ita apud hominem ad voluntatem & intellectum, n: 803. 10122. Caufa, quia voluntas eft recipiens boni, & intellectus recipiens veri, n: 3332. 3623. 5332. 6065. 6125. 7503. 9300. 9930. Eodem recidit, five dicas verum five fidem, quia fides eft veri ac verum eft fidei, ac eodem recidit five dicas bonum five amorem, quia amor eft boni & bonum eft amoris, n: 4353. 4997. 7178. 10122. 10367. Inde fequitur, quod intellectus fit recipiens fidei, & voluntas amoris, n: 7178. 10122. 10367. Et quia intellectus hominis recipere poteft fidem in Deum, & voluntas amorem in Deum, quod homo poffit fide & amore conjungi Deo, & qui conjungi poteft Deo amore & fide, non poteft mori in æternum, n: 4525. 6323. 9231.

(n) Quod voluntas hominis fit ipfum effe vitæ illius, quia eft receptaculum amoris feu boni, & quod intellectus fit exiftere vitæ inde, quia eft receptaculum fidei feu veri, n: 3619.

ab amore, quod nempe sit nulla fides, sed modo scientia, quæ nullam spiritualem vitam in se habet; similiter quid factum aut opus absque amore, quod nempe non sit factum seu opus vitæ, sed quod sit factum seu opus mortis, cui apparens vitæ inest ex amore mali & ex fide falsi; hoc apparens vitæ est, quod vocatur mors spiritualis.

475. Ulterius sciendum est, quod in factis seu operibus sistatur totus homo, & quod voluntas & cogitatio ejus, seu amor & fides ejus, quæ sunt interiora hominis, non completa sint, priusquam in factis seu operibus sunt, quæ sunt exteriora hominis; sunt enim hæc ultima in quibus illa terminantur, & absque terminationibus sunt sicut interminata, quæ nondum existunt, ita quæ nondum sunt in homine: cogitare & velle absque facere, cum potest, sunt sicut flammeum inclusum vasi quod exstinguitur; ac sicut semen injectum arenæ, quod non excrescit, sed cum prolifico suo perit; at cogitare & velle, ac inde facere, est sicut flammeum quod circumcirca dat calorem & lucem; & est sicut semen in humo, quod excrescit in arborem aut florem, & existit; quisque scire potest quod velle & non facere, cum potest, sit non velle, ac amare & non bonum facere cum potest, sit non amare, ita quod modo sit cogitare quod velit & amet, ita quod sit cogitatio separata, quæ evanescit & dissipatur: est amor & voluntas ipsa anima facti seu operis, format suum corpus in sinceris & justis quæ homo facit; spirituale corpus, seu corpus spiritus hominis, non aliunde est, hoc est, non ex aliis formatur quam ex illis quæ homo ex amore seu voluntate facit, videatur supra n: 463; verbo sunt omnia hominis & spiritus ejus in factis seu operibus ejus *(o)*.

476. Ex his nunc constare potest, quid intelligitur per vitam, quæ hominem manet post mortem, quod nempe sit ejus amor & inde fides, non modo in

n: 3619. 5002. 9282. Ita quod vita voluntatis sit vita principalis hominis, & quod vita intellectus procedat inde, n: 585. 590. 3619. 7342. 8885. 9282. 10076. 10109. 10110. Similiter ut lux ex igne seu flamma, n: 6032. 6314. Inde sequitur quod homo sit homo ex voluntate & inde intellectu, n: 8911. 9069. 9071. 10076. 10109. 10110. Unusquisque etiam homo ab aliis amatur & æstimatur secundum bonum suæ voluntatis & inde intellectus, amatur enim & æstimatur qui vult bene & intelligit bene, ac rejicitur & vilipenditur qui intelligit bene & non vult bene, n: 8911. 10076. Quod homo post mortem etiam maneat sicut ejus voluntas & inde intellectus, n: 9069. 9071. 9386. 10153. Proinde quod homo post mortem maneat sicut ejus amor & inde fides, & quod quæ fidei sunt & non simul amoris, tunc evanescant, quia non sunt in homine, ita non hominis, n: 553. 2364. 10153.

(o) Quod interiora successive influant in exteriora, usque in extremum seu ultimum, & quod ibi existant & subsistant, n: 634. 6239. 6465. 9216. 9217. Quod non modo influant, sed etiam forment in ultimo simultaneum, quo ordine, n: 5897. 6451. 8603. 10099. Quod inde omnia interiora contineantur in nexu, & subsistant, n: 9828. Quod facta seu opera sint ultima, in quibus interiora sunt, n: 10331. Quare retribui & judicari secundum facta & opera, est secundum omnia quæ sunt amoris & fidei, seu voluntatis & cogitationis hominis, quia hæc sunt interiora quæ sunt in illis, n: 3147. 3934. 6073. 8911. 10331. 10333.

in potentia sed etiam in actu, ita quod sint facta seu opera, quia hæc in se continent omnia amoris & fidei hominis.

477. Est amor regnans qui manet hominem post mortem, nec usquam in æternum mutatur, sunt cuivis plures amores, sed usque omnes se referunt ad amorem ejus regnantem, ac unum faciunt cum illo, seu illum simul componunt; omnia voluntatis quæ concordant cum amore regnante vocantur amores, quia amantur; hi amores sunt interiores & exteriores, sunt qui immediate conjuncti & qui mediate, sunt propiores & remotiores, sunt inservientes vario modo; simul sumti constituunt quasi regnum, ita enim ordinati sunt apud hominem, tametsi homo de ordinatione illorum prorsus nihil scit, sed aliquid manifestatur ei in altera vita, nam secundum ordinationem eorum est ei extensio cogitationis & affectionis ibi, extensio in societates cœlestes si regnans amor consistit ex amoribus Cœli, at in societates infernales si regnans amor consistit ex amoribus inferni. Quod omnis cogitatio & affectio spirituum & angelorum extensionem habeant in societates, videatur supra in Articulo de Sapientia Angelorum Cœli, & in Articulo de Forma Cœli secundum quam consociationes & communicationes ibi.

478. Sed hæc, quæ hactenus dicta sunt, modo afficiunt cogitationem hominis rationalis, ut quoque sistantur ad appereceptionem coram sensibus, velim adducere experientias, per quas eadem illustrentur & confirmentur, Primo, quod homo post mortem sit suus amor seu sua voluntas. Secundo, quod homo maneat in æternum qualis est quoad suam voluntatem aut amorem regnantem. Tertio, quod homo in Cœlum veniat, cui amor cœlestis & spiritualis est, ac in Infernum cui amor corporeus & mundanus absque cœlesti & spirituali. Quarto, quod fides non maneat hominem, si non ex amore cœlesti sit. Quinto, quod amor actu sit qui manet, ita quod vita hominis.

479. *Quod homo post mortem sit suus amor, seu sua voluntas*, a multiplici experientia testatum mihi factum est. Universum Cœlum est distinctum in societates secundum differentias boni amoris, & unusquisque spiritus, qui evehitur in Cœlum & fit angelus, fertur ad societatem ubi amor ejus est, & cum illuc venit est sicut apud se, ac sicut domi ubi quasi natus; hoc percipit angelus, ac ibi consociatur sui similibus: cum inde abit, & alio venit, est jugiter aliquis renisus, & est affectio desiderii redeundi ad sui similes, ita ad suum amorem regnantem: ita fiunt consociationes in Cœlo; similiter in inferno, ubi quoque consociati sunt secundum amores cœlestibus contrarios: quod societates sint quæ constituunt Cœlum, & quoque Infernum; & quod omnes illæ distinctæ sint secundum differentias amoris, videatur supra n: 41 ad 50, & n: 200 ad 212. Quod homo post mortem sit suus amor, inde quoque constare potuit, quod tunc removeantur & quasi auferantur ei illa, quæ non unum faciunt cum amore ejus regnante, qui bonus est, ei removentur & quasi auferuntur omnia discordantia seu dissidentia, & sic immittitur in amorem suum; similiter malus, sed cum differentia quod huic auferantur vera, ac quod bono auferantur falsa, usque tandem ut quisque fiat suus amor; hoc

fit

fit cum homo ſpiritus perducitur in tertium ſtatum, de quo in ſequentibus. Cum hoc factum eſt, tunc faciem ſuam convertit conſtanter ad ſuum amorem, quem continue ante oculos habet, utcunque ſe circumvertit, videatur ſupra n: 123. 124. Omnes Spiritus poſſunt duci, quocunque libet, modo teneantur in ſuo amore regnante, nec poſſunt reſiſtere, utcunque ſciunt quod ita fiat, ac cogitant quod reniſuri ſint; pluries tentatum eſt, num contra illum aliquid agere poſſent, ſed incaſſum; amor illorum eſt ſicut vinculum aut ſicut funis, quo quaſi circumligati ſunt, per quem trahi poſſunt, & a quo ſe exſolvere nequeunt: ſimile fit cum hominibus in mundo, quos etiam amor ſuus ducit, & per amorem ſuum ab aliis ducuntur; plus vero cum fiunt ſpiritus, quia tunc non licet alium amorem ad apparentiam præferre, ac mentiri non ſuum. Quod ſpiritus hominis ſit ſuus amor regnans, manifeſtatur in omni conſortio in altera vita, quantum enim quis agit & loquitur ſecundum amorem alterius, tantum hic apparet totus, facie plena, hilari, viva; at quantum quis agit & loquitur contra amorem ejus, tantum incipit facies ejus mutari, obſcurari, & non apparere, & tandem totus diſparatur ſicut non ibi fuiſſet; quod ita fiat, miratus ſum ſæpius, quia tale quid non exiſtere poteſt in mundo; ſed dictum eſt, quod ſimile fiat cum ſpiritu in homine, qui cum ſe avertit ab alio, non amplius eſt in conſpectu ejus. Quod ſpiritus ſit ſuus amor regnans, etiam patuit ex eo, quod unuſquiſque ſpiritus arripiat omnia & ſibi approprietquæ conveniunt amori ejus, ac rejiciat omnia & a ſe abalienet quæ non conveniunt; eſt cujuſvis amor ſicut lignum ſpongioſum ac poroſum, quod imbibit tales liquores, qui vegetationi ſuæ conducunt, ac cæteros repellit; & eſt ſicut animalia omnis generis, quæ eſcas ſuas norunt, ac appetunt quæ naturæ ſuæ concordant, ac averſantur quæ diſcordant; unuſquiſque enim amor nutriri vult a ſuis, amor malus a falſis, & amor bonus a veris: aliquoties videre datum eſt, quod quidam ſimplices boni voluerint in veris & bonis inſtruere malos, ſed quod hi ad inſtructionem longe aufugerint, & cum ad ſuos venerunt, arripuerint falſa convenientia amori multa voluptate: tum quoque quod ſpiritus boni inter ſe loquuti ſint de veris, quæ præſentes boni cum deſiderio audiverunt, at quod mali etiam præſentes ad nihil attenderint, ſicut quod non audiverint. Apparent in Mundo ſpirituum viæ, quædam ducunt ad Cœlum, quædam ad Infernum, unaquævis ad aliquam ſocietatem; boni ſpiritus non alias vias eunt, quam quæ ducunt ad Cœlum, & ad ſocietatem quæ in ſui amoris bono eſt, ac vias alio tendentes non vident; at mali ſpiritus non alias vias eunt, quam quæ ducunt ad Infernum, & ad illam ibi ſocietatem, quæ in ſui amoris malo eſt, vias alio tendentes non vident; & ſi vident, uſque non volunt ire. Tales viæ in Mundo ſpirituali ſunt apparentiæ reales, quæ correſpondent veris aut falſis; quapropter viæ in Verbo illa ſignificant *(p)*. Ex his experientiæ documentis confirmata ſunt, quæ

(p) Quod via, ſemita, orbita, vicus, platea ſignificent vera, quæ ducunt ad bonum, ut & falſa quæ ducunt ad malum, n: 627. 2333. 10422. Verrere viam, quod ſit præparare

quæ prius ex ratione dicta sunt, nempe quod unusquisque homo post mortem sit suus amor, & sua voluntas: voluntas dicitur quia ipsa voluntas cujusvis est ejus amor.

480. *Quod homo post mortem maneat in æternum qualis est quoad suam voluntatem aut amorem regnantem*, etiam per plurem experientiam confirmatum est: datum est loqui cum aliquibus qui ante duo millia annorum vixerunt, quorum vita in Historicis descripta est, & inde nota, illi comperti sunt, quod sibi adhuc similes essent, & prorsus tales sicut descripti sunt, ita quoad amorem, ex quo & secundum quem vita eorum. Fuerunt alii qui ante septendecim sæcula vixerunt, & quoque ex Historicis noti; & fuerunt qui ante quatuor sæcula, & qui ante tria, & sic porro, cum quibus etiam loqui datum est, & compertum, quod similis affectio adhuc regnaret apud illos; absque differentia alia, quam quod jucunda amoris eorum versa fuerint in talia quæ correspondent. Dictum est ab Angelis, quod vita amoris regnantis nusquam in æternum apud ullum mutetur, quoniam unusquisque est suus amor, quare illum mutare apud spiritum, est eum privare sua vita seu exstinguere. Causam etiam dixerunt, quod nempe homo post mortem non amplius per instructionem reformari queat, sicut in mundo, quia ultimum planum, quod consistit ex cognitionibus & affectionibus naturalibus, tunc quiescit, & non potest aperiri, quia non est spirituale, videatur supra n: 464, & quod super illo plano interiora, quæ mentis seu animi sunt, requiescant sicut domus super suo fundamento, & quod inde sit, quod homo in æternum maneat, sicut ejus vita amoris fuerat in mundo: Angeli mirantur valde, quod homo non sciat, quod quisque talis sit qualis ejus amor regnans, & quod multi credant, quod salvari possint ex immediata Misericordia, & ex sola fide, qualescunque quoad vitam sunt, & quod non sciant quod Divina Misericordia sit mediata, & quod sit duci a Domino tam in mundo quam postea in æternum, & quod ducantur ex Misericordia qui non vivunt in malo; nec sciant, quod fides sit affectio veri procedens ex amore cœlesti qui a Domino.

481. *Quod homo in Cœlum veniat, cui amor cœlestis & spiritualis est; ac in infernum cui amor corporeus & mundanus absque cœlesti & spirituali;* constare mihi potuit ex omnibus quos vidi in Cœlum sublatos, & in infernum conjectos; illis, qui in cœlum sublati sunt, vita fuerat ex amore cœlesti ac spirituali, illis autem, qui in infernum conjecti sunt, vita fuerat ex amore corporeo & mundano: amor cœlestis est amare bonum, sincerum, & justum, quia est bonum, sincerum, & justum, & ex illo amore facere illa, inde illis vita boni, sinceri & justi, quæ est vita cœlestis; qui illa amant propter illa, ac faciunt illa seu vivunt illa, etiam amant Dominum supra omnia, quia ab Ipso sunt, & quoque amant proximum, quia illa sunt proximus qui amandus

---

parare ut vera recipiantur, n: 3142. Notam facere viam, cum de Domino, quod sit instruere in veris quæ ducunt ad bonum, n: 10564.

dus *(q)*: amor autem corporeus est amare bonum, sincerum & justum non propter illa, sed propter semet, quia per illa aucupant famam, honores & lucra; illi in bono, sincero & justo non spectant Dominum & proximum, sed se & mundum, ac jucundum in fraude sentiunt; ac bonum, sincerum, ac justum ex fraude, est malum, insincerum & injustum, quæ in illis amant. Quia amores ita determinant vitam cujusvis, ideo omnes, ut primum post mortem in Mundum spirituum veniunt, explorantur quales sunt, & alligantur illis qui in simili amore sunt; qui in amore cœlesti, illis qui in Cœlo, & qui in amore corporeo illis qui in Inferno: & quoque post exactum statum primum & secundum, separantur ita ut non se amplius videant, nec se cognoscant; fit enim unusquisque suus amor, non modo quoad interiora quæ mentis sunt, sed etiam quoad exteriora quæ faciei, corporis, & loquelæ sunt, nam quisque fit sui amoris effigies, etiam in externis: qui Amores corporei sunt, illi apparent crassi, obscuri, nigri, & deformes; qui autem Amores cœlestes sunt, apparent vegeti, lucidi, candidi, & pulchri: sunt etiam prorsus dissimiles animis & cogitationibus; qui Amores celestes sunt, etiam sunt intelligentes & sapientes; qui autem Amores corporei sunt, stupidi & quasi fatui sunt. Cum datur inspicere interiora & exteriora cogitationis & affectionis illorum qui in amore cœlesti sunt, apparent interiora instar lucis, quorundam instar lucis flammeæ, & exteriora in vario colore pulchro sicut irides; at interiora illorum qui in amore corporeo sunt, apparent sicut nigrum, quia clausa sunt, & quorundam sicut obscurum igneum, qui sunt qui in dolo maligno interius fuerunt; exteriora autem apparent in colore tetro, & ad aspectum tristi; (interiora & exteriora quæ mentis & animi sunt, in mundo spirituali sistuntur videnda, quoties Domino beneplacet:) Qui in amore corporeo sunt, nihil vident in luce cœli, lux cœli illis est caligo, at lux inferni, quæ est sicut lux ex ignitis carbonibus, est illis sicut clara lux; in luce cœli etiam obtenebratur visus eorum interior, usque ut insaniant, quapropter fugiunt illam, & recondunt se in antris & cavernis, profunde secundum

(q) Quod Dominus in supremo sensu sit Proximus, quia Ille super omnia amandus est; sed amare Dominum quod sit amare id quod ab Ipso est, quia in omni quod ab Ipso est Ipse, ita bonum & verum, n: 2425. 3419. 6706. 6711. 6819. 6823. 8123. Quod amare bonum & verum, quæ ab Ipso, sit vivere secundum illa, & quod hoc sit amare Dominum, n: 10143. 10153. 10310. 10336. 10578. 10648. Quod omnis homo, societas, tum patria & ecclesia, ac in universali sensu Regnum Domini, sint Proximus, & quod illis benefacere ex amore boni secundum quale status eorum, sit amare proximum, ita bonum illorum, cui consulendum, est proximus, n: 6818 ad 6824. 8123. Quod etiam bonum morale quod est Sincerum, & bonum civile quod est Justum, sint Proximus; & quod sincere & juste agere ex amore sinceri & justi, sit amare proximum, n: 2915. 4730. 8120. 8121. 8122. 8123. Inde quod Charitas erga proximum se extendat ad omnia vitæ hominis, & facere bonum & justum, ac agere sincere ex corde, in omni functione & in omni opere, sit amare proximum, n: 2417. 8121. 8124. Quod Doctrina in Antiqua Ecclesia fuerit doctrina charitatis, & quod inde illis sapientia, n: 2417. 2385. 3419. 3420. 4844. 6628.

dum falsa ex malis apud eos: vicissim autem illi, qui in amore cœlesti sunt, quo interius seu superius in lucem Cœli veniunt, eo clarius omnia vident, & quoque pulchriora omnia, ac eo intelligentius & sapientius percipiunt vera. Qui in amore corporeo sunt, nequaquam vivere possunt in calore cœli, nam calor Cœli est cœlestis amor, sed in calore inferni, qui est amor sæviendi in alios qui sibi non favent; contemtus aliorum, inimicitiæ, odia, vindictæ, sunt illius amoris jucunda, in quibus cum sunt, in sua vita sunt, prorsus non scientes quid sit bonum facere aliis ex ipso bono, & propter ipsum bonum, sed modo bonum ex malo & propter malum. Qui in amore corporeo sunt, nec respirare possunt in cœlo, cum aliquis malus spiritus illuc fertur, trahit animam sicut qui laborat in agone; qui autem in cœlesti amore sunt, eo liberius respirant, & plenius vivunt, quo interius in Cœlo. Ex his constare potest, quod amor cœlestis & spiritualis sit cœlum apud hominem, quia illi amori omnia Cœli inscripta sunt; & quod amor corporeus & mundanus absque cœlesti & spirituali sint infernum apud hominem, quia illis amoribus omnia inferni inscripta sunt. Ex his patet, quod in Cœlum veniat, cui amor cœlestis & spiritualis est, ac in infernum cui amor corporeus & mundanus absque cœlesti & spirituali est.

482. *Quod fides non maneat hominem si non ex amore cœlesti sit*, per tam multam experientiam mihi manifestatum est, ut si illa quæ vidi & audivi de ea re, adducerentur, implerent librum: hoc testari possum, quod prorsus nulla fides sit, nec ulla dari possit apud illos qui in amore corporeo ac mundano absque cœlesti & spirituali sunt, & quod modo sit scientia, aut persuasio quod verum sit, quia servit amori suo; adducti quoque sunt plures ex illis qui autumnaverunt se in fide fuisse, ad illos qui in fide, & tunc data communicatione perceperunt, quod prorsus nulla illis fides sit; confessi etiam sunt postea, quod solum credere verum ac Verbum, non sit fides, sed amare verum ex amore cœlesti, ac id velle & facere ex affectione interiore: ostensum etiam est, quod persuasio illorum, quam dixerunt fidem, esset modo sicut lux hyemis, in qua quia non est calor, in terris omnia constricta gelu torpescunt, & sub nive jacent; quapropter lux fidei persuasivæ apud illos, ut primum stringitur a radiis lucis cœli, non modo exstinguitur, sed etiam fit sicut densa caligo, in qua nemo se videt; & tunc simul interiora ita obtenebrescunt, ut prorsus nihil intelligant, ac demum insaniant ex falsis. Quapropter apud tales auferuntur omnia vera, quæ ex Verbo & ex doctrina Ecclesiæ sciverunt, & dixerunt esse suæ fidei, & loco illorum imbuuntur omni falso quod concordat cum malo vitæ eorum; immittuntur enim omnes in amores suos, & cum illis in falsa concordantia; & tunc vera, quia repugnant falsis mali, in quibus sunt, odio habent ac aversantur, & sic rejiciunt. Hoc testari possum ex omni experientia de rebus Cœli & Inferni, quod qui solam fidem ex doctrina fassi sunt, & in malo quoad vitam fuerunt, omnes in inferno sint; vidi conjectos illuc ad plura millia, de quibus in Opusculo de Ultimo Judicio & Babylonia destructa.

483. *Quod amor actu sit qui maneat, ita quod vita hominis,* sequitur ut conclusum ex illis quæ ab experientia nunc ostensa sunt, & ex illis quæ de factis & operibus supra dicta; Amor actu est opus & factum.

484. Sciendum est, quod omnia opera & facta sint vitæ moralis & civilis, & inde quod spectent sincerum & rectum, tum justum & æquum; sincerum & rectum sunt vitæ moralis, ac justum & æquum sunt vitæ civilis; amor ex quo fiunt, est vel cœlestis vel infernalis; opera & facta vitæ moralis & civilis cœlestia sunt, si ex amore cœlesti fiunt, nam quæ ex amore cœlesti fiunt, ex Domino fiunt, & quæ ex Domino fiunt, omnia bona sunt: at facta & opera vitæ moralis & civilis infernalia sunt, si ex amore infernali fiunt, nam qui ex hoc amore, qui est amor sui & mundi, fiunt, ex ipso homine fiunt, & quæ ex ipso homine fiunt, omnia in se mala sunt; homo enim in se spectatus, seu proprium ejus, non est nisi quam malum *(r)*.

Quod Jucunda vitæ cujusvis post mortem vertantur in correspondentia.

485. QUOD Affectio regnans seu Amor dominans maneat in æternum apud unumquemvis, in præcedente Articulo ostensum est; quod autem jucunda affectionis seu amoris illius vertantur in correspondentia, nunc ostendendum est: per verti in correspondentia, intelligitur in spiritualia quæ correspondent naturalibus: quod vertantur in spiritualia, constare potest ex eo, quod homo, quamdiu in corpore suo terrestri est, in mundo naturali sit, at postquam id corpus relinquit, in mundum spiritualem veniat, ac corpus spirituale induat. Quod Angeli sint in perfecta forma humana, & quoque homines post mortem; & quod corpora eorum, quibus induti, sint spiritualia, videatur supra n: 73 ad 77: & n: 453 ad 460: & quid Correspondentia spiritualium cum naturalibus, n: 87 ad 115.

486. Omnia jucunda, quæ homini, sunt amoris ejus regnantis, nam homo nihil aliud sentit jucundum quam quod amat, ita maxime id quod super

Dd 2 omnia

(r) Quod proprium hominis sit se amare præ Deo, & mundum præ Cœlo, ac nihili facere proximum respective ad se, ita quod sit amor sui & mundi, n: 634. 731. 4317. Quod hoc proprium sit, in quod nascitur homo, & quod id sit densum malum, n: 210. 215. 731. 874. 875. 876. 987. 1047. 2307. 2318. 3518. 3701. 3812. 8480. 8550. 10283. 10284. 10286. 10731. Quod ex proprio hominis non modo sit omne malum, sed etiam omne falsum, n: 1047. 10283. 10284. 10286. Quod mala, quæ ex proprio hominis, sint contemtus aliorum, inimicitiæ, odia, vindictæ, sævitiæ, doli, n: 6667. 7372. 7373. 7374. 9348. 10038. 10742. Quod quantum proprium hominis regnat, tantum bonum amoris & verum fidei vel rejiciantur, vel suffocentur, vel pervertantur, n: 2041. 7491. 7492. 7643. 8487. 10455. 10743. Quod proprium hominis sit infernum apud illum, n. 694. 8480. Quod bonum, quod homo facit ex proprio, non sit bonum, sed in se malum, n: 8478.

omnia amat; ſive dicas amorem regnantem, ſive id quod ſuper omnia amat, idem eſt. Jucunda illa ſunt varia, totidem in genere quot ſunt amores regnantes, proinde quot homines, ſpiritus & angeli, nam unius amor regnans non eſt omnimode ſimilis alterius; inde eſt, quod nuſquam prorſus ſimilis facies uni ſit quæ alteri, nam facies eſt imago cujuſvis animi, & in mundo ſpirituali eſt imago cujuſvis amoris regnantis; jucunda cujuſvis in ſpecie etiam ſunt infinitæ varietatis, nec datur unum alicujus jucundum omnimode ſimile aut idem cum altero, tam quæ ſuccedunt unum poſt alterum, quam quæ ſimul ſunt unum cum altero, unum idem cum altero non datur; ſed uſque hæc jucunda in ſpecie apud unumquemvis ſe referunt ad unum ejus amorem, qui eſt amor regnans, illum enim componunt, & ſic unum cum illo faciunt: ſimiliter omnia jucunda in genere ſe referunt ad unum amorem univerſaliter regnantem, in Cœlo ad Amorem in Dominum, & in Inferno ad amorem ſui.

487. Quænam & qualia ſunt jucunda ſpiritualia, in quæ vertuntur jucunda naturalia cujuſvis poſt mortem, non aliunde ſciri poteſt quam ex ſcientia correſpondentiarum; hæc docet in genere, quod non aliquid naturale detur, cui non ſpirituale correſpondet, & quoque docet in ſpecie quodnam & quale id quod correſpondet; quapropter qui in illa ſcientia eſt, cognoſcere poteſt ac ſcire ſtatum ſuum poſt mortem, modo ſciat ſuum amorem, & qualis ille eſt in amore univerſaliter regnante, ad quem omnes amores ſe referunt, ut mox ſupra dictum eſt. Sed amorem ſuum regnantem ſcire, impoſſibile eſt illis qui in amore ſui ſunt, quia amant ſua, & mala ſua vocant bona, ac ſimul falſa, quæ favent, & per quæ confirmant ſua mala, vocant vera; at uſque, ſi volunt, ex aliis, qui ſapientes ſunt, poſſunt ſcire, quoniam illi vident quæ non ipſi; ſed hoc nec fit apud illos, qui ita ineſcati ſunt amori ſui, ut reſpuant omnem doctrinam ſapientium. Qui autem in amore cœleſti ſunt, ii recipiunt inſtructionem, ac vident mala ſua, in quæ nati, dum in illa feruntur, ex veris, hæc enim manifeſtant mala: unuſquiſque enim poteſt ex vero quod ex bono eſt, videre malum & ejus falſum, ſed nemo poteſt videre ex malo bonum & verum; cauſa eſt, quia falſa mali ſunt tenebræ, & quoque correſpondent illis; quare illi qui in falſis ex malo ſunt, ſicut cæci ſunt, qui illa, quæ in luce ſunt, non vident, & quoque fugiunt illa ſicut noctuæ *(s)*: at vera ex bono ſunt lux, & quoque correſpondent luci, videatur ſupra n: 126 ad 134; quare illi, qui in veris ex bono ſunt, videntes & aperti oculis ſunt, ac diſcernunt illa quæ lucis & umbræ ſunt. In his quoque datum eſt per experientiam confirmari; angeli qui in cœlis ſunt, & vident & percipiunt mala & falſa, quæ in ſe aliquoties exſurgunt, & quoque mala & falſa in quibus ſunt ſpiritus, qui alligati ſunt infernis in mundo ſpirituum, ſed

(s) Quod Tenebræ in Verbo ex correſpondentia ſignificent falſa, ac denſæ tenebræ ſeu caligo falſa mali, n: 1839. 1860. 7688. 7711. Quod lux cœli ſit caligo malis, n: 1861. 6832. 8197. Quod qui in infernis ſunt, dicantur eſſe in tenebris, quia in falſis mali, de quibus, n: 3340. 4418. 4531. Quod Cæci in Verbo ſignificent illos qui in falſis ſunt, & non volunt inſtrui, n: 2383. 6990.

ſed ipſi ſpiritus non poſſunt videre ſua mala & falſa; quid bonum amoris cœleſtis, quid conſcientia, quid ſincerum & juſtum niſi quod ſit propter ſe, quid ſit duci a Domino, non capiunt, dicunt quod non dentur, ita quod nihili ſint. Hæc dicta ſunt, ob finem, ut homo exploret ſe, & ex jucundis ſuis cognoſcat amorem ſuum, & inde, quantum ex ſcientia correſpondentiarum capit, ſciat ſtatum ſuæ vitæ poſt mortem.

488. Quomodo jucunda vitæ cujuſvis poſt mortem vertuntur in correſpondentia, quidem ex ſcientia correſpondentiarum ſciri poteſt, ſed quia illa ſcientia nondum vulgata eſt, velim illam rem per quædam experientiæ exempla in aliquam lucem mittere. Omnes illi qui in malo ſunt, & ſe confirmaverunt in falſis contra vera Eccleſiæ, imprimis qui rejecerunt Verbum, illi fugiunt lucem Cœli, & in cryptas, quæ in aperturis apparent caliginoſæ, ac in foramina petrarum, ſe proripiunt, ac ibi ſe recondunt; & hoc quia amaverunt falſa, & exoſi ſunt vera; correſpondent enim tales cryptæ, & quoque foramina petrarum *(t)*, tum falſa, tenebris *(s)*, ac lux veris; jucundum illorum eſt ibi habitare, & injucundum in apertis campis. Similiter faciunt, quibus jucundum fuit clandeſtine inſidiari, ac in abſcondito machinari dolos; hi quoque in cryptis illis ſunt, ac intrant cameras ita obſcuras, ut ne quidem unus alterum videat, ac in angulis ſuſurrant in aures; in hoc vertitur jucundum amoris illorum. Qui ſcientiis ſtuduerunt, abſque alio fine quam ut docti audiant, & qui non excoluerunt rationale per illas, & jucundum in rebus memoriæ ex faſtu inde traxerunt, illi amant loca arenoſa, quæ eligunt præ campeſtribus & hortulanis; quia arenoſa talibus ſtudiis correſpondent. Qui in ſcientia doctrinalium ſuæ Eccleſiæ & aliarum fuerunt, nec quicquam applicuerunt vitæ, illi petroſa ſibi eligunt, & inter congeries ſaxeas habitant, loca exculta fugiunt, quia averſationi ſunt. Qui omnia naturæ addixerunt, & quoque qui omnia prudentiæ propriæ, ac per varias artes ſe evexerunt ad honores, & lucrati ſunt opes, artibus magicis, quæ ſunt abuſus ordinis Divini, in altera vita ſtudent, in quibus jucundiſſimum vitæ percipiunt. Illi qui vera Divina applicuerunt ſuis amoribus, & ſic illa falſificaverunt, amant urinoſa, quia urinoſa correſpondent jucundis talis amoris *(u)*. Illi qui ſordide avari fuerunt, habitant in cellis, & amant ſordes ſuillas, & quoque nidoroſa, qualia exhalantur ex indigeſtis ventriculi. Qui in meris voluptatibus exegerunt vitam, ac delicate vixerunt, ac indulſerunt gulæ & ventri, amantes illa ut ſummum vitæ bonum, illi in altera vita excrementitia & latrinas amant, hæc tunc illis delectationi ſunt; ex cauſa, quia tales voluptates ſunt ſordes ſpirituales; loca munda & ſordium expertia fugiunt, quia illis injucunda ſunt. Illi, qui in adulteriis jucundum ceperunt, in lupinaribus degunt, ubi ſordida & ſquallida omnia; hæc amant, ac caſtas domos fugiunt;

(t) Quod foramen & fiſſura petræ in Verbo ſignificet obſcurum & falſum fidei, n: 10582. Quia Petra ſignificat fidem a Domino, n: 8581. 10580: & lapis verum fidei, n: 114. 643. 1298. 3720. 6426. 8608. 10376.

(u) Quod conſpurcationes veri correſpondeant urinæ, n: 5390.

fugiunt; ut primum ad has veniunt, in deliquium cadunt; nihil jucundius illis est quam scindere conjugia. Qui vindictæ cupidi fuerunt, & inde attraxerunt naturam sævam & crudelem, cadaverosa amant; & quoque in talibus infernis sunt. Alii aliter.

489. Jucunda autem vitæ illorum, qui in amore cœlesti in mundo vixerunt, vertuntur in correspondentia, qualia sunt in Cœlis, quæ existunt ex Sole Cœli, & ex Luce inde, quæ Lux ad visum sistit talia, quæ intus in se recondunt Divina; illa quæ inde apparent, afficiunt Angelorum interiora quæ mentis eorum sunt, ac simul exteriora quæ corporis eorum; & quia Divina Lux, quæ est Divinum Verum procedens a Domino, influit in mentes eorum, quæ per amorem cœlestem apertæ sunt, ideo in externis sistit talia, quæ correspondent jucundis amoris illorum: quod illa, quæ ad visum apparent in Cœlis, correspondeant interioribus Angelorum, seu illis quæ sunt fidei & amoris ac inde intelligentiæ sapientiæ illorum, in Articulo, ubi actum est de Repræsentativis & Apparentiis in Cœlo, n: 170 ad 176; & in Articulo, ubi de Sapientia Angelorum Cœli n: 265 ad 275, ostensum est. Quoniam ab experientiæ exemplis inceptum est confirmare hanc rem, ut illustrentur quæ ex rerum causis prius dicta sunt, velim etiam aliqua de Jucundis cœlestibus, in quæ vertuntur jucunda naturalia apud illos qui in cœlesti amore vivunt in mundo, in medium afferre. Qui Divina Vera ac Verbum amaverunt ex affectione interiore, seu ex affectione ipsius Veri, illi in altera vita habitant in luce, in editis locis, quæ apparent sicut montes, & ibi in luce Cœli continue sunt; non sciunt quid tenebræ quales sunt noctis in mundo; & quoque in temperie verna vivunt; ad aspectum eorum sistuntur quasi agri & messes, & quoque vineæ; in domibus eorum fulgent singula sicut ex lapidibus pretiosis; aspectus eorum per fenestras est sicut per pura chrystalla; hæc jucunda visus eorum sunt, sed eadem hæc interius jucunda sunt ex correspondentiis cum Divinis cœlestibus, nam Vera quæ ex Verbo, quæ amaverunt, correspondent Messibus, Vineis, Lapidibus pretiosis, Fenestris & Chrystallis *(x)*. Illi qui doctrinalia Ecclesiæ, quæ ex Verbo, statim applicuerunt vitæ, in intimo Cœlo sunt, ac præ cæteris in jucundo sapientiæ; in singulis objectis vident Divina; objecta quidem vident, sed Divina correspondentia influunt statim in mentes eorum, ac illas implent beatitudine, qua omnes eorum sensationes afficiuntur; inde omnia coram oculis illorum quasi rident, ludunt, & vivunt; de his videatur supra n: 270. Qui scientias amaverunt, & per illas Rationale suum excoluerunt, & inde sibi compararunt intelligentiam, & simul agnoverunt Divinum, illorum voluptas scientiarum, & jucundum rationale, vertitur in altera vita in jucundum spirituale, quod

(x) Quod Messis in Verbo significet statum receptionis & incrementi veri ex bono, n: 9291. Quod seges stans significet verum in conceptione, n: 9146. Quod vineæ significent Ecclesiam spiritualem, ac vera illius Ecclesiæ, n: 1069. 9139. Quod lapides pretiosi significent vera cœli & ecclesiæ pellucentia ex bono, n: 114. 9863. 9865. 9868. 9873. 9905. Quod fenestra significet intellectuale quod est visus interni, n: 655. 658. 3391.

quod eſt cognitionum boni & veri; in hortis habitant, ubi apparent floreta & vireta in areas pulchre diſtincta, & circumcirca ordines ex arboribus cum porticibus & ambulacris; arbores & flores indies variantur; aſpectus omnium ſiſtit jucunda mentibus eorum in communi, ac varietates in particulari jugiter innovant illa; & quia correſpondent Divinis, ac illi in ſcientia correſpondentiarum ſunt, novis ſemper cognitionibus implentur, & per illas perficitur Rationale eorum ſpirituale; hæc jucunda illis ſunt, quia Horti, Floreta, Vireta, & Arbores correſpondent ſcientiis, cognitionibus, & inde intelligentiæ *(y)*. Qui omnia addixerunt Divino, & naturam reſpective ut mortuam ſpectaverunt, modo inſervientem ſpiritualibus, ac ſemet in eo confirmaverunt, illi in cœleſti luce ſunt, ac omnia quæ coram oculis eorum apparent, ab illa luce trahunt quod pelluceant, & in pellucentia illa ſpectant innumerabiles variegationes lucis, quas viſus eorum internus quaſi immediate haurit; inde percipiunt jucunda interiora: illa quæ in domibus eorum apparent, ſunt quaſi adamantina, in quibus ſimiles variegationes; dictum eſt, quod parietes domuum eorum ſint quaſi chryſtallini, ita quoque pellucentes, & in illis apparent quaſi fluentes formæ rerum cœleſtium repræſentativæ, etiam cum perpetua varietate; & hæc, quia talis pellucentia correſpondet intellectui illuſtrato a Domino, remotis umbris ex fide & amore naturalium: talia ſunt, & infinita alia, de quibus ab illis qui in Cœlo fuerunt, dicitur, quod viderint quæ nuſquam oculus vidit, & ex perceptione Divinorum ex illis ſecum communicata, quod audiverint, quæ nuſquam auris audivit. Qui non clandeſtine egerunt, ſed voluerunt ut omnia quæ cogitant palam eſſent, quantum vita civilis permiſit, illi quia non niſi quam ſincerum & juſtum ex Divino cogitaverunt, in cœlo lucent facie, & in facie ex luce illa apparent ſingulæ affectiones & cogitationes prout in forma, & quoad loquelam & actiones ſunt quaſi ſuarum affectionum effigies; amantur inde præ aliis; cum loquuntur, obſcureſcit aliquantum facies, ſed poſt loquelam eadem quæ loquuti ſunt, apparent ſimul in facie plene ad viſum: omnia etiam quæ circum illos exiſtunt, quia correſpondent interioribus eorum, in tali apparentia ſunt, ut ab aliis percipiantur clare quid repræſentant & ſignificant: ſpiritus, quibus jucundum fuit clandeſtine agere, illos e longinquo fugiunt, & apparent ſibi repere ab illis ſicut ſerpentes. Qui adulteria pro nefandis reputaverunt, & in caſto amore conjugii vixerunt, illi præ reliquis in ordine & forma cœli ſunt, & inde in omni pulchritudine, & continue in juventutis flore; jucunda amoris illorum ſunt ineffabilia, & creſcunt in æternum; nam in illum amorem omnia jucunda & gaudia cœli influunt, quia ille amor deſcendit ex conjunctione Domini cum Cœlo & cum Eccleſia, & in genere ex conjunctione boni & veri, quæ conjunctio eſt ipſum cœlum in communi, & apud unum-

(y) Quod hortus, lucus & paradiſus ſignificent intelligentiam, n: 100. 108. 3220. Quod ideo Antiqui cultum ſanctum in Lucis habuerint, n: 2722. 4552. Quod flores & floreta ſignificent vera ſcientifica & cognitiones, n: 9553. Quod herbæ, gramina, & vireta ſignificent vera ſcientifica, n: 7571. Quod arbores ſignificent perceptiones & cognitiones, n: 103. 2163. 2682. 2722. 2972. 7692.

unumquemvis angelum in particulari, videatur ſupra n: 366 ad 386: jucunda eorum externa, talia ſunt, ut non deſcribi vocibus humanis poſſint. Sed hæc pauca ſunt, quæ de Correſpondentiis jucundorum apud illos qui in Cœleſti amore ſunt, dicta ſunt.

490. Ex his ſciri poteſt, quod jucunda omnium poſt mortem vertantur in correſpondentia, manente uſque ipſo amore in æternum, prout amor conjugialis, amor juſti, ſinceri, boni, & veri, amor ſcientiarum & cognitionum, amor intelligentiæ & ſapientiæ, ac reliqui; illa quæ inde fluunt ſicut rivi a ſuo fonte, ſunt jucunda, quæ quoque permanent, ſed exaltantur ad ſuperiorem gradum, cum a naturalibus ad ſpiritualia.

De Primo Statu hominis poſt mortem.

491. SUNT tres ſtatus quos homo ſubit poſt mortem, antequam vel in Cœlum vel in Infernum venit; Primus ſtatus eſt exteriorum ejus; Secundus ſtatus eſt interiorum ejus; & Tertius ſtatus eſt præparationis ejus: homo hos ſtatus ſubit in Mundo ſpirituum. Quidam autem ſunt, qui hos ſtatus non ſubeunt, ſed ſtatim poſt mortem vel auferuntur in Cœlum, vel conjiciuntur in Infernum: illi, qui ſtatim auferuntur in Cœlum, ſunt qui regenerati ſunt, & ſic ad Cœlum præparati in mundo; qui ita regenerati & præparati ſunt, ut modo opus habeant rejicere ſordes naturales cum corpore, illi ſtatim ab Angelis in cœlum feruntur; vidi ſublatos poſt mortis horam. Qui autem interius malitioſi fuerunt, & exterius ad apparentiam boni, ita qui impleverunt malignitatem ſuam dolis, ac bonitate uſi pro medio doloſo, illi ſtatim in infernum conjiciuntur; vidi aliquot tales ſtatim poſt mortem conjectos in infernum; unum doloſiſſimum capite deorſum & pedibus ſurſum: & alios aliter. Sunt quoque qui ſtatim poſt mortem rejiciuntur in cavernas, & ſic ſeparantur ab illis qui in mundo ſpirituum ſunt, ac inde eximuntur & illuc immittuntur per vices; hi ſunt qui ſub prætextu civili malitioſe egerunt cum proximo. Sed hi & illi pauci ſunt reſpective ad illos qui in Mundo ſpirituum tenentur, ac ibi ſecundum Ordinem Divinum præparantur ad Cœlum, vel ad Infernum.

492. Quod Primum ſtatum attinet, qui eſt ſtatus exteriorum, in illum venit homo ſtatim poſt mortem; ſunt cuivis homini quoad ſpiritum ſuum exteriora & interiora; exteriora ſpiritus ſunt, per quæ ille accommodat corpus hominis in mundo, imprimis ejus faciem, loquelam, & geſtus, ad conſociationem cum aliis; interiora autem ſpiritus ſunt, quæ ejus propriæ voluntatis & inde cogitationis ſunt, quæ raro facie, loquela, & geſtu manifeſtantur; aſſueſcit enim homo ab infantia amicitiam, benevolentiam, & ſinceritatem præferre, & ſuæ propriæ voluntatis cogitata celare; inde ex habitu trahit vitam moralem & civilem in externis, qualiſcunque ſit in internis: ex illo habitu

existit, quod homo vix sciat sua interiora, & quoque quod non animadvertat ad illa.

493. Primus status hominis post mortem est similis ejus statui in mundo, quia tunc in externis similiter est; simili etiam facie est, simili loquela, & simili animo, ita simili vita morali & civili; inde est, quod is tunc non aliter sciat, quam quod adhuc in mundo sit, si non advertit ad illa quæ ei obvia sunt, & ad illa quæ ei ab Angelis cum exsuscitatus, dicta sunt, quod nunc spiritus sit, n: 450. Ita continuatur una vita in alteram, ac mors modo est transitus.

494. Quia spiritus hominis recens post vitam in mundo talis est, ideo tunc cognoscitur ab amicis, & ab illis quos in mundo notos habuit, id enim spiritus percipiunt non modo a facie & loquela ejus, sed etiam a sphæra vitæ ejus cum approximant; unusquisque in altera vita, dum cogitat de altero, etiam sistit sibi ejus faciem in cogitatione, & simul plura quæ ejus vitæ sunt, & cum hoc facit, alter fit præsens sicut adscitus & vocatus; tale existit in mundo spirituali ex eo, quod communicentur ibi cogitationes, & quod ibi spatia non sint qualia in mundo naturali, videatur supra n: 191 ad 199; inde est, quod omnes, dum primum in alteram vitam veniunt, agnoscantur a suis amicis, cognatis, & aliquo modo notis, & quoque quod loquantur inter se, ac dein consocientur secundum amicitias in mundo: audivi pluries, quod illi, qui venerunt e mundo, gavisi sint, quod suos amicos iterum videant, & amici vicissim quod ad illos venerint. Hoc commune est, quod conjux conjugem conveniat, & congratulentur se mutuo; commorantur etiam una, sed diutius & brevius secundum cohabitationis jucundum in mundo; at usque, si non amor vere conjugialis eos conjunxerit, qui amor est conjunctio mentium ex amore cœlesti, post aliquantam commorationem separantur. Si autem mentes conjugum diffiderant inter se, ac se interius aversatæ fuerunt, erumpunt in apertas inimicitias, & quandoque inter se dimicant, & tamen usque non separantur, priusquam alterum statum, de quo in mox sequentibus, ineunt.

495. Quia vita recentium spirituum non absimilis est vitæ illorum in naturali mundo, & quia non sciunt aliquid de statu vitæ suæ post mortem, nec aliquid de cœlo & inferno, præter quæ ex sensu literæ Verbi & inde prædicatione didicerunt, ideo postquam mirati sunt quod in corpore sint, & in omni sensu in quo in mundo, & quod similia videant, in desiderium veniunt sciendi quale est Cœlum, & quale infernum, ac ubinam; quare ab amicis instruuntur de statu vitæ æternæ, & quoque circumducuntur ad varia loca, & in varia consortia, & quidam in civitates, & quoque in hortos & paradisos, plerumque ad magnifica, quoniam talia oblectant externa, in quibus sunt: feruntur tunc per vices in suas cogitationes, quas de statu suæ animæ post mortem, deque cœlo & de inferno, in vita corporis habuerunt, & hoc usque ad indignationem, quod illi talia prorsus ignoraverint, & quoque quod Ecclesia ignoret. Pæne omnes cupiunt scire, num in cœlum venturi sint;

plerique credunt quod in cœlum, quia in mundo moralem & civilem vitam egerunt, non cogitantes quod mali ac boni ſimilem vitam agant in externis, ſimiliter aliis bona faciant, ac ſimiliter frequentent templa, & auſcultent prædicationes, & orent; prorſus non ſcientes, quod externi actus & externa cultus nihil faciant, ſed interna ex quibus externa procedunt: ex aliquot mille vix unus ſcit quid interna, & quod in his ſit Cœlum & Eccleſia homini; & minus quod externi actus tales ſint, quales ſunt intentiones & cogitationes, & in his amor & fides, ex quibus ſunt: & cum inſtruuntur, non capiunt quod cogitare & velle aliquid faciant, ſed ſolum loqui & agere: tales ſunt plerique, qui hodie ex Orbe Chriſtiano in alteram vitam veniunt.

496. Explorantur uſque a bonis ſpiritibus quales ſunt, & hoc variis modis, quoniam in primo hoc ſtatu mali æque vera loquuntur, ac bona agunt, ſicut boni; ex cauſa, de qua ſupra, quia æque moraliter vixerunt in externa forma, quoniam in regiminibus, & ſub legibus, & quoniam per id aucupaverunt famam juſti & ſinceri, & captaverunt animos, & ſic evecti ſunt ad honores, & lucrati opes: internoſcuntur vero mali ſpiritus a bonis imprimis per id, quod mali cupide attendant ad illa quæ dicuntur de externis, & parum quæ de internis, quæ ſunt vera & bona Eccleſiæ & Cœli; hæc quidem audiunt, ſed non cum attentione & gaudio: internoſcuntur etiam per id, quod frequenter ſe convertant ad certas plagas, & cum ſibi relicti ſunt, quod eant vias quæ illuc tendunt; ex converſione ad plagas, & ex progreſſione per vias, noſcitur qualis eſt amor qui ducit.

497. Omnes ſpiritus qui alluunt e mundo, quidem alligati ſunt cuidam ſocietati in cœlo, vel cuidam ſocietati in inferno, ſed modo quoad interiora, aſt interiora nulli patent quamdiu in exterioribus ſunt, nam externa tegunt & abſcondunt interna, maxime apud illos qui in interiori malo ſunt; ſed poſtea manifeſte apparent, cum in ſecundum ſtatum veniunt; quia tunc aperiuntur interiora eorum, ac ſopiuntur exteriora.

498. Status hic primus hominis poſt mortem durat aliquibus per dies, aliquibus per menſes, & aliquibus per annum, & raro alicui ultra annum; ſingulis cum differentia ſecundum interiorum concordantiam & diſcordantiam cum exterioribus: apud unumquemvis enim exteriora & interiora unum agent, & correſpondebunt, non licet alicui in ſpirituali mundo aliter cogitare & velle ac aliter loqui & agere, quiſque ibi erit ſuæ affectionis ſeu ſui amoris effigies, ideo qualis eſt in interioribus talis erit in exterioribus; quare exteriora ſpiritus primum reteguntur & rediguntur in ordinem, ut ſerviant pro plano correſpondente interioribus.

DE

De Secundo Statu hominis poſt mortem.

499. SEcundus Status hominis poſt mortem vocatur Status Interiorum, quia tunc immittitur in Interiora quæ Mentis ejus ſunt, ſeu Voluntatis & Cogitationis, ac ſopiuntur Exteriora, in quibus fuerat in Primo ſuo Statu. Quiſque qui advertit ad vitam hominis & ejus loquelas & actiones, cognoſcere poteſt, quod apud unumquemvis ſint exteriora & interiora, ſeu exteriores & interiores cogitationes & intentiones, id cognoſcere poteſt ex his; qui in civili vita eſt, is cogitat de aliis ſicut vel ex fama vel ex converſatione de illis audivit & appercepit, ſed uſque non loquitur ſecundum cogitationem ſuam cum illis, & tametſi mali ſunt, uſque tamen civiliter cum illis agit: quod ita ſit, apprimis notum eſt ex ſimulatoribus & aſſentatoribus, qui prorſus aliter loquuntur & agunt, quam cogitant & volunt: & ex hypocritis, qui loquuntur de Deo, de Cœlo, de ſalute animarum, de veris Eccleſiæ, de bonis Patriæ, & de Proximo, ſicut ex fide & amore, cum tamen corde aliud credunt, ac ſe ſolos amant. Ex his conſtare poteſt, quod binæ Cogitationes ſint, una exterior & altera interior, & quod ex cogitatione exteriore loquantur, & ex cogitatione interiore aliud ſentiant, ac quod binæ illæ cogitationes ſeparatæ ſint, nam cavetur ne interior influat in exteriorem, & aliquo modo appareat. Homo ex creatione talis eſt, ut interior cogitatio unum agat cum exteriore per correſpondentiam; & quoque unum agit apud illos qui in bono ſunt, nam illi non niſi quam bonum cogitant & bonum loquuntur; at vero apud illos qui in malo ſunt, interior cogitatio non unum agit cum exteriore, nam hi malum cogitant & loquuntur bonum; apud hos inverſus eſt ordo, nam bonum apud eos eſt extra, ac malum intra; inde eſt quod malum dominetur ſuper bonum, & hoc ſibi ſubjiciat ſicut ſervum, ut inſerviat ſibi pro medio ad obtinendos fines, qui ſunt amoris illorum; & quia talis finis ineſt bono quod loquuntur & quod agunt, patet, quod bonum apud illos non ſit bonum, ſed infectum malo, utcunque in externa forma apud illos, qui non ſciunt interiora, apparet ut bonum: aliter apud illos, qui in bono ſunt, apud hos non inverſus eſt ordo, ſed bonum ex interiore cogitatione influit in exteriorem, & ſic in loquelam & in actus; hic ordo eſt in quem homo creatus eſt; ſic enim interiora eorum in Cœlo ſunt, inque luce ibi, & quia Lux cœli eſt Divinum Verum procedens a Domino, proinde eſt Dominus in Cœlo, n: 126 ad 140, ideo illi ducuntur a Domino. Hæc dicta ſunt, ut ſciatur quod cuivis homini ſit cogitatio interior & cogitatio exterior, & quod illæ inter ſe diſtinctæ ſint. Cum dicitur cogitatio, intelligitur etiam voluntas, nam cogitatio eſt ex voluntate, nemo enim poteſt cogitare abſque voluntate. Ex his patet, quid Status Exteriorum & Status Interiorum hominis.

500. Cum dicitur Voluntas & Cogitatio, tunc per Voluntatem etiam intelligitur Affectio & Amor, tum omnis jucunditas & voluptas quæ ſunt

affectionis & amoris, quia hæc se referunt ad voluntatem ut ad suum subjectum, nam quod homo vult, hoc amat, ac jucundum & volupe sentit, & vicissim, quod homo amat, ac jucundum & volupe sentit, hoc vult: per Cogitationem autem tunc intelligitur etiam omne id per quod confirmat affectionem seu amorem suum, nam cogitatio non aliud est quam voluntatis forma, seu ut appareat in luce quod homo vult; hæc forma sistitur per varias analyses rationales, quæ originem suam ducunt e spirituali mundo, & sunt proprie spiritus hominis.

501. Sciendum est, quod homo prorsus talis sit, qualis est quoad sua interiora, & non qualis est quoad exteriora separata ab interioribus; causa est, quia interiora sunt ejus spiritus, ac vita hominis est vita sui spiritus, inde enim corpus vivit, quapropter etiam qualis homo est quoad sua interiora, talis manet in æternum; exteriora autem, quia pertinent etiam ad corpus, separantur post mortem, & ea quæ ex illis adhærent spiritui, sopiuntur, ac modo inserviunt pro plano interioribus, ut supra, ubi actum est de memoria hominis post mortem remanente, ostensum est. Inde patet, quænam sunt propria hominis, & quænam non sunt propria ejus, quod nempe apud malos omnia illa quæ sunt exterioris cogitationis ex qua loquuntur, & exterioris voluntatis ex qua agunt, non sint eorum propria, sed illa quæ sunt eorum interioris cogitationis & voluntatis.

502. Post Primum statum exactum, qui est Status exteriorum, de quo in præcedente Articulo actum est, homo spiritus immittitur in Statum interiorum suorum, seu in statum interioris voluntatis & inde cogitationis, in quo fuerat in mundo, cum sibi relictus libere & absque fræno cogitavit; in hunc statum illabitur ipso nesciente, similiter ut in mundo, cum retrahit cogitationem proximam loquelæ, seu ex qua loquela, versus interiorem, ac in ea moratur: quare cum homo spiritus in hoc statu est, in seipso est, & in ipsa sua vita, nam libere cogitare ex propria affectione, est ipsa vita hominis, & est ipse.

503. Spiritus in hoc statu cogitat ex ipsa sua voluntate, ita ex ipsa sua affectione, seu ex ipso suo amore, & tunc cogitatio unum facit cum voluntate, ac ita unum, ut vix appareat quod cogitet, sed quod velit: similiter pæne cum loquitur; cum differentia tamen, quod cum aliquo timore, ne cogitata voluntatis nuda exeant, quoniam id etiam voluntatis ejus factum est ex civili vita in mundo.

504. Omnes, quotcunque sunt homines, post mortem in hunc statum immittuntur, quia ille est proprius spiritus eorum; prior status est qualis homo quod spiritum fuit in consortiis, qui status non est proprius ejus: quod hic status, seu status exteriorum, in quo homo primum est post mortem, de quo in præcedente Articulo actum est, non sit proprius ejus, constare potest a pluribus; ut ex eo, quod Spiritus non modo cogitent, sed etiam loquantur ex sua affectione, nam loquela illorum est ex illa, ut constare potest ex iis quæ in Articulo de Loquela Angelorum n: 234 ad 245, dicta & ostensa sunt; similiter etiam homo cogitavit in mundo, cum intra se, nam tunc non cogitavit ex loquela sui corporis, sed modo vidit illa, ac simul plura

intra

intra minutum temporis, quam dein potuit per semihorium eloqui; quod ſtatus exteriorum non ſit proprius hominis ſeu ejus ſpiritus, etiam patet ex eo, quod cum in mundo eſt in conſortiis, tunc loquatur ſecundum leges vitæ moralis & civilis, & quod tunc interior cogitatio regat exteriorem, ſicut unus alium, ne procedat ultra limites decori & honeſti: patet etiam ex eo, quod, cum homo intra ſe cogitat, etiam cogitet quomodo loquuturus & acturus eſt, ut placeat, & captet amicitiam, benevolentiam ac gratiam, & hoc modis extraneis, ita aliter quam fieret ſi ex propria voluntate. Ex his patet, quod ſtatus interiorum, in quem immittitur ſpiritus, ſit ſtatus proprius ejus, ita quoque proprius hominis, cum vixit in mundo.

505. Cum Spiritus in ſtatu interiorum ſuorum eſt, tunc patet manifeſte qualis homo in ſe fuit in mundo, agit enim tunc ex proprio ſuo; qui interius in bono fuit in mundo, is tunc rationaliter & ſapienter agit, imo tunc ſapientius quam in mundo, quia ſolutus eſt a nexu cum corpore, & inde cum terreſtribus, quæ obſcurarunt & quaſi nubem interpoſuerunt. Qui autem in malo fuit in mundo, is tunc inſipide & inſane agit, imo inſanius quam in mundo, quia in libero eſt, & non coercetur; cum enim in mundo vixit, ſanus fuit in externis, nam per illa finxit hominem rationalem; quare cum externa illi ablata ſunt, revelantur inſaniæ ejus. Malus, qui in externis effigiat bonum hominem, comparari poteſt vaſi exterius nitido & polito, ac tecto velamine, intra quod reconditæ ſunt omnis generis ſpurcities; & ſecundum Domini effatum, "*Similes eſtis ſepulchris dealbatis, quæ foris apparent ſpecioſa, intus vero plena ſunt oſſibus mortuorum, & omni immunditie*," Matth: XXIII: 27.

506. Omnes qui in bono vixerunt in mundo, & ex conſcientia egerunt, qui ſunt qui agnoverunt Divinum, & amaverunt Divina Vera, imprimis qui applicuerunt illa vitæ, apparent ſibi, cum in ſtatum interiorum ſuorum mittuntur, ſicut qui expergefacti a ſomno in vigiliam veniunt, & ſicut qui ex umbra in lucem; cogitant etiam ex luce cœli ſic ex interiore ſapientia, & ex bono agunt ſic ex interiore affectione; influit etiam cœlum in eorum cogitationes & affectiones cum beato & jucundo interiore, de quo prius non noverunt; nam illi communicationem habent cum angelis cœli; tunc etiam agnoſcunt Dominum, & colunt Ipſum ex ipſa vita ſua, nam in vita ſua propria ſunt, quando in ſtatu interiorum ſuorum, ut mox ſupra n: 505 dictum eſt; & quoque agnoſcunt & colunt Ipſum ex libero, nam liberum eſt interioris affectionis; recedunt etiam ſic a ſancto externo & veniunt in ſanctum internum, in quo ipſe cultus vere conſiſtit; talis eſt ſtatus illorum, qui ſecundum præcepta in Verbo Chriſtianam vitam egerunt. At prorſus contrarius eſt ſtatus illorum, qui in mundo in malo vixerunt, & quibus nulla conſcientia, & inde negaverunt Divinum, nam omnes qui in malo vivunt, interius in ſe negant Divinum, utcunque cum in externis ſunt putant ſe non negare ſed agnoſcere, nam agnoſcere Divinum ac male vivere, oppoſita ſunt; qui tales ſunt, apparent in altera vita, cum in ſtatum interiorum ſuorum veniunt, cum audiuntur loqui & ſpectantur agere, ſicut fatui; nam a ſuis

cupidi-

cupiditatibus malis erumpunt in nefaria, in contemtus aliorum, in fubfannationes & blafphemias, in odia, in vindictas, machinantur dolos, quidam eorum tali aftutia & malitia, ut vix credi poffit, ut fimilis fuerit intus in aliquo homine; funt enim tunc in ftatu libero agendi fecundum voluntatis eorum cogitata, quia feparati ab exterioribus, quæ illos in mundo coercuerunt & refrænarunt: verbo funt rationalitate orbati, quia rationale in mundo non refiderat in interioribus eorum, fed in exterioribus: at ufque tunc apparent fibi ipfis fapientes præ aliis. Quia tales funt, ideo cum in fecundo hoc ftatu funt, remittuntur per breves vices in ftatum exteriorum fuorum, & tunc in memoriam actorum fuorum, cum fuerunt in ftatu interiorum; quidam tunc pudefiunt, & agnofcunt quod infani fuerint; quidam non pudefiunt; quidam indignantur quod non liceat illis in ftatu exteriorum fuorum continue effe; fed his oftenditur, quales futuri fi in hoc ftatu continue effent, quod nempe fimilia clandeftine molirentur, ac per apparentias boni, finceri & jufti feducerent fimplices corde & fide, & ipfi femet perderent in totum, nam exteriora flagrarent tandem fimili incendio quo interiora, quod confumeret omnem vitam eorum.

507. Cum fpiritus in fecundo hoc ftatu funt, apparent illi prorfus quales in fe fuerunt in mundo, & quoque propalantur quæ in abfcondito egerunt & loquuti funt, nam tunc, quia externa non coercent, loquuntur aperte fimilia, & quoque conantur agere fimilia, nec timent famam ut in mundo: feruntur etiam tunc in plures ftatus malorum fuorum, ut appareant angelis & bonis fpiritibus quales funt: fic abfcondita aperiuntur, & clandeftina reteguntur, fecundum Domini verba, "*Nihil opertum eft, quod non retegendum eft, & occultum quod non cognofcendum: quæ in tenebris dixiftis, in luce audientur, & quod in aurem loquuti eftis in cubiculis, prædicabitur fuper tectis,*" Luc: XII: 2. 3. Et alibi, "*Dico vobis, quodcunque verbum inutile loquuti fuerint homines, de eo reddituros rationem in die judicii,*" Matth: XII: 36.

508. Quales funt mali in hoc ftatu, non paucis defcribi poteft, nam quifque tunc infanit fecundum fuas cupiditates, & hæ funt variæ, quapropter velim modo aliqua fpecifica adducere, ex quibus concludi poteft ad reliqua. Illi, qui fe amaverunt fuper omnia, ac in officiis & functionibus fpectaverunt honorem fui, ac ufus præftiterunt non propter ufus, ac illis delectati funt, fed propter famam, ut digniores aliis per illos æftimarentur, & fic delectati fama fui honoris, illi cum in fecundo hoc ftatu funt, præ reliquis ftupidi funt; nam quantum aliquis fe amat, tantum removetur a cœlo, & quantum a cœlo tantum a fapientia. Qui autem in amore fui, & fimul aftuti fuerunt, & fe per artes evexerunt ad honores, illi fe confociant cum peffimis, & addifcunt artes magicas, quæ funt abufus Ordinis Divini, per quas laceffunt ac infeftant omnes qui fe non honorant, nectunt infidias, fovent odia, flagrant vindictis, & cupiunt fævire in omnes qui fe non fubmittunt, & in omnia illa tantum ruunt quantum illis maligna turba favet, & tandem animo verfant quomodo afcendant cœlum, ut deftruant illud, vel ut colantur ibi pro diis; in tantum vefania illorum effertur. Illi qui tales fuerunt ex religione Pontificia,

ficia, reliquis infaniores funt, animo enim gerunt, quod fub poteftate illorum fint cœlum & infernum, & quod remittere poffint ex lubitu peccata, illi vindicant fibi omne Divinum, & fe Chriftum vocant; perfuafio eorum, quod ita fit, talis eft, ut, ubi influit, perturbet animos, ac inducat tenebras ufque ad dolorem; pæne fibi fimiles funt in utroque ftatu, fed in fecundo funt abfque rationalitate; at de infaniis illorum, ac de forte illorum poft hunc ftatum, in fpecie aliqua dicentur in Opufculo de Ultimo Judicio & Babylonia deftructa. Qui creationem attribuerunt naturæ, & inde negaverunt corde, tametfi non ore, Divinum, proinde omnia Ecclefiæ & Cœli, illi confociant fe cum fimilibus in hoc ftatu, & vocant quemcunque Deum, qui præpollet aftutia, colunt etiam eum honore Divino; vidi tales in conventu adorantes magum, & confultantes de natura, & fe fatue gerentes, ficut forent beftiæ fub forma humana; inter illos etiam erant qui in mundo in dignitate conftituti fuerunt, & quidam qui in mundo crediti docti & fapientes. Alii aliter. Ex his paucis concludi poteft, quales funt quorum interiora quæ mentis claufa funt verfus cœlum, ut funt apud omnes qui non receperunt aliquem influxum e cœlo per agnitionem Divini, ac per vitam fidei: quifque judicare poteft ex fe, qualis foret, fi talis, fi agere ei liceret abfque timore legis & vitæ, & abfque vinculis externis, quæ funt timores, ne lædatur quoad famam, ac ne privetur honore, lucro, & voluptatibus inde. Sed ufque coercetur infania illorum a Domino, ne ruat ultra limites ufus, nam ab unoquovis tali ufque fit ufus; boni fpiritus in illis vident quid malum, & quale id, & qualis homo fi non ducitur a Domino; ufus etiam eft, quod per illos colligantur mali fimiles, ac feparentur a bonis; tum quod vera & bona, quæ mali in externis prætulerunt ac mentiti funt, illis auferantur, ac in mala fuæ vitæ & in falfa mali inferantur, & fic præparentur ad infernum; nam non prius aliquis in infernum venit, quam cum in malo fuo ac in falfis mali eft; quoniam non licet alicui ibi divifam mentem habere, nempe aliud cogitare & loqui & aliud velle; quifque malus ibi falfum ibi ex malo cogitabit, & ex falfo mali loquetur, utrumque ex voluntate, ita ex fuo proprio amore, & ejus jucundo & volupi, quemadmodum in mundo, cum in fuo fpiritu, hoc eft, quemadmodum in fe dum ex interiore affectione, cogitavit: caufa eft, quia voluntas eft ipfe homo, & non cogitatio nifi quantum a voluntate trahit, ac voluntas eft ipfa natura feu indoles hominis, quare in voluntatem fuam remitti eft in fuam naturam feu indolem, & quoque in fuam vitam, nam homo per vitam induit naturam; & homo poft mortem manet, qualem fibi naturam fibi comparavit per vitam in mundo, quæ apud malos non amplius poteft per viam cogitationis feu intellectus veri emendari & mutari.

509. Mali fpiritus, quando in fecundo hoc ftatu funt, quia ruunt in omnis generis mala, frequenter & graviter folent puniri; pænæ funt multiplices in mundo fpirituum; nec ullus refpectus perfonæ habetur, five rex five fervus fuerat in mundo; omne malum fecum fert pænam, funt conjuncta, quare qui in malo eft etiam in pæna mali eft; fed ufque nullus ibi luit pænam propter mala quæ in mundo egerat, fed propter mala quæ tunc agit; eodem

tamen recidit, & ſimile eſt, ſive dicatur, quod luant pænas propter mala ſua in mundo, ſive dicatur quod luant pænas propter mala quæ agunt in altera vita, quoniam unuſquiſque redit in ſuam vitam poſt mortem, & ſic in ſimilia mala; nam talis homo eſt qualis in vita corporis ſui fuerat n: 470 ad 484. Quod puniantur, eſt quia timor pro pæna eſt unicum medium domandi mala in hoc ſtatu; nihil valet amplius exhortatio, nihil informatio, nec timor legis & famæ, quoniam agit ex natura, quæ non coerceri nec frangi poteſt quam per pænas. At boni ſpiritus nuſquam puniuntur, tametſi mala in mundo egerant, nam mala eorum non redeunt, & quoque datur ſcire, quod mala illorum alius generis aut naturæ fuerint, non enim ex propoſito contra verum, & non ex corde malo alio quam quod fuerat illis ex hæreditario a parentibus, in quod, cum in externis ſeparatis ab internis fuerunt, ex cæco jucundo perlati ſunt.

510. Quiſque ad Societatem ſuam venit, in qua fuit ejus ſpiritus in mundo, unuſquiſque enim homo quoad ſpiritum ſuum conjunctus eſt alicui ſocietati vel infernali vel cœleſti, malus ſocietati infernali, bonus ſocietati cœleſti; quod quiſque ad ſuam ſocietatem redeat poſt mortem videatur, n: 438; ad illam perducitur ſpiritus ſucceſſive, & tandem intrat illam; malus ſpiritus, cum in ſtatum interiorum ſuorum eſt, vertitur per gradus ad ſuam ſocietatem, & tandem directe ad illam, antequam finitus eſt hic ſtatus; & cum ſtatus finitus eſt, tunc ipſe ſpiritus malus ſe conjicit in infernum, ubi ſui ſimiles ſunt; ipſa conjectio apparet ad viſum ſicut qui ſupinatus cadit capite deorſum & pedibus ſurſum; cauſa quod ita appareat, eſt quia in inverſo ordine eſt, amaverat enim infernalia ac rejecerat cœleſtia: quidam mali in ſecundo hoc ſtatu per vices intrant inferna, & quoque exeunt, ſed hi non apparent tunc ſupinati cadere, ſicut cum plene vaſtati ſunt. Ipſa ſocietas, in qua fuerunt quoad ſpiritum ſuum in mundo, oſtenditur quoque illis cum in ſtatu exteriorum ſuorum ſunt, ut ſciant inde quod in Inferno fuerint etiam in vita corporis, ſed tamen non in ſimili ſtatu cum illis qui in ipſo Inferno, ſed in ſimili cum ſtatu illorum qui in mundo ſpirituum ſunt; de quorum ſtatu reſpective ad illorum qui in Inferno ſunt, in ſequentibus dicetur.

511. Separatio malorum ſpirituum a bonis ſpiritibus fit in ſecundo hoc ſtatu, nam in primo ſtatu ſimul ſunt, quoniam dum ſpiritus eſt in exterioribus ſuis, eſt ſicut fuit in mundo, ita ſicut malus cum bono ibi, ac bonus cum malo; aliter cum eſt in interiora ſua illatus, ac relictus ſuæ naturæ ſeu voluntati. Separatio bonorum a malis fit variis modis, communiter per circumlationes ad illas ſocietates, cum quibus communicatio fuerat per cogitationes & affectiones bonas in Primo ſtatu; & ſic ad illas quas induxerunt credere per externas ſpecies, quod non mali eſſent: utplurimum circumferri ſolent per latum orbem, & ubivis oſtendi ſpiritibus bonis, quales ſunt in ſe; ad aſpectum eorum tunc boni ſpiritus ſe avertunt, & ſicut illi ſe avertunt, ita quoque mali ſpiritus, qui circumferuntur, avertuntur facie

ab illis, ad plagam, ubi societas eorum infernalis est, in quam venturi. Ut taceam alios separationis modos, qui plures sunt.

De Tertio statu hominis post mortem, qui est status instructionis eorum qui veniunt in Cœlum.

512. TERTIUS status hominis post mortem, seu spiritus ejus, est status instructionis; hic status est illis qui in Cœlum veniunt, & fiunt Angeli; non autem illis qui in infernum veniunt, quoniam hi non instrui possunt, quare horum status secundus est quoque tertius, qui finitur in eo, quod prorsus conversi sint ad suum amorem, ita ad societatem infernalem, quæ in simili amore est; cum hoc factum est, tunc ex amore illo volunt & cogitant; & quia amor ille est infernalis, non volunt nisi quam malum, & non cogitant nisi quam falsum, hæc jucunda eorum sunt, quia sunt amoris eorum; ac inde rejiciunt omne bonum & verum, quæ prius adoptaverunt, quia inserviverant amori suo pro mediis. At boni perducuntur a statu secundo in tertium, qui status est præparationis illorum ad cœlum per instructionem: nemo enim præparari potest ad cœlum, nisi quam per cognitiones boni & veri, ita nisi quam per instructionem; nam nemo scire potest, quid bonum & verum spirituale, & quid malum & falsum, quæ illis opposita sunt, nisi instruatur: quid bonum & verum civile & morale, quæ justum & sincerum vocantur, sciri potest in mundo, quia ibi sunt leges civiles, quæ docent quid justum, & quoque consortia, cum quibus homo discit vivere secundum leges morales, quæ omnes se referunt ad sincerum & rectum: at bonum & verum spirituale, non discuntur e mundo sed e cœlo; sciri quidem possunt ex Verbo, & ex doctrina Ecclesiæ quæ ex Verbo, sed usque non influere possunt in vitam, nisi homo quoad interiora quæ mentis suæ sunt, sit in cœlo; & tunc homo in cœlo est, quando agnoscit Divinum, & simul juste & sincere agit, quoniam ita agendum est quia præceptum est in Verbo, sic juste & sincere vivit propter Divinum, & non propter semet & mundum, ut fines: sed ita agere nemo potest, nisi prius instructus sit, ut quod Deus sit, quod cœlum & infernum sint, quod vita post mortem sit, quod Deus supra omnia amandus sit, & quod proximus sicut ipse, & quod credenda sint quæ in Verbo, quia Verbum est Divinum; absque cognitione & agnitione horum homo non potest spiritualiter cogitare, & absque cogitatione de illis non vult illa, nam quæ homo non scit, non cogitare potest, & quæ non cogitat non velle potest: cum itaque homo vult illa, tunc influit cœlum, hoc est, per cœlum Dominus in vitam hominis, nam influit in voluntatem, & per illam in cogitationem, ac per utramque in vitam, nam omnis vita hominis est inde: ex his patet, quod bonum & verum spirituale non dis-

 cantur

cantur e mundo sed e cœlo, & quod nullus præparari possit ad cœlum nisi media instructione. Quantum etiam Dominus influit in vitam alicujus, tantum instruit illum, nam tantum accendit voluntatem amore sciendi vera, & tantum illustrat cogitationem ut sciat illa; & quantum hæc fiunt, tantum aperiuntur interiora hominis, ac illis implantatur cœlum; & adhuc, tantum influit Divinum & cœleste in sincera quæ sunt vitæ moralis, & in justa quæ sunt vitæ civilis apud hominem, ac facit illa spiritualia, quoniam homo tunc facit illa ex Divino, quia propter Divinum: sunt enim sincera & justa, quæ sunt vitæ moralis & civilis, quæ homo ex illa origine facit, ipsi effectus vitæ spiritualis; & effectus omne suum trahit ex sua causa efficiente, nam qualis hæc talis ille.

513. Instructiones fiunt ab Angelis plurium societatum, imprimis ab illis quæ in plaga septentrionali & meridionali sunt, nam illæ societates angelicæ in intelligentia & sapientia ex cognitionibus boni & veri sunt: instructionis loca sunt ad septentrionem, & sunt varia, ordinata & distincta secundum bonorum cœlestium genera & species, ut ibi instruantur omnes & singuli secundum suam indolem, & receptionis facultatem: loca illa ibi circumcirca ad multam distantiam se extendunt. Ad illa feruntur a Domino boni spiritus post exactum secundum statum eorum in mundo spirituum, qui instruendi sunt; sed usque non omnes; nam qui in mundo instructi sunt, ibi etiam a Domino præparati sunt ad cœlum, ac per aliam viam in cœlum auferuntur; quidam statim post mortem; quidam post brevem cum spiritibus bonis commorationem, ubi crassiora cogitationum & affectionum eorum, quæ traxerunt ex honoribus & divitiis in mundo, removentur, & sic purificantur: quidam prius vastantur, quod fit in locis sub plantis pedum, quæ Terra inferior vocantur; ubi aliqui dura patiuntur; hi sunt qui se confirmaverunt in falsis, & usque bonam vitam egerunt; nam falsa confirmata dure inhærent, & antequam illa discussa sunt, non videri possunt vera, ita non recipi: sed de Vastationibus, & de modis quomodo fiunt, in ARCANIS COELESTIBUS actum est, ex quibus Collecta videantur hic in notis sub linea *(z)*.

514. Omnes,

(z) Quod vastationes fiant in altera vita, hoc est, quod illi qui e mundo illuc alluunt, vastentur, n: 698. 7122. 7474. 9763. Quod probi vastentur quoad falsa, ac mali quoad vera, n: 7474. 7541. 7542. Quod apud probos vastationes fiant, etiam ut exuantur terrestria & mundana, quæ, cum in mundo vixerunt, contraxerunt, n: 7186. 9763. Utque mala & falsa removeantur, & sic detur locus influendi bonis & veris e cœlo a Domino, ac facultas recipiendi illa, n: 7122. 9331. Quod non prius elevari possint in cœlum, quam postquam talia remota sunt, quia obstant & non concordanr cum cœlestibus, n: 6928. 7122. 7136. 7541. 7542. 9763. Quod sic quoque præparentur, qui in cœlum elevandi sunt, n: 4728. 7090. Quod periculosum sit in cœlum venire, antequam præparati, n: 537. 538. de statu illustrationis, & de gaudio eorum qui e vastatione veniunt, & elevantur in cœlum, & de receptione illorum ibi, n: 2699. 2701. 2704. Quod Regio, ubi Vastationes illæ fiunt, dicatur terra inferior, n: 4728. 7090. Quod Regio illa sit sub plantis pedum circumcincta infernis, qualis illa, describitur, n: 4940 ad 4951. 7090. ab experientia, n: 699. Quænam inferna sunt,

514. Omnes, qui in locis instructionis sunt, inter se distincte habitant; singuli enim quoad interiora sua alligati sunt societatibus cœli ad quas venturi sunt; quapropter quia Societates cœli ordinatæ sunt secundum formam cœlestem, videatur supra n: 200 ad 212, ita quoque loca ubi instructiones fiunt; quare cum illa loca e Cœlo inspiciuntur, apparet ibi sicut Cœlum in minore forma: se extendunt ibi in longum ab Oriente ad Occidentem, & in latum a meridie ad septentrionem; sed latitudo minor est quam longitudo ad apparentiam. Ordinationes in genere sunt tales; anterius sunt illi, qui infantes mortui sunt, & ad ætatem primam adolescentem educati sunt in cœlo, qui post infantiæ eorum statum apud educatrices, illuc a Domino feruntur & instruuntur. Post illos sunt loca, ubi instruuntur qui adulti mortui sunt, & qui in mundo in affectione veri ex bono vitæ fuerunt. Post illos autem sunt, qui Mahumedanæ Religioni addicti fuerunt, & in mundo moralem vitam egerunt, ac agnoverunt unum Divinum, & Dominum ut Ipsum Prophetam; qui cum recedunt a Mahumede, quia nihil opis ferre potest, accedunt ad Dominum, & Ipsum colunt, & Divinum Ipsius agnoscunt, & tunc instruuntur in religione Christiana. Post hos magis ad septentrionem sunt loca instructionis variarum Gentium, quæ in mundo bonam vitam religioni suæ conformem vixerunt, & speciem conscientiæ inde traxerunt, ac justum & rectum egerunt, non ita propter leges regiminis eorum, sed propter leges religionis, quas crediderunt sancte observandas, ac nullo modo factis violandas; omnes hi ad agnoscendum Dominum, quando instructi sunt, perducuntur facile, quia corde gerunt quod Deus non invisibilis sit, sed visibilis sub Humana forma: hi reliquos numero excedunt; illorum optimi sunt ex Africa.

515. Sed omnes non simili modo instruuntur, nec a similibus Societatibus cœli: illi qui ab infantia educati sunt in Cœlo, instruuntur ab Angelis interiorum cœlorum, quoniam non falsa imbiberunt ex falsis religionis, nec vitam suam spiritualem inquinaverunt crassamentis ex honoribus & divitiis in mundo. Qui adulti mortui sunt, plerique instruuntur ab Angelis Ultimi Cœli, quia hi Angeli accommodatiores illis sunt, quam Angeli interiorum cœlorum, nam hi in interiore sapientia sunt, quæ nondum recipitur. Mahumedani

sunt, quæ præ cæteris infestant & vastant, n: 7317. 7502. 7545. Quod qui infestaverunt & vastaverunt probos, postea illos timeant, fugiant, & aversentur, n: 7768. Quod infestationes & vastationes illæ fiant diversimode secundum adhærentiam malorum & falsorum, & quod secundum quale & quantum eorum persistant, n: 1106 ad 1113. Quod quidam libenter velint vastari, n: 1107. Quod quidam vastentur per timores, n: 4942. Quidam per infestationes a suis malis quæ fecerunt in mundo, & a suis falsis quæ cogitaverunt in mundo, unde anxietates & dolores conscientiæ, n: 1106. Quidam per captivitatem spiritualem, quæ est ignorantia & interceptio veri conjuncta cum desiderio sciendi vera, n: 1109. 2694. Quidam per somnum; quidam per statum medium inter vigiliam & somnum, de quo n: 1108. Qui meritum in operibus posuerunt, quod appareant sibi ligna secare, n: 1110. Alii aliter, cum multa varietate, n: 699.

medani vero ab Angelis, qui prius in eadem religione fuerant, & conversi ad Christianam. Gentes quoque a suis Angelis.

516. Omnis instructio ibi fit ex Doctrina quæ ex Verbo, & non ex Verbo absque doctrina: Christiani instruuntur ex Doctrina cœlesti, quæ prorsus concordat cum interno sensu Verbi. Reliqui, ut Mahumedani, & Gentes, ex Doctrinis captui eorum adæquatis, quæ a Doctrina Cœlesti modo differunt in eo, quod spiritualis vita doceatur per moralem, consentaneam bonis dogmatibus religionis eorum, ex qua vitam suam in mundo traxerunt.

517. Instructiones in Cœlis differunt ab instructionibus in terris, quod cognitiones non mandentur memoriæ, sed vitæ; nam memoria spirituum est in vita eorum, recipiunt enim & imbuunt omnia quæ concordant vitæ eorum, & non recipiunt, minus imbuunt quæ non concordant, nam spiritus sunt affectiones, & inde in forma humana simili affectionibus suis. Quia tales sunt, jugiter inspiratur affectio veri propter usus vitæ; providet enim Dominus, ut quisque amet usus qui conveniunt indoli eorum; qui amor etiam exaltatur per spem quod futuri sint angeli: & quia omnes usus cœli se referunt ad usum communem, qui est pro Regno Domini, quod ibi est patria illorum, & quia omnes usus speciales & singulares tantum præstantes sunt, quantum propius & plus spectant illum communem, ideo omnes usus speciales & singulares, qui innumerabiles sunt, boni & cœlestes sunt; quare apud unumquemvis conjungitur affectio veri cum affectione usus, adeo ut unum agant: per id implantatur verum usui, sic ut vera, quæ discunt, sint usus vera: ita instruuntur Angelici spiritus, & præparantur ad Cœlum. Affectio veri convenientis usui insinuatur per varia media, quorum pleraque ignota sunt in mundo; imprimis per repræsentativa usuum, quæ in spirituali mundo sistuntur mille modis, & cum talibus delitiis & amænitatibus, ut penetrent spiritum ab interioribus quæ sunt mentis ejus ad exteriora quæ sunt corporis ejus, & sic afficiunt totum; inde fit spiritus quasi suus usus: quapropter cum in societatem suam venit, in quam per instructionem initiatur, in sua vita est cum in suo usu *(aa)*. Ex his constare potest, quod cognitiones, quæ sunt vera externa, non faciant, ut quis in cœlum veniat, sed ipsa vita, quæ est vita usus, indita per cognitiones.

518. Fuerunt Spiritus, qui ex cogitatione in mundo sibi persuaserunt, quod in cœlum venturi essent, & præ aliis reciperentur, quia docti fuerunt, & sciverunt multa ex Verbo, & ex doctrinis Ecclesiarum, credentes sic quod sapientes essent, & quod intellecti sint per illos, de quibus dicitur, quod *fulgerent*

(aa) Quod omne bonum suum jucundum habeat ex usibus, & secundum usus, & quoque suum quale, inde qualis usus tale bonum, n: 3049. 4984. 7038. Quod vita angelica consistat in bonis amoris & charitatis, ita in usibus præstandis, n: 453. Quod a Domino, & inde ab Angelis, non spectentur nisi fines, qui sunt usus, apud hominem, n: 1317. 1645. 5844. Quod Regnum Domini sit Regnum usuum, n: 453. 696. 1103. 3645. 4054. 7038. Quod servire Domino sit usus præstare, n: 7038. Quod homo talis sit, quales sunt usus apud illum, n: 1568. 3570. 4054. 6571. 6934. 6938. 10284.

gerent sicut splendor expansi, & sicut stellæ, apud Danielem Cap: XII: 3: sed explorati sunt, num cognitiones illorum residerent in memoria, vel num in vita: illi qui in affectione veri genuina fuerunt, ita propter usus separatos a corporeis & mundanis, qui in se sunt usus spirituales, postquam instructi sunt, etiam recepti sunt in cœlum, & tunc datum est illis scire, quid splendet in cœlo, quod nempe sit Divinum Verum, quod ibi est Lux cœli, in usu, qui est planum, quod recipit radios illius lucis, & in splendores varios vertit. Illi autem, apud quos cognitiones modo residebant in memoria, & inde comparata est facultas ratiocinandi de veris, ac confirmandi illa quæ receperunt ut principia, quæ tametsi falsa, post confirmationem viderunt sicut vera; illi quia in nulla luce cœli fuerunt, & tamen in fide ex fastu, qui plerumque tali intelligentiæ adhæret, quod doctiores aliis essent, & sic venturi in cœlum, & quod illis Angeli servituri; illi ideo, ut ex sua fatua fide removerentur, sublati sunt ad primum seu ultimum cœlum, ut in societatem quandam angelicam inducerentur, sed cum in introitu erant, ad influxum lucis cœli incipiebant caligare oculis, dein perturbari intellectu, demum trahere animam sicut moribundi; & cum sentirent calorem cœli, qui est amor cœlestis, incipiebant intus cruciari; quapropter inde dejecti sunt; ac dein instructi, quod cognitiones non faciant Angelum, sed ipsa vita, quam adepti per cognitiones; quoniam cognitiones in se spectatæ sunt extra cœlum, sed vita per cognitiones intra cœlum.

519. Postquam Spiritus in locis supradictis per instructiones præparati sunt ad cœlum, quod fit intra breve tempus, ex causa quia in spiritualibus ideis sunt, quæ plura simul comprehendunt, tunc induuntur vestibus angelicis, quæ plerumque candidæ sunt sicut ex bysso, & sic feruntur ad viam, quæ sursum tendit ad cœlum, ac traduntur angelis custodibus ibi, & dein recipiuntur ab aliis Angelis, ac in societates introducuntur, & in plures ibi faustitates: quisque dein in suam societatem a Domino fertur; quod etiam fit per varias vias, quandoque per ambages: vias, per quas ducuntur, nullus Angelus scit, sed solus Dominus: cum ad suam societatem veniunt, tunc aperiuntur interiora eorum, quæ quia conformia sunt interioribus angelorum, qui in illa societate sunt, ideo agnoscuntur illico, & cum gaudio recipiuntur.

520. His velim adjicere aliquid memorabile de viis, quæ ex illis locis ducunt ad cœlum, & per quas introducuntur novitii Angeli: sunt octo Viæ, binæ ab unoquovis loco instructionis, una ascendit versus Orientem, altera ad Occidentem: qui in Regnum cœleste Domini veniunt, introducuntur per viam orientalem; qui autem ad Regnum spirituale, introducuntur per viam occidentalem. Quatuor Viæ, quæ ducunt ad Regnum cœleste Domini, apparent ornatæ oleis & arboribus fructiferis varii generis; quæ autem ducunt ad Regnum spirituale Domini, apparent ornatæ vineis & laureis: hoc ex correspondentia, quia vineæ & laurus correspondent affectioni veri & ejus usibus, ac oleæ & fructus correspondent affectioni boni & ejus usibus.

Quod nemo ex immediata Misericordia in cœlum veniat.

521. QUI non instructi sunt de Cœlo, & de via ad Cœlum, tum de vita Cœli apud hominem, opinantur quod recipi in cœlum sit solum ex Misericordia, quæ illis qui in fide sunt, & pro quibus Dominus intercedit, ita quod solum sit admissio ex gratia; consequenter quod omnes quotcunque sunt homines salvari possint ex beneplacito; imo quidam opinantur, quod etiam omnes in inferno. Sed illi non sciunt aliquid de homine, quod prorsus talis sit qualis ejus vita, & ejus vita qualis ejus amor, non modo quoad interiora quæ sunt voluntatis & intellectus ejus, sed etiam quoad exteriora quæ sunt corporis ejus, & quod corporea forma, sit modo forma externa, in qua interiora se sistunt in effectu, & inde quod totus homo sit suus amor: videatur supra n: 363; nec sciunt, quod corpus non vivat ex se, sed ex suo spiritu, & quod spiritus hominis sit ipsa ejus affectio, & quod spirituale ejus corpus non aliud sit quam hominis affectio in forma humana, in quali etiam apparet post mortem, videatur supra n: 453 ad 460. Hæc, quamdiu ignota sunt, homo induci potest credere, quod salvatio non sit nisi quam Beneplacentia Divina, quæ Misericordia & Gratia vocatur.

522. Sed quid Divina Misericordia primum dicetur: Divina Misericordia est pura Misericordia erga omne Genus humanum ad salvandum illud, & quoque est continua apud unumquemvis hominem, & nusquam ab aliquo recedit, quapropter quisquis salvari potest, salvatur: sed nemo salvari potest nisi quam per Divina media, quæ media revelata sunt a Domino in Verbo; Divina Media sunt quæ vocantur Divina Vera; hæc docent quomodo homo victurus est, ut salvari possit; Dominus per illa ducit hominem ad Cœlum, & per illa indit ei vitam cœli; hoc facit Dominus apud omnes; sed vitam cœli nulli indere potest, nisi qui abstinet a malo, nam malum obstat; quantum itaque homo abstinet a malo, tantum illum ducit Dominus per Divina sua media ex pura Misericordia, & hoc ab Infantia ad finem vitæ ejus in mundo, & postea in æternum: hæc est Divina Misericordia quæ intelligitur: inde patet, quod Misericordia Domini sit pura Misericordia, sed non Immediata, hoc est, ut salventur omnes ex beneplacito, utcunque vixerant.

523. Dominus nusquam aliquid facit contra Ordinem, quia Ipse est Ordo, Divinum Verum procedens a Domino est quod facit Ordinem, ac Divina vera sunt leges Ordinis, secundum has ducit Dominus hominem; quare salvare hominem ex immediata Misericordia est contra Divinum Ordinem, & quod est contra Divinum Ordinem, est contra Divinum. Divinus Ordo est Cœlum apud hominem, illum perverterat homo apud se per vitam contra leges ordinis, quæ sunt Divina vera; in illum ordinem reducitur homo ex pura Misericordia a Domino, per leges ordinis, & quantum reducitur, tantum

cœlum in se recipit, & qui cœlum in se recipit, is in Cœlum venit. Inde iterum patet, quod Divina Misericordia Domini sit pura Misericordia, sed non Immediata *(bb)*.

524. Si homines potuissent salvari ex immediata Misericordia, salvarentur omnes, etiam qui in Inferno sunt, imo nec foret Infernum, quia Dominus est Ipsa Misericordia, Ipse Amor, & Ipsum Bonum; quapropter contra Divinum Ipsius est dicere, quod omnes immediate possit salvare, & non salvat: notum ex Verbo est, quod Dominus omnium salutem, & nullius damnationem, velit.

525. Plerique, qui ex Christiano Orbe in alteram vitam veniunt, secum illam fidem ferunt, quod salvandi sint ex immediata Misericordia, nam illam implorant; at cum explorati sunt, compertum est, quod crediderint, quod venire in Cœlum sit solum admitti, & quod qui intromittuntur, in gaudio cœlesti sint, prorsus nescientes quid Cœlum, & quid gaudium cœleste; quapropter illis dictum est, quod a Domino nemini cœlum negetur, & quod intromitti queant si desiderant, & quoque ibi morari; illi, qui hoc desiderabant, etiam admissi sunt, sed cum in primo limine erant, ex afflatu caloris cœlestis, qui est amor in quo sunt angeli, & ex influxu lucis cœlestis, quæ est Divinum Verum, correpti sunt angore cordis tali, ut in se cruciatum infernalem loco gaudii cœlestis apperceperint, ex quo perculsi, præcipites se inde conjecerunt; ita per vivam experientiam instructi sunt, quod non alicui dari possit Cœlum ex immediata Misericordia.

526. Loquutus sum quandoque de hac re cum Angelis, & dixi, quod plerique

---

(bb) Quod Divinum Verum procedens a Domino, sit ex quo Ordo, & quod Divinum Bonum sit essentiale ordinis, n: 1728. 2258. 8700. 8988. Quod inde Dominus sit Ordo, n: 1919. 2011. 5110. 5703. 10336. 10619. Quod Divina vera sint leges ordinis, n: 2247. 7995. Quod universum Cœlum a Domino dispositum sit secundum Divinum suum ordinem, n: 3038. 7211. 9128. 9338. 10125. 10151. 10157. Quod inde forma Cœli sit forma secundum Ordinem Divinum, n: 4040 ad 4043. 6607. 9877. Quod quantum homo secundum ordinem vivit, ita quantum in bono secundum vera Divina, tantum cœlum in se recipiat, n: 4839. Quod homo sit in quem omnia Divini Ordinis collata sunt, & quod ex creatione sit Divinus ordo in forma, quia est recipiens ejus, n: 4219. 4220. 4223. 4523. 4524. 5114. 5368. 6013. 6057. 6605. 6626. 9706. 10156. 10472. Quod homo non nascatur in bonum & verum, sed in malum & falsum, ita non in Divinum ordinem, sed in contrarium ordini, & quod inde sit, quod in meram ignorantiam, & quod ideo necessario e novo debeat nasci, hoc est, regenerari, quod fit per Divina vera a Domino, ut in ordinem reducatur, n: 1047. 2307. 2308. 3518. 3812. 8480. 8550. 10283. 10284. 10286. 10731. Quod Dominus, cum hominem e novo format, hoc est, regenerat, omnia apud illum disponat secundum ordinem, quod est in formam cœli, n: 5700. 6690. 9931. 10303. Quod mala & falsa sint contra ordinem, & quod usque illi, qui in illis sunt, a Domino regantur non secundum ordinem, sed ex ordine, n: 4839. 7877. 10778. Quod impossibile sit, quod homo, qui in malo vivit, possit salvari ex sola Misericordia, quia hoc est contra Divinum Ordinem, n: 8700.

que in mundo, qui in malo vivunt, & cum aliis de Cœlo & de vita æterna loquuntur, non aliter dicant, quam quod venire in cœlum, fit modo admitti ex sola Misericordia; & quod imprimis illi id credant, qui fidem faciunt unicum salutis medium, nam illi ex principio religionis suæ non spectant ad vitam, & ad amoris facta quæ faciunt vitam, ita nec ad alia media, per quæ Dominus indit homini cœlum, & facit ut receptibilis sit gaudii cœlestis; & quia sic omne mediatum actuale rejiciunt, ex necessitate principii statuunt, quod homo in cælum veniat ex sola Misericordia, ad quam Deum Patrem credunt per intercessionem Filii commoveri: ad hæc Angeli dixerunt, quod sciant quod tale dogma sequatur ex necessitate a capto principio de sola fide, & quia id dogma est caput reliquorum, in quod, quia non est verum, non aliqua lux e cœlo influere potest, quod inde sit ignorantia, in qua Ecclesia hodie est, de Domino, de Cœlo, de Vita post mortem, de gaudio cœlesti, de essentia amoris & charitatis, & in genere de bono, & de ejus conjunctione cum vero, proinde de vita hominis, unde est, & qualis est, quæ tamen nusquam alicui est ex cogitatione, sed ex voluntate & inde factis, & quod tantum ex cogitatione, quantum cogitatio trahit ex voluntate, ita non ex fide nisi quantum fides trahit ex amore: dolent Angeli, quod iidem non sciant, quod sola fides apud aliquem non dabilis sit, quoniam fides absque origine sua, quæ est amor, est modo scientia, & apud quosdam persuasivum quid quod mentitur fidem, videatur supra n: 482, quod persuasivum non est in vita hominis, sed extra illam, nam separatur ab homine, si non cohæret cum amore. Porro dixerunt, quod qui in tali principio sunt de essentiali medio salutis apud hominem, non aliter possint quam credere immediatam Misericordiam, quia percipiunt ex naturali lumine, & quoque ex visuali experientia, quod fides separata non faciat vitam hominis, quoniam similiter cogitare & sibi persuadere possunt illi qui malam vitam agunt: inde est, quod credatur, quod mali æque salvari possint ac boni, modo in mortis hora ex fiducia loquantur de Intercessione & de Misericordia per illam. Fatebantur Angeli, quod adhuc neminem viderint receptum in Cœlum, qui male vixerat, ex immediata Misericordia, utcunque ex fiducia seu confidentia, quæ per fidem in eminente sensu intelligitur, loquutus fuerat in mundo. Ad interrogationem de Abrahamo, Isaco, Jacobo, & Davide, deque Apostolis, annon illi recepti fuerint in cœlum ex immediata Misericordia, responderunt, quod nullus eorum; & quod unusquisque secundum vitam suam in Mundo; & quod sciant ubinam sunt; & quod ibi non plus in æstimatione sint, quam alii: quod memorati sint in Verbo cum honore, dixerunt causam esse, quia per illos in sensu interno intelligitur Dominus; per Abrahamum, Isacum, & Jacobum Dominus quoad Divinum ac Divinum Humanum; per Davidem Dominus quoad Divinum Regium; & per Apostolos Dominus quoad Divina Vera; & quod prorsus non appercipiant aliquid de illis cum legitur Verbum ab homine, quoniam Nomina illorum non intrant cœlum; sed pro illis percipiant Dominum, ut mox dictum est; & quod ideo in Verbo, quod in Cœlo

Cœlo eſt, de quo ſupra n : 259, nullibi memorati ſint, quoniam id Verbum eſt ſenſus internus Verbi quod in mundo eſt *(cc)*.

527. Quod impoſſibile ſit indere vitam cœli eis, qui vita oppoſitum vitæ cœli in mundo egerunt, teſtari poſſum ex multa experientia; fuerunt enim qui crediderunt, quod facile recepturi eſſent vera Divina poſt mortem, cum audiunt illa ab Angelis, & quod credituri, & inde quod aliter victuri, & ſic quod poſſent in cœlum recipi: ſed hoc tentatum eſt cum permultis, verum modo ab illis qui in ſimili fide fuerunt, quibus id permiſſum eſt ob cauſam ut ſcirent, quod pænitentia poſt mortem non detur: quidam ex illis, cum quibus tentatum eſt, intellexerunt vera, & viſi ſunt recipere illa, ſed illico, ut ad vitam amoris ſui converſi ſunt, rejecerunt illa, imo contra illa loquuti ſunt: quidam ſtatim rejecerunt, nolentes audire illa: quidam voluerunt, ut vita amoris, quam contraxerunt e mundo, illis auferretur, & loco ejus infunderetur vita angelica, ſeu vita cœli; hoc quoque cum illis ex permiſſione factum eſt, ſed cum vita amoris illorum ablata eſt, jacebant ſicut mortui, non amplius compotes ſui. Ex his, & aliis experientiæ modis, ſimplices boni inſtructi ſunt, quod vita alicujus poſt mortem nequaquam mutari poſſit, & quod vita mala in bonam, ſeu infernalis in angelicam, nullatenus tranſcribi poſſit; quoniam unuſquiſque ſpiritus a capite ad calcem eſt qualis ejus amor, proinde qualis ejus vita, & quod hanc tranſmutare in oppoſitam, ſit prorſus ſpiritum deſtruere: Angeli fatentur, quod facilius ſit noctuam in columbam vertere, & bubonem in avem paradiſiacam, quam infernalem ſpiritum in Angelum cœli. Quod homo talis maneat poſt mortem, qualis ejus vita fuerat in mundo, videatur ſupra in ſuo Articulo n : 470 ad 484. Ex his nunc conſtare poteſt, quod nemo in Cœlum recipi queat ex immediata Miſericordia.

(cc) Quod per Abrahamum, Iſacum, & Jacobum, in ſenſu Verbi interno intelligatur Dominus quoad Ipſum Divinum & Divinum Humanum, n : 1893. 4615. 6098. 6185. 6276. 6804. 6847. Quod Abraham neſciatur in Cœlo, n : 1834. 1876. 3229. Quod per Davidem intelligatur Dominus quoad Divinum Regium, n : 1888. 9954. Quod duodecim Apoſtoli repræſentaverint Dominum quoad omnia Eccleſiæ, ita quæ ſunt fidei & amoris, n : 2129. 3354. 3488. 3858. 6397. Quod Petrus repræſentaverit Dominum quoad fidem, Jacobus quoad charitatem, & Johannes quoad opera charitatis, n : 3750. 10087. Quod duodecim Apoſtoli ſeſſuri ſint ſuper 12 thronis, & judicaturi 12 tribus Iſraelis, ſignificet, quod Dominus judicaturus ſit ſecundum vera & bona fidei & amoris, n : 2129. 6397. Quod nomina perſonarum & locorum in Verbo non intrent cœlum, ſed vertantur in res & ſtatus; & quod nec in cœlo nomina enuntiari poſſint, n : 1876. 5225. 6516. 10216. 10282. 10432. Quod etiam Angeli cogitent abſtracte a perſonis, n : 8343. 8945. 9007.

Quod non tam difficile ſit agere vitam quæ ducit ad Cœlum, ſicut creditur.

528. QUIDAM credunt, quod agere vitam quæ ducit ad Cœlum, quæ vita ſpiritualis vocatur, difficile ſit, ex cauſa quia audiverant, quod homo abdicaturus ſit mundum, & ſe deprivaturus concupiſcentiis, quæ dicuntur corporis & carnis, & quod victurus ſpiritualis; quæ non aliter capiunt, quam quod rejecturi ſint mundana, quæ ſunt præcipue divitiæ & honores, ituri continue in pia meditatione de Deo, de ſalute, & de vita æterna, ac vitam acturi in precibus, in lectione Verbi ac piorum librorum; hæc putant eſſe abdicare mundum, ac vivere ſpiritu & non carne: ſed quod res prorſus ſe aliter habeat, a multa experientia, & ex colloquutione cum Angelis, ſcire datum eſt; imo quod qui abdicant mundum & vivunt ſpiritu eo modo, comparent ſibi vitam triſtem, quæ non receptibilis eſt gaudii cœleſtis, nam unumquemvis ſua vita manet; ſed ut homo vitam cœli recipiat, quod omnino victurus ſit in mundo, ac in officiis & negotiis ibi, & quod tunc per vitam moralem & civilem recipiat ſpiritualem, & quod non aliter vita ſpiritualis apud hominem poſſit formari, ſeu ſpiritus ejus præparari ad cœlum; nam vivere internam vitam & non ſimul externam, eſt ſicut habitare in domo, cui non eſt fundamentum, quæ ſucceſſive vel ſubſidit, vel rimas ducit & hiat, vel nutat uſque dum dilabitur.

529. Si vita hominis per intuitionem rationalem ſpectatur, & exploratur, comperitur quod ſit triplex, nempe vita ſpiritualis, vita moralis, ac vita civilis, & quod illæ vitæ ſint diſtinctæ; nam ſunt homines qui vivunt vitam civilem, & non tamen moralem & ſpiritualem; & ſunt qui vivunt moralem & uſque non ſpiritualem; & ſunt qui vivunt tam vitam civilem, quam moralem, & ſimul ſpiritualem; hi ſunt qui vitam cœli agunt, illi autem qui vitam mundi ſeparatam a vita cœli. Ex his primum conſtare poteſt, quod vita ſpiritualis non ſit ſeparata a vita naturali ſeu a vita mundi, ſed quod illa ſit conjuncta cum hac ſicut anima cum ſuo corpore, & ſi ſepararetur quod foret ſicut habitatio in domo cui non fundamentum, ut ſupra dictum eſt. Vita enim moralis & civilis eſt activum vitæ ſpiritualis; nam vitæ ſpiritualis eſt velle bene, & vitæ moralis & civilis eſt agere bene, ſi hoc ſeparatur ab illo, conſiſtit vita ſpiritualis ſolum in cogitatione & loquela, ac recedit voluntas, quia ei non fulcrum; & tamen voluntas eſt ipſum ſpirituale hominis.

530. Quod non tam difficile ſit agere vitam quæ ducit ad cœlum, ſicut creditur, ex his nunc ſequentibus videri poteſt. Quis non civilem & moralem vitam poteſt agere, nam quiſque ab infantia initiatur in illam, & ex vita in mundo ſcit illam; quiſque etiam agit illam, æque malus ac bonus, nam quis non ſincerus vult dici, & quis non juſtus; pæne omnes ſinceritatem & juſtitiam exercent in externis, uſque adeo, ut appareant, ſicut corde & ſinceri & juſti ſint, aut ſicut ex ipſa ſinceritate & juſtitia agant: ſimiliter debet ſpiri-

tualis homo vivere, quod poteft tam facile quam naturalis homo, fed cum fola differentia, quod fpiritualis homo credat Divinum, & quod fincere & jufte agat non propterea folum quia eft fecundum leges civiles & morales, fed etiam quia eft fecundum leges Divinas; nam is quia de Divinis cogitat cum agit, communicat cum angelis cœli, & quantum id facit, conjungitur illis, & fic aperitur internus ejus homo, qui in fe fpectatus eft fpiritualis homo; cum homo talis eft, tunc adoptatur & ducitur a Domino, ipfo nefciente, & tunc fincerum & juftum, quæ funt moralis & civilis vitæ, quod agit, ex fpirituali origine agit; & agere fincerum & juftum ex fpirituali origine, eft id agére ex ipfo fincero & jufto, feu id agere ex corde. Juftitia & finceritas ejus in externa forma apparet prorfus fimilis juftitiæ & finceritati apud naturales homines, imo apud malos & infernales, fed in interna forma funt prorfus diffimiles; mali enim jufte & fincere folum agunt propter fe & mundum, quapropter fi non timerent leges & pænas, tum jacturam famæ, honoris, lucri & vitæ, prorfus infincere & injufte agerent, quoniam non timent Deum, ac aliquam legem Divinam, ita non eft aliquod internum vinculum quod detinet, quapropter tunc quantum poffent, alios defraudarent, diriperent & fpoliarent, & hoc ex jucundo; quod intus tales fint, apparet imprimis ex fimilibus in altera vita, ubi cuivis auferuntur externa, & aperiuntur interna, in quibus denique in æternum vivunt, videatur fupra n: 499 ad 511, qui quia tunc agunt abfque vinculis externis, quæ funt, ut fupra dictum eft, timores pro lege, proque jactura famæ, honoris, lucri & vitæ, infane agunt, & ad finceritatem & juftitiam rident. Illi autem, qui propter leges Divinas fincere & jufte egerunt, ablatis externis, & relicti internis, fapienter agunt, quia conjuncti funt cum Angelis cœli, a quibus communicatur illis fapientia. Ex his nunc primum conftare poteft, quod homo fpiritualis prorfus fimiliter poffit agere, ficut homo naturalis quoad civilem & moralem vitam, modo quoad internum hominem, feu quoad voluntatem & cogitationem conjunctus fit Divino, videatur fupra n: 358. 359. 360.

531. Leges vitæ fpiritualis, leges vitæ civilis, & leges vitæ moralis traduntur etiam in decem præceptis Decalogi; in Primis tribus leges vitæ fpiritualis, in Quatuor fequentibus leges vitæ civilis, & in Tribus ultimis leges vitæ moralis: mere naturalis homo in externa forma fecundum eadem Præcepta fimiliter vivit prout fpiritualis homo, nam fimiliter colit Divinum, intrat templum, audit prædicationes, componit faciem ad devotionem; non occidit, non adulteria committit, non furatur, non falfum teftimonium profert, non focios defraudat fuis bonis; fed hæc folum facit propter fe & propter mundum ut appareat; at idem in interna forma prorfus contrarius eft quam ficut apparet in externa, quia negat corde Divinum, is in cultu agit hypocritam, cum fibi relictus cogitat, ridet fancta Ecclefiæ, credens quod illa modo pro vinculo ferviant fimplici turbæ; inde eft, quod prorfus fejunctus fit a cœlo, quapropter ille, quia non fpiritualis eft, nec eft moralis homo, nec civilis homo; nam tametfi non occidit, ufque odio habet quemcunque qui fe opponit, & vindicta ex odio flagrat, quapropter nifi arcerent

illum leges civiles, ac vincula externa, quæ sunt timores, occideret, hoc quia cupit, sequitur quod continue occidat: quamvis non adulteria committit, usque tamen quia licita credit, perpetuo adulter est, nam quantum potest, & quoties licet, committit: idem tametsi non furatur, usque tamen quia aliorum bona cupit, ac fraudes & malas artes non contra jurisprudentiam æstimat, animo furem continuo agit: similiter quoad præcepta vitæ moralis, quæ sunt non proferre falsum testimonium, & concupiscere bona aliorum; talis est omnis homo qui negat Divinum, & cui non ex religione aliqua conscientia est: quod tales sint, apparet manifeste ex similibus in altera vita, quum ablatis externis in interna sua immittuntur, tunc quia separati sunt a cœlo, unum agunt cum inferno, quare illis, qui ibi sunt, consociantur. Aliter qui corde agnoverunt Divinum, & in actis vitæ suæ spectaverunt ad leges Divinas, & secundum tria prima præcepta decalogi æque ac secundum reliqua egerunt, illi cum in interna sua ablatis externis immittuntur, sapientiores sunt quam in mundo; dum in interna sua veniunt, est sicut ab umbra in lucem, ab ignorantia in sapientiam, & a tristi vita in beatam, quoniam in Divino sunt, ita in cœlo. Hæc dicta sunt, ut sciatur, qualis unus est & qualis alter, tametsi ambo similem vitam externam egerunt.

532. Quisque scire potest, quod cogitationes ferantur & tendant secundum intentiones, seu illuc quo homo intendit; est enim cogitatio visus hominis internus, qui se similiter habet sicut visus externus, quod eo vertatur & ibi moretur quo flectitur & intenditur: si itaque visus internus seu cogitatio vertitur ad mundum, & ibi moratur, sequitur quod cogitatio fiat mundana; si vertitur ad se & sui honorem, quod fiat corporea; si autem ad cœlum, quod fiat cœlestis; proinde si ad cœlum, quod elevetur; si ad semet, quod retrahatur a cœlo, & immergatur corporeo; & si ad mundum, quod etiam deflectatur a cœlo, & diffundatur ad illa quæ ante oculos sunt. Amor hominis est qui facit intentionem, & qui determinat visum internum hominis seu cogitationem ad sua objecta; ita amor sui ad se & sua, amor mundi ad mundana, & amor cœli ad cœlestia: ex quibus sciri potest, in quali statu sunt interiora hominis quæ mentis ejus sunt, dum cognoscitur ejus amor, quod nempe qui cœlum amat, ejus interiora elevata sint versus cœlum, ac superius aperta; qui mundum & qui semet amat, quod ejus interiora superius sint clausa, ac exterius aperta: inde concludi potest, quod si superiora quæ mentis sunt superius clausa sint, homo non amplius videre possit objecta quæ Cœli & Ecclesiæ sunt, & quod ea sint apud illum in caligine, & quæ in caligine sunt vel negantur vel non intelliguntur; inde est, quod illi qui amant se & mundum super omnia, quia apud illos superiora mentis clausa sunt, corde negent Divina vera, & si aliquid de illis ex memoria loquuntur, usque non intelligant; spectant etiam illa non aliter quam spectant mundana & corporea; & quia tales sunt, non aliud versare possunt animo, quam quæ intrant per sensus corporis, quibus etiam solum delectantur; inter quæ etiam sunt multa quæ quoque spurca, obscæna, prophana, & facinorosa sunt, quæ nec abduci possunt, quia apud illos non

influxus

influxus datur e cœlo in mentes eorum, quoniam hæc superius sunt clausa, ut dictum est. Intentio hominis, ex qua determinatur visus internus seu cogitatio ejus, est ejus voluntas, nam quod homo vult, hoc intendit, & quod intendit hoc cogitat; quapropter si intendit cœlum, illuc determinatur cogitatio ejus, & cum illa tota mens ejus, quæ sic in cœlo est, inde dein spectat illa, quæ mundi sunt, infra se, sicut qui e tecto domus; inde est, quod homo, cui aperta sunt interiora quæ mentis ejus sunt, possit videre mala & falsa quæ apud illum, nam hæc infra mentem spiritualem sunt; & vicissim, quod homo, cui non interiora aperta sunt, non videre sua mala & falsa possit, quia in illis est, & non supra illa: ex his concludi potest, unde est sapientia homini, & unde ei insania, tum qualis homo futurus post mortem, ubi relinquitur velle & cogitare, tum agere & loqui secundum interiora sua. Hæc quoque dicta sunt, ut sciatur qualis homo interius est, utcunque apparet alteri similis exterius.

533. Quod non tam difficile sit agere vitam cœli sicut creditur, patet nunc ex eo, quod solum opus habeat, cum aliquid obvenit quod scit insincerum & injustum esse, ad quod animus ejus fertur, ut cogitet quod non faciendum sit quia est contra præcepta Divina; si homo assuescit ita cogitare, & ex assuetudine trahit aliquem habitum, tunc paullatim conjungitur cœlo; & quantum conjungitur cœlo, tantum aperiuntur superiora quæ mentis ejus sunt, & quantum illa aperiuntur, tantum videt quid insincerum & injustum, & quantum hæc videt tantum discuti possunt, nam malum aliquod non potest discuti quam postquam videtur: hic status est, in quem homo ex libero intrare potest, nam quis non ex libero ita cogitare potest: at cum initiatus est, tunc Dominus operatur omnia bona apud illum, & facit ut non modo videat mala, sed etiam ut nolit illa, & denique ut aversetur illa: hoc intelligitur per Domini verba, "*Jugum meum facile est, & onus meum leve,*" Matth: xi: 30. Sed sciendum est, quod difficultas ita cogitandi, & quoque resistendi malis crescat, quantum homo ex voluntate facit mala; tantum enim is assuescit illis, usque ut tandem non videat illa, & dein ut amet illa, & ex jucundo amoris excuset illa, & per omnis generis fallacias confirmet, & dicat licita & bona: sed hoc fit apud illos, qui in adolescente ætate ruunt in mala sicut absque fræno, & simul tunc ex corde Divina rejiciunt.

534. Repræsentata mihi quondam est via quæ ducit ad cœlum, & quæ ducit ad infernum; erat via lata tendens sinistrorsum seu versus septentrionem; apparebant multi Spiritus qui illam ibant; sed ad distantiam visus est Lapis satis magnus, ubi via lata terminabatur; ex illo Lapide dein binæ viæ abibant, una ad sinistrum, & una ex opposito ad dextrum; via quæ tendebat ad sinistrum erat angusta seu stricta, ducens per occidentem ad meridiem, & sic in lucem cœli; via quæ tendebat ad dextrum erat lata & spatiosa, ducens oblique deorsum versus infernum. Omnes primum visi sunt eandem viam ire, usque ad Lapidem magnum in bivio, sed cum illuc venerunt, separati sunt, boni deflectebant ad sinistrum, & intrabant viam strictam

quæ ducebat ad cœlum; at mali non videbant Lapidem in bivio, & cadebant fuper illum, ac læfi funt, & cum furrexerint percurrebant viam latam ad dextrum, quæ tendebat ad infernum. Poftea explicatum eft mihi, quid omnia illa fignificabant; quod nempe per viam primam, quæ lata, quam multi tam boni quam mali fimul ibant, & colloquebantur inter fe ficut amici, quia nullum difcrimen inter illos apparebat ad vifum, repræfentati fint qui in externis fincere & jufte fimiliter vivunt, & qui non dignofcuntur ad vifum: per Lapidem bivii feu Anguli, in quem ceciderunt mali, & a quo dein percurrebant viam ducentem ad infernum, repræfentatum eft Divinum Verum, quod negatur ab illis qui fpectant ad infernum, in fupremo fenfu per eundem Lapidem fignificabatur Divinum Humanum Domini: qui autem agnofcebant Divinum Verum, & fimul Divinum Domini, illi ferebantur per viam quæ ducebat ad cœlum. Ex his iterum patuit, quod mali æque ac boni eandem vitam agant in externis, feu eandem viam eant, ita tam facile unus quam alter, & tamen quod illi qui agnofcunt Divinum ex corde, imprimis intra Ecclefiam, qui agnofcunt Divinum Domini, ducantur ad cœlum; & qui non agnofcunt, ferantur ad infernum. Hominis cogitationes quæ procedunt ex intentione feu voluntate, repræfentantur in altera vita per vias; fiftuntur etiam viæ ad apparentiam ibi prorfus fecundum cogitationes intentionis, & quoque unufque fecundum cogitationes fuas quæ procedunt ex intentione ambulat; inde eft, quod fpiritus quales funt, & eorum cogitationes, nofcantur ex viis fuis: ex illis quoque patuit, quid intelligitur per Domini verba, "*Intrate per portam anguftam; lata enim eft porta & fpatiofa via quæ ducit ad exitium, & multi funt ii qui ambulant per eam; ftricta eft via & angufta porta, quæ ducit ad vitam, & pauci funt qui inveniunt illam,*" Matth: VII: 13. 14; quod ftricta fit via quæ ducit ad vitam, non eft quia eft difficilis, fed quia pauci funt qui inveniunt illam, prout dicitur. Ex Lapide illo vifo in angulo, ubi via lata & communis terminabatur, & a quo binæ viæ in oppofitas plagas tendere vifæ funt, patuit quid fignificatur per hæc Domini verba, "*Annon legiftis quod fcriptum eft; Lapis, quem reprobaverunt ædificantes, is factus eft in caput Anguli; quifquis ceciderit fuper illum Lapidem confringetur,*" Luc: XX: 17. 18; Lapis fignificat Divinum Verum, & Lapis Ifraelis Dominum quoad Divinum Humanum; ædificantes funt, qui ab Ecclefia; caput anguli eft ubi bivium; cadere & confringi eft negare & perire *(dd)*.

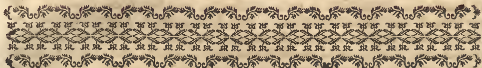
535. Loqui datum eft cum aliquibus in altera vita, qui fe removerunt a mundi negotiis ut pie & fancte viverent, & quoque cum aliquibus qui fe afflixerunt variis modis, quia crediderunt, quod id effet abdicare mundum, ac domare concupifcentias carnis; fed plerique ex illis, quia inde contraxerunt vitam triftem, ac fe removerunt a vita charitatis, quæ vita non poteft quam in

(dd) Quod Lapis fignificet verum, n: 114. 643. 1298. 3720. 6426. 8609. 10376. Quod ideo Lex infcripta fuerit tabulis quæ ex lapide, n: 10376. Lapis Ifraelis quod fit Dominus quoad Divinum Verum, & quoad Divinum Humanum, n: 6426.

in mundo agi, non poſſunt conſociari Angelis, quia vita angelorum eſt læta ex beatitudine, & conſiſtit in bonis præſtandis, quæ ſunt opera charitatis: & præterea illi qui vitam abſtractam a mundanis egerunt, flagrant merito, & inde continue cupiunt cœlum, & cogitant de gaudio cœleſti ut mercede, prorſus non ſcientes quid gaudium cœleſte; & quum inter Angelos, & in eorum gaudium mittuntur, quod eſt abſque merito, & conſiſtit in exercitiis & manifeſtis officiis, ac in beatitudine ex bono quod per illa præſtant, mirantur ſicut qui vident aliena a fide; & quia non receptibiles ſunt illius gaudii, diſcedunt, & conſociantur ſuis, qui in ſimili vita fuerunt in mundo. Illi autem, qui in externis ſancte vixerunt, continue in Templis, & in precibus ibi, & qui afflixerunt animas ſuas, & ſimul jugiter cogitaverunt de ſe, quod præ aliis ſic æſtimandi & honorandi, & tandem pro Sanctis habendi poſt mortem, illi in altera vita non in cœlo ſunt, quia talia fecerunt propter ſe; & quia conſpurcaverunt Divina vera amore ſui, cui immerſerunt illa, quidam ex illis tam inſani ſunt, ut ſe cogitent deos eſſe; quapropter inter tales in inferno ſunt; quidam aſtuti & doloſi ſunt, ac in doloſorum infernis, qui ſunt qui talia per artes & aſtutias fecerunt in externa forma, per quas induxerunt vulgus credere in illis ſanctitatem Divinam eſſe. Tales ſunt plures ex Sanctis in Pontificia religione; cum quibuſdam etiam datum eſt loqui, & tunc vita eorum manifeſte deſcripta eſt, qualis fuerat in mundo, & qualis poſtea. Hæc dicta ſunt ut ſciatur, quod vita quæ ducit ad cœlum, non ſit vita abſtracta a mundo, ſed in mundo; & quod vita pietatis abſque vita charitatis, quæ ſolum datur in mundo, non ducat ad cœlum, ſed quod vita charitatis, quæ vita eſt ſincere & juſte agere in omni functione, in omni negotio, & in omni opere, ex interiori, ita ex cœleſti origine, quæ origo illi vitæ ineſt cum homo ſincere & juſte agit quia eſt ſecundum leges Divinas: hæc vita non difficilis eſt, ſed vita pietatis abſtractæ a vita charitatis eſt difficilis, quæ tamen vita tantum abducit a cœlo, quantum creditur ducere ad cœlum *(ee)*.

(ee) Quod vita pietatis abſque vita charitatis ad nihil valeat, ſed cum hac conducat ad omnia, n: 8252. 8253. Quod Charitas erga proximum ſit facere bonum, juſtum, & rectum in omni opere & in omni functione, n: 8120. 8121. 8122. Quod Charitas erga proximum ſe extendat ad omnia & ſingula quæ homo cogitat, vult, & facit; n: 8124. Quod vita charitatis ſit vita ſecundum præcepta Domini, n: 3249. Quod vivere ſecundum præcepta Domini, ſit amare Dominum, n: 10143. 10153. 10310. 10578. 10648. Quod genuina charitas non ſit meritoria, quia eſt ex affectione interiore, & inde jucundo, n: 2340. 2373. 2400. 3887. 6388 ad 6393. Quod homo talis maneat poſt mortem, qualis ejus vita charitatis fuit in mundo, n: 8256. Quod beatitudo cœleſtis influat a Domino in charitatis vitam, n: 2363. Quod nemo in cœlum admittatur per ſolum cogitare, ſed ſimul per velle & facere bonum, n: 2401. 3459. Niſi facere bonum ſit conjunctum cum velle bonum & cum cogitare bonum, non eſt ſalvatio, nec conjunctio hominis interni cum externo, n: 3987.

DE

DE INFERNO.

Quod Dominus regat Inferna.

536. SUPRA, ubi de Cœlo actum est, ubivis ostensum est, quod Dominus sit Deus Cœli, in specie n: 2 ad 6, ita quod omne regimen cœlorum sit Domini; & quia talis est respectus cœli ad infernum, ac inferni ad cœlum, sicut inter duo opposita, quæ contra se mutuo agunt, ex quorum actione & reactione resultat æquilibrium, in quo subsistant omnia, quare ut omnia & singula in æquilibrio teneantur, necessum est ut qui regit unum etiam regat alterum; nam nisi idem Dominus coerceret insultus ab infernis, & compesceret insanias ibi, periret æquilibrium, & cum æquilibrio totum.

537. Sed hic primum aliquid de æquilibrio dicetur; notum est, quod cum duo contra se mutuo agunt, & cum unus tantum reagit ac resistit quantum alter agit & impellit, utrique nulla vis sit, quia similis potentia utrinque est, & quod tunc uterque possit a tertio agi ad lubitum; nam quando nulla vis duobus est ex æquali oppositione, vis tertii agit omne, & tam facile sicut nulla oppositio foret. Tale æquilibrium est inter Infernum & Cœlum; ast non est æquilibrium sicut inter duo, qui pugnant corpore, quorum unius vis æquivalet vi alterius, sed est Æquilibrium spirituale, nempe falsi contra verum, & mali contra bonum; ex Inferno continue spirat falsum ex malo, & ex Cœlo continue verum ex bono; hoc æquilibrium spirituale est, quod facit ut homo sit in libero cogitandi & volendi; nam quicquid homo cogitat & vult, se refert vel ad malum & inde falsum, vel ad bonum & inde verum, proinde cum in illo æquilibrio est, in libero est vel admittendi aut recipiendi malum & inde falsum ex inferno, vel admittendi aut recipiendi bonum & inde verum ex cœlo; in hoc æquilibrio tenetur unusquisque homo ex Domino, quia regit utrumque tam cœlum quam infernum. Cur autem homo per æquilibrium in hoc libero tenetur, & non ex Divina potentia ei aufertur malum

malum & falsum, ac infertur bonum & verum, in sequentibus in suo Articulo dicetur.

538. Datum est aliquoties percipere sphæram falsi ex malo effluentem ex inferno, erat illa sicut perpetuus conatus destruendi omne bonum & verum, conjunctus iræ & quasi furori quod non possent; imprimis conatus annihilandi & destruendi Divinum Domini, & hoc quia ab Ipso omne bonum & verum. Ex Cœlo autem percepta est sphæra veri ex bono, per quam refrænatus est furor conatus ascendentis ex inferno; unde æquilibrium: hæc sphæra a Cœlo percepta erat a Solo Domino, tametsi apparuit ex Angelis in Cœlo; quod a Solo Domino & non ab Angelis, erat quia unusquisque Angelus in Cœlo agnoscit quod nihil boni & veri sit a semet, sed quod omne a Domino.

539. Omnis potentia in spirituali mundo est veri ex bono, & prorsus nulla potentia est falsi ex malo; quod omnis potentia sit veri ex bono, est quia Ipsum Divinum in Cœlo est Divinum Bonum & Divinum Verum, ac Divino est omnis potentia: quod prorsus nulla potentia sit falsi ex malo, est quia omnis est veri ex bono, & in falso ex malo est nihil veri ex bono: inde est quod omnis potentia sit in Cœlo, ac nulla in Inferno; unusquisque enim in Cœlo in veris ex bono est, & unusquisque in Inferno in falsis ex malo est: nam non prius aliquis in Cœlum admittitur quam cum in veris ex bono est; nec prius aliquis in Infernum dejicitur, quam cum in falsis ex malo est; quod ita sit, videatur in Articulis, ubi actum est de primo, secundo & tertio statu hominis post mortem, n: 491 ad 520: & quod omnis potentia sit veri ex bono, in Articulo de Potentia Angelorum cœli, n: 228 ad 233.

540. Hoc nunc est æquilibrium inter Cœlum & Infernum; illi qui in Mundo spirituum sunt, in illo æquilibrio sunt, nam Mundus spirituum, est medius inter Cœlum & Infernum; & inde quoque omnes homines in mundo in simili æquilibrio tenentur, nam homines in mundo reguntur a Domino per spiritus qui in mundo spirituum sunt, de qua re infra in suo Articulo agendum est. Tale æquilibrium non dari potest, nisi Dominus regat utrumque tam Cœlum quam Infernum, ac utrinque moderetur; alioquin falsa ex malo superabundarent, & afficerent simplices bonos qui in ultimis cœli sunt, qui facilius perverti quam ipsi Angeli possunt, & sic periret æquilibrium, & cum æquilibrio liberum apud homines.

541. Infernum similiter in Societates distinctum est prout Cœlum, & quoque in tot Societates in quot Cœlum; nam unaquævis Societas in cœlo sibi oppositam habet Societatem in inferno, & hoc propter æquilibrium. Sed societates in Inferno distinctæ sunt secundum mala & inde falsa, quia societates in Cœlo sunt distinctæ secundum bona & inde vera: quod unicuivis bono sit oppositum malum, & unicuivis vero sit oppositum falsum, sciri potest ex eo, quod non sit aliquid absque relatione ad suum oppositum, & quod ex opposito noscatur quale est, & in quo gradu, & quod inde sit omnis perceptio & sensatio. Quare Dominus jugiter providet, ut omnis Societas

 cœli

cœli ſuum oppoſitum habeat in Societate inferni, & quod inter illas æquilibrium ſit.

542. Quia Infernum in tot ſocietates diſtinctum eſt, in quot Cœlum, ideo quoque totidem inferna ſunt quot ſocietates cœli, nam unaquævis ſocietas cœli eſt in minore forma cœlum, videatur ſupra n: 51 ad 58, ita unaquævis ſocietas inferni eſt in minore forma infernum. Quia in genere tres Cœli ſunt, ideo quoque in genere tria Inferna ſunt; infimum quod oppoſitum eſt intimo ſeu tertio Cœlo, medium quod oppoſitum eſt medio ſeu ſecundo Cœlo, ac ſuperius quod oppoſitum eſt ultimo ſeu primo Cœlo.

543. Quomodo autem Inferna reguntur a Domino, etiam paucis dicetur: reguntur Inferna in communi per affluxum communem Divini Boni ac Divini Veri ex Cœlis, per quem communis conatus effluens ex infernis refrænatur & coercetur; & quoque per affluxum ſpecialem e quolibet cœlo, & ex qualibet ſocietate cœli. Reguntur inferna in particulari per Angelos, quibus datur inſpicere in inferna, & compeſcere inſanias & turbas ibi; quandoque etiam mittuntur illuc angeli, ac præſentes moderantur illas. In genere autem omnes qui in Infernis ſunt, reguntur per timores, quidam per implantatos & adhuc inſitos e mundo, ſed quia hi timores non ſufficiunt, & quoque paullatim recedunt, reguntur per timores pænarum, per quos imprimis deterrentur a malis faciendis; pænæ ibi ſunt multiplices, leniores & graviores ſecundum mala: utplurimum præficiuntur aliis maligniores, qui calliditate & artibus prævalent, & reliquos per pænas & inde terrores in obſequio & ſervitute tenere poſſunt; hi præfecti non ultra limites ſibi præſcriptos tranſire audent. Sciendum eſt, quod unicum medium coercendi violentias & furores illorum, qui in infernis ſunt, ſit timor pænæ, non datur aliud medium.

544. Creditum eſt huc uſque in mundo, quod aliquis Diabolus ſit qui infernis præeſt, & quod is creatus ſit lucis Angelus, ſed poſtquam rebellis factus eſt, in infernum cum ſua turba dejectus ſit: quod ita creditum fuerit, eſt quia in Verbo nominatur Diabolus & Satanas, & quoque Lucifer, ac Verbum ibi intellectum eſt ſecundum ſenſum literæ, cum tamen per Diabolum & Satanam ibi intelligitur Infernum, per Diabolum id Infernum quod a tergo eſt, & ubi peſſimi, qui vocantur mali genii; & per Satanam id Infernum quod anterius eſt, ubi non tam maligni, & vocantur mali ſpiritus; & per Luciferum intelliguntur illi qui e Babele ſeu Babylonia ſunt, qui ſunt qui dominia ſua extendunt uſque in Cœlum. Quod non aliquis Diabolus ſit, cui ſubjecta ſunt inferna, patet quoque ex eo, quod omnes qui in Infernis ſunt, ſicut omnes qui in Cœlis, ex Humano Genere ſint, videatur n: 311 ad 317, & quod ibi myriades myriadum a principio creationis ad hoc tempus ſint, & quod quiſque ex illis ſit talis diabolus qualis in mundo fuerat contra Divinum; videatur de his ſupra n: 311. 312.

Quod

Quod Dominus neminem in Infernum dejiciat, sed quod ipse spiritus semet.

545. APUD quosdam invaluit opinio, quod Deus avertat faciem ab homine, rejiciat illum a Se, & conjiciat in infernum, & quod irascatur contra illum propter malum; & apud quosdam adhuc ultra, quod Deus puniat hominem, & faciat ei malum; in hac opinione confirmant se ex sensu literæ Verbi, ubi similia dicuntur, non scientes, quod sensus spiritualis Verbi, qui explicat sensum literæ, prorsus alius sit; & quod inde genuina Doctrina Ecclesiæ, quæ ex sensu spirituali Verbi est, aliud doceat; quod nempe Deus nusquam avertat faciem ab homine, & rejiciat illum a Se, quod non conjiciat aliquem in Infernum, & irascatur *(ee)*. Hoc etiam quisque, cujus mens in illustratione est, cum legit Verbum, percipit solum ex eo, quia Deus est Ipsum Bonum, Ipse Amor, & Ipsa Misericordia; & quod Ipsum bonum non possit alicui malum facere, ac Ipse Amor & Ipsa Misericordia non possit rejicere hominem a Se, quia est contra ipsam essentiam Misericordiæ & Amoris, ita contra Ipsum Divinum; quapropter illi qui ex mente illustrata cogitant, dum legunt Verbum, clare percipiunt, quod Deus nusquam se avertat ab homine, & quia se non avertit ab illo, quod ex Bono, Amore & Misericordia cum illo agat, hoc est, quod bonum ejus velit, quod amet illum, & quod misereatur ejus. Inde etiam vident, quod sensus literæ Verbi, in quo talia dicuntur, sensum spiritualem in se recondat, secundum quem explicanda sunt illa, quæ in sensu literæ accommodate ad captum hominis, & secundum ejus primas & communes ideas, dicta sunt.

546. Qui in illustratione sunt, ulterius vident, quod Bonum & Malum sint duo opposita, & quod ita opposita sint sicut Cœlum & Infernum, & quod omne Bonum sit è Cœlo, & omne Malum ab Inferno; & quia Divinum Domini facit Cœlum, n: 7 ad 12, quod a Domino non nisi quam bonum influat apud hominem, & quod ab Inferno non nisi quam malum; & quod sic Dominus hominem continue abducat a malo, & ducat ad bonum, & quod Infernum hominem continue inducat in malum: nisi homo inter utrumque esset, non foret ei aliqua cogitatio, nec aliqua voluntas, minus ei aliquod liberum, & aliqua electio; omnia enim hæc sunt homini ex æqui-

(ee) Quod ira & excandescentia in Verbo tribuatur Domino, sed quod sit apud hominem, & quod ita dicatur, quia ita apparet coram homine, cum punitur & damnatur, n: 798. 6997. 8284. 8483. 8875. 9306. 10431. Quod etiam malum tribuatur Domino, cum tamen a Domino nihil nisi quam bonum, n: 2447. 6073. 6992. 6997. 7533. 7632. 7677. 7926. 8227. 8228. 8632. 9306. Cur ita in Verbo dicitur, n: 6073. 6992. 6997. 7643. 7632. 7679. 7710. 7926. 8282. 9009. 9128. Quod Dominus sit pura Misericordia & Clementia, n: 6997. 8875.

æquilibrio inter bonum & malum: quapropter si Dominus averteret Se, & homo soli malo relictus foret, non amplius homo esset. Ex his patet, quod Dominus cum bono influat apud omnem hominem, æque apud malum ac apud bonum, sed cum differentia, quod hominem malum continue abducat a malo, & quod hominem bonum continue ducat ad bonum; & quod causa talis differentiæ sit apud hominem, quia est recipiens.

547. Ex his constare potest, quod homo malum faciat ex Inferno, & quod bonum faciat ex Domino; sed quia homo credit, quod quicquid facit ex se faciat, quod ideo malum, quod facit, ei adhæreat sicut suum; inde est, quod homo sit in causa sui mali, ac nullatenus Dominus: malum apud hominem est infernum apud eum, nam sive dicas malum sive infernum, idem est: nunc quia homo est in causa sui mali, ideo etiam ille semet inducit in infernum, & non Dominus, & tantum abest quod Dominus inducat hominem in infernum, ut liberet hominem ab inferno, quantum homo non vult & amat in suo malo esse; omne voluntatis & amoris hominis manet apud illum post mortem, n: 470 ad 484, qui malum vult & amat in mundo, is idem malum vult & amat in altera vita, ab eo tunc non amplius se abduci patitur; inde est, quod homo qui in malo est, alligatus sit inferno, & quoque actualiter quoad spiritum suum ibi sit, ac post mortem nihil plus cupiat, quam ibi esse ubi suum malum: quapropter homo post mortem semetipsum conjicit in infernum, & non Dominus.

548. Quomodo hoc fit, etiam dicetur; quando homo alteram vitam intrat, primum excipitur ab Angelis, qui ei omnia officia præstant & quoque cum illo loquuntur de Domino, de Cœlo, de vita angelica, atque instruunt illum in veris & bonis: at si homo, tunc spiritus, talis est, ut similia in mundo quidem noverit, sed corde negaverit, aut spreverit, tunc post aliquam colloquutionem ab illis cupit, & quoque discessum quærit; quod cum appercipiunt Angeli, relinquunt illum; is post aliqua consortia cum aliis, tandem associatur illis qui in simili malo secum sunt, videatur supra n: 445 ad 452; quod cum fit, avertit se a Domino, ac vertit faciem ad infernum, cui conjunctus fuerat in mundo, ubi illi qui in simili amore mali sunt. Ex his patet, quod Dominus abducat omnem spiritum ad se per Angelos, & quoque per influxum e Cœlo, sed quod spiritus qui in malo sunt, prorsus renitantur, & quasi divellant se a Domino, & trahantur a suo malo sicut a fune, ita ab inferno, & quia trahuntur, & ex amore mali volunt sequi, constat quod se ex libero in infernum conjiciant. Quod ita sit, non credi potest in mundo, ex idea inferni; imo nec apparet in altera vita, aliter coram oculis illorum qui extra infernum sunt, non autem apud illos qui se illuc conjiciunt; intrant enim sua sponte, & illi qui ex ardente amore mali intrant, apparent sicut conjiciantur supinati capite deorsum & pedibus sursum; ex hac apparentia est, quod videatur sicut ex vi Divina in infernum dejiciantur; de hac re videantur plura infra n: 574. Ex his nunc videri potest, quod Dominus non aliquem in infernum dejiciat, sed quisque semet,

non

non modo cum in mundo vivit, sed etiam post mortem cum inter spiritus venit.

549. Quod Dominus non possit ex Divina sua Essentia, quæ est Bonum, Amor, & Misericordia, agere similiter cum omni homine, est causa, quia mala & inde falsa obstant, ac Divinum Ipsius influxum non modo hebetant sed etiam rejiciunt: sunt mala & inde falsa sicut nigræ nubes, quæ se inter solem & oculum hominis interponunt, & auferunt lucis apricum & serenum, permanente usque sole in continuo conatu dissipandi obstantes nubes, nam a tergo est & operatur, & quoque aliquid umbrosæ lucis in oculum hominis per varios transitus circumcirca interea immittit: in Mundo spirituali simile est; Sol ibi est Dominus ac Divinus Amor, n: 116 ad 140; Lux ibi est Divinum Verum, n: 126 ad 140; Nubes nigræ ibi sunt falsa ex malo; Oculus ibi est Intellectus; quantum aliquis ibi in falsis ex malo est, tantum est circum illum talis nubes, nigra & condensata secundum gradum mali: ex qua comparatione videri potest, quod præsentia Domini perpetua sit apud unumquemvis, sed quod diversimode recipiatur.

550. Spiritus mali in mundo spirituum valde puniuntur, ut per pænas deterreantur a malis faciendis; hoc quoque apparet sicut a Domino; at usque nihil pænæ ibi est a Domino, sed ab ipso malo; nam malum cum sua pæna ita conjunctum est, ut separari nequeant; infernalis enim turba nihil plus cupit & amat, quam malum agere, imprimis pænas infligere & cruciare, & quoque malum faciunt & pænas infligunt cuivis qui non tutatur a Domino; quapropter cum malum fit ex malo corde, tunc quia id a se rejicit omnem tutelam a Domino, irruunt in illum, qui tale malum facit, infernales spiritus, & puniunt. Hoc illustrari aliquatenus potest ex malis & eorum pænis in mundo, ubi etiam conjuncta sunt; leges enim ibi præscribunt pænam cuivis malo, quapropter qui in malum etiam in pænam mali ruit; differentia solum est, quod malum in mundo possit abscondi, non autem in altera vita. Ex his constare potest, quod Dominus nulli malum faciat; & quod hoc quoque simile sit sicut in mundo, quod non Rex, nec Judex, nec Lex sint in causa quod puniatur reus, quia non sunt in causa mali apud malefactorem.

Quod omnes qui in Infernis sunt, in malis & inde falsis ex amoribus sui & mundi sint.

551. OMNES qui in Infernis sunt, in malis & inde falsis sunt, ac nullus ibi qui in malis & simul in veris: plerique mali in mundo sciunt vera spiritualia, quæ sunt vera Ecclesiæ, didicerunt enim illa ab infantia, & dein ex prædicatione & ex lectione Verbi, ac postea loquuti sunt ex illis; quidam

quidam etiam induxerunt alios credere, quod Christiani corde essent, quia sciverunt ex veris cum simulata affectione loqui, & quoque sincere agere sicut ex spirituali fide; sed ii ex illis qui in se cogitaverunt contra illa, & abstinuerunt a malis faciendis secundum cogitata sua solum modo propter leges civiles, & propter famam, honores, & lucra, omnes corde mali sunt, & modo quoad corpus & non quoad spiritum in veris & bonis sunt; quapropter cum in altera vita eis auferuntur externa, ac revelantur interna, quæ spiritus illorum fuerunt, sunt prorsus in malis & falsis, & non in aliquibus veris & bonis; & patet, quod vera & bona modo resederint in memoria eorum, non aliter ac scientifica, & quod inde deprompserint illa, cum loquuti sunt, & simulaverunt bona sicut ex spirituali amore & fide. Cum tales immittuntur in sua interna, consequenter in sua mala, tunc non amplius loqui possunt vera, sed modo falsa, quoniam loquuntur ex malis, nam loqui ex malis vera est impossibile, quoniam tunc spiritus non est nisi quam suum malum, & falsum procedit ex malo. Unusquisque spiritus malus in hunc statum redigitur, antequam conjicitur in infernum, videatur supra n : 499 ad 512; hoc dicitur vastari quoad vera & bona *(ff)*; & vastatio non est nisi quam immissio in interna, ita in proprium spiritus, seu in ipsum spiritum; de his quoque videatur supra n : 425.

552. Cum talis est homo post mortem, tunc non amplius est homo spiritus, qualis est in Primo suo statu, de quo supra n : 491 ad 498, sed est vere spiritus; nam vere spiritus est in facie & corpore correspondente suis internis, quæ sunt animi ejus, ita in forma externa quæ est typus seu effigies ejus internorum; talis est spiritus post exactum primum & secundum statum, de quibus supra; quare tunc, cum spectatur oculis, statim cognoscitur, qualis est, non modo ex facie sed etiam ex corpore, ac præterea ex loquela & ex gestibus; & quia tunc in se est, non potest alibi esse, quam ubi similes: est enim communicatio affectionum & inde cogitationum omnimoda in Mundo spirituali, quapropter spiritus fertur ad similes sui, quasi ex se, quia ex sua affectione & ejus jucundo, imo etiam se illuc convertit, nam sic spirat suam vitam, seu trahit libere suam animam, non autem cum convertit se alio: sciendum est, quod communicatio cum aliis in mundo spirituali fiat secundum conversionem faciei, & quod ante faciem cujusvis sint jugiter illi, qui in simili secum amore sunt, & hoc in omni conversione corporis, videatur supra n : 151. Inde est, quod omnes spiritus infernales se convertant retro a Domino ad Caligino-sum

(ff) Quod mali, antequam dejiciuntur in infernum devastentur quoad vera & bona, & quod illis ademptis ferantur ex se in infernum, n : 6977. 7039. 7795. 8210. 8232. 9330. Quod Dominus non devastet illos, sed quod illi seipsos, n : 7642. 7926. Quod omne malum in se habeat falsum, quapropter qui in malo sunt, etiam in falso sunt, tametsi quidam id nesciunt, n : 7577. 8094. Quod qui in malo sunt, non possint nisi quam falsum, dum ex se, cogitare, n : 7437. Quod omnes, qui in Inferno sunt, loquantur falsa ex malo, n : 1695. 7351. 7352. 7357. 7392. 7698.

ſum & Tenebroſum, quæ ibi ſunt loco ſolis & loco lunæ mundi, ſed quod omnes Angeli cœli ſe convertant ad Dominum ut Solem Cœli ac ut Lunam Cœli, videatur ſupra n: 123. 143. 144. 151. Ex his nunc conſtare poteſt, quod omnes, qui in Infernis ſunt, in malis & inde falſis ſint; & quoque quod converſi ſint ad ſuos amores.

553. Omnes ſpiritus in Infernis, inſpecti in aliqua luce cœli, apparent in forma ſui mali, eſt enim quiſque effigies ſui mali, nam apud unumquemvis interiora & exteriora unum agunt, ac interiora ſe ſiſtunt videnda in exterioribus, quæ ſunt facies, corpus, loquela, & geſtus; ita ad conſpectum agniti ſunt quales ſunt: in genere ſunt formæ contemtus aliorum, minarum contra illos qui ſe non venerantur; ſunt formæ odiorum varii generis; ſunt formæ vindictarum etiam varii generis; ſævitiæ & crudelitates ex interioribus per illas tranſparent; at cum alii illos laudant, venerantur, & colunt, contrahitur facies eorum, & apparet ſicut lætum ex jucundo; omnes formæ illæ, quales apparent, non paucis deſcribi poteſt, non enim una eſt ſimilis alteri; modo inter illos, qui in ſimili malo ſunt, & inde in ſimili ſocietate infernali, eſt ſimilitudo communis, ex qua ſicut ex plano derivationis apparent facies ſingulorum ibi in quadam ſimilitudine: in genere ſunt facies eorum diræ, & expertes vitæ ſicut cadaverum, quorundam ſunt nigræ, quorundam inſtar facularum igneæ, quorundam ex puſtulis, varicis & ulceribus enormes; apud plures non apparent facies, ſed loco illius hirſutum quid, aut oſſeum, apud quoſdam modo exſtant dentes; corpora eorum etiam monſtroſa ſunt; & loquela eorum ſicut ex ira, aut ex odio, aut ex vindicta, nam quiſque loquitur ex ſuo falſo & ſonat ex ſuo malo; verbo ſunt omnes ſui inferni imagines: Ipſum Infernum in communi in qua forma eſt, non datum eſt videre, dictum modo eſt, quod ſicut univerſum cœlum in uno complexu referat unum Hominem, n: *59* ad *67*, ita univerſum Infernum in uno complexu referat unum Diabolum, & quoque quod ſiſti poſſit in unius Diaboli effigie, videatur ſupra n: 544; ſed in quali forma ſunt Inferna in ſpecie, ſeu infernales ſocietates, ſæpius videre datum eſt, nam ad aperturas illorum, quæ vocantur portæ Inferni, utplurimum apparet Monſtrum, quod in communi repræſentat formam illorum qui inibi ſunt; ſævitiæ eorum, qui ibi ſunt, etiam ſimul tunc repræſentantur per dira & atrocia, quæ memorare ſuperſedetur. At ſciendum eſt, quod Spiritus infernales appareant tales in luce Cœli, ſed inter ſe ſicut homines, hoc ex Miſericordia Domini, ne inter ſe etiam fæditates ſint, ſicut apparent coram Angelis; ſed apparentia illa eſt fallacia, nam utprimum aliquid lucis e cœlo immittitur, humanæ illorum formæ vertuntur in monſtroſas, quales in ſe ſunt, de quibus ſupra, nam in luce cœli apparet omne ſicut in ſe eſt: inde quoque eſt, quod Lucem cœli fugiant, & in ſuum lumen ſe dejiciant, quod lumen eſt ſicut lumen ex ignitis carbonibus, & alicubi ſicut ex ſulphure ardente; ſed etiam hoc lumen vertitur in meram caliginem, cum illuc e Cœlo aliquid

lucis influit: inde est, quod Inferna dicantur in caligine & tenebris esse; & quod caligo & tenebræ significent falsa ex malo, qualia sunt in inferno.

554. Ex inspectis illis formis monstrosis spirituum in Infernis, quæ, ut dictum est, omnes sunt formæ contemtus aliorum, ac minarum contra illos qui se non honorant & venerantur; tum formæ odiorum & vindictarum contra illos qui sibi non favent, patuit, quod omnes in genere essent formæ Amoris sui & Amoris mundi; & quod mala, quorum speciales formæ sunt, ex illis binis Amoribus suas origines ducant: dictum quoque mihi est e Cœlo, & quoque per multam experientiam testatum factum est, quod bini illi Amores, nempe Amor sui & Amor mundi, regnent in Infernis, & quoque faciant Inferna; ac quod Amor in Dominum & Amor erga proximum regnent in Cœlis, & quoque faciant Cœlos: tum quod illi bini Amores, qui sunt Amores inferni, ac illi bini Amores, qui sunt Amores Cœli, sint sibi e diametro oppositi.

555. Primum miratus sum, unde hoc, quod Amor sui & Amor mundi tam diabolici sint, & quod ii qui in illis sunt, talia monstra ad aspectum sint, quoniam in mundo parum reflectitur super amorem sui, sed super elationem animi in externis, quæ superbia vocatur, quæ quia apparet ad visum, solum amor sui esse creditur; & præterea amor sui, qui non se ita effert, in mundo creditur esse ignis vitæ, ex quo homo excitatur ad ambiendas functiones, & ad præstandum usus, in quibus nisi homo honorem & gloriam videat, animus ejus torpescit; dicunt, quis aliquid dignum, utile, & memorabile fecit, nisi ut ab aliis, aut in aliorum animis, celebretur & honoretur, & unde hoc nisi ex igne amoris pro gloria & honore, consequenter pro se: inde est, quod non sciatur in mundo, quod amor sui in se spectatus sit amor qui regnat in inferno, & faciat infernum apud hominem. Quia ita se res habet, velim primum describere, quid amor sui, & dein quod ab illo amore omnia mala & inde falsa scaturiant.

556. Amor sui est sibi soli bene velle, & non aliis nisi propter se, ne quidem Ecclesiæ, Patriæ, aut alicui Societati humanæ, ut & illis benefacere solum propter sui famam, honorem & gloriam, quæ nisi videat in usibus quos illis præstat, dicit corde suo, quid refert, cur hoc, & quid inde mihi, & sic omittit: unde patet, quod qui in amore sui est, non amet Ecclesiam, nec Patriam, nec Societatem, nec aliquem usum, sed se solum: jucundum ejus est modo jucundum amoris sui, & quia jucundum, quod provenit ex amore, facit vitam hominis, ideo ejus vita est vita sui, ac vita sui est vita ex proprio hominis, & proprium hominis in se spectatum non est nisi quam malum. Qui amat se, is etiam amat suos, qui sunt in specie liberi & nepotes ejus, & in genere omnes qui unum cum illo faciunt, quos suos vocat; hos & illos amare est quoque se amare, nam illos spectat quasi in se, & se in illis; inter illos,

I, quos

quos suos vocat, sunt quoque omnes qui eum laudant, honorant, & colunt.

557. Ex comparatione cum amore cœlesti constare potest qualis est amor sui; amor cœlestis est amare usus propter usus, seu bona propter bona, quæ homo præstat Ecclesiæ, Patriæ, Societati humanæ & concivi, hoc enim est amare Deum & amare proximum, quia omnes usus & omnia bona sunt a Deo, & quoque sunt proximus qui amandus: at qui amat illa propter se, is non amat illa aliter quam famulitia, quia serviunt sibi; inde sequitur, quod qui in amore sui est, velit ut Ecclesia, Patria, Societates humanæ, & concives serviant sibi, & non is illis, ponit se supra illos, & illos infra se: inde est, quod quantum aliquis in amore sui est, tantum removeat se a Cœlo, quia ab Amore cœlesti.

558. Porro, quantum aliquis in amore cœlesti est, qui est amare usus & bona, & affici jucundo cordis cum illa præstat propter Ecclesiam, Patriam, Societatem humanam & Concivem, tantum ducatur a Domino, quia ille Amor est in quo Ipse, & qui ab Ipso: at quantum aliquis in amore sui est, qui amor est usus & bona præstare propter se, tantum ducitur a semet, & quantum aliquis ducitur a semet, tantum non ducitur a Domino; inde quoque sequitur, quod quantum quis se amat, tantum se removeat a Divino, ita quoque a Cœlo. Duci a semet, est a Proprio suo, ac Proprium hominis non est nisi quam malum; est enim ejus malum hæreditarium, quod est se amare præ Deo, ac mundum præ Cœlo *(gg)*. Homo toties immittitur in suum Proprium, ita in sua mala hæreditaria, quoties se spectat in bonis quæ facit, nam spectat a bonis ad se, & non a se ad bona, quare in bonis sistit imaginem sui, & non aliquam imaginem Divini: quod ita sit, etiam per experientiam confirmatus sum; sunt mali spiritus, quorum habitationes sunt in Plaga media inter Septentrionem & Occidentem sub cœlis, qui callent artem immittendi probos spiritus in proprium illorum, & sic in mala varii generis, quod faciunt per id, quod immittant illos in cogitationes de se, vel aperte per laudes & honores, vel clam per determinationes affectionum illorum ad se, & quantum hoc efficiunt, tantum avertunt facies proborum spirituum a Cœlo, & tantum

(gg) Quod hominis proprium, quod trahit hæreditario a parentibus, non sit nisi quam densum malum, n: 210. 215. 731. 876. 987. 1047. 2307. 2318. 3518. 3701. 3812. 8480. 8550. 10283. 10284. 10286. 10731. Quod hominis proprium sit amare se præ Deo, & mundum præ Cœlo, & nihili facere proximum respective ad se, nisi modo propter se, ita semet, sic quod sit amor sui & mundi, n: 694. 731. 4317. 5660. Quod ex amore sui & mundi, dum prædominantur, omnia mala, n: 1307. 1308. 1321. 1594. 1691. 3413. 7255. 7376. 7480. 7488. 8318. 9335. 9348. 10038. 10742. Quæ sunt contemtus aliorum, inimicitia, odium, vindicta, sævitia, dolus, n: 6667. 7372. 7374. 9348. 10038. 10742. Et quod ex his malis omne falsum scaturiat, n: 1047. 10283. 10284. 10286.

tantum quoque intellectum eorum obscurant, & evocant mala ex proprio illorum.

558. Quod Amor sui sit oppositus Amori erga proximum, videri potest ex origine & essentia utriusque; Amor proximi apud illos, qui in Amore sui est, inchoat a se, dicit enim, quod quisque sibi sit proximus, & ab illo sicut a centro procedit ad omnes qui secum unum faciunt, cum diminutione secundum gradus conjunctionis per amorem secum, & qui extra illam consociationem sunt, reputantur pro nihilo, & qui contra illos & illorum mala, pro hostibus, qualescunque sint, sive sapientes, sive probi, sinceri aut justi. At Amor spiritualis erga proximum inchoat a Domino, & ab Ipso ut a centro procedit ad omnes qui Ipsi conjuncti sunt per amorem & fidem, ac procedit secundum quale amoris & fidei apud illos *(hh)*. Inde patet, quod amor proximi inchoans ab homine sit oppositus amori erga proximum qui inchoat a Domino, & quod ille procedat a malo, quia a proprio hominis, at hic a bono, quia a Domino, Qui est Ipsum Bonum: patet etiam, quod amor proximi, qui ab homine & ejus proprio procedit, sit corporeus, at amor erga proximum qui a Domino procedit, sit cœlestis. Verbo, Amor sui facit apud hominem, in quo est, caput; & Amor cœlestis facit apud illum pedes, cui insistit, & si non servit sibi, quem pedibus proculcat; inde est, quod qui in infernum dejiciuntur, appareant dejici supinati capite deorsum ad infernum, & pedibus sursum ad Cœlum, videatur supra n: 548.

559. Amor sui etiam talis est, ut quantum illi laxantur fræna, hoc est, removentur vincula externa, quæ sunt timores pro lege & ejus pænis, proque jactura famæ, honoris, lucri, functionis & vitæ, tantum ruat, usque tandem ut non modo imperare velit super universum terrarum orbem, sed etiam super totum Cœlum, ac super Ipsum Divinum, nusquam est ei aliquis terminus seu finis; hoc latet reconditum in unoquovis qui in amore sui

3

(hh) Qui non sciunt, quid sit amare proximum, putant quod unusquisque homo sit proximus, & quod benefaciendum sit cuivis, qui opus indiget, n: 6704. Et quoque credunt, quod quisque sibi sit proximus, & sic quod amor erga proximum incipiat a se, n: 6933. Qui se supra omnia amant, ita illi, apud quos amor sui regnat, etiam amorem erga proximum a se incipiunt, n: 8120. Sed quomodo quisque sibi proximus est, explicatur, n: 6933 ad 6938. At qui Christiani sunt, & Deum supra omnia amant, amorem erga proximum incipient a Domino, quia Ille supra omnia amandus est, n: 6706. 6711. 6819. 6824. Quod discrimina proximi totidem sint, quot discrimina boni a Domino, & quod faciendum sit bonum cum discrimine erga quemcunque secundum quale status ejus, & quod hoc sit prudentiæ Christianæ, n: 6707. 6709. 6710. 6818. Quod discrimina illa innumera sint; & quod ideo Antiqui, qui noverunt quid proximus, redegerint exercitia charitatis in classes, & insigniverint illas suis nominibus, & quod inde sciverint in quo respectu unus & alter esset proximus, & quomodo benefaciendum cuivis prudenter, n: 2417. 6629. 6705. 7259 ad 7262. Quod Doctrina in Antiquis Ecclesiis fuerit Doctrina charitatis erga proximum, & quod inde illis sapientia, n: 2417. 2385. 3419. 3420. 4844. 6628.

sui est, tametsi non patet coram mundo, ubi eum dicta vincula retinent. Quod ita sit, nemo non videt apud Potentes & Reges, quibus non talia fræna & vincula sunt, qui ruunt, & subjugant Provincias & Regna, quantum illis succedit, & adspirant ad potentiam & gloriam ultra limites: quod ita sit, adhuc manifestius patet ab Hodierna Babylonia, quæ dominatum extendit in Cœlum, & omnem Potentiam Divinam Domini in se transtulit, & continue cupit ultra. Quod tales sint prorsus contra Divinum & contra Cœlum, & pro Inferno, cum post mortem in alteram vitam veniunt, videatur in Opusculo de Ultimo Judicio, & de Babylonia destructa.

560. Siste tibi aliquam societatem ex talibus, quorum omnes se solum amant, & non alios nisi quantum secum unum faciunt, & videbis quod amor illorum non alius sit, quam sicut amor prædonum inter se, qui quantum conjunctim agunt, se osculantur & amicos vocant, at quantum non conjunctim agunt, & quantum dominatum eorum rejiciunt, irruunt & trucidant: si explorantur interiora, seu animi eorum, apparebit, quod pleni sint hostili odio, unus contra alterum, & quod ad omne justum & sincerum corde rideant, & quoque ad Divinum, quod sicut nihili rejiciunt: hoc constare adhuc melius potest ex societatibus eorum in Infernis, de quibus infra.

561. Interiora, quæ sunt cogitationum & affectionum eorum qui se supra omnia amant, versa sunt ad se & ad mundum, ita aversa a Domino & a Cœlo; inde est, quod obsessa sint omnis generis malis, & quod Divinum non influere possit; quia illico ut influit, immergitur cogitationibus de se, & conspurcatur, & quoque infunditur malis quæ sunt ex proprio illorum: inde est, quod omnes illi in altera vita retro a Domino spectent, & ad caliginosum quod ibi loco solis mundi est, & quod e diametro oppositum est Soli Cœli qui est Dominus, videatur supra n: 123: caligo etiam significat malum, & sol mundi amorem sui *(ii)*.

562. Mala quæ illis sunt qui in amore sui, sunt in genere, Contemtus aliorum, Invidia, Inimicitia contra omnes qui sibi non favent, hostilitas inde, odia varii generis, vindictæ, astus, doli, immisericordia, ac crudelitas; & quoad religiosa, est non modo contemtus Divini, ac Divinorum quæ sunt vera & bona Ecclesiæ, sed etiam ira contra illa, quæ quoque vertitur in odium cum homo fit spiritus, ac tunc non modo non sustinet audire illa, sed etiam flagrat odio contra omnes qui Divinum agnoscunt & colunt. Loquutus sum cum quodam, qui in mundo potens fuerat, & semet in superiori gradu amaverat, is solum cum audivit nominari Divinum, ac imprimis cum audivit nominari Dominum, tanto percitus est odio ex ira, ut flagraret necem

(ii) Quod sol mundi significet amorem sui, n: 2441. In quo sensu per adorare solem significatur adorare illa quæ contraria sunt amori cœlesti, & Domino, n: 2441. 10584. In calescens sol quod sit crescens concupiscentia mali, n: 8487.

necem ejus; is quoque, cum remittebantur fræna ejus amori, cupivit ipſe diabolus eſſe, ut ex amore ſui continue poſſet infeſtare cœlum: hoc etiam cupiunt plures, qui ex Pontificia religione ſunt, quum in altera vita appercipiunt, quod Domino omnis poteſtas ſit, ac nulla illis.

563. Apparebant aliqui ſpiritus mihi in occidentali plaga verſus meridionalem, qui dicebant ſe in magna dignitate conſtitutos fuiſſe in mundo, & quod mererentur præferri aliis ac illis imperare; illi explorati ab angelis quales intus eſſent, & comperti quod in muniis ſuis in mundo non ſpectaverint ad uſus, ſed ad ſemet, & ſic quod ſe uſibus prætulerint; verum quia ambiebant & impenſe flagitabant præfici aliis, etiam datum eſt intereſſe illis, qui conſultabant de rebus dignioris negotii, ſed perceptum eſt, quod nihil ad negotia, de quibus agebatur, poſſent attendere, & non videre res intus in ſe, & quod loquuti ſint non ex uſu rei, ſed ex proprio, & quoque quod vellent agere ex beneplacito ſecundum favorem, quapropter ex functione illa emiſſi ſunt, ac relicti ut alibi ſibi munia quærerent; pergebant itaque ulterius in plagam occidentalem, ubi hic & ibi recepti ſunt, ſed ubivis illis dictum eſt, quod non cogitent niſi quam de ſe, & non de aliqua re niſi ex ſe, ita quod ſtupidi eſſent, & modo ſicut ſenſuales corporei ſpiritus; quaproper relegati ubicunque venerunt: poſt aliquod tempus viſi ſunt, quod ad incitas redacti ſint, & quærerent ſtipem. Inde quoque patuit, quod qui in amore ſui ſunt, utcunque ex igne ſui amoris ſicut ſapienter videantur loqui in mundo, uſque id ſit ſolum ex memoria & non ex aliqua luce rationali; quare in altera vita, cum res memoriæ naturalis non reproduci amplius permittitur, ſunt aliis ſtupidiores, & hoc ex cauſa, quia ſeparati a Divino.

564. Sunt duo dominii genera, unum eſt amoris erga proximum, & alterum eſt amoris ſui; hæc duo dominia ſunt ſibi in ſua eſſentia prorſus oppoſita: qui dominatur ex amore erga proximum, is vult omnibus bonum, & nihil plus amat quam uſus, ita ſervire aliis, (per ſervire aliis intelligitur aliis bonum velle & uſus præſtare, ſive ſit Eccleſiæ, ſive Patriæ, ſive Societati, ſive concivi) hoc ejus amor eſt, & hoc jucundum cordis ejus: is quoque quantum evehitur ad dignitates ſupra alios, tantum lætatur, verum non propter dignitates, ſed propter uſus, quos tunc in pluri copia & majori gradu præſtare poteſt; tale dominium eſt in Cœlis: at, qui dominatur ex amore ſui, is vult nulli bonum, ſed ſibi ſoli; uſus, quos præſtat, ſunt propter ſui honorem & gloriam, qui ei ſunt ſoli uſus: ſervire aliis eſt ei propter finem ut ſerviatur, honoretur, ac dominetur; ambit dignitates non propter bona, quæ præſtanda Patriæ & Eccleſiæ, ſed ut in eminentia & gloria ſit, & inde in ſui cordis jucundo. Amor dominii manet etiam unumquemvis poſt vitam in mundo; ſed qui dominati ſunt ex amore erga proximum, illis concreditur etiam dominatio in cœlis, verum tunc illi non dominantur, ſed uſus quos amant, & cum uſus, dominatur Dominus: at qui in mundo dominati ſunt ex amore ſui, illi poſt vitam in mundo ſunt

in

in Inferno, & ibi vilia mancipia: vidi potentes, qui in mundo ex amore sui dominati sunt, rejectos inter vilissimos, & quosdam inter illos qui in latrinis ibi.

565. Quod autem Amorem mundi attinet, is amor non in tali gradu est oppositus amori cœlesti, quoniam non tanta mala in illo recondita sunt. Amor mundi est velle aliorum opes ad se derivare quacunque arte, ac in divitiis cor ponere, ac pati ut mundus retrahat & abducat illum ab amore spirituali, qui est amor erga proximum, ita a Cœlo & a Divino. Sed Amor hic est multiplex; est amor opum ut evehantur ad honores, quos solum amant; est amor honorum & dignitatum ut lucrentur opes; est amor opum propter varios usus quibus delectantur in mundo; est amor opum propter solas opes, talis amor est avaris; & sic porro: finis propter quem opes, vocatur usus, ac finis est, seu usus, a quo amor suum quale habet; nam talis est amor, qualis est finis propter quem, reliqua enim ei serviunt ut media.

Quid Ignis infernalis, & quid Stridor dentium.

566. QUID Ignis æternus, ac Stridor dentium, qui in Verbo dicuntur de illis qui in Inferno sunt, vix ulli adhuc notum est, ex causa, quia de illis quæ in Verbo sunt, materialiter cogitaverunt, non scientes ejus sensum spiritualem, quapropter per Ignem intellexerunt quidam ignem materialem, quidam in genere cruciatum, quidam conscientiæ morsum, quidam modo ita dictum ad incutiendum terrorem pro malis: ac per stridorem dentium intellexerunt quidam talem stridorem, quidam modo horrorem, qualis est cum talis collisio dentium auditur. Sed qui spiritualem sensum Verbi novit, is scire potest quid Ignis æternus, & quid Stridor dentium, nam cuivis voci, & cuivis vocum sensui in Verbo spiritualis sensus inest, quoniam Verbum in suo sinu est spirituale, ac spirituale coram homine non potest aliter quam naturaliter exprimi, quia homo in naturali mundo est, & ex illis, quæ ibi, cogitat. Quid itaque Ignis æternus, & Stridor dentium, in quos homines mali quoad suos spiritus post mortem veniunt, seu quos eorum spiritus, qui tunc in spirituali mundo sunt, patiuntur, in nunc sequentibus dicetur.

567. Sunt binæ origines Caloris, una ex Sole Cœli, qui est Dominus, & altera ex Sole mundi; Calor qui ex Sole Cœli seu Domino, est Calor spiritualis, qui in sua essentia est amor, videatur supra n: 126 ad 140; Calor vero ex Sole mundi, est Calor naturalis, qui in sua essentia non est amor, sed inservit calori spirituali seu amori pro receptaculo: quod amor, in sua essentia sit calor, constare potest ex incalescentia animi & inde corporis ex amore, & secundum ejus gradum & ejus quale, & hoc apud hominem æque

æque hyeme ac æstate, tum quoque ex incalescentia sanguinis; quod calor naturalis, qui ex sole mundi existit, inserviat calori spirituali pro receptaculo, constat ex calore corporis qui ex calore ejus spiritus exsuscitatur, & ei succenturiat; imprimis ex calore verno & æstivo apud omnis generis animalia, quæ tunc in amores suos quotannis redeunt; non quod calor ille id faciat, sed quia ille disponit corpora eorum ad recipiendum calorem, qui e mundo spirituali etiam apud illos influit, nam mundus spiritualis influit in naturalem, sicut causa in effectum; qui credit, quod calor naturalis producat amores illorum, multum fallitur, nam influxus est mundi spiritualis in mundum naturalem, & non mundi naturalis in spiritualem, & omnis amor, quia est ipsius vitæ, est spiritualis; tum qui credit, quod aliquid existat in mundo naturali absque influxu mundi spiritualis, etiam fallitur, nam naturale non existit & subsistit nisi quam ex spirituali; & quoque subjecta Regni vegetabilis ex influxu inde ducunt suas germinationes, calor naturalis, qui est tempore veris & æstatis, disponit modo semina in naturales suas formas, expandendo & aperiendo, ut influxus e spirituali mundo ibi agat causam. Hæc allata sunt, ut sciatur quod bini calores sint, nempe spiritualis & naturalis, & quod calor spiritualis sit ex Sole Cœli, & calor naturalis ex Sole mundi, ac quod influxus & dein cooperatio sistant effectus, qui apparent coram oculis in mundo *(kk)*.

568. Calor spiritualis apud hominem est Calor vitæ ejus, quia, ut supra dictum est, in sua essentia est amor; hic Calor est qui intelligitur per Ignem in Verbo; Amor in Dominum, & Amor erga proximum per Ignem cœlestem; ac Amor sui & Amor mundi per Ignem infernalem.

569. Ignis seu Amor infernalis ex simili origine existit, ex qua Ignis seu Amor cœlestis, nempe ex Sole Cœli seu Domino; sed fit infernalis ab illis qui recipiunt; nam omnis influxus e spirituali mundo variatur secundum receptionem, seu secundum formas in quas influit; non aliter ac sicut Calor & Lux e Sole mundi, calor inde influens in Arboreta & Floreta producit vegetationem, & quoque educit odores gratos & suaves; at idem Calor, influens in excrementitia & cadaverosa producit putredines, ac educit nidores graveolentes & putores; pariter Lux ex eodem Sole in uno subjecto producit colores pulchros & amænos, in altero impulchros & inamænos: similiter Calor & Lux ex Sole Cœli, qui est Amor; cum calor seu amor inde influit in bona, ut apud homines & spiritus bonos ac apud angelos, fructificat illorum bona, at cum apud malos, contrarium effectum edit, mala enim vel suffocant illum vel pervertunt illum; pariter Lux cœli, dum influit in vera boni, dat intelligentiam & sapientiam, cum autem influit in-

(kk) Quod influxus sit mundi spiritualis in mundum naturalem, n: 6053 ad 6058. 6189 ad 6215. 6307 ad 6327. 6466 ad 6495. 6598 ad 6626. Quod etiam influxus sit in vitas animalium, n: 5850. Et quoque in subjecta Regni vegetabilis, n: 3648. Quod influxus ille sit continuus conatus agendi secundum Divinum ordinem, n: 6211 f.

in falsa mali, vertitur ibi in insanias & varii generis phantasias. Ita ubivis secundum receptionem.

570. Ignis infernalis, quia est amor sui & mundi, ita est omnis cupiditas quæ illorum amorum, quoniam Cupiditas est Amor in suo continuo, nam quod homo amat hoc continue cupit, & quoque est jucunditas, nam quod homo amat seu cupit, cum id obtinet, jucundum percipit, non aliunde est homini jucundum cordis; est itaque Ignis infernalis cupiditas & jucunditas, quæ ex binis illis amoribus, ut a suis originibus scaturiunt: Mala illa sunt, Contemtus aliorum, Inimicitia & Hostilitas contra illos qui sibi non favent, est Invidia, Odium, & Vindicta, & ex his Sævitia & Crudelitas; & quoad Divinum, est negatio, & inde contemtus, irrisio & blasphematio sanctorum, quæ sunt Ecclesiæ, quæ post mortem, cum homo fit spiritus, vertuntur in iram & odium contra illa, videatur supra n: 562. Et quia mala illa continuo spirant destructionem & occisionem illorum quos pro inimicis habent, & in quos odio & vindicta flagrant, quapropter jucundum vitæ eorum est velle destruere & occidere, & quantum non hoc possunt, velle damnum inferre, nocere, & sævire. Hæc sunt quæ intelliguntur per Ignem in Verbo, ubi de malis & de infernis agitur, ex quo aliqua loca ad confirmationem velim afferre: "*Unusquisque hypocrita & malitiosus, & omne os loquens stultitiam, quia flagrat sicut ignis malitia, senticetum & vepretum comedit, & incendit implexa sylvæ, & elevant se elatione fumi, & factus est populus cibus ignis, vir fratri suo non parcent*," Esai: IX: 17. 18. "*Dabo prodigia in Cœlo & in terra, sanguinem, & ignem, & columnas fumi, sol vertetur in tenebras*," Joel: III: 3. 4. "*Erit terra in picem ardentem, nocte & die non exstinguetur, in æternum ascendet fumus ejus*," Esai: XXXIV: 9. 10. "*Ecce diens veniens ardens sicut furnus, & erunt omnes superbi, & omnis faciens malitiam stipula, & inflammabit eos dies veniens*," Malach: III: 19. "*Babylon facta est habitaculum dæmonum, clamabant videntes fumum combustionis ejus, fumus ascendit in sæcula sæculorum*," Apoc: XVIII: 2. 18. Cap: XIX: 2. "*Aperuit puteum abyssi, unde ascendit fumus e puteo, sicut fumus fornacis magnæ, & obscurutus est sol, & aer e fumo putei*," Apoc: IX: 2. "*Ex ore equorum exivit ignis, fumus, & sulphur; ab his occisi sunt tertia pars hominum ab igne, & a fumo, & a sulphure*," Apoc: XI: 17. 18. "*Qui adorat bestiam, bibet ex vino iræ Dei mixto mero in calice iræ Ipsius, & cruciabitur igne & sulphure*," Apoc: XIV: 9. 10. "*Quartus Angelus effudit phialam suam in solem, & datum est illi æstu adurere homines per ignem, itaque æstuaverunt homines æstu magno*," Apoc: XVI: 9. "*Conjecti sunt in stagnum ardens igne & sulphure*," Apoc: XIX: 20. Cap: XX: 14. 15. Cap: XXI: 8. "*Omnis arbor non faciens fructum bonum exscindetur, & in ignem conjicietur*," Matth: III: 10. Luc: III: 9. "*Mittet Filius hominis Angelos suos, qui colligent e Regno Ipsius omnia offendicula, & eos qui faciunt iniquitatem, & mittent eos in Caminum ignis*," Matth: XIII: 41. 42. 50. "*Rex dicet iis qui e sinistris, discedite a Me maledicti in Ignem æternum paratum diabolis & angelis ejus*," Matth: XXV: 4. "*Et mit-*

tentur

tentur in Ignem æternum, in gehennam ignis, ubi vermis eorum non morietur, & Ignis non exſtinguetur," Matth: xviii: 8. 9. Marc: ix: 43 ad 49. "*Dives in inferno dixit ad Abrahamum, quod cruciaretur in flamma,*" Luc: xvi: 24. in his & in pluribus aliis locis per Ignem intelligitur cupiditas quæ amoris ſui & mundi, & per fumum inde intelligitur falſum ex malo.

571. Quia Cupiditas faciendi mala, quæ ſunt ex amore ſui & mundi, intelligitur per Ignem infernalem, & quia talis cupiditas eſt omnium in Infernis, videatur præcedens Articulus, ideo quoque cum Inferna aperiuntur, apparet ſicut Igneum cum Fumo, quale ſolet eſſe in Incendiis, Igneum denſum ex Infernis ubi Amor ſui regnat, ac Flammeum ex Infernis ubi Amor mundi. Cum autem clauſa ſunt, non apparet id igneum, ſed loco ejus ſicut obſcurum quid condenſatum a fumo; æſtuat uſque igneum illud intus, quod etiam apperceptum eſt ex calore inde exhalato, qui calor eſt ſicut ex combuſtis poſt incendium, alicubi ſicut ex fornace incaleſcente, & alibi ſicut ex calido balnei; quod calidum cum influit apud hominem, excitat apud illum cupiditates, & apud malos odia & vindictas, & apud ægrotos inſanias. Talis ignis aut talis calor eſt illis qui in ſupradictis amoribus ſunt, quoniam alligati ſunt quoad ſpiritus ſuos illis infernis, etiam cum vivunt in corpore. Sed ſciendum eſt, quod illi, qui in Infernis ſunt, non in Igne ſint, ſed quod Ignis ſit apparentia; non enim aliquam uſtionem ibi ſentiunt, ſed modo calorem qualem prius in mundo; quod Ignis appareat, eſt ex correſpondentia; nam amor correſpondet igni, & omnia quæ in Mundo ſpirituali apparent, ſecundum correſpondentias apparent.

572. Tenendum eſt, quod Ignis ille ſeu Calor infernalis vertatur in intenſum frigus, cum influit Calor e Cœlo, & tunc horreſcunt illi, qui ibi, ſicut qui correpti ſunt a febri gelida, & quoque intus cruciantur; & hoc ex cauſa, quia prorſus ſunt contra Divinum, & Calor Cœli, qui eſt Amor Divinus, exſtinguit calorem inferni, qui eſt amor ſui, & cum illo ignem vitæ eorum, unde tale frigus, & inde horror, & quoque cruciatus; fit quoque ibi tunc Caligo, & inde infatuatio, & caligatio. Sed hoc raro fit, ſolum cum inſultus, dum ibi ultra modum creſcunt, ſedandi ſunt.

573. Quia per Ignem infernalem intelligitur omnis cupiditas malum faciendi profluens ex amore ſui, inde etiam per eundem ignem intelligitur cruciatus qualis eſt in infernis; nam cupiditas ex illo amore eſt cupiditas nocendi aliis, qui ſe non honorant, venerantur & colunt, & quantum iræ inde capiunt, & ex ira quantum odii & vindictæ, tanta cupiditas eſt ſæviendi in illos; & cum talis cupiditas ineſt unicuivis in ſocietate, ubi non vincula externa coercent, quæ ſunt timores pro lege, proque jactura famæ, honoris, lucri, & vitæ, tunc quiſque ex ſuo malo ruit in alterum, & quantum valet etiam ſubjugat, ac ſubjicit reliquos ſuo dominio, & in illos qui ſe non ſubmittunt, ex jucundo ſævit: hoc jucundum prorſus conjunctum eſt cum jucundo imperandi, uſque adeo ut in ſimili gradu ſint, quoniam jucundum nocendi ineſt inimicitiæ, invidiæ, odio & vindictæ, quæ ſunt mala illius amoris, ut ſupra dictum eſt. Omnia Inferna tales Societates

 ſunt,

ſunt, quare ibi quiſque corde gerit odium contra alterum, ac ex odio erumpit in ſæva, quantum valet. Hæ ſævitiæ & inde cruciatus intelliguntur etiam per Ignem infernalem, nam ſunt effectus cupiditatum.

574. Supra n ; 548 oſtenſum eſt, quod ſpiritus malus ſe ſponte conjiciat in Infernum, quare etiam paucis dicetur, unde hoc fit, cum tamen in Inferno tales cruciatus ſunt. Ex quolibet Inferno exhalatur ſphæra cupiditatum, in quibus ſunt illi qui ibi ; hæc ſphæra cum percipitur ab illo qui in ſimili cupiditate eſt, afficitur corde, & impletur jucundo ; nam cupiditas & ejus jucunditas unum faciunt ; quod enim aliquis cupit, hoc ei jucundum eſt ; inde eſt, quod ſpiritus ſe illuc convertat, & illuc ex jucundo cordis cupiat ; nondum enim ſcit quod tales ibi cruciatus ſint, & qui ſcit uſque illuc cupit ; nemo enim in mundo ſpirituali reſiſtere poteſt cupiditati ſuæ, quia cupiditas eſt ejus amoris, & amor eſt ejus voluntatis, & voluntas eſt ejus naturæ, & quiſque ibi ex natura agit. Cum itaque ſpiritus ſua ſponte aut ex ſuo libero alluit ad ſuum infernum, ac intrat, tunc primum excipitur amice, credens ſic quod inter amicos venerit, ſed hoc perſtat modo per aliquot horas ; interea exploratur quali aſtutia eſt, & inde quali valore ; quo explorato incipiunt illum infeſtare, & hoc variis modis, ac ſucceſſive acrius & vehementius, quod fit per introductionem interius & profundius in Infernum, nam quo interius & profundius ibi, eo maligniores ſpiritus ſunt : poſt infeſtationes incipiunt ſævire in illum per pænas, & hoc uſque dum redactus eſt in ſervum. Sed quia ibi continue rebelles motus exiſtunt, quoniam quiſque ibi vult maximus eſt, & contra alios odio flagrat, inde novi inſultus ; ſic una ſcena mutatur in alteram, quare illi qui ſervi facti ſunt eximuntur, ut præſtent opem novo cuidam diabolo ad ſubjugandum alios, tunc illi qui ſe non ſubmittunt, & ad nutum ſerviunt, iterum variis modis cruciantur, & ſic continue. Tales cruciatus ſunt cruciatus inferni, qui Ignis infernalis vocantur.

575. Stridor autem dentium eſt continua diſceptatio & pugna falſorum inter ſe, proinde illorum qui in falſis ſunt, conjuncta quoque cum contemtu aliorum, inimicitia, irriſione, ſubſannatione, blaſphematione, quæ quoque erumpunt in dilaniationes varii generis ; quiſque enim pro ſuo falſo pugnat, & dicit verum. Hæ diſceptationes & pugnæ extra illa inferna audiuntur ſicut ſtridores dentium ; & quoque in ſtridores dentium vertuntur cum vera e cœlo illuc influunt. In iis Infernis ſunt omnes illi, qui agnoverunt naturam & negaverunt Divinum, in profundioribus ibi qui ſe in eo confirmaverunt : illi quia nihil lucis e cœlo poſſunt recipere, & inde nihil videre intus in ſe, ideo plerique ſenſuales corporei ſunt, qui ſunt qui nihil credunt, quam quod oculis vident & manibus tangunt ; inde omnes fallaciæ ſenſuum illis ſunt vera, ex quibus etiam diſceptant : ex eo eſt, quod diſceptationes illorum audiantur ſicut ſtridores dentium, nam omnia falſa in mundo ſpirituali ſtrident, & dentes correſpondent ultimis in natura, & quoque ultimis apud hominem, quæ ſunt ſenſualia corporea *(ll)*. Quod in Infernis ſit ſtridor dentium videatur Matth :

(ll) De Correſpondentia dentium, n : 5565 ad 5568. Quod illi correſpondeant dentibus qui mere ſenſuales ſunt, & vix aliquid lucis ſpiritualis habent, n : 5565. Quod Deus

Matth: VIII: 12. Cap: XIII: 42. 50. Cap: XXII: 13. Cap: XXIV: 51. Cap: XXV: 30. Luc: XIII: 28.

De Malitia & Artibus nefandis Spirituum infernalium.

576. QUALIS excellentia Spirituum est præ hominibus, quisque qui interius cogitat, & aliquid de Operatione suæ mentis novit, videre & comprehendere potest: homo enim mente sua plura intra minutum potest versare, evolvere, & concludere, quam potest intra semihorium eloqui & scriptura exprimere; inde patet, quantum excellet homo, quando in suo spiritu est, proinde quantum cum sit spiritus, nam spiritus est qui cogitat, & corpus est per quod spiritus exprimit sua cogitata loquendo aut scribendo. Inde est, quod homo, qui fit Angelus post mortem, in intelligentia & sapientia sit ineffabili respective ad intelligentiam & sapientiam ejus cum vixit in mundo; spiritus enim ejus, cum vixit in mundo, vinctus fuit corpori, & per illud fuit in naturali mundo; quapropter quod tunc spiritualiter cogitavit, influxit in ideas naturales, quæ respective communes, crassæ & obscuræ sunt, ac innumera, quæ spiritualis cogitationis sunt, non recipiunt, & quoque involvunt densis quæ sunt ex curis in mundo: aliter cum spiritus solutus est a corpore, ac in suum spiritualem statum venit, quod fit, cum ex naturali mundo in spiritualem, qui ei proprius est, transit; quod tunc status ejus quoad cogitationes & affectiones immensum excellat, præ statu ejus priori, ex nunc dictis patet; unde est, quod Angeli cogitent ineffabilia & inexpressibilia; proinde talia, quæ non intrare possunt in cogitationes naturales hominis; cum tamen unusquisque Angelus natus est homo, & vixerat homo, ac tunc sibi non plus sapere quam similis alius homo visus est.

577. In illo gradu, in quo est sapientia & intelligentia apud Angelos, in eo etiam est malitia & astutia apud spiritus infernales; similis enim res est; quoniam spiritus hominis, cum solutus est a corpore, in suo bono aut in suo malo est, spiritus angelicus in suo bono, ac spiritus infernalis in suo malo; nam unusquisque spiritus est suum bonum vel suum malum, quia est suus amor, prout sæpius prius dictum & ostensum est; quapropter sicut spiritus angelicus ex suo bono cogitat, vult, loquitur & agit, ita spiritus infernalis ex suo malo; & ex ipso malo cogitare, velle, loqui, & agere, est ex cunctis quæ in malo sunt; aliter cum in corpore vixit, tunc malum spiritus hominis fuit in vinculis, quæ unicuique homini sunt ex lege, ex lucro, ex honore, ex fama, & ex timoribus jacturæ eorum, quapropter malum spiritus ejus tunc non potuit erumpere, ac se manifestare quale in se esset; præterea etiam tunc malum spiritus hominis circumvelatum & obvolutum jacuit externa probitate, sinceritate,

Deus in Verbo significet sensuale quod ultimum vitæ hominis, n: 9052. 9062. Quod stridor dentium in altera vita sit ex illis, qui credunt naturam esse omne, ac Divinum nihil, n: 5568.

ritate, juſtitia, & affectione veri & boni, quas homo talis ore prætulit & ſimulavit propter mundum, ſub quibus ita reconditum & in obſcuro latuit, ut vix ipſe ſciverit, quod in ſpiritu ſuo tanta malitia & aſtutia ſit, ita quod in ſe talis diabolus ſit, qualis fit poſt mortem, cum ejus ſpiritus venit in ſe, ac in ſuam naturam: tunc malitia talis ſe manifeſtat, ut excedat omnem fidem; ſunt millia, quæ ex ipſo malo tunc erumpunt; inter quæ etiam talia ſunt, quæ non vocibus alicujus linguæ exprimi poſſunt; qualia ſunt, datum eſt mihi per plures experientias ſcire, & quoque appercipere; quia mihi datum eſt a Domino in ſpirituali mundo quoad ſpiritum eſſe, & ſimul in naturali mundo quoad corpus: hoc teſtari poſſum, quod malitia eorum tanta ſit, ut vix unum ex millibus poſſit deſcribi: & quoque niſi Dominus tutetur hominem, quod non poſſit uſquam eximi inferno, nam apud unumquemvis hominem tam ſpiritus ab inferno ſunt, quam angeli e cœlo, videatur ſupra n: 292. 293; & Dominus non tutari poteſt hominem, niſi homo agnoſcat Divinum, & niſi vivat vitam fidei & charitatis, alioquin enim avertit ſe a Domino, ac convertit ſe ad infernales ſpiritus, & ſic imbuitur quoad ſpiritum ſuum ſimili malitia; homo uſque a Domino continue abducitur a malis, quæ ex conſociatione cum illis ſpiritibus ſibi applicat & quaſi attrahit, ſi non per vincula interna quæ ſunt conſcientiæ, quæ non recipit ſi negat Divinum, uſque tamen per vincula externa, quæ ſunt, ut ſupra dictum eſt, timores pro lege & ejus pænis, proque jactura lucri, & privatione honoris & famæ; homo talis quidem abduci poteſt a malis per jucunda ſui amoris, & per timorem jacturæ & privationis eorum, ſed non poteſt adduci in bona ſpiritualia, nam quantum in hæc adducitur, tantum apud ſe verſat aſtutias & dolos, ſimulando & mentiendo bona, ſincera, & juſta, ſine perſuadendi & ſic fallendi, hæc aſtutia ſe addit malo ejus ſpiritus, ac format illud, & facit ut ſit malum, quale eſt in ſua natura.

578. Omnium peſſimi ſunt, qui in malis ex amore ſui fuerunt, & qui ſimul intus in ſe ex dolo egerunt, quoniam dolus intrat penitius cogitationes & intentiones, ac inficit illas veneno, & ſic deſtruit omnem vitam hominis ſpiritualem: plerique illorum ſunt in Infernis a tergo, & vocantur Genii, ac ibi eorum jucundum eſt ſe inconſpicuos reddere, ac circum alios ſicut larvæ volitare, ac inferre mala in abſcondito, quæ circumſpargunt ſicut viperæ venena: illi præ cæteris dire cruciantur. At qui non doloſi, & aſtutiis malignis ineſcati fuerunt, & tamen in malis ex amore ſui, etiam in Infernis a tergo ſunt, ſed non in tam profundis. Illi autem qui in malis ex amore mundi fuerunt, ſunt in Infernis antrorſum, & vocantur Spiritus; hi non talia mala ſunt, hoc eſt, non talia odia & vindictæ, ſicut qui in malis ex amore ſui, proinde nec illis talis malitia & aſtutia; quare etiam eorum Inferna ſunt mitiora.

579. Datum eſt per experientiam noſſe quali malitia ſunt illi qui Genii vocantur; Genii non operantur ac influunt in cogitationes, ſed in affectiones; has appercipiunt, & odorant ſicut canes in ſylvis feras; affectiones bonas, ubi illas appercipiunt, momento vertunt in malas, ducendo & flectendo illas mirabiliter per jucunda alterius, & hoc tam clandeſtine, ac tali arte maligna, ut

alter nihil de eo resciat, cavendo solerter ne aliquid intret cogitationem, quoniam sic manifestantur: apud hominem assident sub occipitio. Hi in mundo fuerunt illi homines, qui dolose captaverunt aliorum animos ducendo illos & persuadendo per jucunda affectionum seu cupiditatum eorum. Sed illi a Domino arcentur ab omni homine, de quo aliqua spes reformationis est, tales enim sunt, ut non modo possint conscientias destruere, sed etiam apud hominem excitare ejus mala hæreditaria, quæ alioquin recondita jacent; quare ne homo in ea inducatur, providetur a Domino, ut hæc Inferna prorsus occlusa sint; & cum aliquis homo post mortem, qui talis genius est, in alteram vitam venit, is actutum in eorum infernum conjicitur: illi etiam, cum inspiciuntur quoad dolos & astutias, apparent sicut viperæ.

580. Qualis malitia est Spiritibus infernalibus, constare potest ex Artibus eorum nefandis; quæ totidem sunt, ut impleretur liber illis enumerandis, ac plures libri illis describendis; sunt illæ artes pæne omnes ignotæ in mundo: UNUM GENUS se refert ad abusus correspondentiarum: ALTERUM, ad abusus ultimorum ordinis Divini: TERTIUM, ad communicationem & influxum cogitationum & affectionum, per conversiones, per inspectiones, & per spiritus alios extra se, & per emissos a se. QUARTUM, ad operationes per phantasias. QUINTUM, ad ejectiones extra se, ac inde præsentias alibi, quam ubi corpore sunt. SEXTUM, ad simulationes, persuasiones, & mendacia. In has Artes venit spiritus hominis mali, cum solutus est a suo corpore, a se, insunt enim naturæ mali ejus, in qua tunc est. Per has Artes cruciant se mutuo in Infernis: verum, quia omnes illæ Artes, præter illas quæ fiunt per simulationes, persuasiones, & mendacia, ignotæ sunt in mundo, non velim in specie illas hic describere, tam quia non comprehenduntur, quam quia nefandæ sunt.

581. Quod Cruciatus in Infernis permittantur a Domino, est causa, quia mala non aliter coerceri & domari possunt; unicum medium illa coercendi & domandi, ac infernalem turbam in vinculis tenendi, est timor pænæ; non datur aliud medium; nam absque timore pænæ & cruciatus rueret malum in furores, ac dispergeretur totum, sicut Regnum in terris, ubi non lex & non pæna.

De Apparentia, Situ & Pluralitate Infernorum.

582. IN Mundo spirituali, seu in Mundo ubi sunt Spiritus & Angeli, similia apparent quæ in Mundo naturali, seu ubi homines sunt, adeo similia, ut quoad externam faciem nulla sit differentia; apparent ibi Planities, & apparent Montes, Colles & Petræ, ac inter illa Valles, insuper etiam Aquæ, & plura alia quæ super Tellure; sed usque illa omnia ex spirituali origine sunt; quapropter apparent coram oculis spirituum & angelorum, & non coram oculis hominum, quia homines in naturali mundo sunt; ac Spirituales

vident illa quæ ex origine ſpirituali ſunt, & Naturales illa quæ ex origine naturali: quapropter homo oculis ſuis nequaquam poteſt videre illa quæ in Mundo ſpirituali ſunt, niſi detur illi in ſpiritu eſſe, & niſi quam poſt mortem cum ſit ſpiritus; viciſſim etiam Angelus & Spiritus prorſus non aliquid in naturali Mundo poſſunt videre, ſi non ſint apud hominem cui datum eſt loqui cum illis; oculi enim hominis accommodati ſunt receptioni lucis mundi naturalis, & oculi angelorum & ſpirituum accommodati ſunt receptioni lucis mundi ſpiritualis, & tamen utriſque ſunt oculi ad aſpectum prorſus ſimiles. Quod Mundus ſpiritualis ſit talis, homo naturalis non poteſt comprehendere, ac minime homo ſenſualis, qui eſt qui nihil credit, niſi quam quæ corporis ſui oculis videt, & ejus manibus tangit, proinde quæ per viſum & tactum hauſit, & ex illis cogitat, cui ideo cogitatio materialis eſt, & non ſpiritualis. Quia talis ſimilitudo eſt Mundi ſpiritualis & Mundi naturalis, ideo homo poſt mortem vix aliter ſcit, quam quod in Mundo ſit ubi natus eſt, & e quo exivit; ob quam cauſam etiam vocant mortem modo tranſlationem ab uno mundo in ſimilem alium. Quod talis ſimilitudo utriuſque Mundi ſit, videatur ſupra ubi de Repræſentativis & Apparentiis in Cœlo n: 170 ad 176, actum eſt.

583. In locis editioribus ibi ſunt Cœli; in humilibus ibi eſt Mundus ſpirituum; ſub his & ſub illis ſunt Inferna. Cœli non apparent ſpiritibus qui in Mundo ſpirituum ſunt, niſi cum interior viſus eorum aperitur; aliquoties tamen apparent ſicut nimbi, aut ſicut candidæ nubes; cauſa eſt, quia Angeli cœli in ſtatu interiori ſunt quoad intelligentiam & ſapientiam, ita ſupra viſum illorum qui in Mundo ſpirituum. Spiritus autem, qui in planitiebus & vallibus ſunt, ſe mutuo vident, verum cum ibi ſeparati ſunt, quod fit cum intromiſſi in interiora ſua, tunc mali ſpiritus non vident bonos, boni autem videre poſſunt malos, ſed avertunt ſe ab illis, ac ſpiritus qui ſe avertunt, inconſpicui fiunt. Inferna autem non apparent, quoniam clauſa ſunt, ſolum introitus, qui portæ vocantur, cum aperiuntur pro intromittendis ſimilibus aliis. Omnes portæ ad inferna patent e mundo ſpirituum, & nullæ e cœlo.

584. Sunt Inferna ubivis, tam ſub montibus, collibus & petris, quam ſub planitiebus & vallibus: aperturæ ſeu portæ ad inferna, quæ ſunt ſub montibus, collibus, & petris, apparent ad conſpectum ſicut foramina & ſicut fiſſuræ rupium, quædam protenſæ in latum & amplæ, quædam arctæ & ſtrictæ, pleræque ſcabræ; omnes, cum inſpiciuntur, apparent opacæ & furvæ; ſed infernales ſpiritus, qui inibi, in tali luminoſo ſunt, quale eſt ex ignitis carbonibus; iſti lumini recipiendo accommodati ſunt oculi illorum; & hoc ex cauſa, quia, dum vixerunt in mundo, in caligine fuerunt quoad Divina vera, negando illa, & quaſi in lumine quoad falſa, affirmando ea, unde viſus oculorum illorum ita formatus eſt; inde quoque eſt, quod lux cœli illis caligo ſit, quare cum exeunt ſuis antris, nihil vident: ex quibus clariſſime patuit, quod homo tantum in lucem Cœli veniat, quantum agnoſcit Divinum, & confirmat apud ſe illa quæ Cœli & Eccleſiæ ſunt; & quod tantum in caliginem

inferni

inferni veniat, quantum negat Divinum, & confirmat apud se ea quæ sunt contra illa quæ Cœli & Ecclesiæ sunt.

585. Aperturæ seu portæ ad Inferna, quæ sub planitiebus & vallibus, ad aspectum apparent diversimode, quædam similes illis quæ sub montibus, collibus & petris, quædam sicut antra & cavernæ, quædam sicut hiatus magni & voragines, quædam sicut paludes, & quædam sicut stagna aquarum; omnes sunt copertæ, nec patent nisi cum mali spiritus e mundo spirituum illuc injiciuntur; cumque patent, exhalatur inde vel sicut ignis cum fumo, qualis apparet in aere ex incendiis, vel sicut flamma absque fumo; vel sicut fuligo qualis ex incenso camino, vel sicut nimbus ac nubes densa; auditum est, quod infernales spiritus illa non videant, nec sentiant, quia cum in illis sunt, sicut in sua athmosphæra sunt, & sic in suæ vitæ jucundo, & hoc ex causa, quia correspondent malis & falsis in quibus sunt, nempe ignis odio & vindictæ, fumus & fuligo falsis ex illis, flamma malis amoris sui, ac nimbus & densa nubes falsis inde.

586. Datum etiam est inspicere in Inferna, ac videre qualia sunt intus, nam cum Domino beneplacet, potest spiritus & angelus, qui supra est, visu penetrare in ima, ac lustrare qualia sunt, non obstantibus operturis; ita quoque mihi datum est in illa introspicere: quædam Inferna apparuerunt ad aspectum sicut Cavernæ & Antra in rupibus tendentia introrsum, ac inde quoque in profundum oblique vel diametraliter. Quædam Inferna apparuerunt ad aspectum similia lustris & speluncis, quales sunt feris in sylvis: quædam similia lacunatis cavernis & cryptis quales sunt in fodinis, cum antris versus inferiora; pleraque Inferna sunt triplicata, superiora intus apparent caliginosa, quia ibi in falsis mali sunt, inferiora autem apparent ignita, quia ibi in ipsis malis sunt; caligo enim correspondet falsis mali, ac ignis ipsis malis; nam in profundioribus Infernis sunt, qui interius ex malo egerunt, in minus profundis autem sunt qui exterius, quod est ex falsis mali. In quibusdam Infernis apparent sicut rudera domuum ac urbium post incendia, in quibus infernales spiritus habitant, & se recondunt. In mitioribus Infernis apparent sicut rudes casæ, alicubi contiguæ in speciem urbis, cum vicis & plateis; intus in domibus ibi sunt spiritus infernales, ubi continuæ rixæ, inimicitiæ, verberationes, & dilaniationes; in plateis & vicis sunt latrocinia & prædationes. In quibusdam Infernis sunt mera lupinaria, quæ tetra visu sunt, impleta omnis generis sordibus & excrementis. Sunt etiam Sylvæ opacæ, in quibus infernales spiritus sicut feræ vagantur, ac ibi quoque sunt antra subterranea, in quæ fugiunt qui infectantur ab aliis. Sunt quoque Deserta, ubi nihil nisi quam sterile & arenosum, & alicubi scabræ rupes in quibus cavernæ, alicubi etiam casæ; in deserta hæc loca ejiciuntur ex Infernis qui extrema passi sunt, maxime illi qui in mundo moliendis & machinandis artibus & dolis astutiores reliquis fuerunt; ultimum eorum est talis vita.

587. Quod Situm Infernorum in specie attinet, nemo scire potest, ne quidem Angeli in Cœlo, sed Solus Dominus; at Situs eorum in communi notus

notus est ex Plagis in quibus sunt: sunt enim Inferna sicut Cœli distincta quoad Plagas, ac Plagæ in mundo spirituali sunt determinatæ secundum amores, nam omnes Plagæ in Cœlo incipiunt a Domino ut Sole, Qui est Oriens; & quia Inferna sunt opposita Cœlis, eorum Plagæ incipiunt ex opposito, ita ab Occidente, de his videatur in Articulo de quatuor Plagis in cœlo n:.141 ad 153: inde est quod Inferna in Plaga Occidentali sint omnium pessima & maxime horrenda, & eo pejora & horribiliora quo remotiora ab Oriente, ita per gradus successive: sunt in illis Infernis ii qui in mundo in amore sui fuerunt, ac inde in contemtu aliorum, inque inimicitia contra illos qui sibi non faverunt, tum in odio & vindicta contra illos qui se non venerati sunt & coluerunt; in remotissimis ibi sunt, qui ex Religioso Catholico, ut vocatur, fuerunt, & voluerunt ibi coli ut dii, & inde odio & vindicta flagrarunt contra omnes qui illorum potestatem super animas hominum & super Cœlum, non agnoverunt; illi simili animo, hoc est, simili odio & vindicta sunt contra illos qui se opponunt, sicut fuerunt in mundo; jucundissimum eorum est sævire; sed hoc vertitur in altera vita in ipsos; nam in Infernis eorum, quibus plaga occidentalis repleta est, furit unus in alterum, qui sibi Divinam potestatem derogat; sed de his plura dicentur in Opusculo de Ultimo Judicio & de Babylonia destructa. Verum quomodo Inferna in illa plaga ordinata sunt, non sciri potest, solum quod atrocissima illius generis sint ad latera versus Plagam septentrionalem, minus atrocia versus Plagam meridionalem; ita infernorum atrocitas decrescit a Plaga septentrionali ad meridionalem, & quoque per gradus versus Orientem: ad Orientem ibi sunt qui fastuosi fuerunt, & non crediderunt Divinum, sed usque non fuerunt in tali odio & vindicta, neque in dolo, sicut illi qui ibi profundius in Plaga occidentali sunt. In Plaga Orientali hodie nulla sunt Inferna; quæ ibi fuerunt, translata sunt in Plagam occidentalem anterius. Inferna in Plaga septentrionali & meridionali sunt plura; in illis sunt, qui, dum vixerunt, in amore mundi fuerunt, & inde in varii generis malis, quæ sunt inimicitia, hostilitas, furta, latrocinia, astus, avaritia, immisericordia; pessima illius generis Inferna sunt in Septentrionali plaga, mitiora in Meridionali; diritas eorum crescit, sicut propinquiora sunt ad Plagam occidentalem, & quoque sicut remotiora sunt a Plaga meridionali, ac decrescit versus Plagam orientalem, & quoque versus meridionalem. Post Inferna, quæ sunt in Plaga occidentali, sunt Sylvæ opacæ, in quibus maligni spiritus sicut feræ vagantur; similiter post Inferna in Plaga septentrionali. Post Inferna autem in Plaga meridionali sunt Deserta, de quibus mox supra actum est. Hæc de Situ Infernorum.

588. Quod Pluralitatem Infernorum attinet, sunt Inferna tot numero quot sunt Societates Angelicæ in Cœlis, quoniam cuivis Societati cœlesti ex opposito correspondet Societas infernalis; quod Societates cœlestes innumeræ sint, & omnnes discriminatæ secundum bona amoris, charitatis & fidei, videatur in Articulo de Societatibus ex quibus cœli consistunt, n:41 ad 50; & in Articulo de Immensitate cœli n: 415 ad 420; similiter itaque Socie-

 tates

tates infernales, quæ difcriminatæ funt fecundum mala bonis oppofita. Unumquodvis Malum eft infinitæ varietatis, ficut unumquodvis Bonum; quod ita fit, non capiunt illi qui modo fimplicem ideam de unoquovis Malo habent, ficut de Contemtu, de Inimicitia, de Odio, de Vindicta, de Dolo, & de Similibus aliis, fed fciant quod unumquodvis ex illis contineat tot differentias fpecificas, & tot differentias iterum fpecificas feu particulares, ut non fufficiat volumen illis enumerandis; Inferna funt fecundum differentias cujufvis Mali ita ordinate diftincta, ut nihil ordinatius & diftinctius: inde conftare poteft, quod fint innumerabilia, unum prope alterum, & unum remote ab altero, fecundum differentias malorum in genere, in fpecie, & in particulari. Sunt quoque Inferna fub Infernis; funt communicationes quorundam per tranfitus, & funt communicationes plurium per exhalationes, & hoc prorfus fecundum affinitates unius generis & unius fpeciei mali cum aliis. Inferna quanto numero funt, datum mihi eft fcire ex eo, quod Inferna fint fub omni Monte, Colle & Petra, & quoque fub omni Planitie & Valle, & quod fub illis fe extendant in longum, latum, & profundum; verbo totum cœlum, ac totus Mundus fpirituum, funt quafi excavati, & fub illis continuum Infernum. Hæc de Pluralitate Infernorum.

De Æquilibrio inter Cœlum & Infernum.

589. Omnium æquilibrium erit, ut aliquid exiftat; abfque æquilibrio non eft actio & reactio, nam æquilibrium eftinter binas vires, quarum una agit & altera reagit, quies ex fimili agentia & reagentia vocatur Æquilibrium. In Mundo naturali eft Æquilibrium in omnibus & fingulis; in genere in ipfis Athmofphæris, in quibus inferiora reagunt & refiftunt, quantum fuperiora agunt & incumbunt: in Mundo naturali eft etiam æquilibrium inter calorem & frigus, inter lucem & umbram, & inter ficcum & humidum, media temperatura eft æquilibrium: eft quoque æquilibrium in omnibus fubjectis Regnorum Mundi, quæ funt tria, nempe Minerale, Vegetabile, & Animale; nam abfque æquilibrio in illis nihil exiftit & fubfiftit; eft ubivis ficut conatus ab una parte agens & ab altera reagens. Omnis exiftentia feu omnis effectus fit in æquilibrio, fed fit per id quod una vis agat & altera patiatur fe agi, feu quod una vis agendo influat, & altera recipiat & convenienter cedat. In Mundo naturali id quod agit & quod reagit vocatur vis & quoque conatus; fed in Mundo fpirituali id quod agit & quod reagit, vocatur Vita & Voluntas; vita ibi eft vis viva, & voluntas eft conatus vivus, & ipfum æquilibrium vocatur Liberum: exiftit itaque & fubfiftit Æquilibrium fpirituale feu Liberum, inter bonum ab una parte agens, & malum ab altera parte reagens, vel inter malum ab una parte agens & bonum ab altera parte reagens; æquilibrium inter bonum agens & malum reagens eft apud bonos, at æquilibrium inter malum agens & bonum reagens eft

eſt apud malos: quod æquilibrium ſpirituale ſit inter bonum & malum, eſt quia omne vitæ hominis ſe refert ad bonum & ad malum, ac voluntas eſt receptaculum: eſt quoque æquilibrium inter verum & falſum; ſed hoc dependet ab æquilibrio inter bonum & malum: æquilibrium inter verum & falſum eſt ſicut inter lucem & umbram, quæ tantum operantur in ſubjecta Regni vegetabilis, quantum in luce & umbra eſt calor & frigus; quod lux & umbra ex ſe nihil operentur, ſed quod calor per illas, conſtare poteſt ex ſimili luce & umbra tempore hyemis & tempore veris. Comparatio veri & falſi cum luce & umbra eſt ex correſpondentia, nam verum correſpondet luci, falſum umbræ, & calor bono amoris, & quoque Lux ſpiritualis eſt Verum, Umbra ſpiritualis eſt falſum, ac Calor ſpiritualis eſt bonum amoris; de qua re videatur in Articulo, ubi de Luce & Calore in Cœlo n: 126 ad 140 actum eſt.

590. Eſt perpetuum æquilibrium inter Cœlum & Infernum; ex Inferno continue exſpirat & aſcendit conatus faciendi malum, & ex Cœlo continue exſpirat & deſcendit conatus faciendi bonum; in illo æquilibrio eſt Mundus ſpirituum, qui quod ſit medius inter Cœlum & inter Infernum, videatur ſupra n: 421 ad 431. Quod Mundus ſpirituum in eo Æquilibrio ſit, eſt quia omnis homo poſt mortem primum intrat Mundum ſpirituum, & ibi tenetur in ſimili ſtatu in quo fuit in Mundo, quod fieri nequiret niſi ibi ſummum æquilibrium eſſet; per id enim explorantur omnes quales ſunt, relicti enim ibi ſunt ſuo libero, in quali fuerunt in mundo: Æquilibrium ſpirituale eſt Liberum apud hominem & ſpiritum, ut mox ſupra n: 589 dictum eſt. Quale cujuſvis liberum eſt, cognoſcitur ibi ab Angelis in Cœlo per communicationem affectionum & cogitationum inde; & id apparet ad viſum coram ſpiritibus angelicis per vias quas vadunt; qui boni ſpiritus ſunt, illi eunt vias quæ tendunt ad cœlum, at mali ſpiritus eunt vias quæ tendunt ad infernum: viæ actualiter apparent in illo mundo; quæ etiam eſt cauſa, quod Via in Verbo ſignificent vera quæ ducunt ad bonum, & in oppoſito ſenſu falſa quæ ducunt ad malum: & inde quoque eſt, quod ire, ambulare, & proficiſci in Verbo ſignificent progreſſiones vitæ *(mm)*: tales vias mihi ſæpe videre datum eſt, & quoque itiones & ambulationes ſpirituum ſuper illis libere ſecundum affectiones & inde cogitationes.

591. Quod Malum continue exſpiret & aſcendat ex Inferno, & Bonum continue exſpiret & deſcendat ex Cœlo, eſt quia ſpiritualis ſphæra circumdat unumquemvis, & illa ſphæra effluit & exundat ex vita affectionum & inde cogitationum *(nn)*; & quia talis vitæ ſphæra effluit ex unoquovis, inde quoque effluit

(mm) Quod proficiſci in Verbo ſignificet progreſſivum vitæ, ſimiliter ire, n: 3335. 4375. 4554. 4585. 4882. 5493. 5606. 5996. 5181. 8345. 8397. 8417. 8420. 8557. Ire & ambulare cum Domino, quod ſit recipere vitam ſpiritualem, & vivere cum Ipſo, n: 10567. Ambulare quod ſit vivere, n: 519. 1794. 8417. 8420.

(nn) Quod Sphæra ſpiritualis, quæ eſt ſphæra vitæ, effluat & exundet ex unoquovis homine, ſpiritu & angelo, & circumſtipet illos, n: 4464. 5179. 7454. 8630. Quod effluat

effluit ex unaquavis Societate cœlesti, & ex unaquavis Societate infernali, consequentèr ex omnibus simul, hoc est, ex toto Cœlo & ex toto Inferno: quod Bonum effluat ex Cœlo, est quia omnes ibi in bono sunt, & quod Malum ex Inferno est quia omnes ibi malo sunt: Bonum quod e Cœlo, est omne a Domino, nam Angeli qui in Cœlis sunt, detinentur omnes a suo proprio, ac tenentur in Proprio Domini, quod est Ipsum Bonum; at spiritus qui in Infernis sunt, omnes in suo proprio sunt, ac proprium cujusvis non est nisi quam malum, & quia non nisi quam malum, est infernum *(oo)*. Ex his constare potest, quod æquilibrium in quo tenentur Angeli in Cœlis, & spiritus in infernis, non sit sicut æquilibrium in mundo spirituum; æquilibrium Angelorum in cœlis est quantum in bono voluerunt esse, seu quantum in bono vixerunt in mundo, ita quoque quantum aversati sunt malum; æquilibrium autem spirituum in Inferno, est quantum in malo voluerunt esse, seu quantum in malo vixerunt in mundo, ita quoque quantum corde & spiritu contra bonum fuerunt.

592. Nisi Dominus regeret tam Cœlos quam Inferna, non foret aliquod æquilibrium, & si non æquilibrium, non foret Cœlum & Infernum; omnia enim & singula in universo, hoc est, tam in Mundo naturali quam in Mundo spirituali consistunt ex æquilibrio; quod ita sit, omnis rationalis homo potest percipere; da modo superpondium ab una parte, & nihil resistentiæ ab altera, annon periret utrumque: ita foret in spirituali Mundo, si non reageret bonum contra malum, ac insurrectionem ejus jugiter coerceret; nisi hoc unice Divinum faceret, periret & Cœlum & Infernum, & cum his totum Genus humanum: nisi hoc unice Divinum faceret, dicitur, quia Proprium cujusvis tam Angeli, quam Spiritus, & Hominis non est nisi quam malum, videatur supra n: 591, quare nusquam aliqui Angeli & Spiritus resistere possunt malis continue exhalatis ab Infernis, quoniam ex proprio tendunt omnes ad infernum. Ex his patet, quod nisi Solus Dominus regeret tam Cœlos quam Inferna, nusquam foret alicui salus. Præterea omnia Inferna unum agunt, nam mala in Infernis connexa sunt, sicut bona in Cœlis, ac resistere omnibus Infernis, quæ innumera sunt, & quæ simul agunt contra Cœlum, & contra omnes qui ibi sunt, non potest nisi solum Divinum, quod unice procedit ex Domino.

593. Æquilibrium inter Cœlos & Inferna diminuitur & accrescit secundum numerum illorum qui intrant Cœlum ac intrant Infernum, quod fit quotidie ad plura

---

effluat ex vita affectionum & cogitationum eorum, n: 2489. 4464. 6206 f. Quod noscantur spiritus, quales sunt, ad distantiam ex eorum sphæris, n: 1048. 1053. 1316. 1504. Quod sphæræ ex malis contrariæ sunt sphæris ex bonis, n: 1695. 10187. 10312. Quod sphæræ illæ se longe extendant in societates angelicas, secundum quale & quantum boni, n: 6598 ad 6613. 8063. 8794. 8797. Et in societates infernales secundum quale & quantum mali, n: 8794. 8797.

(oo) Quod Proprium hominis non sit nisi quam malum, n: 210. 215. 731. 874. 875. 876. 987. 1047. 2307. 2318. 3518. 3701. 3812. 8480. 8550. 10283. 10284. 10286. 10731. Quod proprium hominis sit infernum apud illum, n: 694. 8480.

plura millia, hoc ſcire & percipere, & hoc ad trutinam moderari & æquare, non poteſt ullus Angelus, ſed Solus Dominus, nam Divinum procedens a Domino omnipræſens eſt, ac ubivis videt ubinam aliquid nutat; Angelus modo videt quod prope ſe eſt, & ne quidem percipit in ſe quid fit in ſua ſocietate.

594. Quomodo omnia ordinata ſunt in Cœlis & in Infernis, ut omnes, & ſinguli, qui ibi, in ſuo æquilibrio ſint, conſtare aliquatenus poteſt ex illis quæ ſupra de Cœlis & de Infernis dicta & oſtenſa ſunt, quod nempe omnes Societates cœli ordinatiſſime diſtinctæ ſint ſecundum bona, & illorum genera & ſpecies; & omnes Societates Inferni ſecundum mala, & eorum genera & ſpecies; & quod ſub unaquavis Societate Cœli ſit Societas Inferni ex oppoſito correſpondens, ex qua correſpondentia oppoſita reſultat æquilibrium; quare jugiter a Domino providetur, ne infernalis ſocietas ſub ſocietate cœleſti prævaleat; & quantum incipit prævalere, per varia media compeſcitur & ad juſtam rationem æquilibrii redigitur; hæc media ſunt plura, ex quibus ſolum aliqua memoranda ſunt; quædam Media ſe referunt ad præſentiam fortiorem Domini; quædam ad communicationem & conjunctionem unius ſocietatis aut plurium cum aliis arctiorem; quædam ad ejectionem ſpirituum infernalium ſuperfluentium in deſerta; quædam ad tranſlationem aliquorum ab uno Inferno in aliud; quædam ad ordinationem eorum qui in Infernis ſunt, quod etiam fit variis modis; quædam ad abſconſionem quorundam infernorum ſub operturis denſioribus & craſſioribus; tum ad demiſſionem in profundiora; præter alia; etiam in cœlis qui ſuper illa. Hæc dicta ſunt, ut aliquo modo percipiatur, quod Dominus Solus provideat, ut ubivis æquilibrium inter bonum & malum ſit, ita inter Cœlum & Infernum; nam ſuper æquilibrio tali fundatur ſalus omnium in cœlis, & omnium in terris.

595. Sciendum eſt, quod Inferna continue aggrediantur Cœlum, & conentur deſtruere illud, & quod Dominus continue tutetur cœlos, detinendo illos, qui ibi ſunt, a malis quæ ſunt ex proprio illorum, ac tenendo in bono quod ab Ipſo: datum eſt ſæpius percipere ſphæram effluentem ex Infernis, quæ tota fuit ſphæra conatuum deſtruendi Divinum Domini, & ſic Cœlum: percepta etiam aliquoties ſunt ebullitiones aliquorum infernorum, quæ fuerunt conatus emergendi & deſtruendi: viciſſim autem Cœli nuſquam aggrediuntur Inferna, nam ſphæra Divina procedens a Domino, eſt perpetuus conatus ſalvandi omnes; & quia non ſalvari poſſunt qui in Infernis, quoniam omnes, qui ibi, ſunt in malo & contra Divinum Domini, ideo quantum poſſibile eſt, in infernis domantur inſultus, & arcentur ſævitiæ ne erumpant contra ſe invicem ibi ultra modum; quod etiam fit per innumera potentiæ Divinæ media.

596. Sunt duo Regna, in quæ Cœli diſtincti ſunt, nempe Regnum Cœleſte & Regnum ſpirituale, de quibus videatur ſupra n: 20 ad 28; ſimiliter ſunt duo Regna in quæ Inferna diſtincta ſunt, unum horum Regnorum eſt oppoſitum Regno Cœleſti, & alterum eſt oppoſitum Regno ſpirituali: illud quod oppoſitum eſt Regno cœleſti eſt in Plaga occidentali, & illi, qui ibi ſunt, vocantur Genii; id autem quod oppoſitum eſt Regno ſpirituali eſt in

Plaga septentrionali & meridionali, & illi, qui ibi sunt, vocantur Spiritus. Omnes qui in Regno cœlesti sunt, in amore in Dominum sunt, & omnes qui in Infernis illi Regno oppositis sunt, in amore sui sunt; at omnes qui in Regno spirituali sunt, in amore erga proximum sunt, at omnes qui in Infernis illi Regno oppositis sunt, in amore mundi sunt; inde patuit, quod Amor in Dominum & Amor sui sint oppositi; similiter Amor erga proximum & Amor mundi. Providetur jugiter a Domino, ut non aliquid effluat ex Infernis oppositis Regno cœlesti Domini versus illos qui in Regno spirituali sunt, nam si hoc fieret, periret Regnum spirituale, causa videatur supra n: 578. 579. Hæc duo communia Æquilibria sunt, quæ a Domino jugiter sarta conservantur.

Quod homo in Libero sit per Æquilibrium inter Cœlum & Infernum.

597. SUPRA actum est de Æquilibrio inter Cœlum & Infernum, & ostensum quod Æquilibrium illud sit Æquilibrium inter Bonum quod e Cœlo, & Malum quod ex Inferno, ita quod sit Æquilibrium spirituale, quod in sua essentia est Liberum. Quod Æquilibrium spirituale in sua essentia sit Liberum, est quia est inter bonum & malum, ac inter verum & falsum, & hæc sunt spiritualia; quapropter posse velle bonum aut malum, & cogitare verum aut falsum, ac eligere unum præ altero, est Liberum, de quo hic agitur. Hoc Liberum datur unicuivis homini a Domino, nec usquam aufertur; est quidem ex sua origine non hominis sed Domini, quia est a Domino, at usque cum vita donatur homini sicut suum; & hoc ex causa, ut homo possit reformari & salvari, nam absque Libero nulla reformatio & salvatio. Quisque ex intuitione aliqua rationali videre potest, quod in hominis libero sit cogitare male vel bene, sincere vel insincere, juste vel injuste; & quoque quod possit loqui & agere bene, sincere & juste, sed non male, insincere & injuste propter leges spirituales, morales & civiles, per quas externum ejus tenetur in vinculis. Ex his patet, quod spiritus hominis, qui est qui cogitat & vult sit in libero, non ita externum hominis, quod loquitur & agit, nisi hoc sit secundum supradictas leges.

598. Quod homo non possit reformari nisi ei sit liberum, est quia nascitur in omnis generis mala, quæ tamen removenda sunt, ut salvari possit; nec removeri possunt, nisi videat illa in se, & agnoscat illa, & dein nolit illa, & tandem aversetur illa, tunc primum removentur: hoc non fieri potest, nisi homo tam in bono quam in malo sit, ex bono enim potest videre mala, sed non a malo bona; bona spiritualia quæ homo cogitare potest, discit ab infantia ex lectione Verbi, & ex prædicatione; ac bona moralia & civilia ex vita in mundo; hoc primum est, cur homo in libero esse debet. Alterum est, quod nihil approprietur homini, nisi quod fit ex affectione quæ amoris;

reliqua

reliqua quidem intrare possunt, sed non ultra quam in cogitationem, & non in voluntatem, & quod non intrat usque in voluntatem hominis, non fit ejus, nam cogitatio trahit suum ex memoria, sed voluntas ex ipsa vita: nihil usquam liberum est, quod non est ex voluntate, seu quod idem, ex affectione quæ amoris; quicquid enim homo vult seu amat, hoc libere facit; inde est, quod liberum hominis & affectio quæ est amoris seu voluntatis ejus unum sint; ideo itaque homini liberum, ut possit affici vero & bono, seu amare illa, & sic fieri sicut ejus propria: verbo, quicquid non intrat in libero apud hominem, non manet, quia non est amoris seu voluntatis ejus, & quæ non sunt amoris seu voluntatis hominis, non sunt ejus spiritus; Esse enim spiritus hominis est amor seu voluntas; dicitur amor seu voluntas, quoniam quod homo amat hoc vult. Hæc nunc est causa, quod homo non possit reformari nisi in libero. Sed plura de Libero hominis videantur in ARCANIS COELESTIBUS in locis citatis infra.

599. Ut homo in libero sit, ex causa ut reformetur, ideo conjungitur ille quoad spiritum suum cum Cœlo & cum Inferno: sunt enim apud unumquemvis hominem spiritus ex Inferno, & Angeli e Cœlo; per spiritus ex inferno est homo in suo malo, per angelos autem e cœlo est homo in bono a Domino; ita in Æquilibrio spirituali, hoc est, in Libero. Quod cuivis homini sint adjuncti angeli e cœlo, & spiritus ex inferno, videatur in Articulo de conjunctione Cœli cum Humano genere n: 291 ad 302.

600. Sciendum est, quod conjunctio hominis cum Cœlo & cum Inferno, non sit immediate cum illis, sed mediate per spiritus qui in Mundo spirituum sunt; hi spiritus sunt apud hominem, at nulli ex ipso Inferno & ex ipso Cœlo; per spiritus malos in Mundo spirituum conjungitur homo cum inferno, & per spiritus bonos qui ibi sunt, cum Cœlo: quia ita se res habet, ideo Mundus spirituum est medius inter Cœlum & Infernum, & ibi est ipsum Æquilibrium. Quod Mundus spirituum sit Medius inter Cœlum & Infernum, videatur in Articulo de Mundo spirituum, n: 421 ad 431; & quod ibi sit ipsum æquilibrium inter Cœlum & Infernum, in Articulo mox præcedente n: 589 ad 596. Ex his nunc patet, unde homini est Liberum.

601. Aliquid adhuc dicetur de Spiritibus homini adjunctis: integra Societas potest communicationem habere cum alia Societate, & quoque cum uno alio, ubicunque est, per Spiritum a se emissum; hic spiritus vocatur Subjectum plurium: similiter se habet cum conjunctione hominis cum societatibus in Cœlo, & cum Societatibus in Inferno, per spiritus homini adjunctos e Mundo spirituum. De his quoque videatur in ARCANIS COELESTIBUS in locis citatis ad finem.

602. Ultimo memorandum est de Insito, quod est ex influxu Cœli apud hominem, de vita ejus post mortem: fuerunt quidam ex simplici plebe, qui in bono fidei in Mundo vixerunt; illi in statum similem, in quo fuerunt in mundo, redacti sunt, hoc fieri cum unoquovis potest cum Dominus concedit, & tunc ostensum est qualem ideam de statu hominis post mortem habuerunt: dixerunt quod aliqui Intelligentes in mundo interrogaverint illos

quid cogitant de anima sua post vitam in mundo, dixerunt quod non sciant quid anima; interrogaverunt porro quid credunt de statu suo post mortem, dixerunt quod credant se victuros spiritus; tunc interrogaverunt qualem fidem habent de spiritu, dixerunt quod sit homo; interrogabant unde hoc sciunt, dicebant quod id sciant quia ita est: Intelligentes illi mirati sunt, quod talis fides esset simplicibus, & quod non sibi. Inde patuit, quod apud unumquemvis hominem, qui in conjunctione est cum Cœlo, sit Insitum de vita sua post mortem: hoc Insitum non aliunde est quam ex influxu e Cœlo, hoc est, per Cœlum a Domino, mediis Spiritibus, qui e mundo spirituum homini adjuncti sunt, & quod sit illis, apud quos Liberum cogitandi non exstinctum est per principia capta & variis confirmata de Anima hominis, quam vel dicunt esse puram cogitationem, vel aliquod principium animatum, cujus sedem in corpore inquirunt; cum tamen Anima non est nisi quam vita hominis, at Spiritus est ipse homo, ac Corpus terrestre quod circumfert in mundo, est modo administrum, per quod Spiritus, qui est ipse homo, convenienter agit in Mundo naturali.

603. Hæc quæ in hoc Opere de Cœlo, Mundo Spirituum, & Inferno, dicta sunt, obscura erunt illis, qui non in jucundo sciendi vera spiritualia sunt, sed clara illis qui in jucundo, maxime illis qui in affectione veri propter verum sunt, hoc est, qui amant verum quia est verum; quicquid enim amatur hoc intrat cum luce in mentis ideam, imprimis cum amatur verum, quia omne verum in luce est.

Collecta ex Arcanis Coelestibus *de Libero hominis, de Influxu, & de Spiritibus per quos communicationes fiunt.*

De Libero. Quod omne liberum sit amoris seu affectionis, quoniam quod homo amat, hoc libere facit, n: 2870. 3158. 8907. 8990. 9585. 9591. Quia Liberum est Amoris, quod sit vita cujusvis, n: 2873. Quod nihil appareat ut proprium, nisi quod ex Libero, n: 2880. Quod sit Liberum cœleste & Liberum infernale, n: 2870. 2873. 2874. 9589. 9590.

Quod Liberum Cœleste sit amoris cœlestis, seu amoris boni & veri, n: 1947. 2870. 2872. Et quia amor boni & veri est a Domino, quod ipsum Liberum sit duci a Domino, n: 892. 905. 2872. 2886. 2890. 2891. 2892. 9096. 9586. 9587. 9589. 9590. 9591. Quod homo in Liberum cœleste introducatur a Domino per regenerationem, n: 2874. 2875. 2882. 2892. Quod Liberum homini esse debeat, ut possit regenerari, n: 1937. 1947. 2876. 2881. 3145. 3146. 3158. 4031. 8700. Quod alioquin amor boni & veri non implantari possit homini, ac ei appropriari apparenter ut suum, n: 2877. 2879. 2880. 2888. Quod nihil conjungatur homini, quod sit in coacto, n: 8700. 2875. Si homo ex coacto reformari posset, quod omnes salvarentur, n: 2881. Quod coactum in reformatione sit damnosum, n: 4031. Quod omnis cultus ex libero sit cultus, non autem qui ex coacto, n: 1947. 2880. 7349. 10097. Quod pænitentia fieri debeat in statu libero, & quod quæ sit in statu coacto non valeat, n: 8392. Status coacti, quinam, n: 8392.

Quod

Quod datum sit homini ex libero rationis agere, ut ei provideatur bonum, & quod ideo homo sit in libero cogitandi & volendi etiam malum, & quoque faciendi quantum non leges vetant, n : 10777. Quod homo teneatur a Domino inter Cœlum & Infernum, & sic in æquilibrio, ut sit in libero propter reformationem, n : 5982. 6477. 8209. 8907. Quod id maneat quod inseminatur in libero, non autem quod in coacto, n : 9588. Quod ideo nusquam alicui auferatur liberum, n : 2876. 2881. Quod nullus a Domino cogatur, n : 1937. 1947.

Quod se cogere sit ex libero, non autem cogi, n : 1937. 1947. Quod homo se cogere debeat ad resistendum malo, n : 1937. 1947. 7914. Et quoque ad faciendum bonum sicut a se, sed usque agnoscere quod sit a Domino, n : 2883. 2891. 2892. 7914. Quod homini fortius liberum sit in pugnis tentationum, in quibus vincit, quoniam tunc se homo interius cogit ad resistendum, tametsi aliter apparet, n : 1937. 1947. 2881.

Quod Liberum infernale sit duci ab amoribus sui & mundi, & eorum concupiscentiis, n : 2870. 2873. Quod illi qui in inferno sunt, non sciant aliud liberum, n : 2871. Quod Liberum Cœleste tantum distet a Libero infernali, quantum cœlum ab inferno, n : 2873. 2874. Quod Liberum infernale, quod est duci ab amoribus sui & mundi, non sit liberum, sed servum, n : 2884. 2890. Quoniam servum est duci ab inferno, n : 9586. 9589. 9590. 9591.

DE INFLUXU. Quod omnia influant quæ homo cogitat & quæ vult, ab experientia, n : 904. 2886. 2887. 2888. 4151. 4319. 4320. 5846. 5848. 6189. 6191. 6194. 6197. 6198. 6199. 6213. 7147. 10219. Quod homo possit intueri res, cogitare, & analytice concludere, sit ex influxu, n : 1288. 4319. 4320. Quod homo non vivere uno momento possit, si ei auferatur influxus e mundo spirituali, experientia, n : 2887. 5849. 5854. 6321. Quod vita quæ influit a Domino, varietur secundum statum hominis, & secundum receptionem, n : 2069. 5986. 6472. 7343. Quod apud malos bonum quod influit a Domino vertatur in malum, ac verum in falsum, ab experientia, n : 3643. 4632. Quod tantum recipiatur bonum & verum, quod continue influit a Domino, quantum non obstat malum & falsum, n : 2411. 3142. 3147. 5828.

Quod omne bonum influat a Domino, ac omne malum ab Inferno, n : 904. 4151. Quod homo credat hodie, omnia in se esse, & ex se esse, cum tamen influunt, & hoc sciat ex doctrinali Ecclesiæ, quod docet quod omne bonum sit a Deo, & omne malum ex diabolo, n : 4249. 6193. 6206. At si homo crederet secundum doctrinale, tunc malum non sibi appropriaret, nec bonum faceret suum, n : 6206. 6324. 6325. Quam felix status hominis foret, si crederet quod omne bonum influat a Domino, & omne malum ab inferno, n : 6325. Qui negant Cœlum, aut nihil de illo sciunt, quod nesciant quod aliquis influxus inde sit, n : 4322. 5649. 6193. 6479. Quid Influxus, illustratum per comparationes, n : 6428. 6480. 9407.

Quod omne vitæ a Primo fonte vitæ influat, quia inde est, & quod continue influat, ita a Domino, n : 3001. 3318. 3237. 3338. 3344. 3484. 3619. 3741. 3742. 3743. 4318. 4319. 4320. 4417. 4524. 4882. 5847. 5986. 6325. 6468. 6469. 6470. 6479. 9276. 10196. Quod Influxus spiritualis sit, & non physicus, ita quod Influxus sit e spirituali Mundo in naturalem, & non e naturali in spiritualem, n : 3219. 5119. 5259. 5427. 5428. 5477. 6322. 9110. 9111. Quod influxus sit per Internum hominem in Externum, seu per spiritum in corpus, & non viciffim, quia spiritus hominis est in spirituali mundo, & corpus in naturali, n : 1702. 1707. 1940. 1954. 5119. 5259. 5779. 6322. 9380. Quod Internus homo in mundo spirituali sit, & Externus in mundo naturali, n : 978. 1015. 3628. 4459. 4523. 4524. 6057. 6309. 9701 ad 9709. 10156. 10472. Quod appareat sicut influxus sit ab Externis apud hominem in Interna, sed quod sit fallacia, n : 3721. Quod apud hominem influxus sit in ejus rationalia, & per hæc in scientifica, & non vicissim, n : 1495. 1707. 1940. Ordo influxus qualis,

L1 n : 775.

n: 775. 880. 1096. 1495. 7270. Quod Influxus sit immediatus a Domino, & quoque mediatus per mundum spiritualem seu Cœlum, n: 6063. 6307. 6472. 9682. 9683. Quod Influxus Domini sit in bonum apud hominem, & per bonum in verum, non autem viciſſim, n: 5483. 5649. 6027. 8685. 8701. 10153. Quod bonum det facultatem recipiendi influxum a Domino, non autem verum abſque bono, n: 8321. Quod nihil noceat quod influit in cogitationem, ſed quod in voluntatem, quoniam hoc appropriatur homini, n: 6308.

Quod Influxus communis ſit, n: 5850. Quod ille ſit continuus conatus agendi ſecundum ordinem, n: 6211. Quod ille influxus ſit in vitas animalium, n: 5850. Et quoque in ſubjecta Regni vegetabilis, n: 3648. Quod etiam ſecundum influxum communem cadat cogitatio in loquelam, & voluntas in actiones & geſtus apud hominem, n: 5862. 5990. 6192. 6211.

De Subjectis. Quod ſpiritus a ſocietatibus ſpirituum emiſſi ad alias ſocietates, tum ad aliquos ſpiritus, dicantur ſubjecta, n: 4403. 5856. Quod communicationes in altera vita fiant per tales emiſſarios ſpiritus, n: 4403. 5856. 5983. Quod ſpiritus, qui emiſſus inſervit pro ſubjecto, non cogitet ex ſe, ſed ex illis a quibus emiſſus, n: 5985. 5986. 5987. Plura de illis ſpiritibus, n: 5988. 5989.

F I N I S.

